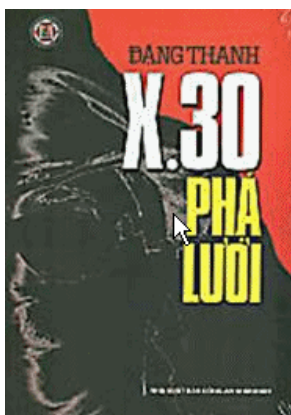

X30 Phá lưới

Tác giả: Đặng Thanh

Nhà xuất bản: Công an nhân dân

Nguồn: <http://www.vnthuquan.net/>

Lời nói đầu

Tháng 8 năm 1945, Ngô Đình Diệm bị bắt tại Đức Phổ (Quảng Ngãi) khi hẩn trên con đường chạy trốn.

Vì có nhiều nợ máu đối với Cách mạng trong thời kỳ là Tri phủ Tuy An, quản đạo Ninh Thuận và Tuần vũ Khánh Hòa, Ủy ban khởi nghĩa địa phương chuẩn bị đưa hẩn ra xét xử trước Tòa án Nhân dân.

Nhưng có lệnh giải hẩn ra Bắc...

Chính quyền nhân dân lúc bấy giờ mới thành lập. Với chính sách đại lượng khoan hồng, Hồ chủ tịch không những đã ban ơn tha tội chết cho hẩn, lại còn cho phép hẩn được ở thủ đô, đãi ngộ hẩn như khách, cho hẩn được tự do đi lại, rồi sau đó, được vào ở hẩn trong một nhà thờ Thiên chúa giáo ở phố Hàng Bội theo sự thỉnh cầu của hẩn.

Tuy biết hẩn là một tên tráo trở, đã từng làm tay sai đắc lực cho Pháp, bị Phạm Quỳnh hất cẳng thì chạy theo liếm gót Nhật, đến khi Nhật đầu hàng đồng minh thì lại tìm cách quay về với chủ Pháp, Cách mạng vẫn mở rộng cửa với hẩn, tạo điều kiện cho hẩn trở về với con đường của dân tộc.

Thế nhưng, sau khi được vào ở trong nhà thờ, Diệm đã thông qua một cha cố Pháp để bắt liên lạc với tướng Leclerc chỉ huy quân đội Pháp, đóng ở trong thành. Tướng Leclerc đã lệnh cho Phòng Nhì Pháp giải thoát Diệm. Phòng Nhì Pháp đã giao việc thực hiện cho một người giúp việc bí mật của chúng là Phan Thúc Định - con của Tuần vũ Phan Thúc Ngân, bạn thân của Diệm - đưa hẩn

vào thành, rồi bằng phương tiện của quân đội, Pháp bí mật đưa Diệm sang Hồng Kông.

Từ đó, Diệm về Sài Gòn, sang Paris.

Tuy ra tay cứu Diệm nhưng không tin Diệm bằng những tên tay sai khác, nên hẳn không có vai vế gì trong chính phủ bù nhìn do Pháp dựng nên.

“Sau bao năm từng lê gót nơi quê người”, như sau này hẳn đã phô trương, Diệm tìm đường sang Tokyo, nói là đi thăm Kỳ - ngoại hầu Cường Để, nhưng thực ra, hẳn chủ tâm đi tìm chủ mới.

Tháng 2 năm 1950, một người Mỹ tên là Fishiel [1] đến gặp hẳn tại khách sạn Đại Đông Á, đưa cho Diệm bức thư của Hồng Y giáo chủ Spellman [2], mời Diệm sang Mỹ. Kèm theo bức thư, Fishiel đã đưa cho Diệm một ngân phiếu mười vạn đôla lãnh tại ngân hàng Tokyo.

Năm 1951, Diệm sang Mỹ được Hồng Y giáo chủ Spellman nhận làm con đỡ đầu và cho ở tại chủng viện Mary Knoll [3].

Hai năm sau, CIA đưa vào học trường đại học Michigan. Lúc này hẳn vừa tròn 53 tuổi. Tại đây, câu chuyện bắt đầu...

[1] Wesley Fishiel, tiến sĩ, giáo sư khoa chính trị trường đại học Michigan, nhân viên của cơ quan tình báo Mỹ CIA.

[2] Spellman, Hồng Y giáo chủ Mỹ, có thể lực trong giới tài phiệt và chính giới Mỹ.

[3] Chủng viện Mary Knoll, Lakewood, ở bang New Jersey.

Chương 1 Phan Thúc Định

Ngô Đình Diệm xem rất kỹ chiếc ví mà Lansdale [1] và Fishiel đã trao cho. Lansdale nói:

- Tất nhiên chúng tôi đã xem rồi. Bây giờ xin mời ông xem, sau đó, ông hoàn lại cho chúng tôi. Vài ngày nữa Sở Cảnh sát Nữ Ước sẽ điện cho chủ nhân nó, báo tin đã tìm được và trả lại cho chủ nhân của nó.

Chiếc ví bằng loại da cừu mềm đắt tiền, sản xuất ở Pháp. Trong ví có một số đôla, một số phở răng Pháp, mấy cái danh thiếp in kiểu chữ nhả mà đẹp:

PHAN THÚC ĐỊNH
Tiến sĩ luật

Diệm lẩm bẩm:

- À, ra anh chàng đã đỗ tiến sĩ luật.

Một cái hộ chiếu của Định được cấp từ Pháp cho phép nhập cảnh nước Mỹ. Một cái ảnh Định đứng dưới chân tháp Eiffel. Tất cả những thứ ấy, Diệm không chú ý tới, chỉ xem qua. Nhưng có hai vật, Diệm cứ băng khuông ngẫm ngấm, cầm mãi trên tay. Một là bức bưu ảnh in hình Đức bà Maria màu sắc, đề in rõ tại nhà in riêng của Vatican. Đức Bà bỗng đức Chúa Hải Đồng trên tay, mặt phúc hậu, đẹp dịu dàng, cặp mắt hơi buồn đầy vẻ thương yêu, chung quanh người tỏa hào quang. Nét vẽ trau chuốt, sinh động đến nỗi người ta nhớ những bức họa của Leonard de Vinci. Đây không phải là bức bưu ảnh thường. Vừa nhìn thấy, Diệm biết ngay đây là của Đức Cha anh, Ngô Đình Thục. Người cầm bức ảnh ấy - chỉ anh em Diệm mới hiểu riêng với nhau thôi - là người đã được Ngô Đình Thục thẩm tra rồi và tin cẩn được. Ngô Đình Diệm là người rất tin ở CIA, nhưng lại tin anh em ruột mình hơn cả CIA. Diệm biết anh mình là Ngô Đình Thục có cả một màng lưới tai mắt tay chân riêng rộng lớn mà nhiều lần Phòng Nhì của Pháp ở Việt Nam đã phải nhờ vả. Đức chúa Giê-su dạy các tông đồ rằng: "Được cả và thiên hạ làm gì nếu mà mất nước thiên đàng?". Ở Giám mục Ngô Đình Thục thì "nước thiên đàng" không trọng bằng "nước hạ giới" nên người "tinh thạo" việc đời lắm. Người đã giao cho Định cầm bức bưu ảnh Đức bà Maria này.

Vật thứ hai là một cái thẻ ngà. Khi đưa ví cho Diệm, cả Lansdale và Fishiel cũng không hiểu vật đó là gì. Diệm phải giải thích cho hai tên Mỹ hiểu: Đây là cái thẻ của Nam Triều ban cho các quan lại, trên ghi chức tước phẩm ngạch để treo ở ngực bên trái ngoài chiếc áo dài. Lansdale gật gù:

- À... như trong quân đội Mỹ khâu vài ghi tên và cấp bậc của mình ở ngực đây. Có cái khác là chúng tôi đeo ngực bên phải.

Chiếc thẻ ngà có mấy hàng chữ nhỏ. Chiếc thẻ ngà của người đồng liêu Phan Thúc Ngân đã quá cổ đây. Phan Thúc Định vẫn giữ những di vật kỷ niệm một thời làm quan của bố. Anh ta thật là một người con chí hiếu. Những người như thế này làm sao quên được mối thù của Cộng sản đối với gia đình mình? Những người như thế này sẽ là những người rất đặc lực cho ta đây. Bức bưu ảnh của Đức Cha anh Ngô Đình Thục và cái thẻ ngà của bố mà anh ta còn trân trọng như một báu vật này đủ cho ta hiểu con người ấy như thế nào rồi. Các ông CIA nhiều khi cũng khá cẩn thận. Người Mỹ làm thế nào lại có thể hiểu được người Việt Nam bằng người Việt Nam, bằng ta.

Cái thẻ ngà băng khuông trên bàn tay dày thô và ngắn ngắn của Diệm. Ở giữa cái nước Mỹ xa xôi toàn những con người chỉ biết có thực tại, cái vật lạc loài này tự dưng đến càng làm hấn xốt xa nhớ tới dĩ vãng bạc vàng. Nhìn cái thẻ ngà, hấn như nhìn thấy cả quá khứ sống lại. Cái vật thân thuộc và nhiều kỷ niệm... Chỉ riêng việc Phan Thúc Định trân trọng giữ gìn cái thẻ ngà này đủ làm cho Diệm ưu ái Định hơn lên.

* * * * *

Có tiếng chuông reo khe khẽ ở đầu buồng. Tiếng chuông ấy nổi thẳng từ phòng thường trực của trường vào, báo hiệu có người đến hỏi Diệm, Diệm xếp tất cả các vật vào chiếc ví như cũ, mở khóa tủ áo của mình cất chiếc ví đi. Trường đại học Michigan dành riêng cho Diệm hai buồng rộng. Một buồng

ngủ có kê giường, tủ gương đựng quần áo. Một buồng làm việc và tiếp khách, có kê tủ sách, một bàn giấy, một bộ ghế bành và bàn uống nước.

Diệm vào ngồi ở sau bàn giấy chờ đợi. Trên bàn giấy, một quyển "Mein Kampf" của Hitler mở rộng. Diệm đang đọc dở quyển đó. Thường thường Diệm có hai cách tiếp khách, một là đối với khách người Mỹ thì Diệm thường ngồi ở ghế bành nói chuyện tự nhiên. Hai là đối với khách người Việt Nam - dù Diệm hầu như không có khách người Việt, ngoài mấy gã mà CIA đưa sang học như Trần Kim Tuyến, Phạm Xuân Phòng... - Diệm bao giờ cũng bố trí cách ngồi của mình sao cho có uy thế của bề trên, nói năng sao cho đường bệ, khẩu khí, hách dịch.

Năm phút sau có tiếng gõ cửa. Diệm đáp:

- Cứ vào!

Một nhân viên nhà trường mở rộng cửa, cúi chào và đưa tay mời một thanh niên người Việt dong dong cao, nhanh nhẹn trong bộ quần áo xám nhạt sang trọng, bước vào. Người thanh niên cúi đầu chào Diệm:

- Bẩm cụ lớn, con kính chào cụ lớn. Chẳng biết cụ lớn còn nhớ con không?

Gã nhân viên nhà trường đã im lặng bước ra, sau khi khép cửa buồng lại.

Diệm không trả lời người thanh niên ngay, giữ thái độ im lặng, vờ nheo mắt nhìn anh chăm chú. Người thanh niên vẫn lịch sự, mỉm cười nhìn thẳng vào mặt Diệm, lễ độ:

- Kính thưa cụ lớn, con là Phan Thúc Định. Thầy con là Phan Thúc Ngân, năm 1945 đã cùng cụ lớn đi Tân-gia-ba. Năm 1946, con đã có dịp gặp cụ lớn...

Diệm lúc ấy mới như chợt nhớ ra.

- A! Anh là Định, con cụ Ngân. Bảy, tám năm qua rồi, anh có hơi khác đôi chút và diện quá làm tôi không nhận ra được ngay.

Diệm đưa tay chỉ chiếc ghế trước bàn giấy:

- Anh ngồi xuống đây. Nào, ta nói chuyện!

Người thanh niên cảm ơn và ngồi xuống ghế.

- Tôi vẫn... vẫn nhớ cụ Tuần Ngân. - Diệm nói - tội nghiệp cụ, chẳng may...

Câu nói của Diệm như khơi dậy nỗi đau thương sâu kín trong tim Phan Thúc Định.

Anh cúi xuống, buồn bã, bậm môi lại. Diệm vẫn nhìn vào mặt anh soi mói:

- Bọn Cộng sản đã giết thầy anh, đã làm gia đình anh tan nát.

Phan Thúc Định vẫn cúi gục đầu xuống. Mắt anh chớp mau. Môi anh vẫn mím chặt. Anh rút vội khăn tay chấm mắt. Im lặng nặng nề. Diệm vẫn chăm chú nhìn từng nét thay đổi trên mặt anh.

Mấy giây sau, Định ngừng lên, mắt anh đỏ hoe và anh nói như nói qua hàm răng nghiến chặt:

- Con không bao giờ quên mối thù đó. Con ghi vào xương tủy.

Nét mặt Diệm vui hẳn lên. Hẳn đổi giọng:

- Cháu nghĩ thế là phải. Cháu thật là người con có hiếu. Thầy cháu cũng là một người tử vì đạo. Bốn phận của những người sống là phải trả thù cho thầy cháu. Không phải chỉ mình cháu đâu, còn nhiều người nữa cũng muốn trả thù. Bác cũng sẽ làm tất cả mọi việc để trả thù cho thầy cháu. Chắc cháu biết rằng lúc sinh thời thầy cháu và bác đã kết giao thân thiết. Thầy cháu đã gởi gắm cháu cho bác.

Giọng nói của Định vẫn chưa hết xúc động:

- Vâng, thầy con có kể cho con nghe những ngày theo hầu cụ lớn bên ba nơi hải ngoại. Thấy cụ lớn, con lại nhớ đến thầy con. Con chỉ mong nổi được chí thầy con, được đi theo cụ lớn, nghe lời cụ lớn chỉ bảo.

Diệm gật đầu:

- Bác cũng thấy có trách nhiệm với cháu. Nhưng bác muốn hỏi cháu: sao cháu biết bác ở đây mà tìm đến được?

- Con vẫn nhớ thầy con dặn phải nương tựa cụ lớn. Con vẫn cố tìm cụ lớn. Đầu năm nay, sau khi tốt nghiệp ở Pháp, con về Huế, gặp được cha Cras [2]. Nhắc đến cụ lớn Cha Cras giới thiệu con vào thăm Đức Cha Thục ở Vĩnh Long. Thật là may mắn cho con được gặp Đức Cha Thục. Đức Cha cho con biết cụ lớn đang ở Mỹ. Lúc ấy, Người nói Người đang mắc bận. hẹn con nửa tháng sau đến. Người mới có thời gian nói chuyện được nhiều (Diệm hơi mỉm cười). Y hẹn, con đến, Người chỉ cho con sang bên này gặp đức Giáo chủ Spellman ở tu viện Mary Knoll. Người có viết cho con hai bức thư, một bức Người bảo trình đức giáo chủ, một bức Người bảo phải chuyển đến tận tay cụ lớn nếu được gặp cụ lớn...

Định móc trong túi một phong bì dán kín, lễ phép đưa cho Diệm. Diệm cầm chiếc phong bì không mở ra xem ngay. Định ngập ngừng:

- ... Còn điều này con không dám giấu cụ lớn...

Diệm vẫn chăm chú nghe Định:

- Sao? Cháu cứ nói, đừng e ngại gì cả...

- Con thật có lỗi với cụ lớn. Ngoài bức thư này ra, Đức Cha Thục còn gởi cho con chuyển đến cụ lớn một bức ảnh Đức bà Maria để lấy phước lành. Bức ảnh ấy con để trong ví, chẳng may cách đây vài hôm đi dạo phố bị kẻ cắp móc mất. Con không ngờ ở Mỹ này cũng nhiều kẻ cắp thế... May mà lá thư này con để trong cặp, không mang theo trong người hôm đó.

- Cháu bị mất cắp ví ư? Có mất nhiều thứ không?

Định xót xa:

- Trong ví con có hộ chiếu, tiền. Hộ chiếu con xin lại được. Tiền con không tiếc. Con chỉ ân hận để mất chiếc ảnh đức Bà của Đức Cha Thục ban phước lành cho cụ lớn và một kỷ vật của thầy con, con vẫn mang theo mình hàng chục năm nay.

- Cháu đã trình Sở Cảnh sát chưa?

- Con đã đi báo với sở Cảnh sát Nữ Ước rồi. Người ta hứa sẽ tìm hộ con, nhưng con không tin sẽ tìm thấy, vì qua báo chí, con thấy hằng ngày ở thành phố Nữ Ước xảy ra hàng nghìn vụ phạm pháp: giết người, ăn cắp xe hơi, cướp của có vũ khí cũng hàng trăm vụ mà nhiều vụ không thể tìm ra được thủ phạm thì việc mất chiếc ví nhỏ bé của con, họ quan tâm gì đến.

- Cháu không được nói về Hoa Kỳ như vậy! Cháu mới ở Pháp sang, chưa hiểu Hoa Kỳ đầy thôi. Báo chí hay làm to chuyện giật gân để gọi tò mò của độc giả. Đây là đất nước của tự do. Cháu hãy tin ở cảnh sát Hoa Kỳ. Họ nhiều và được đào tạo cẩn thận lắm. Họ hứa tìm hộ cháu thì biết đâu họ chẳng tìm ra cho cháu.

Diệm vẫn soi mói nhìn Định nói tiếp:

- À... thế sau cái dạo bác gặp cháu năm 1946, rồi cháu làm những gì? Cháu kể chuyện cho bác nghe với.

Định thản nhiên:

- Hồi năm 1946, sau khi gặp cụ lớn ở Hà Nội, đưa cụ lớn vào thành rồi, con vẫn liên lạc với người Pháp và ông Nhu. Ít lâu sau, người Pháp cho biết cụ lớn đã qua Hồng Kông và sẽ đi Pháp, nhờ Pháp đưa thêm viện binh sang đánh Việt Minh, con muốn đi theo cụ lớn quá mà không được. Ông Nhu cử con trở lại Huế mang theo bức thư của ông gửi đức Khâm mạng Drapier [3], triệu tập một hội nghị thành lập liên đoàn công giáo chống Cộng dưới sự bảo trợ của người Pháp. Con phải gian khổ lắm mới gặp được đức Khâm mạng và trình bức thư lên ngài. Con được dự cuộc họp bí mật đó tại Phú Cam. Đức Khâm mạng Drapier sơ hở thế nào để lọt một nữ công an Việt Minh vào trong đám đại biểu họp kín. Thế là toàn bộ tổ chức và mưu đồ của đức Khâm mạng với ông Nhu bị bại lộ. Nhiều người của ta bị bắt ngay chưa kịp hành động gì cả. Con sợ quá, chạy trốn vào khu Pháp kiều, nương nhờ tướng Lebris [4] lúc bấy giờ có mặt ở Huế. Tướng Lebris cho máy bay đưa con vào Sài Gòn. Thấy con còn trẻ, có học ít nhiều, con một gia đình đã từng có công với chính phủ Bảo hộ trước đây, tướng Lebris giúp đỡ con tiếp tục học tập, để thâm nhập nền văn hóa tốt đẹp của nước Pháp. Năm 1947, con đỗ tú tài ở Sài Gòn. Sau đó, con được học bổng sang Pháp học. Năm vừa qua, con tốt nghiệp luật khoa tiến sĩ. Mấy trường đại học ở Pháp mời con giảng dạy nhưng nghĩ đến thù nhà chưa trả, vận mệnh đất nước đang nghiêng ngửa, con không thể an tâm ở nước ngoài được. Đầu năm nay con về nước thăm nhà và như đã thưa với cụ lớn, con may mắn được gặp cha Cras...

Cái nhìn của Diệm dịu xuống. Hắn có vẻ vui lòng:

- Cháu lặn lội tìm bác như vậy, hẳn có ý định?

Giọng Định tha thiết:

- Thầy con xưa kia đã theo hầu cụ lớn. Con còn trẻ tuổi, mang nặng thù nhà, nhưng không biết phải làm gì. Con thật bơ vơ như người đứng giữa ngã ba đường, nếu không gặp được cụ lớn. Con quyết tâm nối chí thầy con, một lòng một dạ trung thành với cụ lớn. Con chỉ mong gặp được cụ lớn, xin cụ lớn chỉ cho con, con phải làm gì. Con xin làm bất cứ việc gì cụ lớn sai khiến. Từ bao năm nay, con vẫn tâm niệm rằng chỉ có đi theo cụ lớn, con mới có thể trả được mối thù nhà.

- Cháu nghĩ thế là phải lắm. Bác rất sung sướng được gặp lại cháu. Bác cháu ta có rất nhiều việc phải làm, rất nhiều việc phải làm.

Hắn đứng dậy, giơ một nắm tay về phía xa, đe dọa:

- Bác còn sống đây thì bọn Việt Minh đừng hòng yên ổn với bác. Bác sẽ lập lại tôn ti trật tự. Bác sẽ trở về nước, sẽ xử bắn tất cả những đứa nào đã giết thầy cháu, sẽ xử bắn tất cả những đứa nào chống đối. Người Mỹ sẽ giúp chúng ta. Chúng ta sẽ không thiếu súng đạn, tiền bạc. Chúng ta sẽ bắn hàng loạt.

Hắn chỉ tay về phía quyển sách của Hitler như để dẫn chứng:

- Bắt độc bắt anh hùng. Muốn làm được việc lớn thì phải biết tàn nhẫn, phải có bàn tay sắt. Cháu phải nhớ lấy điều đó.

Định im lặng nghe Ngô Đình Diệm nói với thái độ thành khẩn. Ngô Đình Diệm trở về bàn ngồi, vẫy tay cho Định kéo ghế nhích lại phía hắn, nói:

- Bắt đầu từ hôm nay cháu là người của Bác. Cháu có định ở lại nước Mỹ lâu không?

- Bẩm cụ lớn, con không có ý định ở lại đây lâu. Thù cha chưa trả, con không thể nào an tâm ở lại đất nước phồn hoa này được.

Diệm gật gù:

- Đúng. Cháu nên trở về Việt Nam ngay. Cháu muốn trả thù cho thầy cháu, muốn tuổi trẻ của cháu sớm thành đạt hưởng vinh hoa phú quý, cháu hãy nghe lời bác, làm tất cả những việc gì bác trao cho cháu.

Định ngoan ngoãn:

- Con xin tuân theo lời dạy của cụ lớn.

Diệm nói thông thả:

- Cháu hãy trở về Việt Nam. Chúng ta muốn làm việc lớn thì phải có lực lượng. Đằng sau chúng ta đã có người Mỹ rồi, nhưng người Mỹ không muốn xuất đầu lộ diện. Người Mỹ chỉ muốn đưa cỗ vũ và vũ khí sang giúp chúng ta thôi, chúng ta phải làm lấy. Việc của chúng ta thật là nặng nề. Chúng ta vừa phải chống lại bọn Cộng sản, vừa phải gạt bỏ những người Pháp đi. Cho nên ngay từ bây giờ chúng ta phải có nhiều người của chúng ta ở trong nước, ở cả vùng người Pháp lẫn vùng Việt Minh kiểm soát. Từ cuối năm 1951, bác có

phái Lê Mậu Thành. (Phan Thúc Định cau mày, cố nhớ lại một điều gì. Cái tên Lê Mậu Thành anh đã nghe thấy ở đâu một lần rồi), giáo sư nổi tiếng ở Huế, vờ theo Cộng sản, vào chiến khu Việt Minh ở miền Trung Trung phần, để lập "nhóm kháng chiến quốc gia" nằm phục sẵn ở đó, đợi thời cơ, làm đảo chính. Không hiểu anh ta đã gây được lực lượng của ta ở trong đó chưa mà từ hai năm nay, bác chưa nhận được liên lạc gì của anh ta. Tin tức báo về, chưa chính xác cho lắm, cho biết anh ta vẫn còn sống và hình như đã lọt vào làm việc ở một cơ quan của Việt Minh. Bác giao cho cháu việc thứ nhất là tìm mọi cách liên lạc được với anh ta, xem anh ta đã mở rộng được mạng lưới đến đâu rồi, đã sẵn sàng hoạt động chưa.

Thấy Ngô Đình Diệm ngưng lại, Định hỏi:

- Thưa cụ lớn, con xin hỏi một điều: Lê Mậu Thành có đáng tin cậy không? Vì con sợ khoảng thời gian hai năm không có liên lạc ấy, lòng con người có thể có những đổi thay, ai mà đoán trước được.

Diệm xoa cái bàn tay ngắn ngủn:

- Cháu đa nghi như thế là tốt nhưng bác tin ở Lê Mậu Thành. Cũng như bác tin ở cháu đây. Đấy cháu xem, bác có cần phải mở thư của Đức Cha Vĩnh Long ra đâu, mà bác vẫn tin cháu. Vì giáo sư Lê Mậu Thành cũng có mối thù không đội trời chung với bọn Việt Minh như cháu. Bố Lê Mậu Thành là cụ Hàn Dục trước đây là một đại điền chủ có hàng nghìn mẫu ruộng đất, dinh cơ đồ sộ thế mà mất hết. Lê Mậu Thành lại là người có mang một lý tưởng quốc gia sâu sắc, anh ta là một người đáng tin cậy của chúng ta.

- Nếu tìm được Lê Mậu Thành thì con làm thế nào để anh ta biết con là người của cụ lớn phái về?

Diệm mỉm cười:

- Bác sẽ viết thư riêng trả lời Đức Cha Vĩnh Long. Cháu về yết kiến Đức Cha, Người sẽ dặn dò cháu mật khẩu để liên lạc với Lê Mậu Thành. Việc thứ hai là cháu nhân danh một nhà trí thức quốc gia, tiếp xúc với các tổ chức công khai, các giáo phái trong vùng người Pháp kiểm soát thăm dò thái độ của họ ra sao để bác dễ xử sự với họ sau này. Cháu tìm hết cách lôi kéo một số người trong bọn họ về với chúng ta.

Mấy đảng phái công khai như Việt Nam quốc dân đảng, Đại Việt quốc gia liên minh đang múa máy, thì chắc cũng dễ nói chuyện với bọn chúng thôi, vì bọn chúng gió chiều nào che chiều ấy, ai mạnh thì chúng theo. Còn các giáo phái thì bác hơi e ngại vì Đức Cha Vĩnh Long có cho biết người Pháp nắm họ khá chặt. Công việc này cháu sẽ gặp khó khăn đấy, nhưng Đức Cha cũng sẽ giúp cháu được nhiều.

Diệm ngưng lại nhìn Phan Thúc Định có ý chờ đợi. Định cúi đầu:

- Con xin đem hết sức con ra làm việc, để đền ơn sự tín nhiệm của cụ lớn, xứng đáng với sự ủy thác của cụ lớn.

Ngô Đình Diệm xoa hai tay vào nhau:

- Việc của chúng ta thật nặng nề. Cùng một lúc vừa phải có người của chúng ta ở vùng Việt Minh, vừa phải có người của chúng ta ở vùng Pháp kiểm soát. Cần bao nhiêu tiền, người Mỹ sẽ giúp chúng ta. Nhưng kẻ thù của chúng ta là bọn Việt Minh Cộng sản. Dù sao, chúng ta cũng phải thừa nhận là chúng có lý tưởng và lý tưởng ấy đã thu hút được nhiều người. Để đối chọi với Việt Minh cho có kết quả, chúng ta phải có một lý tưởng có sức thu hút mọi người theo chúng ta. Bác đang giao cho chú Nhu, với sự giúp đỡ của các giáo sư Mỹ ở trường này, xây dựng một học thuyết, một lý tưởng, một nền triết học riêng khả dĩ có thể chống lại được Cộng sản. Một học thuyết làm người ta mê tín tuân theo, tuân theo như tuân theo một đạo giáo...

Ngô Đình Diệm cười thỏa mãn làm những thớ thịt vốn bì bì trên mặt hăn nở ra:

- Việc thành công, bác về nước, cháu sẽ là người thân cận của bác, cháu có công lớn, tuổi trẻ của cháu sẽ muôn vàn vinh quang sung sướng.

Phan Thúc Định kính cẩn ngồi nghe những lời vừa làm nhiệm vụ vừa là bài học, vừa là lời hứa hẹn động viên của Diệm.

- Cháu ở đây ăn cơm với bác. - Diệm lại nói.

- Thưa cụ lớn, con xin phép cụ lớn cho con về khách sạn thu xếp. Con nóng lòng muốn về nước. Con gặp cụ lớn ở đây, được cụ lớn chỉ bảo cho tham gia vào việc lớn là con mãn nguyện rồi. Con không muốn để thời gian trôi phí...

- Được, bác cũng không giữ cháu. Bác cũng rất nóng ruột. Vậy ngày mai cháu lại đây, bác viết thư cho cháu về trình với Đức Cha Vĩnh Long. Ở nước Mỹ này, cháu cần tiền tiêu, cứ bảo bác. Còn về nước, nếu cháu cần bao nhiêu, cháu cứ xin Đức Cha Vĩnh Long.

Phan Thúc Định đứng lên lễ phép:

- Con xin phép cụ lớn. Con kính chào cụ lớn.

Diệm vẫn ngồi yên sau bàn giấy, chìa bàn tay ngắn ra. Phan Thúc Định đỡ lấy, hơi cúi đầu.

Cánh cửa khép lại sau lưng Phan Thúc Định chưa được bao lâu thì lại có tiếng gõ cửa. Diệm đồng dạng:

- Cứ vào.

Cánh cửa mở rộng, Fishiel và Lansdale hiện ra. Thái độ Diệm thay đổi. Hân niềm nở đứng dậy đón hai tên Mỹ.

- Gút-mo-ninh! [5]

Fishiel hỏi ngay:

- Phan Thúc Định vừa ở đây ra?

- Vâng.

Hai tên Mỹ ngồi xuống ghế bành, vắt chéo chân, rút thuốc lá ra hút. Lansdale hỏi:

- Ông thấy anh ta thế nào?

- Chúng ta dùng được. Chắc chắn là Đức Cha anh tôi cũng đã thăm tra về anh ta rồi, đây có cả thư của anh tôi.

Lúc ấy, Diệm mới xé phong bì bức thư của Ngô Đình Thục, vừa đọc vừa dịch lại cho hai tên Mỹ nghe.

“Chú Diệm,

Nhân dịp anh Phan Thúc Định sang Mỹ, tôi viết thư này nhờ anh mang cho chú.

(Diệm giải thích: Khi anh tôi nhờ ai cầm thư tay mang sang cho tôi như thế này, tức là đã ngầm giới thiệu người đó với tôi là tôi có thể sử dụng được).

Anh Định là con trai cụ tuần Phan Thúc Ngân, bạn đồng liêu của chú chắc chú còn nhớ. Anh đến tôi từ lâu nhưng tôi bận việc, nên bây giờ mới giới thiệu anh sang gặp chú được. (Ý anh tôi muốn nói: Anh tôi đã để thời gian điều tra về Định rồi). Anh Định là một thanh niên có nhiệt huyết, muốn phụng sự đạo cả. Chú hãy nói con đường tuân theo ý Chúa để anh Định rõ. (Ý anh tôi muốn nói: Có thể giao nhiệm vụ cho Định hoạt động được).

Tiền đây, tôi báo tin gia đình ta để chú rõ: Gia đình ta mọi người đều mạnh khỏe, các cháu mỗi ngày một thêm đông. Riêng “bên ngoài” vẫn gặp nhiều khó khăn. tôi chẳng được tin gì cả. (Ý anh tôi muốn nói: Tổ chức của chúng ta ở trong vùng người Pháp kiểm soát tốt, có thêm nhiều người tham gia. Còn riêng vùng Việt Minh kiểm soát như thế này là không thể làm ăn gì được).

Chúc chú mạnh khỏe,

Chúa sẽ ban phước lành cho chúng ta.

Ngô Đình Thục”.

Hai tên Mỹ nghe Diệm vừa đọc thư, vừa giải thích những ý ngầm trong thư, đáng trầm ngâm. Khi Diệm đọc xong, Fishiel nói:

- Ồ, chỗ nào chúng ta cũng vào được, chỉ riêng vùng Việt Minh kiểm soát vẫn là một vùng rất bí mật đối với chúng ta.

Như để chứng minh thêm lời của Fishiel, Lansdale ngậm ngùi:

- Nghiên cứu các báo cáo từ Việt Nam gửi về, tôi cũng lấy làm lạ. Đầu năm 1950, cơ quan tình báo của ta có giao cho phòng Nhì Pháp một nhân viên tên là Hồ Minh vào chiến khu Việt Minh ở Thừa Thiên để tổ chức “Chiến khu quốc gia” nhưng bị bại lộ [6]. Ông Diệm phái Lê Mậu Thành vào vùng chiến khu Việt Minh ở miền Trung Trung phần từ năm 1951 đến nay cũng không làm ăn được gì. Những tổ chức Đại Việt quốc gia liên minh, Việt Nam quốc dân Đảng ở mấy tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định và Phú Yên sẵn sàng theo ta thì cũng như rắn nằm tịt trong hang, không dám thò đầu ra. Phía Bắc Việt

Nam, những nhóm “Liên hiệp quốc gia” “Liên tôn chống Cộng” ở ba tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh đều tan rã cả. Cả một nhóm người của Phòng Nhì Pháp giới thiệu với ta định đưa vào Thanh Hóa lập “Chiến khu quốc gia” cũng bị Việt Minh lừa cho bắt gọn [7]. Những điệp viên được huấn luyện rất công phu của Phòng Nhì Pháp như Hải Đường, Trà Mi, Nguyễn Phước... được phái ra vùng Khu 4 của Việt Minh đến nay vẫn chưa có tin tức gì [8]. Người Pháp đã mất vào đây bao nhiêu của, bao nhiêu người... Thế là thế nào? Chúng ta phải tìm hiểu cho ra. Vì khi ông Diệm về nước thì không phải thông qua Phòng Nhì của Pháp nữa, mà chính chúng ta phải đối diện trực tiếp với tình báo Việt Minh.

Fishiel quả quyết:

- Không. Nhất định chúng ta phải hơn bọn Phòng Nhì Pháp. Với những kỹ thuật tiên tiến, với đô la, với những phương tiện đầy đủ, với những người được chúng ta đào tạo kỹ lưỡng, với một kế hoạch hành động tỉ mỉ, chu đáo, nhất định chúng ta phải hơn người Pháp.

Ngô Đình Diệm gật đầu:

- Tôi cũng đồng ý với giáo sư.

Lansdale hỏi Diệm:

- Thế ông đã giao nhiệm vụ hoạt động cho Định?

- Tôi đã giao cho anh ta một vài việc rồi. Tất nhiên mới chỉ là những việc thử thách bước đầu. Anh ta không thể nắm được điều gì quan trọng của chúng ta cả.

Diệm quay về mở tủ, lấy chiếc ví của Phan Thúc Định. Hắn kéo ở ví ra chiếc ảnh Đức bà Maria:

- Mặc dù anh tôi cũng đã gởi cho tôi vật này.

Hắn cất chiếc ảnh vào chiếc ví, trả lại cho Lansdale:

- Phan Thúc Định đã nói cho tôi rõ việc “mất cắp” chiếc ví này. Người của chúng ta làm rất giỏi. Định không biết mất vào lúc nào khi dạo chơi trên phố. Anh ta nói tất cả những gì có trong ví không giấu một thứ gì. Bây giờ, tôi xin trả lại đại tá.

Lansdale cầm lấy chiếc ví:

- Chiều nay, tôi sẽ cho Sở Cảnh sát Nữ Ước gọi điện báo cho anh ta biết đã tìm ra chiếc ví và mời anh ta đến nhận.

- Đại tá trả Định tất cả những thứ có trong ví này? - Diệm hỏi.

Lansdale mỉm cười:

- Trả lại tất cả, trừ đô la trong ví, để cho nó hợp lý.

Và hắn hỏi Ngô Đình Diệm:

- Bao giờ anh ta về nước?
- Anh ta định ngày mai. - Diệm đáp.

Lansdale nói:

- Trong giai đoạn này, chúng ta phải cử một người bí mật giám sát những hoạt động của anh ta. Nguyên tắc của chúng ta là như thế.
- Cử ai? - Diệm hỏi.

Lansdale suy nghĩ một lát rồi thông thả nói:

- Theo ý tôi, không nên cử người ở Việt Nam theo dõi Định, bởi vì hầu hết những người của ta ở Việt Nam trước đây, bọn SEDCE [9] và bọn Phòng Nhì Pháp đều biết. Nếu Định là người của SEDCE thì anh ta biết ngay. Tôi muốn cho một người của ta mà tình báo Pháp và Định chưa hề biết về làm việc đó. Tôi đề nghị cho Phạm Xuân Phòng bí mật về Việt Nam vừa làm những việc ta định giao cho Phòng, vừa theo dõi Phan Thúc Định.

[1] Edward Lansdale, đại tá, chỉ huy tình báo Mỹ (CIA) ở Việt Nam.

[2] Père Cras, một linh mục Pháp thuộc dòng Rédemptorist hoạt động tình báo cho SEDCE (cơ quan gián điệp và phản gián Pháp) ở Huế, trong những năm trước và sau thế giới đại chiến thứ hai.

[3] Drapier, Khâm mạng tòa thánh Huế.

[4] Lebris, tướng Pháp chỉ huy lực lượng Pháp đóng tại Huế sau ngày hiệp định sơ bộ được ký kết, năm 1945.

[5] Good morning (tiếng Anh): Chào buổi sáng.

[6] Vụ này đã bị Công an Thừa Thiên khám phá, hồi ấy Đài tiếng nói Việt Nam đã vạch trần âm mưu và thủ đoạn của địch trước dư luận thế giới.

[7] Vụ này xảy ra ở Thanh Hóa, bị công an bắt gọn vào năm 1950.

[8] Xem truyện phản gián "Cắt vó" - NXB Quân đội Nhân dân (1967), NXB Thuận Hóa (tái bản - 1987), cùng một tác giả.

[9] SEDCE: Service d'étude et documentation de contre-espionnage (Sở Nghiên cứu và Tư liệu phản gián).

Chương 2 Vân Anh

Sân bay Tân Sơn Nhất - một sân bay lớn ở ngoại thành Sài Gòn - đầy máy bay quân sự và máy bay dân dụng. Những đường băng rộng thênh thang. Có những đường băng bê tông nhẵn lì. Có những đường băng rải lười thép. Đây

là đầu não của con đường hàng không tỏa đi khắp Đông Dương, đi châu Âu, châu Á, châu Mỹ...

Cách 5 phút lại có một chiếc máy bay hoặc cất cánh, hoặc hạ cánh. Những người lính không quân, thợ máy, lính thông tin, quần áo ka ki, mũ calô xanh nước biển hoặc mũ lưỡi trai đen bọc vải trắng, những cô chiêu đãi viên hàng không váy hẹp màu xanh nước biển, sơmi trắng, mũ calô xanh đi lại tấp nập.

Phan Thúc Định, vẫn chiếc cặp du lịch trên tay, vẫn bộ quần áo đúng thời trang, bước vào phòng khách của sân bay. Phòng khách như lấp toàn bằng kính, người đông ồn ào. Chỗ này vài ba viên sĩ quan người Pháp đang đứng nói chuyện gẫu. Chỗ kia, mấy hành khách đang quây quanh quầy giải khát uống nước, ăn bánh ngọt. Có hành khách tay chắp sau lưng đi bước một quanh phòng, vẻ chờ đợi. Có hành khách ngồi thản nhiên trên ghế, mở báo xem, phì phèo điếu thuốc lá trên môi. Theo thói quen, bao giờ Phan Thúc Định cũng quan sát khắp gian phòng, đặc biệt chú ý đến những người hành khách ngồi có vẻ ung dung xem báo.

Trong những người cầm tờ báo che lấp mặt hoặc đang chăm chú xem sách kia, có người nào cần phải đề phòng không? Kinh nghiệm cho biết những người ấy mới là những người anh phải quan tâm đến. Hình như không có gì đặc biệt cả. Anh đến sát giờ. Có tiếng loa mời những hành khách đi Huế ra máy bay. Mọi người theo cô chiêu đãi viên thân hình dong dong, xinh xắn, luôn luôn có nụ cười duyên dáng trên cặp môi tô son màu phớt tím, ra máy bay. Chiếc thang máy bay đã để sẵn ở cửa một chiếc máy bay Constellation bốn động cơ của hãng "Pháp Quốc Hàng Không". Cô chiêu đãi viên dừng bước, đứng sững cạnh thang, giơ tay nghiêng đầu rất kiểu cách, nói bằng tiếng Pháp:

- Xin mời quý vị lên máy bay.

Hành khách lần lượt bước lên thang, lần lượt vào chỗ ngồi của mình.

Phan Thúc Định bước vào khoang máy bay, đưa mắt nhìn một lượt các hành khách. Nhanh như chớp, anh thu vào đôi mắt sắc sảo của mình những đặc điểm biểu lộ trên nét mặt đám hành khách cùng đi. Mấy sĩ quan và hạ sĩ quan Pháp người thì ngồi trầm tư, người thì nói chuyện nhỏ với nhau. Mấy ông người Việt cỡ trung niên mà Phan Thúc Định chia làm hai loại: người nào láu táu, mặt lộ vẻ sốt ruột chắc là nhà buôn đi giao dịch; người nào có quần áo phẳng phiu, đầu mượt bóng, nét mặt đăm chiêu thì chắc là công chức cao cấp của chính phủ Bảo Đại hoặc là một thứ "chính khách" chưa kiểm soát được gì, đi Huế để vận động một ghế ngồi nào đó có thể hốt bạc được. Một bà già - hay nói đúng hơn một "mệ" Huế - búi tóc bằng trâm ngà, cổ đeo "kiềng" vàng, lên máy bay vẫn cầm hộp trà trên tay. Cuối khoang máy bay có một người đàn ông khoảng gần năm mươi tuổi, chải chuốt, đeo kính mát gọng to, ngồi bên cạnh một cô gái mười sáu, mười bảy tuổi.

Người đàn ông ít nói, chỉ gật đầu hoặc lắc đầu trả lời rất hà tiện lời, trong khi cô gái hay nhí nhảnh hỏi chuyện. Cô gái tóc buông xõa kiểu tóc các nữ sinh trung học, mặc một chiếc áo dài trắng điểm hoa nhỏ và thưa màu xanh. Trán rộng, lông mày thanh, đôi mắt đen láy thông minh, mũi dọc dừa, đôi môi gọn

nhỏ. Cô gái nói chuyện đôi lúc pha một câu tiếng Pháp. Qua câu chuyện loáng thoáng, Phan Thúc Định biết đấy là hai bố con.

Anh ngồi xuống ghế, ghế bên cạnh anh vẫn còn trống. Anh tự hỏi trong đám hành khách này ai là người của CIA? Ai là người của SEDCE? Ai là người của Việt Minh? Có ai theo dõi mình không? Lại còn có thể có những gián điệp của các nước khác nữa. Bởi vì, từ sau cuộc chiến tranh Nga - Nhật và từ đầu thế kỷ 20 này, tất cả các nước trên thế giới đều thấy rõ vai trò đặc biệt quan trọng của công tác tình báo. Nó có thể góp một phần quyết định vào cuộc chiến thắng hoặc chiến bại của mỗi bên. Trước cuộc chiến tranh Nga - Nhật 1905, hàng nghìn gián điệp Nhật Bản đóng vai thợ giày, thợ cắt tóc đã lọt vào đất Nga làm cho tất cả những cuộc vận chuyển, kế hoạch tác chiến của quân đội Nga Hoàng bị Bộ Tổng Tham mưu quân đội Nhật Bản nắm vững. Rồi trong hai cuộc chiến tranh thế giới thứ nhất và thứ hai, diễn ra bao nhiêu cuộc đấu trí giữa các cơ quan tình báo Gestapo của Đức, Hắc Long của Nhật với Phòng Nhì của Pháp, Intelligence Service của Anh, Ghê-pi-iu của Nga... Riêng ở Đông Dương này, trước khi Nhật đổ bộ vào, đã có hàng trăm, hàng nghìn gián điệp Nhật đóng vai bán kem, bán sâm cao-ly, nhà buôn, du học sinh, sang sục sạo khắp nơi. Trong cuộc chiến tranh Việt - Pháp năm 1949, vụ tình báo Việt Minh lấy được bản báo cáo của tướng Rơ-ve chẳng làm chấn động thế giới đấy ư? Đã làm cho kế hoạch hành quân của Pháp bị thất bại ngay từ bước đầu, làm cho chánh phủ Pháp suýt bị đổ và nhiều nhân viên chỉ huy SEDCE phải bị cách chức. Những nơi nóng bỏng trên thế giới đều là nơi thu hút, tập trung những gián điệp quốc tế. Việt Nam đang là một trong những nơi nóng bỏng nhất của thế giới. Pháp đang muốn chèo chống giữ cho con thuyền tả tơi của mình trước cơn bão táp tấn công của Việt Minh. Mỹ đang muốn thay chân Pháp. Nhật đang muốn đục nước béo cò. Tưởng đang muốn nắm số Hoa kiều đông đảo ở đây. Anh muốn dò la để giữ vững ảnh hưởng của mình ở Mã Lai, Tân Gia Ba, Miến Điện...

Việc anh về nước với nhiệm vụ của Ngô Đình Diệm giao cho ấy, liệu có cơ quan tình báo nào biết mà theo dõi? Anh cứ phải đề phòng. Một điều làm anh phải suy nghĩ nữa là làm thế nào liên lạc được với Lê Mậu Thành? Làm thế nào biết được hoạt động và thái độ của Lê Mậu Thành?

Từ Mỹ về Paris về Sài Gòn, Định hy vọng lần gặp Giám mục Ngô Đình Thục này, Ngô Đình Thục sẽ giúp đỡ anh dễ dàng trong việc hoàn tất nhiệm vụ của Ngô Đình Diệm giao cho. Nhưng khi đến Vĩnh Long, gặp Ngô Đình Thục, Định thấy tự mình phải xoay sở lấy là chính.

- Từ mùa thu năm 1951 đến nay - Ngô Đình Thục nói - Tôi chưa nhận được báo cáo của Lê Mậu Thành, nhưng nguồn tin riêng cho tôi biết Lê Mậu Thành vẫn còn sống và đang ở một cơ quan của Việt Minh. Còn lòng trung thành của anh ta đối với cụ Thượng (chỉ Ngô Đình Diệm) thế nào thì chưa có bằng chứng gì bảo đảm. Cụ Thượng ở xa không rõ đấy thôi chứ chưa nổi được trạm liên lạc nào giữa Lê Mậu Thành với chúng tôi. Có thể anh ta phải phục xuống tạm thời cắt đứt mọi mối liên lạc để giữ mình, cũng có thể anh ta không còn là người của chúng ta nữa.

Phan Thúc Định không biết những lời của Ngô Đình Thục là thực hay giả. Vì trong ngôi nhà uy nghi của Tòa giám mục Vĩnh Long, Ngô Đình Thục đã điều khiển nhiều việc bí mật, ngoài việc lên bục giảng đạo, ngồi buồng kín rửa tội, hắn đã từng phản bội người ta và bị người ta phản bội nhiều lần cho nên hắn rất già dặn công việc tiếp xúc với mọi người.

Ngô Đình Thục hạ giọng nói tiếp:

- Cụ Thượng đã giao trách nhiệm cho anh, thì anh nên cố gắng làm cho xong. Anh nên tìm mọi cách liên lạc được với Lê Mậu Thành. Nếu anh làm thế nào gặp được Thành thì càng tốt, nói cho Thành rõ những điều cụ Thượng đã dặn.

- Nhưng thưa Đức Cha, làm thế nào con có thể bắt liên lạc được với Thành? Cha có cách nào giúp con được không?

Ngô Đình Thục neho mắt cười tinh quái, bộ mặt hắn khác hẳn lúc hắn giảng đạo:

- Cái đó tùy thuộc vào trí thông minh và tài tháo vát của anh. Tôi chỉ giúp được anh một khẩu để liên lạc với Thành mà thôi.

Ngô Đình Thục mở khóa chiếc tủ lim lớn đằng sau hắn. Phan Thúc Định liếc nhanh vào trong tủ, thấy tủ chia làm nhiều ngăn nhỏ đánh số như tủ đựng hồ sơ. Ngô Đình Thục tìm một ngăn, lấy ra một phong bì dán kín đưa cho Định, rồi lặng lẽ đứng dậy, bắt tay Định.

Bước chân ra khỏi Tòa giám mục Vĩnh Long, Phan Thúc Định băn khoăn: "Có phải anh em họ Ngô thử mình chăng?". Nếu gặp được Lê Mậu Thành, anh em họ Ngô sẽ đặt câu hỏi: làm thế nào mà một người như mình, vừa ở Pháp về, còn một kẻ tử thù của Việt Minh, lại có thể gặp được Lê Mậu Thành ở vùng chiến khu Việt Minh một cách dễ dàng? Còn nếu Định không gặp, không liên lạc được với Lê Mậu Thành thì nhiệm vụ của Diệm giao cho sẽ không hoàn thành. Mới chỉ có một việc bình thường, bước đầu đã không hoàn thành được thì về sau ra sao?

Phan Thúc Định tự nhủ: "Mình phải tìm cho ra đáp số của con toán rắc rối đó... giải quyết thế nào bây giờ? Lê Mậu Thành... Lê Mậu Thành... cái tên mình đã nghe thấy một lần rồi...".

Phan Thúc Định ngẩng người trên ghế suy nghĩ miên man. Bề ngoài trông anh có vẻ lơ đãng, thản nhiên nhưng thật ra tất cả những việc gì xảy ra quanh anh, trong khoang máy bay, vẫn không lọt khỏi mắt anh. Ở anh đã thành hình cái nếp: trong bất cứ một môi trường xa lạ nào, bao giờ anh cũng chỉ để một nửa tâm trí suy nghĩ, còn một nửa tâm trí thì theo dõi quan sát chung quanh.

Có một cô gái bước lên máy bay, đến ngồi ghế bỏ trống bên anh. Anh quay lại... vừa ngạc nhiên, vừa mừng rỡ:

- Ô... Vân Anh!

Cô gái cũng nhận ra anh, ngạc nhiên không kém anh:

- Anh Định. Ôi, thật là một sự may mắn kỳ diệu!

Với mái tóc uốn chải công phu, cắt cao, để lộ chiếc cổ trắng ngần, với cặp mắt hơi buồn ẩn sau hàng mi dài vuốt thuốc, với đôi môi tô son cầu kỳ, thỉnh thoảng hơi nhếch lên một cách kèn kiêu, và chiếc áo dài màu xanh nước biển có thêu nổi một bông hồng trắng trên ngực trái, Vân Anh hiện ra trước mắt Phan Thúc Định vẫn diễm lệ, vẫn quyến rũ, vẫn lộng lẫy như hai năm trước...

... Hai năm trước, trong một buổi chiều bước vào mùa đông, trời Paris đầy hoa tuyết đầu mùa. Hoa tuyết bay như bông nồn ai tung ra khắp bầu trời. Chàng sinh viên xóm Latinh nghèo Phan Thúc Định đang chuẩn bị luận án tiến sĩ luật khoa đã gặp cô gái đồng bào Vân Anh ở một thư viện. Xa quê hương, người cùng nước gặp nhau, hai người làm quen với nhau một cách dễ dàng và mau chóng trở thành đôi bạn. Những buổi gặp nhau ở thư viện, những buổi sống đôi đưa nhau về một quãng đường, những buổi rủ nhau vào một quán cà phê ấm cúng ngồi tâm sự, Vân Anh đã kể cho Phan Thúc Định nghe về cuộc đời riêng của mình.

Vân Anh là con một viên án sát ở một tỉnh lẻ miền Nam Trung Bộ tên là Cao Xuân Thọ. Vì có nợ máu với nhân dân nên hồi Cách mạng tháng Tám 1945, Thọ đã bị Tòa án Nhân dân xử tử hình. Vân Anh phải về ở với chú ruột là Cao Xuân Đăng, trước cách mạng vốn là tham tá Tòa sứ của Pháp, lúc đó chuyển sang làm công chức cho chánh quyền cách mạng. Lúc thực dân Pháp trở lại xâm lược Việt Nam năm 1946, Cao Xuân Đăng ở lại Huế, nhẩy ra làm tay sai cho Pháp và được thực dân Pháp cho làm tỉnh trưởng ở một tỉnh Trung phần. Đăng nuôi Vân Anh ăn học và cho sang Pháp học ở trường đại học Sorbonne.

Một buổi đẹp trời, Phan Thúc Định và Vân Anh sánh vai nhau đi dọc bờ sông Seine. Họ đi qua những quán sách cũ có những ông chủ quán để râu thủy thủ, ngồi lim dim như ngủ giữa đồng sách dày mỏng về đủ các mặt: khoa học, văn học, lịch sử... Họ đi qua những người Pháp đội mũ nồi, ngậm ống tẩu ngồi câu bên bờ sông có những con chó ngoan ngoãn nằm bên cạnh.

- Chú em chiều em lắm, không để em thiếu thốn gì cả - Vân Anh nói - nhưng em vẫn hay buồn. Cái buồn ấy, các bạn em bảo, hiện lên đôi mắt em. Người Pháp vẫn thường bảo đây là cửa sổ của tâm hồn. Có lẽ đúng. Bởi vì dù sao em cũng là một cô gái mồ côi. Bố em đã chết bất đắc kỳ tử...

- Em có oán hận gì những người đã giết bố em không?

- Oán hận thì em có thể làm gì được nữa. Lịch sử đã chuyển qua trang khác rồi... Và lại, em chỉ là một người phụ nữ yếu đuối cô đơn.

- Em thiếu tình cảm gia đình nhưng em có thể có những tình cảm đẹp để khác động viên em, an ủi em. Chẳng hạn... tình bạn... tình yêu.

Vân Anh giương cặp mắt có hàng mi dài và cong, nhìn thăm thăm vào mắt Phan Thúc Định, hình như muốn ngăn không để Định nói rồi tiếp tục:

- Em không muốn giấu anh làm gì, em có người yêu rồi.

Hai người im lặng. Cái sắc da trên tay Vân Anh buông thõng, đứng đưa theo nhịp bước chân chậm rãi của họ. Lại mấy cửa hàng sách cũ... Lại mấy người ngồi câu... Có thêm vài anh họa sĩ dựng giá khung đang neho mắt bơi màu trên vải... Một lát sau, Vân Anh thở dài:

- Người yêu em ở xa lắm.
- Ở Việt Nam.
- Vâng. Còn xa hơn nữa, vì... ở bên kia chiến tuyến.

Lại một phút im lặng.

- Xin lỗi. Em không nói nên anh không dám hỏi, em đã nói thì cho phép anh hỏi nhé: em có thể cho anh biết người ấy là ai được không? - Phan Thúc Định hỏi.

- Đối với anh thì được chứ. Anh Lê Mậu Thành, giáo sư trường trung học Khải Định - Huế.

- Em vừa nói, người ấy ở bên kia chiến tuyến?

- Vâng. Mùa hè năm ngoái, lúc em vừa đỗ xong tú tài phần thứ hai, cũng chính là lúc chúng em xa nhau.

Giọng nói của Vân Anh nhỏ xuống trầm trầm xúc động:

- Chúng em yêu nhau tha thiết, nhưng anh Thành lại yêu lý tưởng của anh ấy hơn cả người yêu. Anh ấy tự nhiên bỏ thành phố Huế lên chiến khu Việt Minh. Anh ấy để lại cho em một bức thư vồn vẹn có mấy dòng. Em còn nhớ thuộc lòng bức thư đó: "Anh ra đi vì tiếng gọi của Tổ quốc, vì nhiệm vụ thiêng liêng đối với đất nước. Anh biết rằng em không thể đi theo anh được nhưng anh vẫn hy vọng một ngày nào đó, chúng ta sẽ gặp nhau ở chiến khu". Sau đó, em không được tin gì của anh ấy nữa, rồi chú em nhất định bắt em sang đây du học.

Em viết thư cho mấy người bạn cũ của anh Thành, ghi rõ địa chỉ của em bên này, mong mỗi nhận được một lá thư hoặc một tin tức nào đó của anh Thành cũng được nhưng suốt từ đó đến nay, vẫn đặng đặng tuyệt vô âm tín. Linh cảm em sợ một sự tan vỡ vì anh biết đấy, em không bao giờ đi con đường của anh Thành được. Em với anh Thành ở hai trận tuyến khác nhau. Anh Thành đã theo Việt Minh còn em và Việt Minh có một mối thù không đội trời chung. Chao ôi, khoảng cách về không gian không sợ bằng khoảng cách về tư tưởng.

- Trước đó, em có thấy anh Thành nói chuyện gì với em về kháng chiến không?

Đôi lông mày kẻ chì của Vân Anh hơi cau như cố nhớ lại chuyện cũ:

- Anh Thành là một người rất kín đáo. Khi nói chuyện về văn học, nghệ thuật, anh ấy tỏ ra hiểu biết nhiều và nói sôi nổi. Nhưng đối với các vấn đề chính trị, thời cuộc thì anh ấy thường không phát biểu gì.

- Xin lỗi em nhé, em đừng trách anh là quá tò mò, cho anh hỏi thêm một điều: Em vẫn còn yêu anh Thành?

- Tình cảm của em đối với anh Thành vẫn nguyên vẹn. Tình yêu của người phụ nữ không phải dễ thay đổi. Sự đổi thay trong tình yêu là một điều không đẹp đẽ. Huống chi, từ trước đến sau, anh Thành đối với em vẫn rất tốt. Giữa hai chúng em, yêu nhau mấy năm trời, vẫn giữ nguyên được lòng tôn trọng nhau. Chỉ trừ việc anh Thành bỏ đi một cách đột ngột, bất ngờ... Em vẫn mong gặp anh Thành, vẫn chờ đợi anh ấy.

Dòng sông Seine lững lờ trôi. Thỉnh thoảng một chiếc ca nô chở khách lướt sóng để lại một vệt trắng dài ngầu bọt.

Sau buổi ấy, Phan Thúc Định không gặp lại Vân Anh nữa. Có người nói Vân Anh bỏ học, qua Luân Đôn, thủ đô sương mù ảm đạm. Hình ảnh diễm lệ của Vân Anh với đôi mắt buồn sau hàng lông mi dài và cong, hình ảnh những ngày ngồi bên cốc cà phê thơm phức ở khu xóm Latinh, hình ảnh những ngày đón nhau ở thư viện về, đi dưới những cây sên mùa đông trụi hết lá, hình ảnh một cuộc dạo chơi bên bờ sông Seine vắng vất một tiếng còi canh... lụi dần vào dĩ vãng.

Hai năm qua rồi...

Phan Thúc Định nắm lấy bàn tay mềm mại của Vân Anh mà như thấy dĩ vãng sống lại.

Câu chuyện cũ hiện ra, đồng thời cái tên Lê Mậu Thành nổi bật lên rõ rệt trong óc Phan Thúc Định: "À, Lê Mậu Thành đây rồi. Thế mà mình cứ cố nhớ mãi. Đáp số của bài toán đồ anh em họ Ngô ra cho mình ở đây rồi".

Chiếc máy bay đóng cửa, từ từ cất cánh. Sau khi chạy một quãng dài trên đường băng, nó nhắc mình lên, rời khỏi mặt đất. Những căn nhà, lùm cây, những con đường tấp nập người và xe cộ lùi xa, bé dần lại. Rồi đến những cánh đồng, những dòng sông... Rồi nhìn thấy màu nước biển xanh ngắt... Rồi mây trắng bồng bênh trôi bên ngoài khung cửa, trôi dưới thân máy bay...

Trong lúc Phan Thúc Định và Vân Anh vui mừng gặp lại nhau, họ không ngờ tất cả thái độ, cử chỉ của họ đều được thu gọn, đầy đủ vào cặp mắt của người đàn ông chải chuốt đeo kính mát ngồi cạnh cô con gái. Cô nữ sinh vẫn hồn nhiên, không hay biết gì, vẫn ríu rít trò chuyện.

- Con không thích Sài Gòn bằng Huế, ba ạ. - Cô gái nói - Bởi vì Huế có gia đình ta, sao ba cứ bắt con ở Sài Gòn, ít cho con về thăm Huế?

Người đàn ông đeo kính mát trả lời:

- Tổ Loan ạ, lúc này việc học tập của con là trên hết. Con cần để thời gian vào học tập.

- Nhưng con nhớ biệt thự của nhà ta, nhớ dòng sông Hương lắm.

Người đàn ông im lặng, trầm tư như đang mài suy nghĩ làm cô gái không dám hỏi thêm nữa. Sau cặp kính mát hướng thẳng về phía trước mặt, cặp mắt

người ấy vẫn thình thoảng nhanh chóng liếc nhìn về phía Phan Thúc Định và Vân Anh.

- Không ngờ lại gặp Vân Anh ở đây. - Phan Thúc Định nói.

- Em cũng vậy. Đúng là quả đất tròn thật.

- Sau buổi em nói chuyện với anh ở bên sông Seine, em đi đâu mà anh không nhận được tin tức gì của em cả?

- Hồi ấy, em mê những bi kịch của Sếch-spia lắm... Em nảy ra ý định muốn đi sâu vào ngôn ngữ Anh. Được chú đồng ý, em qua Anh và xin vào học trường đại học Cambridge [1]. Mà học nên cũng không viết thư từ cho ai cả, anh tha lỗi cho. Còn anh, đã bảo vệ xong luận án rồi chứ?

- Cảm ơn em, xong rồi.

- Xin có lời chúc mừng anh.

Một cô chiêu đãi viên người Pháp dong dong, duyên dáng bưng khay kẹo, bánh ngọt và nước hoa quả đến mời hành khách. Cặp dưới khay bánh kẹo cô ta cầm một bản quảng cáo các đường bay của hãng "Pháp Quốc Hàng Không" in màu sắc sặc sỡ. Đến chỗ Phan Thúc Định, Định nhặt mấy chiếc kẹo sôcôla sữa, rồi lịch sự hỏi cô chiêu đãi viên:

- Xin lỗi, cô có thể cho tôi xin tờ quảng cáo này được không?

Cô chiêu đãi viên nhìn Định, mỉm cười, đưa tờ quảng cáo cho Định:

- Rất vui lòng biểu ông...

Mắt người đàn ông đeo kính mát nhìn quanh tờ quảng cáo. Tờ quảng cáo gấp nếp lại thành nhiều trang nhỏ, ở trang đầu tiên có in hình huy hiệu hãng "Pháp Quốc Hàng Không" nửa mình một con ngựa trắng có cánh bay lên và ảnh cổng Khải hoàn môn của thủ đô nước Pháp.

Phan Thúc Định hỏi thêm cô chiêu đãi viên:

- Ở Huế, tôi muốn đặt trước vé máy bay thì gọi điện theo số bao nhiêu?

Cô chiêu đãi viên vẫn duyên dáng:

- Thưa ông số điện thoại 377. Lúc nào chúng tôi cũng mong được hầu ông.

- Cảm ơn cô.

Cô chiêu đãi viên đi sang hàng ghế khác. Phan Thúc Định cất tờ quảng cáo vào trong túi áo nói với Vân Anh:

- Anh thích có những kỷ niệm nho nhỏ trong mỗi chuyến đi. Em về nhà ai ở Huế? - Định hỏi.

- Chú em hiện nay làm việc ở Huế. Em về nhà chú em. Chú đã hẹn ra đón em ở sân bay.

- Em về thăm nhà thôi chứ? Có dự định làm gì nữa không?

Vân Anh nói nhỏ nhỏ như một hơi gió thoảng bên tai Định:

- Em định tìm gặp cho được anh Lê Mậu Thành.

Phan Thúc Định nhìn vào mắt Vân Anh. Anh thấy đôi mắt đượm buồn ấy sâu như biển thẳm.

Óc anh nảy ra một ý nghĩ rất nhanh khi nghe Vân Anh nhắc đến tên Lê Mậu Thành. Sự gặp gỡ tình cờ với người con gái này biết đâu chẳng giúp anh giải được con toán hắc búa do anh em họ Ngô ra cho anh. Gặp Lê Mậu Thành bây giờ thì không nên, nhưng vẫn phải bắt được liên lạc với Lê Mậu Thành cho Ngô Đình Diệm. Hay nhất là qua một người khác để có thể gặp được đường dây với Lê Mậu Thành. Có thể qua Vân Anh.

Phan Thúc Định cũng nói nhỏ:

- Em làm thế nào tìm gặp được anh ấy?

Giọng Vân Anh có vẻ bí mật:

- Em sẽ nói chuyện với anh sau.

Những khu rừng màu xanh bát ngát, con đường số 1 như một sợi chỉ, rồi lại đến làng mạc ruộng nương nhỏ xíu hiện ra dưới thân máy bay.

Máy bay hạ cánh xuống sân bay Phú Bài. Hành khách lục tục bước xuống. Người đàn ông đeo kính mát dần dà bước xuống sau Phan Thúc Định và Vân Anh.

Ở phòng khách đã có một người đàn ông cao to, mặt bèn bẹt, đầu vuốt mượt, y phục sang trọng và diêm dúa một cách quá đáng, bước ra đón Vân Anh. Vân Anh chào:

- Chú ạ! Chú bận thế mà cũng ra đón cháu.

Rồi cô quay sang giới thiệu với Phan Thúc Định:

- Đây là chú em, em đã nói chuyện với anh. Xin giới thiệu với chú đây là anh Phan Thúc Định, tiến sĩ luật khoa, bạn của con từ hồi ở bên Pháp.

- Hân hạnh!

- Hân hạnh!

Cao Xuân Đăng hỏi Định:

- Có ai đi đón anh không?

- Thưa ông, không ạ.

- Anh về phố nào? Tôi có xe, xin mời anh về cùng một thể.

- Cảm ơn ông, tôi ở khách sạn. Tôi có một số việc mua bán ở ngoài phố nữa. Xin ông cho phép vài hôm nữa tôi được đến thăm ông và Vân Anh. Xin mời ông và Vân Anh cứ về trước.

Cao Xuân Đăng không mời thêm câu nào nữa, mở ví rút ra một cái danh thiếp ghi địa chỉ mình, chìa tay ra bắt tay Định:

- Đây là địa chỉ của tôi, lúc nào rảnh, mời anh đến chơi.

Vân Anh cũng chìa bàn tay nuột nà, móng bôi thuốc đỏ chót ra:

- Thế nào anh cũng lại thăm em nhé! Tạm biệt!

Hai chú cháu bước (tới chiếc) Xitrôen 15 màu đen. Cao Xuân Đăng cầm lái, mở máy. Bên trong cửa xe, Vân Anh còn thò bàn tay trắng muốt ra vẫy Định.

Định cũng vẫy tắc xi về khách sạn Thuận Hóa

Người đàn ông đeo kính mát, lúc ấy mới cùng con gái bước ra đường. Miệng gã lẩm bẩm một con số:

- 377.

Trên cái cặp du lịch gã xách, có một cái thiếp nhỏ ghi tên: Phạm Xuân Phòng.

* * * * *

Ba ngày sau, Phan Thúc Định theo địa chỉ trên tấm danh thiếp tìm đến nhà Cao Xuân Đăng thăm Vân Anh.

Cao Xuân Đăng đi vắng. Vân Anh tiếp Định ở phòng khách. Trong phòng bày toàn đồ đạc cổ kính: xa lông kiểu Trung Quốc bằng gỗ lim mặt đá vân, một chiếc tủ chạm trổ rồng phượng cầu kỳ, những bức tứ bình vẽ điển tích với đầy chữ Hán.

Sau những chuyện xã giao bình thường, Phan Thúc Định dẫn dắt câu chuyện vào vấn đề ý định của Vân Anh đi gặp Lê Mậu Thành. Vân Anh nhìn Định như dò hỏi nhưng cũng thông thả nói:

- Cách đây ba tháng em ở Luân Đôn về Sài Gòn. Em gặp một người bạn trai trước cùng học ở Huế cho em biết chắc chắn là giáo sư Lê Mậu Thành hiện đang ở chiến khu Việt Minh trong tỉnh Thừa Thiên - Người bạn đó cũng đã bỏ học ra đi theo Việt Minh. Hẳn có gặp giáo sư Lê Mậu Thành ở ngoài đó. Hẳn không thể làm được, vì trước hẳn đã nghe anh Thành giảng. Ít lâu sau, hẳn không chịu được gian khổ nên lại trốn về đầu hàng nhà đương cuộc Pháp. Được biết tin anh Thành, em nảy ra ý định quyết đi tìm anh ấy. Em biết nhiều phụ nữ trong này có chồng ngoài kia vẫn ra thăm chồng được...

Phan Thúc Định nhìn sự trang điểm lúc nào cũng cầu kỳ chải chuốt của Vân Anh, hỏi:

- Em làm thế nào để ra được ngoài ấy?

- Hoặc là em sẽ đi theo một bà nào đó ra thăm chồng ở ngoài ấy, hoặc là em đến một người cậu có con đi theo Việt Minh, em sẽ nhờ cậu ấy báo tin là em muốn bỏ vùng quốc gia lên chiến khu.

Chắc Việt Minh sẽ không từ chối một người trí thức muốn theo họ. Hoặc là em sẽ viết đơn hẳn hỏi xin phép Việt Minh ra gặp anh Lê Mậu Thành.

- Em làm như viết đơn gửi Việt Minh dễ lắm.
- Em được biết hiện ở Huế đây, có một trạm liên lạc của Việt Minh, gọi là "Trạm 14 Nội thành".
- Em giỏi thật. Em vừa ở nước ngoài về được mấy tháng sao đã biết được trạm liên lạc của Việt Minh?

Vân Anh ngược nhìn Phan Thúc Định, môi trên đỏ chót hơi nhếch lên:

- Anh tò mò quá nhỉ.

Phan Thúc Định cảm thấy ở Vân Anh có một điều gì bí ẩn mà anh chưa rõ "Tại sao cô ta lại biết được? Cô ta tìm gặp Lê Mậu Thành có phải do tiếng gọi của tình yêu không? Chắc không phải chỉ có thế. Còn có cái gì nữa chứ?". Nhưng bắt người thiếu nữ này nói rõ sự thật không phải là chuyện dễ. Phan Thúc Định đành phải dùng một đòn tảo bạo hơn:

- Vân Anh ạ, có một điều trước đây anh chưa nói cho em rõ là anh có quen anh Thành từ xưa. Nếu Vân Anh gặp anh Thành, thì nói hộ anh rằng: Người bạn cũ của Thành nhà ở bên núi Ngự Bình có lời hỏi thăm và muốn biết anh Thành đã làm xong sự nghiệp lớn chưa?

Vân Anh mỉm cười:

- Vâng, em sẽ nhắc đúng như lời anh dặn: "Người bạn cũ của Thành nhà ở bên núi Ngự Bình có lời hỏi thăm...".
- Vân Anh cố nói với anh Thành viết thư cho người bạn ở bên núi Ngự nhé.
- Viết nói gì?
- Điều ấy tùy anh Thành thôi.

Nụ cười trên môi Vân Anh trở nên bí mật:

- Hay là giữa anh và anh Thành có âm mưu gì?

Rồi Vân Anh nhún vai:

- Phải. Biết đâu đấy. Đời bây giờ chỗ nào chẳng có âm mưu và âm mưu, bí mật và bí mật.

Phan Thúc Định cười to:

- Em bắt nạt giỏi thật.

Vân Anh khẽ đập tay vào Phan Thúc Định, giọng đổi khác:

- Ông Tiến sĩ Luật ơi, ông hãy nói thật với tôi đi: có phải người ta đã giao cho ông nhiệm vụ bắt mối liên lạc với Lê Mậu Thành đó không? Nếu không, tại sao lại có mật khẩu "núi Ngự Bình"?... Nhưng thôi, đó là công việc của các anh. Còn tôi, tôi chỉ cần gặp anh Thành là đủ rồi. Và, anh yên chí, tôi hứa khi gặp anh Thành, tôi sẽ nói lại lời anh dặn...

- Thế... cô là ai?

- Em là em... là Vân Anh!

[1] Cambridge: Một trường đại học nổi tiếng của Anh.

Chương 3 Gặp lại người xưa...

Đồng chí Vũ Long - trưởng ban công tác đặc biệt Trị Thiên - đặt tập hồ sơ trên tay xuống, hỏi đồng chí Trần Mai - đội trưởng một đội công tác nội thành của thành phố Huế - ngồi trước mặt mình:

- Đồng chí vừa nói trong đơn xin phép vào chiến khu của Cao thị Vân Anh ghi là xin vào thăm ai?

- Báo cáo anh, cô ta xin vào thăm Lê Mậu Thành và nói là chồng chưa cưới.

- Đồng chí cho tôi biết rõ hơn về Vân Anh.

Trần Mai mở chiếc sách-cột đặt bên mình, lấy ra quyển sổ tay, anh tìm một trang có ghi về điều Vũ Long hỏi, nói:

- Như anh đã biết sơ qua đây: Vân Anh, năm nay hai mươi năm tuổi, con án sát Cao Xuân Thọ. Thọ bề ngoài là một quan lại của triều đình bù nhìn Huế, hắn còn là một chỉ điểm riêng của tên khâm sứ cáo già Pháp Gơ-ráp-phơ. Hắn đã cài một số tay chân xuống tận các xã, thôn để dò la những hoạt động của nhân dân. Hắn đã xử rất nặng những người đấu tranh cho độc lập tự do. Ngay cả những viên quan lại của Nam triều, người nào liêm khiết, dễ dãi với nhân dân cũng bị hắn báo cáo ngầm cho Pháp biết. Hắn đã nhận nhiều ân huệ về tiền nong, ruộng đất của thực dân Pháp ban thưởng cho công lao đó. Thực dân Pháp đang dự định thăng hắn lên tổng đốc thì cách mạng tháng Tám bùng nổ. Hắn đã chống đối lại cách mạng, hô lính bắn vào đoàn nhân dân biểu tình thị uy cướp chính quyền.

Trước khí thế của nhân dân, bọn lính không theo lệnh hắn đã tan chạy hết. Hắn bị bắt và bị tòa án nhân dân kết án tử hình. Vợ hắn đem Vân Anh về ở với người em ruột của hắn là tham tá Cao Xuân Đăng. Ít lâu sau, vợ hắn cũng chết, Vân Anh ở với Cao Xuân Đăng. Đăng ra làm tay sai cho Pháp, khi Pháp quay trở lại. Do công lao của tên anh ruột trước đây, do thái độ trung thành với đế quốc, Đăng được bọn thực dân cho làm tỉnh trưởng. Hắn đang có âm mưu muốn leo nữa, thường thì thọt đi lại nhà riêng tên Nguyễn Đệ, Đồng lý văn phòng của Bảo Đại, định làm một ghế bộ trưởng, thứ trưởng gì đó của chính phủ bù nhìn. Hắn nuôi Vân Anh cũng có dụng ý riêng. Hắn muốn dựa vào công lao đối với thực dân và cái chết của tên Thọ để được tin nhiệm với Pháp. Tuy mang tiếng là nuôi Vân Anh nhưng thực ra tất cả tiền ăn học của Vân Anh hồi ở Huế cũng như học bổng sang Pháp du học của Vân Anh đều do Pháp trợ cấp hết.

Hình như chính Vân Anh cũng không biết điều đó, bởi mọi việc đơn từ xin xỏ, kể công với thực dân Pháp đều do tên Đăng làm, mọi giấy tờ chứng nhận cũ của tên Thọ, Đăng còn giữ được cả. Riêng về Vân Anh thì hồi còn đi học ở Huế thường ít nói, hay buồn, hay tránh những cuộc tụ họp đông đảo của học sinh, thanh niên. Trong thời kỳ này, Vân Anh gặp Lê Mậu Thành và yêu Thành, sau đó Lê Mậu Thành ra vùng ta thì Vân Anh cũng sang Pháp. Theo sự điều tra của ta thì thời kỳ Vân Anh ở Pháp, chủ yếu là cô ả đi học chứ chưa có hoạt động gì cho bọn đế quốc cả. Lúc sang học ở Cambridge thì có hiện tượng hay vào phòng thông tin Mỹ mượn sách báo. Mùa hè năm nay trước khi về nước, cô ả có sang Mỹ một tháng dưới danh nghĩa ở trong đoàn đi du lịch tìm hiểu nước Mỹ, do phòng thông tin Mỹ ở Anh tổ chức.

Việc sang Mỹ này Vân Anh không cho ai biết cả. Về nước cô ta có đến phòng thông tin Mỹ ở Sài Gòn vài lần. Theo phán đoán của tôi thì có thể là Vân Anh đã bị bọn tình báo nước ngoài mua chuộc trong thời kỳ ở Anh. Việc cô ta đến phòng thông tin Mỹ ở Sài Gòn chắc không phải chỉ là để mượn sách đọc báo, mà có thể là để nhận chỉ thị gì của bọn địch. Bởi vì rất nhiều tên gián điệp của Mỹ không bao giờ đến tiếp xúc trực tiếp với Tòa đại sứ Mỹ mà chỉ qua bọn đội lốt nhân viên phòng thông tin.

Đồng chí Vũ Long lắng nghe Trần Mai nói rất chăm chú. Mái tóc sớm hoa râu, trên khuôn mặt hầy còn trẻ của anh, hơi nghiêng nghiêng. Đôi lúc lông mày anh hơi cau lại như phân tích những sự việc Trần Mai kể, anh cầm bút ghi một vài chữ vào giấy. Khi Trần Mai nói xong, anh mỉm cười:

- Không phải có thể nữa đâu mà chính Vân Anh đã là người của tình báo nước ngoài rồi đấy.

Tài liệu của đồng chí thu thập được và sự phán đoán của đồng chí về Vân Anh rất phù hợp với những điều đồng chí X.30 báo cáo về. Việc Vân Anh xin ra vùng ta nhờ đồng chí X.30, chúng ta cũng đã được biết trước. Nhưng cô ta ra đây mục đích gì là chúng ta chưa rõ. Việc xin phép ra này cũng là cách cô ta đánh một ván bài cao tay với ta đây. Vân Anh xin phép công khai chứ không lén ra bí mật vì biết rằng với sự kiểm soát chặt chẽ của ta, cô đi bí mật thì ta cũng biết và có thể ta sẽ vin vào cớ đó mà giữ cô ta lại, gây thêm nhiều rắc rối cho cô ta. Còn một điều nữa, nếu Vân Anh lén ra bí mật tiếp xúc với Lê Mậu Thành thì sẽ gây thêm cho ta mối nghi ngờ lớn đối với Thành - nếu chúng ta chưa hiểu biết gì về Thành. Cô ta xin phép công khai như thế này để đánh lạc hướng chúng ta, làm chúng ta tin rằng một khi đi đường hoàng như thế là không có ẩn ý gì như trăm nghìn người khác vẫn ra thăm người thân ngoài vùng ta. Nếu chúng ta không cho phép Vân Anh ra, Vân Anh vin vào cớ đó nói rằng chúng ta ngăn cản sự đi lại, chia cắt tình cảm gia đình, buông "bức màn sắt" - như bọn địch vẫn thường rêu rao một cách khả ố. Và lại, như thế chẳng khác gì báo cho địch rằng ta đã biết cô ta là ai rồi và làm cho Lê Mậu Thành thấy động.

Trần Mai nhìn người thủ trưởng của mình và nhận xét thấy gần đây tóc Vũ Long lại thêm nhiều sợi bạc nữa. Anh nghĩ thầm: "Làm gì mà không sớm bạc đầu. Ngũ Tử Tư chỉ một đêm suy nghĩ, tóc đã trắng xóa hết, huống chi đảng này phải đối phó với những kẻ địch vô cùng nham hiểm độc ác, nhiều mưu

sâu kể hiểm, len lỏi cài vào khắp nơi. Làm sao phân biệt được người ngay với kẻ gian?

Người ngay thì phải bênh vực, bảo vệ. Kẻ gian thì phải trừng trị, nhưng không phải đối phó với kẻ gian nào cũng giống với kẻ gian nào. Người làm công tác đặc biệt này phải hàng ngày hàng giờ luôn suy nghĩ, nhận xét, phán đoán, phân tích, tổng hợp để ra biện pháp, kế hoạch... Minh đến năm bốn mươi tuổi cũng bạc đầu sớm mất". Anh lại có thêm một nhận xét nữa về thủ trưởng của mình: "Mỗi lúc Vũ Long suy nghĩ thì nét mặt anh thật nghiêm nghị, già hẳn đi, nhưng khi anh cười lại thấy anh như trẻ hẳn lại, niềm lạc quan, yêu đời ánh lên trong cặp mắt đen thông minh, với hàm răng trắng bóng của anh". Trần Mai tự nhủ: "Công tác này làm người ta già trước tuổi nhưng mình lúc nào cũng phải giữ được lạc quan như anh ấy. Điều ấy thật là khó, tuy vậy đây cũng mới chỉ là một nét của con người cách mạng".

Thấy Vũ Long trở lại vấn đề Lê Mậu Thành, Trần Mai hỏi:

- Anh đã xác minh được vấn đề Lê Mậu Thành chưa?

- Vấn đề Lê Mậu Thành đã rõ rồi. Lê Mậu Thành tên thật là Lê Hùng. Bố hẵn là Lê Dục, thường gọi là Hàn Dục, có đồn điền trồng cà phê ở Kon-tum và có nhiều ruộng đất ở Quảng Ngãi. Lê Mậu Thành là con thứ hai của Hàn Dục. Vào đảng Đại Việt Quốc xã khi Nhật sang, sau khi Nhật đầu hàng, hẵn cùng đồng bọn tìm cách lẩn trốn. Hùng đổi tên là Lê Mậu Thành, giấu kín quá khứ, đi dạy học ở trường Khải Định. Hẵn nổi tiếng nói chuyện hay, nên đã lôi kéo được một số thanh niên học sinh. Năm 1951, hẵn bắt liên lạc với ta, bỏ dạy học, từ giả bạn bè ra vùng giải phóng xin tham gia kháng chiến.

Chúng ta đã đón tiếp hẵn niềm nở, theo nguyện vọng muốn tham gia công tác của hẵn, xếp hẵn công tác ở cơ quan giáo dục. Hai năm nay, ở cơ quan hẵn làm việc rất tích cực, chứng tỏ có nhiều khả năng, hay đi lại thăm hỏi săn sóc anh em, được anh em trong cơ quan tín nhiệm. Nhưng nghiên cứu lý lịch tự khai của hẵn, ta thấy hẵn giấu cái quá khứ tham gia Đảng Đại Việt mà hẵn tưởng ta không biết. Đồng thời bảo vệ cơ quan cho biết hẵn thường xuyên lân la tiếp xúc với nhiều người trong đó có một số phần tử có nghi vấn về thái độ chính trị. Những điều ấy làm chúng ta phải nghiên cứu. Một thời gian chúng ta chưa kết luận được gì về Lê Mậu Thành vì thấy hẵn hoàn toàn không liên hệ gì với tay chân của bọn Phòng Nhì Pháp cả, trong khi hầu hết bọn Đại Việt khác đều chuyển sang làm tay sai cho Pháp. Gần đây theo bản báo cáo của đồng chí X.30, thì ra hẵn là người của Ngô Đình Diệm cài vào hàng ngũ ta...

Sở dĩ ta vẫn để Lê Mậu Thành ở đây vì muốn theo dõi thêm hoạt động của hẵn, để có những chứng cứ cụ thể mà hẵn không chối cãi được và xem đồng bọn của hẵn như thế nào? Ta phải phán đoán xem mục đích của Vân Anh gặp hẵn để làm gì? Có phải là vì tình yêu hay đây chỉ là mối dây liên lạc đầu tiên giữa bọn gián điệp.

Hai người cùng im lặng. Từ bên ngoài một tiếng chim hót lạnh lớt bay vào.

Trần Mai hỏi:

- Bên ủy ban hỏi chúng ta có cho phép Vân Anh vào thăm Lê Mậu Thành không? Chúng ta sẽ trả lời ủy ban như thế nào?

Giọng Vũ Long cương quyết:

- Chúng ta sẽ cho phép Vân Anh vào gặp Lê Mậu Thành. Chúng ta làm cho chúng tưởng rằng chúng ta không nghi ngờ gì cả. Quyết định như thế này: Tôi sẽ báo cho ủy ban biết ý kiến của chúng ta, đề nghị ủy ban cứ cho phép Vân Anh vào chiến khu thăm Thành. Còn đồng chí trực tiếp đến cơ quan Lê Mậu Thành đang công tác, hoàn toàn giữ bí mật chuyện Vân Anh vào thăm Thành, đề nghị cơ quan chuyển ngay bộ phận của Thành làm việc ra một chỗ khác thật xa nơi cơ quan đang đóng, lấy cớ vì lý do an ninh. Sau khi chuyển xong độ một tuần lễ thì ta cho Vân Anh vào. Đồng chí sẽ đến chỗ Thành vừa đến đóng vai... (Vũ Long nói nhỏ vào tai Trần Mai). Đồng chí đề nghị với cơ quan giáo dục đón tiếp Vân Anh thật tốt. Sau đó, kế hoạch cụ thể sẽ như thế này.

* * * * *

Vừa bước chân ra khỏi dãy lán tập thể, Vân Anh kêu lên ngạc nhiên, như phát hiện ra một điều kỳ lạ:

- Trời ơi, trăng đẹp quá!

Cô đứng sững lại, Lê Mậu Thành cũng đứng lại.

Trăng đẹp thật. Trăng mười sáu vừa mới lên, tròn vành vạnh. Trời xanh ngắt, rộng mênh mông, những vì sao mờ đi nhấp nháy lảng ra xa.

Ánh trăng phủ một màu sáng xanh huyền ảo lên cảnh vật như trong mơ. Bóng tối nấp vương vất trong các lùm cây càng làm tăng thêm nửa mộng, nửa thực. Mỗi lúc gió thổi qua các lùm cây, những chiếc lá xao động run rẩy, ánh trăng ủa vào vờn nhau với bóng tối, rồi sau đó trăng lại bát ngát, bao la.

Vân Anh nói:

- Bao nhiêu năm rồi sống ở thành phố, nhất là các thành phố châu Âu toàn ánh đèn nê-ông, em chưa bao giờ được nhìn cảnh trăng sáng đẹp như thế này. Anh có thấy đẹp không?

Lê Mậu Thành đáp:

- Đối với anh có lẽ quen rồi, anh không thấy nó đẹp như em. Anh chỉ thấy ở chiến khu này đêm nào không có trăng khổ lắm, đi lại phải mò mẫm. Những đêm có trăng, sinh hoạt được thuận lợi hơn nhiều.

Hai người qua một khoảng đất trống, đi trên con đường dẫn ra ngoài cánh đồng mênh mang ánh trăng. Trăng vương lên mái tóc, vai áo họ. Trăng vương lên mỗi bước chân của họ.

Vân Anh đã viết đơn gửi Ủy ban Hành chính Kháng chiến tỉnh Thừa Thiên xin vào vùng giải phóng thăm Lê Mậu Thành. Hàng ngày có nhiều người ở quê ngoại Vân Anh thuộc xã Nguyên Thủy lên Huế bán thực phẩm. Vân Anh nhờ

bà dì ở xã lên chuyển hộ lá đơn ấy thông qua Ủy ban Hành chính Kháng chiến Hương Thủy đến Ủy ban Hành chính Kháng chiến tỉnh.

Khi nhận được giấy phép do Ủy ban Hành chính Kháng chiến tỉnh Thừa Thiên cấp, cũng là do bà dì đưa lại, Vân Anh liền thay đổi quần áo, mặc một chiếc áo tím sẫm, một chiếc quần đen, tóc cặp sát mái đầu như hầu hết những phụ nữ lao động ở nội ngoại thành phố Huế, theo bà dì về làng. Ở lại nhà bà dì một buổi chiều, đợi lúc gà vào chuồng, cô mới lên đường theo một người du kích đến đón.

Đường đi lên xuống gập ghềnh, khúc khuỷu. Trời tối. Trong đời Vân Anh chưa bao giờ cô vất vả khó nhọc như thế. Nghĩ đến việc sắp được gặp Lê Mậu Thành, Vân Anh cố theo kịp người du kích dẫn đường. Người này thoăn thoắt bước đều, thỉnh thoảng đứng lại chờ cô. Vấp mấy cái suýt ngã, Vân Anh không dám bật lên tiếng xuýt xoa. Một tràng đạn liên thanh nghe như từ ven nội thành Huế vọng lại. Ánh pháo sáng run rẩy trên đồn xa xa.

Thỉnh thoảng đi gần một làng nào đó, hai người gặp một người du kích như từ trong bóng tối tách ra chặn lại hỏi giấy, rồi người du kích đó biến mất vào trong bóng tối. Một đoàn hơn chục người, có mang súng và lựu đạn lặng lẽ như những cái bóng đi ngược về phía Vân Anh và người du kích dẫn đường. Không có một tiếng chó sủa. Một nỗi lo sợ băng quơ, một sự hồi hộp trước những điều mới lạ choáng ngợp tâm hồn Vân Anh.

Vào khoảng hơn ba giờ sáng, Vân Anh đến chiến khu Dương Hòa [1]. Cô gặp các đồng chí công an ở trạm tiền tiêu. Sự tò mò kích thích Vân Anh cao độ. Đây là những người kháng chiến! Đây là những người Cộng sản.

Đây là những người xuất quỷ nhập thần đã làm tan rã sự thống trị của người Pháp trên đất này. Đây là những người mà báo chí sách vở Pháp và nước ngoài, tùy theo quan điểm của người viết, mỗi người nói một cách khác nhau. Đây là những người mà cô coi là kẻ thù... Vân Anh chăm chú quan sát những người kháng chiến đầu tiên mà cô gặp. Họ đều mặc quần áo may bằng thứ vải sita [2]. Người nào cũng sạm nắng gió nhưng họ luôn tươi cười. Cô hơi ngỡ ngàng ngạc nhiên. Các đồng chí công an đưa cô vào nghỉ tại nhà tiếp khách và báo tin cho Lê Mậu Thành biết. Khoảng 9 giờ sáng, Lê Mậu Thành ra đón Vân Anh.

Họ gặp nhau trong phòng tiếp khách của trạm công an. Nói là phòng tiếp khách cho đúng nghĩa thôi chứ thật ra là một cái phòng nhỏ dựng bằng tre, lợp lá. Trên vách có treo một bức ảnh Hồ chủ tịch. Đồ đạc giản dị nhưng sạch sẽ. Một bộ bàn ghế gỗ mộc trên có ấm chén và phích nước.

Vừa trông thấy Vân Anh, Lê Mậu Thành rất kinh ngạc kêu lên:

- Trời ơi, em!

Vân Anh cũng ngẹn ngào:

- Anh!

Cô ngắm Thành từ đầu đến chân. Cô thấy Thành gầy và đen đi nhiều so với hồi ở Huế nhưng rắn rỏi, nhanh nhẹn hơn trong bộ quần áo nâu sẫm, đi dép lốp như tất cả các bộ đội kháng chiến khác.

Lê Mậu Thành đón Vân Anh về nơi cơ quan mình đóng.

Những người trong cơ quan Thành đón Vân Anh với thái độ nồng nhiệt. Mọi người trong cơ quan quý Vân Anh như người nhà của họ ra thăm họ chứ không phải coi Vân Anh chỉ ra thăm riêng Thành. Họ nhất định bắt Thành phải nghỉ công tác ngày hôm đó để tiếp Vân Anh. Họ thu xếp chỗ nghỉ ngơi cho cô. Ai cũng lưu cô ở lại chơi mấy ngày. Tất cả những điều phỏng đoán của Vân Anh trước khi ra đây và những tính toán đối phó của Vân Anh đều bị lật nhào. Vân Anh rơi hết từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác. Vân Anh trở nên bị động, lúng túng. Vân Anh lúng túng nhiều khi mọi người, rất tự nhiên, hỏi thăm tình hình sức khỏe gia đình Vân Anh. Vân Anh đã phải nói dối và một điều ngạc nhiên đối với Vân Anh nữa là trước đây cô cứ tưởng cán bộ Việt Minh đều là những người vô học thì bây giờ Vân Anh thấy ngược lại. Họ đều là những người biết khá sâu về mọi vấn đề. Trong đám người ấy, Lê Mậu Thành "của mình" không phải là người trí thức nổi bật như cô vẫn hình dung. Tất nhiên cô vẫn không lúc nào quên đây là những kẻ thù của cô, nhưng Vân Anh cảm thấy lo sợ, một nỗi lo sợ cô đơn của bất cứ ai đứng trước một kẻ thù vững vàng, mạnh mẽ hơn mình tưởng.

Bữa cơm chiều hôm đó, vì cô là khách nên mâm cơm của cô có thêm một bát canh cá. Ăn cơm xong, sau khi quây quần bên ấm nước chè, nói chuyện vui, mọi người kiêu từ về nơi mình làm việc, để Lê Mậu Thành và Vân Anh tự do nói chuyện. Hai người rời khỏi lán đi chơi giữa lúc trăng đang lên.

Suốt ngày, vì mới gặp nhau, vì hoàn cảnh khách quan không tiện, vì phải tiếp các cán bộ trong cơ quan đến hỏi thăm, hai người giữ ý chưa nói chuyện nhiều với nhau, tuy vẫn thấy có những điều muốn nói với nhau ngay.

Bây giờ chỉ còn có trăng với họ.

Họ bước trong ánh trăng như trong một làn sương mờ. Lán cơ quan đã lùi xa về phía sau. Sự tĩnh mịch càng làm tăng thêm vẻ huyền ảo.

Lê Mậu Thành có vẻ trầm ngâm trong khi Vân Anh không nén nổi sự hồi hộp. Có người thiếu nữ nào đi bên cạnh người yêu trong một đêm trăng mà không hồi hộp.

- Chắc anh không ngờ em ra gặp anh phải không?

Vân Anh hỏi.

Thành gật đầu:

- Anh cứ tưởng em vẫn còn ở bên Pháp. Anh không ngờ em đã về nước rồi, trong khi anh đã ở một trận tuyến khác.

- Anh ạ. Khi tình yêu đã lên tiếng gọi thì người ta có thể đi đến chân trời góc biển tìm nhau.

- Cảm ơn em. Anh sẽ xứng đáng với tình yêu của em.

- Suốt thời gian em ở nước ngoài, em nhớ anh vô cùng. Em chỉ giận anh khi bỏ ra đây, anh không nói gì cho em biết trước, thậm chí không cho em được gặp một lần cuối cùng.

- Em hiểu cho anh, lúc ấy anh đi vội quá. Có liên lạc anh phải lên đường ngay. Và lại, việc anh đi theo kháng chiến, sợ em không đồng ý... Anh xin lỗi em.

Vân Anh im lặng. Cô đi sát vào Lê Mậu Thành. Trắng đã lên cao hơn.

- Bây giờ thì em quên rồi. - Vân Anh nói. - Em quên hết những gì đã qua rồi. Bây giờ, em chỉ biết em đang ở bên anh. Khoảng cách về không gian và thời gian giữa hai chúng ta không còn nữa. Em vẫn yêu anh. Em muốn chung sống với anh. Cho nên vừa ở nước ngoài về, em đi tìm anh ngay.

- Anh cũng rất yêu em. Nếu không được chung sống với em thì cuộc đời anh sẽ không bao giờ biết thế nào là hạnh phúc cả. Nhưng em biết đấy, anh đang là người kháng chiến mà em thì chắc không thể ra ngoài này ở với anh được...

Vân Anh lắc đầu:

- Anh nói đúng. Em ra ngoài này ở thế nào được. Mọi cái ở đây đều không hợp với em. Từ cách sống đến nếp suy nghĩ, những người ở đây khác xa em. Chẳng lẽ em quên mối thù của gia đình em hay sao? Anh Thành, anh hãy về Huế cùng em. Chúng ta yêu nhau, chúng ta đừng nên để tuổi trẻ chúng ta qua đi. Anh hãy về cùng em. Ở đây gian khổ lắm, anh gầy đi nhiều quá. Anh hãy về cùng em. Chúng ta sẽ xây dựng gia đình. Chú em có thể bảo đảm cho anh, nếu anh muốn đi làm. Chắc chắn anh sẽ có một cương vị xứng đáng với tài năng của anh. Nếu anh không muốn ở trong nước, chúng ta đi ra nước ngoài, chúng ta sẽ sống trọn đời hạnh phúc.

Lê Mậu Thành hơi cúi đầu xuống:

- Em xui anh về thành theo Pháp ư. Không. Anh không thể trở về được. Trước sau Pháp sẽ thua. Anh rất yêu em nhưng anh không thể vì yêu em mà phản bội lý tưởng của anh. Nếu em yêu anh, em hãy cố gắng đợi anh cho đến khi nào anh làm xong sự nghiệp lớn. Ngày ấy, không còn bao lâu nữa. Ngày ấy chúng ta chung sống với nhau mới hoàn toàn hạnh phúc.

Vân Anh chớp chớp mắt. Cô khẽ thở dài. Câu nói của Lê Mậu Thành làm cô nảy ra một ý định mới. Cô ngược mắt nhìn Thành hỏi:

- Anh có quen Phan Phúc Định không?

Lê Mậu Thành ngạc nhiên nhìn vào mắt Vân Anh thăm dò. Hắn chỉ thấy đôi mắt cô động ánh trắng long lanh. Hắn hỏi lại:

- Nhưng tại sao tự nhiên em lại hỏi anh như thế?

- Em chợt nhớ ra.

- Em nhớ ra cái gì? - Lê Mậu Thành căn vặn.

- Em chợt nhớ ra khi anh nói đến “làm xong sự nghiệp lớn”. Nhưng anh hãy trả lời em đi: Anh có quen Phan Thúc Định không đấy.

Lê Mậu Thành cau mày, cố suy nghĩ:

- Em hỏi để làm gì đấy?

Vân Anh vừa nói vừa nhìn Thành:

- Trước khi ra đây, em có gặp Phan Thúc Định. Định nói có quen anh và nhắn em nói hộ với anh rằng: “Người bạn cũ của Thành nhà ở bên núi Ngự Bình có lời hỏi thăm và muốn biết anh Thành đã làm xong sự nghiệp lớn chưa?”.

Nét mặt Lê Mậu Thành hiện rõ nét vui vẻ:

- À, à... Phan Thúc Định là bạn rất thân với anh. Thế bây giờ anh ấy ra sao? Làm gì rồi?

- Anh ấy vừa tốt nghiệp luật khoa tiến sĩ và cũng mới về nước. Hiện nay anh ấy chưa nhận được chức vụ gì của chính phủ Bảo Đại. Anh ấy nói còn tiếp tục đi nghiên cứu thêm luật pháp ở một số nước...

- Em về nói với anh Phan Thúc Định hộ anh là anh cảm ơn anh ấy hãy còn nhớ đến anh. Em nói hộ: “Anh không bao giờ từ bỏ sự nghiệp anh đang theo đuổi cả. Sự nghiệp lớn nằm trong tay những người quyết tâm. Sự nghiệp lớn của anh sắp hoàn thành rồi”. Anh sẽ đi theo kháng chiến đến cùng.

Thành ngừng lại một lúc, thấy Vân Anh không tỏ thái độ cũng như không hỏi gì, hần thong thả nói tiếp:

- Anh rất cảm động thấy Phan Thúc Định hỏi thăm anh.

[1] Một chiến khu nổi tiếng nằm về phía tây Thừa Thiên có chợ và hàng quán.

[2] Một loại vải nội hóa phổ biến trong vùng giải phóng Bình Trị Thiên và Liên khu V thời chống Pháp.

Chương 4 Câu chuyện tình của người cán bộ

Lê Mậu Thành cầm một gói giấy nhỏ bước vào phòng làm việc của đồng chí Nguyễn Phong - thủ trưởng cơ quan - đang lúi húi ghi chép trên quyển vở. Nghe tiếng gõ cửa, đồng chí Nguyễn Phong đứng lên. Thấy Thành, anh đứng dậy, niềm nở:

- Mời anh vào chơi. Chị Vân Anh về rồi phải không anh. Mời anh ngồi.

Lê Mậu Thành gật đầu:

- Vàng, cô ấy đi đêm hôm qua. Vì khuya không dám làm phiền anh nên cô ấy nhờ tôi sáng nay chuyển đến anh lời cảm ơn anh và các anh, các chị trong cơ quan đã đón tiếp cô ấy niềm nở trong mấy ngày vừa qua.

Vẫn giọng cười mở, Nguyễn Phong nói:

- Có gì đâu mà phải cảm ơn. Chiều hôm qua chị ấy cũng có đến đây gặp tôi gửi lời chào trước. Tôi có nói chuyện với chị ấy và nhờ chị ấy chuyển hộ lời chúc sức khỏe của chúng tôi đến gia đình chị ấy. Tôi cũng xin lỗi chị ấy vì hoàn cảnh kháng chiến còn đang gian khổ, khó khăn, chúng tôi lại bận quá, nên việc đón tiếp chị ấy thế nào cũng có điều sơ xuất.

Lê Mậu Thành dè dặt:

- Cô ấy có nói chuyện gì với anh không?

- Chị ấy nói với tôi là rất sung sướng được gặp anh, thấy anh mạnh khỏe. Hồi ở nước ngoài, chị ấy thú thực không tưởng tượng nổi cuộc sống kháng chiến của chúng ta vẫn ung dung, lạc quan như thế này. Nhiều điều làm chị ngạc nhiên. Chị ấy nói: rất tự hào vì anh đã đi theo kháng chiến.

Thành hơi nhếch miệng cười:

- Vàng, cô ấy cũng nói với tôi như vậy.

Hắn đặt cái gói nhỏ trên góc bàn giấy của Nguyễn Phong, móc túi lấy ra một bao thuốc lá Philips, đưa cho anh:

- Đây là quà cô ấy mang ra.

Nguyễn Phong không cầm bao thuốc nói:

- Cảm ơn anh, tôi có nghiện đâu. Thịnh thoảng, vui anh em thì tôi hút một điếu thôi. Anh giữ mà hút. Hôm trước chị Vân Anh cũng mang cho tôi mấy bao, tôi chia đều cho anh em cả.

- Tôi hãy còn anh ạ. Đây là phần riêng của tôi để dành biếu anh.

Nguyễn Phong đỡ lấy bao thuốc, nhẹ nhàng bóc một đầu bao, rút ra một điếu.

- Tôi xin anh một điếu vậy. Dứt khoát tôi không nhận đâu. Không hút để nó mốc thì phí đi.

Anh trao lại bao thuốc cho Thành. Không biết làm thế nào hơn, Thành đành phải nhận lấy nó. Hắn mở bọc giấy trên bàn:

- Tôi thấy có bốn phen phải báo cáo với anh: Vân Anh đã mang ra làm quà cho tôi một số thứ. Ngoài thuốc lá, đường sữa ra, cô ấy tặng tôi một chiếc đồng hồ Movado, một đôi bút máy Parker 51, một cái bật lửa Flammarion. Tôi từ chối nhưng cô ấy không nghe. Tôi không muốn giấu cơ quan điều gì và xin mang nộp lại toàn bộ những vật ấy cho cơ quan. Anh nhận hộ.

Nguyễn Phong chăm chú nghe. Cặp mắt anh thờ ơ nhìn chiếc đồng hồ đeo tay, hộp bút máy, chiếc bật lửa sáng óng ánh trên tờ giấy Lê Mậu Thành vừa giở ra. Anh mỉm cười bảo Thành.

- Không. Những vật này là của Vân Anh tặng anh, là thuộc quyền sở hữu của riêng anh, anh cứ việc giữ lấy mà dùng. Anh báo cáo lại chúng tôi biết thế này là tốt rồi.

Lê Mậu Thành cũng cười:

- Tôi vẫn thấy phải báo cáo đầy đủ với anh. Vì những đồ ăn, thức uống không sao, nhưng những đồ dùng loại này tôi không dám giữ, sợ một vài anh em nào đó trong cơ quan không hiểu rõ lại thắc mắc.

Nguyễn Phong gạt đi:

- Không. Anh không phải lo gì điều ấy. Anh cứ giữ mà dùng. Anh em ở đây đều hiểu anh cả.

- Vâng. tôi cũng biết anh em trong cơ quan của ta phần lớn là trí thức - Thành đưa đà theo câu nói của Nguyễn Phong.

Có tiếng lao xao ở ngoài hè nhà, ai hỏi và ai trả lời một câu gì đó rồi một người ngoài ba mươi tuổi, tầm thước, da ngăm đen, mắt sáng và tươi, mặc bộ quần áo nâu, đeo sắc-cốt hiện ra trước khung cửa làm việc của Nguyễn Phong. Thành gói mấy đồ vật của Vân Anh tặng vào tờ giấy, định đứng dậy. Nguyễn Phong giữ hẵn lại:

- Anh cứ ngồi chơi. Đây là Lê Quang, cán bộ ủy ban về kiểm tra tình hình và bàn phương hướng phát triển các ngành trong khu vực chúng ta.

Lê Quang bước vào với nụ cười cởi mở trên khuôn mặt nắng gió:

- Xin lỗi, các anh có nói chuyện gì riêng không?

Nguyễn Phong nắm chặt tay Lê Quang rồi giơ tay giới thiệu Thành:

- Chúng tôi nói chuyện xong rồi. Mời anh vào. Xin giới thiệu với anh: giáo sư Lê Mậu Thành, một trí thức nổi tiếng ở Huế trước đây.

Lê Quang niềm nở bắt tay Thành:

- Tôi nghe tiếng anh đã lâu, hôm nay mới được gặp mặt. Tôi cũng là người sinh trưởng ở Huế.

- Tôi cũng rất sung sướng được quen biết anh. - Lê Mậu Thành đáp.

Nguyễn Phong nói đùa:

- Hai anh ở cùng một thành phố, lại cùng họ Lê cả, có khi có họ hàng với nhau mà không biết đấy. Anh Quang sẽ ở lại công tác trong cơ quan ta vài ngày. Hay là trong thời gian ở đây, anh Quang ở cùng phòng với anh Thành cho vui. Đồng chí Đông, người ở cùng phòng với anh Thành, đi công tác hơn tuần nay chưa về.

Quang gạt đầu:

- Nếu thế thì còn gì bằng nữa. Tôi có bạn để nói chuyện rồi. Tôi nhớ những kỷ niệm về Huế lắm.

Tối hôm đó, cơ quan tổ chức nói chuyện thời sự. Mọi người trong cơ quan đều tập trung ở hội trường. Lê Quang không tham dự buổi nói chuyện đó, ở nhà làm việc.

Chín giờ rưỡi, buổi nói chuyện kết thúc. Lê Mậu Thành về đến phòng mình vẫn thấy Quang một mình, một ngọn đèn, hí húi đọc và ghi chép. Liếc nhanh mặt trên đầu mấy tài liệu đánh máy Lê Quang đặt trước mắt, Thành thấy rõ có dấu chữ nhật đóng đỏ chói hai từ "Tối mật". Làm như không đến ý đến, Thành hỏi:

- Anh chưa đi nghỉ?

Quang vừa trả lời Thành, vừa xếp những giấy tờ cẩn thận cho vào sắc-cốt:

- Chưa anh ạ, tôi thường quen làm việc khuya.

- Anh cứ làm việc tự nhiên.

Quang treo sắc-cốt lên một chiếc đinh ở trên đầu.

- Thôi, anh ạ. Hôm nay đi nhiều tôi hơi mệt. Tôi có mang theo ít chè ngon, pha một ấm, vừa uống, vừa đợi anh đây.

Thành hưởng ứng:

- Tôi cũng có ít thuốc lá ngon đặc biệt. Mọi tối, không có sinh hoạt, học hành gì, anh em cũng thường quây quần nhau quanh ấm chè nói chuyện.

Thành đặt lên bàn bao thuốc lá Philips. Quang ngạc nhiên:

- À, thuốc lá đặc biệt thật. Ở đâu ra thế này?

- Của người yêu cho - Thành đáp.

Quang cầm phích đổ thêm nước sôi vào ấm chè. Anh tráng hai cái chén con:

- Chắc chị ấy ở trong nội thành gửi ra.

- Không, cô ấy vừa mới ra thăm tôi.

Quang rót nước chè ra chén:

- Xin mừng anh. Chị ấy lại về ngay rồi à?

- Vâng, cô ấy vừa mới đi đêm qua.

Quang nâng một chén nước đưa cho Thành:

- Anh uống thử xem chè này có ngon không? Tôi thích uống chè từ hồi ông thân sinh ra tôi còn sống, hay bắt tôi đứng hầu chè. Uống chè ngon và được đọc thơ hay là sở thích duy nhất của cụ...

Câu chuyện của hai người trở về những phong tục, tập quán cổ của Huế, những món quà đặc biệt của chợ Đông Ba, những buổi chiều mùa hè hóng mát trên cầu Tràng Tiền, những tiếng hò buồn bã mênh mông chạy dài trên dòng sông Hương, những bức tường thành cổ rêu phong đứng trầm tư chứng kiến sự diệt vong của triều đại phong kiến cuối cùng, những con đường lấp loáng nắng, rì rào tiếng gió thổi than trên vòm cây thông của các lăng tẩm vua Nguyễn, những buổi tan học đường phố chao đảo bởi những cái nón bài thơ và sáng rực màu tím áo dài của các cô nữ sinh trung học.

Lê Mậu Thành rất thích giọng nói về Huế say sưa chứng tỏ một tình cảm yêu mến đặc biệt đối với thành phố mình sinh ấy của Lê Quang. Càng nói chuyện, Thành càng thích Quang vì thấy Quang có một tâm hồn văn học, một trí thức về lịch sử khá sâu sắc mà Thành có thể nói chuyện tương đắc cả đêm không biết chán.

Câu chuyện dần dần đến tình cảm riêng tư, Thành hỏi về gia đình Lê Quang và được biết Quang chưa lập gia đình riêng. Trước khi đi theo kháng chiến, anh có yêu một cô gái thuộc dòng tôn thất. Hai người quen nhau từ hồi cùng học trường Quốc học. Kháng chiến bùng nổ, mỗi người đi theo một con đường.

- Cô ta là Công Tăng Tôn Nữ - Quang nói - tâm hồn rất lãng mạn, khi trước yêu nhau, chúng tôi tưởng không bao giờ có thể xa nhau được và chỉ cần sống với tình yêu thôi. Cách mạng tháng Tám thành công, mở ra trước mắt tôi một chân trời mới. Tôi thấy có cái còn cao đẹp hơn, tôn quý hơn tình yêu rất nhiều. Đó là Tổ quốc, là dân tộc.

Đang tuổi thanh niên, nhiệt tình hăng hái, tôi lao vào những hoạt động xã hội. Tất nhiên chúng tôi ít có thời gian đi chơi, gặp gỡ nhau hơn trước. Điều ấy, làm cô ta không bằng lòng. Nhưng làm thế nào được? Cách mạng vừa thành công, công việc bề bộn sôi nổi, việc gì cũng cần thiết, việc gì cũng quan trọng, việc gì cũng đòi hỏi phải làm ngay, ai có thể ngồi im được. Muốn gần nhau luôn, chỉ có một cách là cô ta cũng phải lao vào công tác như tôi. Tôi đã nghĩ đến điều đó. Anh bảo còn gì gần gũi đẹp để bằng đi hoạt động cũng có nhau, đi họp hành cũng có nhau. Nhưng tôi không thể nào đưa cô ta ra khỏi được cái nhà đầy đồ đồng, tủ chè, sập gụ khảm xà cừ với những tập quán phong kiến nặng nề, với ông bố và bà mẹ luôn luôn tự hào về dòng giống tôn thất của mình, để tham gia những hoạt động xã hội được. Những lúc gặp nhau, tôi sôi nổi kể lại những hoạt động của tôi và lứa bạn trẻ cùng tuổi cho cô ta nghe thì cảm thấy những điều ấy không hấp dẫn đối với cô ta. Dần dần, tôi phát hiện rằng: nếu Cách mạng tháng Tám mở ra cho tôi một cuộc sống mới say sưa, tự hào, đầy ý nghĩa thì đối với gia đình cô ta, với bản thân cô ta như có cái gì mất mát, sút mẻ. Trong khi tôi sôi nổi thì cô ta dè dặt. Trong khi tôi muốn hát thật to ca ngợi độc lập tự do thì cô ta im lặng nghe ngóng. Đến ngày toàn quốc kháng chiến thì tôi lên đường đi theo kháng chiến, còn gia đình cô ta ở lại thành. Con đường đến đây chia làm hai. Gần đây, tôi được tin cô ta lấy một viên sĩ quan ngự lâm quân của Bảo Đại và đã có hai con...

Lê Mậu Thành im lặng nghe. Thấy Lê Quang ngừng lại, hẳn hỏi:

- Anh có buồn không?

Một nụ cười thoáng qua trên đôi môi Lê Quang:

- Cái gì tan vỡ mà chẳng buồn, huống chi là chuyện tình yêu. Nhưng tôi cũng rút ra được một kết luận cho bản thân tôi, xin lỗi anh hơi có vẻ triết lý một chút, là người ta chỉ có thể thực yêu nhau, thực sống với nhau có hạnh phúc được khi mà thể giới quan, nhân sinh quan hợp nhau. Tư tưởng đã không hợp nhau thì trước sau cũng sẽ tan vỡ.

Câu chuyện riêng của Quang hình như tác động mạnh đến Lê Mậu Thành. Hắn trầm ngâm suy nghĩ rồi thông thả nói:

- Cái kết luận của anh đúng đấy. Tôi cũng ở trường hợp tương tự như anh. Bây giờ chưa tan vỡ, nhưng sợ sau này cũng tan vỡ mất.

Hắn chậm rãi kể cho Quang nghe câu chuyện tình duyên giữa hắn với Vân Anh. Chuyện những ngày yêu nhau thơ mộng ở Huế. Chuyện Thành cương quyết gạt bỏ tình riêng, gạt bỏ cuộc đời danh vọng, xe hơi, nhà lầu đi theo kháng chiến. Chuyện Vân Anh được chú cho sang Pháp học và mới đây tốt nghiệp, trở về đã ra chiến khu tìm Thành.

- Cô ấy vẫn đẹp như xưa, vẫn yêu tôi như xưa - Thành nói - Phải có một tình yêu chung thủy lắm, cô ấy mới vượt được tất cả cám dỗ của cuộc sống phồn hoa ở nước ngoài, mới vượt bao nhiêu khó khăn ra đây tìm gặp tôi. Nhưng giá cô ấy ra đây để đi theo kháng chiến cùng với tôi thì đáng quý biết bao nhiêu. Tôi sẽ yêu cô ấy hơn biết bao nhiêu lần. Chẳng này, không thể. Tôi thú thực riêng với anh điều này: cô ấy lại rủ tôi bỏ kháng chiến về nội thành sống với cô ấy.

Cô ấy nói đến tháng trăng mật ở Ni-xơ, nói đến một căn biệt thự xinh xắn bên bờ sông Hương, một chiếc xe hơi du lịch kiểu mới cho hai vợ chồng, nói đến cái bục giảng dạy ở một trường đại học nào đó với số lương hơn chục ngàn đồng. Những cái ấy tôi biết cả rồi và tôi đã bỏ tất cả để đi theo kháng chiến vì tôi nghĩ như một nhà thơ đã nói: "Ôi, nhà lầu vợ đẹp làm chi? Khi dạ vắn ngậm sâu hồn đất nước". Những cái ấy không thể làm xóa mờ được lý tưởng tôi đã theo. Trước đây, ở Huế, đã sống giữa cảnh nhà cao, cửa rộng đầy đủ tiện nghi như thế, tôi có thấy sung sướng hạnh phúc đâu khi quanh tôi bọn cướp nước ngang nhiên giày xéo tổ quốc tôi, đồng bào tôi đang vùng dậy đấu tranh. Cô ấy mang cho tôi nhiều quà, đồng hồ, bút máy... Nhưng tôi dừng dưng vì tôi đã bỏ những thứ quý giá hàng vạn lần mấy cái đồ lặt vặt đó để đi theo kháng chiến. Chẳng lẽ bây giờ tôi lại đi tham mấy thứ đó, coi chúng hơn nhân phẩm, danh dự của tôi? Tôi có nói nhiều với Vân Anh. Cô ấy không dám nói gì về việc tôi đã bỏ tất cả để đi theo kháng chiến nhưng vẫn khẳng định là cô ấy không chịu được khổ; không thể theo tôi ra ngoài này sống được; lấy nhau, cô ấy muốn cuộc sống của hai người phải đầy đủ về vật chất, sống đầy đủ tiện nghi và cuộc sống ấy chỉ có thể có ở trong nội thành. Cô ấy nói với tôi: "Chúng ta xa nhau lâu rồi. Tuổi trẻ của người ta rất chóng qua. Em chỉ muốn từ nay về sau, chúng ta sống hoàn toàn bên nhau, bao nhiêu thời gian chúng ta đều để dành cho nhau. Chúng ta phải được hưởng sung sướng trong tuổi trẻ. Bao nhiêu người ở nội thành nhưng tâm hồn vẫn

hướng về kháng chiến thì sao? Anh không muốn nhìn thấy bọn Pháp đốt phá đất nước thì chúng ta đi ra nước ngoài sống...”.

Lê Mậu Thành ngả người trên giường, bỏ lửng câu chuyện, kéo một hơi thuốc lá dài, mắt đăm đăm nhìn lên mái nhà. Quang hỏi:

- Anh trả lời chị Vân Anh sao?

Thành ném mẩu thuốc lá còn khá dài ra cửa, đáp:

- Tôi trả lời cô ấy: như thế là nguy hiểm. Đã vào thành là theo địch rồi. Đi nước ngoài lúc này là trốn đấu tranh, trốn trách nhiệm đối với đất nước. Tôi không thể sống như thế được. Cuối cùng, cô ấy giận dỗi trở về.

Thành nói xong im lặng, mắt nhìn băng quơ lên mái nhà. Quang cũng im lặng như thông cảm với sự đấu tranh dữ dội, sự dằn vặt ghê gớm đang diễn ra trong tâm tư Thành. Tiếng con mối chạch lười trên xà nhà nghe rõ mồm mọt. Lát sau, Thành thở dài:

- Chưa ai trong hai chúng tôi, nói đến sự tan vỡ, mà tôi cảm thấy sự tan vỡ đã bắt đầu. Người ở một phương, người ở một phía, mỗi người đi theo một con đường, rồi mỗi người sẽ có một cuộc sống khác nhau. Nhưng tôi không thể nghe theo cô ấy được. Tôi không thể phản bội lại lý tưởng của tôi, không thể phản bội lại Tổ quốc để mong sống một cuộc sống sung sướng cá nhân.

Chung quanh vắng lặng, không có một tiếng động. Trời đã về khuya. Lê Quang bảo Thành:

- Tôi chắc anh sẽ buồn một thời gian nhưng tôi tin rằng cũng như tôi, anh sẽ tìm thấy niềm an ủi lớn trong công tác, trong tập thể. Tuy vậy, chuyện riêng tư của anh cũng có điều khác tôi.

Cô Công Tăng Tôn Nữ của tôi thì đi lấy chồng, có con chắc quên hết chuyện cũ rồi; còn chị Vân Anh thì vẫn yêu anh, vẫn chờ đợi anh. Nếu chị ấy tìm ra gặp anh lần nữa, anh thử cố gắng thuyết phục xem... Khuya rồi, chúng ta tắt đèn đi nằm nhé.

Thành như chợt nhớ ra:

- Vâng, xin lỗi anh, tôi quên mất hôm nay anh đi nhiều đã mệt rồi.

- Có gì đâu. Tôi cũng thích được nói chuyện với anh. Anh có tin tôi thì anh mới kể cho tôi nghe chứ. Mong sao được về công tác đây luôn để nói chuyện với anh.

Thành ngồi dậy buông màn chiếc giường cá nhân của mình. Quang cũng tắt đèn, lên giường mình buông màn.

Ánh trăng cuối tuần bị mây che làm cho nhợt nhạt hắt qua song cửa sổ tre vào một thứ ánh sáng mờ mờ ảo ảo. Đêm càng về khuya, sự im lặng càng mênh mông bao la, có lẽ đã quá hai giờ sáng. Tiếng thở của Lê Mậu Thành đều chứng tỏ anh đã ngủ say. Có tiếng động khẽ bên giường Lê Mậu Thành. Tiếng thở của Quang vẫn đều đều, Lê Mậu Thành ngồi dậy. Tiếng thở của Quang vẫn đều đều. Lê Mậu Thành vén màn, đặt chân xuống đất. Tiếng thở

của Quang vẫn đều đều. Lê Mậu Thành rón rén đứng dậy. Tiếng thở của Quang vẫn đều đều, nhưng từ trong màn, mắt Quang hơi hé ra nhìn như dán chặt vào cái bóng mờ mờ của Lê Mậu Thành và chiếc sắc-cốt treo đầu giường. Lê Mậu Thành xỏ chân vào dép, rón rén... mở cửa đi ra ngoài. Tiếng thở của Quang vẫn đều đều. Một phút sau, Thành từ bên ngoài vào. Tiếng cửa tre nhè nhẹ cọt két. Tiếng chiếc then ngang lạch cạch cũng nhè nhẹ. Mắt Quang hết sức tập trung theo dõi cái bóng mờ mờ của Lê Mậu Thành. Nhưng cái bóng ấy rón rén đi về phía giường mình, chui vào trong màn, nằm xuống. Tiếng thở của Quang vẫn đều đều như ngủ say. Đêm hoàn toàn yên tĩnh.

* * * * *

Người thanh niên tên Lê Quang đang ngồi trước mặt Vũ Long. Vũ Long mỉm cười:

- Đồng chí Trần Mai, tiếp tục cho biết ý kiến đi chứ?

Trần Mai (vì chính người ấy là Trần Mai) đưa mấy bản báo cáo cho Vũ Long:

- Đây là những báo cáo của cơ quan Lê Mậu Thành. Đồng chí bảo vệ cơ quan không phát hiện thấy ở hẩn điều gì khả nghi. Đồng chí Nguyễn Phong, thủ trưởng cơ quan nhận xét về tinh thần, thái độ công tác của hẩn tốt. Anh em trong cơ quan đều có cảm tình với hẩn. Việc Vân Anh ra thăm, hẩn có báo cáo đầy đủ với cơ quan. Vân Anh mang ra tặng đồ vật gì, hẩn đều báo cáo lại với đồng chí Nguyễn Phong và định nộp cho cơ quan giữ tất. Qua tiếp xúc trực tiếp, hẩn tỏ ra phần nào là con người đứng đắn, có nhiều tình cảm, không tò mò gì về nội dung công việc của tôi, về những "tài liệu mật" tôi đọc. Thậm chí, việc Vân Anh rủ rê hẩn về thành, việc ấy nói ra hoàn toàn không có lợi cho người yêu của hẩn, hẩn cũng không giấu giếm.

Vũ Long cau mày, suy nghĩ. Anh gõ nhẹ cái bút chì trên mấy tờ giấy báo cáo:

- Những vấn đề mà đồng chí vừa báo cáo đó chúng ta phải phân tích suy nghĩ thêm. Nhưng, tôi cần nhắc lại để đồng chí lưu ý với một người như Lê Mậu Thành, một người đã tôn sùng Ngô Đình Diệm và đã có một quá trình như hẩn, thì không cho phép chúng ta suy nghĩ một cách đơn giản về hẩn.

Sáng mai, đồng chí sẽ đến đây, chúng ta sẽ tiếp tục bàn thêm vấn đề này.

Chương 5 Số điện thoại 37

Phan Thúc Định đi dọc từ khách sạn về phía cầu Tràng Tiền. Buổi sáng, gió sông Hương nhè nhẹ thổi mát rượi.

Sông Hương chia Huế ra làm hai khu rõ rệt. Bên kia là khu cung điện cũ của bọn vua chúa phong kiến với những bức tường cao, những mái nhà cong có rồng chầu, phượng múa, những gác vọng lâu cổ kính. Đi vào khu thành cũ, người ta có cảm tưởng sống lùi lại hàng thế kỷ, thơ đầy, vàng son của dĩ vãng

đấy, nhưng mới nặng nề, tù túng làm sao. Những tòa cung điện, những bức tường thành rêu phong như đè trĩu mảnh đất xuống

Bên này sông là những công trình hiện đại, những cơ quan của bọn Pháp xây dựng như khách sạn, nhà bưu điện, nhà băng, sở lục lộ, tòa sứ, viện dân biểu, và các trường học như trường Đồng Khánh, trường Khải Định [1], trường kỹ nghệ... Nổi bật là một số đồn bót, trại lính mới.

Cầu Tràng Tiền nối liền hai khu với nhau. Phan Thúc Định nhìn những người qua cầu: người đi làm, người đi chợ, các em thiếu niên đi học. Phong cách chung của người Huế là ung dung, từ các bà mẹ điều thuốc lá phì phào trên môi cắp rổ đi chợ, đến các cô nữ sinh mặc áo dài màu tím Huế cắp cặp đến trường, không một ai lộ vẻ gì vội vã. Phan Thúc Định hít một hơi dài không khí trong sạch, dịu ngọt buổi sáng vào lồng ngực, bồi hồi nhìn hình ảnh cái thành phố quen thuộc đã gắn bó với anh bao nhiêu kỷ niệm từ thời thơ ấu, quen sống với cái không khí vội vã, tấp nập, khẩn trương, náo động những âm thanh của các thành phố châu Âu, châu Mỹ nên lúc mới trở về, anh hơi ngỡ ngàng với cái không khí hơi trầm lặng của Huế - mặc dầu thuở nhỏ, anh đã sống ở đây - cái ngỡ ngàng ấy anh không có khi về đến Sài Gòn. Sài Gòn là một thành phố gần với những thành phố châu Âu. Cũng không khí vội vã, khẩn trương. Cũng những tiếng động âm ì cả ngày, cả đêm. Cũng những xe tắc xi đi lại như những con thoi. Cũng những ngôi nhà nhiều tầng. Cũng những ánh đèn nô-ông và nhạc nhảy điên dại ở các khu ăn chơi. Tất nhiên có vẻ lộn xộn hơn, nhiều nét lam lũ hơn.

Cái không khí hơi trầm lặng - với con người, với tiếng nói nhẹ, dáng đi khoan thai đến cảnh sinh hoạt cùng mang nhiều nét cũ của dân tộc - anh chỉ tìm thấy ở Huế. Cái ngỡ ngàng của anh mất đi nhanh chóng. Chỉ mấy ngày sau, anh cảm thấy tất cả tình cảm thân thuộc, sâu sắc đối với Huế trong con người anh trỗi dậy.

Và không khí trầm lặng của Huế đã đem lại cho anh những phút nghỉ ngơi đáng quý sau những ngày giờ sống căng thẳng ở các thành phố xa lạ, xa lạ cả người, xa lạ cả cảnh.

Đến cầu Tràng Tiền, anh ngừng lại. Anh ngắm trù mẫn chiếc cầu sắt bắc qua dòng sông Hương êm đềm. Chiếc cầu là hình ảnh của Huế trong lòng bất cứ người Huế nào phải xa nơi sinh trưởng của mình như hình ảnh Tháp Rùa trong lòng người Hà Nội, như hình ảnh chợ Bến Thành trong lòng người Sài Gòn. Bao nhiêu chiếc cầu đẹp đẽ, to lớn khác anh đã nhìn thấy trên quãng đường phiêu lưu của anh vẫn không xóa mờ được hình ảnh chiếc cầu này, không để lại trong tâm hồn anh một ấn tượng không thể phai mờ, một niềm nhớ nhung da diết như chiếc cầu này. Vì chiếc cầu này là chiếc cầu quê hương.

Hai bên bờ sông Hương lác đác có những con đò nằm ngủ muện, sau một đêm sa đọa. Những con đò biến thành những hộp đêm nổi mỗi khi bóng tối phủ trên mặt sông và trở thành trơ trẽn, lác lõng, ngượng ngập mỗi khi mặt trời lên. Đó là nỗi xót xa cho những con người của thành phố Huế. Mấy cô nữ sinh trung học cắp cặp đi học qua trước mặt Phan Thúc Định. Những chiếc nón bài thơ, những tà áo dài, những dáng đi thướt tha như đem lại cho cảnh

Huế buổi sáng một sức sống tươi mát. Sức sống hiện trên những đôi mắt thông minh, những nụ cười hàm răng trắng bóng của các cô. Qua câu chuyện ríu rít, thoáng nghe được, Phan Thúc Định thấy các cô đang nói về những tờ truyền đơn kháng chiến mà bàn tay bí mật nào đã dán trên các đường phố đêm qua. Các cô nói đến điều đó với một giọng vừa khâm phục, vừa say sưa. Phan Thúc Định mỉm cười. Bên trong cái vẻ trầm lặng bề ngoài của Huế, còn có một cuộc sống khác - một cuộc sống sôi sục như bên trong một núi lửa chưa có dịp phụt tung ra ngoài. Cái mạch ruột núi lửa ấy như đang chạy khắp vùng người Pháp còn chiếm đóng. Cho đến những ngày đầu năm 1954 này, mọi người đều cảm thấy những đôn bót của người Pháp đã rung rinh trên cái núi lửa khổng lồ đó.

Tiếng động cơ rầm rầm làm Phan Thúc Định quay lại. Một đoàn xe nhà binh Pháp chạy về phía An Cựu. Mở đầu là mấy xe thiết giáp chĩa lăm lăm trọng liên ra phía trước, xích sắt nặng nề nghiêng xuống đường nhựa để lại những vết như dao băm. Theo sau là hơn hai chục chiếc xe vận tải GMC, xe nào cũng đầy bọn lính Pháp đội mũ sắt, quần áo dã chiến, trang bị đến tận răng, mắt như mắt những con thú dại. Cuối cùng là mấy chiếc háp-trắc lừ lừ vươn nòng pháo ra phía trước, ngất ngểu chiếc cầu thông tin dài ngoằng, bụi cuốn mù mịt. Một cuộc hành quân đi tiếp viện đâu đây? Chúng định đi bịt miệng núi lửa? Nhiều người đi đường dừng lại nhìn bọn chúng. Mọi người đều im lặng. Một sự im lặng đầy ý nghĩa.

Bất giác, Phan Thúc Định nhớ đến thời kỳ bọn thực dân Pháp mới trở lại năm 1946 mà anh đã được chứng kiến. Lúc ấy, cũng trên những chiếc xe nhà binh này còn nguyên màu sơn mới vừa ở nhà máy sản xuất của Mỹ ra, bọn lính Pháp mới vênh vang, đắc chí làm sao. Chúng ngồi trên xe đi duyệt binh và chúng tưởng tất cả đất nước này ở trong tay chúng. Tám năm qua, bao nhiêu những chiếc xe ấy đã biến thành thép rỉ, những chiếc còn lại bạc màu, lấm lem, ỉ ạch. Bao nhiêu tên lính ngồi trên xe vênh vang lúc đó đã biến thành xương mục, cỏ mọc xanh mướt. Những tên còn lại ngồi trên xe kia bơ phờ, hốc hác. Những chiếc xe chở chúng đi tiếp viện như chở chúng xuống địa ngục.

Bây giờ đến lượt người Mỹ...

Phan Thúc Định đi thẳng đến nhà bưu điện. Anh trả tiền rồi vào buồng thuê điện thoại (ở khách sạn anh trú cũng có điện thoại nhưng anh không muốn dùng). Khi có một mình ở trong buồng điện thoại, anh gọi số 377. Anh hỏi bằng tiếng Pháp:

- A lô. Có phải bàn giấy hãng "Pháp Quốc Hàng Không" không?

Tiếng một người phụ nữ Pháp ở bên kia đầu dây:

- Vâng, tôi nghe đây.

- Xin vui lòng cho tôi gặp ông phụ trách chi nhánh của hãng.

- Ông đợi một chút nhé.

Im lặng. Phan Thúc Định cầm ống nghe chờ. Hai phút sau, trong ống nghe có tiếng động. Tiếng một người Pháp hỏi:

- Alô, ai đấy?
- Có phải ông Rơ-nê đấy không?
- Vâng, tôi đây.
- Chào ông. Tôi là Phan Thúc Định đây.
- A... chào ông.
- Tôi xin báo để cho ông biết tôi chưa sử dụng được chiếc vé khứ hồi về Sài Gòn. Tôi có việc cần phải ở lại Huế mấy ngày nữa. Khi nào xong việc, tôi sẽ gọi đây nói báo ông chuẩn bị chỗ cho về Pháp ngay nhé!
- Vâng, có thể thôi ư? Ông có cần dặn gì thêm không?
- Vâng, có thể thôi. Xin cảm ơn ông và chào ông.
- Xin chào ông và chúc ông may mắn.

Phan Thúc Định rời nhà bưu điện. Anh quan sát một lượt những người xung quanh rồi lững thững đi qua nhà thờ Sainte Marie, xuôi xuống phía cầu An Cựu, đến một biệt thự hai tầng, có hàng rào sắt sơn đỏ lại có tôn che kín chung quanh, anh bấm chuông. Một người đầy tớ gái mở cửa. Lúc ấy, anh mới nhìn thấy Cao Xuân Đăng đang đứng thọc tay vào hai túi quần trên sân sỏi nói chuyện với một gã mặc quân phục rất thẳng nếp, vai đeo hai gạch vàng. Hai gã nhìn ra. Phan Thúc Định gật đầu chào, rồi hỏi người đầy tớ:

- Cho tôi hỏi cô Vân Anh có nhà không?

Người đầy tớ chưa kịp trả lời thì Cao Xuân Đăng đã nói vọng ra:

- Chào anh Định. Có phải anh hỏi cháu Vân Anh không? Cháu đi vắng, chưa về. Mời anh vào chơi đã.

Phan Thúc Định bước vào. Chiếc cổng sắt khép lại. Cao Xuân Đăng chìa tay bắt tay anh và giới thiệu:

- Đây là trung úy Thiệu, một người bạn của tôi. Đây là anh Phan Thúc Định, bạn của cháu Vân Anh, tiến sĩ luật ở Pháp về.

Định và gã trung úy bắt tay nhau. Đó là một gã ngoài ba mươi tuổi, mặt nhỏ và nhắn nhụi, tóc đen mượt ép vào hai bên sọ, mắt bé có vẻ gian xảo, thâm hiểm. Cao Xuân Đăng giơ tay:

- Xin mời hai anh vào trong nhà chơi.

Phan Thúc Định hỏi:

- Tôi có làm phiền gì hai ông không?
- Không. Chúng tôi đang nói chuyện thời thế. Không có chuyện gì riêng tư đâu.

Vẫn cái phòng khách bày toàn đồ đạc cổ kính mà Phan Thúc Định đã nói chuyện với Vân Anh ở đây một lần. Cao Xuân Đăng bảo người đầy tớ gái pha

trà. Ba người ngồi xuống ghế xa lông gỗ lát có phủ đệm bông. Trên bàn là bộ đồ trà, đĩa mút sen và hộp thuốc lá “555”.

Tên trung úy nhón ngay hột mút sen bỏ vào miệng:

- Anh Đăng có biết “maitre” [2] Phúc Sơn không? Người xem tướng và bói bài tây nổi tiếng từ hai mươi năm nay ấy mà. Hôm trước ghé qua Sài Gòn, vợ chồng tôi có nhờ lão coi tướng giùm.

- Hẳn bảo anh sao?

- Chà chà, thằng cha nói giỏi thật.

Hắn giơ chiếc bàn tay trắng trẻo ra trước mặt mọi người:

- Hẳn coi chỉ tay kết hợp với tướng mặt, tính tôi năm trăm đồng. Vợ tôi mất năm trăm đồng nữa là một ngàn. Mất một ngàn cũng đáng. Hẳn nói rất đúng. Hẳn bảo xưa nay số tôi rất an nhàn, có quý nhân phù trợ. Đúng vậy. Anh xem bao nhiêu lần chúng nó định đẩy tôi ra trận mà tôi cứ ngồi đằng hoàng chỗ tốt nhất trong cái đệ nhị quân khu này thôi. Các vị tướng Pháp đều quý hóa, yêu mến tôi. Trước đây, tướng Salan định giúp tôi vào quốc tịch Pháp. “Ma-phăm” [3] cứ xui tôi nhận lời. Tôi nghĩ kể ra nhập quốc tịch Pháp cũng có nhiều cái lợi, trước hết là người Pháp sẽ tin nhiệm hơn nhưng sau nghĩ mình còn là sĩ quan trong quân đội quốc gia thì chưa nên vào vội. Mình phải khôn khéo, tính sâu hơn đàn bà một chút chứ.

Cao Xuân Đăng mời trà. Tên trung úy vẫn say sưa ngắm bàn tay của mình và nói về mình:

- Phúc Sơn nói về tương lai của tôi mà tôi giật mình. Mới đầu, hẳn tưởng hẳn hẳn không dám nói ra ngay. Về sau, hẳn cứ chặc chặc lưỡi, dùng thước đo đi tính lại trên bàn tay của tôi, gặng mãi hẳn mới nói số tôi về sau này giàu sang không biết thế nào mà kể hết, uy danh lừng lẫy. Không hiểu có nên tin hẳn không nhưng về quá khứ hẳn nói như thế rất là đúng. Vợ tôi cũng rất phục hẳn. Sau khi co tướng cho vợ tôi rồi, hẳn khẳng định lời tiên đoán của hẳn về hậu vận tôi là đúng, vì số báo trước về hậu vận vợ tôi cũng rất phù hợp với tôi, hẳn còn khoe với tôi là trước đây hẳn đã từng coi tướng cho cả Quốc trưởng Bảo Đại, cả toàn quyền Brévi-ê và được hậu thưởng rất nhiều.

Tên trung úy có vẻ không thích uống trà, chỉ nhón mút sen ăn, cũng như có vẻ không thích nói chuyện gì khác, chỉ thích nói về mình:

- Hẳn có nói nhỏ với tôi một điều mà tôi suy nghĩ mãi. Hẳn bảo lần này thì quý nhân phù trợ tôi không phải từ phương tây mà từ một phương trời xa hơn nữa đến. Khi gặp quý nhân thì phải biết lợi dụng ngay kéo dịp may nhiều khi chỉ đến với người ta một lần thôi. Hẳn có xin tôi ngày sinh tháng đẻ để lấy một lá số tử vi thì rõ ràng hơn và hẹn lần sau nếu tôi đến một mình, hẳn có thể nói nhiều điều chi tiết hơn. Mất với hẳn ngàn rưỡi đồng một lá số tử vi nữa, biết rõ quý nhân từ phương trời xa đến là ai?

Cao Xuân Đăng đưa đẩy:

- Có điều chắc chắn là: Với cái tài của anh, tôi tin rằng anh sẽ còn được thăng cấp nhiều.

Tên trung úy cười tự mãn:

- Thời thế này, người Pháp đang cần đến bọn mình. Anh xem đấy, khối thăng cha vô học chỉ là lính khố đỏ, cai đội khố xanh như mình bây giờ đã lên cấp tá, cấp tướng ầm ầm. Thật đúng là "thời thế tạo anh hùng".

Cao Xuân Đăng rót thêm trà vào chén của Phan Thúc Định:

- Nhưng thời thế gần đây tôi lo lắm. Mấy mũi tấn công của tướng Na-va vào vùng địch đã không... thành công. Bọn lính đào ngũ nhiều lắm phải không?

Tên trung úy nhún vai:

- Ô, bao giờ chúng tôi chẳng đánh xong rồi lại rút. Những địa điểm nào không có lợi về chiến lược thì giữ làm gì. Còn bọn lính đào ngũ bao nhiêu thì bắt bọn khác thay vào. Chỉ càng giàu cho bọn OD [4] thôi.

À, hôm nọ có một phái đoàn quân sự Hoa Kỳ đến thăm bộ tham mưu đệ nhị quân khu chúng tôi, có lộ vẻ ngạc nhiên hỏi chúng tôi tại sao đi toàn xe "díp" cũ, vì họ giúp cho người Pháp toàn xe mới cả. Chúng tôi trả lời không biết... Mấy ngày hôm sau thấy người Pháp cho thêm năm xe "díp" mới nguyên.

Thấy câu chuyện như hết chỗ để khoe về cái tôi rồi, tên trung úy đứng dậy vuốt cái đầu mượt, cầm lấy cái mũ bình thiên có gắn huy hiệu hai con rồng châu vào một miếng ba vạch, đứng dậy:

- Thôi, xin phép, tôi phải về xem việc giải quyết cho mấy đứa cháu vào học trường Đalat xong chưa.

Hắn chìa tay bắt tay Cao Xuân Đăng và Phan Thúc Định.

- Ô-rơ-voa [5].

Cao Xuân Đăng tiễn hắn ra đến cửa. Lúc quay vào, Đăng nói như thanh minh với Phan Thúc Định:

- Trung úy Nguyễn văn Thiệu này là người nhiều thủ đoạn thâm hiểm lắm. Tuy giao thiệp tôi cũng chỉ quan hệ có mức độ thôi. Anh nghe nói chuyện thì biết tính nết anh ta đấy. Bọn sĩ quan quốc gia đều như thế cả.

Rồi Cao Xuân Đăng nói sang chuyện khác:

- Tôi sốt ruột về cháu Vân Anh quá. Cháu bảo đi chơi với mấy người bạn gái ở Đà Nẵng, hẹn hôm nay về mà chưa thấy về. Nếu mai chưa thấy cháu về, tôi phải đánh điện vào anh bạn quen ở Đà Nẵng nhờ anh ta hỏi hộ xem.

Phan Thúc Định lịch sự:

- Chắc Vân Anh vui bạn chưa kịp về. Ông cứ an tâm, vùng Đà Nẵng cũng an ninh.

Cao Xuân Đăng lắc đầu:

- Anh mới về nước chưa hiểu biết tình hình đây. Có vùng nào là an ninh tuyệt đối đâu. Ban ngày là quốc gia, ban đêm là Việt Minh rồi. Ngay giữa những vùng người Pháp coi là an ninh tuyệt đối, Việt Minh vẫn hoạt động nhiều lúc công khai. Nguy hiểm cho chúng ta là dân lại che chở, giúp đỡ họ.

Hắn đưa thuốc lá mời Phan Thúc Định, hỏi:

- Rất nhiều người tính đến chuyện rút ra nước ngoài. Theo ý anh, tôi có nên sang Pháp không? Anh ở bên ấy về, anh thấy tình hình bên ấy như thế nào? Có thể sống yên ổn và làm ăn được không?

Phan Thúc Định châm điếu thuốc lá. đáp:

- Thưa ông, suốt thời gian ở Pháp tôi bận học nên không chú ý gì đến chính trị cả.

Cao Xuân Đăng nói như nói với chính mình:

- Bọn họ có tiền, có quyền nên dễ hơn mình anh ạ. Ông Nguyễn Đệ, Đồng lý văn phòng của quốc trưởng, đã góp cổ phần với hãng dệt Doóc-mơ, lại có cổ phần ở hãng dầu xăng. Ông Phan văn Giáo, thủ hiến Trung Phần này thì mua rất nhiều cổ phần của hãng rượu Martini, lại khối tiền gửi nhà băng Pháp. Ai cũng sợ cho thật nhanh để chuẩn bị đường rút cả rồi. Tôi thì mới làm việc được ít lâu, phải thù tạc chạy chọt nhiều, dành dụm mãi mới mua được cái biệt thự này và cái xe hơi. Bây giờ chẳng lẽ lại bỏ đi. Sang bên ấy, mình là người tay trắng thì sống ra làm sao? Thực khó nghĩ quá.

Hắn ghé cái mặt bè bè phì nộn vào sát Phan Thúc Định đến nỗi cả mũi sáp bóng hắn bôi dầu cũng bay vào mũi anh, hỏi:

- Nghe cháu Vân Anh nói anh cũng qua Mỹ một thời gian phải không?

Phan Thúc Định nhìn thẳng vào mắt hắn:

- Vâng. Tôi có sang đó trong một chuyến du lịch.

Giọng hắn nhỏ xuống:

- Tôi hỏi thực anh nhé: anh có gặp cụ Ngô không?

Phan Thúc Định tỏ vẻ ngạc nhiên:

- Xin lỗi ông, cụ nào ạ?

- Cụ Thượng Ngô Đình Diệm ấy mà. Nghe nói cụ ấy đang ở Mỹ và người Mỹ chuẩn bị đưa cụ ấy về nước. Ông sang Mỹ mà không biết gì ư?

Phan Thúc Định lắc đầu:

- Không. Tôi không được biết gì cả. Vì đi du lịch nên tôi chỉ thăm phong cảnh mấy thành phố lớn. Và lại, như tôi đã nói với ông, tôi mãi học nên chẳng còn tâm trạng nào để ý đến chính trị cả.

Cao Xuân Đăng thất vọng nhìn về phía chiếc lọ cổ để góc phòng:

- Rất tiếc anh không biết mà tìm gặp cụ Ngô xem ý kiến cụ ấy ra sao. Tôi cảm thấy thời thế sắp đổi thay. Anh bảo anh không biết gì đến chính trị, ấy là lúc đi học. Chứ bây giờ đã học xong rồi, ra làm việc thì muốn hay không, anh cũng phải để ý đến. Vì nó liên quan ngay đến chỗ đứng của anh, chức vị của anh, nguồn sống của anh, đồng tiền anh kiếm được. Tôi nhiều tuổi hơn anh, tôi khuyên anh thực: Sống phải biết theo thời thế anh ạ. Cây gỗ cứng thường hay gãy. Cây mềm gió chiều nào, uốn theo chiều ấy thì chẳng bao giờ gãy cả.

- Xin cảm ơn ông...

- Đạo này ở Huế nhiều người nhắc đến cụ Ngô. Có người đã bí mật đến thăm cậu Cẩn rồi. Thiên hạ lắm anh bợm thật.

- Thưa ông, họ nhắc đến cụ Ngô như thế nào?

Cao Xuân Đăng quay lại nhìn Phan Thúc Định:

- Sao anh vừa nói anh không quan tâm gì đến chính trị?

Phan Thúc Định thản nhiên:

- Ông chẳng vừa nói: tôi sắp ra làm việc, cần phải hiểu biết thời thế là gì. Tôi nghe lời khuyên của ông muốn hỏi để biết đôi chút thôi; hướng sau này của tôi là mở phòng luật sư hoặc đi dạy học chứ không muốn làm một công chức.

Cao Xuân Đăng cười:

- Tất nhiên họ sẵn sàng theo cụ Ngô nếu cụ Ngô vẫn giữ nguyên được cho họ những cái gì họ có được trong mấy năm nay.

Uống cạn chén trà, Phan Thúc Định đứng dậy cáo từ:

- Xin phép ông, tôi về. Hôm khác, mong lại đến hầu chuyện ông. Nếu Vân Anh có về, ông làm ơn nói hộ tôi đến thăm và Vân Anh gọi điện báo cho tôi biết. Tôi ở khách sạn Thuận Hóa, số điện thoại 1203...

Cao Xuân Đăng tiễn Phan Thúc Định ra đến cổng sắt, chìa tay ra:

- Tôi sẽ nói lại với cháu. Lúc nào rảnh rồi, mời anh lại chơi. Tôi cũng đang mong cháu.

Phan Thúc Định lưỡng lự đi về phía khách sạn mình ở.

Anh nghĩ miên man: bọn này đã cảm thấy sự thất bại của Pháp, đang đi tìm quan thầy mới. Nhưng từ đâu đã tung ra những tin đồn về Ngô Đình Diệm? Tại sao những tin đồn ấy loan ra nhanh vậy! Việc về của Ngô Đình Diệm đã được chuẩn bị như thế nào?

Anh không biết rằng trong một khoang thuyền đậu bên bờ sông An Cựu, có một người đàn ông đeo kính đen nhìn theo anh. Anh đi được một quãng, người ấy cũng rời thuyền, lên bờ. Trên thuyền chỉ còn một gã Hoa kiều thản nhiên bắc bếp nấu cơm...

Huế vẫn trầm lặng, vẫn thơ, vẫn mộng...

Khi nhận được điện thoại của Vân Anh báo tin, Phan Thúc Định lại đến ngay nhà Cao Xuân Đăng.

Vân Anh đã đợi anh ở phòng tiếp khách. Cô mặc quần áo lụa trắng. Người trau chuốt như vừa tắm gội xong, nhưng cặp mắt có quầng và dáng điệu mệt mỏi chứng tỏ cô đã mất ngủ vì suy nghĩ. Cô chìa bàn tay mềm mại cho anh:

- Chắc anh mong em lắm.

Phan Thúc Định đỡ lấy bàn tay đã được tô màu lại từng cái móng rất cầu kỳ:

- Ở Huế này chỉ có em là người quen biết cũ nên em đi vắng cũng nhớ. Em đi về có khỏe không?

Vân Anh uể oải:

- Không được khỏe, anh ạ. Có nhiều cái ngoài sức chịu đựng của em.

- Sao vậy?

- Ăn uống kham khổ, đi bộ nhiều, luôn luôn lo lắng, suy nghĩ, anh bảo em khỏe làm sao được.

- Em kể chuyện vùng Việt Minh cho anh nghe với. Anh không hình dung được ở ngoài đó họ sống ra sao.

Vân Anh đưa tay hất tóc xòa xuống một bên mắt, lắc đầu:

- Em chẳng còn lòng dạ nào kể chuyện cho anh nghe bây giờ. Tâm trí em đang rối loạn...

Phan Thúc Định nhìn Vân Anh dò hỏi:

- Chắc vì chuyện Lê Mậu Thành? Em có gặp Thành không?

Vân Anh thở dài:

- Anh ấy bây giờ đổi khác. Việt Minh đã nhuộm đỏ anh ấy rồi. Em thấy anh ấy gầy và đen đi nhiều quá! Anh ấy khẳng khẳng không chịu về. Tình yêu của em không lay chuyển được quyết tâm của anh ấy. Giữa em và anh Thành đã có một hố sâu ngăn cách. Em và anh Thành đã đi theo hai con đường khác nhau rồi. Thế là không hàn gắn nổi. Thế là tan vỡ. Anh khuyên em nên làm gì bây giờ?

Phan Thúc Định an ủi:

- Em hãy cố gắng chờ đợi.

Đám mây buồn cố hữu lại che rợp hàng mi dài và đẹp của Vân Anh:

- Khi người ta đã khác nhau về lý tưởng, người ta làm gì còn hi vọng gần nhau trong cuộc sống?

Một lát sau, cô ta chợt nhớ ra:

- Xin lỗi anh, em mãi nói chuyện riêng của em nên quên mất chuyện của anh. Em có chuyển lời hỏi thăm của anh đến anh Thành. Anh ấy cảm ơn anh và nhờ em nói hộ với anh là anh ấy không bao giờ từ bỏ sự nghiệp anh ấy đang theo đuổi cả. Anh ấy nói thêm: "Sự nghiệp lớn nằm trong tay những người quyết tâm và sự nghiệp lớn của anh ấy sắp hoàn thành rồi".

Đầu óc Phan Thúc Định ghi nhớ rất nhanh những lời Vân Anh nói, anh mỉm cười:

- Anh Thành thực là một người kiên định. Chắc xong sự nghiệp rồi anh ấy sẽ tìm em.

- Nhưng anh quên rằng sự nghiệp của anh ấy không có chỗ dung em.

* * * * *

Chiều hôm ấy, Phan Thúc Định sang bên kia cầu, vào mấy hiệu tạp hóa mua vài thứ lặt vặt, rồi đến một hiệu sách nằm giữa phố Trần Hưng Đạo. Lúc đó, hiệu sách không có khách. Chủ tiệm là một người đàn ông trung niên, tóc lốm đốm bạc, đeo kính trắng, đang ngồi mãi mê đọc sách. Phan Thúc Định đứng nhìn một lượt những kệ sách, rồi hỏi:

- Ngoài những sách bày đây, ông còn những tiểu thuyết cũ bán không?

Người chủ hiệu đặt quyển sách đang đọc xuống, hỏi lại Phan Thúc Định:

- Ông cần mua những loại tiểu thuyết nào?

Phan Thúc Định đáp:

- Tôi muốn mua những tiểu thuyết lịch sử xuất bản thời kỳ 1930 đến 1945.

Người chủ quán sách niềm nở:

- Chúng tôi còn có tiểu thuyết tâm lý xã hội từ 1945 đến nay thôi. Nếu ông cần, chúng tôi sẵn sàng để lại.

Hai người nhìn nhau cười. Phan Thúc Định chỉ mấy quyển sách bày trên giá, nhờ người chủ gói hộ. Lúc móc tiền ở ví trả, anh kẹp ở giữa hai tờ giấy bạc một tờ giấy mỏng anh đã viết sẵn rồi chào người chủ, quay ra.

Người chủ hiệu sách im lặng, nhìn theo anh.

Sau đó, Phan Thúc Định trở về bưu điện gọi số điện thoại 377.

- A lô, cho tôi gặp ông Rơ-nê.

Lúc Rơ-nê ra cầm máy, Phan Thúc Định nói:

- A lô, ông Rơ-nê đấy phải không? Chào ông. Tôi là Phan Thúc Định đây. Xin báo ông biết, công việc của tôi ở Huế xong rồi. Ngày mai ông giữ cho tôi một chỗ đi Sài Gòn và một chỗ đi Pháp trong chuyến bay sắp tới của hãng nhé. Xin cảm ơn ông...

- [1] Nay là trường Quốc học.
- [2] Maitre: người coi tay, coi bói.
- [3] Ma femme: nhà tôi.
- [4] OD: chữ tắt tiếng Pháp Officier de détail: sĩ quan hậu cần
- [5] Chào tạm biệt.

Chương 6 Sự ra đời của một nội các

Cái gì phải xảy ra đã xảy ra. Ngày mồng 7 tháng 5 năm 1954, quân đội viễn chinh Pháp đầu hàng ở Điện Biên Phủ. Như một tiếng nổ lớn có sức chấn động dây chuyền vang dội cả về mặt không gian lẫn thời gian, cả về mặt xã hội lẫn tâm lý con người, chiến thắng Điện Biên Phủ của nhân dân Việt Nam anh hùng đã làm lịch sử Việt Nam, cũng như lịch sử đấu tranh giải phóng của các dân tộc bị áp bức trên thế giới chuyển sang một trang mới, đến một bước ngoặt vĩ đại. Ở hội nghị Genève về vấn đề Đông Dương, bọn thực dân Pháp chuẩn bị chấp nhận một sự thất bại hoàn toàn. Chủ nghĩa thực dân kiểu cũ chuẩn bị chấp nhận sự cáo chung của vai trò ăn cướp giết người dã man, đầm máu đã quá kéo dài của mình trên sân khấu chính trị thế giới. Nhưng chủ nghĩa thực dân mới giấu bên trong bộ áo cờ hoa sắc sỡ của mình bom nguyên tử và máy bay phản lực, kế hoạch thống trị và hủy diệt nhân loại, lồng lộn ra trò, ở châu Á thì đeo chiếc mặt nạ da vàng, ở châu Phi thì đeo chiếc mặt nạ da đen...

Giữa lúc bọn thực dân Pháp và lũ ngụy quân, ngụy quyền tay sai tuyệt vọng, bối rối, hoang mang, gục xuống tưởng không thể nào đứng dậy được nữa thì bọn quan chức và nhân viên Mỹ thì nhau bay đến Sài Gòn, Hà Nội. Có người của CIA, người của DIA [1], người của G2, của A... Trong đó, có đại tá Lansdale, có "giáo sư" Fishiel, thiếu tá Thomas, "nhà báo" Sol Xanders [2]...

Trong khi Foster Dulles, Bộ trưởng Bộ ngoại giao bỏ hội nghị Genève đi gặp hết Thủ tướng Anh Eden, lại Thủ tướng Pháp Laniel và sau này Mendès France để vận động chống lại việc công nhận chủ quyền của ba nước Đông Dương và kéo dài chiến tranh, để Mỹ đổ quân vào Việt Nam, thì ở Việt Nam, máy bay do phi công Mỹ lái tiếp tục ném bom dữ dội xuống các làng mạc, hạm đội 7 Mỹ tiến vào vịnh Bắc Bộ. Bọn quan chức nhân viên Mỹ tới tấp sang "nghiên cứu về vấn đề Việt Nam", hết gặp tướng Navarre lại gặp Bảo Đại, hết gặp công khai những nhân vật công khai lại gặp bí mật những nhân vật bí mật. Những nhân vật bí mật này làm đủ nghề, từ công chức trong bộ máy ngụy quyền, sĩ quan ngụy quân đến bọn lý lịch bất hảo vẫn vỗ ngực là "lãnh tụ đảng phái quốc gia", từ bọn đội lốt thầy tu khoác áo chùng đen lẫn áo nâu đến bọn thầy bói, thầy tướng, từ một nhà buôn xuất nhập khẩu giàu có đến bọn du thủ, du thực đứng ở các bến ô tô.

Chưa bao giờ Tòa đại sứ Mỹ và các phòng thông tin Mỹ, cơ quan viện trợ Mỹ ở Hà Nội, ở Huế, ở Sài Gòn bận tít tít đến thế.

Rồi những tin đồn úp úp mở mở, hư hư thực thực. Rồi những lời dụ dỗ, thăm dò, hứa hẹn, mặc cả. Cuối cùng, như các báo chí nước ngoài đưa tin, từ trong tay áo chú Sam thò ra một con nộm...

Ngày 18 tháng 6 năm 1954, ở sân bay Tân Sơn Nhất diễn ra một cuộc đón tiếp kỳ lạ, nửa công khai, nửa bí mật, nửa chính thức, nửa không chính thức, nửa bình thường, nửa nghi thức như đón tiếp một nhân vật quan trọng. Bí mật, không chính thức, bình thường vì cuộc đón tiếp này chỉ có riêng một số người biết, sân bay không có cờ quạt, khẩu hiệu, dàn nhạc, đội quân danh dự. Công khai, chính thức, nghi lễ vì không khí sân bay nghiêm trang, chờ đợi, nhiều cảnh sát, hiến binh canh gác, nhiều mật thám bí mật lẩn đi lại, một số nhà báo mang máy ảnh đến đưa tin. Người đi đón đều là những nhân vật quan trọng, tuy không phải là những kẻ cầm đầu bộ máy xâm lược của đế quốc thực dân và lũ ngụy quyền, ngụy quân nhưng đều là đại diện chính thức của những kẻ ấy. Người ta thấy đại diện của Cao ủy Pháp ở Đông Dương đứng cạnh đại tá Mỹ Lansdale, đại diện cho Bảo Đại ở Sài Gòn (Bảo Đại có hai văn phòng đại diện ở Hà Nội và Sài Gòn) đứng cạnh đại diện của đại sứ Mỹ tại Việt Nam, "nhà báo" Sol Xanders đứng cạnh Giám mục Ngô Đình Thục, thủ lĩnh Đại Việt đứng cạnh Thomas... Thái độ đám đi đón hoàn toàn khác nhau, người thì vênh vang đắc chí như "cờ đã đến tay", kẻ thì buồn rầu miễn cưỡng như bị cướp mất miếng ăn; người thì hớn hờ tràn trề hi vọng như nắm chắc ghế "bộ trưởng" trong tay, kẻ thì vẫn dè dặt, lăm lét mắt trước mắt sau như phân vân không biết đã nên theo ông chủ mới hay chưa và liệu ông chủ cũ đối với mình thế nào.

Một chiếc máy bay bốn động cơ của hãng hàng không "Freedom Air Lines" [3] lừ từ hạ cánh xuống sân bay. Mọi người im lặng, chăm chú nhìn lên khung cửa máy bay. Cửa máy bay mở rộng. Cầu thang máy bay đẩy tới. Một người ngoài năm mươi tuổi mập lùn, mặt bở bở, lông mày rậm, mắt trắng dã, mặc bộ âu phục vải trắng, thắt cà vạt đen, tay áo che đến nửa bàn tay, đôi chân ngắn trong ống quần rộng, bước xuống: Ngô Đình Diệm.

Hắn hấp háy mắt trước ánh nắng chói chang của sân bay, cười nhắc nhó cả mặt, giơ một bàn tay lên chào những người ra đón. Đằng sau hắn, một tên Mỹ chắc nịch như một võ sĩ, mắt cau có lăm lì: "giáo sư" Fishiel. Rồi lần lượt đến Ngô Đình Nhu, Trần Kim Tuyến, Phan Thúc Định xuống thang...

Máy ảnh của mấy nhà báo giơ lên bấm.

Ngô Đình Diệm bước nhanh đến chỗ đám người ra đón. Hắn bắt tay mọi người, vừa bắt tay vừa nghe giới thiệu về tên và chức vụ, nghề nghiệp từng người. Hắn dè dặt khi bắt tay mấy tên Pháp, vô vập khi gặp lại bọn Mỹ mà hắn đã từng quen biết, hân hoan khi gặp những người trong gia đình hắn, nhìn ban ơn và hứa hẹn với bọn ngụy quyền, ngụy quân chạy theo chủ mới. Giám mục Ngô Đình Thục làm dấu ban phước lành cho hắn.

Mấy nhà báo xô đến định phỏng vấn. Hắn mỉm cười bí mật:

- Tôi tuyên bố gì bây giờ cũng còn hơi sớm. Các ông đợi cho mười ngày nữa.

Cả đám kéo nhau ra xe hơi đủ kiểu đậu ở cửa sân bay.

Còn lại đám canh sát, mặt thám ngơ ngác nhìn theo không hiểu ra sao cả. Vì chúng được lệnh theo dõi thái độ những người đi đón thì những người đi đón lại đều là cấp to có thể sai phái được các "sếp" của chúng; chúng được lệnh theo dõi người được đón, thì người được đón lại là người mà các "sếp" của chúng phải chạy rạt thật xa, không dám đến gần. Thực là khó hiểu.

* * * * *

Ngay chiều hôm đó, trong tòa đại sứ Mỹ ở Sài Gòn có cuộc họp giữa ba người: Collin's, Lansdale và Ngô Đình Diệm. Rượu rót ra, hai cái cốc chạm nhau vào cốc Ngô Đình Diệm.

- Chúc mừng ông Diệm đã trở về xứ sở của ông.

- Thế là chúng ta đã gặp nhau ở Sài Gòn.

Ngô Đình Diệm gật đầu:

- Xin cảm ơn các ông, xin cảm ơn các ông. Đó là nhờ sự giúp đỡ tận tình của các ông.

Collin's chỉ về phía Lansdale:

- Phải nói trước hết là sự cố gắng của đại tá Lansdale và cơ quan của ông ấy.

Ngô Đình Diệm có vẻ còn áy náy:

- Tôi cảm thấy người Pháp không hài lòng đối với việc về nước của tôi. Tôi thấy cần phải đề phòng người Pháp.

Lansdale mỉm cười:

- Tất nhiên là như vậy, nhưng ông cứ yên tâm. Người Pháp đã thỏa thuận với chúng tôi, đã hứa với chúng tôi là hoàn toàn bảo đảm an ninh cho ông. Bọn tướng tá ở Đông Dương này còn lừng khừng nhưng mọi việc không phải quyết định ở đây mà đã quyết định ở Paris và Washington rồi. Sau này, ta sẽ gạt nốt Paris. Ngài Ngoại trưởng Dulles đang hết sức nôn nóng, ngài có chỉ thị cho chúng tôi là tình hình rất cấp bách, trong bất kỳ tình huống nào, chúng ta phải bắt tay vào thực hiện kế hoạch của chúng ta.

Ngô Đình Diệm không giấu nổi sự sung sướng:

- Tôi cũng tán thành phải làm ngay...

Collin's lắc đầu:

- Chúng ta chưa có thể làm ngay mọi việc một lúc. Tôi nắm vững tình hình ở đây hơn các ông.

Lansdale cương quyết:

- Nhưng ngay bây giờ chúng ta phải thực hiện điểm một của kế hoạch. Người Pháp đã thỏa thuận với chúng ta rồi, chúng ta phải buộc người Pháp thi hành, không để người Pháp khất lần nữa: ngay trong tháng tới, chúng ta yêu cầu người Pháp phải giải tán chính phủ Bửu Lộc để ông Diệm đây lập một chính phủ mới. Chúng ta chưa yêu cầu truất phế Bảo Đại là chúng ta đã nhân nhượng rồi...

Ngô Đình Diệm hần học:

- Trong kế hoạch, chúng ta phải truất phế cả Bảo Đại.

- Đúng. - Lansdale đáp - Ta sẽ làm dần dần. Trước mắt, hãy tạm để Bảo Đại đây nhưng chúng ta phải nắm lấy quyền hành trước khi hội nghị Genève đi đến một quyết định nào đó. Bất cứ một quyết định nào ở Genève chúng ta cũng chống lại vì đây không phải là quyết định của Washington. Trong tháng tới, phải có một chính phủ do ông Diệm cầm đầu, nếu không, quốc hội sẽ không thông qua viện trợ. Đây là thông báo của ngài Ngoại trưởng Dulles. Người Mỹ chịu 80% chiến phí cho người Pháp ở Đông Dương không phải để mất không. Từ năm 1950 đến nay, chúng ta đã bỏ ra 2 tỉ đô la...

Collin's gật đầu:

- Tôi đề nghị chúng ta không nên để phí thời gian: nên bàn ngay về việc tổ chức chính phủ cho ông Diệm, các chức vụ quan trọng khác trong chính quyền tương lai để ngày mai ông Diệm có thể tiếp xúc với những người đó. Ông Diệm cần nắm được những người ủng hộ ông từ bây giờ, ông có thể nói thẳng với họ, người Pháp sẽ rút khỏi Đông Dương và chúng ta sẽ viện trợ thẳng cho ông, trực tiếp giúp đỡ ông để ông tiếp tục cuộc chiến đấu chống Cộng sản trên bán đảo này...

Giọng của Collin's trở nên nghiêm trang:

- Chúng ta hết sức khẩn trương nhưng cũng phải thận trọng. Trước hết tôi đã trao đổi với đại tá Lansdale về thành phần của một chính phủ quốc gia Việt Nam mới: hôm nay, tôi muốn nhắc lại với ông Diệm. Trong giai đoạn hiện nay, thực hiện điểm một của kế hoạch, chúng ta cần mềm dẻo một chút. Chúng ta không thể và cũng không nên thay đổi ngay toàn bộ bộ máy cai trị của người Pháp đã tổ chức từ bao nhiêu năm nay. Vì như vậy, chúng ta sẽ tạo nên một sự chống đối rất bất lợi cho ông Diệm và cho cả người Mỹ chúng ta lúc này. Cho nên trừ những chức vụ quan trọng, chủ chốt phải có người của chúng ta nắm giữ, còn chúng ta có thể sử dụng một số người cũ. Theo chỗ tôi tiếp xúc với bọn họ thì tôi biết, ta có thể "mua" được họ. Xin đề nghị đại tá Lansdale trình bày để ông Diệm rõ dự kiến mà tôi và đại tá đã thống nhất về thành phần của chính phủ quốc gia tương lai do ông Diệm làm Thủ tướng...

Lansdale đi lại góc phòng, mở chiếc cặp da, lấy ra một tờ giấy có ghi tên một số người. Trong khi Ngô Đình Diệm đỡ lấy chăm chú xem thì Lansdale giải thích thêm:

- Những người có tên trong danh sách này là những người mà CIA chúng tôi đã thẩm tra [4].

- Lúc này, tôi cần có một số người thân cận luôn ở bên tôi - Diệm nói.

Lansdale đáp:

- Cố vấn của ông là ông Ngô Đình Nhu, bí thư riêng của ông là Võ Hải.

Ngô Đình Diệm ngạc nhiên:

- Sao lại Võ Hải?

- Ông không bằng lòng Võ Hải ư? - Lansdale hỏi lại - người này rất tận tụy trung thành với ông. Bố anh ta là bạn đồng liêu cũ của ông. Bản thân anh ta đã từng tổ chức đảng "Phục quốc đồng minh" giúp ông trong những ngày ông còn ở Nhật Bản. Một tay chống Cộng có truyền thống.

Ngô Đình Diệm lắc đầu:

- Tôi không nghi ngờ gì Võ Hải cả. Nhưng tôi muốn Phan Thúc Định làm bí thư riêng của tôi. Tôi muốn một người tháo vát, thông minh, có trí thức.

Lansdale chậm rãi:

- Nhưng đối với chúng tôi, chúng tôi chưa tin được Phan Thúc Định.

- Có phải vì Định đã cộng tác với SEDCE không?

- Không, ngàn lần không phải thế, ông bạn thân mến. Chúng tôi đã nói với ông rằng: chúng tôi có thể mua được bất cứ tình báo viên nào của SEDCE, ngay cả với viên chỉ huy của Định. Nhưng về Phan Thúc Định, chúng tôi chưa nắm được anh ta. Dù sao đi nữa, anh ta vẫn không phải là người của chúng tôi. Đối với bất cứ một người nào, khi chúng tôi cần tìm hiểu về người ấy thì chỉ một thời gian ngắn, chúng tôi có thể nắm được tất cả gốc tích họ hàng, bạn bè, thói quen, hoạt động, thậm chí đến cả những sở thích nhỏ của người ấy như thích uống rượu gì, thích xem loại sách nào... Nhưng riêng đối với Định chúng tôi vẫn thấy còn những dấu hỏi.

- Về gốc tích, họ hàng anh ta, tôi biết rõ - Diệm nói.

- Đúng! - Lansdale gật đầu.

- Về bản thân anh ta, chúng ta vẫn tiếp xúc.

- Đúng.

- Chính ông đã hỏi những nhân viên CIA cài trong SEDCE về anh ta.

- Đúng!

- Họ nói sao?

- Ông còn lạ gì về tổ chức tình báo nữa. Mỗi nhân viên tình báo hoạt động một lĩnh vực, trong một đường dây khác nhau; điều đó hoàn toàn phải bí mật, tuy cùng là nhân viên của SEDCE nhưng nhiều khi cũng không biết nhau, làm thế nào mà nắm được rõ về mọi hoạt động của nhau. Họ chỉ báo cáo cho tôi biết là Định được SEDCE tín nhiệm, còn những chi tiết khác thì

không ngoài những điều ta đã biết rồi: gia cảnh thế nào, sang Pháp học ra sao.

- Ông không thể liên lạc thẳng với những người chỉ huy của SEDCE để hỏi cho rõ? Dù sao họ cũng là đồng minh của chúng ta.

Lansdale phá ra cười làm Collin's cũng cười theo. Hắn giải thích với Ngô Đình Diệm:

- Trong lĩnh vực tình báo không có "đồng minh", theo đúng nghĩa của nó, ông Diệm ạ. "Đồng minh" cũng là một đối tượng ta phải điều tra, giữ miếng, và đối phó không khác gì đối với kẻ thù. Chúng ta gài người của chúng ta vào SEDCE thì SEDCE cũng phải gài người của họ vào CIA chứ! Bây giờ hỏi tin tức về bọn Cộng sản thì họ có thể cung cấp cho ta một phần nào, nhưng ta không ngấy thơ gì lại hỏi họ về nhân viên của họ cả.

Ngô Đình Diệm vẫn hỏi thêm:

- Thế còn báo cáo của Phạm Xuân Phòng về thời gian Phan Thúc Định trở về Việt Nam?

Lansdale đáp:

- Trong thời gian Phan Thúc Định trở về Việt Nam, Phạm Xuân Phòng có đeo sát Định. Trên máy bay từ Sài Gòn, Định liên lạc với một cô chiêu đãi viên. Thời gian ở Huế, Định thường gọi dây nói đến số điện 377. Số điện này thẩm tra lại, là số điện của Rơ-nê Ca-sanh, phụ trách chi nhánh hãng Pháp quốc hàng không ở Huế, đồng thời là một nhân viên bí mật của SEDCE. Chúng ta không làm thế nào thu được nội dung những cuộc nói chuyện đó. Ở Sài Gòn, Định hay lui tới các tiệm nhảy Arc-en-ciel, Mỹ Cảnh, Liberty Palace...

Đợi Lansdale nói xong, Diệm mới mỉm cười:

- Thời gian ở Huế, Định đã làm được một việc rất tốt mà Phạm Xuân Phòng không biết.

Lansdale ngạc nhiên:

- Việc gì? Không có việc gì mà chúng tôi không biết cả.

Diệm thủng thẳng:

- Định đã nắm cho tôi được tình hình của công chức sĩ quan ở Huế và quan trọng nhất là nối được mối liên lạc giữa tôi với Lê Mậu Thành...

Lansdale đập tay xuống thành ghế bành:

- Tôi biết! Tôi biết! Và Lê Mậu Thành đã phản lại ông rồi chứ gì? Người giáo sư, một trong những lãnh tụ Đại Việt, người mà ông đã tìm cách cài vào hàng ngũ Cộng sản, nắm tình hình và phá từ trong nội bộ của chúng phá ra, đã bị "nhuộm đỏ" rồi chứ gì?

- Sao ông biết?

- Xin lỗi ông, ông cử Định đi bắt liên lạc với Lê Mậu Thành thì chúng tôi cũng cử người đi gặp hẳn, đồng thời cũng để giám sát quan hệ giữa hẳn với Định. Thành đã bị Việt Minh tẩy não, đã được chúng giao cho công tác, đã tỏ ý đi theo Việt Minh đến cùng.

Diệm vẫn thủng thẳng:

- Người của ông lầm rồi! Tất cả những điều ấy chỉ là bề ngoài. Nếu không thế thì Lê Mậu Thành sống sao được ở giữa lòng chiến khu Việt Minh mấy năm nay và sẽ còn sống với Cộng sản một thời gian nữa. Bọn Việt Minh rất tinh quái nhưng tôi tin Lê Mậu Thành cao tay hơn chúng, sẽ cho chúng một đòn nặng. Bằng mặt khẩu thống nhất với nhau từ trước, Thành đã nhả về cho tôi biết anh ta đang xúc tiến việc tôi giao phó cho anh ta. Đó là một con người rất trung thành với tôi, một con người rất trung thành với lý tưởng quốc gia, "không bao giờ từ bỏ sự nghiệp anh ta theo đuổi cả", một con người hiểu biết già dặn và có kinh nghiệm đối phó với Cộng sản. Tôi đã nhận được báo cáo đầu tiên của Lê Mậu Thành. Phan Thúc Định đã giúp tôi việc đó.

Lúc này, Collin's thấy cần phải xen vào câu chuyện:

- Dù sao chúng tôi cũng thấy chưa nên giao cho Phan Thúc Định một chức vụ gì chính thức trong chính phủ mới. Chúng tôi chịu trách nhiệm trước Tổng thống Eisenhower và ngài Ngoại trưởng Dulles về việc đưa ông về và giúp đỡ ông thực hiện kế hoạch đã định, ông Diệm ạ. Ngoài ông Nhu làm cố vấn, Võ Hải làm bí thư riêng, ông có thêm một cánh tay đắc lực nữa giúp việc cho ông: ông Trần Kim Tuyến sẽ là cố vấn nghiên cứu tình hình chính trị, xã hội giúp ông. (Hắn mỉm cười khi nói đến từ "nghiên cứu tình hình chính trị, xã hội").

Lansdale đứng dậy, hai tay thọc túi quần, đi đi lại lại trong phòng:

- Tôi nghĩ ra rồi, các ông ạ. Chúng ta vẫn dùng Phan Thúc Định nhưng vào việc khác. Vừa phần thử lại xem Định là người như thế nào, vừa phần có lợi cho ta. Định là người của SEDCE thì chắc chắn phải hiểu rõ tổ chức này. ông Diệm nên đề nghị với Định tìm hết cách nắm hết được bọn nhân viên SEDCE của Pháp ở Việt Nam này và cung cấp cho chúng ta bản danh sách bọn đó. Bọn này được Pháp đào tạo, tổ chức hàng bao năm nay sẽ rất được việc cho chúng ta. Chúng ta sẽ tìm cách sử dụng những đứa theo ta, còn những đứa nào không theo ta, chúng ta sẽ tìm cách trừ đi. Chúng ta phải quét sạch những ảnh hưởng khác trên mảnh đất này, làm thế nào để chỉ còn ảnh hưởng của chúng ta thôi.

Cô-lin gật đầu:

- OK! Ý kiến của đại tá Lansdale rất hay. Sau này, nếu Phan Thúc Định vừa tỏ ra là một người có năng lực, vừa tỏ ra trung thành với chúng ta, chúng ta sẽ cử anh ta vào một chức vụ chính thức nào đó cũng không muộn. Ý kiến ông Diệm thế nào, xin cho biết?

Ngô Đình Diệm đọc lại cái danh sách nằm trên tay, nói:

- Tôi chấp nhận ý kiến của các ông. Tôi chỉ đề nghị với các ông thương lượng nhanh chóng với người Pháp để tôi nắm chính quyền thật sớm, nếu để chậm e muộn mất, không cứu vãn nổi tình hình.

Collin's vui vẻ:

- Ông cứ an tâm. Việc chúng tôi với người Pháp coi như xong rồi. Vì thế, chúng tôi mới đưa ông về nước.

Lansdale đứng dậy, hai tay vẫn thọc túi quần:

- Bắt đầu từ bây giờ, việc của chúng ta mới thực sự là bận rộn, nặng nề.

* * * * *

Ngày mùng 7 tháng 7 năm 1954, bị áp lực của Mỹ, Pháp đành hạ bộ chính phủ bù nhìn Bửu Lộc để Ngô Đình Diệm đứng ra thành lập một nội các bù nhìn mới thân Mỹ [5]. Gia đình họ Ngô và tất cả những người thân tín của Diệm đều được trọng dụng, giữ các chức vụ chủ chốt...

[1] Defense Intelligence Agency, cơ quan tình báo của Bộ Quốc phòng Mỹ.

[2] Sol Xapders, nhân viên CIA đột lốt nhà báo.

[3] Một tổ chức ngụy trang của CIA.

[4] Những người có tên trong bản danh sách này là: Trần văn Chương, Trần văn Đổ, Trần văn Cửa, Nguyễn Dương Đôn, Trần văn Bạch, Phạm Khắc Sửu, Phạm Hữu Chương, Nguyễn văn Nguyên, Trần Chánh Thành, Lê Quang Luật, Phạm Duy Khiêm, Nguyễn Ngọc Thơ, Lê Ngọc Chấn, Bùi văn Thịnh, Nguyễn văn Thoại, Trần Hữu Phương.

[5] Nội các này gồm có 17 nhân viên, đứng đầu là Ngô Đình Diệm. Ngoài chức vụ Thủ tướng, Diệm còn nắm giữ các bộ trọng yếu: nội vụ, quốc phòng và thông tin.

Chương 7 Chiến trường mở rộng

Cảng Sài Gòn tấp nập, ồn ào. Những chiếc tàu há mồm LCT, LCM của bọn nhà binh Pháp nằm cạnh các tàu buôn, những chiếc tàu vận tải, tàu chở hành khách nằm bên chiến hạm của hải quân Mỹ đã ngang nhiên, công khai kéo cờ sòng sọc xanh trắng trên đỉnh cột tàu. Hầu hết các tàu đều toàn là người bị cưỡng ép di cư từ Bắc vào và hàng hóa Mỹ. Những người bị cưỡng ép di cư - đa số là người công giáo vùng Bùi Chu, Phát Diệm, Xã Đoài - sau mấy ngày nằm chổng chắt trên tàu Mỹ ăn những bữa cơm phát chẩn của Mỹ, bây giờ được đổ lên bến Sài Gòn. Nét mặt người nào cũng ngao ngán, mệt mỏi, đầy lo lắng. Bỏ tất cả nhà cửa, ruộng vườn, mồ mả ông cha, nghe theo bọn chiến tranh tâm lý, bọn đội lốt thầy tu, họ vào đây bơ vơ không biết ngày mai của

mình sẽ ra sao. Nhiều ông già, em nhỏ đi biển xa không chịu được, chết trên tàu. Không có chuyến tàu nào mà không có người chết. Mỗi chuyến tàu cập bến, mấy cái cảng khiêng xuống trước. Rồi mẹ bồng con, chồng kéo áo vợ chen chúc nhau ra cầu tàu. Đồ đạc vứt lỏng chỏng. Có người nhặt nhanh tất cả gia tài mồ hôi nước mắt suốt mấy đời lao động mang đi theo, phút chốc bị mất sạch. Mấy thằng Mỹ đứng trên boong tàu lúc thì neho mắt bĩu môi nhìn đám người di cư gồng gánh, khổ sở, neho nhóc, lúc thì chúng há miệng hô hố cười cảnh vợ lạc chồng, con lạc cha chạy nháo nhác, tìm gọi nhau thất thanh.

Tiếng loa phóng thanh neho neho như chọc thủng màng tai, cứ nhại đi nhại lại mấy câu sỉ nhục:

- Đồng bào lưu ý. Khi xuống khỏi tàu, mỗi đồng bào sẽ được lãnh một tấm thẻ xanh. Tấm thẻ xanh sẽ đổi lấy 100đ do Mỹ quốc tặng. Ai lấy tiền rồi, lấy nữa "dô" tù nghe.

Mấy thằng phóng viên Mỹ vác máy quay phim chạy đến quay cảnh người di cư nhận tiền bố thí của Mỹ.

Một anh lái tắc xi người miền Nam ngạc nhiên hỏi một đồng bào miền Bắc di cư:

- Ngoài đó độc lập rồi. Thầy Hai còn vô đây mần chi?

Người di cư bị hỏi, mặt hơi cúi xuống, sượng sùng:

- Có lẽ tôi lại tìm đường ra thôi.

Xe vận tải nhà binh tám bánh to lớn đã đứng đón sẵn đám người di cư. Đứng đón đám người này còn có bọn chủ đồn điền cao su, hau háu nhìn họ như nhìn những món hàng nhập kho của chúng. Mấy tên mật vụ ngụy mắt lừ lừ xoi mói sau cặp kính mát, bọn đội lốt thầy tu thì mặt hồng hào hớn hở đếm từng đầu người lên ô tô giao cho bọn chủ đồn điền. Những chiếc xe vận tải sẽ đưa thẳng đám người di cư đến một trại tập trung hoặc một đồn điền nào đó và những con người đang tự do đã biến thành nô lệ.

Phu khuân vác chạy đi chạy lại, mồ hôi ướt đầm áo.

Giữa sự hỗn độn nhốn nháo, ầm ĩ ấy, không ai để ý đến một chiếc hạm thuyền nhỏ của Mỹ đậu ở gần cuối cảng. Nó cũng đậu neo vào giữa các tàu khác. Nhìn bề ngoài, nó cũng không khác gì các tàu bè, các hạm thuyền xung quanh; cũng có những người phu khuân vác chạy lên, chạy xuống vác những hòm sữa ế, vại thừa đóng dấu "viện trợ Mỹ". Trên tàu, ngoài bọn thủy thủ Mỹ, có mấy thủy thủ Phi Luật Tân đi lại.

Chiếc hạm thuyền đã bốc hết hàng. Những người phu khuân vác Việt Nam và Hoa kiều đã xuống hết, chuyển sang bốc dỡ hàng ở tàu khác. Trên hạm thuyền, bọn thủy thủ đang phun nước rửa boong. Một chiếc xe hơi đến đậu ở cảng. Cánh cửa xe mở, hai tên Mỹ bước xuống, cả hai tên cùng mặc thường phục: một tên mặc sơ mi trắng, quần trắng, mặt lạnh lùng, khắc khổ: đại tá Lansdale; một tên mặc sơ mi chim cò, quần tếch-gan sẫm, tay luôn luôn như muốn sờ mó vào mọi vật chung quanh: trung tá Thomas. Hai tên đi về phía chiếc hạm thuyền Mỹ. Trên tàu, tên thuyền trưởng và một tên trung úy lục

quân đã đứng đợi. Lansdale và Thomas bước lên. Tên thuyền trưởng và tên trung úy lực quân đứng nghiêm, giơ tay lên ngang mặt chào. Lansdale, Thomas giơ tay chào lại. Thomas giới thiệu:

- Đây là đại tá Lansdale, người chỉ huy tất cả mọi hoạt động an ninh của chúng ta ở đây. Xin giới thiệu với đại tá đây là thiếu tá hải quân Allen [1], chỉ huy trưởng của tàu, đây là trung úy Andrews [2], người nổi tiếng về tổ chức những hoạt động bí mật đặc biệt mà tôi vẫn thường nói chuyện với đại tá.

Mấy tên bắt tay nhau. Lansdale hỏi:

- Xong rồi chứ?

Andrews đáp:

- Thưa đại tá xong rồi!

- Bao nhiêu tên?

- Báo cáo, hai mươi một tên và hai tên đi theo làm bếp.

- Đưa xuống có ai biết không?

Mặt Andrews ánh lên nét tự mãn:

- Thưa đại tá, không ai có thể biết được. Tôi đã tổ chức cho chúng giả làm đám phu khuân vác, trà trộn lẫn với đám phu, rồi từng đưa một lần xuống tầng dưới tàu.

- Chúng nó trung thành cả chứ?

- Thưa đại tá, trung tá Thomas và tôi đã tuyển lựa rất kỹ trong đám di cư. Chúng đều rất thích làm việc cho chúng ta.

- Ở căn cứ Clark [3] đã chuẩn bị xong hết cả chưa?

- Thưa đại tá, đã dành một khu riêng ở cạnh căn cứ để huấn luyện chúng. Một chuyên viên của ta về ám sát, phá hoại bằng mìn, thu thập tin tức tình báo, điện đài... đã sang đây đủ và đang đợi chúng. Chương trình huấn luyện bọn chúng, chắc trung tá Thomas đã trình bày để đại tá duyệt.

- Có, tôi đã nắm được rồi, chúng tôi đề nghị rút ngắn thời gian huấn luyện lại. Trước định hai tháng rưỡi, bây giờ chỉ nên huấn luyện chúng trong một tháng rưỡi thôi, vì thời gian gấp lắm. Chúng ta phải lợi dụng khi người Pháp chưa rút hết miền Bắc mà tung chúng ra hoạt động ngay, phối hợp với bọn của thiếu tá Conein [4] ngoài đó. Thời gian huấn luyện bọn chúng càng ngắn thì chúng ta càng huấn luyện được nhiều toán. Lúc này, ta chỉ cần số lượng, chưa cần chất lượng vội. Một toán, chỉ cần chúng phá hoại một vài công trình của bọn Cộng sản rồi chúng đi cũng chẳng sao.

- Xin chấp hành ý kiến của đại tá.

- Cho tôi xem qua bọn chúng.

Andrews và Allen đi trước dẫn đường, Lansdale và Thomas đi theo. Chúng bước về phía cuối tàu, xuống một khoang riêng. Ở đó, có hai mươi ba tên người Việt mặc quần áo lấm láp như những người phu khuân vác, đang nằm ngồi ngổn ngang.

Thấy bọn chủ Mỹ xuống, lũ tay sai như là lò xo bật cả dậy, đứng cứng người. Tên Andrews chỉ từng tên một báo cáo với Lansdale:

- Đây là tên Bình, đảng viên đảng Đại Việt, đã từng đi lính cho Nhật. Đây là tên Hào, vệ sĩ công giáo ở Phát Diêm, sau vào lính nhảy dù Pháp, bỏ trốn khỏi lính nhảy dù vì cướp của, tống tiền. Đây là tên Phay bị tòa án Việt Minh truy tố về tội giết người. Đây là tên Đính làm cho Phòng nhì Pháp từ năm 1946...

Tên Andrews đọc vanh vách tên và lý lịch từng thằng tay sai một. Đứa nào cũng có một quá khứ lưu manh và làm tay sai cho giặc. Lansdale nhìn mặt bọn chúng, mỗi thằng một khuôn mặt khác nhau, đứa thì hàm bệnh mũi hếch, đứa thì trán ngắn, lông mày rậm, đứa thì tóc đít vịt, răng vàng, nhưng chúng đều có những cái nhìn giống nhau: gian xảo quyết, lại rất quy lụy, khúm núm trước mặt chủ - những cái nhìn của giống chó săn.

Lansdale gật đầu bằng lòng, hỏi:

- Chúng nó có nói được tiếng Anh không?
- Thừa đại tá không, có mấy thằng nói được tiếng Pháp.
- Chúng nó có yêu cầu gì không?
- Chúng chỉ xin được đưa tiền trước. Có đứa thì xin sau được đi Phi Luật Tân hoặc Nhật Bản chơi bời.
- Trung úy hãy cho chúng tiền, hứa với chúng muốn đi đâu cũng được, nếu chúng làm được việc. Thôi trung úy đưa bọn chúng đi. Thiếu tá Allen có thể chuẩn bị cho tàu nhổ neo.

Lansdale và Thomas quay lên, Allen và Andrews tiễn hai tên lên tàu. Chúng chào và bắt tay nhau.

Hai tên sĩ quan CIA không mặc quân phục đó, đi dọc cảng, giữa những đám người di cư hỗn độn, đau khổ, ngơ ngác. Đằng sau chúng, chiếc hạm thuyền Mỹ kéo một hồi còi.

Bỗng Lansdale hích khế Thomas, mặt hơi cau lại, hất hàm ra phía trước, Thomas nhìn theo cái hất hàm của Lansdale: Phan Thúc Định đang đứng trên bờ cảng, đeo chiếc máy ảnh cạnh sườn ngắm nhìn đồng bào di cư và những chiếc tàu đậu dài bên cảng. Giữa đám người bận bịu tấp nập, anh có thái độ ung dung của một người đi dạo. Đúng lúc ấy Phan Thúc Định cũng nhìn thấy hai tên Mỹ. Anh mỉm cười, gật đầu chào chúng. Lúc đến gần Định, Lansdale hỏi:

- Ông Định có việc gì mà lại ra đây vậy?

Định vẫn mỉm cười đáp:

- Cũng như các ông thôi.

Lansdale nghiêm nét mặt:

- Chúng tôi ra xem cảnh đón tiếp người Bắc Việt di cư.

Phan Thúc Định vẫn lịch sự:

- Tôi cũng vậy.

Lansdale hỏi:

- Ông thấy người Mỹ chúng tôi tổ chức giúp dân các ông tị nạn Cộng sản chu đáo không?

- Thủ tướng Ngô Đình Diệm sẽ cảm ơn các ông.

Câu chuyện rời rạc và hai tên Mỹ cũng không muốn kéo dài, chìa tay bắt tay Phan Thúc Định.

Lúc đã ngồi vào xe ô tô, Thomas vừa mở máy vừa hỏi Lansdale:

- Bản danh sách bọn nhân viên SEDCE của Định cung cấp cho Ngô Đình Diệm thế nào?

- Một bản danh sách có đầy đủ tên người nhưng vô ích.

- Tại sao?

- Trong đó có ghi một số tên quan trọng có thành tích chống Cộng, nắm được nhiều tin, ta có thể dùng được, nhưng khi người của ta tìm đến thì những tên đó mất tích không hiểu vì sao. Còn lại một số tên không quan trọng, chỉ thích có tiền, tham lam và dấn dộn - đối với những thằng tham tiền, dấn dộn như vậy, chúng ta không thiếu gì, và cũng chỉ dùng được chúng trong một việc nào đó thôi. Muốn chống lại Cộng sản một cách có hiệu lực, chúng ta cần phải có những tên có lý tưởng chống Cộng, có tử thù với Cộng sản... Bản danh sách của Phan Thúc Định cung cấp cho Ngô Đình Diệm có thể nói là vô ích! Tôi đang đánh dấu hỏi vào số người mất tích kia. Chúng còn sống hay đã chết?

Nếu chúng bị thủ tiêu hay bị Việt Minh bắt đi thì thật là một thiệt hại lớn cho chúng ta vì chúng am hiểu tình hình ở đây, chúng ta đã mất một số tên giúp việc có khả năng. Nếu chúng ta không có một số tên bản xứ trung thành với chúng ta thì trong công việc sẽ gặp thêm nhiều khó khăn.

- Chúng ta có thể dùng Phan Thúc Định được không, thưa đại tá?

- Đây là điều chúng ta phải cân nhắc.

- Vì sao?

- Vì nhiều lẽ: Định là người tin cẩn của Ngô Đình Diệm, có học thức, có trình độ, có khả năng, ta không thể dùng vào những việc nhỏ, những việc nhất thời, những việc liều lĩnh chỉ cần gây một chấn động như dùng bọn "Bình", bọn "Hào" [5] vừa rồi được. Có dùng Định, phải dùng vào những việc lớn, vào

những kế hoạch lâu dài của chúng ta trên mảnh đất này. Nhưng đến bây giờ chúng ta vẫn chưa nắm được Định, nếu Định là người của SEDCE, nếu Định chỉ trung thành với Diệm thôi mà không trung thành với chúng ta, nếu Định bị một lực lượng thứ ba nào đó lôi kéo như bọn trí thức ở Sài Gòn này vẫn có phong trào đó, thì ta vẫn không thể nào dùng được. Chúng ta cần tìm hiểu kỹ về Định hơn nữa. Và còn điều này mới quan trọng, một nhân viên của ta, phục vụ tại khách sạn Ma-giết-tíc cho tôi biết Định vừa có một bản danh sách cán bộ Việt Minh cũ ở Sài Gòn-Chợ Lớn còn nằm lại. Một nhân viên tình báo Pháp của SEDCE đã bán bản danh sách đó cho Phan Thúc Định.

Thomas nhồm người lên như ngồi phải lửa:

- Chúng ta cần phải có ngay bản danh sách đó.

Một nụ cười nhạt nhẽo hiện ra trên bộ mặt lạnh lùng của Lansdale:

- Đúng. Nhưng vấn đề là làm thế nào...

Chiếc xe của hai tên Mỹ phóng nhanh quá suýt đâm vào một cụ già đi ngang đường. Thomas hãm phanh, vòng tay trái, miệng bật ra một tiếng chửi. Tiếng còi của tên cảnh sát ngự đứng đầu đường rít lên. Thomas không thèm để ý, vẫn rú thêm ga, vượt một chiếc tắc xi chạy phía trước.

Chiếc xe lao nhanh qua các phố xá tấp nập xe cộ của Sài Gòn, bất chấp luật lệ giao thông, chạy về phía vườn ông Thượng [6].

Đến cổng dinh Gia Long, chúng bấm còi. Trông thấy chiếc xe quen thuộc, tên lính gác mở chiếc cổng sắt. Chiếc xe chạy thẳng vào phía trong. Hai tên Mỹ mở cửa xe, bước xuống. Những tên bảo vệ, công chức trong dinh đã quen mặt, đứng nghiêm chào. Chúng lạnh lùng gật đầu đáp lại và đi thẳng đến một chiếc phòng lớn: phòng làm việc của Ngô Đình Diệm. Ngô Đình Diệm đang ngồi với Ngô Đình Nhu và mấy tên tay chân cao cấp khác. Thấy hai tên Mỹ vào, mấy tên tay chân đứng dậy cáo từ sang phòng bên, riêng Ngô Đình Nhu vẫn ngồi lại. Nhìn hình dáng bên ngoài Ngô Đình Nhu có đôi nét không giống hần Ngô Đình Diệm: Hần gầy hơn và cao hơn ông anh ruột hần, mặt hần không thô bĩ như mặt Diệm nhưng trông gian hiểm, tàn nhẫn hơn. Điều thuốc lá thường xuyên trên môi và ngón tay ám vàng khói thuốc. Hần lừ đừ như một con thú đang tập trung tất cả sự hoạt động của mình vào bên trong để rình mồi và hình như bất cứ lúc nào hần cũng đang dự định làm một việc gì to lớn.

Lansdale với giọng đùa cợt, chào hai anh em Diệm:

- Kính chào ngài Thủ tướng và ngài cố vấn chính trị. Hình như hai ngài đang nghị bàn đại sự. Chúng tôi đến lúc này có gì phiền cho các ngài không?

Ngô Đình Diệm đưa tay mời hai tên Mỹ ngồi xuống ghế, đáp:

- Chúng tôi đang mong gặp các ông để báo ngay tin việc chúng tôi vừa cho bắt hai tên: trung tá Lan và đại úy Giai vì bọn này đã công khai phát thanh trên đài Sài Gòn chống đối chúng tôi và hô hào lật đổ chúng tôi.

Ngô Đình Nhu tiếp lời anh:

- Chúng tôi thấy cần phải bóp chết bọn chống đối chúng tôi - bất kỳ chúng là ai - ngay trong trứng nước.

Giọng Lansdale hết đùa cợt:

- Tôi đề nghị các ông thả chúng ra. Không phải tôi bênh gì chúng. Lúc nào chúng tôi cũng đứng về phía ông, ông Diệm ạ. Nhưng lúc này, chưa phải lúc chúng ta diệt bọn chúng. Lúc này chúng ta phải tập hợp được nhiều người để chống Cộng.

Ngô Đình Nhu đáp:

- Tôi tổ chức đảng Cần lao nhân vị.

Lansdale lắc đầu:

- Chưa đủ, các ông không thả chúng ra thì chỉ làm cho hàng ngũ chống đối các ông thêm đông đảo, trong lúc các ông chưa yên chỗ đứng, chỉ làm cho những người trước đây đã làm việc cho Pháp nghi kỵ, oán ghét các ông, trong lúc các ông vẫn cần đến họ. Và lại, chúng dám làm như vậy vì đằng sau chúng có những thế lực mà lúc này các ông không làm gì nổi, đang đe dọa hất đổ các ông lúc nào không biết. Tôi xin báo riêng để ông rõ: tướng Nguyễn văn Hinh đang xúc tiến một cuộc đảo chính lật các ông. Họ sẽ đem xe bọc thép tấn công vào dinh này.

Ngô Đình Diệm bật lên:

- Quân phản bội!

Ngô Đình Nhu mím chặt môi rít thuốc lá.

Lansdale tiếp:

- Còn nữa: Vừa rồi ở Canne, Bảo Đại đã gặp Bảy Viễn. Bảo Đại đã biết các ông định gạt Bảo Đại bằng cách loại bỏ hết người thân cận của hắn trong nội các. Hắn đã khuyến khích Bảy Viễn tập hợp lực lượng lật các ông, nếu lật được các ông thì hắn sẽ phong cho Viễn làm Thủ tướng. Tôi tự hỏi: Các ông đã thấy hết mối nguy cơ của các ông chưa?

Ngô Đình Diệm ngồi im. Ngô Đình Nhu vẫn mím chặt môi rít những hơi thuốc lá dài, mặt càng đanh ác, thâm hiểm.

Lansdale và Thomas có vẻ thích thú nhìn hai anh em Ngô Đình Diệm bối rối, khuôn mặt phức tạp trước cặp mắt mình, cái thích thú của những người chủ nhìn những con vật mình nuôi, sau khi đã cho mấy ngọn roi, mất hết tính hung hăng khó bảo, đã trở lại nềm nếp quỳ mọp dưới chân mình.

Một lát sau, Ngô Đình Diệm ngẩng lên hỏi Lansdale:

- Tôi chỉ cần biết thái độ của chính phủ Hoa Kỳ. Xin các ông cho biết.

- Tôi với ông là bạn thân - Lansdale đáp úp mở, không trả lời thẳng vào câu hỏi của Diệm. - Tôi sẽ giúp ông, ông Diệm ạ. Như đã nói với ông, chúng tôi

đã đưa ông về nước. chúng tôi có trách nhiệm với ông. Các ông nên nghe chúng tôi.

- Chúng tôi sẵn sàng nghe các ông.

Lansdale tự phụ:

- Chưa cần các ông đề nghị, chúng tôi đã có kế hoạch hành động đầy đủ rồi. Trước hết, chúng tôi sẽ phá âm mưu đảo chính của tướng Hinh. Tướng Hinh đang định dựa vào tên trung tá Lan và tên đại úy Giai để tiến hành đảo chính. Chúng tôi sẽ điều tra xem ngày nào bọn họ định tiến hành đảo chính. Gần đến ngày đó, tôi sẽ đề nghị tướng O'Daniel [7] mời bọn họ đi một nước nào đó tham quan - chẳng hạn như sang Phi Luật Tân - Chúng ta làm nhẹ nhàng thể thôi, không gây một chút ồn ào nào. Mặt khác, ông Diệm cần phải có một lực lượng quân sự tin cậy làm chỗ dựa. Đại sứ Collin's đã thỏa thuận với tôi, giúp ông một số tiền để ông "mua" một số tướng tá, một số thủ lĩnh giáo phái có quân trong tay. Ngay bọn bảo vệ ông ở cái dinh này cũng không tin được. Tôi đã đề nghị với một người bạn thân tôi ở Phi Luật Tân: đại tá Napoléon Valériano [8] - vừa là cánh tay phải vừa làm người tổ chức đội quân bảo vệ cho Tổng thống Magsaysay [9] sang đây tổ chức và huấn luyện một tiểu đoàn riêng để bảo vệ dinh của ông, chống lại các cuộc tấn công có thể xảy ra... Các ông bằng lòng chứ?

Ngô Đình Diệm không giấu nổi sung sướng:

- Các ông chu toàn quá. Một lần nữa, xin tri ân các ông.

Ngô Đình Nhu không nói gì, vẫn im lặng hút thuốc lá nhưng nét mặt hẳn đã giãn ra và hơi thuốc hẳn rít không kéo dài như trước.

Lansdale tiếp tục nói:

- Chúng tôi đã bỏ rất nhiều tiền ra để đưa người Bắc Việt di cư vào đây. Chúng ta sẽ tuyển lựa trong đó nhiều người dùng được. Đó là nguồn nhân lực để ông lôi kéo vào quân đội của ông, cũng là nguồn nhân lực để giúp các công ty Hoa Kỳ khai thác sau này.

Lúc ấy, Ngô Đình Nhu mới nói:

- Chúng tôi sẽ cố gắng nắm những người di cư đó.

Lansdale gật đầu:

- Đúng! Còn một vấn đề nữa: việc phá hoại miền Bắc và những vùng Việt Minh còn kiểm soát ở miền Nam, chúng tôi sẽ làm thay các ông trong giai đoạn này. Các ông sẽ thấy những vụ nổ lớn, có những sự tàn phá, gây hoang mang trong các vùng đó. Bây giờ các ông hãy làm thế nào đối phó các lực lượng chống đối các ông ở đây để giữ vững chỗ đứng của các ông đã.

Trong các lực lượng chống đối đó có bọn Bình Xuyên và các giáo phái... Bọn ấy chúng tôi chưa nắm được mọi hoạt động của chúng, ông có người nào làm được việc đó không?

Ngô Đình Diệm ngẫm nghĩ rồi đáp:

- Tôi thấy có một người làm được: Phan Thúc Định.

Nghe đến tên Phan Thúc Định, Lansdale ngẩn ngại:

- Tại sao Định có thể làm được?

- Vì bọn ấy trước đây là người của Pháp chi phối. Phan Thúc Định biết nhiều nhân viên SEDCE chắc chắn sẽ có cách tìm hiểu được mọi hoạt động của chúng. Chúng lại rất thích tìm những người trí thức làm quân sự, cố vấn. Chắc chúng không thể nghi ngờ một người trí thức như Định. Tôi tin rằng tôi giao việc gì Định sẽ làm hết sức.

Lansdale cau mày suy nghĩ một chút, gật đầu:

- Cũng được!

Như chợt nhớ ra, Lansdale hỏi Ngô Đình Diệm:

- Phan Thúc Định đang có trong tay một bản danh sách các cán bộ kháng chiến cũ ở lại Sài Gòn-Chợ Lớn. Vậy anh ta có cho ông biết chưa?

Ngô Đình Diệm ngạc nhiên:

- Quái thật! Việc gì đại tá cũng biết cả! Anh ta đã đưa cho chú Nhu bản danh sách đó.

- Phải, chúng tôi đã có bản danh sách đó. - Ngô Đình Nhu tiếp lời anh - Phan Thúc Định đã trao cho tôi cách đây ba hôm. Tôi đã bàn với ông Trần Kim Tuyến kế hoạch làm ngay một mẻ lưới. Ông Tuyến sẽ trình với ông kế hoạch đó.

Lansdale gật đầu.

Hỏi tên Mỹ bước ra xe. Thomas mở máy và nhìn Lansdale có ý hỏi - Lansdale xem đồng hồ nói:

- Chúng ta đi ăn một chút, xong tôi phải đến lớp dạy tiếng Anh riêng cho các quý phu nhân đây!

Rồi hắn nói với một giọng thích thú:

- Trong đó có cả Nguyễn văn Hình phu nhân và cô con gái yêu của bà... những người phụ nữ Pháp mới lịch sự, duyên dáng làm sao!...

[1] Allen, sĩ quan tình báo CIA đóng vai thiếu tá hải quân Mỹ.

[2] Andrew, sĩ quan tình báo CIA.

[3] Clark - một căn cứ không quân của Mỹ ở Phi Luật Tân (Phi-líp-pin).

[4] Lucien Conein, phó chỉ huy phái đoàn MAAG - sĩ quan của CIA được bố trí vào MAAG để ngụy trang hoạt động.

[5] Một nhóm gián điệp biệt kích, do tên Nguyễn Văn Vỹ - tướng ngụy Sài Gòn tổ chức, nhằm tung ra hoạt động phá hoại miền Bắc. Tên thiếu tá Mỹ Allen đã chỉ huy trực tiếp nhóm này.

[6] Nay là vườn Tao Đàn.

[7] O'Daniel, tướng Mỹ, được Eisenhower cử sang làm trưởng đoàn cố vấn MAAG.

[8] Napoléon Valériano, cùng ba sĩ quan Phi Luật Tân khác đến Sài Gòn tháng 1 năm 1955 giúp Ngô Đình Diệm tổ chức 1 tiểu đoàn vệ sĩ.

[9] Magsaysay, nguyên Tổng thống Phi Luật Tân.

Chương 8 Những đòn đầu tiên của miền Bắc giáng xuống CIA

Vũ Long chăm chú ngắm tập ảnh... Xem xong mỗi chiếc, anh lại chuyển cho Trần Mai. Nhìn tấm ảnh chụp hai tên Mỹ đi giữa cảnh hoạt động của bến tàu Sài Gòn, Vũ Long nói:

- Đây là đối thủ của chúng ta. Cái tên cao là Lansdale. Tên mập hơn mặc sơ mi hoa này là Thomas. Chúng ta đã thắng bọn tình báo Pháp trong cuộc chiến tranh vừa qua. Bây giờ, đối với những đối thủ này, chúng ta còn ít hiểu biết về chúng quá. Bốn phận chúng ta là tìm hiểu kỹ về chúng, không thể chủ quan với bọn này được. Chúng có nhiều tiền, có phương tiện kỹ thuật tối tân, tiến hành phá hoại trên phạm vi toàn thế giới và đem những kinh nghiệm ấy áp dụng vào nước ta. Cuộc đấu trí, đấu sức giữa ta và chúng chắc chắn sẽ gay go, khó khăn và quyết liệt lắm đấy.

Có tấm ảnh chụp một chiếc tàu biển. Cái tài của người chụp là ở chỗ lấy được toàn bộ hình dáng con tàu lẫn số hiệu tàu rõ rệt vào ảnh. Vũ Long chỉ vào con tàu bảo Trần Mai:

- Theo báo cáo của X.30 gửi kèm cuốn phim về thì đồng chí đó muốn ta đặc biệt chú ý đến con tàu này. Tại sao hai tên trùm CIA lại xuống thăm con tàu này?

Vũ Long ngừng lại suy nghĩ. Theo thói quen, sự suy nghĩ ấy dẫn anh từ chi tiết nọ đến chi tiết kia của sự việc, bật ra sự liên hệ giữa các chi tiết đó. Anh vừa thủng thẳng nói, vừa cân nhắc:

- Theo điều tra của đồng chí X.30 thì hành trình của con tàu này là Sài Gòn - Hải Phòng và Sài Gòn - Phi Luật Tân. Hải Phòng thì hãy còn là khu vực tập kết của quân đội Liên hiệp Pháp, đang là chỗ đón những người dao động, lạc hậu, những kẻ chạy trốn cách mạng muốn bám theo địch đến cùng, đồng thời cũng đang là cái bàn đạp để kẻ địch tung bọn gián điệp thâm nhập vào miền Bắc vừa được giải phóng, tiến hành chiến tranh tâm lý, chiến tranh phá hoại. Phi Luật Tân là một căn cứ quân sự khổng lồ của Mỹ ở Thái Bình Dương, đồng thời cũng là nơi bọn Mỹ dùng để huấn luyện những thứ binh chủng đặc biệt

của chúng. Sài Gòn - Hải Phòng, Sài Gòn - Phi Luật Tân, hai tên trùm CIA và một chiếc tàu... tất cả những điều ấy phải liên quan gì với nhau? Đồng chí có thấy những điều ấy liên quan với nhau không? Ý đồng chí thế nào?

Trần Mai không đáp ngay câu hỏi của Vũ Long mà hỏi lại anh:

- Anh đã đọc cái báo cáo của cơ sở chúng ta ở cảng Sài Gòn chưa?

Vũ Long gật đầu:

- Có, tôi đọc rồi. Cái báo cáo ấy cũng liên quan đến một con tàu. Cơ sở ta ở cảng phát hiện có một số tên khuân vác đáng nghi, ngày thường không thấy xuất hiện ở cảng, đã xuống một con tàu. Anh em theo dõi thì không thấy chúng lên nữa. Ấy đấy, nếu tổng hợp các chi tiết tưởng chừng rời rạc ấy lại với nhau thì sự việc đã tương đối rõ đấy nhì. Chúng ta có thể sơ bộ nhận định thế này: bọn CIA đang bí mật tung người ra tiến hành những âm mưu thâm hiểm đối với miền Bắc vừa được giải phóng. Đồng chí hãy gửi gấp phiên bản cuốn phim của đồng chí X.30, những báo cáo của cơ sở ta ở cảng Sài Gòn... lên cấp trên ngay. Đồng chí ghi rõ nhận định của chúng ta nữa.

Khi Trần Mai quay ra. Vũ Long tiếp tục xem lại từng bức ảnh, mong tìm ra thêm được những chi tiết đáng chú ý nữa. Kinh nghiệm cho anh thấy rằng có những bức ảnh, bức thư... chỉ xem, chỉ đọc một lần thường không phát hiện hết những điều đáng chú ý. Nhưng nếu ta xem, ta đọc thêm mấy lần sau nữa, có khi tìm ra được những điều rất thú vị. Anh nheo mắt ngắm bức ảnh chụp hai thằng trùm tình báo Mỹ mặc thường phục đi giữa những người Việt ở cảng Sài Gòn. Những ý nghĩ lúc nãy lại quay trở về với anh: "Đây là những đối thủ mới. Bọn này ghê gớm hơn bọn cũ rất nhiều. Tất nhiên ta chưa hiểu hết về chúng nhưng ta tin ở sức mạnh của nhân dân, tin ở sự sáng suốt của cấp trên. Nhân dân thuộc về ta. Chúng có nhiều tiền bạc, nhiều phương tiện tối tân, nhiều mảnh khೋe, thủ đoạn thâm hiểm, nhưng sang đây, chúng không thể sống riêng biệt chỉ có chúng nó với nhau được, chúng không thể vác cái mũi lõ, mắt xanh thâm nhập vào hàng ngũ của ta được. Chúng sẽ cần những người Việt Nam, cần những người thông ngôn, cần những cô thơ ký, cần những ông già quét dọn nhà cửa, cần những anh lái xe, cần những em nhỏ đánh giày... giúp việc cho chúng. Và những người ấy sẽ là tai mắt cho ta, sẽ là những người góp phần thầm lặng vào việc tổng cổ chúng ra khỏi đất nước này. Tiền bạc của chúng có thể mua được một số tay sai nhưng chắc chắn không thể mua được tâm hồn, tấm lòng yêu nước của người dân Việt Nam. Phương tiện tối tân của chúng có thể gây nhiều khó khăn cho ta nhưng chắc chắn không thể giúp chúng kiểm soát được những người ngay bên cạnh chúng, không thể giúp hiểu được mỗi người dân Việt Nam nghĩ gì. Mà người dân Việt Nam thì ai cũng yêu nước, ghét bọn ngoại bang xâm lược. Không thể chủ quan với chúng được, nhưng chắc chắn chúng cũng sẽ thất bại như bọn trước thôi, có khi còn thất bại đau hơn!".

Vũ Long mỉm cười, cái cười của người bước vào trận đánh biết trước sẽ gay go, căng thẳng, đầy nguy hiểm nhưng tin ở sức mình. Anh tin ở ngày mai miền Nam cũng sẽ được hoàn toàn giải phóng như miền Bắc...

* * * * *

Miền Bắc đã được giải phóng chỉ còn khu vực Hải Phòng ở trong thời hạn ba trăm ngày quy định theo hiệp định Genève cho các lực lượng vũ trang Liên hiệp Pháp tập kết rút đi. Chưa bao giờ người ta thấy được sự tương phản của hai chế độ đến như thế. Đường phố Hải Phòng đầy rẫy bọn tàn binh đủ các màu da. Chúng ở các trại lính. Chúng chiếm các nhà tư để đóng quân. Chúng căng lều ra khắp các vườn hoa, bãi đá bóng để trú trong lúc chờ đợi xuống tàu. Bao nhiêu thú tính của chúng trước đây tung ra ở khắp đồn bót chúng đóng trên miền Bắc, thì bây giờ thu lại, phá phách trên một cái thành phố nhỏ. Không thể kể hết được sự hỗn loạn, bẩn thỉu, mất dạy của đám bại binh đó gây ra. Nhiều người dân lương thiện Hải Phòng phải đưa con cái tránh lên Hà Nội.

Cùng với bọn bại binh đó là tất cả bọn lưu manh, bọn mất gốc, bọn đĩ bợm, bọn có nợ máu với nhân dân... xưa nay sống bám vào gót giày quân xâm lược từ khắp miền Bắc cũng theo thầy đồ dõn về như những rác rưởi bị dòng thác lũ cuốn trôi, dõn vào một góc, trước khi bị tổng ra biển. Chúng ăn uống vội vã, trác táng vội vã, vớ vết vội vã như đã nhìn thấy thần chết bay trên đầu chúng bấy giờ. Những chiếc tàu há mồm, những chiếc máy bay vận tải cỡ lớn sơn màu tam sắc, cờ sao vạch trắng ùn ùn đến hết chúng. Cho đến giờ phút chót ấy, chúng vẫn chưa ly khai với tội ác. Chúng cưỡng bức, dụ dỗ, bắt cóc người khác đi theo chúng. Chúng như những con rắn độc thỉnh thoảng lườn lên Hà Nội.

Trong khi đó, Hà Nội nhộn nhịp, tươi vui cuộc sống mới, cuộc sống của những người dân làm chủ đất nước mình, làm chủ cuộc đời mình. Không ai quên được cái ngày cả Hà Nội tung bừng đón Đảng và Chính phủ về thủ đô. Không ai quên được những buổi đại hội văn công đầy màu sắc mà nhiều người thủ đô xem muốn ứa nước mắt vì xúc động dậy lên tình cảm dân tộc, đất nước. Không ai quên được những buổi họp bàn việc quản lý các nhà máy, các trường học, các công sở, các bệnh viện... ngày nay đã thuộc về mình.

Ga Hà Nội như sống lại. Các chuyến xe lửa hùng hực chạy đi các ngả và từ các ngả chạy về giúp việc lưu thông các mạch máu trên một cơ thể hồi sinh, cường tráng, mạnh mẽ hơn trước. Hành khách lên xuống tấp nập. Những người công nhân quần áo xanh chạy đi chạy lại. Những cô gái đường sắt giữ trật tự đeo băng đỏ trên tay hướng dẫn khách đi về.

Trong một đầu máy xe lực lưỡng như toát ra sức mạnh, hai đồng chí công nhân lái tàu, một già một trẻ đang chuẩn bị cho đoàn xe chạy. Các toa xe đã nối vào đầu máy. Trong toa xe, các bà mẹ có con mọn vừa nựng con vừa chỉ trỏ ra ngoài cửa sổ, nói chuyện với con, các thanh niên nam nữ sôi nổi bàn về nhà máy mới mà mình sắp đi xây dựng, các ông già trầm ngâm ngồi đọc sổ báo mới phát hành, các bà phụ nữ lao động sắp xếp lại quang gánh sao cho gọn gàng. Chiếc đầu máy sung sức sẵn sàng vượt quãng đường dài. Khoang lò đầu máy lửa than cháy rừng rực. Khoang sau đầu máy chứa đầy than, những miếng than hình chữ nhật đẹp, to hơn viên gạch nằm dự trữ. Bác công nhân già xem lại các đồng hồ của đầu máy, quệt mồ hôi đầm trán, bảo anh công nhân trẻ:

- Cho thêm than vào lò, chuẩn bị.

Anh công nhân trẻ cầm từng miếng than trên tay ném mạnh vào lò. Một miếng... hai miếng... ba miếng... bốn miếng... Đến miếng thứ năm, đang dang tay định ném vào lò, anh công nhân trẻ bỗng rút tay lại. Anh ngẫm nghĩ miếng than. Nó cũng một màu đen, cũng kích thước như mọi miếng than khác. Anh định ném tiếp nhưng nghĩ thế nào, anh lại tung thử nó trên tay. Bác công nhân già giục giã:

- Khẩn trương lên chứ. Sắp đến giờ rồi.

Anh công nhân trẻ rút rề:

- Bác ạ, miếng than này cháu thấy nó khang khác.

Bác công nhân già cau mày:

- Nó làm sao? Nó bé hơn à?

Anh công nhân trẻ lắc đầu:

- Không phải, cháu thấy kích thước nó cũng bằng những miếng khác, nhưng tại sao nó nhẹ hơn và cầm không thật tay.

Bác công nhân già quệt mồ hôi trán, bước gần lại chỗ người đồng nghiệp trẻ:

- Cậu đưa tôi xem nào?

Bác cầm miếng than trên tay, cũng tung thử trên bàn tay chai sạn, đầy dầu mỡ của mình.

Bác đưa lên tai lắng thử nghe ngóng rồi chuyển sang lòng bàn tay trái và dùng ngón tay phải gõ thử. Vẻ mặt trầm hẳn xuống, bác gật đầu nói với anh công nhân trẻ:

- Nó khác thật. Cái này là phải cảnh giác đây.

Bác nhớ đến lời các đồng chí lãnh đạo luôn luôn dặn dò: "Phải hết sức cảnh giác. Bọn địch đã phải rút đi, nhưng chúng không muốn nhân dân ta được sống trong hòa bình. Chúng luôn luôn tìm cách phá hoại cuộc sống hòa bình và công cuộc xây dựng của chúng ta". Bác nhớ mới tuần trước đây thôi, nhân dân gần kho xăng Gia Lâm đã phát hiện giúp công an hai kẻ lạ mặt làng vắng quanh kho xăng. Đúng là hai tên mà công an đang theo dõi. Công an đã bố trí bắt được quả tang chúng định mang chất nổ vào phá kho xăng. Nghe nói chúng đã được đào tạo từ một đảo xa xôi nào của Mỹ trên Thái Bình Dương. Ngẫm nghĩ, bác bảo anh công nhân trẻ:

- Tàu khởi hành chậm lại một chút cũng được, tính mạng hàng trăm hành khách ở trong tay chúng ta. Cậu mang ngay miếng than này lên báo cáo với trưởng ga để điện sang bên công an ngay...

Anh công nhân trẻ với cái khăn, lau qua đôi tay lem luốc, cầm miếng than, nhanh nhẹn đi ra. Bác công nhân già bắn khoắn nhìn từng bộ phận của đầu máy, chiếc đầu máy mà bác đã góp phần đấu tranh giữ nó lại không cho bọn địch cướp đi, để trao nó vào tay chính quyền cách mạng, vào tay nhân dân, chiếc đầu máy mà bác coi như cơ thể của bác. Bọn địch định giơ bàn tay gớm

ghiếc, bắn thiu, đâm máu đụng vào nó chẳng? Bất cứ chúng là đứa nào, bác cũng đập cho vỡ sọ...

Anh công nhân trẻ đã quay về cùng với mấy đồng chí công an. Miếng than khác thường kia đã được xét nghiệm: đó là một quả mìn có sức công phá mạnh, làm giả dạng giống miếng than như thật. Các đồng chí công an phối hợp cùng hai đồng chí công nhân kiểm tra lại toàn bộ đồng than dự trữ trên đầu máy, kiểm tra lại từng bộ phận máy móc. Cả đoàn xe cũng được kiểm tra lại. Hành khách trên xe vui vẻ xem lại chung quanh chỗ ngồi của mình theo sự hướng dẫn của các đồng chí công an.

Một lát sau, đoàn xe kéo một hồi còi dài đặc thẳng, từ từ chuyển bánh, tốc độ mỗi lúc một nhanh, băng băng suốt quãng đường dài.

Anh công nhân trẻ ném thêm than vào lò. Bác công nhân già hất cao chiếc mũ công nhân, chăm chú nhìn quãng đường sắt phía trước, nhìn phố xá đang nhộn nhịp xe cộ, nhìn chiếc cầu vươn mình qua dòng sông và những bè gỗ nửa lững lờ trôi trên mặt sông từ miền ngược về giúp miền xuôi xây dựng, nhìn những cánh đồng mênh mông một màu xanh lúa chín, nhìn mây trắng đang nhờn nhơ bay trên nền trời xanh bao la, mỉm cười...

Tiếng nổ mà bọn địch mong đợi nghe thấy ấy, chỉ nổ ra sau này ở miền Nam vào bất cứ chỗ nào có bọn xâm lược Mỹ...

Chương 9 Từ Đại thế giới đến Liberty Palace...

Phan Thúc Định đứng trước gương thắt cà vạt. Nam - gã giúp việc - hỏi anh:

- Ngài có lấy áo không ạ?

Trong bụng, Định rất khó chịu với gã giúp việc này, nhưng nét mặt và lời nói anh vẫn thản nhiên:

- Cảm ơn bác, hôm nay tôi đi chơi mát thôi.

Gã giúp việc lặng lẽ lui ra. Đó là một gã đàn ông ngoài bốn mươi tuổi, mặt vuông, môi dày, trán ngắn, lông mày rậm, có vẻ đàn độn. Dáng điệu gã chậm chạp. Lời ăn tiếng nói xem chừng thật thà. Riêng đôi mắt gã thật kỳ lạ: bình thường thì lơ đãng nhưng đôi lúc nhanh như mắt mật thám. Phan Thúc Định biết gã đã từng hầu hạ gia đình Ngô Đình Nhu trên hai mươi năm, từ hồi Ngô Đình Diệm còn mũ áo dài giữa triều đình Huế. Gã được liệt vào hạng tôi tớ trung thành của gia đình họ Ngô.

Phan Thúc Định biết là Ngô Đình Nhu đưa gã Nam đến giúp việc anh, không phải là không có lý do. Vì có lần về, nhìn lại ngăn kéo bàn giấy, Định thấy vẫn khóa nhưng sợi tóc nhỏ anh đánh dấu rơi ra ngoài.

Anh được Ngô Đình Diệm cho ở hẳn trong dinh Gia Long và được dùng hai phòng thoải mái: một phòng ngủ và một phòng làm việc. Anh có riêng một

chiếc xe hơi kiểu Renault bốn mã lực khi chạy ra đường, lẫn với hàng nghìn chiếc tắc xi đang được dùng phổ biến ở Sài Gòn lúc đó.

Thắt cà vạt xong, Định đóng cửa buồng và bảo gã giúp việc lúc nào cũng ở quanh quần chỗ anh:

- Bác ở nhà nhé, nếu cụ Ngô gọi, bác thưa với cụ hộ là tôi ra phố.

Anh đi qua sân, về phía nhà xe. Một tiếng gọi thỏ thẻ làm anh đứng lại:

- Anh Định.

Trần Lệ Xuân - vợ Ngô Đình Nhu - đang ngồi trên một chiếc ghế đá, khuất sau lùm cây, nhìn anh dăm dăm.

Định lịch sự, hơi cúi đầu:

- Chào bà.

Trần Lệ Xuân khoảng ngoài ba mươi tuổi, từ vẻ mặt đến thân hình đều lộ ra những nét của một người còn tiếc rẻ tuổi xuân và để nhiều thời gian vào các mỹ viện. Bà ta mặc chiếc áo dài trắng "kiểu Trần Lệ Xuân" hở cổ và khoảng vai trắng ngần, quần trắng, đi dép đầm cũng màu trắng. Tay bà ta đeo đầy vàng và kim cương. Từng cái cau mày, từng cử chỉ, từng lời nói đều lấy điệu như một diễn viên kịch, như có máy ảnh đặt trước mặt. Bà ta nhìn Phan Thúc Định, trách móc:

- Tôi đã nhiều lần bảo anh đừng gọi tôi như thế. Tôi hãy còn trẻ.

Định vẫn lịch sự:

- Vâng... nhưng xin lỗi bà, bà là bà cố vấn. Tôi muốn tỏ sự kính trọng của tôi.

Lệ Xuân lắc đầu:

- Không. Nhà tôi với tôi, tuy thế, cũng có những điểm khác nhau chứ. Công việc làm tính nết nhà tôi già đi nhiều. Còn tôi, tâm hồn lúc nào cũng trẻ. Nhà tôi ít nói, tôi thì thích nói chuyện với mọi người. Nhà tôi hầu như chỉ biết có công việc, sống cô độc. Còn tôi, tôi muốn tiếp xúc với mọi người...

Rồi hẳn nhìn Định thăm dò:

- Lúc nào có mặt nhà tôi, có mặt mọi người anh gọi thế cũng không sao, nhưng những lúc chỉ có riêng tôi với anh, tôi thấy anh xưng hô như vậy là kém sự thân mật đi.

- Vâng...

- Tôi rất quý anh. anh có biết không?

- Dạ, cảm ơn... bà.

- Đấy lại thế rồi. Tôi rất quý anh cho nên tôi muốn mách riêng anh điều này: giáo sư Fishiel không ưa anh và để ý anh. Anh có hiểu tại sao không?

- Tôi cũng không hiểu tại sao ông ta lại quá quan tâm đến tôi như vậy.

Phan Thúc Định trả lời Lê Xuân và nhìn hắn bằng một cái nhìn ý nhị. Lê Xuân mỉm cười:

- Chẳng lẽ do tôi.

Bởi vì Fishiel - tên giáo sư Mỹ cố vấn chính trị đặc biệt của Ngô Đình Diệm, được ở liền trong dinh Gia Long ấy - luôn luôn bám sát Lê Xuân. Hắn sẵn đón, chiều chuộng Lê Xuân với một thái độ quá nồng nhiệt đến nỗi chính Ngô Đình Nhu cũng phải khó chịu. Trong khi đó thì Lê Xuân...

Lê Xuân vẫn nhìn Phan Thúc Định dăm dăm:

- Anh hiểu cho. Tôi hoàn toàn không muốn thế.

- Thưa... tôi không bao giờ nghĩ như vậy.

Phan Thúc Định thừa biết Fishiel để ý đến mình, nhưng không phải đơn thuần vì Lê Xuân. Trước khi là một kẻ si tình, bao giờ tên CIA cũng vẫn là tên CIA.

- Nghe nói anh có ý định ra ở ngoài phải không? - Lê Xuân hỏi.

- Vâng, tôi định thế.

- Tại sao vậy? Gia đình tôi có điều gì làm anh không vừa ý? Hay tại Thủ tướng chưa kịp giao cho anh một chức vụ gì trong nội các? Anh nhớ rằng có những người không giữ chức vụ gì công khai nhưng lại quan trọng hơn những người giữ chức vụ công khai đấy nhé. Vợ chồng tôi có giữ chức vụ gì công khai đâu.

- Không phải thế đâu. Mong... bà, xin lỗi tôi quen miệng, đừng hiểu lầm. Tôi rất biết ơn Thủ tướng và gia đình nhà ta đã dành nhiều ưu ái cho tôi, coi tôi như người thân. Tôi mong ra ở ngoài vì, xin lỗi bà, muốn bảo vệ bà.

Lê Xuân cau đôi lông mày được tô chì rất cẩn thận:

- Tôi chưa hiểu anh định nói gì.

- Tôi tránh việc ông Fishiel có thể tung ra những dư luận không hay.

Đôi lông mày tô chì giãn ra:

- Không. Anh đừng ngại. Đối với tôi, dư luận không có nghĩa gì hết. Nhưng nếu anh rời khỏi dinh Gia Long này, anh bị hại ngay. Tôi không phải kể công với anh đâu, anh ở đây, tôi có thể bảo vệ được anh. Chính tôi mới là người bảo vệ anh. Ngoài Thủ tướng ra, anh có một vị thần hộ mệnh nữa mà anh không biết.

Lê Xuân ngả đầu vào thành ghế đá cười, cổ tình phơi cái cổ trắng ngần, Phan Thúc Định vẫn lễ độ:

- Xin cảm ơn bà.

Lê Xuân ngồi tránh sang một bên ghế đá:

- Anh có bận gì không, ngồi xuống đây nói chuyện đã. Ai lại người ngồi, người đứng thế không tiện.

- Xin lỗi bà, tôi có việc phải ra phố bây giờ.

Đôi lông mày tôi chỉ lại cau lại nhìn Phan Thúc Định như trách móc:

- Tôi nghe nói dạo này anh hay đến các phòng trà, tiệm nhậu lắm phải không?

- Thưa bà, tôi muốn giải trí.

- Thế ở dinh Gia Long này anh không tìm thấy nguồn vui ư?

- Ấy chết, bà đừng hiểu lầm như vậy. Sự ưu ái của Thủ tướng và gia đình nhà ta đã là nguồn vui lớn cho tôi rồi...

Thấy đứng lại thêm thì sẽ rất khó xử, Phan Thúc Định lễ phép kiếu từ. Trần Lệ Xuân nhìn theo hút anh ra phía nhà chứa xe, bất giác khẽ thở dài. Trời đã ngả sang màu tím. Bóng tối lần lượt ở dưới các vòm cây.

Chiếc xe con của Phan Thúc Định bon ra cổng. Bao giờ anh cũng cầm lái lấy. Tên lính mở cổng. Chiếc xe ra đến đường hòa vào dòng xe hơi cuộn cuộn chảy trên đường phố Sài Gòn.

Sài Gòn đã lên đèn. Buổi tối đến, khi hơi nóng ban ngày đã dịu đi và gió mát từ sông thổi vào. Sài Gòn tấp nập khác thường.

Người ta đổ ra đường. Xe tắc xi, xe hơi, xe buýt, xe máy, xe xích lô gán máy đan nhau như mắc cửi. Các cửa hàng rực rỡ ánh đèn nê-ông. Tiếng nhạc, tiếng rao hàng, tiếng động cơ ồn ào. Người ta ra phố uống "lave" nhắm với củ kiệu hoặc trứng vịt lộn, sò huyết. Người ta ra trước cửa chợ Bến Thành ăn "chả giò". Người ta lặn vào các đại hí trường "Kim Chung", "Đại thế giới". Người ta vào các tiệm nhậu, các phòng chiếu bóng có ca nhạc. Người ta vào Chợ Lớn tìm thú vui hương sắc. Người ta "xả hơi" - nói theo tiếng lúc đó - sau một ngày vật lộn mưu sinh căng thẳng.

Những tên lính viễn chinh đủ các màu da của quân đội Liên hiệp Pháp, trắng có, đen có, nâu nâu có, với nhiều kiểu quần áo lon mũ khác nhau, đồn từ khắp các nẻo Đông Dương về đi lại đầy đường, sắm sửa, mua bán để chuẩn bị hồi hương. Dáng điệu chúng lành hơn từ sau trận Điện Biên Phủ.

Tất cả những cảnh ấy chạy qua khung cửa kính xe hơi của Phan Thúc Định. Anh cho xe chạy dọc đường Gallieni [1] vào Chợ Lớn, xe đỗ trước cổng hí trường Đại thế giới.

Tên là hí trường nhưng thực chất đó là một sòng bạc lớn, do bọn ngụy quyền mở và cho bọn du côn đầu trộm đuôi cướp mang tên Bình Xuyên của Lê văn Viễn tức Bảy Viễn bao thầu. Mỗi ngày bọn Bình Xuyên thu hồ rồi đóng thuế cho quỹ của ngụy quyền Sài Gòn một triệu đồng. Chỉ riêng con số một triệu đồng đó cũng đủ nói lên bao nhiêu người bị chúng bóc lột cho khánh kiệt, bao nhiêu gia đình tan nát, mẹ bỏ con, vợ lừa dối chồng, bố tự tử...

Ngoài cửa hí trường, có hai tên Bình Xuyên mặc quần áo bà ba đen, đứng khám tất cả khách vào. Chúng sợ người ta mang chất nổ, mang súng vào phá sòng bạc.

Phan Thúc Định xuống xe, đến trước mặt hai tên Bình Xuyên hỏi:

- Cậu Hai Paul [2] có đây không?

Hai Paul là con trai Bảy Viễn. Tuy mới ngoài hai mươi tuổi đầu nhưng dựa vào thế bố, hắn đã nổi tiếng ăn chơi, du côn khắp Sài Gòn, Chợ Lớn. Phan Thúc Định bắt quen với hắn trong một tiệm nhậu. Thấy phong cách “Parisien” [3] của Phan Thúc Định trong cách đối xử với các cô gái nhậu, trong các điệu nhậu, hắn rất phục, muốn học đòi và định tôn Định làm ông anh nữa. Định đã nhanh chóng chinh phục được hắn, biến hắn thành một “hạt nhân” của mình trong bọn Bình Xuyên nói riêng, các giáo phái nói chung. Vì bố hắn là Bảy Viễn, nên hắn hiểu biết tất cả chuyện nội bộ của Bình Xuyên như là chuyện nội bộ gia đình hắn. Vì bố hắn là Bảy Viễn nên một số bọn trẻ trong nhóm phản động theo Pháp đội lột giáo phái Cao Đài, Hòa Hảo thích kết thân với hắn để sống phóng túng càn rỡ mà bọn cảnh sát mật thám nguy quyền không dám làm gì. Cũng vì bố hắn là Bảy Viễn, nên hắn quen mặt, đi lại thân thuộc với bọn cầm đầu cảnh sát mật thám nguy quyền Sài Gòn, Chợ Lớn và nhiều sĩ quan trẻ trong quân đội nguy. Còn Phan Thúc Định đối với hắn, hắn chỉ biết là “anh Phan” du học sinh ở Pháp về chơi một thời gian, quen nếp ở kinh thành Ba Lê hoa lệ, hiểu biết các cách sống hào hoa phong nhã, cư xử rộng rãi, lịch sự, thể thôi.

Hai tên Bình Xuyên gác cổng hí trường thấy Phan Thúc Định ăn mặc lịch sự lại hỏi con trai thủ lãnh trùm sỏ của mình, không dám khám anh, vội vã nói:

- Dạ, dạ... có. Có lẽ cậu Hai ở phòng lớn.

Phan Thúc Định thản nhiên đi vào. Hí trường chia ra làm nhiều khu vực. Khu vực nào cũng có những bàn đánh bạc kê dài nối tiếp nhau. Khu vực nào cũng có những tên Bình Xuyên lảng vảng đi lại.

Ở đây người ta thấy đủ các lối cờ bạc: từ đánh đề đến quay ru-lô, từ tài xỉu đến xóc đĩa; đủ các cách bóc lột con bạc: từ chỗ đánh cò con một hai đồng đến chỗ đánh bạc không đặt tiền, chỉ nói bằng lời và viết trả bằng thẻ tiền [4]. Để giải trí cho con bạc sau mỗi một canh bạc căng thẳng, cũng như để mỗi chài được đông khách đến, bọn chủ sòng gian giảo, lắm mưu nhiều kế, còn tổ chức trong hí trường chỗ này tiệm ăn, tiệm uống, chỗ kia ca nhạc, khiêu vũ, chỗ này diễn tuồng cải lương, hát bội, chỗ kia chiếu bóng xem không mất tiền, chỗ này sân chơi đi những chiếc ô tô con có bọc cao su dày chung quanh, chỗ kia vòng quay trai gái ngồi có máy chạy dềnh lên, thụt xuống như ngồi trên sóng.

Sống lúc nhúc trong đó có hàng nghìn những tên cò mồi ma cô. Chúng vui sướng khi nhìn thấy những cặp mắt đại đi, tuyệt vọng đến liêu lĩnh, những nét mặt ngơ ngác bần thần đến mất hết trí khôn của người thua bạc. Chúng sấn ngay đến, xòe tiền ra trước mặt họ với những lời thì thầm, đường mật, gạ gẫm cầm đồng hồ, cầm nhẫn vàng hoặc nếu người thua bạc là một phụ nữ không có cái gì để cầm cố nữa thì chúng tìm cách làm cho người ấy tặc lưỡi nhắm mắt đến một phòng ngủ có sẵn trong hí trường.

Phan Thúc Định đi qua những đám người chen chúc quanh bàn tài xỉu có các cô gái Trung Hoa mặc áo kiểu Thượng Hải để lộ đôi tay trắng ngần, đang cất tiếng rao trong lạnh lạnh; đi qua những bàn ru-lô quay tít có hàng trăm cặp mắt chăm chú nhìn như dán chặt vào cái mặt bàn tròn đang mờ ảo xoay động. Anh đến chỗ “phòng lớn”. Đây là một ngôi nhà dành riêng cho những con bạc giàu có. Ngoài cửa, có treo cái biển gỗ với mấy dòng chữ kẻ kiểu chữ in “Cấm những người ăn mặc tồi và đi guốc vào đây”. Trái với không khí ồn ào chung của hí trường, căn nhà này rất tĩnh lặng. Các con bạc, có rất nhiều người nước ngoài quay quanh bàn bạc, im lặng đặt từng đồng “sầu” và im lặng thu những thẻ tiền đó về. Thỉnh thoảng mới có tiếng trao đổi, tiếng thở dài, tiếng chép miệng rất khẽ.

Phan Thúc Định nhìn thấy Hai Paul đang đứng cạnh một cô gái bên bàn bạc. Hai Paul hai mươi lăm tuổi, người tầm thước, to ngang, đầu để tóc dài chải mượt úp ra đằng sau kiểu dít vịt, mặt vuông, lông mày rậm, da hơi đen, mặc quần áo ka ki Mỹ bó chần lấy người, tay áo xắn lên quá khuỷu. Cô gái chừng mười chín đôi mươi, có dáng của một cô gái Bắc di cư, người nhỏ nhắn, mặc áo dài màu xanh nhạt. Hai Paul lấy trong túi áo ra từng nắm “sầu” đưa cho cô gái để cô ta đặt lên bàn bạc.

Phan Thúc Định tới gần Hai Paul. Hắn nhận ngay ra anh, nhăn nhó cười và bắt tay anh rồi giới thiệu:

- Đây là Cẩm Nhung [5] - và quay sang cô gái - Đây là anh Phan, anh kết nghĩa của anh vừa ở Balê về chơi.

Cô gái nghiêng đầu chào Định. Anh đáp lại với cử chỉ lịch thiệp, rồi quay sang phía Hai Paul:

- Ba ở nhà vẫn mạnh chứ chú?

Hai Paul nói nhỏ với Định, nhưng cũng đủ để cô gái nghe thấy, giọng khoe khoang:

- Ba em vừa sang Pháp để gặp Quốc trưởng Bảo Đại.

- Có việc gì quan trọng thế? Ba đi một mình à?

- Điện của Quốc trưởng mời sang ngay. Em chưa rõ việc gì.

- Anh đang tìm chú, nhưng chắc hôm nay chú mắc bận?

Hắn toét mồm cười:

- Vâng, hôm nay em mắc bận phải đưa Nhung đi giới thiệu cho Nhung biết thế nào là Hòn ngọc Viễn Đông. Có việc chi cần không anh?

- Không cần lắm. Tôi định rủ chú đi Mỹ Cảnh. Hôm nay ở đó có dàn nhạc Phi Luật Tân mới sang, chơi những bản nhạc jazz mới nhất.

Cô gái thấy hai người nói chuyện không dính líu gì đến mình thì quay sang theo dõi bàn bạc. Phan Thúc Định như vô tình chợt nhớ ra hỏi Hai Paul:

- À, chú định đưa anh đến chơi nhà thư ký riêng của tướng Năm Lửa [6]. Bao giờ anh em ta đi nhỉ? Biết thêm một người bạn là một điều đáng quý.

- Tối mai anh nhé!

Phan Thúc Định chìa tay bắt tay Hai Paul:

- Được rồi. Hẹn trước với chú một chiều say túy lúy.

Anh quay sang gật đầu chào cô gái. Hai Paul và cô gái lại cúi đầu vào bàn bạc. Định rời khỏi hí trường Đại thể giới, lái xe quay về Sài Gòn. Chiếc xe chạy vào đường Catinat [7] - khu phố ăn chơi, mua bán của người Âu ở Sài Gòn - đến trước cửa tiệm nhảy "Liberty Palace", một tiệm nhảy lớn, lộng lẫy nhất Sài Gòn dành riêng cho các sĩ quan Pháp, cố vấn Mỹ và giới thượng lưu của thành phố. Anh lái xe vào dãy xe của khách đến tiệm, rồi mở cửa xe bước xuống, đứng bên xe, thông thả mở hộp thuốc lá, lấy một điếu châm lửa, ngằm nhìn hàng chữ "Liberty Palace" nhấp nháy rực rỡ bằng ống đèn huỳnh quang xanh đỏ. Tiếng nhạc văng vẳng vọng ra với tiếng trống giần giật, tiếng kèn "trom-pét" kêu gọi.

Anh bước vào tiệm. Tiệm nhảy là một căn nhà lớn hai tầng. Tầng dưới là gian bán cơm Âu với những dãy bàn phủ khăn trắng toát, những người bồi quần đen áo Spencer trắng. Tầng trên là phòng nhảy sàn gỗ bóng loáng với ban nhạc "sống", và những cô gái nhảy trẻ đẹp, duyên dáng được kén chọn và trả lương hậu nhất trong các tiệm nhảy ở Sài Gòn. Định bước qua cửa kính quay tự động của tiệm, đi lối cầu thang dành riêng cho khách lên tầng trên.

Lúc Phan Thúc Định đã khuất vào trong tiệm, một em bé đánh giày khoảng mười bốn, mười lăm tuổi, nhìn trước, nhìn sau thấy không ai để ý đến mình, xách hòm đi ra phía sau dãy xe hơi đó. Đến bên chiếc Renault của Phan Thúc Định, em cúi xuống, rất nhanh, lấy ở phía gầm xe sau ra một vật gì. Sau đó, em thản nhiên bước đi, miệng huýt sáo vang. Phan Thúc Định bước vào trong phòng nhảy. Trên bục, một dàn nhạc người Phi Luật Tân đang biểu diễn. Những nhạc sĩ Phi Luật Tân da nâu, mặc áo cộc tay hoa sặc sỡ chơi một bản nhạc jazz với âm thanh hỗn loạn. Thịnh thoảng, cái anh đánh trống đầu múp tròn và cái anh cầm hai quả lắc cao lênh khênh lại hú hét như hai thằng điên. Trên sàn nhảy, các cặp trai gái đang uốn éo, chân tay như đang lên cơn sài giật trong một điệu "ughi bughi".

Phan Thúc Định tìm một bàn ở góc ngồi. Người bồi đến bên, anh lấy "tích kê" nhảy và gọi một cốc uryt-xki.

Bản nhạc chấm dứt. Đèn chuyển ánh sáng. Các cặp trai gái đưa nhau về bàn ngồi. Một cô gái nhảy, sau khi xin lỗi người khách vừa nhảy với mình, đến bàn Định.

- Anh mới đến?

- Chào em. Em uống gì để anh lấy?

- Cảm ơn anh. Cho em một cốc "Suze".

Cô gái tuy trang điểm phấn son nhưng vẻ mặt vẫn bộc lộ những nét chân thực. Chiếc áo dài màu trắng, cổ cao, bó sát lấy dáng người thon mảnh. Đã quen với tính nết của Phan Thúc Định, Thúy Hằng - tên cô gái - biết rằng anh chỉ mời mình nhảy những điệu êm, lịch sự như valse, tango, boston, slow... và anh nhảy rất đẹp, còn những điệu nhảy cuồng loạn thịnh hành đối với đám trẻ háo hức văn minh Mỹ lúc đó như cha-cha-cha, mambo, ughi bughi... thì anh không ưa. Thằng hoặc, lúc nào vui anh cũng nhảy twist, samba, rumba... nhưng anh đi những bước rất nhẹ, rất kiểu cách. Thịnh thoảng hai người mới nhảy một vài bài, còn thì họ ngồi nói chuyện rất vui nhưng không bao giờ chót nhà. Thúy Hằng vừa mến, vừa trọng người thanh niên lịch sự và hiểu biết này.

Mười một giờ khuya, Phan Thúc Định đứng dậy. Sau khi thanh toán tiền rượu và tích kê nhảy, anh không lấy lại tiền lẻ mà để "puốc boá" cho người bồi.

Thúy Hằng tiễn anh ra đến cửa tiệm. Như thường lệ, anh cầm năm trăm "bắt tay" Thúy Hằng, chào ra về.

Phố xá Sài Gòn đã đóng cửa, nhưng đường vẫn còn đầy xe cộ đi lại. Chiếc xe Renault con quay về dinh Gia Long.

[1] Đường Trần Hưng Đạo ngày nay.

[2] Lê Paul (Paul), con trai Bảy Viễn, sau này được Viễn phong làm đại tá quân đội Bình Xuyên, bị quân đội Ngô Đình Diệm bắt được trong một trận đánh nhau. Ngày 14 tháng 4 năm 1956, Hai Paul bị thủ tiêu và vất xác tại một nơi cách Phú Lâm 6 km. Tay chân của Diệm tung tin rằng vì y chạy trốn nên bị bắn chết.

[3] Parisien: người Balê (Paris).

[4] Thẻ tiền còn gọi là "sầu" thay thế cho tiền mặt trong các sòng bạc lớn ở Đại thể giới. Thẻ tiền có nhiều loại, giá trị từ 10 đến 10.000 đồng.

[5] Cẩm Nhung: một vũ nữ, quê Hải Phòng di cư vào Nam. Sau khi Hai Paul bị Ngô Đình Diệm thủ tiêu, Cẩm Nhung được trưng tá Thức "bao". Vợ trung tá Thức là Lâm thị Nguyệt ghen, thuê người tạt acid vào mặt Nhung.

[6] Năm Lửa tức Trần văn Soái - một lãnh tụ của giáo phái Hòa Hảo.

[7] Nay là đường Đồng Khởi.

Chương 10 "Phương án Việt Mỹ I"

Sài Gòn lại một phen nhốn nháo, hỗn loạn.

Những chiếc xe bọc sắt, xe GMC chở đầy lính ngự thuộc đủ mọi binh chủng, quần áo dã chiến, "võ trang tận răng", âm ầm di chuyển trên các phố. Cần

ăng-ten trên xe bọc sắt rung lên bên cạnh nòng những đại bác, đại liên lăm lăm chỉ chực nhả đạn. Bọn lính ngồi trên đoàn xe này nhìn bọn ngồi trên đoàn xe kia, giữa đơn vị này nhìn đơn vị kia, giữa binh chủng này nhìn binh chủng kia, tất cả gồm gồm như đề phòng lẫn nhau. Chúng di chuyển đi đâu, làm gì? Không ai biết! Ai ra lệnh cho chúng? Không ai biết! Chúng cũng không cần đặt ra những câu hỏi ấy vì từ khi khoác quần áo lính ngự, người ta đã biến chúng thành người máy chỉ biết phục tùng và bắn giết để thắng thắng được lĩnh một số lương ít ỏi và đầm máu. Chúng đi và bắn vào bất cứ ai, kể cả họ hàng thân thích chúng, nếu kẻ trả lương chúng ra lệnh.

Thình thoảng có một đoàn xe vận tải, vài bạt che kín mít, âm âm chạy ra ngoài thành. Đoàn xe chở gì? Đi đâu? Cũng không ai biết.

Có những đoàn người lạ mặt, bí mật vào các đồn cảnh sát, vào "Nha Tổng giám đốc Cảnh sát và Công an". Lực lượng cảnh sát và công an ngự quanh khu Sài Gòn-Chợ Lớn tăng lên rất nhanh, trong đó có nhiều tên mới xuất hiện lần đầu, vũ khí kè kè tỏa ra các ngã đường. Các trụ sở Cảnh sát quận thấy xuất hiện cả trung liên, đại liên và súng cối. Những vũ khí ấy ở đâu ra? Chúng định làm gì? Cũng không ai biết.

Bởi vì Sài Gòn hồi này hầu như vô chủ. Hay nói đúng hơn đang có cuộc thay đổi chủ. Giữa bọn tay sai Pháp và bọn tay sai Mỹ diễn ra cuộc tranh ăn quyết liệt. Đằng sau chúng, bọn thực dân mới và bọn thực dân cũ giấu mặt đấu nhau. Đài phát thanh Sài Gòn uồn lười ca ngợi Ngô thủ tướng "bao năm lê gót nơi quê người"... còn đài phát thanh riêng của quân đội ngự lại bóng gió đả kích Ngô Đình Diệm âm mưu chia rẽ quốc gia, thủ tiêu tự do dân chủ.

Tướng ly khai Hòa Hào Lê Quang Vinh (tức Ba Cụt) đem bốn nghìn quân cuồng tín phong tỏa Sài Gòn. Bên kia cầu chữ Y đài phát thanh của Bình Xuyên cả ngày chửi rủa Ngô Đình Diệm và thôi thúc nhân dân tản cư ra khỏi Sài Gòn. Các cửa tiệm đóng cửa. Một tiếng nổ to làm người ta giật mình, hốt hoảng. Giá thực phẩm, lương thực lên vùn vụt. Ai có việc gì cần thiết ra đường đều vội vã, mắt sau, mắt trước. Thình thoảng vài chiếc máy bay bay thấp gầm rú trên bầu trời Sài Gòn. Một chiếc xe díp không mang biển số, gắn loa phóng thanh, chạy trên các đường phố vừa rải truyền đơn vừa kêu gọi "triệt để ủng hộ Ngô thủ tướng". Nó bị cảnh sát của Lại Hữu Sang - người của Bình Xuyên - bắt giữ.

Báo chí Sài Gòn đã nhao nhao nói đến chuyện Mỹ có thể "thay ngựa giữa dòng". Có tin đồn đại sứ Mỹ Collin's cũng muốn thay Diệm.

Sài Gòn như nằm trên một kho thuốc súng, có thể nổ tung bất cứ lúc nào.

Dinh Gia Long của Ngô Đình Diệm có lúc hầu như bị cô lập hoàn toàn. Chỉ có bọn lính trong tiểu đoàn đặc biệt do tên đại tá Phi Luật Tân Napoléon Valériano và ba tên sĩ quan Phi Luật Tân khác tổ chức, huấn luyện, trực tiếp chỉ huy là ở lại với Diệm.

Những tên lính khác rời bỏ dinh Gia Long. Diệm ngồi lì trong dinh. Cảnh Diệm, Ngô Đình Nhu rít thuốc lá liên tục bàn mưu, tính kế, bài binh bố trận. Hắn luôn luôn quay điện thoại liên lạc với các tướng lĩnh trong quân đội ngự

mà hăn nắm được, các thủ lĩnh quân sự các giáo phái mà hăn mua được bằng tiền của Mỹ. Bọn này do sự nhậy bén của kinh nghiệm làm tay sai, biết rằng chủ Pháp đã hết thời trên đất Việt Nam nên chạy theo chủ mới qua quyền điều khiển của anh em Diệm - Nhu. Hơn nữa, ông chủ mới này trong túi loảng xoảng những đồng tiền vàng chạm nhau.

Có hai người nữa thường xuyên ở bên cạnh Ngô Đình Diệm: đại tá tình báo Mỹ Lansdale và... Phan Thúc Định. Ngô Đình Diệm đứng được trong lúc gay go này là nhờ ở sự ủng hộ của tên đại tá tình báo Mỹ cáo già. Hăn muốn dựng cột, phết hồ, dán giấy cho một tên Magsaysay nữa ở Việt Nam như hăn đã làm ở Phi Luật Tân.

Tối nay, tại dinh Gia Long, Ngô Đình Diệm triệu tập một cuộc họp khẩn cấp, bí mật. Buổi họp có tính chất quyết định chỗ đứng của anh em họ Ngô, quyết định những biện pháp của anh em họ Ngô đối với các lực lượng chống đối.

Lúc Phan Thúc Định bước vào phòng làm việc riêng thì thấy hai anh em họ Ngô đang đọc mấy tờ giấy, nét mặt rất bức tức. Diệm chỉ mấy tờ giấy nói với Phan Thúc Định:

- Cháu xem, bọn chúng định dùng sức ép với bác. Đây là thư từ chúc của bốn nhân viên Cao Đài trong nội các. Đây là thư từ chúc của bốn nhân viên Hòa Hảo cũng có chân trong nội các. Bác đã dành cho chúng tám ghế trong nội các, để cho Trần văn Soái cả chức Quốc vụ khanh kiêm ủy viên quốc phòng trong quân đội, để cho bọn Bình Xuyên nắm công an, cảnh sát mà chúng vẫn chưa thỏa mãn. Sáng nay, tên Lại Hữu Sang đã công khai không phục tùng lệnh của Thủ tướng. Còn tên Hộ pháp Phạm Công Tắc thì đánh điện cho Bảo Đại yêu cầu phải thay đổi nội các để "tránh cuộc đổ máu trong nội bộ những người quốc gia". Chúng muốn gì? Chúng muốn lật ra. Chúng muốn nắm lấy tất cả mọi quyền hành. Nhưng chúng không biết rằng thời của chúng hết rồi. Người Mỹ nhất định sẽ không để cho người Pháp ở lại trên mảnh đất này. Người Mỹ sẽ quyết định chứ không phải là người Pháp! Chúng muốn nói đến chuyện đổ máu! Được! Bác sẽ cho chúng đổ máu. Bác chỉ còn đợi một ý kiến quyết định...

Hăn nhìn Phan Thúc Định trù mếu:

- Trong lúc khó khăn mới đánh giá được hết con người. Bác rất cảm động thấy trong lúc này, cháu vẫn luôn luôn ở bên cạnh bác. Cháu thực không phụ lòng tin của bác.

Phan Thúc Định hơi cúi đầu:

- Con vẫn nghĩ rằng: Chỉ theo cụ lớn mới có thể trả được thù và mới có thể làm nên sự nghiệp, giúp ích cho đất nước.

- Bác cảm ơn tấm lòng trung thành của cháu. Ngoài những người trong gia đình bác ra, bác chỉ còn mấy người thân cận như cháu.

Lansdale và Fishiel bước vào. Diệm, Nhu niềm nở bắt tay và ân cần mời ngồi. Cuộc họp bắt đầu. Trước khi vào cuộc họp, Diệm quay sang hỏi Nhu:

- Chú có cần ra xem lại tình hình bọn lính canh gác ở ngoài cổng dinh không?

Nhu chưa kịp trả lời thì Lansdale đã gạt đi:

- Không cần! Theo chỗ tôi biết, bọn lính này là bọn rất trung thành với các ông. Đại tá Valeriano đã theo dõi thái độ từng thằng một. Bọn chống đối cũng không dám tấn công khi chúng tôi có mặt ở đây.

Hắn hỏi Ngô Đình Diệm:

- Sáng nay, tướng cao ủy Pháp Ély [1] đến gặp ngài Thủ tướng phải không?

- Đúng. Tướng Ély vừa từ Ba Lê đến Sài Gòn hôm qua. Sáng nay ông ta có đến hộ kiến với tôi. Ông ta có khuyên tôi nên thương thuyết với các lãnh tụ giáo phái để cứu vãn tình hình...

Lansdale ngắt lời Diệm:

- Xin lỗi ông, ông có thể nhắc lại nguyên văn lời ông ta nói không?

- Ông ta nói rằng: "Phải nhìn nhận tất cả rồi hẳn sẽ đưa lại một sự đổ vỡ tức thời. Phải tìm mọi cách để tránh hành động chiến tranh, những hành động sẽ đưa lại nhiều hậu quả không thể lường được và chỉ có lợi cho Việt Minh Cộng sản". Để cứu vãn tình hình hiện nay, ông ta đề nghị tôi và các lãnh tụ giáo phái phải mở lại các cuộc thương thuyết ngay lập tức. Ông ta có ý khuyên tôi nhượng bộ.

Fishiel mỉm cười với Lansdale, nhận xét:

- Người Pháp vẫn muốn quay lại.

Lansdale tiếp tục hỏi Diệm:

- Vậy ông đã trả lời như thế nào trước sự gợi ý đó?

- Tôi không nói rõ cho ông ta biết ý đồ cụ thể của tôi, bởi vì tôi phải đợi tham khảo ý kiến các ông. Tôi chỉ nói: tôi sẽ cứu xét tất cả các ý kiến và sẽ tiếp xúc với những nhân vật cần thiết. Chừng như ông Ély không được hài lòng với câu trả lời của tôi nên ông ta lại lưu ý tôi cứu xét tình hình mau lẹ, nếu chậm sẽ dẫn đến một sự đổ vỡ mà tai hại không thể lường được.

Fishiel lại có nhận xét:

- Người Pháp dọa ông đấy.

Ngô Đình Diệm trịnh trọng:

- Tình hình rất khẩn trương, không cho phép chúng ta chậm chạp, do dự. Tôi mời các ông đến để bàn cách giải quyết. Chúng ta hãy xem xét lại tình hình, những âm mưu và hoạt động của bọn chúng. Tôi đã ủy cho anh Phan Thúc Định theo dõi tình hình hoạt động của bọn chúng. Anh Định đã làm tốt việc đó. Anh có thể trình bày tổng quát lại cho tôi và các vị đây cùng nghe.

Phan Thúc Định rút trong cặp da ra một tập hồ sơ. Qua Hai Paul - con trai Bảy Viễn, qua tên thư ký riêng của Trần văn Soái, Phan Thúc Định đã nhanh chóng tổ chức được những "nguồn" riêng trong hàng ngũ các giáo phái chống đối Ngô Đình Diệm, thu thập được khá nhiều tin tức. Khi Phan Thúc Định trình

bày thì Lansdale cũng mở cái cặp da của hắn, rút một tập hồ sơ ra. Định hiểu ngay tên đại tá tình báo này muốn thẩm tra những tin tức anh trình bày có đúng với những tin tức của mạng lưới tình báo Mỹ nắm được không. Anh liếc mắt nhanh nhìn tập hồ sơ của hắn, thấy có cả những chiếc ảnh chụp kèm theo. Anh biết rằng những hoạt động của các giáo phái chống Ngô Đình Diệm mà anh trình bày đây, ngoài anh nắm được ra, không những nó đã được cơ quan CIA theo dõi đầy đủ mà còn được những mạng lưới riêng của Trần Kim Tuyến, của Ngô Đình Nhu, Ngô Đình Thục tồn công, tồn của tìm hiểu nữa. Bởi vì những hoạt động ấy có ảnh hưởng tới sự sống còn của anh em họ Ngô. Bởi vì cả mấy thằng trùm tình báo Mỹ lẫn anh em họ Ngô cũng muốn nhân dịp này, im lặng đo sự thành thực của Phan Thúc Định đối với bọn chúng.

Phan Thúc Định nói:

- Bẩm cụ lớn, con vẫn hằng trình bày thường xuyên những tin tức con nắm được với cụ lớn. Hôm nay, con xin trình bày những nét tổng quát theo lời cụ lớn dạy với các vị đây...

Như các vị đã biết, việc cụ Ngô về nắm chính quyền, cựu hoàng Bảo Đại không bằng lòng một chút nào. Dưới sự thuyết phục của đại sứ Mỹ và không thể làm trái với lời khuyên bảo của chính phủ Pháp, Bảo Đại bắt buộc phải nhận để cụ Ngô tổ chức nội các. Nhưng ngay từ đầu, Bảo Đại đã ra điều kiện: trong nội các phải để từ tám đến mười hai ghế quan trọng cho những người thân Pháp, tay chân của ông ta. Ông ta muốn rằng dù đứng đầu nội các là cụ Ngô nhưng người của ông ta vẫn lũng đoạn nội các; nội các vẫn là một nội các hoàn toàn trung thành với ông ta. Sự việc diễn ra không đúng như ý ông ta muốn. Mới chỉ một vài tháng cầm quyền thôi, cụ Ngô đã chứng tỏ cho Bảo Đại biết cụ là người cương quyết có đường lối riêng của mình.

Bên ngoài, Bảo Đại phải im lặng. nhưng bên trong ông ta tìm mọi cách để lật cụ Ngô. Vào cuối tháng chín năm 1954, đã có một cuộc gặp gỡ giữa Bảo Đại và Bảy Viễn tại thị trấn Canne trên đất Pháp. Trong cuộc gặp gỡ này, Bảo Đại phàn nàn với Viễn rằng cụ Ngô đã ra mặt chống ông ta bằng cách gạt những người thân cận của ông ta ra khỏi nội các. Bảo Đại hứa nếu Bảy Viễn lật được cụ Ngô, lập được chính phủ "Liên hiệp quốc gia" thì sẽ tấn phong Viễn làm Thủ tướng.

Trở về Sài Gòn, Viễn hoạt động ráo riết vận động các lãnh tụ của hai giáo phái lớn có quân đội riêng của Cao Đài và Hòa Hảo, liên kết thành một lực lượng thống nhất, âm mưu lật đổ cụ Ngô. Cố vấn chính trị của Viễn là Lại Hữu Tài liên tiếp gặp Hộ pháp Phạm Công Tắc và tướng Trần văn Soái, tướng Lê Quang Vinh. Ngoài ra, Bảy Viễn thường bí mật gặp tướng Nguyễn văn Hinh. Sự hoạt động của Bảy Viễn và Lại Hữu Tài có sự khuyến khích nâng đỡ ngầm của Bảo Đại, Nguyễn văn Hinh, đã dẫn tới việc thành lập một cái gọi là "Mặt trận Thống nhất toàn lực quốc gia" vào giữa tháng ba 1955 vừa qua.

Cái mặt trận này ra một thông cáo báo tin tám Tổng trưởng, Bộ trưởng Cao Đài, Hòa Hảo trong nội các từ chức để làm cho nội các do cụ Ngô lãnh đạo tan rã. Bản thông cáo này do Bình Xuyên thảo ra và cho phổ biến, chỉ lấy ý kiến của Phạm Công Tắc, Trần văn Soái, Lê Quang Vinh. Một số tướng lĩnh khác của Cao Đài, Hòa Hảo không được hỏi ý kiến trước. Vì thế, hai tướng

Trịnh Minh Thế và Nguyễn Thành Phương của Cao Đài có chân trong nội các, đã phản đối kịch liệt và tuyên bố không từ chức, tỏ ý vẫn tiếp tục hợp tác với cụ Ngô.

Ngày 28 tháng 3, Chủ tịch đoàn “Mặt trận thống nhất toàn lực quốc gia” do tướng Lê văn Viễn triệu thỉnh, họp phiên đặc biệt. Dự phiên họp có tướng Lê văn Viễn đại diện nhóm Bình Xuyên; Hộ pháp Phạm Công Tắc đại diện nhóm Cao Đài; tướng Trần văn Soái đại diện nhóm Hòa Hảo; tướng Lâm Thành Nguyên đại diện tướng Hòa Hảo Lê Quang Vinh. Họ đã quyết định:

1) Yêu sách Thủ tướng Ngô Đình Diệm phải thương nghị với “Mặt trận thống nhất toàn lực quốc gia”. Địa điểm họp phải do Mặt trận định, không đồng ý thương nghị tại dinh Gia Long vì sợ đại diện của Mặt trận bị bắt hoặc bị ám sát.

2) Khai trừ tướng Nguyễn Thành Phương của Cao Đài vì tướng Phương không chịu rút khỏi nội các của cụ Ngô. Giáo chủ Cao Đài cử tướng Lê văn Tất thay thế tướng Phương làm đại diện quân đội Cao Đài trong Mặt trận. Tướng Trịnh Minh Thế của Cao Đài rút ra ngoài Mặt trận được ghi vào biên bản và cũng sẽ có chủ trương xử lý sau.

3) Bắt buộc các quốc vụ khanh, tổng bộ trưởng Cao Đài và Hòa Hảo phải từ chức, bất hợp tác với nội các của cụ Ngô, gây một sự rối loạn nghiêm trọng dẫn đến sự tan vỡ của nội các đó.

4) Cấp tốc chấn chỉnh lại các lực lượng võ trang của các giáo phái. Giao trách nhiệm cho Hòa Hảo phong tỏa kinh tế trong đô thành. Dùng lực lượng võ trang của ba giới phái nắm trong tay, có sự hỗ trợ của lực lượng cảnh sát, công an của Lại Hữu Sang, với sự ủng hộ ngầm của tướng Nguyễn văn Hinh, cướp lấy chính quyền trong tay cụ Ngô, thành lập một nội các thân Pháp.

Các vị cũng đã biết: ngay sau đó một “Ủy ban phong tỏa kinh tế đô thành” được thành lập do tướng Hòa Hảo Ba Cụt chỉ huy.

Quân Hòa Hảo đã chặn các đường vào Sài Gòn-Chợ Lớn. Tướng Lê văn Viễn rút về phía bên kia cầu chữ Y, đặt đại bản doanh Bình Xuyên tại đó. Tướng Nguyễn văn Hinh đã bí mật chuyển một số lớn vũ khí, đạn dược của quân đội Liên hiệp Pháp cho bọn Bình Xuyên từ Rừng Sác kéo về. Rất nhiều quân của Bình Xuyên đã được bí mật bổ sung vào các đơn vị cảnh sát thuộc quận 6, quận 7 và quận 8 ở Chợ Lớn. Trụ sở cảnh sát trung ương ở đại lộ Trần Hưng Đạo được tăng cường lên đến 3 tiểu đoàn. Họ đã chuẩn bị xong tất cả. Theo tin tức tôi được biết, chắc chắn ngày mai họ sẽ nổ súng...

Phan Thúc Định vừa trình bày, vừa quan sát thái độ của những người ngồi nghe. Mỗi lần nghe thấy nhắc đến những hành động, âm mưu chống đối mình, Ngô Đình Diệm không giấu nổi vẻ căm tức, bức bối. Bàn tay to bè, ngắn ngắn của hắn để trên bàn nắm chặt lại. Ngô Đình Nhu không tỏ thái độ gì, im lặng rít thuốc lá, mắt ngược lên trần nhà như đã có chủ định sẵn. Lansdale ra về mãi đọc tập hồ sơ riêng của hắn, nhưng Phan Thúc Định biết hắn đang theo dõi từng lời nói của anh. Fishiel thỉnh thoảng gật đầu như chột

này ra một ý kiến gì đó qua lời trình bày của Phan Thúc Định. Khi Định trình bày xong, Fishiel buông một câu:

- Bọn chúng quên rằng người Pháp đã thất bại rồi.

Lansdale không nói gì, đưa cho Ngô Đình Diệm và Phan Thúc Định xem mấy cái ảnh, vẽ tự đắc. Đó là ảnh cuộc gặp gỡ giữa Bảo Đại và Bảy Viễn ở Canne, ảnh cuộc họp giữa Bảy Viễn và các tướng lãnh trùm giáo phái Cao Đài, Hòa Hảo, ảnh những chiếc xe vận tải GMC bị kín của quân đội Liên hiệp Pháp đi qua cầu chữ Y, ảnh một đồn cảnh sát ở Chợ Lớn đang bố trí chuẩn bị chiến đấu...

Tên trùm CIA muốn tỏ cho mọi người biết bọn CIA, chỗ nào cũng có mặt, những tin tức mà Phan Thúc Định vừa nói, bọn chúng cũng biết hết cả rồi và hơn nữa lại có tài liệu cụ thể rõ ràng bằng những bức ảnh chụp. Thái độ của Lansdale như ngầm nói: tất cả mọi việc đều không thể lọt qua được mắt CIA.

Trong khi Phan Thúc Định nhìn bức ảnh, đoán xem chúng được chụp bằng loại máy gì và người chụp đứng ở góc độ nào thì Ngô Đình Diệm trầm trồ:

- Tôi có cảm tưởng cả thế giới ở trong tay các ông.

Lansdale nhếch một nụ cười tự mãn. Ngô Đình Diệm quay về phía Nhu:

- Chú có ý kiến gì không?

Thường thường Nhu ít nói, nhưng khi hắn nói thì giọng hắn đánh lại, quý quái, thâm độc, tàn nhẫn như những ý nghĩ hắn vẫn nung nấu trong đầu:

- ... Thừa Thủ tướng và các vị. Theo ý tôi, chúng ta đã nhượng bộ nhiều rồi. Trước khi về nước chấp chính, trong cuộc gặp gỡ với Bảo Đại ở Pháp, Thủ tướng đã thỏa thuận với Bảo Đại để dành từ 8 đến 12 ghế Tổng, Bộ trưởng, Thứ trưởng cho các phe phái ủng hộ hắn trong nội các của Thủ tướng. Bởi vì lúc ấy chúng ta nghĩ rằng: chúng ta chỉ có một kẻ thù là Cộng sản; chúng ta chỉ có một nhiệm vụ là chống Cộng sản. Chúng ta có thể bắt tay và thỏa hiệp bất cứ ai chống Cộng như chúng ta. Chúng ta nhượng bộ Bảo Đại và những người của hắn với mục đích làm cho công cuộc chống Cộng có hiệu lực, kết quả nhất, chứ không để đi đến chỗ thất bại như người Pháp đã làm.

(Lansdale và Fishiel gật đầu tán thưởng).

Chứ đối với chúng ta, Bảo Đại có nghĩa lý gì. Một đứa con hoang được dựng lên làm vua, chẳng có quyền hành gì, thấy ai mạnh thì theo để tìm cách hưởng lạc. Đã đầu hàng Cộng sản năm 1945 rồi lại quay sang theo Pháp. Cuộc đời của hắn chỉ có tiền và gái. Hắn còn đòi hỏi cái gì nữa, khi ta vẫn để nguyên cho hắn hưởng tiền và gái. Hắn và lũ người theo hắn không hiểu thiện chí của chúng ta, không như chúng ta: phục vụ sứ mệnh cao cả thiêng liêng mà Chúa đã trao cho chúng ta như một thiên mệnh, là chống Cộng và chặn dắt dân lành.

(Ngô Đình Diệm gật đầu hể hả).

Bây giờ mới bộc lộ rõ: họ chỉ mượn nhãn hiệu chống Cộng để kiếm ăn, để làm giàu, để đòi chia quyền hành. Đã đến lúc họ chỉ làm cản trở công việc chống Cộng của chúng ta. Nay, họ đòi hỏi chúng ta điều này; mai, họ đòi hỏi chúng ta điều khác. Họ không hiểu mình, hiểu người một chút nào. Họ tưởng với mười ngàn khẩu súng trong tay, họ có thể làm chúng ta phải khuất phục. Nhưng họ muốn là một việc, thực tế lại là một việc khác. Sẽ có nhiều cái bất ngờ xảy ra đối với họ và những cái bất ngờ ấy sẽ dẫn họ đến chỗ... chết. Tôi xin phân tích để Thủ tướng và các vị thấy rõ.

(Càng nói, giọng Ngô Đình Nhu càng trở nên hùng hồn khi thấy thái độ Fishiel và Lansdale tán thưởng, chăm chú theo dõi).

Đầu tiên, đúng như ngài giáo sư Fishiel vừa có nhận xét mĩa mai về bọn họ: họ quên rằng người Pháp, chỗ dựa của bọn họ, đã bại trận rồi. Người Pháp khuyến khích ngầm họ, nhưng sẽ không dám công khai giúp đỡ họ. Lời tuyên bố của tướng Ely là một chứng cứ. Ông ta muốn xoa dịu tình hình nhưng không dám nói một câu nào cụ thể ủng hộ Bảo Đại và những người của hắn. Các quan chức người Mỹ đã hứa hẹn với chúng ta chắc chắn người Pháp sẽ hoàn toàn rút khỏi Việt Nam. Người Pháp rút khỏi, sẽ không có chỗ đứng cho bọn họ.

Việc chống Cộng ở Việt Nam đã do người Mỹ chính thức giúp đỡ. Các quan chức Mỹ đã tỏ ý không muốn Bảo Đại và những người của hắn có mặt trong hàng ngũ những người chống Cộng mới và thực sự chống Cộng như chúng ta.

(Ngô Đình Nhu nhìn Lansdale và Fishiel để xem phản ứng của hai tên này. Lansdale gật đầu, thêm vào: - Trước hết là cơ quan CIA chúng tôi hiểu rõ hơn ai hết sự bất lực của họ).

Thứ hai là: bề ngoài tuy họ có vẻ thống nhất đứng sau Bảo Đại nhưng bên trong họ nằm bè bầy mỗi. Trong quân đội, trừ tướng Nguyễn văn Hinh và một số người thân cận của Hinh ra thì tuyệt đại đa số đã chán ghét người Pháp sau kỳ bại trận và phải rút khỏi miền Bắc. Tâm lý họ đang háo hức đón chờ người Mỹ, chờ đợi sự giúp đỡ giàu có của nước Mỹ. Họ đang ao ước được Mỹ hóa. Họ cũng biết người Mỹ chỉ ủng hộ Thủ tướng Ngô Đình Diệm. Tôi có liên lạc với nhiều sĩ quan cao cấp trong quân đội. Họ không trung thành với tướng Hinh nữa, nhất là những sĩ quan trẻ. Họ đang muốn có sự thay đổi. Họ sẵn sàng chờ lệnh chúng ta. Họ sẵn sàng bày tỏ lòng trung thành với Thủ tướng. Lĩnh tráng thì ai chỉ huy cũng được, đánh ai cũng được, miễn là trả họ nhiều tiền. Họ cũng đang hi vọng người Mỹ trực tiếp viện trợ, họ sẽ được mặc quần áo đẹp, lương được tăng, có nhiều tàu bay và ô tô đi.

Về các giáo phái thì nhờ có sự giúp đỡ của ngài đại tá Lansdale đây, chúng ta đã "mua" được tướng Nguyễn Giác Ngộ của Hòa Hảo, tướng Nguyễn Thành Phương của Cao Đài... các tướng tá đó đã ra tuyên bố chống lại Phạm Công Tắc và Trần văn Soái, trung thành với Thủ tướng Ngô Đình Diệm. Nếu có nổ súng, họ sẽ đem quân bản bộ theo chúng ta đánh lại những thủ lĩnh của họ trước đây. Do đó ta thấy thực lực của Cao Đài, Hòa Hảo suy yếu nhiều. Còn Bình Xuyên thì là một bọn đầu trộm đuôi cướp ô hợp, lúc dựa dẫm vào nhau đắc thế thì hò hét nhặng xị, lúc một hai đứa bị đánh đau thì sẽ bỏ chạy như vịt.

Tóm lại, bọn họ cả về thể lẫn lực đều suy yếu, không có gì đe dọa nổi chúng ta.

Ngô Đình Diệm mỉm cười như đã nhìn thấy sự thất bại của bọn chống đối. Lansdale nghiêm trang hỏi Ngô Đình Nhu:

- Các ông cho biết kế hoạch hành động của các ông?

Nhà "chiến lược gia" kiêm "lý luận gia" của gia đình họ Ngô không cần mở một quyển sổ, một tờ giấy ra xem. Tất cả mọi kế hoạch như đã sắp sẵn trong đầu hẳn. Hẳn nói ngay, rành mạch từng điểm một, theo sự rõ ràng rành mạch của nghề thư mục cũ của hẳn:

- ... Tôi cho rằng muốn tập trung lực lượng để diệt trừ Cộng sản thì trước hết phải gạt bỏ hết những kẻ chống đối chúng ta ở miền Nam này. Quân đội Cộng hòa và cảnh sát công an phải ở trong tay chúng ta, ở trong tay những người tuyệt đối trung thành với chúng ta. Lúc này, Việt Minh đã tập kết ra Bắc, là cơ hội tốt nhất để chúng ta rảnh tay thanh toán bọn chống đối. Tôi đề nghị:

1. Cải tổ lại quân đội Cộng hòa và lực lượng cảnh sát công an. Cấp tốc bố trí những người trung thành với chúng ta vào các cấp chỉ huy. Sử dụng viện trợ trong việc "mua" các tướng cũ trong quân đội Liên hiệp Pháp. Mời thêm các cố vấn Hoa Kỳ thay thế cố vấn Pháp, tiến tới hoàn toàn nhờ chánh phủ Hoa Kỳ giúp đỡ việc tổ chức, huấn luyện, trang bị... Gạt Nguyễn văn Hinh và những người của hẳn ra khỏi bộ quốc phòng, gạt nhóm Bình Xuyên ra khỏi lực lượng cảnh sát, công an. Về việc gạt Nguyễn văn Hinh và nhờ chính phủ Hoa Kỳ giúp thêm cố vấn, tổ chức, huấn luyện, trang bị lại cho quân đội Cộng hòa, lực lượng công an cảnh sát, chúng tôi nhờ đại tá Lansdale và giáo sư Fishiel có mặt ở đây chuyển giùm ý kiến của chúng tôi tới đại tá Collin's và chánh phủ Hoa Kỳ.

2. Thanh toán lực lượng võ trang của các giáo phái, các đoàn thể chính trị đối lập bằng hai cách:

a. Thuyết phục các lãnh tụ đối lập đem lực lượng quân sự họ sáp nhập vào quân đội Cộng hòa gọi là "quốc gia hóa" như trường hợp đối với tướng Trịnh Minh Thế và tướng Nguyễn Thành Phương. Trước mắt, thực hiện ngay việc phân tán năm nghìn quân Cao Đài của tướng Nguyễn Thành Phương và cũng làm như thế đối với quân Hòa Hảo của Nguyễn Giác Ngộ.

Tôi xin có ý kiến thêm: bọn này dù đã đầu hàng ta, chúng ta cũng không thể tin chúng, không thể nuôi ong tay áo để rồi có ngày chúng có thể hại ta. Quân thì chúng ta phân tán, tướng thì chúng ta cũng phải trị bằng... "một viên đạn đằng sau" - tất nhiên không phải là ngay bây giờ - để khỏi lo hậu hoạn. (Cả Ngô Đình Diệm, cả Lansdale và Fishiel đều gật đầu).

b. Dùng võ trang đè bẹp ngay các cuộc nổi loạn chống đối hiện nay của các tướng Bảy Viễn, Năm Lửa và Ba Cụt. Ở miền Trung, thì quét sạch bọn Đại Việt. Chúng ta sẽ tiêu diệt chúng một cách không thương tiếc. Chúng ta sẽ nổ súng trước khi chúng hành động.

3. Phải sớm chấm dứt chế độ quốc trưởng với vai trò của Bảo Đại. Chỉ có một người lãnh đạo ở miền Nam này là Ngô thủ tướng, tiến tới một chế độ chính trị như ở Hoa Kỳ và Thủ tướng Ngô Đình Diệm sẽ làm Tổng thống. Phải xây dựng hậu thuẫn vững mạnh cho Thủ tướng Ngô Đình Diệm ngay từ bây giờ.

Hiện nay, ảnh hưởng của Pháp còn khá mạnh trong các tầng lớp thượng lưu và trung lưu, ảnh hưởng của Cộng sản còn mạnh trong các tầng lớp lao động. Truất phế Bảo Đại là một cách loại trừ ảnh hưởng của Pháp. Đồng thời, chúng ta gấp rút phát triển đảng Cần lao nhân vị và phong trào cần lao trong các giới, các ngành để thu hút quần chúng, loại trừ ảnh hưởng của Cộng sản.

Sau khi đã thanh toán các phe đối lập, củng cố vững vàng sự chấp chính của Ngô thủ tướng rồi chúng ta sẽ dốc toàn tâm, toàn lực vào tiêu diệt chủ nghĩa Cộng sản trên mảnh đất Việt Nam này...

Nghe Nhu nói đến đâu, các thớ thịt trên bộ mặt thiết bì, thô bỉ của Ngô Đình Diệm nở giãn ra đến đó. Lansdale và Fishiel cúi xuống trao đổi nhỏ với nhau. Sau khi trao đổi, Lansdale nói với Diệm và Nhu:

- Chúng tôi tán thành ý kiến của ông cố vấn vừa trình bày. Kế hoạch hành động ông phác ra phù hợp với việc thực hiện kế hoạch của CIA chúng tôi đã thống nhất với ngài Thủ tướng trước khi ngài về nước. Tại sao các ông chưa hành động cương quyết?

Ngô Đình Diệm nhìn hai tên Mỹ, chậm chạp vừa nói, vừa thăm dò:

- Chúng tôi còn đợi... thái độ của... người Hoa Kỳ. Không kể dư luận một số báo chí Mỹ gần đây, nhưng theo tin tức riêng và sự quán của chúng tôi ở Hoa Thịnh Đốn cũng điện về cho biết, có thể các ông sắp sửa thôi ủng hộ tôi. Chúng tôi muốn được biết rõ điều đó!

Lansdale ngửa mặt lên cười lấp câu hỏi của Diệm:

- Chúng tôi đã nói với ông là ai cũng thấy Việt Nam cần có một người lãnh đạo... Ông vẫn là Thủ tướng. Chúng tôi vẫn ủng hộ ông. Tôi xin nhắc lại: Chúng tôi vẫn ủng hộ ông. Riêng cá nhân tôi, tôi hoàn toàn ủng hộ ông ở cương vị hiện nay.

Ngô Đình Nhu phẫn khởi cương quyết:

- Thế thì chúng tôi có thể hành động ngay được.

Lansdale trở lại thái độ nghiêm trang ngay:

- Tôi xin nói rõ thêm: để bảo đảm được sự ủng hộ của chính phủ Hoa Kỳ, các ông cần cam kết sẽ đè bẹp được hoàn toàn các lực lượng thân Pháp chống đối và phải dốc hết mọi cố gắng vào việc chống Cộng.

Không cần suy nghĩ, Ngô Đình Diệm gật đầu:

- Tôi xin cam kết thực hiện điều đó. Các ông đồng ý chứ?

- Tốt. Các ông coi tất cả những điều gì không phải chúng tôi nói với các ông đều là những tin đồn không căn cứ.

Ngô Đình Diệm nhìn hai tên Mỹ, trịnh trọng:

- Nếu các ông đã nhất trí, không có gì bàn thêm, cho phép tôi tuyên bố: phương án chính trị do ông cố vấn vừa trình bày được mệnh danh là "Phương án Việt Mỹ I" có hiệu lực từ giờ phút này...

Nhìn đồng hồ, hắn nói:

- Không giờ ba mươi lăm phút.

Hắn quay lại phía Ngô Đình Nhu:

- Chú ban lệnh phản công và ngay buổi sáng phải nổ súng, nổ hết cỡ. Tung hết lực lượng ra, không ngại gì nữa. Bảo viết sẵn cho tôi một bản hiệu triệu dân chúng, lời lẽ thật thống thiết vào.

* * * * *

Gần sáng, từng đoàn xe thiết giáp rầm rộ từ trung tâm Sài Gòn theo đại lộ Trần Hưng Đạo tiến vào Chợ Lớn. Lính bộ được lệnh báo động lên xe cơ giới chuyển đi các ngả. Lính dù, quần áo loang lổ chèn lầy người, hung hãn vác tiểu liên chặn các đường phố, vây các đồn cảnh sát; xe tăng xe bọc sắt lù lù chặn các ngã tư giao thông.

Chín giờ sáng, súng nổ dữ dội vào quân Bình Xuyên và các giáo phái.

Trong dinh Gia Long, Diệm xoa hai bàn tay vào nhau, hể hả.

Ở cơ quan kỹ thuật số 5 của phân bộ CIA Sài Gòn, tên đại tá Lansdale vừa chỉ thị cho Thomas theo dõi tình hình cuộc tranh chấp, vừa điện về cho tên trùm CIA Allen Dulles:

"Diệm là người tuyệt đối trung thành với Mỹ, là người triệt để chống Cộng sản. Đề nghị ngài báo cáo lại với ngài Ngoại trưởng Foster Dulles giữ lại Diệm và hủy bỏ bức điện vừa qua của ngài Ngoại trưởng gửi đại sứ Collin's ở Sài Gòn tìm người thay thế Diệm".

Hôm đó là ngày hai mươi tám tháng tư năm một ngàn chín trăm năm mươi lăm.

[1] Paul Ély, đại tướng, Tổng ủy viên kiêm Tổng tư lệnh quân đội Liên hiệp Pháp tại Đông Dương.

Chương 11 **Nỗi lo sợ của Thúy Hằng**

Phan Thúc Định vừa đỗ xe ở cửa Liberty Palace thì trông thấy Thúy Hằng từ trong tiệm đi ra. Thúy Hằng nhón nhác nhìn trước nhìn sau như tìm gì. Định mở cửa bước xuống. Mọi khi, Thúy Hằng đã trông thấy anh ngay và mỉm cười

chào anh. Lần này, Định rất ngạc nhiên khi thấy tâm trí Hằng như không để ý gì đến chung quanh cả. Anh lạ lùng tiến lại phía Thúy Hằng gọi:

- Thúy Hằng!

Thúy Hằng giật mình nhận ra anh:

- Chào anh!

Định thấy nụ cười trên môi cô rất gượng gạo. Anh hỏi:

- Cô làm sao mà mặt tái đi thế? Hình như cô đang tìm gì thì phải: Cô có mất cái gì không?

Thúy Hằng nói vội vã, tiếng nói cũng không bình thường:

- Xin lỗi anh, hôm nay em không đi làm được. Em đang tìm một chiếc tắc xi để về.

- Cô bị mệt ư? Xe máy của cô đâu?

Thúy Hằng lắc đầu:

- Không! Không! Em không bị mệt! Em chỉ thấy người nôn nao khó chịu. Xe máy em để nhà. Lúc chiều. Rờ-nê đến đón em đi.

- Rờ-nê ở Huế mới đến đây?

- Vâng!

Phan Thúc Định hơi bậm môi lại, nhưng anh trở lại thái độ lịch sự hằng ngày rất nhanh. Anh chỉ về phía chiếc xe của mình:

- Nếu không có gì phiền, cô đừng gọi tắc xi nữa. Mời cô lên xe tôi, tôi xin phép được đưa cô về nhà...

Thúy Hằng bối rối ngập ngừng:

- Nhưng... em chưa về nhà. Em muốn đi một vài nơi nữa.

Phan Thúc Định nhã nhặn:

- Tối hôm nay tôi cũng không bận gì. Tôi có thể đưa cô đi được.

Sau khi suy nghĩ, Thúy Hằng gật đầu:

- Vâng, nhờ anh đưa em đi vậy.

Thúy Hằng đi theo Phan Thúc Định ra xe. Nàng nói một câu như nói với chính mình:

- Lúc này, em cũng thấy cần có một người bên cạnh em.

Định vờ như không nghe thấy. Anh đang đặt câu hỏi về thái độ hoảng hốt của Thúy Hằng. Tại sao cô lại bỏ dở buổi làm? Tại sao cô lại lúng túng, bối rối, có những nét sợ hãi hiện trên nét mặt. Tất cả thái độ không bình thường của cô ấy có hên quan gì đến cuộc gặp gỡ giữa cô với Rờ-nê vừa rồi? Từ lâu, Định

biết Rơ-nê - người Pháp kiều phụ trách chi nhánh hãng “Pháp quốc hàng không” ở Huế, đồng thời là một nhân viên quan trọng của SEDCE - rất mê Thúy Hằng. Mỗi lần về đến Sài Gòn, bao giờ hần cũng phải có mặt ở Liberty Palace. Hần mang đến cho Thúy Hằng rất nhiều thứ, từ lọ nước hoa đắt tiền ở Paris đến những thước tơ lụa đẹp đẽ ở Bông-bay, từ con búp bê sắc sỡ bộ quần áo dân tộc đóng trong hòm kính của Nhật Bản đến chiếc đồng hồ đeo tay xinh xắn của Thụy Sĩ. Những thứ ấy, hoặc hần gửi mua, hoặc những nhân viên hàng không khi ghé qua thủ đô các nước, mua làm quà cho hần. Thúy Hằng từ chối nhiều lần không được, vì với phong cách lịch sự rất “Pháp”, hần lại gửi qua bưu điện kèm theo tấm danh thiếp với những lời lẽ vừa văn hoa, vừa trân trọng. Những thứ quà ấy không làm thay đổi được Thúy Hằng. Mặc dù nghề nghiệp bắt buộc cô phải tiếp chuyện, phải khiêu vũ, nhưng đối với những người nước ngoài, bao giờ Thúy Hằng cũng dè dặt. Cô rất nhã nhặn nhưng không bao giờ để họ suông sã. tự nhiên nhưng không quá trốn. Đối với Rơ-nê, thái độ của Thúy Hằng cũng vậy. Có lẽ một phần vì thái độ ấy mà Rơ-nê càng say mê Thúy Hằng hơn, trong sự say mê có pha chút vị nể.

Phan Thúc Định mở máy xe và nhìn Thúy Hằng chờ đợi. Thúy Hằng nói:

- Anh cho em xuống Gia Định.

Chiếc xe chuyển bánh, sang số. Những cửa hàng nhấp nháy ánh đèn, những xe cộ, những bóng người loáng thoáng ngoài cửa kính. Thỉnh thoảng xe dừng lại trước ngã tư khi có hiệu đèn đỏ. Khung kính phía trước xe hiện ra bóng mấy tên cảnh sát mặc quần áo trắng hoặc một chiếc xe của bọn quân cảnh đi nghênh ngang. Xe chạy lẫn vào dòng xe cộ tấp nập xuôi ngược, nhiều nhất là xe nhà binh. Những chiếc xe nhà binh sơn màu đất với biển số màu vàng, vùn vụt đi lại, tương phản với vẻ hoa lệ bề ngoài của thành phố, như những vết bùn trên một chiếc áo hoa sắc sỡ.

Phan Thúc Định và Thúy Hằng ngồi trong xe, cùng im lặng. Văng vào trong xe tiếng động cơ lộn xộn, tiếng loa phóng thanh rao hàng, tiếng nhạc, tiếng còi rít của cảnh sát. Chiếc xe rời phố lớn đi về phía Gia Định. Tay lái của Phan Thúc Định hoàn toàn dưới sự điều khiển của Thúy Hằng. Mắt Thúy Hằng chăm nhìn về phía trước, nôn nóng như cảm thấy chiếc xe chạy quá chậm. Cô nói từng câu “Rẽ trái, anh”, “Anh cứ đi thẳng”, “Quành tay mặt, anh”...

Đến một phố ở Gia Định, cô bảo Định đỗ xe lại:

- Anh ngồi đợi em ở ngoài này nhé!

Cô mở cửa xe, bước xuống. Cô quay trở lại giữa phố, rẽ vào một ngõ nhỏ. Dáng cô đi vội vã gần như muốn chạy. Bóng cô thoáng hiện ra, thoáng bị lấp đi giữa những người đi chơi tối đầy hè đường, rồi biến mất vào trong ngõ. Phan Thúc Định nhìn theo, ngồi yên trên xe, rút thuốc lá hút.

Mười phút sau, Thúy Hằng chạy ra. Mặt cô xanh hơn trước. Cô mở cửa xe, bước vội lên:

- Anh cho em quay về Sài Gòn.

Tuy ngạc nhiên trước sự biến đổi mỗi lúc một khác của Thúy Hằng nhưng Phan Thúc Định cũng giữ thái độ tôn trọng, không hỏi gì cô. Anh lẳng lẳng lái xe quay về. Gần đến Sài Gòn anh quay sang nhìn Thúy Hằng chờ đợi. Tiếng Thúy Hằng hơi run run:

- Anh cho em đến đường Võ Tánh.

Đến đầu đường Võ Tánh, Thúy Hằng lại bảo Phan Thúc Định ngồi trên xe đợi cô. Một lúc sau, cô quay lại, vẻ thờ thẩn, bối rối khác hẳn trước. Lúc Định với tay mở cửa xe đón cô, cô bước vào xe, ngã người trên nệm một cách nặng nề. Cô không nói gì cả, mắt rơm rớm như muốn khóc. Đợi một chút không thấy cô nói gì, Định hỏi:

- Bây giờ, cô cần đi đâu nữa?

Thúy Hằng giật mình. Cô chớp mau mắt:

- Em không biết đi đâu bây giờ nữa.

- Tôi đưa cô về tiệm.

- Em không thể đi làm được buổi hôm nay.

- Hay tôi đưa cô về nhà?

- Về nhà lúc này, em không thể ngồi yên được.

Phan Thúc Định dè dặt:

- Xin lỗi cô, cô đang có điều gì hoảng hốt, lo sợ thì phải. Nếu cô tin tôi. tôi có thể giúp cô được phần nào chăng?

Thúy Hằng nhìn Phan Thúc Định. Không, cô không nghi ngờ gì người thanh niên trí thức ở Pháp về này cả. Qua những lần tiếp xúc, qua nhiều buổi chuyện trò với anh, Thúy Hằng thấy Phan Thúc Định là một con người thật đáng kính mến, quý trọng, vì thái độ lịch sự bao giờ cũng tôn trọng cô của anh, vì sự hiểu biết sâu sắc mọi vấn đề của anh. Cô tin anh vì thái độ trước sau như một, lúc nào cũng hết sức chân thành, thẳng thắn của anh. Đôi lúc cô hỏi ý kiến anh về vấn đề này, vấn đề nọ, thấy anh góp những ý kiến rất đúng đắn, hợp tình hợp lý, giúp cô giải quyết vấn đề đó tốt đẹp. Trong cuộc sống phải tiếp xúc khá phức tạp của cô, nếu tin được một người nào đó ngoài những người ruột thịt của cô ra, thì người ấy chỉ có thể là Phan Thúc Định.

Phan Thúc Định gợi ý:

- Hình như nỗi lo sợ, hoảng hốt của cô có liên quan đến việc cô gặp Rơ-nê vừa rồi?

Thúy Hằng ngập ngừng:

- Anh đoán không nhầm. Buổi gặp gỡ vừa rồi, Rơ-nê đã làm em rất lo sợ. Bây giờ đầu óc em rối loạn, em chẳng còn suy nghĩ được gì nữa.

- Hẳn dọa dẫm cô? Cường bức cô làm một điều gì trái với lương tâm?

Thúy Hằng lắc đầu:

- Không phải thế. Không ai có thể dọa dẫm, cưỡng bức em được. Em không giấu gì anh cả, em sẽ nói anh nghe. Anh cho xe chạy đi, ra phố nào vắng, ra bờ sông, ra ngoại thành cũng được. Em thèm một sự yên tĩnh. Làm thế nào bây giờ được nhỉ?...

Phan Thúc Định mở máy xe. Chiếc xe từ từ quay bánh. Anh chọn những phố vắng và nghe Thúy Hằng kể.

... Mọi người đều biết mẹ Thúy Hằng đã chết, ba cô gửi cô cho một người trong họ nuôi và ra bung ngay từ những ngày đầu cuộc kháng chiến chống Pháp. Không một ai được biết ba cô đã trở về nội thành hoạt động từ lâu. Hoạt động của ba cô rất bí mật. Cô hoàn toàn không được biết tí gì về ba cô ở đâu, đang làm gì. Chỉ thỉnh thoảng, một năm vài lần, cô nhận được một lá thư dán kín của ba đến tay cô rất đột ngột. Trong thư, chỉ có mấy dòng chữ ngắn ngủi vừa hỏi thăm vừa khuyên nhủ với một chữ ký không rõ tên. Chỉ có thế thôi, chỉ có mấy dòng chữ ngắn ngủi đó thôi đủ đem lại cho cô một sức sống kỳ lạ. Mặc dù hoàn cảnh xô đẩy cô phải đi làm ở tiệm nháy để sinh sống nhưng mấy dòng chữ ngắn ngủi của người cha tham gia kháng chiến ấy đã đem lại cho cô một niềm tự hào lớn lao. và đó cũng là nguyên nhân chính làm cô có thể giữ được nhân phẩm, khác với một số các bạn của cô, tránh được mọi cám dỗ xấu xa trong cái xã hội tạm bị địch chiếm đầy tội lỗi này. Bao nhiêu lần cô tưởng tượng ra sự sung sướng vô hạn của cô khi cô gặp được ba. Có lẽ cô sẽ không cầm được nước mắt. Cô sẽ giục vào vai ba cô như một đứa trẻ nhỏ. Bàn tay chai sạn vì nghề thợ trước đây của ba cô sẽ vuốt tóc cô. Ba cô chắc cũng sẽ rưng rưng nước mắt. Cô sẽ kể cho ba cô nghe lòng nhớ mong, niềm tự hào về ba của cô. Cô sẽ kể cho ba cô nghe biết bao nhiêu là chuyện, biết bao nhiêu là chuyện...

Khi hiệp định Genève 1954 về Đông Dương được ký kết hòa bình lập lại, cô đã mừng rỡ, tin chắc thế nào cũng được gặp ba. Cô chờ đợi, cô đếm từng ngày. Thế rồi từng ngày qua đi, cô vẫn chưa được gặp mặt ba. Chỉ có một lá thư kín đến với cô. Lần này, lá thư dài hơn trước. Lá thư dặn dò cô như lời dặn dò của những người đi xa. Đọc thư, cô thấy tất cả tình cảm sâu sắc của ba đối với cô. Cô ôm lá thư vào ngực mà nước mắt trào ra lúc nào không biết. Thế là lại không biết đến bao giờ cô mới được gặp ba. Chắc ba cô đã đi xa lắm rồi. Lúc ấy, cô không thể nào hiểu được tại sao hòa bình rồi mà ba cô vẫn không về gặp cô.

Sau này, khi thấy chính quyền ở Sài Gòn do Ngô Đình Diệm cầm đầu ra sức lùng bắt, bắn giết, bỏ tù những người tham gia kháng chiến cũ thì cô dần dần hiểu ra. Bóng những người lính viễn chinh Pháp vắng dần, nhưng bóng những "cố vấn Mỹ" xuất hiện ngày một nhiều trên đường Catinat (Tự Do) thì cô càng rõ hơn sự vắng mặt của ba cô. Niềm tự hào về người cha trong cô càng lớn hơn.

Trong khi cô yên trí là ba cô đang ở tận đâu rất xa thì có người biết ba cô vẫn ở ngay Sài Gòn. Rơ-nê, tên nhân viên tình báo Pháp này, nhờ một số tay chân đặc lực của hắn, nhờ sự cung khai của một số tên phản bội, đã lập được

một bản danh sách địa chỉ cơ sở của một số người còn hoạt động bí mật ở vùng Sài Gòn-Chợ Lớn. Trong bản danh sách ấy, có cả ba Thúy Hằng.

Rơ-nê được lệnh trở về Pháp. Trước khi về Pháp, vì say mê Thúy Hằng, vì muốn làm một cái ơn đối với Thúy Hằng, chiều nay Rơ-nê đã tiết lộ cho Thúy Hằng biết tin của ba cô, bảo riêng cô đến hai địa chỉ ở Gia Định và ở đường Võ Tánh tìm cách báo tin cho ba, giục ba trốn đi. Rơ-nê nói với Thúy Hằng trên đường đưa cô về đến tiệm:

- Tôi sẽ nộp bản danh sách này cho cấp trên của tôi. Cấp trên tôi sẽ sử dụng để làm gì, tôi không rõ. Đối với tôi, bản danh sách này đã trở nên vô ích, vì tôi sẽ về Pháp nhận một nhiệm vụ khác. Trước khi về Pháp, tôi chỉ muốn cô hiểu rõ cho tấm lòng tôi yêu cô. Tình yêu ấy dù không được cô đáp lại nhưng tôi muốn có một hành động gì để chứng tỏ tình yêu ấy, muốn có một kỷ niệm để lại đối với cô để mong cô không bao giờ quên tôi. Trong phạm vi tôi có thể làm được, một kỷ niệm đẹp để nhất trong hai chúng ta, tôi nghĩ rằng không gì bằng giúp cho ba người mình yêu thoát khỏi tai nạn. Nhưng xin cô hãy bình tĩnh, cô hãy bình tĩnh...

Thúy Hằng bàng hoàng cả người. Bản thân cô gặp tai nạn gì cô cũng không đến nỗi lo sợ, hoảng hốt như thế. Đây là sinh mệnh của người cha kính yêu. Từ lúc được Rơ-nê báo cho biết, Thúy Hằng sợ mình chậm trễ, sợ một chiếc xe hơi sơn xám nào đó đã đến hai địa chỉ trước cô, mặc dù Rơ-nê đã lấy lời nói danh dự ra hứa với cô rằng hẳn sẽ không chuyển bản danh sách ấy cho ai trước khi cô báo cho ba cô biết. Đến trước cửa tiệm, cô nắm chặt tay Rơ-nê nói qua giọng run run:

- Xin cảm ơn ông... Tôi sẽ không bao giờ quên ơn ông!

Anh chàng tình báo ngoại kiều si tình cảm động, không nói được câu nào.

Thúy Hằng như người mất hồn. Cô chạy vội vào báo cho chủ tiệm biết không làm việc được tối nay, rồi ra tìm tắc xi. Giữa lúc đó, cô gặp Phan Thúc Định đến tiệm.

Cô đưa khăn mùi-soa lên miệng, cắn chặt lấy, nước mắt muốn trào ra.

- Em tìm cả hai địa chỉ ấy rồi mà chẳng ai biết ba em cả. Chẳng lẽ Rơ-nê hẳn nói dối em? Hay hẳn nhầm địa chỉ. Không. Tên ba em, hẳn nói đúng lắm mà! Em biết tìm ba ở đâu bây giờ? Nếu chẳng may ba em làm sao, em sống thế nào được! Bọn cảnh sát, mật thám chúng nó ác lắm!...

Phan Thúc Định cầm tay lái chăm chú và bình tĩnh nghe Thúy Hằng nói. Trong lúc Thúy Hằng nói, anh hoàn toàn im lặng, không chêm vào một câu nào, cả những lúc cô xúc động phải ngừng lại. Khi nghe Thúy Hằng kể xong, trong lúc cô hoang mang muốn khóc thì anh mỉm cười. Thúy Hằng ngạc nhiên hỏi:

- Sao anh lại mỉm cười? Anh hãy nói đi để em yên tâm, có phải Rơ-nê nói dối em không? Đến em cũng không biết được ba em nay ở đâu nữa là hẳn!...Nhưng em vẫn thấy lo sợ cho ba em lắm! Làm thế nào bây giờ?

Phan Thúc Định vẫn giữ nụ cười bình thản trên môi:

- Cô hãy yên tâm. Có thể Rơ-nê không nói dối cô đâu. Nếu hắn nói thực về tin tức của ba cô như vậy, tôi xin mừng. Vừa rồi, cô đã báo tin được cho ba cô biết rồi đấy!

Thúy Hằng càng ngạc nhiên:

- Nhưng em đã gặp ba em đâu? Chỗ nào người ta cũng bảo người ta không biết gì cả, em nhầm nhà...

- Cô mãi lo cho ba cô nên cô không kịp nghĩ ra hết mọi khía cạnh của vấn đề đấy thôi. Tôi hỏi cô nhé: giả thử cô là những người ấy, trong nhà có chứa ba cô, thấy một người lạ hỏi về ba cô, không đúng những mật hiệu đã quy định, liệu cô có nhận không?

Mắt Thúy Hằng sáng lên. Phan Thúc Định nói tiếp:

- Tất nhiên cô sẽ không bao giờ đại dốt như vậy. Tôi lại xin đặt một giả thuyết thứ hai: nếu cô ở địa vị ba cô, thấy hai nhà ấy báo cho mình biết có một người lạ mặt, không phải ở trong tổ chức mình, tự nhiên biết địa chỉ liên lạc của mình đến tìm mình (dù ba cô có biết người ấy là con gái mình chẳng nữa), thì liệu ba cô có còn ở nguyên địa chỉ ấy nữa hay không? Hay ba cô sẽ biết ngay mình lộ rồi và phải tìm cách chuyển ngay nơi khác?

Thúy Hằng thở mạnh ra, suýt kêu lên một tiếng. "Ôi đúng như vậy! Có thể thôi mà mình không nghĩ ra. Đầu óc mình mụ cả đi. Ba ơi! Ba có biết con lo quá không?". Nàng vò chiếc khăn trong tay và cảm thấy máu mình dần dần chạy trở lại bình thường. Phay Thúc Định quay tay lái, lượn vòng chiếc xe, vẫn giọng nói bình tĩnh làm dịu đi bao nhiêu nỗi lo sợ của Thúy Hằng:

- Vậy tôi mới nói cho cô: cô đã báo tin cho ba cô được rồi đấy. Rơ-nê cũng biết chỉ cần cô đánh động thể thôi, ba cô cũng sẽ tìm cách thoát ngay. Bây giờ cô có thể yên tâm quay về nhà nằm nghỉ cho đỡ mệt. Đừng lo nghĩ gì nữa.

Chiếc xe bon về phía đường Võ Di Nguy. Thúy Hằng vẫn còn cảm giác vừa hồi hộp, vừa mừng rỡ như người trải qua một cơn ác mộng. Phan Thúc Định hỏi như nói chuyện bình thường:

- Rơ-nê có nói với cô bao giờ hắn về Pháp không?

- Có, hắn bảo chừng hơn mười ngày nữa hắn về.

- Hắn về Sài Gòn vẫn ở địa chỉ cũ đấy chứ?

- Không, hắn ở khách sạn Majestic, phòng 28.

Chiếc xe dừng lại trước cửa nhà Thúy Hằng. Phan Thúc Định nhanh nhẹn ra trước, mở cửa xe. Thúy Hằng bước ra:

- Mời anh vào chơi.

- Xin lỗi, cô để cho lúc khác. Bây giờ, cô cần nghỉ ngơi. Xin chúc cô ngủ ngon. Ngày mai xin gặp cô.

Thúy Hằng nhìn anh trìu mến:

- Xin cảm ơn anh. Không có anh, đêm hôm nay đã là đêm đáng sợ nhất trong cuộc đời em.

* * * * *

Lúc Thúy Hằng đã quay vào nhà, Phan Thúc Định mất vẻ bình thản. Cử chỉ anh nhanh nhẹn khác hẳn. Anh rú ga xe, phóng nhanh về khách sạn Majestic.

Đến xe trước cửa khách sạn, anh bước nhanh qua chiếc cửa ra vào che kính xoay tự động. Anh lướt qua chỗ cô gái thường trực khách sạn đang ngồi sau một cái quầy lớn. Đằng sau cô, có một cái bảng với từng hàng con số bằng đồng và dưới những con số bằng đồng là những cái đàn, cái treo chìa khóa, cái không. Định liếc nhìn chiếc đàn dưới con số 28: Trống không. "Rơ-nê có ở đây".

- Tôi hỏi ông Rơ-nê ở phòng 28. - Định hỏi.

Cô gái thường trực khách sạn nở một nụ cười duyên dáng nhà nghề:

- Xin mời ông lên lầu một, bên trái.

Anh lướt qua vòm cầu thang máy, đi lối cầu thang thường. "Nếu hẳn chưa ngủ, đi xuống nhà chơi, thì hẳn sẽ đi cầu thang thường". Một cô gái phấn son đầy mặt, đi từ trên gác xuống, nhìn anh trở trên.

Anh dừng lại ở trước cửa phòng 28, cử chỉ anh trở lại khoan thai, ung dung. Một giọng Pháp làu bàu gì đó rồi cánh cửa hé mở. Một người Pháp khoảng hơn ba mươi tuổi, mặc quần áo ngủ đứng sau cánh cửa. Phan Thúc Định nghiêng đầu:

- Chào ông Rơ-nê. Xin lỗi ông vì đã đến thăm ông giờ này. Ông có bận gì không?

Nhận ra Phan Thúc Định, Rơ-nê mở rộng cửa:

- A, chào ông Định. Không, tôi không bận gì cả. Cơ gió nào đã may mắn đưa ông đến đây vậy? Xin mời ông vào!

Căn phòng khách sạn rộng và sang trọng. Rơ-nê giơ tay mời Định ngồi xuống ghế tiếp khách, lấy ra hai chiếc cốc pha lê xinh xắn:

- Một chút Martell nhé!

- Rất sung sướng được tiếp ông!

Rơ-nê vừa rót rượu, vừa nói:

- Ông cố vấn có bận không? Ô... mới ngày nào, gặp nhau ở Paris ông hãy còn là một sinh viên nghèo. Bây giờ, ông đã là một cố vấn, người tin cẩn của một tổng thống. Ông làm cho những người quen biết cũ của ông như tôi cũng được hãnh diện.

Hai người chạm cốc:

- Xin chúc sức khỏe ông!

- Xin chúc sự thành công trên đường đời của ông! - Rơ-nê nói.

Hắn ngồi xuống chiếc ghế đối diện với Phan Thúc Định, đặt cốc xuống bàn:

- Ông tìm tôi lúc này chắc có việc gì cần đến tôi?

Phan Thúc Định thẳng thắn:

- Vâng! Cũng như trước đây ở Paris, có những lúc ông tìm tôi đột ngột. Và tôi cũng rất thích lối nói chuyện với nhau một cách thẳng thắn như ông.

Rơ-nê mỉm cười, thăm dò:

- Hồi đó là tôi cần đến ông và bây giờ chắc là ông cần đến tôi. Xin ông cho biết tôi có thể giúp ông được gì? Chắc ông cần lấy một chuyến máy bay đặc biệt của hãng tôi?

Phan Thúc Định cũng cười:

- Người ta bảo người Pháp hay bông lơn. Đúng thực! Bây giờ, ông đã biết rõ tôi có thể lấy bao nhiêu chuyến máy bay cũng dễ dàng như không. Không, ông Rơ-nê ạ, tôi cần cái khác.

Rồi anh nhìn thẳng vào mặt Rơ-nê, nói:

- Xin ông cho tôi được nói thẳng giữa chúng ta với nhau: tôi muốn mua của ông bản danh sách những cán bộ Việt Cộng còn lại ở vùng Sài Gòn-Chợ Lớn này.

Mặt Rơ-nê hơi biến sắc:

- Sao ông biết tôi có?

- Điều đó ông không cần biết. Ông chỉ nên biết, chúng tôi sẽ mua của ông với giá cao, sòng phẳng.

Rơ-nê im lặng. Phan Thúc Định nói tiếp:

- Hiện nay bản danh sách ấy đối với các ông vô ích, vì người Pháp không còn ở đây nữa. Ông lại sắp về Pháp, tôi nghĩ rằng: ông nên có một số tiền xây dựng một cơ nghiệp ở Pháp để dành cho tương lai sau này. Ông nộp bản danh sách ấy cho cấp trên, ông được hơn cái gì? Ông không nộp nó cho cấp trên, ông cũng chẳng mất đi một chút nào sự tín nhiệm của cấp trên đối với ông. Trong lúc chúng tôi cần bản danh sách đó và ông cũng cần có một cổ phần ở một hãng buôn nào đó ở Pháp...

Rơ-nê rót thêm rượu vào cốc, tợp một ngụm hết. Hắn vẫn im lặng, Phan Thúc Định rút một miếng thuốc lá trong bao đặt trên bàn, châm lửa:

- Tôi tưởng việc đó ông chẳng cần phải suy nghĩ nhiều. Tôi có khuyên ông làm điều gì hại cho nước Pháp đâu? Nếu ông không bán cho chúng tôi, chúng tôi cũng buộc phải tìm cách làm cho cái bí mật ông nắm được sẽ trở thành vô giá trị. Riêng việc chúng tôi biết ông có bản danh sách ấy, thì cái bí mật của

ông đã giảm giá rồi. Ông Rơ-nê ạ, tôi chắc ông sẽ còn đi về nhiều lần trên đất Việt Nam này và một lúc nào đó, ông sẽ cần đến chúng tôi...

Rơ-nê nhún vai, ngẩng lên hỏi:

- Ông mua bản ấy cho ai? Để làm gì?

Phan Thúc Định cười lớn:

- Ông bạn thân mến của tôi! Về nguyên tắc, ông không nên hỏi tôi câu ấy mới phải! Nhưng ông đã muốn biết, để tỏ tình thực của tôi đối với ông, tôi cũng xin nói ông rõ: Tổng thống Ngô Đình Diệm ủy quyền cho tôi. Chúng tôi sẽ dùng nó để tiếp tục những công việc các ông đã làm và định làm trên đất này.

- Nếu cấp trên tôi hỏi tôi về bản danh sách ấy?

- Ông yên tâm, ông vẫn giữ bản lưu của ông. Chúng tôi hoàn toàn giữ bí mật cho ông và về phía chúng tôi, chúng tôi chỉ yêu cầu ông một điều: một tuần lễ sau khi trao cho tôi rồi, ông mới được trao nó cho người khác - nếu như ông muốn trao. Chúng ta là những người đứng đắn, chúng ta phải giữ lời hứa đối với nhau.

Rơ-nê chìa bản tay ra trước mặt Phan Thúc Định. Phan Thúc Định cũng giơ tay ra, nắm lấy bản tay Rơ-nê. Hắn hỏi:

- Ông có thể trả tôi được bao nhiêu?

Chương 12 Bản danh sách Việt Cộng năm vùng

Một chiếc xe gíp chở trung tá Chỉ huy phó cảnh sát đô thành Sài Gòn-Chợ Lớn và hai tên mật vụ trong Sở nghiên cứu chính trị xã hội trung ương [1] đi trước, tiếp theo là hai chiếc xe hơi sáu bánh, một chiếc "đốt" chở một tiểu đội cảnh sát vũ trang và một chiếc Renault mũi thụt đóng kín bùng chung quanh như một gian nhà tù lưu động chạy sau. Chúng chạy nhanh trên các phố Sài Gòn... Nhìn chúng, những người dân thành phố biết ngay có vụ bắt bớ nghiêm trọng. Nghiêm trọng thật cho nên tên trung tá Chỉ huy phó cảnh sát Sài Gòn-Chợ Lớn phải thân chinh đi. Ở nhà, từ Nguyễn Ngọc Lễ, Chỉ huy trưởng cảnh sát, đến Trần Kim Tuyến, Giám đốc Sở nghiên cứu chính trị xã hội trung ương, từ "cố vấn" Ngô Đình Nhu đến đại tá tình báo Lansdale đều chờ kết quả.

Chúng đỗ xích trước một căn nhà ở đường Phan Thanh Giản. Hai tên mật vụ mặc thường phục nhảy xuống xe, mấy tên cảnh sát vũ trang nhảy xuống theo. Chúng ập vào trong nhà, súng ống giơ ra tua tủa như định tàn sát cả nhà người ta. Một người phụ nữ và ba đứa trẻ trên dưới mười tuổi sợ hãi nhìn chúng.

Tên mật vụ quắc mắt hỏi người phụ nữ:

- Tên Nguyễn Long đâu rồi?

Trong khi tên này hỏi chủ nhà thì tên mật vụ thứ hai và mấy tên cảnh sát vũ trang đã sục ngay vào nhà trong, vào bếp, vào cả nhà xí.

Người phụ nữ trả lời:

- Nhà tôi đi suốt cả bảy, tám năm nay có về đâu.

Tên mật vụ lăm lăm chĩa khẩu súng ngắn vào chị. Người phụ nữ vẫn khăng khăng:

- Các ông biết rõ thì các ông đã đến bắt ngay rồi.

Đuổi lý tên mật vụ trấn áp chị:

- À, chị còn bướng phải không? Đợi đấy.

Tên mật vụ thứ hai và mấy tên cảnh sát vũ trang, sau khi sục sạo khắp nhà không thấy gì, bước ra:

- Nó trốn mất rồi.

- Ra báo cáo với trung tá - tên mật vụ thứ nhất nói.

Một phút sau, tên mật vụ thứ hai chạy vào:

- Lệnh cho khám nhà và bắt vợ tên Long.

Người phụ nữ muốn ngăn chúng lại:

- Các ông muốn khám nhà phải có lệnh của tòa án.

Tên mật vụ thứ nhất đổi giọng:

- Không nói lời thôi. Lệnh của chúng tao. Luật cũng là ở chúng tao.

Tên mật vụ thứ hai và mấy tên cảnh sát lục lọi khắp nhà. Chúng bắt mở từng ngăn tủ, rũ từng cái quần, cái áo rồi vứt bừa ra giữa nhà. Chúng lục từng ngăn bàn, moi từng khe ghế. Không có gì cả.

Chúng kéo người phụ nữ ra xe, mặc chị hết sức chống đỡ và gạt bấn ba đứa trẻ kêu khóc lẫn vào giữ lấy mẹ. Chúng đẩy người phụ nữ lên chiếc xe Renault mũi thụt, đóng sầm cửa lại, khóa bên ngoài. Ba đứa trẻ lẫn lộn giữa cảnh nhà cửa bị đập phá tan hoang. Hàng phố nhìn theo chúng căm giận.

Mấy chiếc xe rú máy chạy về phía Vĩnh Hội.

Đến phố khác, chúng đỗ xích trước cửa một hiệu may. Mấy người khách đang đứng trong cửa hàng vội vã lảng ra ngoài. Chúng xộc vào, quát hỏi người chủ hiệu may đang ngơ ngác:

- Tên Trần Thế Tường đâu?

Trong khi đó, một tên mật vụ và lũ cảnh sát vũ trang lại lục khắp nhà. Người chủ hiệu đáp:

- Anh ta nghỉ việc đã hai ngày nay.
- Tại sao nó nghỉ việc?
- Tôi không biết. Nhà tôi có mấy người thợ làm. Anh ta mới đến xin việc, tôi cũng không rõ lắm.
- Ông nói dối, ông che giấu cho Việt Cộng nằm vùng, ông có biết sẽ bị xử ra sao không?
- Tôi có biết gì đâu, anh ta đến làm, tôi trả lương như những người khác.

Chúng gọi từng người thợ ra xem thẻ căn cước, đối chiếu với ảnh, khám từng người một. Người tên là Trần Thế Tường mà chúng định tìm không có đây. Chúng hậm hực quay ra, sau khi đã ném ra những lời đe dọa hung hãn với chủ hiệu.

Mấy chiếc xe rú máy chạy.

Chúng đỗ trước cửa một nhà khác. Đây là nhà của một công chức dân thường. Chủ nhà đi vắng, chỉ có bà vợ và mấy đứa con ở nhà.

Vẫn những câu hỏi hỗn xược:

- Tên Nguyễn Mạnh đâu?

Bà chủ nhà đáp:

- Anh ấy đi cách đây mấy ngày rồi.
- Đi đâu, bà có biết không?
- Anh ấy nói nhận được tin ở quê nhà, hòa bình rồi, bố mẹ anh ấy nhắn anh ấy về.
- Quê nó ở đâu? Bố mẹ nó là ai?
- Tôi không biết. Nghe đâu ở Thủ Dầu Một.
- Bà có biết nó là Việt Cộng không?
- Ôi chao! Thế ư? Tôi làm sao biết được!
- Thế tại sao gia đình bà quen biết nó.
- Tôi có mấy cháu đi học. Chúng tôi có đăng báo cần người đến kèm riêng các cháu tại nhà. Anh ấy là một trong những người đến xin dạy thêm các cháu. Thấy anh ta vẻ người đứng đắn, hiền lành, gia đình chúng tôi ưng nhờ anh ấy. Lúc đầu, mỗi tuần anh ấy đến dạy các cháu ba buổi. Sau thấy anh ấy tốt, các cháu cũng quý mến, chúng tôi mời anh ấy ở đây với chúng tôi cho vui.

Tên mặt vụ có vẻ khó chịu:

- Việt Cộng mà tốt à? Bà có biết nó dạy con bà những gì không?
- Dạy toán, dạy lý.

- Không không, tôi không hỏi thế. Nó có tuyên truyền gì con bà và gia đình bà không?

Bà chủ không cần suy nghĩ:

- Không! Không! Tôi chỉ thấy anh ấy bảo các cháu phải ngoan, nghe lời ba má, không được xem những phim ảnh, truyền bậy bạ...

Tên mật vụ ngắt lời bà:

- Ấy! Ấy! Nó tuyên truyền đấy!

Bà chủ nhà lặng im không hiểu gì cả.

- Hàng ngày, nó làm những gì?

- Tôi chỉ thấy anh ấy học. Hàng ngày, anh ấy bảo đến thư viện và nhận thêm việc làm sổ sách cho mấy hãng buôn để lấy tiền học thêm.

- Những hãng buôn nào?

- Tôi không biết, vì anh ấy đến tận cửa hàng người ta nhận.

- Nó có bạn bè nào không? Có ai hay đến thăm nó không?

- Thịnh thoảng có một vài người đến chơi với anh ấy, anh ấy giới thiệu là bạn học.

- Những người ấy là ai, bà có biết không? Hình dáng họ như thế nào?

- Tôi không biết, cũng không nhớ nữa. vì đó là bạn riêng của anh ấy, tôi không muốn tò mò. Khi người này đến, khi người kia đến, ngồi chốc lát rồi đi, tôi làm sao nhớ xuể!

- Chúng tôi sẽ hỏi ông nhà. Nếu ông bà không nói thực, ông sẽ bị đuổi khỏi sở làm.

- Quả thực chúng tôi biết thế nào chúng tôi nói thế.

- Đồ đạc nó còn để lại cái gì không?

- Dạ không, anh ấy chỉ có một vali đựng quần áo và sách vở. Khi đến anh ấy mang vali đó đến. Khi đi, anh ấy cũng chỉ xách vali đó đi là hết! Anh ấy chẳng có gì để lại cả.

Tên mật vụ thứ hai và lũ cảnh sát vũ trang lại lục lọi khắp nhà không thấy gì hơn. Chúng hậm hực rút lui, sau khi hẹn chủ nhà sáng hôm sau phải ra Sở nghiên cứu chính trị xã hội Trung ương trình diện.

Mấy chiếc xe rú máy chạy lồng lên như những con thú bị thương. Chúng đỗ ở đầu một xóm lao động và ập vào một căn nhà. Gia đình chỉ có ông già ngoài sáu mươi, gầy gò và cô gái ngoài hai mươi tuổi, trông có vẻ lam lũ của người công nhân.

Lại câu quát hỏi:

- Tên Huỳnh văn Sinh đâu?

Ông già ngược mắt nhìn bọn mật vụ, cảnh sát, không ngạc nhiên và cũng không sợ sệt:

- Nó đi tập kết rồi.

Tên mật vụ như bị trêu tức, hỏi dồn:

- Sao? Sao?

Ông già thủng thẳng nhắc lại:

- Tôi bảo: nó đi tập kết rồi.

- Không phải! Nó vẫn ở đây, chúng tôi biết.

- Các anh biết hơn tôi thì các anh còn hỏi tôi làm gì?

Tên mật vụ đuối lý:

- Hỏi để xem ông có nói thật không?

Tên mật vụ thứ hai và mấy tên cảnh sát vũ trang lại làm cái việc sục sạo khắp nhà. Chúng sục cả sang những nhà hàng xóm, hỏi giấy tờ từng người. Tên mật vụ thứ nhất nhìn quanh, thấy ảnh một thanh niên treo trên tường, hỏi ông già:

- Ảnh ai đó?

Ông già vẫn thủng thỉnh:

- Ảnh thằng Sinh đó.

Tên mật vụ như chạm phải lửa:

- À, à... vẫn ngang nhiên treo ảnh Việt Cộng hả?

Ông già nhìn thẳng vào mắt nó:

- Nó là con tôi, tôi không có quyền treo ảnh nó à? Ở nhà các anh, các anh có treo ảnh bố mẹ, vợ con các anh không?

Tên mật vụ hậm hề:

- Bố mẹ, vợ con tôi là Việt Cộng, tôi cũng xử trí.

Ông già nhìn nó như nhìn một con quái vật:

- Thế là loài vật chứ không phải là loài người nữa.

Cái nhìn của ông già làm tên mật vụ phải quay đi, nhưng lời nói của ông làm nó lồng lộn:

- À... à... ông dám lăng mạ người chính phủ quốc gia, ông muốn về với ông bà, ông vài hả?

Ông già lạnh lùng:

- Này, mày đừng hỗn. Tao đáng tuổi cha mày, mày phải ăn nói cho lễ độ.

Tên mật vụ thứ hai đã ra:

- Nó cũng trốn mất trước khi chúng ta đến rồi!

Chúng tháo bức ảnh thanh niên treo trên tường, bắt cả ông già và cô gái ra xe.

Tên trung tá ở ngoài xe gíp cúi xuống nhìn bảng danh sách mà hắn có trên tay. Hắn ra lệnh lùng sục thêm hàng chục địa chỉ khác, trong đó có hai nơi mà trước đây Rơ-nê đã bảo cho Thúy Hằng biết để đến tìm ba. Suốt cả buổi sáng chạy ngang dọc khắp Sài Gòn, Chợ Lớn, Gia Định, chúng không tìm thấy một người nào để bắt. Những dòng chữ tên người, tên đường phố lúc này như nháy múa trước mắt tên trung tá chỉ huy phó cảnh sát đô thành. Hắn cảm thấy không còn đọc được chữ gì nữa. Những dòng chữ ấy nháy múa trước mắt hắn, và hắn cảm thấy không còn đọc được gì nữa.

* * * * *

Giám đốc Sở nghiên cứu chính trị xã hội trung ương Trần Kim Tuyến lồng lộn như một con thú dữ mất mồi. Hắn vừa muốn ra oai với hai tên Giám đốc và Phó giám đốc Nha cảnh sát và công an đô thành trút tất cả nỗi bức tức cáu giận lên đầu hai gã, vừa muốn chữa nỗi xấu hổ, bất lực trước ngài “cố vấn” Ngô Đình Nhu cũng có mặt ở đó.

Thực ra, bản thân hắn cũng không giữ nổi bình tĩnh nữa, cho nên bộ mặt hắn mất cái vẻ lạnh lùng thâm hiểm mọi khi và cặp mắt của hắn càng lộ sự tàn nhẫn gian ác hơn. Mẻ lưới đầu tiên định bắt những tên Việt Cộng nằm vùng quan trọng ở vùng Sài Gòn-Chợ Lớn đã thất bại. Tên học trò của trường đại học Michigan nhìn chòng chọc vào đại tá giám đốc và trung tá Phó giám đốc Nha cảnh sát đô thành.

- Có danh sách, địa chỉ rõ ràng, có phương tiện đầy đủ trong tay mà các ông không bắt được đứa nào? Không hiểu các ông làm ăn ra sao?

Tên trung tá khó chịu:

- Thưa ngài, chính tôi đã điều khiển cuộc lùng bắt theo đúng kế hoạch. Chúng tôi đã hoàn toàn giữ bí mật. Bản danh sách trên trao cho do chúng tôi cầm, không hề một người nào biết ngoài chúng tôi. Các nhân viên thuộc quyền chúng tôi tham dự cuộc lùng bắt chỉ được biết mục đích cuộc lùng bắt trước khi bước lên ô tô. Không hiểu vì sao, bọn Cộng sản ấy không đứa nào có ở nhà cả. Hình như chúng đã biết trước mà trốn thoát hết.

- Tại sao ông biết chúng đã biết trước ta định bắt chúng?

- Tôi đoán như vậy, vì đứa nào cũng chỉ vừa mới trốn thoát, có đứa mới chỉ đi cách đây vài ngày.

Trần Kim Tuyến sầm mặt lại:

- Không có lẽ chúng biết trước? Ai đã bảo cho chúng biết trước? Ai?

Không ai trả lời hẳn. Hai tên sĩ quan cảnh sát cao cấp phân vân ngồi thừ ra và trong lúc này, trông mặt chúng thật ngây độn. Ngô Đình Nhu, theo thói quen của hẳn, chỉ ngồi im lặng rít hết điếu thuốc lá này đến điếu thuốc lá khác. Hầu như không lúc nào giữa hai kẻ tay đã ám vàng vì khói thuốc của hẳn, không có điếu thuốc lá cháy dở.

Không khí nặng nề. Trần Kim Tuyến hỏi tên trung tá:

- Cuộc lòng bắt không đem lại kết quả gì?
- Chúng tôi bắt một số thân nhân của chúng và thu được một số ảnh.

Trần Kim Tuyến thất vọng:

- Lại một lũ đàn bà, trẻ con, ông già chứ gì? Các ông làm ăn như thế, Hoa Kỳ người ta cười cho thối mũi. Bắt chúng để làm gì? Nuôi chúng tốn cơm rồi lại phải thả chúng ra...

Ngô Đình Nhu ấn mẫu thuốc lá đang hút dở vào cái gạt tàn, đứng dậy:

- Không thả đứa nào cả. Bắt đứa nào cũng là có ích. Thả bắt oan chín mươi chín đứa, còn hơn để sống một đứa. Những đứa thân thích với Cộng sản đều bị ảnh hưởng của bọn Cộng sản cả. Tôi đề nghị với các ông hai việc: một, cứ lôi bọn thân thích của những đứa đã trốn thoát kia mà tra hỏi, chúng nó khai ra bất cứ ai là bắt luôn người ấy. Bắt liên tiếp, tra hỏi liên tiếp như thế, tôi tin chắc thế nào cũng bật ra những cái bất ngờ, có lợi cho chúng ta. Hai là, bọn đã trốn thoát ấy chưa chắc đã đi đâu xa, các ông phải lập ngay được hồ sơ toàn bộ ảnh và nhận dạng của chúng, rồi tung người đứng ở các ngã tư đường phố mà nhận dạng, tôi tin rằng nếu không bắt được nhiều thì thế nào cũng bắt được một vài đứa. Từ một vài đứa ấy, chúng ta có thể gỡ được những đầu mối bí mật mà ta muốn tìm hiểu...

Mấy tên kia im lặng tỏ vẻ thán phục ý kiến "sâu sắc" của "ngài cố vấn". Trong óc Trần Kim Tuyến nảy ra một câu hỏi "Có phải chất heroin đã giúp cho thằng cha này nảy ra lắm mưu nhiều kế quỷ quái không?". Và hẳn cũng đứng dậy:

- Tôi phải báo cáo ngay cho ngài Lansdale biết.

* * * * *

Nổi tức giận của Lansdale khi được Trần Kim Tuyến báo cho biết đã không bắt được những cán bộ kháng chiến cũ còn lại vùng Sài Gòn-Chợ Lớn, bốc lên mạnh hơn cả nổi tức giận của Trần Kim Tuyến khi nghe tên trung tá cảnh sát báo cáo. Hẳn đổ ngay cho tội tay sai bất lực, phí công giúp đỡ của hẳn. Hẳn đập bàn, nói như mắng vào mặt Trần Kim Tuyến:

- Thất bại! Thất bại! Thế là chúng ta đã thất bại nhục nhã. Nói một cách khác, chúng ta đã bị Cộng sản cho một vố. Ô...người Việt Nam các ông bao giờ mới hết cái thói làm việc chậm chạp như rùa. Các ông làm hỏng cả kế hoạch của chúng tôi. Thế là thất bại... Chúng nó thoát hết rồi, chúng nó thoát hết thì Sài Gòn-Chợ Lớn vẫn là một điều hoàn toàn bí mật đối với chúng ta, mặc dầu chúng ta kiểm soát được đất đai. Chúng nó thoát được thì mỗi đứa

sau này sẽ thành một đội quân phá hoại chúng ta, tấn công và tiêu diệt chúng ta.

Hắn chấp tay sau lưng, bước những bước dài trong phòng, hậm hực tức tối:

- Ở Hoa Kỳ, những tên găng-xơ nổi tiếng, trốn đâu cảnh sát Mỹ cũng bắt được. Mà ở đây, mấy tên Cộng sản ranh cũng làm các ông bất lực.

Trần Kim Tuyến thanh minh:

- Chính chúng tôi trực tiếp chỉ đạo cuộc lùng bắt. Trung tá phó giám đốc Nha cảnh sát đô thành trực tiếp dẫn nhân viên đi lùng bắt. Nhưng bọn chúng đã biết trước và cùng một lúc biến mất.

Lansdale ngừng lại, hỏi:

- Làm thế nào chúng biết trước được?

Trần Kim Tuyến ngửa hai bàn tay ra phía trước:

- Tôi không biết.

Lansdale lặp lại có vẻ giễu cợt:

- Tôi không biết! Tôi không biết! Cái gì các ông cũng không biết!

"Bọn chúng đã biết trước và biến mất" - Một ý nghĩ nảy ra trong óc tên đại tá tình báo. Hắn bỏ Trần Kim Tuyến đấy, đến thẳng phòng làm việc của Ngô Đình Diệm. Hắn hỏi Diệm:

- Ông Diệm! Ông có biết tất cả những cán bộ Việt Minh cũ trong bản danh sách đã trốn thoát khỏi tay chúng ta rồi không?

Ngô Đình Diệm ngẩng bộ mặt bừ bự lên:

- Có, tôi có biết. Chú Nhu vừa cho tôi biết.

- Ý kiến của ông về việc đó thế nào?

Ngô Đình Diệm nhún vai, đáp:

- Tôi cũng chưa rõ vì sao... Nhưng, chúng ta đành phải làm lại thôi. Chúng ta vẫn còn có thời gian để nói chuyện với chúng...

Thấy Diệm chưa hiểu ý câu hỏi của mình, Lansdale ngắt lời hắn:

- Không phải! Tôi muốn hỏi ông: Tại sao bọn Vi-xi biết trước và trốn thoát hết được? Bản danh sách ấy Phan Thúc Định và chúng ta biết, chúng ta giao ngay cho Trần Kim Tuyến đi lùng bắt... Tuyến thì do chúng tôi đào tạo ở Michigan rồi. Ngoài ông và tôi ra, chỉ còn Phan Thúc Định...

Ngô Đình Diệm hỏi ngay:

- Ông nghi ngờ Phan Thúc Định?

Lansdale im lặng, sự im lặng thay cho lời nói, trong khi hắn biết hắn nói chưa có đủ chứng cứ. Ngô Đình Diệm lắc đầu:

- Ông không nên nghi cho Phan Thúc Định. Một người có bố bị Cộng sản giết chết. Một người cả gia đình bị tan nát vì Cộng sản. Một người đã cứu tôi ra khỏi nanh vuốt của Cộng sản trong những ngày tôi gặp nguy hiểm, khó khăn nhất. Người ấy không có lý nào đi cứu bọn Cộng sản. Ông thử nghĩ xem?

Lansdale hậm hực:

- Nhưng tại sao bọn chúng lại biết trước và thoát khỏi được tay chúng ta?

Ngô Đình Diệm tỏ vẻ hiểu biết đối thủ của mình hơn Lansdale:

- Bọn Cộng sản hoạt động bí mật thường thay đổi chỗ ở luôn. Chúng có năm, bảy địa chỉ khác nhau. Vả lại, ai dám quả quyết rằng trước khi bản danh sách ấy đến tay Phan Thúc Định, hoàn toàn chưa đến tay người khác. Tên nhân viên tình báo Pháp kia biết đâu cùng một lúc bán cho Phan Thúc Định, lại chẳng bán cho một người nào đó nữa, mà người đó lại là một tên Việt Cộng. Nhiều trường hợp tài liệu mật của Phòng Nhì Pháp đã chẳng bị lộ ra ngoài là gì?

Ngô Đình Diệm nói thêm ý đồ của mình:

- Mấy tên Cộng sản đó trốn thoát, trừ khi chúng ra khỏi cái miền Nam Việt Nam này thì thôi, chớ còn ở lại đây, thế nào cũng có ngày chúng sa lưới. Trước khi tập trung tất cả lực lượng để chống bọn Cộng sản, tôi muốn lúc này hãy tập trung thanh toán bọn giáo phái và bọn chống đối chúng ta ở ngay trong hàng ngũ chúng ta đã. Phan Thúc Định đã giúp tôi nắm được tình hình nội bộ bọn giáo phái rất tốt. Trái lại với những ý nghĩ của ông, tôi muốn ghi công anh ta.

[1] Mật vụ riêng của anh em Ngô Đình Diệm.

Chương 13 Biệt thự Hoàng Chương

Trên đại lộ Minh Mạng, biệt thự Hoàng Chương với lối kiến trúc mỹ thuật, thanh nhã, thu mình dưới mấy hàng cây xanh, xum xuê cành lá, sân trồng toàn cỏ Phi Luật Tân và hoa hồng nhiều màu sắc. Nhà rất ít người ra vào. Cửa lớn không mấy khi hé mở dưới hàng dậu sắt có che tôn chạy dài, càng làm tăng thêm sự tĩnh mịch, trầm lặng của biệt thự. Khách đi đường vẫn tưởng đây là nhà riêng của một công chức cao cấp của ngụy quyền Sài Gòn hay là nhà của một đại thương gia nào về nghỉ ngơi sau những ngày bon chen, xoay sở đầy tội ác.

Nhưng không phải.

Bên trong cái bề ngoài nên thơ, đẹp đẽ ấy là một cái tổ quỷ. Đây là cơ quan kỹ thuật số 5 của bộ phận CIA Sài Gòn, mang bí danh là A-47. Đây là một trong hàng chục ngôi nhà ở Sài Gòn bề ngoài trông bình thường nhưng bên

trong là nơi tra tấn, giết người, đầy đủ mọi tội ác, trò ám muội của bọn CIA hay bọn mật thám ngụy, giống như cái P.42 ở Sở Thú [1].

Trong biệt thự Hoàng Chương mỹ thuật, thanh nhã ấy có hầm ngầm để giam người, có phòng hỏi cung với đầy đủ dụng cụ tra tấn tối tân mang nhãn hiệu CIA, có phòng chiếu bóng, chiếu những cuốn phim riêng, có phòng lưu trữ nhiều loại giấy tờ mẫu để rập theo đó làm giấy tờ giả mạo.

Hôm nay, trong gian phòng chiếu bóng của biệt thự, Lansdale, Fishiel, Thomas đang xem chiếu cuốn phim Đ/15. Nhân vật chính trong phim là Phan Thúc Định. Có điều nhân vật chính ấy không hề biết mình được đưa lên phim Mỹ.

Ba tên CIA ngồi ngửa người, mỗi tên một kiểu trong buồng tối. Lansdale khoanh tay trước ngực, duỗi dài chân gác lên chiếc ghế trước mặt. Fishiel ngồi chống nhẹ một tay vào tay ghế. Thomas ngửa đầu lên chỗ dựa của ghế, bàn tay luôn luôn cựa quậy có vẻ nóng ruột. Cả ba chăm chú nhìn lên màn ảnh. Chỉ có tiếng sè sè của máy chiếu chạy đều đặn.

Những hình ảnh của cuốn phim cho thấy máy quay phim đặt ở nhiều góc độ khác nhau, có những đoạn quay qua cửa kính một chiếc xe hơi, có đoạn quay từ sau khung cửa một nhà nào đó ở góc phố, có đoạn quay bằng kính thu hình từ xa...

Trên màn ảnh:

Chiếc xe Renault con của Phan Thúc Định rời khỏi dinh Gia Long... Nhiều bóng xe hơi, xe máy loang loáng chạy qua che mất chiếc xe của Phan Thúc Định... xe Định lại hiện ra... Hình ảnh đổi theo phía sau của chiếc Renault con chạy suốt dọc đường dài Gallieni...

Chiếc xe trước cổng hí trường Đại thể giới... Phan Thúc Định bước xuống... Định lại gần và nói chuyện với hai người mặc bà ba đen ở cổng vào hí trường. Hình ảnh thu Định và hai người mặc bà ba vào cận ảnh...

Lansdale hạ lệnh:

- Stop! Quay chậm lại đoạn này.

Màn ảnh loang loáng ánh sáng và trở lại cảnh Phan Thúc Định lúc bước gần lại hai người mặc bà ba đen. Ba tên CIA chăm chú theo dõi. Hình ảnh được chiếu chậm nên mỗi cử động của nhân vật đều lừ đừ, nhích từng tí một, trông rất ngộ nghĩnh, buồn cười.

Tiếng Lansdale hỏi:

- Hai tên áo đen này là ai?

Tiếng Thomas trả lời:

- Thưa đại tá, hai thằng Bình Xuyên gác cổng.

Tiếng Lansdale:

- Bảo Tuyến [2] điều tra hai thằng Bình Xuyên này và báo cáo lại xem chúng là người như thế nào.

Và hẳn nói:

- Tiếp tục.

Hình ảnh trên màn ảnh trở lại bình thường. Phan Thúc Định bước vào trong hí trường... Nhiều hình người lẫn lộn che mất Định... Định xuất hiện trước cửa "Phòng lớn" của hí trường... Định nói chuyện với một gã thanh niên đi với một cô gái... Cận ảnh...

Tiếng Lansdale:

- Quay chậm lại. Ai vậy?

Tiếng Thomas:

- Con trai Bảy Viễn, thủ lĩnh Bình Xuyên.

Tiếng Lansdale:

- Bảo điều tra xem quan hệ giữa tên này với Phan Thúc Định như thế nào? Xem cả cô gái này có dính dáng gì đến mối liên hệ đó không. Tiếp tục.

Phan Thúc Định ra khỏi hí trường... Chiếc Renault con của Định... Màn ảnh như bám lấy đằng sau, chiếc xe trở lại Sài Gòn... Một chiếc tắc xi vượt lên trước ống quay che mất chiếc xe của Định... Rất nhanh, ống quay lại vượt chiếc xe tắc xi, xe Định đỗ lại trước "Liberty Palace"... Ống quay bỏ rơi chiếc xe, bám lấy Phan Thúc Định đang bước vào tiệm nhảy... (Ống quay mãi theo dõi đối tượng của nó là Phan Thúc Định nên không có một hình ảnh nào về em bé đánh giày lát sau đến sau xe Định). Những hình ảnh loang loáng không rõ nét... Định đang ngồi với một cô gái xinh đẹp...

Tiếng Lansdale:

- Ai đấy?

Tiếng Thomas:

- Thúy Hằng... gái nhảy của tiệm Liberty.

Phan Thúc Định nhảy với cô gái... mấy cặp khiêu vũ khác lướt qua ống quay, chỉ thấy mấy cái đầu và mấy cái lưng, không rõ mặt... Định đang nói gì với cô gái nhảy... Cô gái trả lời... Cả hai cùng cười.

Tiếng Fishiel kêu lên bực tức:

- Rồi sẽ có cách biết chúng nó nói gì với nhau.

... Phan Thúc Định đưa cô gái về bàn ngồi. Hai người nói chuyện... Định ra về... Thúy Hằng tiến ra cửa. Định rút trong túi ra mấy tờ giấy đặt vào tay Thúy Hằng... Thúy Hằng có vẻ bối rối lúng túng... Định mỉm cười kín đáo gật đầu (chào hay ra hiệu), Thúy Hằng cũng kín đáo gật đầu (tại sao vẫn có vẻ

bối rối, lúng túng?)... Định ra xe... Thúy Hằng cẩn thận bỏ tiền vào ví xách tay... (tại sao cứ chỉ cất tiền lại cẩn thận thế?)...

Tiếng Lansdale:

- Quay lại, quay thật chậm...

Cả ba tên CIA đổi dáng ngồi, giương những cặp mắt gián điệp nhà nghề chăm chú nhìn lên màn ảnh, theo dõi từng động tác nhỏ của Phan Thúc Định và Thúy Hằng. Đến chỗ Thúy Hằng cẩn thận gấp mấy tờ giấy bạc của Định trao cho, để riêng vào một ngăn ví thì không bảo nhau, cả ba cùng cười một cách khoái trá.

Gian phòng chiếu bóng bật sáng.

Fishiel nhận xét:

- Vấn đề là ở những tờ giấy bạc Định đưa cho Thúy Hằng đấy.

Lansdale đồng ý:

- Thúy Hằng chắc chắn là một đường dây liên lạc của Định rồi... Hầu như tối nào hắn ta cũng đến nhảy với Thúy Hằng. Những tờ giấy bạc Định đưa cho Thúy Hằng chứa những điều quan trọng. Nhưng Thúy Hằng chỉ có thể là một "hộp thư" thôi, còn người nhận thư mới là nhân vật quan trọng. Định là người của SEDCE hay của một tổ chức tình báo nào khác? Tổ chức ấy là tổ chức nào? Ngoài những việc làm cho Ngô Đình Diệm, Định còn làm những việc gì nữa?

Và hắn quay sang phía Thomas:

- Thiếu tá Thomas! Phải biết Thúy Hằng là người như thế nào? Xem Thúy Hằng ngoài mối liên lạc với Định thì còn liên lạc với ai nữa? Ông hãy trực tiếp cùng với Tuyển làm việc đó. Chậm lắm là ngày nữa, ông phải có trong tay cái ví và những giấy bạc của Định đưa cho Thúy Hằng.

Thomas đứng ưỡn ngực:

- Xin tuân lệnh đại tá...

* * * * *

Mười hai giờ đêm, Phan Thúc Định đứng dậy ra về. Như thường lệ, Thúy Hằng đi với anh xuống hết cầu thang. Định lịch sự nghiêng mình chào Thúy Hằng và chìa tay bắt tay cô.

Một giờ sáng, Thúy Hằng ra khỏi tiệm nhảy, lên xe gắn máy về nhà. Ở ngã ba đường, có hai tên cảnh sát dựng hai chiếc xe Harley đứng đó từ bao giờ, rít còi, bắt Thúy Hằng đứng lại. Đứa nào cũng đeo súng ngắn trể ngang hông. Một đứa chặn ngang đầu xe Thúy Hằng. Một đứa nhìn Thúy Hằng xoi mói từ đầu đến chân, hỏi:

- Đi đâu mà khuya khoắt vậy?

Thúy Hằng bình tĩnh:

- Tôi đi làm về.

- Làm ở đâu?

Thấy cách chúng hỏi trống không, Thúy Hằng khó chịu cũng trả lời theo lối đó:

- Ở tiệm Liberty Palace.

- Giấy tờ đâu?

- Không có giới nghiêm, tôi không vi phạm luật lệ giao thông đường phố, tôi không làm gì phạm pháp, sao các ông đòi xét giấy tờ tôi?

Tên cảnh sát trợn mắt, tay sờ vào bao súng:

- Tình nghi là có quyền hỏi! Có đưa hay không? Muốn lý sự phải không?

Thúy Hằng miễn cưỡng mở ví đưa thẻ căn cước cho chúng. Nhưng cả hai đứa không cần xem giấy má của Thúy Hằng, chỉ nhìn chăm chăm vào cái ví xách tay của cô. Một đứa hất hàm hỏi:

- Này, có truyền đơn trong ví kia không? Đưa xem.

- Làm gì có truyền đơn? Sao các ông hỏi lạ thế?

- Không nói nhiều. Đưa đây khám hay chống lại nhà chức trách?

Thúy Hằng buộc phải đưa ví cho chúng. Chúng thản nhiên cầm lấy chiếc ví, bước ra mở máy xe. Một đứa rút súng chĩa vào Thúy Hằng:

- Hề kêu tao bắn chết!

Hai chiếc Harley rồ máy, chạy vụt đi. Thúy Hằng lúc ấy mới dám hô hoán. Nhiều người chạy đến thì hai tên cảnh sát đã tẩu thoát.

Chiếc ví xách tay của Thúy Hằng được đưa ngay về A.47, cơ quan kỹ thuật số 5 của phân bộ CIA Sài Gòn. Từng đường may của nó bị tháo ra. Đặc biệt là những tờ giấy bạc của Phan Thúc Định trao cho Thúy Hằng: Mấy nhân viên kỹ thuật chuyên môn của CIA dùng những máy móc tinh vi, hiện đại nhất nghiên cứu, phân tích. Những tờ giấy bạc được soi lên, được dùng kính phóng to phóng ra, cuối cùng được ngâm vào những chất nước hóa học khác nhau. Chúng chẳng phát hiện được gì. Trong chậu nước hóa học, chỉ thấy hình tên "quốc trưởng" bù nhìn nhợt nhạt, nổi lênh bênh như cái đầu người chết trôi.

Ở buồng bên, Lansdale, Thomas, Fishiel đang nghiên cứu mấy cái báo cáo và những nhận xét tóm tắt do Trần Kim Tuyến gởi đến.

- Hai tên Bình Xuyên gác cổng hí trường "Đại thế giới" mà Phan Thúc Định đã nói chuyện không có gì khả nghi. Hai thằng này, một là Năm Sẹo (vì có một vết sẹo chém nhau ở má), hai là Ba Hồ (vì có tro đầu hồ ở ngực) đều xuất thân ma-cà-bông, du côn đứng các bến xe, nhận tiền đi đánh nhau thuê, được Bảy Viễn thu nạp vào Bình Xuyên. Chúng chỉ có thể ăn cắp, cướp của, uống rượu, chửi bậy, đánh nhau chứ không có thể làm gì hơn. Không có liên hệ thường xuyên với Phan Thúc Định.

- Hai Paul, con trai Bảy Viễn, học hành dở dang, thừa hưởng tính côn đồ của bố, ăn chơi trụy lạc. Cả ngày chỉ đi sục gái và đánh nhau. Mới liên lạc với Phan Thúc Định. Thường dẫn Định đi gặp các nhân vật trong giáo phái và sĩ quan "quốc gia".

- Thúy Hằng, gái nhảy ở tiệm Liberty Palace. Bố làm nghề thợ điện, quê ở miền Bắc, mẹ người miền Nam, chết sớm. Bố vào bưng hoạt động chống Pháp. Có tin đồn đã chết. Sống tự lập. Ít giao du. Tuy là gái nhảy nhưng không sa đọa, trụy lạc như phần lớn các cô cùng nghề. Tối nào Phan Thúc Định đến tiệm đều ngồi trao đổi với Định.

Đọc mấy báo cáo đó, Lansdale phân tích:

- Các ông thấy chưa Hai thằng Bình Xuyên kia là hai thằng đầu trộm đuôi cướp không đáng kể, không liên hệ gì đến Định cả. Thằng Hai Paul chỉ là thằng ăn chơi bị Định lợi dụng để nắm tình hình các giáo phái, không phải là thứ người "nói chuyện" được với Định. Vậy còn ai? Thúy Hằng. Bố đã tham gia kháng chiến chống Pháp và chết ở "bưng": Một vấn đề chúng ta phải lưu ý. Tối nào Phan Thúc Định đến, cũng chỉ ngồi trao đổi với Định - hai vấn đề ta phải lưu ý. Ít giao du, không sa đọa, trụy lạc - ba vấn đề ta phải lưu ý. Kết luận chúng ta có thể tìm thấy ở Thúy Hằng câu trả lời cho chúng ta về Phan Thúc Định.

Thomas và Fishiel tán thành:

- Chúng tôi hoàn toàn đồng ý với những nhận xét của ngài.

Lansdale có vẻ tự đắc của một người chỉ huy sáng suốt. Đúng lúc đó, phòng bên đưa sang kết quả việc phân tích những tờ giấy bạc của Phan Thúc Định đưa cho Thúy Hằng: chỉ là những tờ giấy bạc bình thường, không phát hiện được gì.

Thomas nói như muốn hét lên với tên nhân viên kỹ thuật mặc bờ lu trắng:

- Tại sao không có gì?

Tên nhân viên kỹ thuật nhún vai không trả lời, lảng lảng quay ra. Lansdale ngồi lặng đi, Thomas vẫn bức tức, lặp lại câu hỏi:

- Tại sao lại không có gì?

Lansdale khế đập bàn tay xuống thành ghế:

- Này, thiếu tá phải kiên nhẫn. Không phải khi nào trên tờ giấy bạc cũng có những dòng chữ bí mật. Có thể trong một tuần lễ hay tới kỳ hẹn nào đó đã thống nhất với nhau. hần mới viết mấy dòng...

- Thưa đại tá, không lẽ đêm nào ta cũng kiểm soát chúng? Ta chiếm mấy tờ giấy bạc này của Thúy Hằng là động rồi. Phan Thúc Định không đại gì mà lại tiếp tục viết trên những tờ giấy bạc nữa.

Lansdale có vẻ lão luyện trong nghề:

- Thế mà nhiều khi chúng viết đấy. Chúng đánh vào chỗ bất ngờ của ta.

Chúng nghĩ rằng ta sẽ không kiểm soát nữa, vì đã động rồi; chúng đánh đòn cao tay hơn, cứ viết. Nhưng chúng sẽ không thoát khỏi tay chúng ta. Chúng không thể cao tay hơn chúng ta được. Tôi đã có những kinh nghiệm ở Phi Luật Tân.

- Nghĩa là đại tá lại ra lệnh cho tiếp tục chặn lấy tiền của Thúy Hằng? - Fishiel nói.

- Thưa giáo sư, tôi không nghĩ đơn giản thế. Đêm mai không soát, đêm kia không soát, đêm sau đó cũng không soát. Nhưng một đêm bất chợt nào đó, chúng ta sẽ cho soát. Không làm công khai theo kiểu thiếu tá Thomas đã làm. Tôi sẽ có cách làm khác.

Có tiếng gõ cửa phòng, Thomas nhìn ra:

- Cứ vào!

Một tên nhân viên CIA vào đứng nghiêm:

- Báo cáo, có điện tìm đại tá Lansdale và thiếu tá Thomas.

Thomas cau mày hỏi:

- Ở đâu tìm?

- Báo cáo thiếu tá, ở văn phòng trung tâm SMM.

Cả mấy tên vội vã kéo nhau sang phòng điện thoại. Lansdale cầm lấy ống nghe:

- Hê lô. Đại tá Lansdale đây. Ai đấy?

Bên kia đầu dây, tiếng tên trung tá Andrews - "nổi tiếng về những hoạt động bí mật đặc biệt" - lộ rõ mặt bình tĩnh:

- Xin chào đại tá. Tôi trung úy Andrews. Vừa có điện từ Bắc Việt về mấy nhóm đặc biệt chúng ta tổ chức đưa ra miền Bắc.

- Sao? - Lansdale nói to vào ống nói.

- Đại tá có nghe rõ lời tôi không ạ?

- Rõ.

- Báo cáo đại tá, điện từ Bắc Việt đánh vào cho biết: "nhóm Bình" trà trộn vào nhà ga Hà Nội, đặt những quả mìn giả miếng than để phá những đầu máy xe lửa của Bắc Việt nhưng bị công nhân nhà ga phát hiện ngay. Cả nhóm bị bắt hết...

Lansdale ngắt lời:

- Thế còn nhóm "Hào"?

- Báo cáo đại tá, hai tên đi rải truyền đơn của phòng "chiến tranh tâm lý" thì mất tích, chưa nhận được tin tức của chúng. Còn ba tên chui vào một kho xăng định thả chất hóa học vào xăng phá các động cơ xe hơi của bọn Cộng

sản, không hiểu chúng làm ăn ra sao bị ngạt hơi suýt chết và bị công an Việt Minh bắt. Hình như những nơi cất điện đài và chôn giấu vũ khí của chúng ta để lại các vùng sau khi quân đội Pháp rút lui đã bị bọn Cộng sản phát hiện...

Lansdale buông ống nghe xuống. Hắn không thể nghe thêm được nữa. Đôi môi mỏng của hắn mím lại và mặt hắn tái đi trước những cặp mắt ngạc nhiên, bối rối của Thomas, Fishiel. Hắn ngồi phịch xuống ghế, rút khăn tay ra lau mồ hôi trán...

[1] Ông Nguyễn Đức Thuận đã tố cáo cái P.42 này trong tập hồi ký "Bất khuất".

[2] Tức Trần Kim Tuyến.

Chương 14 Bị theo dõi

Số cổ vấn Mỹ tăng vùn vụt cùng với những tàu Mỹ thi nhau cập bến Sài Gòn đổ vũ khí, xe cộ. Trên đường Catinat - bây giờ theo đúng "mốt" chủ nghĩa thực dân mới gọi là đường "Tự Do" - thấy vắng bóng dần bọn sĩ quan và binh lính Pháp nhưng xuất hiện đông đảo bọn "cổ vấn" Mỹ, đứa ngơ ngác trong bộ quần áo ka ki bóng, vì lần đầu đến một nước Đông Nam Á xa xôi, đứa khựng khiêng trong bộ Âu phục sang trọng, mặt vênh váo tưởng như khắp thiên hạ phải cúi đầu trước túi đồ của mình. Những cửa hàng có tên Arc-en-ciel, Susanna, Paris bar, Modern Tailleur... đã đổi rất nhanh thành những Paramount, Elizabeth, Hollywood bar, New star tailor...

Báo chí đầy rẫy quảng cáo những lớp dạy tiếng Anh cấp tốc bên cạnh những quảng cáo phim Mỹ sôi động, giật gân: "Bảy tên cướp và một người đàn bà", "Tình yêu cháy bỏng", "Bàn tay đầm máu"...

Những công chức xưa nay hay nói chen tiếng Pháp vào câu chuyện, đã bắt đầu nói: "OK", "Yes, Sir", "All right"...

Quân đội ngụy làm lễ lớn trút bỏ huy hiệu, phù hiệu cấp bậc kiểu Pháp và gắn huy hiệu, phù hiệu, cấp bậc kiểu Mỹ.

Trên khán đài, bọn sĩ quan Mỹ cười hoan hỉ.

Ngô Đình Diệm tuyên bố. "Biên giới Mỹ kéo dài đến vĩ tuyến 17".

Lansdale được cả cơ quan tình báo trung ương Mỹ CIA, Lầu Năm Góc và Nhà Trắng ghi công.

Từ trong tòa nhà lớn ở đường Gia Long giữa Sài Gòn, những chỉ thị của Hoa Thịnh Đốn được cụ thể hóa, chi tiết hóa ra và thực hiện.

Cũng từ trong nhà lớn đó, chiều chiều một chàng thanh niên dong dỏng, thanh tú, lịch sự tự lái chiếc xe Renault xinh xắn ra ngoài phố, đi lang thang trên các phố phường Sài Gòn-Chợ Lớn tấp nập xe cộ, lính tráng...

Sự có mặt của Phan Thúc Định ở dinh Gia Long trong những giờ phút sóng gió mà nhiều người khác bỏ đi, khi những lực lượng thân Pháp liên kết với nhau định hất đổ Ngô Đình Diệm đã làm cho Diệm thêm tín nhiệm anh. Diệm đã coi anh là một trong những thủ túc thân tín. Ngô Đình Nhu cũng tôn trọng sự hiểu biết sâu sắc của anh về mọi vấn đề, về tư tưởng của anh, không có gì để hằn phải phàn nàn. Hẳn có đôi chút nghi ngại về thái độ của vợ hẳn đối với anh, nhưng vốn là người thâm hiểm, hẳn không bộc lộ ra ngoài. Hẳn thấy không có một dấu hiệu gì để phải nghi vấn Phan Thúc Định về mặt đó. Nếu có nghi vấn tất phải nghi vấn thái độ của Fishiel. Nhiều lúc hẳn bắt gặp cái nhìn thèm muốn lộ liễu của tên giáo sư Mỹ này với Lê Xuân. Nhất là từ dạo anh em hẳn thâm tóm tất cả quyền hành vào trong tay, họ Trần của vợ hẳn cũng được đưa lên không kém gì họ Ngô, vợ hẳn được đề cao là “đệ nhất phu nhân” thì ăn mặc, sống càng buông tuồng phóng túng. Ắt tung ra một kiểu áo dài phụ nữ mới, bó chèn sát vào người, sườn xẻ thật cao, cổ khoét rộng đến vai. Người phụ nữ không mặc áo cánh bên trong, mặc kiểu áo đó bằng vải mỏng hoặc vải ni-lông, thân hình hầu như được phơi trần ra trước mặt mọi người.

Kiểu áo đó gọi là kiểu “Trần Lê Xuân”. Ắt mặc kiểu áo đó đăng đàn diễn thuyết, đi khánh thành một nhà máy do anh em họ Ngô bắt tiền viện trợ Mỹ ra xây làm của riêng, đi thăm một khu tập trung vợ lính... Thấy cái mũi tẹt mình do bố mẹ sinh ra không được đẹp, ắt thường xuyên đến các cửa hàng mỹ viện để chữa cho mũi cao lên. Có lần ắt khoe với Định:

- Mũi tôi đã cao hơn được một li.

Ắt thường rủ Định đi tham dự chợ phiên “ủng hộ thương phế binh”, dự đại hội tân nhạc, hoặc lên Đà Lạt thăm biệt thự riêng của vợ chồng hẳn xây mất hàng trăm triệu đồng... Trừ trường hợp không thể từ chối được, Phan Thúc Định mới đi còn thường thường anh nhường cái hân hạnh ấy cho “giáo sư cổ vấn” Fishiel.

Sau khi củng cố được địa vị, Ngô Đình Diệm muốn trả công cho Phan Thúc Định bằng một cái ghế trong chính quyền của hẳn, nhưng bọn Lansdale vẫn chưa nghe. Lansdale nói với Diệm:

- Nếu để cho Định một chức nhỏ thì anh ta sẽ không bằng lòng, nhưng nếu giao cho anh ta một chức to trong chính phủ - Tổng trưởng chẳng hạn - thì anh ta còn trẻ quá, chưa có uy tín trong chính giới Việt Nam. Chúng tôi sợ ông không tập hợp được những lực lượng ủng hộ ông. Chúng tôi muốn dùng những người nào cả quá khứ lẫn hiện tại phải đảm bảo thực hiện được nhiệm vụ triệt để chống Cộng sản.

Hẳn không nói rõ điều nghi ngại của hẳn, nhưng cũng làm Ngô Đình Diệm phân vân. Ngô Đình Diệm quay sang hướng khác, muốn trả công Định bằng kinh tế. Hẳn bàn với Ngô Đình Nhu để cho Định phụ trách một số công trình

xây dựng của gia đình hẳn thông qua việc sử dụng viện trợ Mỹ. Ngô Đình Nhu lắc đầu:

- Nếu anh muốn trả công Định, anh có thể cho anh ta một số tiền lớn bao nhiêu cũng được, em không có ý kiến gì. Anh ta muốn sử dụng thế nào, tùy ý. Nhưng kinh tế riêng của gia đình chúng ta thì không nên để cho bất cứ một người nào biết.

Ngô Đình Diệm thấy Nhu có lý. Vì vậy, Phan Thúc Định vẫn được chiêu đãi ở trong dinh "Tổng thống" nhưng vẫn không giữ chức vụ gì công khai trong chính phủ Diệm. Mỗi buổi chiều, vẫn theo lệ thường, anh lái chiếc xe con của anh ghé các quán cà phê, các tiệm nháy. Các tiệm nháy, quán cà phê, quán rượu càng ngày càng mở nhiều thêm. Ở các quán rượu, quán cà phê, quán trà, người ta bàn áp phe, bàn tán thời sự công khai. Bất cứ một việc gì xảy ra ở Sài Gòn-Chợ Lớn, từ chuyện xe hơi đâm chết người ở đường Lê Lợi đến chuyện ông Tổng trưởng nào có "mèo" ở đâu, từ chuyện một anh lính "cộng hòa" giải ngũ, không cách gì nuôi con, đã cầm dao cắt cổ ba con nhỏ rồi tự tử như thế nào, đến chuyện đại sứ Hoa Kỳ tiếp những ai, ngay buổi chiều hôm đó, người ta có thể nghe đầy đủ ở các quán rượu, quán cà phê, quán trà. Người ta có thể gặp ở đây từ những nhà báo quen đi săn tin vặt, những nhà văn chuyên viết sách theo đơn đặt hàng, cười nói ba hoa, đến những sĩ quan ngục vừa ở đồn lẻ về ngồi lăm lè; từ những anh sinh viên trường đại học sôi nổi tranh luận đến những anh chào hàng thì thầm bàn tán. Người ta có thể gặp ở đây cả những gã cao bồi du côn mắt nhắm nha nhắm nháy, bám lẳng nhăng mấy cô bán hàng đến những tên mật thám chỉ điểm của đủ các thứ cơ quan mật vụ ngục quyền: Sở nghiên cứu chính trị và xã hội của Trần Kim Tuyến, Sở Cảnh sát đô thành, Phòng Nhì, Cục An ninh quân đội...

Ở các tiệm nháy cao cấp thì khách lui tới có khác. Người nước ngoài ghé thăm "Hòn ngọc Viễn Đông" với những mục đích khác nhau. Bọn cố vấn Mỹ muốn giết nỗi buồn xa nhà; mấy nhà tư bản mới trở dậy học làm sang; những anh con nhà giàu du học ở nước ngoài về; những sĩ quan ngục ở Bộ tổng tham mưu quen thói ăn chơi.

Phan Thúc Định ghé vào quán trà "Thiên Thai". Quán đã đông người. Khói thuốc lá mù mịt. Từ cái máy chạy băng ghi âm ở cạnh cô thu tiền vắng vắng vọng ra một giọng nữ sụt sướt, náo nuột.

"... Đời lạnh lùng trôi theo dòng nước mắt.

Với bao tiếng tơ xót thương đời.

Hận cuộc tình đã chết một đêm nao..."

Định đưa mắt khắp gian phòng tìm chỗ ngồi. Người đàn ông ngồi một mình một bàn, trông thấy anh, đứng dậy niềm nở:

- Anh Định! Mời anh ngồi chung bàn với tôi.

Người đàn ông đó trạc ngoài năm mươi tuổi, dáng chải chuốt, mặc bộ "trô" xám, đầu chải mượt, mũi to. Định thường hay gặp người này ở các quán trà, tiệm nháy. Mấy lần anh và hẳn đã nói chuyện, ngồi chung bàn với nhau. Ban

ngày hăn thường đeo kính mát to gọng, và anh cảm thấy hình như đã gặp hăn ở đâu một lần rồi.

Qua nhiều lần gặp gỡ, biết anh là tiến sĩ luật ở Pháp về, đang tìm việc làm, hăn bắt đầu tâm sự với anh. Hăn cũng là một trí thức Việt kiều về nước. Hăn tự giới thiệu tên là Sanh, bác sĩ chuyên chữa bệnh thần kinh ở Anh, nghe tin hòa bình lập lại, nước nhà độc lập rồi thì về nước, nhưng rồi hăn hối hận đã về miền Nam, vì theo lời hăn: “Đáng lẽ phải về miền Bắc vì miền Bắc mới là độc lập thực sự. Chứ miền Nam chỉ là độc lập giả hiệu. Người Pháp đi thì người Mỹ thay thế. Tôi đã lầm khi về miền Nam này”.

Hăn nói với Định những lời nhiệt tình yêu nước và tha thiết muốn hành động để đóng góp vào cuộc đấu tranh chung của dân tộc. Hăn thường thấp giọng ca ngợi một số trí thức cũng dũng cảm đấu tranh trong “Phong trào đòi hòa bình thống nhất” ở Sài Gòn-Chợ Lớn như luật sư Nguyễn Hữu Thọ, giáo sư Phạm Huy Thông... Hăn nói: “Nếu tôi về nước sớm, tôi cũng tham gia phong trào đó. Những người trí thức phải là những người yêu nước dám đứng về phía chính nghĩa. Tôi chỉ công nhận ở nước Việt Nam này có một lãnh tụ duy nhất: Cụ Hồ Chí Minh...”

Thời gian đầu, Định lặng im. Vài lần gần đây, tuy không nói ra lời nhưng anh chăm chú nghe hăn và gật đầu tỏ vẻ đồng tình, hăn càng thân mật, tâm sự với anh.

Cũng chẳng còn bàn nào để trống, Định bước lại bàn của Sanh. Một cô chiêu đãi viên đến trước bàn, hơi cúi đầu, mỉm cười. Định nói:

- Cô cho tôi một tách cà phê đen. Xin đừng cho bơ.

Cô chiêu đãi viên quay đi. Định và Sanh trao đổi với nhau những câu hỏi thăm xã giao về sức khỏe, về việc làm. Hai người cùng cười khi biết cùng chưa lựa chọn được việc làm nào hợp ý mình. Tên Sanh cười lớn hơn:

- Bởi vì chúng mình không phải chỉ cần có việc làm để kiếm được nhiều tiền hoặc có danh vọng. Nếu chỉ cần thế thì tôi vẫn cứ ở Anh và anh đã ở lại Pháp rồi, phải không? Chúng ta cần những cái gì lớn hơn thế.

Ở bàn bên cạnh, mấy người đàn ông, vừa già, vừa trẻ ngồi lẫn lộn với nhau. Cách ăn mặc mỗi người một khác, người thì sang trọng thắt cà vạt, quần thẳng nếp, giày đen bóng loáng, người thì cầu thả áo cộc tay bỏ ngoài quần, đi dép lê. Người hút thuốc lá liên tục, người ngậm tẩu và ánh lửa đỏ trên nõ tẩu luôn luôn sáng. Những cốc cà phê để đầy bàn lẫn với ấm chén trà. Qua câu chuyện, Định biết đây là mấy phóng viên, biên tập viên của mấy tờ báo lớn ở Sài Gòn. Định rất thích nghe chuyện phóng viên. Họ biết đủ các thứ chuyện, lại hay trống miệng và coi trời bằng vung. Những gì họ biết mà họ không viết ra được, họ đều nói ra miệng ở các quán trà, tiệm rượu, trong những buổi gặp gỡ nhau. Vừa nghe Sanh nói, Phan Thúc Định vừa để ý nghe câu chuyện của các nhà báo ở bàn bên. Đây là câu chuyện của họ:

- Đệ nhất phu nhân qua Đông Kinh và ở đó bà mắng nhiếc ông đại sứ Nguyễn Ngọc Thơ thậm tệ.

- Thái độ Nguyễn Ngọc Thơ ra sao?
- Tổng thống nhiều khi còn bị bà nạt nộ la ó ở trong dinh mà không dám ngẩng đầu lên, huống chi là Thơ!
- Thơ lên từ sau vụ Ba Cụt bị giết phải không?
- Việc cụ thể như thế nào, kể cho nghe với.
- Anh chưa biết à? Hồi đó, sau khi đã đánh lui quân Bình Xuyên, ông Diệm và ông Nhu cho ông Thơ đi làm sứ giả kêu gọi Ba Cụt đầu hàng. Ông Thơ tiếp xúc với người chủ của Ba Cụt là Huỳnh Kim Hoan. Huỳnh Kim Hoan nghe lời ông Thơ đi dỗ dành Ba Cụt trở về với chính phủ và chuyển cho Ba Cụt một cái giấy thông hành của Diệm cấp. Ba Cụt cầm giấy thông hành đó đến địa điểm hẹn thì lập tức bị bắt ngay. Những người bắt Ba Cụt lấy cớ là Ba Cụt đến quá giờ hưu chiến. Người chủ Ba Cụt là Huỳnh Kim Hoan cũng mất tích luôn. Tòa án quân sự Cần Thơ đưa ngay Ba Cụt ra xử tử hình và cho thi hành án ngay. Riêng ông Thơ được cử đi làm đại sứ.
- Chà chà. Thế thì giỏi quá. Tào Tháo cũng không bằng.
- Suyt. "Huý" đấy. Có mồm thì cắp có nấp thì chạy.
- Kiểm duyệt báo thôi chứ kiểm duyệt cả mồm người ta nữa à?
- Kiểm duyệt báo là Nha thông tin, còn kiểm duyệt mồm là Nha tổng giám đốc cảnh sát và công an. Không những kiểm duyệt mồm mà còn kiểm duyệt cả ý nghĩ của anh nữa chứ.
- Sự im lặng của nhân dân không phải là một điều tốt đẹp.
- Hà... Hà... Hà...!
- Nhiều anh còn bị đau hơn Ba Cụt nữa cơ. Cứ tưởng bỏ. Trịnh Minh Thế tưởng sẽ về làm tướng trong quân đội quốc gia, có nhà lầu, ô tô, lại có cả mấy triệu đô la tiền thưởng. Ai ngờ lãnh một viên đạn sau lưng, chết thẳng cẳng. Tướng Cao Đài Nguyễn Thành Phương nhận không biết bao nhiêu tiền của ông Diệm. Cá nhân tướng Phương được riêng ba triệu sáu đôla, ngoài ra còn được ăn vào hàng triệu Mỹ kim cấp cho binh sĩ Cao Đài của Phương và việc thành lập đảng Phục quốc ủng hộ ông Diệm. Ai ngờ ông Diệm vững ngồi rồi, chỉ một năm sau anh em tướng Phương bị đè xuống bùn nhơ, bị ông Nhu tịch thu hết tài sản, lấy lại toàn bộ số tiền đã nhận của ông Diệm.
- Hà... Hà... Hà... Thổ khô hết thì chó săn phải chết, đấy là chính sách của các bạo chúa.
- Một nền chính trị độc tài bao giờ cũng đi đôi với những thủ đoạn lừa dối và tàn bạo.
- Suyt! Lại phạm húy rồi.
- Âu đó cũng là một bài học hay... À, này, tôi nghe nói Hít-le khi lên làm quốc trưởng thì tìm cách thủ tiêu hết những người biết rõ quá khứ mình có phải không?

Cô chiêu đãi viên bưng một tách cà phê nóng đặt trên bàn Phan Thúc Định. Anh nhìn cô gật đầu.

- Cảm ơn cô.

Câu chuyện của mấy nhà báo ngồi bàn bên chuyển sang những việc Hít-le làm, khi cầm quyền ở Đức, những sự tàn bạo khủng khiếp của bọn "Giét-ta-pô" đối với những người chống đối hần và những người Do Thái vô tội. Lão Sanh ngồi phía bên kia bàn nghe họ nói câu được câu chẳng. Dù sao hần cũng biết họ nói gì, nên nhún vai bảo Phan Thúc Định:

- Anh thấy đấy. Ai có trí thức một chút đều bất mãn với chế độ này.

Rồi hần hạ giọng, cúi xuống nói rất nhỏ với Định:

- Tôi mới ở nước ngoài về nên nhiều cái bở ngỡ. Thú thực với anh, nếu tôi biết một người kháng chiến, nếu tôi bắt liên lạc được với một người của Việt Minh... Tôi sẽ như tất cả những người trí thức yêu nước khác.

Định nhìn hần cũng nói nhỏ, thận trọng:

- Tôi có thể tin được anh không?

Mắt lão Sanh sáng lên, cái mũi to của hần phập phồng:

- Tôi đã nghe theo tiếng gọi của Tổ quốc về đây. Tôi biết nói thế nào hơn được với anh. Người Việt Nam nào chẳng yêu nước, chẳng muốn đất nước hoàn toàn độc lập, thống nhất. Tôi có giấu gì anh đâu.

Phan Thúc Định vẫn có vẻ ngần ngại:

- Làm thế nào để tôi có thể hoàn toàn tin anh được?

- Tôi xin thề...

Phan Thúc Định nâng tách cà phê uống một ngụm, trầm ngâm như đấu tranh tư tưởng. Lão Sanh nóng ruột, giục giã:

- Đây là tính mạng của tôi, là cả cuộc đời tôi. Tôi đùa thế nào được. Tôi xin thề với anh... Anh không nên coi thường tôi.

- Xin lỗi anh, không phải tôi coi thường anh đâu. Vì là vấn đề quan trọng có thể mất mạng, không phải là việc đùa, nên tôi phải thận trọng, anh hiểu cho, anh đừng giận tôi.

- Không. Không. Tôi giận anh thế nào được. Anh thận trọng là phải lắm. Bây giờ người tốt thì ít, người xấu thì nhiều. Chỗ nào cũng đầy rẫy bọn mật vụ. Và lại, chuyện ấy thì ngay đến cả bố mẹ, vợ con mình, mình cũng không cho biết được phải không anh? Nhưng cũng còn tùy từng người chứ.

Phan Thúc Định cẩn thận nhìn khắp tiệm trà một lượt, ghé vào tai nói bên tai hần:

- Tôi hoàn toàn tin ở anh nhé. Tôi có biết một người kháng chiến cũ, người này có thể giúp anh được vì vẫn còn liên lạc với Việt Minh. Anh phải tuyệt đối giữ bí mật đấy.

Lão Sanh không giấu nổi sự sung sướng.

- Ôi, thế mà anh giấu tôi mãi. Thế mà anh để cho tôi bấy lâu nay cứ định lại ra nước ngoài rồi xin về miền Bắc. Anh có thể giới thiệu tôi với người ấy được không? Tôi xin làm bất cứ việc gì, miễn là đóng góp được cho nước nhà chóng thống nhất. Người ấy ở ngay Sài Gòn này hay ở xa đây?

- Người ấy ở ngay Sài Gòn này thôi. Nhưng anh làm gì mà nóng ruột thế?

Lão Sanh thanh minh ngay:

- Anh bảo tôi không nóng ruột làm sao được. Thời gian gần đây tôi thấy cuộc đời tôi cứ kéo dài như thế này, vô vị lắm rồi. Tôi muốn đổi khác đi. Mình có trí thức, có tâm hồn, có lòng yêu nước, mình không thể chấp nhận bất cứ một ngoại bang nào giày xéo lên đất nước này, không thể chấp nhận một sự độc tài tàn bạo thống trị trên mảnh đất này, không thể chấp nhận nỗi đau chia cắt đất nước.

Hắn nói hùng hồn, tha thiết quá, làm Phan Thúc Định phải chuyển thái độ. Anh nói:

- Tôi rất kính phục những người có lòng yêu nước nồng nhiệt như anh. Tôi xin giới thiệu anh với người ấy. Không nói giấu gì anh, tôi đến gặp người ấy bây giờ. Tôi cũng như anh.

Lão Sanh bắt ngay lấy câu nói của Định.

- Ngay bây giờ?

Phan Thúc Định đưa mắt ra hiệu cho Sanh.

- Anh nói khẽ chứ. Uống xong tách cà phê, xin mời anh đi theo tôi.

Lão Sanh uống một ngụm hết chỗ cà phê còn lại trong tách. Phan Thúc Định đứng lên. Lão Sanh nhanh nhẹn ra quầy trả tiền. Hai người bước ra khỏi quán trà. Phan Thúc Định chỉ chiếc xe hơi con của mình.

- Mời anh lên xe tôi.

Mở cửa xe để lão Sanh bước lên, xong anh sang phía tay lái ngồi. Rập mạnh cánh cửa xe, trước khi mở máy, anh móc trong túi hộp thuốc lá, đưa mời lão Sanh. Hắn rút một điếu. Anh bật lửa cho hắn châm. Hắn hít một hơi dài sung sướng.

- Tôi cứ hình dung những người cách mạng là những người phải hiểu biết nhiều. Trước đây, thú thực, tôi chỉ lao vào khoa học, thờ ơ với chính trị. Nhưng từ khi thăng trận Điện Biên Phủ của dân tộc ta vang dội thế giới, tôi tỉnh ngộ...

Thấy Định đóng hộp thuốc cất vào túi, hắn hỏi:

- Anh không hút?

Định cười:

- Trong lúc lái xe, tôi không hút.

Chiếc xe chuyển bánh, bon trên đường đầy xe cộ đi lại. Tối đến, hầu như cả Sài Gòn đổ ra ngoài đường. Những cửa hàng nhấp nháy ánh điện nê-ông xanh đỏ nhiều hơn trước. Những cao ốc kiểu Mỹ đã thấy lác đác xuất hiện. Lão Sanh lại rít một hơi thuốc lá dài, chỉ mấy tên cổ vấn Mỹ mặc quân phục đi trên hè đường, nói:

- Bọn này có khác gì bọn lính viễn chinh Pháp trước đây đâu. Nhìn bọn chúng, tôi không chịu được... Ờ hay, không hiểu sao... tôi thấy nôn nao khó chịu quá...

Định vẫn nhìn ra phía trước:

- Có lẽ anh say thuốc đấy!

Tiếng nói của lão Sanh bỗng chới với, mơ hồ:

- Ờ... ờ... có lẽ thế... chỉ buồn ngủ...

Định quay sang, hắn đã nghèo đầu trên chỗ dựa. Anh cho xe chạy chậm lại, một tay giữ tay lái, một tay rút điều thuốc lá cháy dở còn trong kẽ tay hắn, ném ra ngoài đường. Anh tiếp tục cho xe chạy ra một phố vắng, đỗ vào sát hè đường. Anh lần lượt soát khắp các túi quần, túi áo hắn. Hắn không mang một giấy má gì, chỉ có một tập tiền. Soát đến túi trong áo "trô" của hắn, Phan Thúc Định móc ra một vật dẹt nhỏ vừa bằng chiếc hộp đựng thuốc lá, có ghi nhãn hiệu USA. Anh mỉm cười: đó là một loại máy ghi âm đặc biệt. Anh lật đi, lật lại chiếc máy trên tay, ấn vào một vài bộ phận trong máy rồi đưa lên tai nghe thử: toàn bộ cuộc nói chuyện giữa anh với lão Sanh ở quán trà đã được ghi lại lẫn với những tiếng âm nhạc khác trong quán. Anh bỏ chiếc máy vào túi mình, rút ga, sang số xe.

Xe anh chạy về đường Trần Hưng Đạo, đỗ lại trước cổng nha Tổng giám đốc cảnh sát công an. Anh đưa giấy chứng nhận là nhân viên đặc biệt của Phủ tổng thống cho tên cảnh sát thường trực xem, yêu cầu hắn cho người ra giữ người ngồi trong xe và cho anh gặp ngay tên đại tá giám đốc cảnh sát và công an Nguyễn Ngọc Lễ - Nguyễn Ngọc Lễ đã thay Lại Hữu Sang, sau khi Ngô Đình Diệm diệt Bình Xuyên. May quá, tối đó, Nguyễn Ngọc Lễ ở phòng làm việc. Tên cảnh sát thường trực vội vã lễ phép mời anh vào phòng khách. Một phút sau, anh đi qua chiếc sân đầy bọn cảnh sát mặc quần áo trắng, đầy những xe ô tô sơn xám, những mô tô chực sẵn, bước vào phòng làm việc của Nguyễn Ngọc Lễ. Nguyễn Ngọc Lễ đã gặp anh mấy lần ở "dinh Tổng thống", niềm nở đứng dậy:

- Xin chào ông Định. Ông có việc gì cần kíp truyền đạt cho chúng tôi?

Phan Thúc Định chìa tay bắt tay hắn. Hắn đưa cả hai tay nắm lấy bàn tay Định vì hắn biết anh là người được Ngô Đình Diệm ưu ái. Định nói:

- Tôi vừa lừa bắt được một tên chống đối Ngô tổng thống, công khai chửi bới chính quyền quốc gia và ca ngợi Việt Minh. Nó định bắt liên lạc với Việt Minh để hoạt động lật đổ chính quyền quốc gia. Tôi xin giao nó cho đại tá trước khi về báo cáo với Tổng thống.

Nguyễn Ngọc Lễ nói như reo lên:

- Tốt quá. Xin ông cứ để nó đấy cho tôi! Tôi xin thân chinh lấy khẩu cung nó ngay lập tức.

Hắn nắm những ngón tay béo mẫm, chắc nịch của hắn lại:

- Á à! To gan thật, dám chống đối Ngô tổng thống, chửi bới chính quyền quốc gia... á à... dám liên lạc với Cộng sản... Dù gan bằng trời, cứ treo lên cho một trận điện kích liệt là phải phun ra hết...

Phan Thúc Định móc túi đặt chiếc máy ghi âm của lão Sanh lên bàn Nguyễn Ngọc Lễ:

- Đây là chứng cứ nó không thể chối cãi được: toàn bộ những lời nói phiến loạn của nó được ghi lại trong này. Tôi xin giao cho đại tá làm tang vật.

Anh mở chiếc máy ghi âm cho Nguyễn Ngọc Lễ nghe. Càng nghe, mặt hắn càng nhăn lại. Hắn nghiêng hai hàm răng vuông bạnh:

- Nó chết với tôi. Nó phải chết với tôi!

Phan Thúc Định tắt máy ghi âm:

- Tôi để nó ngoài xe. Đại tá làm ơn cho mấy nhân viên ra khiêng nó vào hộ. Nó bị ngắt đi. Khoảng mười phút nữa nó sẽ tỉnh dần.

Nguyễn Ngọc Lễ rồi rít:

- Vâng, vâng. Nếu cần, chỉ cần một thùng nước vào mặt là tỉnh ngay thôi mà.

- Tùy đại tá xử trí.

Nguyễn Ngọc Lễ theo Phan Thúc Định ra ngoài. Đi cạnh Định, hắn hỏi nhỏ:

- Ông thấy Tổng thống và ngài cố vấn có ý kiến gì về ngành cảnh sát và công an chúng tôi không?

Phan Thúc Định nghiêm trang:

- Tổng thống và ông Nhu rất bằng lòng về những việc làm tích cực của đại tá nói riêng và những chiến tích của ngành cảnh sát và công an dưới quyền ngài nói chung.

Nguyễn Ngọc Lễ rạng rỡ mặt mày:

- Ông trình lại với Tổng thống và ngài cố vấn hộ tôi: Tôi rất hàm ơn Tổng thống, xin hết sức trung thành và tuyệt đối; chấp hành mọi mệnh lệnh của Tổng thống.

Hắn vẫy mấy tên cảnh sát võ trang đang đứng ở sân theo hắn ra cổng. Sau

khi ra lệnh cho chúng khiêng lão Sanh vào trong phòng lấy khẩu cung, Nguyễn Ngọc Lễ còn nói với Phan Thúc Định trước khi anh lên xe:

- Ông thưa với Tổng thống là tôi sẽ thân chinh lấy khẩu cung nó ngay bây giờ và ngày mai xin trình lên Tổng thống.

Chiếc xe con của Phan Thúc Định lẩn ngay vào với dòng xe xuôi ngược tấp nập trên đường. Anh lái xe quay về trung tâm thành phố Sài Gòn, đỗ trước cửa tiệm nhảy Liberty Palace.

Trong lúc anh đang ngồi nói chuyện như thường lệ với Thúy Hằng trên gác, cậu bé đánh giày huyết sáo miệng đi qua phía sau xe anh...

* * * * *

Sáng hôm sau, lão Sanh tả tơi ngồi gục trước mặt Lansdale và Trần Kim Tuyến. Hắn chỉ còn mặc chiếc áo sơ mi và chiếc quần "trô" rách mướp đầy vết bẩn lẫn với máu. Mặt hắn nổi lên từng khối tím sưng húp. Hắn thở hổn hển và không muốn cử động chân tay nữa. Thịnh thoảng, hắn bật lên những tiếng đau đớn...

Lansdale lồng lộn như con hổ bị sa lưới:

- Con khỉ. Anh làm hỏng hết mọi việc!

Trần Kim Tuyến thì nhìn lão Sanh bằng cặp mắt ái ngại:

- Anh Phòng, sao anh không nói ngay với đại tá Lễ anh là ai và gọi điện về cho chúng tôi biết.

Phạm Xuân Phòng - chính hắn là Phạm Xuân Phòng - rên rỉ:

- Ông ấy có thèm nghe tôi đâu... Tôi nói rồi. Ông ấy không tin... Cái máy ghi âm... Nó hại tôi... Ông ấy đánh tôi... đau quá... Thằng chó chết!... vừa quay điện... vừa đổ nước vào mồm... tôi chết mất... đau quá...

Hắn đưa tay lên lay lay hàm răng của mình, có cảm tưởng như hai hàm răng đã long chân hết. Không giữ lịch sự gì nữa, hắn nhổ một bãi nước bọt có lẫn máu xuống nền nhà.

Trần Kim Tuyến nói như an ủi:

- Anh cũng đã được huấn luyện để có thể chịu đựng được sự tra tấn khi nhỡ rơi vào tay Cộng sản rồi cơ mà.

Phạm Xuân Phòng đưa bàn tay quệt ngang miệng. Tức giận rên lên:

- Nhưng tôi... có được huấn luyện để... chịu đựng máy quay điện tối tân... của Hoa Kỳ đâu.

Trần Kim Tuyến hơi nhếch mép, Lansdale không chú ý gì đến hình hài tả tơi, sự đau đớn của Phạm Xuân Phòng, nói như mắng vào mặt hắn:

- Con khỉ. Thế là hỏng hết! Anh lộ rồi, anh Phòng ạ. Từ giờ trở đi, anh không thể đảm nhận được công việc theo dõi Phan Thúc Định nữa. Anh hãy giấu mặt

đi, và làm việc khác.

Rồi Lansdale quay về phía Trần Kim Tuyến:

- Chúng ta đã thanh toán xong các giáo phái, các đảng phái của Nhật, của Pháp còn lại chống đối chúng ta. Nhưng chúng ta vẫn không làm thế nào dẹp yên được những kẻ đòi hòa bình thống nhất, đòi nói chuyện với miền Bắc, đòi tổng tuyển cử, chống lại ông Diệm và sự có mặt của người Mỹ ở đây. Phong trào đó ngày càng lan rộng, ngày càng đe dọa chúng ta. Trong dân chúng, ảnh hưởng của Việt Minh. của ông Hồ Chí Minh vẫn còn sâu sắc. Ở một số vùng nông thôn, chúng ta vẫn chưa hoàn toàn kiểm soát được. Nhiều trường ấp, trường thôn đã bị mất tích. Ở thành phố, qua báo cáo của các cơ quan điều tra, tầng lớp trí thức thanh niên có nhiều bất mãn hoặc công khai, hoặc ngấm ngầm, có những tổ chức hoạt động bí mật. Tất cả những điều đó chắc chắn có bàn tay của Việt Minh. Tất cả những điều đó làm chúng ta lo ngại hơn bọn giáo phái thân Pháp, chúng ta vừa dẹp xong. Cho nên nếu Phan Thúc Định là người của SEDCE thì tôi không lo ngại, nhưng nếu là người của tổ chức Việt Cộng thì phải thanh toán ngay. Cuộc điều tra vừa rồi của anh Phòng vẫn bổ ích cho chúng ta. Chúng ta chưa thấy một dấu vết gì chứng tỏ Định là người của Việt Cộng. Dù sao, muốn chắc chắn, chúng ta vẫn phải làm thêm lần cuối cùng nữa cho an tâm, để biết rõ Định có phải là một người hoàn toàn theo ta chống Cộng hay còn ở trong một tổ chức nào khác? Còn một đầu mối chúng ta vẫn phải thẩm tra.

Hắn kéo khóa mở chiếc cặp cầm trên tay, lấy ra hai tờ báo hàng ngày: "Thời Đại" và "Sài Gòn". Cả hai cùng được mở sẵn ở trang 8, mục rao vặt có bút chì đỏ đóng khung mấy dòng chữ nhỏ. "Mua tranh cổ: xin liên lạc 165 đường Võ Di Nguy". Trần Kim Tuyến đọc nhanh mấy dòng chữ nhỏ đó, ngược mắt nhìn chủ như dò hỏi. Lansdale hất hàm:

- Anh có biết 165 Võ Di Nguy là địa chỉ của ai không?

Trần Kim Tuyến lắc đầu:

- Tôi làm thế nào biết hết được tất cả các nhà ở vùng Sài Gòn này.

- Thế mà phải biết hết đấy! Nếu không, cũng phải biết hầu hết, thưa ông Giám đốc Sở Nghiên cứu Chính trị ạ... Đây là địa chỉ của Thúy Hằng, cô gái nhảy xinh đẹp của tiệm Liberty vẫn nói chuyện với Phan Thúc Định, hẳn anh chưa quên.

Phạm Xuân Phòng vẫn ngồi ôm hàm rên rĩ nhỏ xuống một bãi nước bọt vẫn máu nữa.

Chương 15 Một vụ bắt cóc

Vừa đỗ xe trước cửa tiệm Liberty, Phan Thúc Định trông thấy một người từ xa yếu điệu bước lại. Cái dáng người thon mảnh với lối cầm "sắc" đung đưa trên

tay ấy, anh không thể lẫn được. Vẫn như ngày nào cùng anh đi bên bờ sông Seine.

Anh mở cửa xe, đứng chờ. Chừng như cũng nhận ra anh, một nụ cười với hàm răng trắng bóng làm khuôn mặt Vân Anh tươi hẳn lên. Vân Anh bước nhanh về phía Định.

- Chào anh Định! Thật là một sự tình cờ quý hóa.

Định đỡ lấy bàn tay mềm mại của Vân Anh.

- Vân Anh có khỏe không? Bây giờ làm gì? Ở đâu?

- Anh trông em thì biết, em vẫn khỏe. Còn làm gì ư? Làm nhiều thứ mà hóa ra không làm gì cả. Em chẳng muốn trói mình vào một công việc gì cố định, có thể làm mình mất tự do. Anh quên rằng em tốt nghiệp ở Cambridge về, mà Sài Gòn hiện nay đang sôi nổi phong trào đua nhau học tiếng Anh. Em thiếu gì việc làm. Còn anh?

Phan Thúc Định mỉm cười:

- Vẫn thế.

- Vẫn thế là thế nào?

Rồi Vân Anh trở vào Định:

- Không giấu em được đâu. Em biết bây giờ anh làm lớn rồi: "Cố vấn riêng của ngài Tổng thống" cơ mà! Hay sợ em nhờ vả gì?

Định vẫn cười:

- Dù anh làm gì chẳng nữa thì anh cũng vẫn là anh. Ý anh muốn nói thế. Anh sống vẫn chẳng khác gì hồi còn học ở bên Pháp cả. Hơn nữa, đối với em...

- Anh khéo bào chữa lắm. Bây giờ anh đi đâu thế?

Định chỉ vào tiệm Liberty:

- Nếu em vui lòng, xin mời em. Ở Sài Gòn này, ngoài giờ làm việc ra, anh chẳng còn thú vui nào khác nữa.

- À! Ông cố vẫn trẻ tuổi, đẹp trai, bắt đầu ăn chơi rồi đấy! Thế mà anh nói anh vẫn thế... Nhưng xin lỗi, hỏi thực anh nhé: anh có "mèo" nào trong đó không? Em vào có phiền gì anh không?

Định nhún vai:

- Không sao cả.

Anh cũng bắt chước giọng đùa cợt của Vân Anh:

- Nếu mê cô nào trong đó, anh đã không dám mời em vào.

Hai người bước vào tiệm. Mấy cô gái nhảy trong tiệm quen mặt Định, thấy anh đi với một thiếu nữ lạ mặt, xinh đẹp vào, nghiêng đầu chào anh và mỉm

cười tinh quái. Định nhìn một lượt khắp phòng, không thấy Thúy Hằng. Anh đưa Vân Anh vào một bàn trống.

Nhạc nổi lên một bài tango. Vân Anh nhìn Định:

- Anh còn nhớ không? Người Pháp rất thích tango. Em nhớ lại những ngày còn ở Pháp, nhớ lại cái bài hát trữ tình: "Bài tango đẹp nhất trong đời tôi".

Định đứng dậy:

- Xin mời em. Đúng vậy... "Bài tango đẹp nhất trong đời tôi" là bài tango..." (Anh nhắc lại câu đầu bài hát đó bằng tiếng Pháp).

Vân Anh đưa tay ra cho Định. Trong tiếng nhạc ảo huyền, Vân Anh hát hàm về phía mấy tên Mỹ, đang đi những bước nặng nề trên sàn nhảy.

- Bọn kia chắc chỉ thích Suynh, Hu-la-húp. Một bọn người vô văn hóa, điên loạn, hợm hĩnh.

Định lắc đầu tỏ vẻ không đồng ý:

- Họ giàu và mạnh nhất thế giới. Họ đang giúp chúng ta.

Vân Anh hơi ngạc nhiên:

- Sao anh không cộng tác với họ?

Định vẫn bước những bước nhẹ nhàng, ung dung.

- Anh phụng sự Ngô tổng thống. Tổng thống, người rất sáng suốt, sẽ chỉ cho chúng ta nên đi theo con đường nào.

Định phản công lại ngay:

- Em có nhận được tin gì của Lê Mậu Thành không?

- Từ ngày ra gặp anh ấy đến nay, em không nhận được tin gì của anh cả.

- Nếu Thành không về, cứ đi theo Việt Cộng?

Vân Anh cũng tỏ ra không vừa:

- Anh Thành không phải chỉ là người yêu của em mà còn là "người bạn cũ bên núi Ngự Bình" của anh nữa.

Nét mặt Định không thay đổi:

- Mọi việc đều khác trước rồi. Bây giờ chống Cộng là quốc sách.

Vân Anh đánh trống lảng:

- Trời ơi! Anh trở thành một chính khách thực sự rồi.

- Anh chỉ làm mọi việc để trả thù nhà. Ba anh cũng bị chết như ba em. Phụng sự Tổng thống là con đường để anh vừa trả thù nhà, vừa đền được nợ nước.

Rồi anh nhìn vào cặp mắt có hàng mi dày và cong của Vân Anh:

- Bên cạnh em, anh không là chính khách, không là gì cả...

Hàng mi dày và cong ấy chớp chớp, cúi xuống:

- Em thèm được là nam giới như các anh để có thể làm được nhiều việc, để có thể đi theo... anh. Là phụ nữ, em yếu đuối quá, bất lực quá. Ba mẹ không còn. Chú em còn phải lo nhiều đến gia đình và bước đường công danh. Có người yêu thì người ấy đi theo con đường khác rồi, chẳng còn mong khôi phục lại những tình cảm như xưa nữa. Anh xem, em còn biết dựa vào ai nữa, giữa cuộc đời đầy bão táp này? Nhiều khi, em cảm thấy cô đơn quá, buồn tủi quá. Trong khi đó, thời gian cứ đi, lạnh lùng, tàn nhẫn. Thời gian cứ đi và nỗi cô đơn buồn tủi càng tăng lên... Em sẽ sống ra sao đây?...

Vân Anh thở dài. Những lời nói nho nhỏ của Vân Anh thoáng chốc như một bàn tay nhẹ nhàng, len lết bóp dần trái tim Phan Thúc Định. Một mùi nước hoa kiêu kỳ từ mái tóc uốn chải rất khéo của Vân Anh thoảng thoảng bay vào khứu giác anh. Điệu nhạc huyền ảo...

Đầu óc Phan Thúc Định rối bời. Vân Anh là người như thế nào? Cuộc gặp gỡ hôm nay có phải là vô tình không? Cô ta có còn liên hệ gì đến Lê Mậu Thành không? Những lời tâm sự của cô ta là thực hay là giả? Con người cô ta thực ở chỗ nào, giả ở chỗ nào? Không có lẽ những lời tâm sự ấy là giả dối ở một người đẹp và trong một hoàn cảnh đáng thương như vậy.

Tiếng Vân Anh vẫn nho nhỏ chen lẫn trong tiếng nhạc ảo huyền:

- Nhớ lại mới ngày nào anh và em còn ở xóm Latinh nhỉ. Em thấy cứ y như mới hôm qua vậy. Giá hồi ấy em chưa yêu anh Thành, chưa đặt hết hi vọng những dự định tương lai vào anh ấy! Thế mà chóng thực, đã mấy năm qua rồi! Bao nhiêu thay đổi đã diễn ra, bao nhiêu con người cũng đã đổi thay. Còn em, vẫn dở dang thế thôi.

Nhiều lúc em muốn đùa vui cho quên mọi chuyện đi mà cũng không thể nào quên được. Hình như đời em chỉ là những tan vỡ, những dở dang, những buồn tủi nối tiếp nhau... Thình thoảng, em muốn gặp anh lại như những ngày nào, kể nhiều chuyện cho anh nghe. Có một người để tâm sự, em hi vọng nỗi buồn sẽ vơi bớt nhiều...

Bàn tay vô hình nào đó lại nhẹ nhàng bóp chặt thêm trái tim Phan Thúc Định. "Thực hay là giả đây? Vân Anh là một cô gái diễm kiều, có học thức, mang một tâm sự u buồn, một tình yêu chung thủy nhưng dở dang đáng thương hay là một con người nào khác? Vân Anh đang cô đơn cần một chỗ dựa, cần một tình cảm để sưởi ấm cuộc đời giá lạnh của mình hay đằng sau cô ta đang có một thế lực nào khác? Nếu có sự giả dối nấp bên trong vẻ kiều diễm, duyên dáng này thì thực buồn và đáng sợ quá. Có lẽ nào. Không. Có lẽ nào... Nhưng...".

- Tại sao anh không kể chuyện về anh cho em nghe nhỉ? - Cặp lông mi dày và cong ngược lên nhìn Phan Thúc Định nũng nịu. - Anh tham lắm, anh chỉ nghe chuyện em thôi mà chẳng nói gì về anh cả.

Phan Thúc Định như chợt tỉnh. Trái tim anh trở lại nhịp đập bình thường:

- Chuyện đời anh đơn giản lắm. Đi học, tốt nghiệp xong về nước đi làm, chẳng có gì đáng kể cả.

Tiếng nhạc dứt. Ánh đèn bật sáng. Phan Thúc Định đưa Vân Anh trở lại bàn. Vân Anh vẫn nhìn anh, giữ nguyên vẻ ngỡ ngàng, hờn dỗi:

- Một cuộc đời khi ở Pháp, khi ở Mỹ, khi về Việt Nam, một cuộc đời từ anh sinh viên nghèo, chiếm được sự tin cẩn đặc biệt của Ngô tổng thống, lên đến cổ vấn riêng của Tổng thống mà anh bảo là đơn giản. Em chẳng tin...

Phan Thúc Định nhún vai, thản nhiên:

- Rất đơn giản vì anh đi đâu, làm gì cũng là theo lệnh của cụ Ngô mà thôi.

Thấy vẻ thất vọng hiện trên khoé mắt Vân Anh, Phan Thúc Định mỉm cười, thân mật:

- Trong những người quen cũ, anh chẳng bao giờ quên em cả. Anh rất quý mến em, rất muốn gặp em luôn. Bất cứ lúc nào, em cần gì, em cứ cho anh biết.

* * * * *

Lúc Phan Thúc Định và Vân Anh ra về thì trời đã khuya. Định bảo Vân Anh:

- Anh đưa em về.

- Em ở một căn phòng nhỏ ở Khánh Hội.

Chiếc xe con của anh lăn bánh. Anh không ngờ một chiếc xe Citroën đen cỡ 15 mã lực cũng lăn bánh bám sát xe anh. Trước khung kính xe anh, thấp thoáng xe tắc xi, xe nhà binh, xe gắn máy, ánh đèn nê-ông... vùn vụt chạy về hai bên.

Xe anh rời những phố đông, đến một quãng phố vắng. Chiếc xe Citroën phía sau vượt lên ngang xe anh. Từ trong xe, có một tiếng hô vọng sang xe anh như ra lệnh: "Đứng lại!". Chiếc Citroën đã vượt lên trước và làm xe anh đỗ lại.

Vân Anh níu lấy tay Định, hoảng hốt:

- Cái gì thế anh?

Định hãm phanh xe:

- Anh cũng không biết. Nhưng em cứ bình tĩnh.

Cánh cửa xe Citroën như đã mở sẵn. Một người mặc áo bà ba đen, đội chiếc mũ phớt sụp xuống sát lông mày, nhảy ra. Người ấy đến bên xe của Phan Thúc Định, mở cửa xe của anh, lễ phép:

- Chào anh... à cả chị nữa. Không ngờ có cả chị nữa. Chị gì nhỉ, xin lỗi chúng tôi chưa được biết.

Vân Anh nghiêm nét mặt:

- Tôi không có hân hạnh được biết ông.

Người lạ mặt mỉm cười:

- Cũng chẳng sao. Việc này không dính dáng gì đến chị. Nhưng dù sao sự có mặt chị ở đây cũng phiền quá. Xin mời anh chị xuống xe, tôi nói chuyện một chút.

Phan Thúc Định lắc đầu:

- Rất tiếc là tôi cũng chưa được biết ông là ai? Tôi thấy chẳng cần xuống xe làm gì. Ông muốn hỏi gì xin cứ hỏi, tôi sẵn sàng trả lời ngay đây.

Người lạ mặt không cười nữa, lộ ra một khẩu súng ngắn chĩa vào Định:

- Có việc cần mở phải nói chuyện với anh. Xin mời anh chị xuống và xin báo trước rằng: chỉ cần một tiếng kêu, một cử chỉ kháng cự nhỏ của anh chị là tôi nổ súng ngay.

Định hơi cau mày. Anh quay sang Vân Anh:

- Chúng ta xuống xem "ông bạn" hỏi gì.

Anh thong thả bước ra khỏi xe và coi như không có gì xảy ra, đưa tay đỡ Vân Anh ra theo. Trong khi đó, mắt anh liếc nhanh quan sát chiếc xe Citroën phía trước. Qua khung cửa khoang sau của chiếc Citroën, anh thoáng thấy một người đàn ông lạ mặt thứ hai đang nhìn ra và cũng lấp ló một nòng súng ngắn chĩa về phía anh. "Tình hình bất lợi. Lại còn Vân Anh nữa. Thế này là thế nào?". Một ý nghĩ thoáng chạy qua óc Định.

Người lạ mặt đã đóng sập ngay cửa xe Định lại, hất hàm về phía trước:

- Xin mời anh chị lên xe trước.

Định nhìn trước, nhìn sau: nòng hai khẩu súng ngắn chĩa về phía mình, chặc lưỡi:

- Thì ra là một vụ bắt cóc.

Bàn tay Vân Anh nắm chặt lấy tay anh. Anh nắm lấy bàn tay đó kéo sát về phía mình.

Cánh cửa sau chiếc Citroën mở rộng. Người đàn ông trên xe đó cũng bước ra khỏi xe. Người thứ hai này không đội mũ, mặt sơ mi cộc tay trắng bỏ ngoài chiếc quần xám, lạnh lùng hất miệng súng, ra hiệu cho Phan Thúc Định và Vân Anh lên xe. Trên xe còn một gã lái xe nữa, không ngoảnh đầu lại, tay để sẵn ở vòng lái.

Tiếng máy xe vẫn nổ đều đều. Khi Định và Vân Anh bước lên xe rồi thì người mặc áo sơ mi trắng chui vào khoang sau đóng sập cửa lại, ngồi cùng với hai người, tay vẫn lăm lăm khẩu súng ngắn. Người mặc áo bà ba đen mở cửa khoang trước, lên ngồi cạnh gã lái, nhưng quay mặt hẳn về phía sau, có ý giám sát hai người. Chiếc xe chạy ngay, quanh co mấy phố rồi hướng về phía ngoại thành.

Chiếc xe đỗ trước một ngôi nhà hai tầng, kiểu biệt thự, có cổng sắt. Người mặc bà ba xuống trước, mở cổng ngôi nhà, rồi đứng sang một bên. Lúc ấy, người mặc sơ mi trắng mới cất tiếng ra lệnh cho gã lái xe:

- Anh ở lại xe trông chị này... (và người ấy quay sang Phan Thúc Định) còn anh, mời anh vào trong nhà, ta nói chuyện với nhau.

Bàn tay Vân Anh muốn níu Định lại. Anh ngần ngừ một chút, từ từ rút tay khỏi bàn tay Vân Anh, bước ra khỏi xe.

Theo sự ra hiệu của người mặc áo sơ mi trắng, anh bước vào một căn buồng đèn sáng, có kê một cái tủ lạnh, một cái bàn dài, hai bên mỗi bên có bốn chiếc ghế dựa như chỗ để ngồi họp. Lúc này, dưới ánh đèn sáng, anh mới nhìn rõ mặt người mặc áo sơ mi trắng. Đó là một người đàn ông đã bốn mươi tuổi, mặt vuông, lông mày rậm, cái nhìn xoi mói. Người ấy chỉ một chiếc ghế mời anh ngồi và kéo ghế ngồi đối diện anh, giọng dịu dàng:

- Xin lỗi đồng chí Định nhé. Vừa rồi phải làm thế để mời đồng chí đến đây vì phải che mắt cô gái cùng đi với đồng chí vừa rồi, và cũng vì không hiểu tại sao quyết định của cấp trên mời đồng chí ra báo cáo công tác, gửi cho đồng chí qua đường dây từ tuần trước mà không thấy đồng chí ra. Đồng chí có nhận được quyết định ấy không? Đồng chí vẫn nhận được liên lạc thường xuyên đấy chứ?

Phan Thúc Định không trả lời, chăm chú nhìn người lạ mặt. Người lạ mặt cười để lộ hàm răng ám đen khói thuốc lá.

- Đồng chí không nhận được ra tôi đâu, vì tôi chuyển về cơ quan sau khi đồng chí đã vào nội thành rồi.

Thấy Phan Thúc Định vẫn ngồi im, người lạ mặt không cười nữa:

- Đồng chí vẫn nhận được liên lạc thường xuyên đấy chứ? Tại sao đồng chí không trả lời tôi? Tôi hỏi vậy vì tổ chức yêu cầu đồng chí cho biết: tại sao gần đây những báo cáo của đồng chí gửi về chậm và ít hơn trước?

Định thản nhiên:

- Các ông nhầm rồi. Tôi không phải là người các ông định gặp đâu. Tổ chức nào và báo cáo nào? Tôi chẳng hiểu ông nói gì cả.

Người lạ mặt lấy ra một tờ giấy, đặt trên bàn trước mặt Định

- Đồng chí cẩn thận thế là phải. Đây, đồng chí đọc chứng minh thư của tôi thì đồng chí sẽ biết. Đồng chí hãy an tâm, nhà này là một trong những cơ sở bí mật của chúng ta ở nội thành.

Phan Thúc Định không nhìn vào tờ giấy, cương quyết:

- Tôi đã nói: các ông nhầm rồi. Các ông hãy để tôi ra khỏi đây. Nếu không, các ông sẽ không tránh khỏi phải trả lời trước Tổng nha cảnh sát và công an về việc này. Thì ra các ông ở trong một tổ chức bí mật chống lại chính quyền quốc gia. Các ông có biết hoạt động chống lại chính quyền quốc gia sẽ bị xử thế nào không?

Người lạ mặt đổi giọng, đánh thếp:

- Anh không được nói năng như vậy. Anh nên nhớ rằng: tôi thay mặt tổ chức đến đây nói chuyện với anh. Tôi buộc anh phải trả lời những câu hỏi của tôi để kiểm tra toàn bộ hoạt động của anh gần đây. Hay anh đã đầu hàng bọn Mỹ ngay rồi? Có phải đồng đôla và cuộc sống ăn chơi sung sướng đã làm anh quên cả nhân dân, quên cả Tổ quốc rồi không?

Phan Thúc Định thẳng thắn trả lời:

- Tôi cấm anh không được dùng những lời lẽ vô lễ như vậy đối với Hoa Kỳ và chính quyền quốc gia. Ai đã bắn chết ba tôi? Ai đã làm cơ nghiệp nhà tôi tan nát? Nếu anh muốn biết báo cáo tôi gửi đầu thì tôi có thể trả lời thẳng cho anh biết: tôi gửi lên Ngô tổng thống.

Người lạ mặt cười gằn:

- À, anh đã công khai thú nhận sự phản bội của anh rồi đấy nhé. Anh đã phụ lại lòng tin của các đồng chí đối với anh. Anh có biết tội phản bội là tử hình không? Tôi cho phép anh mấy phút suy nghĩ. Anh hãy lấy lại lòng tin của tổ chức đối với anh bằng cách nói rõ thêm những việc anh làm gần đây, ngoài những điều anh đã viết trong báo cáo gửi về chúng tôi.

Phan Thúc Định nhìn thẳng vào cặp mắt xoi mói của người lạ mặt:

- Chống lại chính nghĩa quốc gia, chống lại Ngô tổng thống mới là tội tử hình, luật 10-59 không dung thứ cho bất cứ ai. Nhưng mặt khác, Ngô tổng thống và chính quyền quốc gia bao giờ cũng khoan hồng với những người hồi chánh. Tôi thành thực khuyên anh ra đầu thú đi.

Người lạ mặt dịu giọng, kiên nhẫn:

- Thôi, anh đừng đóng kịch nữa. Chúng ta với nhau cả. Cái vỏ trung thành với Ngô tổng thống ấy, anh hãy để ra khỏi đây, về đến dinh Tổng thống hãy khoác vào. Bây giờ, tổ chức chỉ yêu cầu anh báo cáo lý do tại sao báo cáo anh gửi ít hơn trước, nhiều chỗ chưa rõ ràng và thậm chí nhiều việc anh làm anh cũng không báo cáo. Chúng ta là đồng chí với nhau, tôi chỉ muốn giúp anh, hứa sẽ phản ánh trung thành những điều anh nói, sẽ bảo vệ anh. Nếu anh có ý gì giấu tổ chức, tôi buộc lòng phải chấp hành lệnh tổ chức xử tử anh. Lúc ấy, anh đừng oán tôi.

Nòng súng của người lạ mặt lăm lăm chĩa về phía Định. Định cũng không nhìn đến cái họng súng đó, đồng dục:

- Các anh hãy ra đầu thú đi. Các anh không thể chống lại chính quyền quốc gia được đâu. Đừng làm cái việc châu chấu đá xe ấy. Các anh sẽ đưa đầu vào máy chém hoặc gửi xác ở Côn Sơn. Tôi cũng thành thực khuyên các anh chỉ có con đường sống là về phụng sự chính nghĩa quốc gia, phụng sự Ngô tổng thống. Các anh sẽ được trọng dụng.

Người lạ mặt đập bàn:

- Câm ngay. Đồ phản bội! Mày lại định tuyên truyền cả tao nữa à? Tao sẽ giết mày như giết một con chó. Giơ tay lên. Tao đếm từ một đến ba. Từ một đến ba là khoảng thời gian để mày suy nghĩ và trả lời. Quay mặt vào tường ngay.

Phan Thúc Định từ từ giơ tay và quay mặt ra phía sau:

- Tao sẵn sàng chết vì Ngô tổng thống. Đừng hòng tao nói điều gì.

Tiếng người lạ mặt đằng sau lạnh lùng:

- Một...

Phan Thúc Định không nhúc nhích.

Tiếng đếm đằng sau anh ghê rợn như tiếng cồng ở pháp trường.

- Hai...

Bỗng, nhanh như chớp, Phan Thúc Định đã cúi rạp xuống, chiếc bàn bị hất đổ về phía người lạ mặt đánh rầm, suýt đè ngang lên nửa người gã. Gã hoảng hốt nhảy tránh vội về phía sau. Chưa kịp định thần thì gã đã thấy Định ở ngay sát cạnh và khẩu súng ngắn bị văng khỏi tay. Cổ tay cầm súng của gã đau nhói tưởng chừng gãy xương. Gã hét lên một tiếng, nhảy bổ ra cửa bỏ chạy. Khẩu súng đã ở trong tay Định. Anh chìa nòng lên trời bấm cò. Tiếng súng nổ inh tai. Người mặc bà ba đen gác cửa cũng hoảng hốt chạy vội theo người mặc áo sơ mi trắng.

Phan Thúc Định chạy ra đến cửa đã thấy hai gã nhảy vào chiếc Citroën. Chiếc xe vọt lên, lao bắn đi. Vẳng từ trong xe ra một tiếng kêu thét của Vân Anh bị tắt ngấm nửa chừng. Biển số xe nhìn không rõ.

Phan Thúc Định nhìn kỹ lại gian nhà. Anh bước ra chỗ sáng ngắm khẩu súng ngắn của người lạ mặt trên tay: khẩu súng mới toanh mang nhãn hiệu Mỹ. Một nụ cười thoáng trên môi anh. Anh chạy vội ra đón một cái tắc xi, đến một đồn cảnh sát gần nhất.

Chương 16 Nanh vuốt của CIA

Thúy Hằng trở mình, người vẫn đau từ đầu đến gót chân. Cô từ từ mở mắt. Ngoài cửa sổ, ánh sáng chan hòa. Tất cả tiếng động của thành phố dội vào tai cô. Cô nhìn quanh, vẫn là căn buồng nhỏ nhắn, ấm cúng của cô. Cô vẫn nằm trên chiếc giường thấp, giữa gối đệm quen thuộc. Kia vẫn là chiếc tủ gương lớn đựng quần áo, chiếc bàn trang điểm có những hộp phấn, thỏi son, xếp ngay ngắn. Đầu giường trên chiếc bàn đêm, vẫn chiếc máy thu thanh nhỏ nhãn hiệu Philips mà cô chỉ với tay, vặn nút là có thể nghe được một chương trình âm nhạc. Cái cảm giác yên ổn hạnh phúc vì được ở giữa căn buồng của mình, với những đồ đạc quen thuộc của mình cứ lâng lâng dâng lên trong tâm hồn Thúy Hằng một niềm vui nhẹ nhàng. Rất nhiều người trong xã hội miền Nam dưới chế độ Mỹ - Diệm chỉ có cảm giác yên ổn tương đối khi ở trong nhà mình, đóng tất cả các cửa lại. Bởi vì mở cửa ra là mắt thấy ngay xe thiết giáp

nhà binh, xe bắt người của cảnh sát, xe quân cảnh của bọn Mỹ, là bắt cóc, là ám sát, thủ tiêu, là hối lộ lừa bịp, là vật lộn đua chen. Bởi vì mở cửa ra là tai phải nghe hàng trăm thứ tiếng náo động của xe cộ, của các loa phóng thanh phát thanh ra rả cả ngày về "tổ Cộng", "chống Cộng", "chính nghĩa", "quốc gia", "thế giới tự do", "liên minh Việt-Mỹ"... lẫn tiếng quảng cáo cho thuê buồng ngủ, bán thuốc lậu, thuốc giang mai chen lẫn nhau ầm ĩ...

Thúy Hằng nhìn lên quyền lịch có ảnh một nữ diễn viên điện ảnh Mỹ treo trước bàn trang điểm, lẩm bẩm:

- Một tuần lễ qua rồi.

Một tuần lễ qua rồi, kể từ ngày Thúy Hằng được ra khỏi cái hang hùm của bọn CIA. Một tuần qua, rồi sẽ một tháng qua, một năm qua, cho dù mười năm, hai mươi năm nữa có qua đi, cô vẫn không bao giờ quên được những ngày cô bị rơi vào trong tay bọn mặt người dạ thú, những ngày cô nhìn rõ bộ mặt thật của bọn Mỹ hơn bao giờ hết. Hàng ngày cô chỉ nhìn bọn chúng đi đường quần áo trắng nếp, giày đen bóng loáng, đôi khi ngơ ngác, cái gì cũng dừng lại nhìn ngẫm như đứa trẻ con, hoặc tối đến khi nhìn chúng đến tiệm nháy, đóng sập cửa xe hơi thật mạnh, người thơm nức nước hoa, gọi toàn uyết-xki, vui nhộn trong tiếng nhạc, thì cô không thể hiểu được bọn Mỹ. Nghĩ đến bọn Mỹ, hình ảnh thằng Thomas lại hiện lên trong trí óc cô.

Sau hôm bị hai tên cảnh sát lục soát và cướp đoạt ví tiền đêm khuya đi làm về, Thúy Hằng không đi xe máy nữa. để tránh mọi sự bất trắc. Cô dặn một chiếc tắc xi đúng giờ đến đón cô về. Hôm đó, anh tài xế vừa mở ga cho xe chạy được một quãng thì từ phía sau, hai chiếc xe gắn máy do hai tên cảnh sát lái, tiến lên. Một chiếc chạy vượt qua, còn chiếc kia kèm sát tắc xi. Tên cảnh sát lái xe gắn máy thứ hai rút súng sáu, chĩa vào anh tài xế, ra lệnh:

- Chạy theo xe gắn máy đằng trước! Không nghe, tao bắn chết.

Anh tài xế ngạc nhiên nhìn tên ác ôn. Hắn trợn mắt nhìn lại. Biết có sự chẳng lành xảy ra nhưng không còn có cách nào khác, anh đành im lặng lái xe theo sau chiếc xe gắn máy của tên cảnh sát chạy trước. Không khí căng thẳng, nặng nề, đe dọa. Thúy Hằng hết nhìn người tài xế, lại nhìn hai tên cảnh sát.

Đến trước một cao ốc gần trường đua Phú Thọ, tên cảnh sát đi xe gắn máy đằng trước giơ tay trái ra hiệu cho xe đằng sau, rồi từ từ dừng lại. Chiếc xe tắc xi cũng dừng theo. Tên cảnh sát đi kèm xe tắc xi, hãm xe, hất hàm bảo Thúy Hằng:

- Mời cô vô đây có việc.

Thúy Hằng bình tĩnh nói:

- Không, ông lộn ai rồi đó. Tôi không có quen biết ai ở trong đó cả.

Tên cảnh sát lừ lừ đến mở cửa xe:

- Thì cứ vô đi, đã bảo mà. Vô đi sẽ biết.

Thúy Hằng lắc đầu từ chối. Hấn nắm tay Thúy Hằng kéo ra. Thúy Hằng định kêu to thì mấy thằng trông mặt mày dữ tợn ở trong cao ốc đã chạy ủa ra. Người tài xế tắc xi lắp bắp mấy tiếng: “các ông...” thì tên cảnh sát đã chọc đầu súng sáu vào má anh ta:

- Cầm mồm... Tao ghi số xe của mày rồi, ra khỏi đây cũng không được mở miệng nói gì cả.

Biết không thể chống cự được bọn chúng, Thúy Hằng đành xuống xe, giữa sự bao vây của mấy thằng ác ôn, vào cao ốc. Tòa cao ốc có nhiều phòng, phòng nào cũng kín đáo riêng biệt. Tên cảnh sát đưa Thúy Hằng vào một phòng bày biện theo lối phòng tiếp khách, ánh đèn nê-ông sáng như ban ngày, một bộ ghế bành bọc da, một tủ rượu, ở góc phòng có chiếc máy vô tuyến truyền hình. Tên cảnh sát - hay nói đúng hơn tên nhân viên tình báo đóng giả cảnh sát, vì tòa cao ốc này là một trong bốn cơ quan điều tra của phân bộ CIA Sài Gòn - chỉ cho Thúy Hằng ngồi vào một chiếc ghế bành rồi lui mất.

Giữa lúc Thúy Hằng vừa lạ lùng nhìn những đồ vật trong phòng, vừa miên man hồi hộp suy nghĩ không hiểu bọn này bắt cóc mình để làm gì thì một tên Mỹ cao lớn mặc quần màu xám, áo sơmi cộc tay bằng ni-lông hoa sặc sỡ, cầm một chiếc cặp bước vào. Hấn thản nhiên ngồi đối diện với Thúy Hằng, bật lửa chậm rãi châm thuốc lá hút. Hấn giương cặp mắt như mắt mèo, thô bạo nhìn khắp người Thúy Hằng không chớp mắt. Cái nhìn của hấn làm Thúy Hằng khó chịu quay đi. Hấn nhếch mép cười, nói bằng tiếng Việt Nam chưa rõ dấu giọng:

- Chào cô Thúy Hằng, cô được mạnh khỏe chứ?

Rồi không đợi Thúy Hằng đáp lại, hấn hỏi tiếp:

- Cha cô làm gì? Ở đâu?

Thúy Hằng miễn cưỡng đáp:

- Hồi tám, chín năm trước bỏ nhà đi đâu mất, tôi không rõ.

- Tức là đi theo Việt Cộng phải không?

- Tôi đã nói tôi không rõ.

- Mẹ cô làm gì? Ở đâu?

- Mẹ tôi chết rồi.

- Hồi người Pháp còn ở đây, cô làm gì?

Thúy Hằng khó chịu lắm nhưng vẫn phải nén lòng trả lời:

- Tôi đi học.

- Cô làm ở tiệm nhảy Liberty được bao lâu rồi?

- Hai năm.

- Lương cô bao nhiêu?

- Tám ngàn sáu trăm năm mươi đồng, không kể các khoản tiền được tặng.
- Những ai thường tặng tiền cho cô?
- Các khách đến tiệm, tôi không nhớ hết được.

Thomas cười gằn, mở chiếc cặp đựng giấy tờ của hắn, rút ra một chiếc ảnh, đưa Thúy Hằng xem.

- Ai đây? Cô có biết không?

Thúy Hằng nhìn ảnh nhận ra ngay:

- Có, tôi có biết người này.

Thomas sung sướng:

- Ấy đây, tôi chỉ cần cô cho tôi biết rõ về người này.
- Người này là một khách hàng quen của tiệm. Anh ta thường nói chuyện với tôi, vui vẻ, lịch sự. Anh ta nói với tôi anh ta du học ở Pháp về.

Thomas ngắt lời Thúy Hằng:

- Không. Chúng tôi muốn biết hơn thế.

Thúy Hằng lắc đầu:

- Tôi chỉ biết thế thôi, tôi không biết gì hơn cả.

Thomas nhìn Thúy Hằng như thăm dò, rồi hỏi sang chuyện khác:

- Cô mua tranh cổ à? Cô thích chơi tranh cổ? Những tranh cổ loại nào thì cô thích?
- Không, tôi không chơi tranh cổ. - Thúy Hằng lạnh lùng trả lời.

Thomas vẫn chăm chăm nhìn Thúy Hằng:

- Thế nào, không thích chơi tranh cổ à? Sao lại đăng báo mua tranh?

Hắn rút trong cặp giấy của hắn ra tờ báo "Thời đại" chỉ cho Thúy Hằng nhìn vào mục Rao vặt có dòng chữ "Mua tranh cổ", tưởng chừng làm Thúy Hằng không thể chối cãi nổi. Thúy Hằng vẫn lạnh lùng:

- Không phải tôi.

Thomas ngạc nhiên:

- Sao? Địa chỉ cô rành rành ra đây. Không phải cô đã thuê đăng những dòng này thì còn ai nữa?

Thái độ của Thúy Hằng vẫn không thay đổi:

- Nhà số 165 Võ Di Nguy có hai chủ thuê. Tôi ở trên gác. Còn ở dưới là một chủ khác. Tôi tưởng trước khi hỏi tôi, các ông đã điều tra kỹ rồi. Sao các ông không trực tiếp đến hỏi tòa báo xem ai đã thuê đăng những dòng ấy?

Thomas không ngờ có sự lắt léo như thế. Hắn tin ở tài liệu của Lansdale đưa, nên không cho đi xác minh lại. Bị phản công bất ngờ, hắn không giữ được bình tĩnh, quát to:

- Vậy ai ở tầng dưới nhà?

Thúy Hằng chậm rãi:

- Không ai ở cả. Nếu ông muốn biết thì tôi cũng xin nói để ông rõ, tầng dưới là của ông Tổng trưởng Trần văn Thiên thuê, lấy chỗ đi lại với "mèo" của ông ta, đồng thời làm nơi liên lạc của mấy ông bà Tổng trưởng, tướng tá thỉnh thoảng hẹn hò đưa nhau lên Đà Lạt sống khỏa thân với nhau. Các ông đã biết cái "Hội khỏa thân" của các ông, các bà ấy chưa? Mỗi lần đăng báo "Mua tranh cổ" là một lần các ông, các bà ấy báo nhau đến tổ chức hưởng lạc lối quần hôn nguyên thủy đấy. Sở dĩ tôi biết như vậy vì có lần đã có người hỏi nhằm tôi "Bán tranh cổ", tôi đã chỉ thẳng đến nhà riêng ông Tổng trưởng...

- Nói láo. - Thomas thét lên - Cô chỉ nói láo.

Thúy Hằng vẫn bình tĩnh:

- Tôi nói láo làm gì. Ông cứ cho đi điều tra. Tôi cam đoan là đúng như thế. Vậy ông đã điều tra chưa? Ông còn lạ gì ông Tổng trưởng, tướng tá nào chẳng có bao bốn, năm "mèo" ở bốn năm địa điểm khác nhau và có những trò vui kỳ quái, chỉ các ông mới nghĩ ra được thôi.

Đuối lý, Thomas đành phải dụi giọng:

- Thôi, tôi tin những điều cô vừa nói là đúng. Mong cô cứ nói thực như thế, tôi rất hoan nghênh. Cô cho tôi biết về Phan Thúc Định.

- Ông nói ai?

- Cô khéo vờ quá. - Thomas gõ gõ vào tấm ảnh để trong cặp giấy của hắn - Cái anh chàng lịch sự vẫn nói chuyện và tặng tiền thưởng cho cô ấy.

- Tôi không biết gì hơn về anh ta ngoài những điều tôi vừa nói cả.

- Người Hoa Kỳ chúng tôi không thích loanh quanh. Tôi xin nói thẳng vấn đề: Cô cho chúng tôi biết Phan Thúc Định ở tổ chức nào? Đã hoạt động những gì? Đã nói những gì với cô và qua cô, liên lạc với những ai? Nếu cô cung cấp cho chúng tôi đầy đủ tài liệu, không những chúng tôi bảo đảm hoàn toàn an ninh cho cô mà còn thưởng cho cô từ một ngàn đến mười ngàn đôla tùy theo giá trị tài liệu cô cung cấp. Tôi xin nhắc lại: mười ngàn đôla, bằng hàng chục năm đi làm của cô. Người Hoa Kỳ chúng tôi rất sòng phẳng trong vấn đề đó. Còn nếu cô không chịu nói thực thì cô đừng trách chúng tôi...

Thúy Hằng vẫn khẳng khái:

- Tôi đã nói với ông và tôi xin nhắc lại: tôi không biết gì hơn cả. Sao các ông không đi hỏi thẳng anh ta?

Thomas đứng lên:

- Có lẽ cô chưa muốn trả lời tôi ngay hay cô chê số tiền đó còn ít! Số tiền có thể hơn nữa tùy theo giá trị của tài liệu cô cung cấp. Không phải mỗi lúc và ai cũng có cơ hội kiếm ra được món tiền khá lớn như thế đâu cô ạ. Tôi để cô ngồi lại suy nghĩ. Khi nào thay đổi ý kiến, cô báo ngay lúc nào tôi cũng vui lòng nghe cô. Tuy vậy thời gian cũng không phải là vô hạn định. Tôi chỉ có thể chờ cô từ giờ đến sáng mai. Lúc này cô trả lời chúng tôi, chúng tôi xin đưa cô về tận nhà.

Thúy Hằng cũng đứng lên cương quyết:

- Các ông không có quyền giữ tôi lại.

- Sao vậy?

- Ông Tổng thống Diệm đã tuyên bố đất nước chúng tôi là một quốc gia độc lập. Các ông là người Hoa Kỳ, các ông không có quyền đụng đến người Việt Nam chúng tôi.

Thomas bật cười:

- Cô ngây thơ quá. Cô bảo chúng tôi không có quyền à? Ai đưa ông Diệm về làm Tổng thống? Ai viện trợ cho chính phủ ông Diệm? Ai tổ chức và chi tiền cho quân đội và cảnh sát? Một người không cần thông minh lắm cũng biết là chúng tôi: người Hoa Kỳ.

- Các ông không có quyền giữ tôi.

Thay Hằng kêu lên thất vọng và chạy xô ra cửa. Nhưng ở cửa đã có hai thằng Mỹ to lớn, nét mặt vẻ lạnh lùng, tàn ác của bọn găng-xtơ, tay áo sơ mi xắn cao, quần bó hông chặt chẽ, khoanh tay trước ngực, lừ lừ đi vào, chăm chăm nhìn Thúy Hằng. Thúy Hằng lùi lại.

Đêm hôm ấy, không thấy Thúy Hằng khai gì thêm. Sáng hôm sau, chúng dẫn cô lên một gian phòng ở tầng hai. Phòng này quét vôi xám, lạnh lẽo, để ngổn ngang những dụng cụ kỳ quặc: từ cái đũa-na-mô đến cái kềm, cái kẹp, từ cuộn dây điện đến chiếc đèn chụp đứng có lắp bóng, điện cực mạnh, từ cái còng số 8 đến các gậy cao su cốt sắt sơn trắng. Tất cả đều mang từ Mỹ sang, đều được chăm chút sạch sẽ, bóng loáng như những dụng cụ y tế.

Nhìn những dụng cụ ấy, Thúy Hằng thoáng hiểu chúng định làm gì mình. Một mối cảm uất dâng lên làm nghẹn cổ họng cô. Đây là nền "độc tập tự do" của cái "quốc gia Việt Nam Cộng hòa" mà bọn CIA Mỹ muốn cho cô biết rõ đây là nền văn minh của một nước đế quốc giàu mạnh nhất "thế giới tự do", đây là sự thực về sự có mặt của người Mỹ ở miền Nam Việt Nam.

Thomas đã đứng chờ sẵn Thúy Hằng ở trong phòng, hất hàm hỏi cô, nửa dỗ dành, nửa đe dọa:

- Thế nào, cô gái đẹp đáng yêu của tôi, cô nghĩ kỹ chưa? Người Hoa Kỳ chúng tôi rất văn minh, rất nhân đạo, nhất là đối với phụ nữ đáng yêu như cô. Nếu cô khai rõ sự thực thì không những cô được trả lại tự do ngay, mà khoản tiền chúng tôi hứa với cô cũng sẽ được lĩnh. Chỉ có chúng tôi và cô biết thôi, không một người nào biết cả, cô có thể hoàn toàn an tâm về điều đó.

Chúng tôi rất biết điều và đúng đắn. Cô muốn sang Hoa Kỳ chơi, chúng tôi cũng sẽ tạo điều kiện cho cô sang. Với nhan sắc của cô, biết đâu ở nước Hoa Kỳ hay chuộng lạ, chẳng có nhiều hãng quay phim, ký giao kèo thuê cô đóng phim. Ảnh cô sẽ in ở khắp các báo chí. Cô vừa giàu có, vừa trở thành diễn viên nổi tiếng... Ít người được cái may mắn như cô. Cô đừng nên bỏ lỡ cơ hội tốt đẹp mà nhiều người vẫn ao ước đó. Nếu cô không chịu nghe theo lời chúng tôi thì những vật vô tình kia sẽ không thương cô đâu.

Thúy Hằng nghe những lời đường mật của Tôma, nhìn những dụng cụ tra tấn bày ở trong phòng, gật đầu:

- Vâng, tôi rất hiểu cái nhân đạo của người Hoa Kỳ các ông. Phải chăng những thứ ấy là biểu hiện cho cái nhân đạo đó?

Thomas nhếch mép một cách thâm hiểm:

- Cô bớt ngây thơ hơn hôm qua rồi đấy nhỉ. Đúng, đối với chúng tôi: nhân đạo chỉ có thể xây dựng được trên đôla và bạo lực. Nước Hoa Kỳ chúng tôi đã được xây dựng như vậy và đã trở thành nước giàu mạnh nhất thế giới. Nhưng thôi... bây giờ không phải là lúc triết lý với cô. Cô nên nhớ rằng sự kiên nhẫn của bất cứ ai cũng đều có giới hạn. Cô có khai không?

- Ông bảo tôi khai gì? Tôi tưởng những điều ông muốn biết, tôi đã nói hết rồi. Tôi có biết gì hơn nữa đâu.

- Không đúng. Thế ai đây? Nó làm gì? - Thomas quát lên và chìa chiếc ảnh Phan Thúc Định ra hỏi Thúy Hằng.

- Tôi không biết.

Như một con thú dữ bị đòn, Thomas chồm lên, thẳng tay tát một cái thật mạnh vào mặt Thúy Hằng. Bị một cái tát nhà nghề bất ngờ, Thúy Hằng lộng óc loạng choạng suýt ngã. Trước mắt cô, hàng trăm con đom đóm bay. Giọng Thomas nhẹ nhàng hơn bao giờ hết:

- Cô gái đẹp đáng yêu của tôi ơi! Ô, my darling! [1] Em nên biết điều một chút chứ! Em có đau lắm không?

Hắn giơ tay ấn một nút điện trên tường. Có tiếng chuông reo. Một tên Mỹ cao lớn bước vào. Hắn quay sang Thúy Hằng giọng đổi khác:

- Thế nào? Vẫn còn đủ thời gian cho mày tự chọn cách đối xử của người Hoa Kỳ chúng tao.

Nhìn thẳng vào cái mặt quỷ của hắn, Thúy Hằng thấy tất cả sức mạnh trong người mình trỗi dậy.

- Tôi chỉ biết có thể thôi. Tôi không phải lựa chọn gì cả. Đối với người Việt Nam chúng tôi, nhân đạo không bao giờ xây dựng trên đôla và bạo lực...

Thomas trở một ngón tay lên thái dương ra hiệu cho tên Mỹ cao lớn:

- Gí điện vào đầu óc bướng bỉnh của nó.

Thế là cuộc tra tấn bắt đầu. Tiếng chuông của một thánh thất gia-tô nào ở gần đó, ngân nga tám tiếng...

Thúy Hằng bị giam giữ trong cái cơ sở của CIA ấy suốt hai tuần lễ. Trong hai tuần lễ ấy, cô bị bọn chúng tra tấn nhiều lần, chết đi sống lại. Xen kẽ với những trận tra tấn là những cuộc dụ dỗ, đe dọa. Dụ dỗ, đe dọa không được, lại tra tấn. Chúng mở nhạc jazz âm ỉ trong khi quay điện cô, để tiếng nhạc xóa đi tiếng kêu thét của cô. Chúng uống rượu ụyt-xki, uống côca côla khi cô ngất nằm sóng soài trên bàn. Cô nhớ mãi hình ảnh tên Thomas, mỗi lúc cô trả lời "không biết" thì sao con quỷ mặt người đó biến đổi nhanh chóng đến thế. Đang ngậm điếu thuốc lá, cái đầu gật gật, gù gù, giọng nói ngọt ngào như mía lùi bỗng quăng ngay điếu thuốc lá đi, mặt tái đi, giọng nói rít qua hai kẽ răng, chồm lên như một con chó dại.

Có lúc hẳn thay đổi phương pháp, vừa treo mồm nhai kẹo cao su, vừa kiên nhẫn ngồi hỏi cô suốt buổi. Hẳn đặt ra liên tiếp những câu hỏi làm cho Thúy Hằng không kịp suy nghĩ, nhiều câu hỏi vu vơ, không dính dáng gì đến việc bắt giữ Thúy Hằng, nhưng liền đó hẳn lật ngược vấn đề định tìm ra những mâu thuẫn trong câu trả lời của cô, dồn ép cô bật ra những điều gì cô muốn giấu.

Nhưng chúng đã thất bại. Trước sau, chúng không khai thác được điều gì thêm ở Thúy Hằng về Phan Thúc Định. Biết không thể làm gì hơn, những ngày cuối cùng của thời gian giam giữ cô, chúng lại cho cô ăn uống đầy đủ, vỗ về cô, an ủi cô.

Một buổi sáng, chúng đưa cô trở lại cái phòng khách ở tầng dưới. Tên Thomas niềm nở, trơ trên mời cô uống cà phê bột và ăn bánh ngọt chúng đã bày sẵn trên bàn. Cô không thể nào đụng được vào những thứ đó. Thomas hỏi:

- Thời gian ở đây, có nhiều điều không vừa ý cô phải không?

Thúy Hằng miễn cưỡng đáp:

- Ông ở địa vị tôi, ông sẽ nghĩ như thế? Thiết tưởng ông không phải hỏi tôi điều đó.

Thomas làm như không có gì xảy ra, mỉm cười:

- Cô hãy quên đi những chuyện đã qua đi. Ngay người Hoa Kỳ chúng tôi mà có những hoạt động chống Hoa Kỳ, chúng tôi cũng phải xử như vậy thôi. Chúng tôi tôn trọng công lý và tự do, cho nên phải cố gắng tìm ra sự thật, cô hiểu cho. Chúng tôi rất sung sướng là sau khi thẩm tra thấy cô vô tội, chúng tôi đã sẵn sóc cô chu đáo mấy ngày hôm nay và bây giờ, xin trả lại tự do cho cô. Chúng tôi làm gì là cũng vì tự do, vì quyền lợi của quốc gia cô mà thôi. Có thế, mới xác minh được cô là người tốt. Từ nay cô có thể sống hoàn toàn yên ổn vì là người đã được xác minh rồi. Xin chia vui cùng cô...

Hẳn móc túi đưa ra một tập giấy bạc:

- Dù sao cô cũng đã khai với chúng tôi một số vấn đề. Chúng tôi đã thẩm tra lại thấy đúng và để đền bù những ngày cô phải nghỉ việc vừa qua, chúng tôi xin tặng cô hai mươi ngàn đồng tiền Việt Nam.

Thúy Hằng thấy kinh tởm. kinh tởm cả bộ mặt lì lợm trơ trẽn, cả những lời lẽ tráo trở của Thomas, kinh tởm cả tập giấy bạc trên tay hắn cũng như đồ ăn, đồ uống hắn bày trên bàn. Bởi vì cô đã biết đằng sau những lời lẽ, những tờ giấy bạc, những đồ ăn đồ uống là những cái máy quay điện, cái còng số 8, cái gậy cao su cốt sắt, là "công lý, tự do" của nước Mỹ. Cô gạt tập giấy bạc trả tên Mỹ:

- Cảm ơn ông, ông vừa nói đến tự do. Cái điều quý hơn tất cả đối với tôi bây giờ là tự do. Còn tiền ở nhà tôi hãy còn, tôi không dám nhận số tiền này của các ông.

Thomas đang cười, nghiêm ngay nét mặt:

- Cái đó tùy cô thôi. Nhưng trước khi cô ra về, tôi thấy cần giao hẹn với cô một điều: thời gian cô bị giữ ở đây và tất cả những gì cô nghe, cô thấy ở đây, không ai được biết cả! Cho đến tận lúc chết, cô cũng không được nói với ai, nhất là không được tỏ một thái độ gì cho Phan Thúc Định đoán biết được.

Nếu có một người nào biết, chúng tôi bắt buộc phải xóa mọi chứng cứ (hắn nhấn mạnh) và việc ấy chỉ có thể đổi bằng tính mạng của cô thôi. Tôi không phải đe dọa cô đâu... Cô phải bảo vệ uy tín của Hoa Kỳ.

Thúy Hằng im lặng, không đáp. Hắn tiễn Thúy Hằng ra đến cửa phòng, còn dặn thêm:

- Chúng tôi rất cần những người cộng tác như cô. Nếu lúc nào cô nghĩ lại hoặc cần gì, xin cô cứ đến đây hỏi trung tá Thomas.

Thúy Hằng vẫn nằm im trên giường suy nghĩ về bộ mặt thực của bọn Mỹ trên mảnh đất miền Nam Việt Nam, về nền "độc lập tự do" của cái "Việt Nam Cộng hòa". Cô trở mình vẫn thấy đau ê ẩm. Bọn Mỹ đánh ác thật. Chúng đánh không để lại dấu vết gì trên người cô nhưng cái đau thấm vào tận xương tuỷ, đọng ở mỗi một sợi dây thần kinh, cứ thỉnh thoảng lại dội lên.

Đang nghĩ miên man thì Thúy Hằng nghe có tiếng gõ cửa. Cô ngồi dậy hỏi:

- Ai?

Tiếng một người phụ nữ trả lời:

- Em đây, chị Thúy Hằng phải không? Em có việc rất cần gặp chị.

Thúy Hằng mở cửa, một cô gái lạ mặt có hàng lông mi dài và vành môi mỏng bước vào với dáng điệu như lén lút, tự động khép cánh cửa lại đằng sau mình. Thúy Hằng ngạc nhiên vì chưa gặp người phụ nữ này lần nào. Cô lạ lùng nhìn khách, hỏi:

- Chị hỏi tôi?

Người phụ nữ lạ mặt gạt đầu, rất tự nhiên:

- Thế nào, chị khỏe rồi chứ? Chị bắt đầu nhận "công tác" được chưa? Từ hôm chị bị bắt đến nay, công việc của "tổ chức" bị đứt quãng. Anh Định cử em đến để nói lại đường dây liên lạc. Đáng lẽ em đến ngay hôm chị mới về cơ, nhưng

phải tránh bọn mặt vụ làng vắng ở trước cửa nhà chị, hôm nay, em mới vào được.

Thúy Hằng sững sốt:

- Chị làm chẳng? Chị nói "tổ chức", nói lộn xộn những gì mà tôi chẳng hiểu ra sao cả!

Người phụ nữ lạ mặt ghé vào tai Thúy Hằng nói nhỏ, liếc mắt ra phía cửa như sợ có ai nghe trộm:

- Em là người của anh Phan Thúc Định đây mà. Chị chưa tin em chắc là vì em thiếu mặt khẩu chứ gì? Chị thông cảm cho em vì sau lúc chị bị bắt, các mặt khẩu cũ đều thay đổi. Còn mặt khẩu mới thì anh Định không gặp được chị nên chưa truyền đạt được cho chị biết.

Thúy Hằng nghiêm ngay nét mặt:

- Tôi càng không hiểu chị định nói gì. Chắc chị làm nhà rồi đấy. Tôi không hề được hân hạnh quen biết chị. Chị nên đi tìm đúng cái người mà chị định hỏi thì hơn.

Lời nói của Thúy Hằng không khác gì muốn tổng khứ cô khách không mời mà đến. Người phụ nữ lạ mặt bối rối, nói mấy câu vụng về chữa thẹn.

- Vâng, có lẽ em lầm, xin lỗi chị. Chắc là Thúy Hằng khác... Nhưng xin chị giữ kín việc này cho nhé.

Người phụ nữ lạ mặt bẽn lẽn chào Thúy Hằng bước ra ngoài. Thúy Hằng bực mình đóng sập mạnh cửa. Óc nàng hiện ra bao nhiêu câu hỏi. Nàng lẩm bẩm: "Quái, tại sao lúc nào cũng Phan Thúc Định?". Trong khi đó, người phụ nữ lạ mặt đã xuống đến đường, rào bước về phía ngã tư. Đến ngã tư, ả rẽ ngoặt bên tay trái khuất bóng. Một chiếc xe Mercedes bóng loáng đợi sẵn ở đó. Giám đốc Sở nghiên cứu chính trị và xã hội trung ương Trần Kim Tuyền vừa tì một tay lên vòng tay lái, vừa nhoài người ra mở cửa xe cho ả bước lên, hỏi:

- Kết quả ra sao, cô Duy-ly?

[1] My darling: Em cưng của anh.

Chương 17 Sự thống nhất của một kế hoạch Việt - Mỹ

Cuộc họp báo đã kéo dài một tiếng rưỡi. Ngô Đình Diệm đã tỏ vẻ sốt ruột. Hẳn không ưa những cuộc họp báo như thế này, vì nhiều khi sự thông minh có hạn của hẳn không thể đối phó được với những câu hỏi không thể lường trước được của các nhà báo. Tất nhiên đó chỉ là đối với các ký giả người nước ngoài, còn những nhà báo Việt Nam ở Sài Gòn thì không ai dám hé một câu gì trái ý hẳn. Hẳn sẽ khó chịu, tức giận và sau đó anh nhà báo nào to gan sẽ

được đại tá Nguyễn Ngọc Lễ mời đến Nha tổng giám đốc cảnh sát và công an “trả lời” thay cho hẳn.

Bên cạnh Ngô Đình Diệm vẫn là Ngô Đình Nhu như cái bóng, như linh hồn của Diệm. Nhà “chiến lược gia” của gia đình họ Ngô này, tuy không giữ chức vụ gì chánh thức trong chính quyền và chỉ là một cố vấn thôi, nhưng quyền uy hẳn bao trùm tất cả, quyết định tất cả, tóm thâu tất cả. Hẳn chỉ đạo màng lưới mật vụ gồm sáu, bảy vạn tên len lỏi khắp các thôn xã, các cơ quan, trong các khu phố, các nhà máy, dò xét mọi hoạt động, lời nói của tất cả mọi người. Hẳn nghe và đọc báo cáo. Hẳn vạch kế hoạch. Hẳn đôn đốc việc thực hiện. Mỗi đêm, trong gian phòng tối riêng biệt của dinh Gia Long, gối đầu lên mấy quyển truyện găng-xtơ Mỹ, bên cạnh chiếc bàn đèn thuốc phiện trắng lệt, hẳn đã nghĩ ra bao nhiêu mưu kế đen tối.

Bây giờ hẳn ngồi đấy, bên cạnh Ngô Đình Diệm, trong một cuộc họp báo, rỉ tai mách nước cho Diệm hoặc trả lời thay cho Diệm, mỗi khi Diệm gặp một câu hỏi hóc búa. Điều thuốc lá luôn luôn dính trên đôi môi dày thâm sì của hẳn.

Các nhà báo vẫn liên tiếp thay phiên nhau đặt câu hỏi.

Một nhà báo Pháp:

- Xin ngài cho biết ý kiến về những nguồn dư luận cho rằng ngài không chịu mở rộng chính phủ, cho rằng chính phủ ngài có tính chất gia đình trị.

Ngô Đình Diệm trả lời không cần nghĩ ngợi:

- Đó là luận điệu của Cộng sản.

Nhà báo Pháp:

- Nhưng thưa ngài, theo chỗ tôi được nghe thì nhiều người có nhận xét ấy không phải là những người Cộng sản. Họ có đầy đủ chứng cứ cho nhận xét của họ: ngài cầm đầu chính phủ, vợ chồng ông cố vấn Nhu nắm mọi quyền hành; phụ tá quốc phòng là ông Trần Trung Dung - họ hàng của bà Nhu; đại sứ Việt Nam Cộng hòa ở Washington là ông Trần văn Chương - thân sinh ra bà Nhu, đại sứ lưu động của ngài ở Âu châu là ông Ngô Đình Luyện, người em út của ngài; đứng đầu cả miền Trung là Ngô Đình Cẩn cũng là một người em ruột của ngài.

Diệm cắt ngang lời nhà báo Pháp:

- Đó vẫn chỉ là luận điệu của Cộng sản.

Ngô Đình Nhu thêm:

- Nếu không phải là Cộng sản thì cũng là những người thân Cộng.

Nhà báo Pháp mỉm cười, cúi xuống ghi. Một nhà báo Thụy Điển:

- Xin lỗi ngài, tôi mới đến Sài Gòn nhưng tôi đã gặp một số trí thức, một số đồng nghiệp của tôi than phiền là ở đây không có quyền tự do tư tưởng, tự do báo chí, tự do ngôn luận...

Diệm quay sang nhìn Ngô Đình Nhu. Nhu thản nhiên đáp:

- Ở đây không ai có quyền có tư tưởng riêng cả, trừ tôi.

Tất cả phòng họp lắng xuống ngạc nhiên. Phút ngạc nhiên qua đi, mọi người bật lên tiếng cười. Một nhà báo Ba Lan:

- Xin ngài cho biết về tình hình các trại giam. Theo số liệu chúng tôi được biết thì có khoảng nửa triệu người đang bị giam giữ trong những điều kiện rất khắc nghiệt, thiếu thốn, lại thường xuyên bị tra tấn, đánh đập đến chết hoặc tàn tật. Ngoài ra, cũng vào khoảng hàng triệu người bị quản thúc dưới mọi hình thức.

Diệm trả lời ngay:

- Đây là bọn Cộng sản.

Nhà báo Ba Lan:

- Theo chỗ tôi biết thì những người bị giam giữ ấy đều là phụ nữ, trẻ em hoặc ông già. Có cả những nhà tu hành, những giáo sư, sinh viên mà tôi biết chắc chắn không phải là Cộng sản. Tôi đã gặp một thiếu nữ hai mươi tuổi, mới bị giam có hai năm đã bị liệt cả hai chân, rụng hết tóc và người mang đầy thương tích, dấu vết còn lại của những cuộc tra tấn hết sức dã man. Cô ta chỉ là một nữ sinh không có tội gì. Ngài có biết những sự việc đó không?

- Nếu không phải là Cộng sản thì cũng là những người hoạt động cho Cộng sản.

Ngô Đình Nhu thêm:

- Người làm chính trị không có quyền để trái tim rung động.

Nhà báo Ba Lan:

- Các ngài không sợ có sự phản ứng trong các tầng lớp nhân dân?

Ngô Đình Diệm:

Không ai có quyền phản ứng gì, vì miền Nam Việt Nam hiện đang ở trong tình trạng có chiến tranh.

Nói xong, Diệm đứng lên. Ngô Đình Nhu cũng đứng lên theo. Biết thói quen của Diệm, Võ Hải, bí thư riêng của Diệm tuyên bố cuộc họp báo kết thúc. Các nhà báo lục tục ra về, bàn tán sôi nổi.

Hai anh em Diệm, Nhu quay về phía trong dinh, gặp Trần Lệ Xuân đi cùng với con gái là Lệ Thủy ở hành lang. Trần Lệ Xuân xách một cái ví đầm trắng mỹ miều, óng chuốt trong chiếc áo dài trắng hở cổ may chên lầy người, làm nổi bật tất cả tấm thân thon thả khêu gợi khiến Diệm phải bối rối quay mặt đi. Mọi người vẫn xì xào về mối quan hệ giữa ông anh chồng độc thân với cô em dâu trẻ trung, đẹp đẽ, ồng ẹo này. Chỉ biết rằng ông anh chồng rất sợ cô em dâu. Mỗi lúc có điều gì trái ý, thì cô em dâu nổi giận lên, la hét om sòm, thậm chí nắm cả cà vạt "Ngài tổng thống" độc tài mà lắc. Ngài tổng thống" vẫn im

thín thít. Lệ Thủy, con gái lớn của vợ chồng Ngô Đình Nhu, mới hơn mười tuổi mà như đã mang cả tính sắc sảo, lẳng lơ của mẹ lẫn tính tàn nhẫn, độc ác của bố. Nó mặc một cái quần cao bồi chần, nhiều túi, nhiều đinh ở miệng túi, áo sơ mi kẻ ô vuông, thắt lưng trễ ngang hông đeo một khẩu súng ngắn rập đúng như những vai nữ tướng cướp trong phim Mỹ. Hai mẹ con nó vừa đi nghỉ mát ở Đà Lạt về, như hầy còn mang theo tất cả khí hậu ôn đới của miền cao nguyên Trung phần.

Diệm hỏi Lệ Thủy:

- Cháu ở Đà Lạt có thích không?

Lệ Thủy lắc đầu:

- Cháu thích đi nghỉ ở Thụy Sĩ, ở Pháp hơn cơ. Ở Đà Lạt cháu chẳng chơi với ai được cả. Mẹ cháu bận tiếp khách cả ngày.

Ngô Đình Nhu hỏi vợ:

- Công việc làm ăn của chị Cả [1] và chú Cẩn ra sao?

Lệ Xuân đáp:

- Công việc rất khá. Chị Cả và chú Cẩn đã nắm được hết các nguồn lợi ở miền Trung rồi, không có việc xuất, nhập cảng mặt hàng nào mà không có bàn tay chị Cả. Có việc không bỏ đồng vốn nào, không mất một bước đi nào, chị ấy cũng thu được hàng chục vạn đô la. Chị ấy còn hùn vốn với mấy sĩ quan cao cấp bao thầu việc cung cấp mọi thứ cho quân đội vùng chiến thuật 1, vùng chiến thuật 2. Riêng trong trận lụt vừa rồi, chị ấy nhận việc phát chẩn gạo, thuốc men, vải cho dân lụt cũng kiếm được khối. Vốn của chị ấy phải có vài trăm triệu đôla rồi. Còn chú Cẩn không thích việc buôn đi, bán lại như chị Cả. Chú ấy nắm trong tay mấy rừng quế, những đảo yến, các cửa quý trên rừng, dưới bể. Lạ Chúa, chú ấy cho em xem những tráp kim cương và ngọc quý của chú ấy mà em hoa cả mắt. Chú ấy bảo em muốn nhặt bao nhiêu thì nhặt. Chú ấy gởi biểu cha Thục và các anh khối thứ, em để trong buồng kia, mấy đôi ngà voi dài hơn một mét, mấy chục lạng cao hổ cốt, mấy chục cái mặt gấu... rồi trầm, quế... em không nhớ hết nữa...

Diệm gật gù:

- Tội nghiệp chú ấy, chẳng thích đi đến đâu cả.

Ngô Đình Nhu hỏi:

- Khu nghỉ mát của nhà ta sắp xong chưa?

Trần Lệ Xuân cầm quai ví đu đưa, vẻ sung sướng mãn nguyện:

- Sắp xong rồi. Thế mà mất đến hai triệu đôla đấy anh ạ. Hôm nào anh lên nghỉ, anh hẳn bằng lòng. Em đã bảo mấy ông kiến trúc sư Pháp là không cần phải tính toán tiền nong, cứ xây bằng những vật liệu quý nhất, cứ vẽ kiểu sao cho tráng lệ, thật vĩ đại y như nhà nghỉ mát riêng của các tỉ phú Mỹ. Có phòng gương khiêu vũ, có bể tắm, có khu vườn nuôi thú, có phòng chiếu bóng, có nơi hòa nhạc... Đặc biệt nhất là phòng hút thuốc của anh bố trí hoàn

toàn theo lối vương giả Á Đông, cửa sổ trông ra cảnh núi rừng rất đẹp, với bộ bàn đèn quý từ đời Mãn Thanh, em phải cử một Hoa kiều ở Chợ Lớn đáp máy bay sang tận Hồng Kông mua về cho anh. Thứ hai là phòng tắm của em với những vật liệu mà ngay cả những nữ tài tử chiếu bóng nổi tiếng, giàu nhất cũng khó mà có thể sắm được, với hệ thống tắm hơi lẫn tắm nước phun bố trí một cách khoa học có thể xoa bóp cơ thể hết mệt nhọc, gợi nên những khoái cảm đặc biệt trên da thịt mình. Hiện nay xây dựng được hai phần ba... Em sẽ đặt tên cho nó là "Biệt điện Lệ Xuân".

Diệm chớp mắt khi nghe Trần Lệ Xuân tả về cái phòng tắm của ả. Ngô Đình Nhu đã gạt vợ nói sang chuyện khác:

- Thôi, những chuyện ấy để chốc nữa nói. Bây giờ, anh Diệm và anh sắp phải họp với các quan chức Hoa Kỳ bàn về tình hình chung. Em thấy tình hình chính trị miền Trung thế nào?

Trần Lệ Xuân đáp:

- Lạy Chúa. Suýt nữa quên, chú Cẩn có gửi thư cho anh Diệm đây. (Ả lấy ở ví xách tay ra một cái phong bì to khổ, dán kín, đưa cho Ngô Đình Diệm). Về tình hình chính trị, chú Cẩn có nhiều điều lo lắng.

Diệm xé chiếc phong bì. Bên trong là một lá thư và một bản báo cáo mật của Ngô Đình Cẩn về tình hình mọi mặt của Trung phần.

Lá thư viết:

Tình hình dân chúng cũng đáng lo ngại. Bọn trí thức hay tụ tập nhau bàn tán những điều không có lợi cho đại cục của chúng ta. Chúng hay so sánh chế độ này chế độ nọ để khen bọn Việt Cộng và chê bai chúng ta. Bọn sinh viên và học sinh cậy mình có học, rất ương bướng, khó bảo, hay bí mật lưu hành với nhau những báo chí, truyền đơn phản loạn, kết bè, kết phái đua nhau có nhiều hành động chưa điều tra được. Bọn Phật giáo coi chúng ta như tử thù không đội trời chung. Ảnh hưởng của chúng khá lớn trong dân chúng. Bọn dân lao động thợ thuyền và nhà quê thì lầm lì khó hiểu. Em đã dùng nhiều cách mua chuộc dụ dỗ chúng, thế mà hễ gặp bọn Việt Cộng là chúng theo ngay. Người của ta không ai dám ở lại ấp chiến lược ban đêm. Ban đêm, bọn Việt Cộng hoàn toàn làm chủ các ấp chiến lược đó. Không hiểu tại sao tất cả việc làm của chúng ta từ nhỏ đến lớn bọn Việt Cộng đều biết trong khi chúng ta không nắm được tí gì những hoạt động của chúng. Lúc này em mới thấy thiệt thòi là ở xa các anh, không xin được những lời dạy bảo khôn ngoan của các anh. Nhưng em hứa với các anh sẽ hết sức trị để không đứa nào ngóc cổ lên được.

Kính thưa Tổng thống,

Còn một tin nữa em phải trình ngay để Tổng thống rõ: giáo sư Lê Mậu Thành vừa mới mật báo về là hoạt động Việt Nam sắp sửa gia tăng mạnh mẽ về mọi mặt. Chúng ta cần phải tấn công trước ngay. Giáo sư đã nắm được một số tin tức xin với Tổng thống cho người tin cần liên lạc thường xuyên với giáo sư và

cho phép giáo sư hành động. Giáo sư cho rằng cơ hội đã đến rồi, giáo sư không thể chờ đợi được nữa, muốn cho bọn Việt Cộng một đòn thật đau. Em hoàn toàn đồng ý với giáo sư và xin Tổng thống chấp nhận lời đề nghị của giáo sư. Sau này, ta có thể rút giáo sư về cai quản viện đại học Huế vì chúng ta rất cần nhiều người của ta nằm giữa bọn thanh niên hay nổi loạn, không biết sợ ai đó. Đối với bọn này, nếu em biết rõ thằng nào hoạt động chống đối, em sẽ bắn chết không thương tiếc, còn những đứa khác em sẽ bắt vào lính tất, cho không hết hi vọng đi theo Việt Cộng.

Nếu tình hình có gì mới em xin kính trình ngay với riêng Tổng thống và anh Nhu. Còn bản báo cáo tình hình mọi mặt của Trung phần em gửi kèm theo đây để Tổng thống đưa cho các quan chức Mỹ xem. Tất nhiên trong bản báo cáo ấy, em không nói hết cho người Mỹ biết được vì họ có thể đánh giá sai về những cố gắng hoạt động của gia đình ta, từ đó có thể ảnh hưởng đến sự gia tăng viện trợ của họ cho chúng ta và có thể dẫn tới họ đòi chúng ta phải chia sẻ quyền hành với những kẻ ngu xuẩn khác. Em không giấu Tổng thống sự khó chịu của em đối với những nhân viên điều tra riêng của người Mỹ cứ thọc vào những chuyện riêng của gia đình chúng ta và sục sạo khắp mọi nơi.

Em kính xin Tổng thống cử cho em một người có tài năng vừa có thể giúp đỡ em trong mọi hoạt động bí mật phụng sự Tổng thống và quốc gia, vừa có thể phối hợp với giáo sư Lê Mậu Thành ngăn chặn những hoạt động đang gia tăng của Việt Cộng và tấn công lại chúng.

Một lần nữa, em cầu Chúa lòng lành ban phước cho Tổng thống và các anh.

Kính thư,

Ngô Đình Cẩn

Diệm đọc xong thư của tên lãnh chúa Trung phần, có vẻ suy nghĩ, lẳng lặng đưa lá thư cho Ngô Đình Nhu. Mấy phút sau, hắn quay sang hỏi Trần Lê Xuân:

- Tháng này... thím đã chuyển tiền thêm cho các ngân hàng ở nước ngoài chưa?

- Dạ, đã chuyển rồi. Ngoài hai ngân hàng Mỹ, một ngân hàng ở Hồng Kông, một ngân hàng ở Thụy Sĩ, một ngân hàng ở Pháp, em mới mở thêm một tài khoản nữa ở ngân hàng La Mã.

Hắn gật đầu, bằng lòng:

- Gửi ở Mỹ ít thôi, nên gửi ở Thụy Sĩ và La Mã.

Đợi Nhu đọc xong lá thư, Diệm hỏi:

- Chú đảm bảo không ai biết được cái đường hầm bí mật của chúng ta đấy chứ? Thế còn cái lão Hoa kiều ở đầu đường hầm có thể tin được không?

Ngô Đình Nhu đáp:

- Anh yên tâm. Lão Hoa kiều ấy biết rằng hờ ra sẽ mất đầu. Em đã bảo thẳng với hắn như vậy. Thằng này là thủ túc đắc lực của em, em hiểu biết tính nết nó, em lại cho nó nhiều tiền.

* * * * *

Ở phòng họp, mấy tên trùm tình báo Mỹ đỡ đầu cho Ngô Đình Diệm: Lansdale và giáo sư Fishiel đã ngồi đợi anh em họ Ngô. Diệm tươi cười đưa bàn tay ngăn ngùn ra bắt tay chúng. Trần Lệ Xuân cũng đẩy Lệ Thủy ra sân dinh chơi, đi theo anh chồng và chồng vào phòng họp. Khi bắt tay Lệ Xuân, Fishiel cố tình nâng tay ả đặt lên môi vừa kiêu cách, vừa tình tứ thật mâu thuẫn với dáng người to béo không thanh lịch chút nào của hắn. Ngô Đình Nhu vờ như không để ý đến.

Diệm đã giấu bức thư của Ngô Đình Cẩn đi và đưa cho Lansdale bản báo cáo. Trong khi Lansdale chăm chú đọc bản báo cáo, Diệm quay sang nói nhỏ với Nhu:

- Tôi với chú không thể rời khỏi Sài Gòn được. Nhưng trong gia đình chúng ta phải có một người ra với chú Cẩn để chú Cẩn yên tâm. Tôi rất thương chú ấy. Ngày mai, chú gặp anh Thục, đề nghị anh Thục ra thăm chú Cẩn mấy ngày...

Fishiel cũng chuyện to, chuyện nhỏ với Trần Lệ Xuân về mấy buổi dạ hội do "Hội những người Hoa Kỳ bạn của Việt Nam" tổ chức:

- Bà là hoàng hậu trong buổi dạ hội đó. Bên cạnh bà, tất cả những vẻ đẹp khác đều mờ đi. Tất cả những người có mặt buổi đó đều cảm thấy ông nhà thật là diễm phúc lớn.

- Thế còn các ông?

- Đối với chúng tôi, chúng tôi thấy vượt hàng vạn cây số sang đây đã không uống. Tôi đã đi nhiều: Paris, Tokyo, Hawaii, Bangkok, Ma-ni... nhưng chỉ có ở đây...

Hắn buông lửng câu nói và Trần Lệ Xuân mỉm cười.

Lansdale đã đọc xong bản báo cáo của Ngô Đình Cẩn. Hắn không thỏa mãn:

- Bản báo này nói nhiều đến những hoạt động của ngài đại diện Trung phần quá. Tôi e ông ấy nói hơi quá về mình và những cố gắng hoạt động của ông ấy không thực đạt được kết quả như chúng ta mong muốn. Theo những báo cáo riêng mà tôi nhận được từ nhân viên CIA từ ngoài đó gửi về, tình hình Trung phần xấu đi tồi tệ và ngài đại diện Trung phần đang gặp nhiều lúng túng. Ảnh hưởng của Việt Cộng ngày càng lan rộng. Ảnh hưởng của ta đang co về mấy thành phố và thị trấn. Những người trung thành với chúng ta chỉ là những người chúng ta trả tiền. Tôi có những con số và sự việc cụ thể trong tay. Tổng thống Eisenhower rất không bằng lòng khi thấy kế hoạch chúng ta năm năm nay không triển khai được hơn mà còn bị vỡ từng mảnh. Xin lỗi Tổng thống, đôi khi tôi có ý nghĩ ông em ruột ngài ở ngoài Trung phần không được lòng dân và khả năng khó đảm đương được việc thực hiện kế hoạch của chúng ta trên một vùng đất đai rộng, hiểm trở như vậy. Nếu tình hình xấu đi, tôi lo trong năm tài chính tới, chúng ta khó xin được Hoa Thịnh Đốn duy trì sự

viện trợ như hiện nay. Tổng thống và các nghị sĩ ở Hoa Thịnh Đốn đòi hỏi chúng ta có những tiến bộ rõ rệt.

Ngô Đình Diệm bối rối:

- Chúng tôi vẫn giữ vững được chính quyền trong tay chúng tôi. Các ông biết đấy, chú Cần đã làm hết sức mình.

Trần Lệ Xuân thấy cần phải đỡ lời anh chồng:

- Bốn phận người Hoa Kỳ là phải giúp đỡ chúng tôi hơn nữa. Bởi vì nếu chúng tôi không giành được thắng lợi thì danh dự Hoa Kỳ, nước đồng minh vĩ đại của chúng tôi cũng không còn.

Lansdale quay về phía Lệ Xuân:

- Thưa bà, bà nói thực chí lý nhưng tôi cũng xin thưa với bà là người Hoa Kỳ chúng tôi là những người rất thực dụng!

Không hiểu câu nói của Lansdale có hàm ý sâu sắc gì mà cuộc họp lặng đi. Ngô Đình Nhu dụi điều thuốc lá cầm tay vào chiếc gạt tàn, phá tan bầu không khí nặng nề.

- Chúng ta sắp mở cuộc tấn công toàn diện vào các thế lực chống đối và Việt Cộng. Người của chúng tôi nằm trong hàng ngũ Việt Cộng cả ở vùng nông thôn rừng núi, cả trong các tổ chức quần chúng ở thành phố, đã sẵn sàng hành động. Chúng tôi sẽ đảo ngược lại tình thế nhanh chóng. Chúng tôi nhất định sẽ tiến hành bình định thành công, trước hết là miền Trung.

Fishiel hướng về Ngô Đình Nhu:

- Chúng tôi hoan nghênh những hành động cương quyết đó của các ông.

Ngô Đình Diệm nói:

- Ở đây tôi và các ông gặp nhau dễ dàng. Các mạng lưới bí mật của chúng ta hàng ngày có tin đưa về nơi ngài Lansdale, nơi chú Nhu, nơi ông Trần Kim Tuyến... Nhưng chú Cần ở miền Trung không có những điều kiện thuận lợi như chúng ta, lại thiếu người giúp đỡ, tôi thấy cần phải cử người ra giúp đỡ chú ấy.

Lansdale gật đầu:

- Đúng, và chúng ta phải có một kế hoạch thật cụ thể để hướng dẫn ông đại diện Trung phần dựa vào đó mà tiến hành. Mục đích chúng ta vẫn không thay đổi: phải đánh phá đối phương từ trong ra, từ ngoài vào, khắp mọi phía, khắp mọi nơi, bằng mọi cách, bằng mọi vũ khí để làm chia rẽ, tan rã hàng ngũ đối phương, tan rã trong từng tổ chức, trong từng con người đối phương, tiến tới tiêu diệt hoàn toàn đối phương, bình định xong miền Nam Việt Nam này, chuẩn bị cho những kế hoạch vĩ đại khác. Đối với chúng ta, chỉ có mục đích là đáng kể, còn phương tiện nào cũng tốt. Chúng ta vẫn phải thực hiện bằng được kế hoạch đã được thông qua từ Washington. Trong tình hình mới này, chúng ta phải tiến hành thận trọng hơn từng bước một. Tôi đề nghị giáo sư

Fishiel phác một kế hoạch cụ thể phù hợp với tình hình Trung phần cho ông Cẩn. Tuần tới phải xong bản kế hoạch đó.

Ngô Đình Nhu hỏi:

- Còn việc thực hiện?

Lansdale đáp:

- CIA chúng tôi sẽ đỡ đầu việc thực hiện kế hoạch đó. Chúng tôi sẽ đề nghị cơ quan viện trợ kinh tế Mỹ chi vào đó 50 triệu đô la.

Trần Lệ Xuân rạng rỡ, mỉm cười nói nhỏ với Fishiel:

- Có những bạn đồng minh như Hoa Kỳ, chúng tôi thấy hoàn toàn tin tưởng.

Lansdale vẫn nói, lời lẽ dứt khoát như những mệnh lệnh:

- Tôi đề nghị cử trung tá Thomas và ông Giám đốc Sở nghiên cứu chính trị và xã hội Trần Kim Tuyến ra gặp ông Cẩn vừa để nghiên cứu thêm tình hình miền Trung vừa để truyền đạt lại ý kiến của chúng ta thể hiện trong kế hoạch đó. Mọi hoạt động của chúng ta phải thể hiện sự thống nhất Việt - Mỹ.

Ngô Đình Diệm nói:

- Chúng tôi hoàn toàn đồng ý. Tôi sẽ cử một người thân tín nữa ở hẳn bên cạnh chú Cẩn, làm cố vấn đặc biệt cho chú Cẩn.

Lansdale hỏi:

- Thưa ngài, ngài định cử ai?

- Phan Thúc Định.

Mọi người nhìn Ngô Đình Diệm. Ngô Đình Diệm nói rõ ý mình hơn:

- Sở dĩ tôi cử Phan Thúc Định vì Định trung thành theo tôi từ Hoa Kỳ về. Trải qua nhiều thử thách, những lúc khó khăn nhất như hồi 1955, Định là một trong những người đã không rời bỏ tôi, đã giúp tôi được nhiều việc. Anh ta có học cao, hoạt động giỏi, có thể giúp chú Cẩn tổ chức những mạng lưới bí mật, thu thập tin tức nhanh chóng như đã giúp tôi. Anh ta lại là người đã từng về nước bắt mối liên lạc với giáo sư Lê Mậu Thành trước đây, bây giờ ra đó có thể phối hợp với Lê Mậu Thành phá Việt Cộng từ trong ra, các ông thấy thế nào? Chú thím Nhu có ý kiến gì không?

Diệm hơi ngạc nhiên khi thấy tên trùm tình báo Mỹ Lansdale đồng ý. Hẳn không biết gì về những cuộc theo dõi, thử thách, điều tra của bọn CIA đối với Phan Thúc Định. Sau những cuộc theo dõi, thử thách, điều tra ấy, bọn chúng đã coi Định là một người thật sự chống Cộng, trung thành với Ngô Đình Diệm, không có vấn đề gì nghi vấn.

Fishiel, Ngô Đình Nhu và Trần Lệ Xuân cũng đồng ý với Ngô Đình Diệm về việc cử Định ra Trung phần, với những động cơ khác nhau. Fishiel đồng ý vì hẳn biết Trần Lệ Xuân có cảm tình với Phan Thúc Định, hẳn coi như đã loại được một tình địch ra khỏi vòng chiến. Mặt khác, bọn CIA tuy không còn nghi

ngờ Phan Thúc Định nữa, nhưng dù sao Định vẫn không phải là người hoàn toàn của chúng như Trần Kim Tuyến, như Phạm Xuân Phòng, cho nên chúng cũng không muốn để Định quanh quẩn ở trong dinh Gia Long, hiểu biết những điều bí mật giữa chúng với Ngô Đình Diệm.

Ngô Đình Nhu đồng ý, vì hẳn tin tài Phan Thúc Định có thể giúp tên em bạo chúa ở miền Trung giữ được cơ đồ, vì hẳn hiểu biết vợ hẳn hơn ai hết, hẳn e ngại những tình cảm lộ liễu của cô vợ trẻ đẹp, đa tình đối với người thanh niên, vừa trẻ, vừa đẹp trai, vừa lịch thiệp hơn hẳn.

Trần Lệ Xuân đồng ý, vì nghĩ ngay đến khu nhà nghỉ mát hẳn đang xây ở Đà Lạt với những phòng gương lớn, những bao lơn ngắm cảnh trắng sáng núi rừng mờ ảo, có phòng tắm cực kỳ lộng lẫy, tráng lệ, tiện nghi... Hẳn sẽ gặp Định ở đấy.

Thấy mọi người đồng ý, Ngô Đình Diệm hể hả:

- Tôi biết mọi người nhút trí với tôi.

* * * * *

Năm ngày sau, một chiếc máy bay riêng chở Thomas và Trần Kim Tuyến ra Huế, mang theo bản kế hoạch "Gió đã xoay chiều"...

[1] Mụ cả Lễ.

Chương 18 Ký giả Phu-lít-xơn

Sài Gòn, một buổi chiều thứ bảy.

Ngồi trên bao lơn tầng gác ba, Tổ Loan đắm chiều nhìn cảnh cầu Bông nhộn nhịp. Những chiếc xe hơi lộng lẫy, những chiếc quân xa rầm rầm chạy trên lòng đường như thách thức dòng người tấp nập hai bên lề đường phố. Bỗng một tiếng rít phanh ghê rợn làm Tổ Loan giật mình: Hai chiếc xe vận tải lớn suýt đâm vào nhau ở đầu cầu. Hai tên Mỹ lái xe thò đầu ra chửi nhau một hồi, rồi lại rú ga phóng thục mạng.

Mấy phút sau, một chiếc xe hơi quân sự bốn chỗ ngồi từ phía cầu Kiệu lao tới, cướp đường vượt cầu cho gần, làm cho một người đi xe gắn máy Honda từ phía Gia Định sang, hết chỗ tránh phải quăng xe, nhảy xuống lạch ngòi, thoát chết. Chiếc xe hơi đứng lại ở giữa cầu sau khi đã đè gãy chiếc Honda nọ. Tên lái quân xa nhảy xuống. Đó là một tên Mỹ. Hẳn chạy đến sừng sộ véo mũi anh cảnh sát đứng giữ trật tự giao thông ở đầu cầu. Hẳn quát tháo hỏi tại sao lại để cho người ta cản trở đường đi của hẳn. Thấy nạn nhân lấm be bết từ đầu đến chân đang ngoi ngóp lên bờ, một tên Mỹ khác ngồi trong xe, chân đưa ra ngoài đập thành thành vào thành xe, ra vẻ khoái chí.

- Đồ khỉ đột, thật là bỉ ổi! - Tổ Loan thốt ra một câu cảm phẫn.

Đã gần ba năm nay, từ khi được cha gửi vào Sài Gòn theo học trường đại học Luật khoa, cô vẫn thường mục kích những hiện tượng ngổ ngược như thế và hơn thế nữa: Người Mỹ giết người cướp của; người Mỹ cướp phụ nữ Việt Nam giữa ban ngày, mang vào trại của chúng để luân phiên nhau hãm hiếp; người Mỹ phóng xe bất chấp luật lệ đi đường...

Từ một thanh nữ mơ mộng như nước sông Hương lững lờ trôi, bình thản như cánh đồng An Cựu nơi cô đã sống trong nhiều năm dưới sự yêu thương của người mẹ hiền, cô đã dần dần được phong trào yêu nước chống Mỹ của sinh viên làm cho mạnh dạn, bỗng bật hẳn lên.

Nhiều lần, cô đã đứng trong hàng ngũ sinh viên biểu tình đòi Mỹ - Diệm nghiêm chỉnh thi hành hiệp nghị Genève, đả đảo phái đoàn MAAG của Mỹ... Tâm hồn của cô đã nhiều phen sục sôi khi nghe các bạn học cùng trường nói về truyền thống chống ngoại xâm, truyền thống anh dũng chiến đấu và chiến thắng của dân tộc ta, tham dự "những ngày xuống đường", những đêm "hát cho đồng bào nghe" của sinh viên... Và mới tuần lễ trước đây, chính cô cũng đã lên diễn đàn trước đông đảo sinh viên luật khoa, nói về chủ quyền dân tộc và sự toàn vẹn lãnh thổ theo luật pháp quốc tế. Cô đã tự hào thấy mình dám ám chỉ đến chế độ Ngô Đình Diệm bù nhìn và đến hành động can thiệp của chính phủ Hoa Kỳ vào nước Việt Nam.

Buổi nói chuyện của cô được kết thúc bằng những tràng vỗ tay dài hoan nghênh và tên cô cũng được bọn mật vụ của "Sở nghiên cứu chính trị và xã hội" Phủ tổng thống ghi vào sổ riêng.

Những việc phạm pháp của bọn Mỹ ở trước mắt đây làm cho cô thấy càng phải lên tiếng mạnh mẽ hơn nữa để bảo vệ nhân phẩm, bảo vệ trật tự luật pháp của người Việt Nam.

Tổ Loan đang bàng khuâng suy nghĩ, thì người nhà lên báo là có một ký giả Hoa Kỳ xin đến phỏng vấn và đợi ở dưới phòng khách. Danh thiếp đề tên William Phu-lít-xơ, phóng viên tờ "Diễn đàn Nữ Ước". Tổ Loan tự nhủ: "Đây cũng là một cơ hội để ta lợi dụng bọn nhà báo Mỹ, tố cáo những hành động phi pháp của chánh phủ Mỹ - Diệm".

Trang điểm chỉnh tề xong, Tổ Loan chậm rãi xuống phòng khách, như vừa đi vừa đếm từng bậc thang.

- Xin chào cô!

Tổ Loan vừa bước vào phòng khách, thì Phu-lít-xơ đã nhanh nhẹn đứng dậy, cúi đầu chào rất lễ phép. Hắn nói tiếp luôn để tự giới thiệu:

- William Phu-lít-xơ, phóng viên tờ Diễn đàn Nữ Ước.

- Rất hân hạnh. - Tổ Loan bắt tay hắn trả lời.

- Xin cô tha thứ cho lỗi đường đột của tôi đến phỏng vấn cô mà không xin phép trước. Tôi là một nhà báo kiêm luật gia, một người Mỹ dân chủ. Tuần trước, may mắn tôi được dự cuộc nói chuyện của cô về chủ quyền dân tộc và sự toàn vẹn lãnh thổ theo luật pháp quốc tế. Tôi rất hoan nghênh những luận điểm rất sắc sảo của cô. Hôm qua, trông thấy cô trong hàng ngũ biểu tình

tuần hành, tôi lại thêm khâm phục lòng quả cảm của cô. Lời nói đi đôi với việc làm của cô chắc chắn sẽ thu hút được cảm tình nồng nhiệt của nhân dân Hoa Kỳ. Người Hoa Kỳ chúng tôi đang theo dõi hàng ngày vấn đề Việt Nam, đang muốn tìm hiểu nhiều về con người Việt Nam. Vì vậy, hôm nay tôi xin phép đến phỏng vấn cô về một vài vấn đề, mong được phản ánh những ý kiến tốt đẹp của cô trên báo, thỏa mãn được yêu cầu của nhân dân Hoa Kỳ chúng tôi.

Nhìn Phu-lít-xtơ, Tổ Loan thấy hắn không giống những người Mỹ khác nhan nhản trên các đường phố từ Huế đến Sài Gòn. Cái áo sơ mi cộc tay của hắn không bằng ni-lông sặc sỡ chim cò bay hay những hình ảnh phụ nữ hở hên, mà bằng vải pô-ơ-lin trắng toát. Cái quần của hắn cũng không bó chặt lấy hông và cổ chân. Bộ tóc hung hung của hắn được cắt gọn, chứ không đít vệt hay xõa xuống chấm vai. Mặt mày hắn nhẵn nhụi, điểm một bộ ria kiểu Cơ-lắc Ghê-bơn hợp với lứa tuổi 30, 32 của hắn. Đặc biệt hơn nữa là Tổ Loan thấy hắn lịch sự, nhã nhặn chứ không hung hăng, băng băng, ngổ ngáo như bọn nhân viên dân sự và quân sự trong phái đoàn MAAG. Tổ Loan mỉm cười:

- Hân hạnh!

Phu-lít-xtơ tắt điều thuốc đang hút dở, bỏ vào cái hộp sứ Giang Tây đựng tàn để trên bàn khách, thông dong vào đề:

- Thưa cô, là nhà báo, chúng tôi rất tôn trọng sự thật và dám nói sự thật. Quyền tự do tư tưởng và tự do ngôn luận đã được ghi rõ trong hiến pháp Hoa Kỳ. Tờ báo của chúng tôi, vì tôn trọng và bảo vệ sự thật, nên đã nhiều lần công kích gay gắt cố Tổng thống Eisenhower và đương kim Tổng thống Kennedy về chính sách của Hoa Kỳ đối với Việt Nam. Chúng tôi rất vô tư muốn ngòi bút của mình phục vụ cho sự thật. Nay vì tình bầu bạn giữa hai dân tộc Việt - Mỹ và để cho chúng tôi là những người Hoa Kỳ tự do và dân chủ có tài liệu vững chắc đấu tranh chống những hành động phản tự do và phản dân chủ làm hại đến mối quan hệ Việt - Mỹ trong một bộ phận nhân viên dân sự và quân sự Mỹ ở miền Nam cũng như ở trong chính phủ Hoa Kỳ, chúng tôi xin cô cho biết tôn ý về hai ý kiến sau đây: Thứ nhất, theo cô thì người Hoa Kỳ ở Việt Nam tốt, xấu như thế nào? Thứ hai, nên làm thế nào để phát huy những cái tốt và loại trừ những cái xấu đó?

Như gặp cơ hội thích hợp để bộc lộ ngay với một nhà báo ngoại quốc lý luận về chủ quyền quốc gia dân tộc của mình và đồng thời cũng do cảnh tượng vừa xảy ra ở cầu Bông kích thích, Tổ Loan nói với giọng đầy tự tin:

- Trước khi vào đây, chắc ông đã có dịp chứng kiến cảnh tượng người Mỹ gây ra vừa rồi và thái độ của nhân viên quân sự Hoa Kỳ đối với người Việt Nam chúng tôi. Tôi chưa tìm ra được danh từ nào thích hợp để nói về thái độ đó của họ. Chính những người Mỹ đó đã trả lời hộ tôi về câu hỏi thứ nhất của ông rồi.

Còn câu hỏi thứ hai của ông, thì những khẩu hiệu do các đoàn biểu tình hôm qua của đủ các tầng lớp nhân dân Việt Nam chúng tôi cũng đủ trả lời một cách hùng hồn và chính xác. Xin nói thành thật với ông rằng, cái tốt mà chính phủ Hoa Kỳ cần làm, cần phát huy là bắt buộc người Pháp rút lui về bên kia

bán cầu, đừng can thiệp vào Việt Nam, đừng phá hoại hiệp nghị Genève để cho chúng tôi tiến hành tổng tuyển cử tự do, thống nhất đất nước chúng tôi.

Phu-lít-xtơn khẽ gật đầu, mỉm cười đáp, rất bình thản:

- Xin tiếp thu những ý kiến tế nhị và xác đáng của cô. Những ý kiến đó thể hiện sự nhiệt tình của một người trí thức yêu nước. Tôi đã có dịp nghiên cứu lịch sử Việt Nam. Tôi thấy người Mỹ và người Việt Nam giống nhau ở chỗ đều là những người phiêu lưu đầy nghị lực.

Ông cha chúng tôi từ khắp các nước châu Âu sang chinh phục châu Mỹ, còn ông cha người ở miền Nam Việt Nam cũng từ phía Bắc chinh phục nước Thủy Chân Lạp này. Tôi nghĩ rằng: trái đất có hai bán cầu, thì người Mỹ ở một bên, người Việt Nam ở một bên. Người ta không thể chặt trái đất ra làm hai thì bán cầu cũng không thể chia đôi được. Vậy người Mỹ và người Việt Nam cũng không thể đối lập nhau được. Chúng ta phải là những người bạn thân thiết của nhau. Giúp các bạn tiến lên con đường tự do, là sứ mệnh lịch sử của người Mỹ chúng tôi. Tôi rất cảm phẫn trước thái độ của mấy nhân viên quân sự Hoa Kỳ lúc này. Hành động của họ đáng bị luật hình trừng trị. Thái độ của họ bị nhân dân Mỹ chúng tôi lên án. Nhất là họ xâm phạm đến các bạn Việt Nam thì lại càng nghiêm trọng hơn nữa. Tôi xin cô hiểu cho là: ở ngay nước chúng tôi, những vụ án nghiêm trọng gấp trăm nghìn lần hơn, như giết người, cướp của, hiếp dâm v.v... hằng ngày vẫn còn xảy ra rất nhiều. Những tai nạn xe hơi như kiểu lúc này thì không kể xiết. Can phạm là người Mỹ đã đành, mà nạn nhân cũng đều là người Mỹ, chứ không phải là người Việt Nam.

Cũng như kẻ phạm tội đó, nếu ở Hoa Kỳ thì gây hại cho người Hoa Kỳ, nếu ở Việt Nam thì gây hại cho người Việt Nam. Theo tôi nghĩ, đây không phải là vấn đề chủ quyền, hay can thiệp, mà là vấn đề phạm pháp của những người cá biệt. Ở Sài Gòn này cũng thế thôi! Báo chí hàng ngày cho biết có hàng nghìn vụ giết người, cướp của, hiếp dâm mà nạn nhân là người Việt Nam. Vậy đây chỉ là vấn đề quan hệ giữa cá nhân với nhau, chứ chẳng lẽ lại nói là người Việt Nam xâm phạm đến chủ quyền của chính mình ư?

Nói đến đây, Phu-lít-xtơn có vẻ trầm ngâm suy nghĩ, dò xét sự phản ứng của Tổ Loan. Thoáng thấy nét mặt của Tổ Loan biến đổi kín đáo, từ chỗ vội vã lúc ban đầu đến chỗ im lặng nghe, hẳn tiếp tục tấn công:

- Thưa cô, kể ra thì trong nước chúng tôi, những việc giết người, cướp của không phải là hiếm. Đó là tất nhiên thôi. Bị cáo đều là người nghèo và đúng như Lom-bơ-rô-dô đã nói: họ đều là những tội phạm bẩm sinh. Bên nước bạn cũng thế. Nhưng về mức độ dã man, tàn ác, thì không có vụ nào sánh kịp một vụ án vừa xảy ra ở ngay nơi chôn nhau cắt rốn của cô, mới vài hôm nay thôi. Vụ án này chắc chắn sẽ làm sôi nổi dư luận khắp nước, ai nấy đều cảm phẫn, cô đã biết rồi chứ?

- Thưa ông, chưa! - Tổ Loan trả lời có vẻ hồi hộp, như đợi chờ một tấn kịch bất ngờ trên màn ảnh - Chưa có báo nào đăng tin cả.

- Nếu cô sẵn sàng tha thứ cho tôi về sự lạm dụng lòng nhẫn nại của cô, tôi sẽ xin trình bày lại vụ án đó. Cố nhiên, trước một luật gia, có những cái nhìn

pháp lý rất sâu sắc, tôi sẽ trình bày đủ các tình tiết pháp lý của nó, chứ không kể chuyện như một ký giả. Nhưng để tránh lạc đề, xin phép hỏi thêm cô một câu để kết thúc cuộc phỏng vấn mà cũng là một cuộc trao đổi ý kiến vô cùng phong phú và hữu ích đối với tôi...

- Ông cứ hỏi.

- Là người Mỹ dân chủ, tôi rất khâm phục sự dũng cảm của cô trong các hoạt động chánh trị. Vậy xin cô cho biết mục đích của cô trong việc đấu tranh chống cái gọi là "cường quyền" ở Sài Gòn hiện nay, là để bảo vệ cái gì? Tổ quốc, gia đình của cô hay là lý tưởng Cộng sản?

- Tôi không phải là người Cộng sản. Tôi cũng chưa có dịp nghiên cứu về chủ nghĩa Cộng sản. Nhưng nếu người Cộng sản đấu tranh chống ngoại xâm, mang lại độc lập cho Tổ quốc tôi, xây dựng nước tôi giàu mạnh, thì tôi cũng mong được thành người Cộng sản. Còn hiện nay, là một người yêu nước, tôi chỉ biết đấu tranh để bảo vệ Tổ quốc tôi...

Đến đây, Phu-lít-xton chen vào:

- Và để bảo vệ gia đình!

Tổ Loan tiếp theo ngay:

- Vâng, cố nhiên! Cố nhiên cũng là để bảo vệ gia đình tôi. Vì gia đình là tế bào của Tổ quốc.

- Cô có thể hy sinh thân mình để bảo vệ gia đình mình không?

- Vì Tổ quốc, vì gia đình, tôi chẳng tiếc gì cả.

- Xin kết thúc cuộc phỏng vấn của tôi ở đây. Xin cảm ơn cô. Giờ đây xin kể lại với cô vụ án mà lúc nãy tôi đã hứa. Vụ án này ly kỳ lắm, nhưng cũng tàn ác vô cùng! Chắc chắn cô sẽ cảm phần đến cực độ. Tôi đã tham gia vào cuộc điều tra vụ án này với tư cách là phóng viên.

- Chắc những khía cạnh pháp lý rắc rối, ly kỳ của vụ án đã làm cho ngòi bút của nhà báo kiêm luật gia thêm đậm nét.

- Thưa cô, vâng. Có những bức ảnh chụp được cũng làm cho người ta có cái nhìn sâu sắc hơn, bao quát hơn. Tôi xin bắt đầu trình bày vụ án bằng những bức ảnh đó! Thưa cô, vụ án này đã xảy ra tại một biệt thự xinh đẹp bên bờ sông Hương, cách thành phố Huế 5 ki-lô-mét về phía Đông Nam. Ôi, cái biệt thự vô cùng xinh đẹp như một cảnh thần tiên! Lại cái tên gọi của nó nữa, gợi cảm biết bao: Bồng Lai!

- Tên gì, thưa ông? - Tổ Loan tái mặt, sửng sốt hỏi Phu-lít-xton.

- Bồng Lai! Không ngờ Bồng Lai tiên cảnh mà lại thành ra thảm cảnh!

Phu-lít-xton chậm rãi bùi ngùi đáp lại. Qua sắc mặt của Tổ Loan, thấy cô đã mất bình tĩnh, hẳn cố lấy giọng bí ai nói tiếp:

- ... Và cả Lam Kiều - Phu-lít-xton nhấn mạnh hai chữ Lam Kiều - chiếc cầu thơ mộng ấy, nối liền biệt thự với vườn hoa, lại là nơi ghi tội ác của bọn sát nhân!

Phu-lít-xton nói đến đây, Tổ Loan đã run rẩy, hỏi dồn như cướp lời:

- Thưa ông... việc thế nào?

Phu-lít-xton mở chiếc cặp da, lấy ra một tập ảnh, đứng lên, trình trọng đưa cho Tổ Loan, nói:

- Thưa cô, tôi vô cùng xúc động không thể trình bày được nữa, xin lấy tập ảnh này thay lời.

Tổ Loan vội mở tập ảnh ra. Mới nhìn tới bức ảnh đầu, trái đất đã quay cuồng tối sầm trước mặt cô! Cô lao đảo khuỵu xuống...

Và Phu-lít-xton cúi đầu như mặc niệm!

* * * * *

Biệt thự Bồng Lai in bóng trên bờ sông Hương, cách trung tâm thành phố Huế độ 5 ki-lô-mét.

Biệt thự này vốn là của một tên tư bản mại bản làm cho vợ lẽ hằn ở. Chủ nhân mới là Phạm Xuân Phòng mua lại cái biệt thự này và dọn đến đây vào hồi năm 1953, khi tên tư sản mại bản kia cảm thấy ở đây không được yên ổn nữa, mang cả gia đình vào Sài Gòn. Nhân dân vùng này không biết Phạm Xuân Phòng như thế nào. Thấy hằn đã đứng tuổi, lúc nào cũng cặp kính mát trên mắt, nói năng nhã nhặn, có người đồn rằng hằn là một trí thức có chánh kiến khác với bọn Bảo Đại nên lánh ra đây để an dưỡng đời thời. Thấy hằn rất ham thích môn bơi thuyền pê-rít-xoa, có người cho hằn là một nhà thể dục thể thao. Thấy hằn thường lui tới các xóm lao động, hay nói đạo đức, sẵn sàng giúp đỡ thuốc men, tiền bạc cho những gia đình túng thiếu, có người đoán rằng hằn trước kia là một nhà giáo giàu lòng từ thiện.

Từ khi gia đình Phạm Xuân Phòng đến đây, chưa ai nghe thấy người trong gia đình hằn to tiếng với nhau, và cũng chưa bao giờ người nhà hằn to tiếng với ai. Mọi người đều cho rằng hằn muốn sống một cuộc đời ẩn dật, không ham danh lợi, không chuộng phồn hoa. Tuy nhiên, lai lịch hằn chỉ có hai nơi nằm vững là Ban An ninh giải phóng Thừa Thiên và Cục tình báo trung ương Mỹ. Cha hằn là Phạm Xuân Đề, trong những năm Âu châu đại chiến lần thứ nhất, đi lính khố đỏ sang Pháp. Được giải ngũ năm 1920, với cái lon cai, Đề chạy chọt được vào làm đội lệ dưới trướng tên Nguyễn Khoa K. hồi ấy còn làm Tổng đốc. Tổ thấy rất tâm đắc, hằn được quan thầy rất tin dùng và luôn cho cặp tráp, mang roi đi theo. Thời kỳ lên nhất của hằn là vào năm 1930, khi hằn giúp cho Nguyễn Khoa K. nhiều mưu kế thủ đoạn để chống phá cách mạng. Rồi Nguyễn Khoa K. được thăng thưởng thư, về nhậm chức ở Huế, thì hằn cũng được nhảy vọt lên chức bang tá ở Vinh.

Đề có hai vợ, nhưng đẻ nhiều nuôi ít, nên chỉ còn lại có một Phạm Xuân Phòng nối dõi. Sẵn cái thế được tên trùm mật thám Sogny [1] và quan thầy

cũ cất nhắc, hẳn chỉ mong cho thằng Phạm Xuân Phòng đi học, ngoi lên giật được cái bằng “đíp lôm” [2] là có thể được Pháp đặc cách bổ bang tá rồi.

Trong sáu, bảy năm trời ở Hà Nội, Phạm Xuân Phòng học đã nhiều trường: hết lít-xê-om Hồng Bàng đến Thăng Long, Gia Long. Hẳn học như cóc nhảy, tự ý nhảy vọt hai, ba lớp. Bố hẳn rất mừng khi được biết hẳn không phải thi đíp-lôm, mà được thi tú tài ngay. Hẳn thi tú tài phần thứ nhất đã nhiều phen, nhưng phen nào thì bố hẳn, Phạm Xuân Đề, cũng viết thư an ủi hẳn là “học tài thi phận”.

Phạm Xuân Phòng học không giỏi, nhưng có cái giỏi khác, ít người sánh kịp là hẳn ăn mặc rất đúng thời trang, lại thông thạo tất cả những hang cùng ngõ hẻm ở Hà Nội và ngoại ô. Hẳn có nhiều thủ đoạn kiếm tiền của cha mẹ hẳn và cả của người ngoài nữa. Ngoài ra, hẳn còn có tài nói rất khéo, đến con kiến trong lỗ cũng phải bò ra. Hẳn vẫn khoe với anh em: “hiện nay còn là học trò mà tao đã tiêu đến vài trăm đồng một tháng, trong khi cha tao chỉ chi có năm chục thôi nhé, mai kia ra đời tao sẽ tiêu bằng Rockefeller [3] cho mà xem”. Anh em thấy hẳn giao thiệp rất rộng. Hẳn thường lui tới với một số nhà văn trong nhóm “Tiểu thuyết thứ Bảy”, nhóm “Vịt đực”. Có khi hẳn đi chèn chén với những tên du côn khét tiếng như Kính “què”, Tuyên “quần”. Có khi người ta lại thấy hẳn bắt tay, “tuy, toa” với cả những tên mật thám La-néc-cơ, Luýc, Lion...

Đầu năm 1937, cha hẳn chết, và sau đó mấy tháng, hẳn lấy vợ. Vợ hẳn mang một cái tên nửa Âu, nửa Á: Hăng-ri-ét Woòng. Hăng-ri-ét Woòng nói được cả tiếng Việt, tiếng Pháp, tiếng Quảng Đông. Hăng-ri-ét Woòng nổi tiếng về sắc đẹp trong đám ăn chơi thượng lưu, nổi tiếng cả về sự khó tính. Muốn mời Woòng nhảy một bài thì phải là người biết tùy thời tiết mà mỗi ngày thay độ ba bộ com-lê đúng một và dám mở một lúc ba, bốn chai Mô-ét-săng-đông ở các tiệm Phi-ga-rô, Đỗ Thận. Muốn mời Woòng đi ăn, thì phải có xe hơi riêng hai chỗ ngồi, kiểu Pho VB hay Cơ-rốt-xlơ. Thế mà Phạm Xuân Phòng lại lấy được Woòng, mới “tốt số” chứ!

Để đua đòi kịp người khác và thỏa mãn những sở thích của Woòng, Phạm Xuân Phòng bán đi một trăm mẫu ruộng và hai ngôi nhà trong số hai trăm mẫu ruộng và năm ngôi nhà hai tầng ở Vinh do cha hẳn để lại; hơn một năm sau, hẳn ký giấy bán nốt số ruộng và nhà còn lại.

Cuối năm 1938, thấy sản nghiệp của hẳn đã gần cạn, Hăng-ri-ét Woòng bèn bỏ hẳn, đi sống kiểu già nhân ngãi non vợ chồng với một viên luật sư tòa thượng thẩm Hà Nội. Luật sư này có tiếng là tay ăn chơi ở Paris, hồi năm 1934-1935, và đã bỏ vợ. Ông ta sống một mình trong một ngôi nhà tráng lệ ở phố Boóc-nhi Đéc-boóc-đơ. Phạm Xuân Phòng đành ngậm đắng nuốt cay trước cảnh cả một khối tài sản lớn của cha hẳn, chỉ trong vòng hơn một năm, đã tan ra mây khói.

Theo lời khuyên nhủ và được sự giới thiệu của tên thanh tra mật thám La-néc-cơ, Phòng vào làm quản lý kiêm kế toán, thủ quỹ cho Tsiêng-wa, thầu thức ăn cho ngựa của quân đội thực dân Pháp ở Hà Nội. Mền tài tháo vát của hẳn, Tsiêng-wa rất tin cẩn hẳn, và đặc biệt là vợ Tsiêng-wa lại càng yêu quý tin cẩn hẳn hơn nữa.

Tsiêng-wa đã hơn sáu mươi tuổi, cả ngày nằm cạnh bàn đèn thuốc phiện, ốm yếu quặt quẹo luôn, nên trăm công nghìn việc đều giao phó cho Phạm Xuân Phòng. Đầu năm 1939, bỗng nhiên Tsiêng-wa chết một cách đột ngột, Phạm Xuân Phòng trở thành người thừa kế Tsiêng-wa cả về mặt thầu khoán thức ăn cho lừa, ngựa của quân đội Pháp và cả về mặt làm chủ gia đình của y, gồm vốn liếng với cô vợ dí dỏm mới bốn mươi lăm tuổi xuân, ra đời trước hăn hai mươi năm. Thời gian này, thực dân Pháp tăng cường lực lượng quân đội của chúng ở Đông Dương để đối phó với phát-xít Nhật, nên Phạm Xuân Phòng lại càng có cơ hội phát lên.

Cuối năm 1940, phát-xít Nhật vào Đông Dương, bọn mật thám Pháp khuyên hăn nhờ tên Shi-mô-mu-ra, buôn bán ở góc phố cửa Đông - Tiên Tsin và tên Tanaka bán kem ở rạp O-lym-pi-a trước cửa chợ Hàng Da, giới thiệu hăn thầu thức ăn cho lừa, ngựa của quân đội Nhật. Shi-mô-mu-ra và Tanaka là hai tên gián điệp Nhật vào Hà Nội đã lâu năm, trá hình là con buôn, có quen biết Phạm Xuân Phòng từ khi Phòng còn là một chú học sinh lêu lổng. Âm ý của bọn mật thám Pháp là muốn dùng Phòng hoạt động tình báo cho chúng. Nhưng Shi-mô-mu-ra và Tanaka cũng chẳng phải là tay vừa. Hai tên cũng có những âm mưu riêng. Thế là thu nhập của Phạm Xuân Phòng tăng lên vùn vụt, từ mấy nguồn: Món lợi kếch sù do bớt xén, trộm cắp trong việc thầu khoán thức ăn cho lừa, ngựa của quân đội Pháp và quân đội Nhật, tiền thù lao làm gián điệp tay đôi cho Pháp và Nhật.

Ngày mồng 9 tháng 3 năm 1945, Nhật hất cẳng Pháp trên toàn cõi Đông Dương. Sau hai tháng theo Shi-mô-mu-ra sang Tokyo, Phạm Xuân Phòng nghiễm nhiên trở về làm đại lý độc quyền cho hãng xuất nhập khẩu nông lâm thổ sản Ta-ra-duy-ka, nay ở chi nhánh Hà Nội, mai ở chi nhánh Sài Gòn.

Về đường vợ con, thì từ năm 1940, hăn đã giết ngầm ả vợ Tsiêng-wa cũ, sau khi toàn bộ tài sản của Tsiêng-wa về tay hăn. Trước đó, tình cờ một hôm đến nhà một người bạn, hăn thấy con gái bạn rất đẹp, mới 19 tuổi còn đang đi học. Hăn đâm mê, tìm cách lấy cho kỳ được. Trước hết, dựa vào thế Nhật, hăn vu cho người vợ mà hăn thừa kế của Tsiêng-wa là liên lạc với đặc vụ Tưởng Giới Thạch. Người đàn bà này lập tức bị hiến binh Nhật bắt giam, rồi chết ở trong tù. Mặt khác, hăn ngầm báo với bọn mật thám Pháp người bạn nói trên làm gián điệp cho Nhật. Người bạn hăn cũng bị mật thám Pháp bắt giam. Cô nữ sinh mười chín tuổi kia cũng bị gọi ra Sở mật thám mấy ngày. Sau đó, Phạm Xuân Phòng mới bỏ ra một số tiền đút lót cho bọn La-néc-cơ để "cứu" bạn ra. Hăn lại đến thăm hỏi, chăm sóc ân cần người bạn, bỏ ra một số tiền khác để thuốc thang chạy chữa cho bạn sau một tháng trời bị tra tấn chỉ còn da bọc xương. Do tốt mối lái và để tạ cái ơn cứu tử, người bạn cưỡng ép con gái mình phải lấy Phạm Xuân Phòng. Năm 1941, người vợ trẻ này của Phạm Xuân Phòng đẻ ra Phạm Thị Tố Loan.

Khi cách mạng tháng 8 năm 1945 bùng nổ, thì Phạm Xuân Phòng đang ở Sài Gòn. Hăn vội giao cái ngôi nhà đồ sộ lộng lẫy của hăn, ở giữa phố Catinat [4], cho một người em họ trông nom, và đem vợ con về ở một ngôi nhà khác xuềnh xoàng ở phố Champagne [5]. Đến năm 1947, hăn cùng vợ con sang Pháp, rồi sang Thụy Sĩ, đợi thời.

Thấy cục thế ở Đông Dương rối như mớ bòng bong, hắn đi đây đi đó để tìm ra con đường thoát.

Từ Thụy Sĩ, hắn sang Nhật, ở đó, hắn gặp lại Shi-mô-mu-ra. Shi-mô-mu-ra giới thiệu hắn gặp Ngô Đình Diệm ở Tokyo. Từ Ngô Đình Diệm hắn làm quen với Fishiel. Fishiel giới thiệu hắn sang Mỹ học một năm chính trị đặc biệt ở trường đại học Michigan. Học xong, hắn vào làm việc ở Cục tình báo trung ương ở Hoa Thịnh Đốn. Đang làm việc ở Hoa Thịnh Đốn, hắn được lệnh cấp tốc chuyển về làm việc ở văn phòng Hồng Y giáo chủ Spellman ở Nữu Ước.

Đầu năm 1953, để bảo đảm bí mật, Spellman thu xếp cho hắn về Thụy Sĩ, rồi từ Thụy Sĩ về Pháp. Ở Pari được hai tháng, một phái viên của Lansdale đến gặp hắn, trao cho hắn ảnh và tài liệu về Phan Thúc Định với một lệnh ngắn gọn của CIA: "Về Việt Nam, bám sát, điều tra, cung cấp ngay và thường xuyên tất cả những gì biết được về Phan Thúc Định". Hắn cùng vợ con trở về Huế, mua biệt thự Bồng Lai.

Trong khi bề ngoài, hắn sống một cuộc đời tưởng như phẳng lặng, ẩn dật bên cạnh vợ con giữa biệt thự Bồng Lai thơ mộng thì bên trong, hắn là một "cái đuôi" của Phan Thúc Định. CIA nhận được đầy đủ thường xuyên báo cáo của hắn về mọi hoạt động của Phan Thúc Định.

Sau khi đóng vai giáo sư Sanh bị lộ mặt với Phan Thúc Định và bị Nguyễn Ngọc Lễ đánh một trận nhừ tử, Phạm Xuân Phòng được lệnh CIA về ẩn mình ở Huế và được chúng giao nhiệm vụ tập trung mọi tình báo về hoạt động của cách mạng, đồng thời theo dõi tình hình hoạt động của Ngô Đình Cẩn ở Trung phần Việt Nam.

Bọn gián điệp tay chân khác của Mỹ đều không biết Phòng. Cục Tình báo trung ương Mỹ chỉ liên lạc với hắn bằng một đường dây bí mật đặc biệt, do một tên trước kia làm đặc vụ của Tưởng Giới Thạch đảm nhiệm. Cứ mỗi tuần một lần, vào 9 giờ sáng ngày thứ năm, tên này đợi lốt một ông già đánh cá, bơi một chiếc thuyền nhỏ đến gặp hắn ở quãng gần Cồn Hến, cách biệt thự Bồng Lai độ hai ki-lô-mét. Năm thì mười họa, Phòng mới vào thành phố, nói là đi mua thuốc, mua hàng để hội họp với Smith, trung tá CIA, chỉ huy lực lượng đặc biệt Mỹ ở Huế.

Theo báo cáo của Smith lên Cục Tình báo trung ương Mỹ thì chỉ mới có hai mươi bốn tháng, mà Phạm Xuân Phòng đã khám phá ra hàng chục vụ "Việt Cộng" ám sát hoặc hoạt động tình báo, đã giúp cho chúng bắt hàng trăm người và thủ tiêu nhiều cán bộ cách mạng. Ngoài ra, Phạm Xuân Phòng cũng đã tổ chức thêm một mạng lưới khác để giám sát hoạt động của Ngô Đình Cẩn ở Trung phần.

Hoạt động của Phòng bí mật đến nỗi ngay cả vợ con hắn cũng không biết. Hắn thường nhắc đi nhắc lại với vợ con hắn là mình bốn ba đây đó đã nhiều, với hơn chục ngôi nhà đồ sộ ở Sài Gòn, Đà Lạt và dăm triệu đô la gửi ở ngân hàng Thụy Sĩ, ta sống cũng đủ phong lưu chán, tội gì mà ra làm chính trị cho nhọc thân. Nhưng đôi khi có một mình, hắn mím môi trợn mắt, chỉ về phương Bắc thề lấy lại cho kỳ được hai chục ngôi nhà ở Hà Nội, Hải Phòng và non

năm trăm mẫu ruộng ở Sơn Tây, Bắc Giang. “Mà đâu chỉ có thế, ta sẽ lấy lại gấp trăm, gấp nghìn lần số tài sản đó chứ!”.

Mỗi khi xem báo hay nghe đài, thấy nhân dân miền Bắc và nhân dân thế giới cảm phẫn lên án những tội ác tày trời của Mỹ - Diệm như giết một lúc hàng nghìn người yêu nước ở Phú Lợi, tàn sát, triệt hạ hàng trăm làng, thì hần cười rất khoái trá. Có đêm trong giấc mơ, hần nói lầm nhảm “Phải giết, giết hết bọn Việt Cộng!”.

... Một lần, vợ hần đi chơi về, tình cờ thấy chiếc thuyền pê-rít-xoa của hần gặp thuyền lão già đánh cá giữa dòng sông Hương, dưới trời mưa rả rích. Lúc hần về, vợ hần khuyên hần nên giữ gìn sức khỏe, dãi gió dầm mưa như thế không có lợi. Hần hỏi căn, hỏi vặn vợ hần đã nhìn thấy hần ở đâu, đang làm gì. Khi thấy vợ nói đúng địa điểm hần gặp lão già, hần cau mày lại, cặp mắt hần lạnh hần đi nhưng hần cười xòa ngay: “Tinh thần thể dục thể thao mà lì! Em cứ bơi thuyền mà xem, sẽ mê ngay!”. Hôm sau, hần cố nài vợ hần tập bơi pê-rít-xoa. Khi vợ hần bơi được, thường thường buổi tối sáng trăng, cứ mỗi người một thuyền bơi thi nhau, lấy Lam Kiều làm đích, đi xa hai, ba cây số, ai trở về trước là thắng. Thuyền hần thường về trước có khi hàng nửa giờ. Một hôm, thuyền hần tới Lam Kiều trước, hần và gia đình đợi mãi không thấy vợ hần về. Hần và con hần nhao đi tìm thì thấy thuyền bơi của vợ hần bị lật giữa dòng nước xoáy... Hần ôm chặt lấy con, lặng người đi. Mãi sáng hôm sau, mới vớt được xác vợ hần dưới hạ lưu, cách nhà chừng ba ki-lô-mét.

Cũng năm ấy, Tổ Loan học hết bậc trung học, Phạm Xuân Phòng cho cô vào Sài Gòn học trường Luật. Suốt ba năm trời ở Sài Gòn, Tổ Loan không có dịp trở về Huế. Cứ ba tháng một lần, Phạm Xuân Phòng, với mẫu bằng đen để tang vợ trên ve áo, vào Sài Gòn thăm con, ở độ hai, ba ngày lại vội vã trở về Huế. Hần vẫn bơi pê-rít-xoa như cũ. Bỗng một hôm, người ta thấy hần chết trong chiếc pê-rít-xoa, ngay dưới chân Lam Kiều, sọ vỡ, óc phọt cả ra ngoài.

Chỉ một giờ sau, nhận được tin Smith báo cho biết Phạm Xuân Phòng chết, Lansdale gầm lên như bò rống qua ống điện thoại:

- Thế nào, ông Smith? Tại sao nó lại chết? Nó chết như thế nào?

- Thưa ngài thiếu tướng, hôm ấy là ngày Phạm Xuân Phòng đi gặp “người đánh cá” của ta. Tôi chưa tìm ra manh mối tại sao nó lại nằm chết trong chiếc pê-rít-xoa ở ngay dưới chân Lam Kiều. Và cái này mới lạ nữa, là “người đánh cá” của ta cũng chết như thế.

- Hê-lô! Sao? Sao? Ông nhắc lại tôi nghe! Cả thằng Hoa kiều?

- Vâng, cả thằng Hoa kiều ấy cũng bị giết chết ở ngay cái lạch nhà nó. Cả hai đứa đều bị đánh vỡ sọ. Một thằng bị ở trán, một thằng ở đỉnh đầu... Hê-lô, dạ, dạ! Chưa tìm ra manh mối ạ!

Lansdale cắt lời:

- Thế là thế nào? Chắc lại bàn tay Việt Cộng rồi! Tôi ra lệnh cho ông phải khám phá ra thủ phạm vụ án này trong hạn định là hai mươi bốn tiếng đồng hồ.

Lansdale đặt sầm ống điện thoại xuống, quay lại nói với Fishiel:

- Thăng Phạm Xuân Phòng là một tên rất sợ bị ám hại. Không có lẽ nào nó lại không đề phòng Việt Cộng. Tôi còn ngờ vực điều này, không chắc nó đã bị Việt Cộng giết...

Fishiel thở dài:

- Kiểm cho ra được một thăng như nó thật không phải là chuyện dễ. Nó không những là kẻ thù không đội trời chung của Việt Cộng mà còn là một địch thủ lợi hại của tên móc túi nhà nghề Ngô Đình Cẩn nữa... Nhưng thôi, nó đã chết rồi, do kẻ nào giết, chuyện đó sẽ bàn sau. Muốn gì thì nó cũng chẳng thể sống lại được nữa. Ta phải kiếm người thay thế nó.

Lansdale gật đầu tán thưởng:

- Ông bạn giáo sư, ông nghĩ chuyện đó, thật hợp ý tôi. Vậy ông xem có thể chọn ai thay thế Phạm Xuân Phòng?

- Không còn có ai tốt hơn là con gái của nó. - Fishiel nói đầy vẻ tin tưởng - Bọn da vàng tuy thuộc giống người hạ đẳng, nhưng về mặt quý quyết thì chúng cũng không kém bất cứ giống người nào. Nhất là phụ nữ. Điều này Viện nghiên cứu dân tộc của trường đại học Michigan đã có đủ tài liệu để chứng minh. Tôi đã nghiên cứu kỹ về đứa con gái của Phạm Xuân Phòng. Nó có đủ điều kiện cần thiết để thay thế công việc của cha nó.

- Ông muốn nói đến con Tố Loan phải không!

- Ông cũng biết con bé này ư? - Fishiel tỏ vẻ nghi ngờ, nhìn Lansdale - Ông đã gặp nó từ bao giờ?

Lansdale vội vàng thanh minh:

- Tôi chưa bao giờ gặp con bé ấy. Xin thề! Trung tá Thomas mới nói chuyện với tôi về nó hôm qua...

- Chắc Thomas cũng đã báo cáo cho ông biết phong trào bài Mỹ của sinh viên Việt Nam ở Sài Gòn này rồi đấy chứ?

- Có.

- Vậy ông có đồng ý với tôi rằng nếu ta nắm được Tố Loan rồi thì có thể biến nó thành một con chủ bài nhiều mặt của CIA chúng ta chứ?

- Ô kê! - Lansdale gật đầu lia lịa - Tôi hiểu rồi! Ông bạn muốn nhân cái chết của bố nó để kéo con bé này về với chúng ta phải không? Xin cho biết kế hoạch?

- Đúng như thế! - Fishiel chậm rãi trả lời. - Ông hãy cho bắt ngay tên người nhà Phạm Xuân Phòng, tên này là em vợ Phòng và một tên nông dân khác ở trong xóm vẫn thường được Phòng giúp đỡ tiền bạc, thuốc men. Hãy đánh cho chúng nó một trận, bắt phải nhận là "Việt Cộng", là thủ phạm giết Phạm Xuân Phòng. Bắt chúng nó phải diễn lại vụ án theo sự dàn cảnh của ta. Ông hãy cho chụp ảnh đầy đủ diễn tiến vụ "ám sát" đó để đánh tan những mối

nghe ngờ của mọi người và kèm theo chụp cả những bản khai cung của chúng nó nhận giết Phạm Xuân Phòng để cướp của...

- Ô kê! Được lắm, được lắm! - Lansdale tán dương quỷ kế của Fishiel. Hắn bổ sung thêm - Như thế vừa đánh lừa được Tổ Loan, Tổ Loan nhất định sẽ về phía chúng ta, vừa đánh lừa bọn thủ phạm, thấy ta bắt và đưa ra truy tố những tên gọi là "thủ phạm" trong vụ án này, chúng sẽ mất cảnh giác mà sa vào bẫy của chúng ta. Hê-lô! Phải tiến hành ngay tức khắc. Còn việc nói chuyện với Tổ Loan đã có Phu-lít-xtơn đảm nhiệm rồi.

* * * * *

Phu-lít-xtơn cúi đầu như mặc niệm trước những tấm ảnh chụp xác Phạm Xuân Phòng đầu nát bét, chết thê thảm. Đợi Tổ Loan hồi lại, hắn mới nói khẽ:

- Thưa cô, tôi xin thay mặt những người trí thức Hoa Kỳ, những người Hoa Kỳ tự do và nhân danh cá nhân, rất đau lòng chia buồn với cô! Nhưng sự thế đã rồi, lấy lại làm sao được!

Phu-lít-xtơn từ từ mở cặp, rút ra tập ảnh khác chụp rõ từng nét chữ lời khai cung của người nhà Phạm Xuân Phòng và người nông dân nhận mình là người của Việt Cộng đã giết Phạm Xuân Phòng:

- Xin mời cô xem tiếp những tài liệu này!

Tổ Loan mặt càng tái nhợt, mười phút sau, cô mới giàn giụa nước mắt, ngập ngừng nói:

- Quân dã man! Không ngờ chúng tàn ác vô nhân đạo đến thế! Phải làm gì bây giờ? Giờ đây, tôi phải làm gì? Xin cảm ơn ông đã cho tôi biết rõ sự việc đau lòng này, xin cảm ơn về những lời chia buồn của ông... Thế là ngày nay tôi đã trở thành bơ vơ trên cõi đời đen bạc này!

- Không, thưa cô. Tôi rất thông cảm với tình cảm của cô. Một người con hiếu nghĩa, cô cần báo đáp công đức của cha mẹ mình. Mất đi những người thân thích nhất của gia đình, ai mà không đứt ruột, nát gan. Nhưng cô có hoàn toàn bơ vơ đâu. Bên cạnh cô, giờ đây có chúng tôi, có hàng triệu người Mỹ tự do, bác ái. Chúng tôi sẵn sàng mang hết sức mình ra giúp đỡ cô về mọi mặt.

Tổ Loan lấy khăn tay ra lau nước mắt đang ròng ròng chảy xuống hai má. Phu-lít-xtơn nói tiếp:

- Trả thù rửa hận, tôi nghĩ đó là hành động duy nhất đúng của một người con có hiếu, của một người trí thức sáng suốt, có trí tuệ hơn người...

- Nhưng một người con gái trối gà không nổi như tôi thì làm gì được?

- Sức mạnh của con người là ở trí tuệ chứ đâu ở chân tay. Người Hoa Kỳ chúng tôi, kể về thể lực, thì không bằng bọn da đen ở châu Phi, thế mà với trí tuệ vô biên đã dùng năng lượng nguyên tử làm nghiêng hẳn thế giới và vũ trụ. Cô còn hơn nam giới ở một điểm rất mạnh nữa, là có sắc đẹp! Chỉ riêng sắc đẹp thôi cũng đã đủ làm nghiêng thành rồi! Một người khỏe bằng voi mà lâm trận, giỏi lắm cũng chỉ hạ được hai, ba kẻ thù, nhưng nếu dùng mưu trí,

thì có thể diệt được cả một đạo quân lớn. Tôi cho rằng cô có thể làm được những việc lớn, miễn là cô có quyết tâm: thấy cần phải hoàn thành nghĩa vụ đối với ông cụ thân sinh bị kẻ thù sát hại. Trước đây, cô đã tỏ ra vô cùng dũng cảm và thông minh đứng trong hàng ngũ đấu tranh của những người mà giờ đây cô mới thấy là kẻ thù của mình, thì nay, cũng với sự dũng cảm và thông minh ấy, nhất định cô sẽ thắng lợi vẻ vang trong cuộc đấu tranh một mất, một còn với chúng, vừa trả được thù nhà, vừa đền được nợ nước. Còn Hoa Kỳ chúng tôi xin hứa sẽ giúp cô mọi phương tiện để tiêu diệt kẻ thù chung của chúng ta.

- Xin cảm ơn ông. Như vậy. linh hồn của cha tôi cũng được ngậm cười nơi chín suối.

Thưa cô, Đức giám mục Urrulia [6] ở Huế đã làm lễ rước linh hồn cụ lên thiên đàng rồi!

Phu-lít-xtơn đứng dậy, cúi đầu chào cáo biệt: "Hai hôm sau gặp lại". Trước khi bước lên xe hơi, hẳn còn nói với một câu:

- Xin cô hãy tin tưởng vào sự giúp đỡ vô tư, khảng khái và vô cùng mạnh mẽ của chúng tôi.

[1] Sogny, chánh mật thám Trung kỳ, thời Pháp thuộc.

[2] diplome: bằng thành chung, tương đương với bằng Tốt nghiệp cấp hai phổ thông ngày nay.

[3] Rockefeller, nhà triệu phú người Mỹ.

[4] Đường Đồng Khởi ngày nay.

[5] Đường Lý Chính Thắng ngày nay.

[6] Urrulia, Giám mục cai quản địa phận hai tỉnh Thừa Thiên và Quảng Trị.

Chương 19 **Gió đã xoay chiều**

Sân bay Phú Bài diễn ra một quang cảnh khác thường. Hai bên đường, từ quốc lộ 1 đến sân bay dày đặc lính dù. Những bộ quần áo rằn ri loang lổ, mỗi một dưới nắng trưa hâm hấp. Những mũi súng hích lên, ngơ ngác chĩa vào các làng mạc xa xa. Thỉnh thoảng, một cái xe "gíp" sơn biển vàng của bọn quân cảnh lù lù đi lại kiểm soát. Không có một bóng người dân thường, nhưng những cặp mắt cú ẩn dưới cặp mắt kính xám to dưới vành chiếc mũ sắt trắng sùm sụp, vẫn soi mói từng gốc cây, từng bờ ruộng.

Vành ngoài sân bay, ngoài những lô cốt lớn nhỏ đã được tăng cường lính gác hơn thường lệ, lại có thêm mười chiếc xe tăng "Séc-man" sừng sững, vươn dài nòng đại bác trong tư thế sẵn sàng chiến đấu.

Trong sân bay, đông nghịt quân cảnh. Mũ sắt của chúng trắng lóa dưới ánh nắng. Không khí căng thẳng chờ đợi. Trong phòng khách của sân bay, có hai người đang đứng nói chuyện, vẻ nóng ruột. Hai người khuôn mặt giống nhau, cùng bù bự, cùng đôi lông mày rậm, cùng cặp mắt nhiều lòng trắng bất chợt đảo nhìn quanh một cách rất nhanh rồi lại có vẻ bình thường như không để ý gì. Chỉ có khác nhau ở một người đã già ngoài sáu mươi tuổi, thân hình béo tốt, bệ vệ trong cái áo chùng đen, lưng lằng chiếc thánh giá to tướng trước ngực. Một người vào khoảng năm mươi bốn, năm mươi lăm, đội khăn xếp, áo gấm, quần lụa. hài kinh, miệng nhai trầu bồm bẻm. Người khoác áo thầy tu là Giám mục Ngô Đình Thục. Người mặc áo gấm, ăn trầu là cậu Cố trầu - đại diện chánh phủ Việt Nam cộng hòa tại Trung phần. Mặc dầu chung quanh hai người, bọn mật vụ, vệ sĩ đã đứng tận xa, nhưng câu chuyện giữa hai người vẫn rất nhỏ:

- Thưa Đức Cha, lão Thomas này người như thế nào?

Ngô Đình Thục mỉm cười nhìn em. Hẳn biết em hẳn có thể hiểu rất rõ Trung phần, nhất là thành phố Huế, nhưng nhãn quan em hẳn cũng chỉ giới hạn ở đó thôi vì em hẳn chưa hề xuất ngoại, ít tiếp xúc với những cơ quan, những nhân vật trọng yếu của nước ngoài. Và lại, sự nghiệp của cậu em này trong gia đình hẳn hoàn toàn là nhờ ở các ông anh như hẳn, như Ngô Đình Diệm, như Ngô Đình Nhu. Cho nên, hẳn thường bổ sung cho cái sự ít hiểu biết đó của Ngô Đình Cẩn. Tay vuốt thánh giá đeo trước ngực, Ngô Đình Thục nói bằng giọng tự hào:

- Ít người biết rõ lai lịch của Thomas. Nhưng lạ Chúa, chúng ta phải biết. Năm một nghìn chín trăm ba mươi chín, khi thế chiến thứ hai bùng nổ, Thomas hai mươi lăm tuổi. Tuy quốc tịch Hoa Kỳ, khai sinh ghi sinh ở bang Texas, nhưng ông ta lại làm việc cho Gestapo. Ông ta được Gestapo phái sang hoạt động ở Thụy Sĩ để tìm hiểu những hoạt động gián điệp của phe đồng minh. Ở Thụy Sĩ, dưới chiêu bài quốc tịch Hoa Kỳ, ông ta làm quen được với nhiều người Mỹ qua lại Thụy Sĩ.

Nhờ đó, ông ta cung cấp được khá nhiều tin tức cho Gestapo. Năm một nghìn chín trăm bốn mươi hai, khi ngài Allen Dulles, Giám đốc Cục Tình báo trung ương Mỹ, đến Thụy Sĩ với nhiệm vụ đặc biệt của Tổng thống Roosevelt ủy thác là tìm cách bắt liên lạc với chánh phủ Đức quốc xã của Hitler, thì ngài gặp Thomas. Thomas đã đứng ra làm môi giới cho ngài Dulles gặp được đại diện của Hitler. Nhờ cái công lớn đó, khi cuộc thế chiến kết thúc, ông ta được ngài Dulles đón về Hoa Kỳ và trở thành người cộng sự đắc lực của ngài, ông ta đã ở ngoại giao đoàn Hoa Kỳ tại nhiều nước Nam Mỹ. Tháng bảy năm một nghìn chín trăm năm mươi tư, chỉ mấy giờ sau khi hiệp định Genève về Đông Dương được ký kết, Dulles đã cử ngay ông ta cấp tốc đến Sài Gòn công cán bí mật. Chính lần ấy, ông ta đến gặp tôi, mang theo thư riêng của chú Diệm...

Ngô Đình Cẩn nhả cái bã trầu ra khỏi miệng, cầm vệt ra đất, kê phòng khách đã được lau sạch bóng. Ngô Đình Thục vẫn thủng thỉnh nói:

- Ông ta là người rất tín cẩn của ngài Dulles, là cánh tay phải của ngài Tổng thống Hoa Kỳ. Ông ta là một nhân vật quan trọng, tuy ít xuất đầu lộ diện. Ông Thomas, ông Fishiel, ông Lansdale... là những nhân vật quan trọng.

Tiếng nói của các ông ấy góp một phần quyết định vào chánh sách của chánh phủ Hoa Kỳ ở Việt Nam. Chúng ta không nên để thất ý họ.

- Thưa Đức Cha, chắc ông ta sẽ ra cùng với Trần Kim Tuyến?

Ngô Đình Thục gật đầu:

- Đúng như vậy!

Ngô Đình Cẩn cau mày:

- Nhưng em không ưa cái lão Tuyến này.

- Tôi cũng không ưa hẳn. Nhưng dù sao hẳn cũng là người chống Cộng sản quyết liệt. Chúng ta cần tập hợp những người như vậy. Người Hoa Kỳ tín nhiệm hẳn lắm.

- Chính điều ấy làm em không chịu nổi. Không thể như thế được! Cái gì cũng phải qua chúng ta chứ. Còn hẳn đối với Cộng sản thì em đã biết...

Một bộ mặt tròn, trán thấp, da bánh mật, đôi mắt sắc hơi xếch hiện ra trong óc Cẩn: bộ mặt của Giám đốc Sở nghiên cứu chính trị và xã hội trung ương thuộc Phủ tổng thống Việt Nam Cộng hòa Trần Kim Tuyến. Cẩn cố xua đi cái ấn tượng khó chịu đối với bộ mặt bánh mật lạnh lùng ấy.

Tuyến là con Trần Kim Đắc, một Tổng đốc khét tiếng trong việc đàn áp phong trào cách mạng ở các tỉnh Trung du Bắc Bộ, hàng trăm người ở những nơi Trần Kim Đắc làm quan đã bị tù đầy, chém giết vì tội "có âm mưu chống lại nhà nước bảo hộ Đại Pháp". Vì vậy "nhà nước bảo hộ Đại Pháp" đã khen thưởng Đắc nhiều lần và ban đặc ân cho cậu ấm Trần Kim Tuyến vào học trường Albert Sarraut, tiếp đó trường luật khoa Hà Nội để cậu nối nghiệp cho cha. Năm 1944, Tuyến tốt nghiệp cử nhân luật. Hẳn đang chuẩn bị đi làm tri huyện thì nổ ra vụ Nhật đảo chánh Pháp tháng 3-1945, rồi tổng khởi nghĩa của Việt Minh. Cách mạng tháng Tám đã làm tan vỡ "giấc mộng vàng" của Tuyến. Cách mạng lại đòi bố Tuyến ra trước tòa án nhân dân trả món nợ máu.

Quân đội Tưởng sang, Trần Kim Tuyến cho là thời cơ đã đến, nhảy vào Đại Việt quốc dân đảng, điên cuồng chống phá chính quyền nhân dân. Dựa vào bọn lính Tưởng, Tuyến gây ra nhiều vụ ám sát, tống tiền, bắt cóc cán bộ Việt Minh.

Tháng 7 năm 1946, khi vụ Ôn Như Hầu [1] bị khám phá, bọn đặc vụ Đốc sát bộ [2] của Tưởng vội vã đưa Tuyến sang Hồng Kông, giới thiệu Tuyến cho một cơ quan gián điệp Mỹ lấy tên là OSS [3]. Ở đó, thỉnh thoảng Tuyến đến yết kiến Vĩnh Thụy [4].

Năm 1948, OSS đưa Tuyến sang học ở trường Michigan. Chính ở cái trường học dạy môn chính trị xã hội đó, năm 1950, Tuyến được tiếp xúc với một người Việt cũng do Mỹ đưa sang học sau Tuyến: Ngô Đình Diệm. Trần Kim Tuyến trở thành người thân cận của "cụ lớn" Diệm.

Tất cả những điều ấy Cẩn biết rõ. Nhưng một điều Cẩn không thể biết được là tại sao suốt từ năm 1950 đến nay, người Mỹ luôn để Trần Kim Tuyến gần gũi Ngô Đình Diệm... Cẩn chỉ cảm thấy hình như Tuyến được một sự tín nhiệm đặc biệt của người Mỹ.

Điều đó làm Cẩn khó chịu. Hẳn muốn trên đất Việt Nam này, chỉ riêng anh em hãn giao thiệp với người Mỹ và người Mỹ cũng chỉ nên giao thiệp với riêng anh em hãn...

Tiếng động cơ máy bay rì rầm, trước nhỏ sau to dần. Kim đồng hồ trong phòng khách sân bay chỉ mười hai giờ hai mươi phút. Đám quân cảnh mũ sắt trắng và mũ mật thám mặc thường phục đầu trần hộ vệ anh em Cẩn nhón nhác. Chúng nhìn chiếc Constellation xuất hiện trên bầu trời, đôi cánh bạc phản chiếu ánh sáng đục như màu sữa loãng. Chiếc máy bay lượn một vòng trước khi hạ cánh. Anh em Ngô Đình Cẩn rời phòng khách, ra sân bay. Bọn vệ sĩ mặt la mày lét lùi lùi đi đằng sau.

Từ trên máy bay bước xuống hai người: một Mỹ, một Việt. Cả hai đều ở tuổi trên bốn mươi. Người Mỹ dong dỏng cao, tóc hung, đeo cặp kính mát to, mặc quần tếch-gan sẫm và sơ mi cộc tay mỏng in màu sắc sỡ những hình cây dừa, phụ nữ khỏa thân. Trên cổ tay trái đầy lông đỏ hung hung của hãn nổi bật một cái lắc vàng chóa. Người Việt thấp, dáng đi như đàn bà hiện ra trước mắt Ngô Đình Cẩn, "bộ mặt tâm thường, mắt sắc", trịnh trọng trong bộ quần áo bằng vải sát-kin trắng. Anh em Ngô Đình Cẩn bước vội ra đón.

- Chào Đức Cha, chào ngài đại diện...

Gã người Mỹ nói tiếng Việt sõi. Trần Kim Tuyến hơi nhếch miệng.

Ngô Đình Thục tươi cười:

- Chào ngài trung tá, chào ngài Giám đốc.

Ngô Đình Cẩn đưa cả hai tay đỡ lấy tay Thomas.

Bốn gã bước vào phòng khách sân bay. Thomas hỏi nhỏ Cẩn:

- Ngoài hai ngài ra, có ai biết chúng tôi ra đây không?

- Dạ, chúng tôi hoàn toàn giữ bí mật về hành trình của hai ngài.

Thomas gật đầu bằng lòng:

- Tốt lắm!

Lũ vệ sĩ vẫn lùi thui theo sau, nhưng ở khoảng cách dăm mét. Lúc đó, có một người quân cảnh, khi bốn gã mãi nói chuyện không để ý, đưa nhanh tay lên một cái khuy áo trước ngực.

Ngoài cửa phòng khách sân bay, một dãy xe hơi bóng lộn đứng đợi sẵn. Bọn hộ vệ rào bước mở cửa xe và đứng nghiêm bên cạnh. Thomas và Thục ngồi chung một xe. Tuyến và Cẩn như một đôi tình nhân gượng gạo bước lên một xe khác. Bọn vệ sĩ cúi đầu đóng sập cửa xe lại và leo vội lên những xe sau.

Chiếc xe gíp quân cảnh rít còi đi trước mở đường. Đoàn xe hơn chục chiếc vừa Cadillac, vừa Mercedes chạy nối đuôi nhau lên đường. Cuối cùng là một chiếc xe quân cảnh.

Đoàn xe đi vào thành phố Huế, qua cầu An Cựu, đường Lê Thái Tổ, đến “tòa đại diện chánh phủ Trung phần” ngất ngêu trên đường Hàm Nghi - một ngôi nhà xây theo lối cổ - ánh sáng bên ngoài dường như không lọt được vào, đây lính gác và bọn mật vụ mặc thường phục đi vờ vẫn chung quanh.

Ngày sáng hôm sau. tại phòng tiếp khách riêng lộng lẫy của Ngô Đình Cẩn, bốn nhân vật quan trọng đó gặp nhau. Họ ngồi mỗi người một chiếc trên những chiếc ghế bành đệm nhung, quanh một cái bàn gỗ lúp chạm khắc cầu kỳ. Trên bàn, một chai rượu uýt-xki, bốn cái cốc đang uống dở. Câu chuyện cũng đang dở dang.

Thomas chủ trì cuộc họp. Hắn có vẻ giận dữ, khó chịu nói với Ngô Đình Cẩn:

- Chúng tôi rất không bằng lòng vì tình hình an ninh của địa phương ngài cai trị, ngài đại diện ạ.

Ngô Đình Cẩn làm bộ ngạc nhiên:

- Xin lỗi, tôi không hiểu ngài định nói gì, thưa ngài trung tá.

Cặp mắt mèo của Thomas xoi mói Ngô Đình Cẩn:

- Chúng tôi vừa đến đây đã được tin có những vụ ám sát xảy ra, ở ngay thành phố Huế này...

Thomas ngừng lại. Trần Kim Tuyến lạnh lùng chen vào:

- Ý trung tá Thomas muốn nói đến cái chết của ông Phạm Xuân Phòng vừa rồi.

Mặt Cẩn thản nhiên:

- À... thưa hai ngài, tôi đã cho điều tra ngay rồi... Theo những tài liệu chúng tôi nắm được thì ông ta bị Việt Cộng giết... Chúng tôi đang tiếp tục truy lùng thủ phạm để tìm hiểu tại sao chúng giết ông ta.

Đến lượt Thomas ngạc nhiên:

- Bọn Việt Cộng giết? Thế thì lạ thật! Chúng nó giết người ngay trước mũi ông. Trong khi báo cáo gởi về, ông vẫn tự hào về sự tổ chức bộ máy an ninh của mình, về màn lưới nhân viên mật vụ của mình, về tình hình Trung phần.

Trần Kim Tuyến nhếch miệng một nụ cười bí hiểm. Thomas đổi giọng:

- Ý kiến của chúng tôi, xin lỗi các ngài nếu các ngài có phật ý, là công việc của các ngài tiến hành không tốt, nếu tôi không muốn nói là quá tồi! Ngô tổng thống có chuyển đến ngài cố vấn Lansdale bản tường trình đặc biệt về tình hình Trung phần của ngài đại diện đây (hắn giơ tay về phía Ngô Đình Cẩn). Chúng tôi đã nghiên cứu kỹ bản tường trình mật đó. Tôi được truyền đạt ý kiến của đại tá Lansdale như sau...

Hắn ngừng lại nhìn Ngô Đình Cẩn làm Cẩn lúng túng, rồi chậm rãi:

- Đại tá Lansdale nói rằng có lẽ ngài thủ lĩnh ở Trung phần hoặc là quá lạc quan, hoặc là không nắm vững tình hình nên mới viết bản tường trình đó.

Giám mục Ngô Đình Thục, mặt đỏ bừng, mắt mở to, nhìn chòng chọc vào Thomas, nhìn từ cặp mắt xanh biếc như mắt mèo, cái mũi lõ của hắn đến những hình phụ nữ trần truồng uốn éo trên áo hắn mặc, ngập ngừng muốn nói điều gì, nhưng sau lại thôi. Trái hắn với anh, Ngô Đình Cẩn mặt đã trắng bệch lại càng trắng bệch hơn, bức tức ngồi lặng đi. Trần Kim Tuyến mân mê chiếc cốc pha lê, mắt không bỏ sót một cử chỉ nào của hai anh em họ Ngô.

Giọng Thomas vẫn vừa khó chịu, vừa trịch thượng:

- Có lẽ các ngài quên rằng: ở khắp nơi trên đất này đều có người của chúng tôi. Những nguồn tin riêng nhưng rất đáng tin của ngài Lansdale cho biết tình hình năm 1959 ở Trung phần không còn thuần thực như trước. Nhiều chỗ chúng ta không đặt chân tới được và đã biến thành căn cứ của Việt Cộng. Bọn người Thượng nhiều vùng đã đi theo Việt Cộng chống lại chúng ta. Việc dồn dân lập ấp chiến lược gặp nhiều khó khăn chưa thực hiện nổi một phần ba kế hoạch dự kiến. Bọn Việt Cộng ma quái đã chui được vào trại dinh điền phá từ trong phá ra. Miền đồng bằng không còn là nơi thái bình nữa. Ở các thành phố, tình hình cũng đáng lo ngại.

Báo chí đã dùng những danh từ "ngoại kiều", "ngoại bang", "Mẻo"... trong những bài đã kích người Hoa Kỳ. Ở các trường học, nhất là các trường đại học, như các ngài rõ, bọn giáo sư công khai kêu gọi sinh viên và học sinh "chống sự xâm lược của ngoại bang"... Tình hình thực tế là như thế. Người Mỹ chúng tôi đã mất vào đây hàng tỉ đô la rồi mà Việt Cộng vẫn không bị tiêu diệt, vẫn ngày một mạnh lên và đã bắt đầu hoạt động mạnh. Thế mà chúng tôi đã mất vào đây, đã mất cho các ngài, hàng tỉ đô la rồi!...

Câu sau, Thomas dẫn từng tiếng một với giọng đay nghiến. Hắn đứng lên, vừa đi lại trong phòng vừa nói tiếp:

- Các ngài có thể cho là đại tá Lansdale không sát tình hình Trung phần bằng các ngài. Các ngài có thể nói người Hoa Kỳ chúng tôi là thói phồn sự việc! Các ngài có thể nghi ngờ thiện chí của CIA. Tùy các ngài! Nhưng tôi vẫn xin phép nhắc lại để các ngài rõ: Đối tượng của chúng ta đã chuyển mình rồi, đã bắt đầu công khai tấn công chúng ta về mọi mặt. Trong dinh thự, lâu đài, các ngài có biết Việt Cộng đã bắt đầu hành động chưa? Hay các ngài biết nhưng không dám nói ra vì sợ ảnh hưởng đến uy tín? Đến viện trợ? Không! Chúng ta phải nhìn thẳng vào sự thật, dù đó là một sự thật đáng buồn. Đại tá Lansdale muốn nhờ tôi thông báo với các ngài sự không hài lòng và lo ngại của ngài. Những tin tức gần đây đã cho ta thấy rõ tình hình đã đến một bước ngoặt. Gió đã xoay chiều rồi! Nếu chúng ta không kịp thời đổi phó thì chiều gió ngược sẽ thổi bay chúng ta ra biển Đông và mảnh đất này chắc chắn sẽ rơi vào tay Việt Cộng. Lúc bấy giờ, kế hoạch "Bắc tiến" của các ngài sẽ bị tan vỡ, chiến lược toàn cầu của Hoa Kỳ sẽ bị đứt một mắt xích. Nếu chúng ta không hành động gấp thì tôi tin rằng ngài Dulles sẽ không để cho các ngài và cũng không để cho chúng tôi yên ổn đâu!

Không khí trở nên nặng nề. Máy điều hòa nhiệt độ trong phòng chỉ 20 độ C, nhưng anh em họ Ngô thấy rôm rớm khắp người. Mặt Cẩn càng trắng bệch hơn. Những lời của Thomas gây cho hắn nhiều phản ứng nhưng hắn không dám công khai chống lại. Thomas đến bàn, rót rượu, nốc cạn liền hai cốc ulyt-xki rồi nghiêng mình về phía Cẩn trịnh trọng:

- Vì vậy, thừa lệnh đại tá Lansdale và Ngô tổng thống, tôi và ngài Giám đốc Sở nghiên cứu chánh trị và xã hội trung ương ra đây. Hôm qua, tôi đã chuyển giao cho ngài bản kế hoạch "Gió đã xoay chiều" - bản kế hoạch đó đã được chỉ nhánh Đông Nam Á thuộc Cục Tình báo trung ương của chúng tôi thông qua để ngài nghiên cứu. Nó là một bộ phận và là bước phát triển trong tình hình mới của bản kế hoạch "4 điểm" mà Ngô tổng thống đã vạch ra từ những ngày đầu tiên ngài nắm chánh quyền. Hôm nay, chúng tôi mong ngài cho biết ý kiến để chúng ta cùng cộng tác với nhau tiến hành.

Cẩn nín thở. Hắn hết bực tức với Thomas khi nghĩ đến số tiền "viện trợ" to lớn có thể nhận được để xúc tiến kế hoạch này. Hắn nói:

- Chúng tôi đã nghiên cứu kỹ và hoàn toàn tán thành bản kế hoạch "Gió đã xoay chiều" của các ngài. Mục đích của bản kế hoạch đó hoàn toàn phù hợp với mục đích chúng tôi đã theo đuổi từ trước đến nay: phải bình định hoàn toàn miền Nam này để chuẩn bị "Bắc tiến". Chúng tôi rất khâm phục các ngài đã vạch ra những biện pháp chu đáo, tỉ mỉ, cụ thể. Ở thành phố cũng như ở vùng thôn quê, thậm chí ở cả các căn cứ của Việt Cộng, chúng ta phải cho từng người lọt vào các tổ chức của chúng để nắm tình hình và phá từ trong ra. Đồng thời, chúng ta sẽ tiến hành những cuộc càn quét công khai của quân đội quốc gia kết hợp với những đột kích bí mật chớp nhoáng của lực lượng đặc biệt để tiêu diệt các hang ổ và các đơn vị võ trang Việt Cộng mới hình thành. Chúng ta còn phải chuẩn bị người để tung ra miền Bắc phá hoại, không để bọn Cộng sản miền Bắc yên ổn thì chúng ta mới có thể bình định được miền Nam này...

Giám mục Ngô Đình Thục ngồi thẳng người, chiếc thánh giá lơ lửng trước ngực, lim dim mắt ra chiều suy nghĩ, thỉnh thoảng gật đầu tán thành những ý kiến của em. Thomas nốc cạn thêm một cốc rượu nữa, cũng gật đầu, khen Cẩn:

- Đúng! Đúng như vậy! Chúng ta phải làm gió thổi ngược lại quét tất cả bọn Cộng sản, bọn nào chống đối lại chúng ta, bọn nào hay kêu gọi hiệp thương, tổng tuyển cử, không công nhận ảnh hưởng của Hoa Kỳ trên đất này. Những kẻ đó sẽ bị giết hoặc là sẽ vào trại giam... Phải có kế hoạch phá chúng tận gốc.

Ngô Đình Cẩn càng say sưa khi thấy Thomas khen:

- Phá Việt Cộng tận gốc! Đó là quốc sách của chúng tôi. Ngô tổng thống đã ban hành sắc luật 10/59 và thiết lập "Tòa án quân sự đặc biệt". Chúng tôi đã thắng tay tiểu trừ Cộng sản và các giáo phái đối lập - điều này chắc chắn các ngài cũng đã thấy - nhưng vẫn chưa đủ. Gia huynh tôi, cố vấn chánh trị của Ngô tổng thống [5], chẳng đã nói: "Phải đập lên cằm hờn của quần chúng mà tiến lên". Đối với bọn Cộng sản, chúng tôi không bao giờ chùn tay. Chúng tôi

hoan nghênh và biết ơn sự giúp đỡ tận tình của các ngài. Chúng tôi sẽ thực thi kế hoạch “Gió đã xoay chiều”.

Hắn ngừng lại một chút, nhìn Thomas như để thăm dò thái độ rồi hạ thấp giọng:

- Miễn là Hoa Kỳ giúp cho chúng tôi đầy đủ... phương tiện.

Thomas đưa mắt cho Trần Kim Tuyến. Tuyến hơi nhếch miệng. Như tượng đá, hắn cười, chậm rãi:

- Theo đề nghị của cơ quan viện trợ kinh tế Hoa Kỳ thỏa thuận trích ra năm triệu đô la cho chúng ta xúc tiến kế hoạch này.

Nét mặt Ngô Đình Cẩn tươi lên, trong khi Thomas thấy cần phải thêm vào lời của Trần Kim Tuyến.

- Người Hoa Kỳ chúng tôi chỉ yêu cầu các ngài dùng món tiền đó hoàn toàn vào công cuộc bình định cho hữu hiệu.

Giám mục Thục cười gượng, nhắc Thomas một câu ý nhị:

- Ngài Thomas ạ, trong thánh kinh, đức tông đồ Thomas biểu hiện cho lòng hoài nghi, thiếu đức tin!

Thomas không chút tự ái:

- Xin lỗi Đức giám mục. đó là nghề nghiệp của chúng tôi.

Ngô Đình Cẩn tảng lờ như không biết gì, nói:

- Chúng tôi còn một điều băn khoăn nữa muốn trình bày với các ngài: chúng tôi cần một số người giúp việc có năng lực, tin được.

Trần Kim Tuyến đặt chiếc cốc pha-lê đang xoay ở trên tay xuống, ngồi thẳng người, đáp:

- Ngô tổng thống cũng đã lo lắng đến điều đó. Tổng thống sẽ cử ra đây một người Tổng thống hết sức ưu ái, một người đã từng góp sức với Tổng thống trong những ngày người còn bôn ba ở hải ngoại, một người đã được thử thách với chúng ta, có đầy đủ năng lực, một người mà các ngài chắc đã nghe tên... người đó là Phan Thúc Định.

[1] Tổ chức của Việt Nam Quốc dân đảng, chuyên hoạt động tổng tiền, giết người cướp của.

[2] Cơ quan tình báo của Tưởng Giới Thạch.

[3] Over Sea Service, cơ quan gián điệp Mỹ trong Đại chiến thế giới lần thứ 2, tồn tại cho đến năm 1950, sau đó sáp nhập vào CIA.

[4] Bảo Đại.

[5] Tức là Ngô Đình Nhu.

Chương 20 Lãnh chúa miền Trung

Những người con trai trong, ngoài hai mươi tuổi mắt long lanh sáng, khí thế hăm hở tưởng chừng có thể đạp bằng mọi trở ngại. Những người con gái vẫn duyên dáng, thướt tha trong những chiếc áo dài trắng, nhưng toát lên vẻ nghiêm trang cương quyết. Họ cầm những biểu ngữ nổi bật hàng chữ:

“Đả đảo sự can thiệp của ngoại bang vào tình hình quốc nội Việt Nam”

“Độc lập trên hết”

“Bảo đảm quyền tự do dân chủ”.

Trên khán đài, đằng sau bàn thờ Tổ quốc có đỉnh trầm hương nghi ngút, chạy dài một hàng chữ khác: “Sinh viên, học sinh Việt Nam đấu tranh vì quyền lợi của Tổ quốc”.

Giảng đường C của Viện đại học Huế đông dần. Sinh viên, học sinh của bốn trường đại học trong thành phố [1] kéo đến mỗi lúc mỗi đông. Những người hiếu kỳ và những người nhiệt tình không ở đoàn thể nào, cũng có mặt. Tất nhiên trà trộn vào đó, không phải là ít những tên mật vụ mà ngay chúng cũng không biết mặt nhau, nhiều khi lại còn dò xét lẫn nhau. Những lời chào hỏi vui vẻ, những tiếng cười sảng khoái, những lời hứa đanh thép, những cuộc hội ý chớp nhoáng, những cái nhìn thông cảm... Có cả những cái nhìn nhón nhác. những lời thì thầm, những cái tai vểnh lên nghe ngóng, những bộ mặt luôn luôn hích lên đánh hơi...

Hoạt động nhất là các nhà báo. Những nhà báo nước ngoài, quần áo mỗi người một vẻ, râu tóc mỗi người một kiểu, có người đeo hai, ba chiếc máy ảnh bấm lia lịa, có người đeo máy ghi âm, có người luôn tay lia máy quay phim. Những nhà báo trong nước hỏi người này, phỏng vấn người kia, ghi ghi chép chép. Mấy vị giáo sư đại học đứng trầm mặc suy nghĩ.

Phan Thúc Định đứng lẫn trong đám người hiếu kỳ. Nhìn những gương mặt trẻ đầy nhiệt tình, hăm hở, anh thấy triu mến, yêu thương vô hạn. Anh chợt nhớ tới buổi nói chuyện với Ngô Đình Cẩn hôm trước.

* * * * *

Trở lại đất Huế lần này, anh có xe hơi riêng của Ngô Đình Cẩn ra đón, có mấy công chức cao cấp của tòa đại diện Phủ tổng thống ở Trung phần xúng xính comlê đứng đợi ở sân bay, có quân cảnh bảo vệ. Qua khung cửa xe, anh nhìn thấy Huế đã có nhiều thay đổi. Sân bay Phú Bài mở rộng. Máy bay lên thẳng nằm một dãy như những con chuồn chuồn khổng lồ. Quần áo rằn ri đi lại. Những kiện hàng quân sự xếp từng đống. Đồn lính, trại lính rải khắp nơi. Chỗ nào cũng dây thép gai, cũng lô cốt, cũng những bộ quần áo lính đủ sắc phục, đủ kiểu mũ nhón nháo. Xen vào đó là những bãi pháo nhô ra những nòng thép đen trũi.

Nội thành hiện ra trước mắt anh: mất đi nhiều vẻ thơ mộng cổ kính. Nhiều ngôi nhà mái bằng mới mọc lên. Những ngôi nhà nhiều tầng hiện đại đứng như lạc lõng nhìn sang lầu đài, cung điện rêu phong bên kia bờ sông Hương. Trên dòng sông Hương không phải chỉ có những con đò trôi lơ lửng như trôi trong một giọng hò Huế kéo dài, mà có cả những chiếc giang thuyền của “hải quân cộng hoà” xé nước đi lại. Trên giang thuyền lại thấy lính, thấy súng. Phố xá nội thành, xe nhà binh chạy rầm rập. Xe cổ vấn Mỹ, xe lính cộng hòa nườm nượp.

Những chiếc xe GMC mười bánh lù lù như những con voi. Những chiếc xe gíp ló ra những ống quần kaki, giày đen của bọn sĩ quan ghềch lên thành xe. Những chiếc Mercedes, Buých, Cadillac... bóng lộn mới xuất hiện. Cửa hàng bán xa xỉ phẩm, cửa hàng bán rượu, giải khát, tiệm nháy, cửa hàng bán lon mũ cho lính tráng với những tên lai căng nửa Âu, nửa Á nhan nhản. Những hàng chữ Anh xen lẫn với những hàng chữ Việt. Bóng những chiếc áo dài màu tím Huế cổ truyền vắng đi. Thay vào đó là những chiếc áo dài ni-lông với đủ màu, hoa sặc sỡ, những chiếc quần phẳng, áo sơmi cụt tay hở cổ. Một rạp chiếu bóng với tấm biển quảng cáo khổng lồ vẽ một người phụ nữ trần nửa hình, tóc xõa man rợ, đôi mắt rùng rục vẻ dâm dăng, đang nháy một bên mắt khiêu khích khách qua đường. Dưới hình người đàn bà là hình mấy gã đàn ông đội mũ to vành đang chĩa súng nhắm vào nhau với những hàng chữ rẻ tiền. “Đại xuất phẩm tô màu. Ly kỳ, rùng rợn, hấp dẫn từ đầu đến cuối”. Mấy đứa trẻ đứng giương mắt nhìn. Trẻ em đi lang thang rất nhiều trên phố xá. Nhưng nhiều nhất vẫn là lính tráng: lính dù, lính biệt kích, lính thủy đánh bộ, lính thiết giáp, lính thuộc lực lượng đặc biệt...

Phan Thúc Định u hoài như mất mát một cái gì, như tâm trạng một người luyện tiếc một cái gì thơ mộng, êm đềm đã đi qua mà không bao giờ trở lại.

Ngô Đình Cẩn tiếp Định ngay buổi chiều hôm đó. Vừa nhai trà bồm bẻm, vừa nhìn Định một cách soi mói, tên lãnh chúa Trung phần nói thủng thẳng:

- Tôi rất sung sướng được Tổng thống cử ông ra đây giúp tôi. Nhưng có điều tôi phải nói trước với ông là tình hình miền Trung này khác với tình hình trong đó đôi chút.

Định biết hẳn muốn vừa phủ đầu, vừa thăm dò anh. Trước khi ra làm việc với hẳn, anh đã hỏi kỹ nhiều người về hẳn. Hẳn vốn đa nghi xảo quyệt và độc đoán, tàn bạo. Hẳn nghi kị cả những người thân cận nhất của hẳn, nghi kỵ cả những người của Ngô Đình Diệm, Ngô Đình Nhu cử ra. Hẳn không muốn ai biết được những việc hẳn đã làm và đang làm. Cái nghi kỵ, độc đoán tàn bạo của hẳn là cái nghi kị, độc đoán của của một tên vua phong kiến thời trung cổ.

Định ngồi im nghe với một vẻ hết sức tôn trọng lời hẳn. Thấy thái độ lịch thiệp và lễ độ của anh, vẻ soi mói của hẳn bớt dần.

Hẳn nhả miếng trà ra khỏi miệng, nói lải nhải về “uy tín” của hẳn đối với đồng bào miền Trung, về tài năng lãnh đạo của hẳn đã tổ chức một bộ máy chánh quyền ở đây tuyệt đối trung thành với Ngô tổng thống như thế nào... Hẳn hỏi thăm Ngô Đình Diệm, vợ chồng Ngô Đình Nhu, hỏi thăm tình hình

làm việc với người Mỹ ở Phủ tổng thống. Hẳn hỏi đến gia đình, bản thân Phan Thúc Định.

Biết Định sinh ra ở một gia đình có thù với cách mạng và cũng sống độc thân như hẳn thì hẳn thích chí, cười ha hả:

- Thế thì tôi với ông cùng làm việc được. Ngô tổng thống thật là sáng suốt khi cử ông ra giúp việc cho tôi.

Hẳn nói với Định về kế hoạch "Gió đã xoay chiều". Kế hoạch này, trước khi rời Sài Gòn ra Huế, Phan Thúc Định đã được nghe Lansdale trình bày tỉ mỉ trong một cuộc họp giữa anh em họ Ngô với bọn CIA. Sở dĩ cuộc họp hôm ấy có mặt Định là vì chúng đã quyết định cử anh ra giúp Ngô Đình Cẩn thực hiện kế hoạch đó ở Trung phần. Bây giờ, nghe Cẩn trình bày lại, anh chỉ thấy có điều khác là hẳn tự nhận toàn bộ bản kế hoạch là do hẳn mất bao công suy nghĩ, soạn thảo ra, đệ lên Tổng thống thông qua.

- Tổng thống đã ban khen và dạy phải thực hiện cho bằng được - Ngô Đình Cẩn nói - lại cử ông ra đây giúp việc tôi. Trong bản kế hoạch, tôi đã nói rõ, bọn Cộng sản chủ trương đánh chúng ta từ ba khu vực: vùng rừng núi chúng kiểm soát, vùng đồng bằng và vùng nội thành. Tương kế, tựu kế, chúng ta cũng phải đánh lại chúng trên cả ba mặt trận do chúng đề ra ấy! Chuyển này là một cuộc đọ sức quyết định đấy!

Phan Thúc Định lễ độ:

- Chắc cụ lớn đã có chương trình hành động cụ thể.

Hẳn cười tự đắc:

- Gậy ông đập lưng ông mà! Điều đó ông chưa cần biết vội. Tôi đã bố trí lực lượng đầy đủ trên cả ba mặt trận ấy rồi! Bọn Cộng sản sẽ bị những đòn thật bất ngờ đối với chúng và khi chúng biết ra thì tất cả tổ chức của chúng đã tan vỡ hoàn toàn. Hà... hà... Ở ba mặt trận ấy thì vùng nội thành này, chúng ta phải chú ý đến bọn công nhân và bọn thanh niên học sinh. Tôi cho rằng chẳng nên mở trường đại học làm gì. Bọn thanh niên bây giờ có tí học thức nào là nói lý thuyết nọ, lý thuyết kia, không coi người lớn ra gì cả, trên không ra trên, dưới không ra dưới. Chúng nó học hết bậc trung học là cho chúng nó vào hết các quân trường. Ông thấy có phải không? Quân lực cộng hòa vừa thêm người, mà chúng ta cũng đỡ lo chúng nó chống đối, đỡ hậu hoạn.

Thấy hẳn nói lan man, Phan Thúc Định muốn gợi ý hẳn trở lại vấn đề một cách khéo léo:

- Cụ lớn có thể cho tôi biết bốn phận tôi phải làm gì để khỏi phụ lòng ủy thác của Tổng thống?

Ngô Đình Cẩn trở lại ngay cái xảo quyết, khôn ngoan của hẳn:

- Ông mới ra đây, ông hãy nghỉ ngơi mấy hôm, tìm hiểu tình hình đã. Ông đã làm cố vấn của Tổng thống thì ông lại làm cố vấn cho tôi. Khi nào có việc gì cần đến ông, tôi xin hỏi ông, ông góp ý kiến cho tôi! Ông hãy nghỉ ngơi đã...

“Hắn vẫn giữ thói nghi kỵ và độc đoán!” Định nghĩ thầm. Anh không hỏi gì thêm nữa, chỉ đề nghị hắn cho một chiếc xe riêng không cần tài xế, không cần vệ sĩ “để tôi có thể dễ dàng trực tiếp tìm hiểu tình hình mọi mặt, để có thể giúp cụ lớn được nhiều việc và hữu hiệu, như tôi đã làm khi có vinh dự được ở bên Tổng thống” - Định nói với hắn như vậy.

- Điều đó thì ông cứ tự nhiên.

Cẩn trả lời anh và nhìn anh tinh quái. Hắn nghĩ đến lời đồn đại về tính hay la cà các tiệm nháy, quán trà của anh. Hắn cười ha hả nói tiếp: “Người độc thân nào cũng ưa tự do mà!”.

* * * * *

Hôm nay, đứng nhìn các thanh niên sinh viên, học sinh ở sân trường đại học này, anh nhớ đến lời Ngô Đình Cẩn: “... Vùng nội thành này, chúng ta phải chú ý đến bọn công nhân và bọn thanh niên học sinh...”. Anh nghĩ thầm: “Đây chính là một mối lo của Ngô Đình Cẩn. Cũng chính là một trong những mục tiêu mà kế hoạch “Gió đã xoay chiều” chĩa vào. Hắn nói đã bố trí lực lượng rồi. Lực lượng nào?...”.

- Anh Định!

Một tràng gọi như tiếng reo vui đột ngột làm anh giật mình quay lại. Vẫn mái tóc kiêu diễm, vẫn cặp mắt có hàng mi dài u ẩn, vẫn đôi môi gọn nhỏ hơi kênh kiệu ấy: Vân Anh. Định cố trấn tĩnh một nỗi bồi hồi thoáng ngợp tâm hồn anh.

Vân Anh gọn gàng trong chiếc quần âu thẫm, áo sơ mi cộc để lộ đôi cánh tay trắng ngần, cầm một quyển sổ tay, đeo bên mình một chiếc máy ảnh Rô-lây-phlếch mở sẵn ống kính, đi cùng một thiếu nữ kém cô độ dăm tuổi, dịu dàng trong chiếc áo dài màu ngọc thạch, cầm chiếc sắc tay màu trắng.

- Chào Vân Anh.

Vân Anh đưa người bạn gái đến trước mặt Phan Thúc Định, giới thiệu hai người với nhau:

- Xin giới thiệu: đây là Phan Thúc Định, tiến sĩ luật, bạn học với mình từ hồi ở Pháp... và đây là Tố Loan, giáo sư trường trung học Kim Long, người bạn gái thân của em ở Huế này.

Hai người khẽ gật đầu chào nhau. Định quay sang hỏi Vân Anh:

- Còn em? Em chưa giới thiệu cho anh biết hiện nay em làm gì? Ở đâu?

Vân Anh cười:

- Xin lỗi anh, em quên. Hiện nay em là phóng viên cho báo “Diễn đàn”.

- À, thành phóng viên báo chí rồi! Em thấy nghề viết báo thế nào?

- Em thấy thích hợp với em, vì đó là một nghề tự do, được đi lại, tiếp xúc nhiều.

- Anh tin với trình độ học lực của em, với sự thông minh, hiểu biết của em, em sẽ là một cây bút sắc sảo.

Vân Anh nhún vai:

- Anh quá khen! Thế mà nhiều khi em không hiểu nổi cả anh nữa đấy!

Định phá ra cười, quay sang phía Tổ Loan:

- Xin lỗi cô, chúng tôi lâu mới gặp nhau, chuyện vui đấy thôi. Cô đừng nghe Vân Anh kéo lại cho tôi là người khó hiểu.

Tổ Loan nhìn Định, đáp:

- Anh đừng ngại. Tuy chúng tôi là bạn của nhau nhưng tôi cũng có những nhận xét, suy nghĩ riêng của tôi chứ!

Vân Anh vẫn chưa lùi:

- Thí dụ như hôm đi với anh ở Sài Gòn gặp sự bất ngờ ấy. Em lo cho anh quá. Đến lúc em tìm cách quay trở lại được thì đã không thấy anh đâu. Em chẳng hiểu việc ấy xảy ra ra sao nữa. Chẳng hiểu anh làm thế nào lại thoát được?

Phan Thúc Định nhìn thẳng vào cặp mắt hóm hỉnh của Vân Anh:

- Cô nhà báo, cô phỏng vấn không đúng lúc rồi! Có cả cô bạn mới đây mà chúng ta cứ nói chuyện riêng với nhau thì chẳng lịch sự chút nào, phải không Tổ Loan?

Tổ Loan định quay gót:

- Anh cứ tự nhiên. Xin lỗi cả hai người, tôi cũng có việc phải ra gặp mấy người quen!

Vân Anh nắm tay Tổ Loan:

- Không! Loan cứ ở đây. Như anh Định nói, mình và anh Định lâu mới gặp nhau, nói chuyện vui đấy thôi chứ không có chuyện gì quan trọng đâu.

Định cũng giữ Tổ Loan lại:

- Lần đầu mới gặp nhau, tôi chưa được hân hạnh nói chuyện với cô.

Giữa lúc ấy, tiếng vỗ tay nổi lên rầm rập. Giảng đường C đã đông nghịt. Mọi người đều nhìn về phía khán đài. Trên khán đài, xuất hiện trước mi-crô một thanh niên béo mập, mặt tròn, da trắng. Anh thanh niên đề nghị mọi người cùng hát bài "Lên đàn" để mở đầu cuộc mít tinh. Tiếng hát vang động, giục giã, như sóng dâng, như bão nổi. Tiếng hát làm cho những người có mặt sát gần nhau hơn, như hòa thành một khối vững chắc. Tiếng hát bay lên như phá tan tất cả những ngọt ngào vẫn đè nặng lên lồng ngực, trái tim mọi người.

Nào anh em tay cùng nhau xông pha lên đàn

Dưới trời tươi sáng

Ta nguyện đồng lòng, điểm tô non sông, từ nay ra sức anh tài

Đoàn ta chen vai nề chi công gai lên đàn...

... Bài hát đã hết, nhưng dư âm vẫn như còn vang mãi trên không trung, đọng mãi trong tâm hồn mọi người.

Người thanh niên béo mập, trắng trẻo bắt đầu nói. Anh ta nói về lịch sử về vang của dân tộc, nói về tinh thần bất khuất, quật cường của cha ông, nói về sức mạnh và trách nhiệm của tuổi trẻ đối với đất nước. Anh ta nói say sưa, hùng hổ, hấp dẫn... Từng lời, từng lời như bốc lửa. Tiếng vỗ tay rào rào luôn luôn ngắt lời diễn giả. Tất cả những cặp mắt hướng về diễn giả khâm phục, trù mến.

Phan Thúc Định hỏi khẽ Vân Anh:

- Diễn giả nói hay quá! Ai vậy?

- Anh không biết ư? - Vân Anh đáp - một trong những người lãnh đạo phong trào sinh viên, học sinh ở Huế: Lý Ngọc Tú, sinh viên khoa văn.

Tổ Loan thêm vào:

- Anh ta được các bạn sinh viên, học sinh rất yêu mến. Diễn giả đang nói tiếp về sự can thiệp của ngoại bang vi phạm đến chủ quyền đất nước, hô hào mọi người, trước hết là thanh niên trí thức, sinh viên, học sinh, phải giữ lấy truyền thống của dân tộc.

Diễn giả dứt lời. Tiếng vỗ tay kéo dài mãi.

Phan Thúc Định rút thuốc lá ra châm hút. Anh thoáng thấy nét mặt Tổ Loan đanh lại, trong khi đó Vân Anh đưa máy ảnh lên bấm.

Ngoài cửa giảng đường, tiếng phanh xe ô tô rít lên. Một lũ quân cảnh nhốn nháo nhảy xuống, chạy sầm sập vào sân trường.

* * * * *

Theo đề nghị của Định, Ngô Đình Cẩn đồng ý xếp cho anh ở một biệt thự riêng ở ngoài tòa đại diện và sử dụng riêng một chiếc xe hơi Mercedes. Anh không thể từ chối được hai nhân viên do Cẩn cử đến để hầu hạ anh: một người vừa giúp việc vừa là vệ sĩ.

Khi đến biệt thự, anh cho hai người này ở hai gian nhà dưới, rồi chấp tay sau lưng đi thăm từng gian buồng trong biệt thự. Các gian buồng đều bố trí đầy đủ tiện nghi: giường, ghế, bàn kiểu mới, có đài thu thanh, có máy điều hòa nhiệt độ. Với dáng điệu bên ngoài tưởng như bình thản, anh chăm chú nhìn từ cách bố trí đồ đạc đến cách trang hoàng các buồng, từ cách mắc điện đến các khe cửa.

Buổi sáng, khoảng 9 giờ, Định mới vào gặp Ngô Đình Cẩn vì hẳn bao giờ cũng dậy muộn, dềnh dàng đến giờ đó mới làm việc.

Sáng nay, trước khi vào gặp Ngô Đình Cẩn, anh lững thững đi ra phố. Anh có thói quen như vậy từ ngày về Huế. Đi bộ một lúc buổi sáng đối với anh làm cho tâm hồn thư thái, giữ được sự điều hòa sức khỏe. Những giờ phút ấy làm

anh thấy thân thiết, yêu thương biết bao nhiêu thành phố Huế của anh. Từng vòm cây, từng góc phố, từng ngõ đường hiện ra trong bầu không khí còn giữ được ít nhiều vẻ trầm mặc của quê hương. Gió ban mai từ phía sông Hương tỏa ra mát lạnh. Anh cảm thấy trong những giây phút này, tâm hồn anh sáng khoái và những khuôn mặt gặp gỡ vào những buổi sáng như hôm nay cũng tươi tỉnh hơn mọi thời gian khác: khuôn mặt những phụ nữ đi chợ sớm, những người thợ đi làm, những công chức đi đến sở, họ chưa bị hao mòn thêm sức lực của một ngày sống cực nhọc, vất vả cày lên mặt những đường nhăn, phủ lên khóe mắt những u buồn.

Anh lững thững dạo bước trên đường Trần Hưng Đạo, lúc ấy còn thưa thớt người. Nhiều cửa hàng còn đóng. Anh đi ngược lên, qua một hiệu ảnh một khách sạn, rẽ vào cửa hàng sách báo mà mấy năm trước anh hỏi mua tiểu thuyết để mua một tờ báo hàng ngày.

Cầm tờ báo trên tay, anh ra vườn hoa Nguyễn Hoàng, ung dung ngồi trên ghế đá nhìn ra dòng sông Hương. Liếc mắt chung quanh thấy không có ai, anh rút nhanh một mảnh giấy con đặt sẵn trong tờ báo từ trước, kín đáo cho vào túi áo. Anh mở tờ báo ra đọc tin tức.

Đọc xong tin tức trên tờ báo, anh lững thững trở về. Vào phòng riêng của mình, anh mở mảnh giấy ra đọc. Mảnh giấy có mấy hàng chữ:

"Kính ông,

Số tiền báo ông còn thiếu của bản quán là ba trăm đồng. Mong ông thanh toán cho. Xin trân trọng cảm tạ."

Phan Thúc Định lấy trong ngăn kéo ra một ống bột trắng, nhẹ nhàng rải lên bức thư. Tiếp đó, anh lấy ở ngăn kéo khác một ống thuốc nước màu xanh, thấm vào ít bông bôi lên trên mảnh giấy đã rải bột. Một dòng chữ khác nổi lên: "Tìm hiểu Tổ Loan, con Phạm Xuân Phòng". Anh bật lửa đốt ngay mảnh giấy, di nát tro trong chiếc gạt tàn thuốc lá.

[1] Bốn trường đại học đó là: Khoa học, Sư phạm, Văn khoa và Luật khoa.

Chương 21 Vườn cam của Ngô Đình Cẩn

Chiếc Mercedes màu đen chạy chậm chậm dọc đường bờ sông An Cựu, từ phía Phú Cam xuống, đỗ trước một ngôi nhà đồ sộ có vườn rộng bao quanh. Ngày xưa, đây là cung An Định, nơi an dưỡng của bà Từ Cung, mẹ Bảo Đại.

Ngô Đình Cẩn và Phan Thúc Định bước xuống xe. Hai người thong thả bước vào. Tòa nhà có kiến trúc theo kiểu dinh thự, vừa cầu kỳ chạm trổ, vừa cao ráo nhưng đầy vẻ âm u. Bọn vệ sĩ ở hai chiếc xe gíp sau, tỏa ra khắp bốn phía, trừ một tên vệ sĩ thân tín của Cẩn, lăm lăm đi cách mấy thước theo hai người. Tên này cao lớn, người công giáo. Theo lời giới thiệu của Cẩn với Định

thì gã vệ sĩ này có thể bắn súng cả hai tay không kém bất cứ một “cao bồi” nào trên màn ảnh. Gã lại còn giỏi cả võ Nhật lẫn gồng, một mình có thể đánh ngã vài ba chục người. Gã trung thành với Cẩn như một con chó trung thành với chủ.

Ngô Đình Cẩn đưa Định đến xem vườn cam của hãn phía sau tòa dinh thự kiên cố, như một pháo đài đó. Vườn cam bát ngát. Những cây cam sum sê lá xanh rờn, cây nọ nối tiếp cây kia. Những quả cam tròn to, trĩu nặng, có chỗ phải chống lên để khỏi chạm đất. Nhìn những hàng cam thẳng tắp, không có một cái lá sâu, sai quả ấy, người ta nghĩ đến bao nhiêu công lao động đã bỏ ra. Nhưng đây tịnh không một bóng người. Một cái gì u uất bao trùm lên màu xanh của các lùm cây. Vắng lặng. Quạnh quẽ. Không hiểu tại sao Phan Thúc Định có những cảm giác rất mâu thuẫn sau khi đi cùng với Ngô Đình Cẩn vào vườn cam này: cảm giác mâu thuẫn giữa màu xanh rờn của lá cây với cái không khí quạnh quẽ rờn rợn của tòa nhà rêu phong, giữa những hàng cây thẳng tắp được nhật cỏ, tia lá cẩn thận với cái không khí u uất tẻ lạnh.

- Người nào trông coi vườn cam này cho cụ lớn đáng được thưởng. - Phan Thúc Định trầm trồ.

Ngô Đình Cẩn bồm bẻm nhai trầu đáp:

- Đây là bọn tù phải làm. Tôi giao cho bọn cai tù, mỗi buổi sáng, bọn cai tù phải dẫn tù đến đây tía lá, quét dọn, bón gốc. Nếu để sót một chiếc lá sâu, nếu làm rụng một trái cam sẽ bắn tại chỗ. (Hãn gật gù như tự nói với mình). Đẳng nào mà chẳng phải bắn bót chúng nó đi.

Bây giờ thì Định mới hiểu tại sao lại có không khí quạnh quẽ u uất bao trùm lên màu xanh đáng lẽ ra đầy sức sống của cái vườn cam này. Cẩn không chú ý gì đến thái độ của Phan Thúc Định, đứng lại trước một cây cam, quả tròn căng, chín vàng. Hãn nhả chiếc bã trầu trong miệng ra, đưa tay bứt một quả đưa cho Định:

- Cam này ngọt lắm. Ông có biết tại sao cam của tôi ngọt và sai thế này không?

Hãn ngừng lại đợi Định trả lời. Định mỉm cười:

- Thưa cụ lớn, tôi không phải là một nhà trồng trọt.

Cẩn hề hề cười, đắc chí:

- Dù có là nhà trồng trọt, ông cũng không nói trúng được đâu. Tôi nói ông biết hí. Chỗ này gần nơi nhốt tù Cộng sản. Tôi cho đào lỗ ở đây sẵn, mỗi tháng Việt Cộng chết, cho chôn xuống lỗ và trồng cam lên trên đó. Có tháng tôi cho chôn sống rồi đổ vôi lên. Không có một chất bón nào tốt hơn thế... Hờ... Hờ... Ông có thấy người ta vắn chôn xác mèo xuống gốc cây khế không? Hờ... Hờ... xác người tốt hơn nhiều... Ông nếm thử một trái mà coi!

Định hơi cúi đầu:

- Cảm ơn cụ lớn... Từ hôm qua đến nay, tôi bị đau bụng đi ngoài, không dám ăn một cái gì.

Ngô Đình Cẩn chặc lưỡi:

- Đáng tiếc hí!

Hắn quay lại ném quả cam cho thằng vệ sĩ đi sau:

- Cho mi này!

Tên vệ sĩ đỡ lấy quả cam một cách gọn gàng. Cẩn bứt một quả chín khác, dùng mấy ngón tay móng để dài như móng tay các cụ đồ nho, bóc vỏ. Hắn tách từng múi ra ăn ngon lành. Nước cam ứa ra ở hai bên khóe mép hắn vừa ăn trầu còn đỏ đó, làm Phan Thúc Định có cảm giác những giọt nước cam ứa ra là những giọt máu.

Phan Thúc Định đảo mắt nhìn quanh khu vườn

- Cụ lớn vừa nói ở đây gần một nơi nhốt bọn Cộng sản?

Cẩn nuốt xong múi cam mới đáp:

- Ừ, ừ. Tôi sẽ đưa ông đến chỗ đó...

Rồi hắn lại trở về câu chuyện vườn cam của hắn:

- Hầu như ngày nào tôi cũng có cam gửi máy bay về biếu Tổng thống và anh chị Nhu. Tổng thống cũng thích cam này lắm.

Tên vệ sĩ cũng ăn quả cam một cách ngon lành. Cẩn bứt một quả nữa ném cho gã:

- Cho mi trái nữa!

Ngô Đình Cẩn quay sang trái chỗ hắn đang đứng, bước đến một cây cam trĩu quả. Quả cam trông có vẻ to hơn và da màu đỏ thẫm. Hắn chỉ vào cây cam rồi nói:

- Cây ni tốt như rứa mà trái chua loét không ăn được mới lạ. Dưới gốc có xác một con giao liên Cộng sản. Con này rứa mà to gan, đào lỗ chôn sống mà hắn cũng không chịu khai ra đồng bọn!

Cẩn quay ra phía sau nói với tên vệ sĩ:

- Mi bảo thằng Giám đốc đề lao cho bón thêm vôi vào gốc cây này. Nếu sang năm ra trái chua thì nhổ nó đi, trồng một cây quýt Hương Can thay vào cho tao hí.

Cẩn quay sang Phan Thúc Định:

- Lên đây, tôi cho ông xem lan của tôi nữa!

Hai người ra khỏi vườn cam đi đến khu vực trồng lan cách đây vài chục bước. Tên vệ sĩ vẫn lăm lũi theo sau. Vẫn vắng lặng, quạnh quẽ. Chỉ có tiếng dế lê của Cẩn và tiếng gót giày da của Định xạt xào trên mặt đất.

Hai người bước vào khu vực trồng phong lan, trước đây là một góc vườn trồng cây ăn quả lưu niên. Ngày nay Cẩn cho dựng lên những dàn tre chạy dài dưới

vòm cây lá sum sê sát vào đến tận sân của ngôi nhà. Dưới dàn là hàng trăm giò phong lan treo lủng lẳng. Phong lan còn được cấy vào thân cây để giữ được vẻ tự nhiên. Mỗi giò phong lan có một thể khác nhau. Có giò hoa như đàn bướm bay; có giò hoa như một cái đuôi cáo xù lông dài quá nửa mét. Có những giò đã nở hoa. Hương thơm phảng phất, một thứ hương thơm man dại. Nhưng vẫn có cái gì u uất, vắng lặng, quạnh quẽ. Thỉnh thoảng, Định nghe thoáng trong không gian một tiếng gì như tiếng thăm thì, than thở. Một thứ tiếng nhẹ quá, mơ hồ quá như từ một cõi đời khác đưa lại, đến nỗi Định không tin vào chính tai mình nữa. Tự nhiên anh thấy rờn rợn. “Tại sao mình lại có cảm giác ấy nhỉ?”. Định phân vân tự hỏi. Anh không thể nào phân tích nổi cảm giác của anh nữa.

Ngô Đình Cẩn chỉ từng giò phong lan nói như giảng giải cho Phan Thúc Định nghe:

- Đây là Vĩ hồ, đây là Quế lan hương, đây là Vi long, đây là Phi điệp... (những cái tên ấy, như rơi vào chỗ trống không, vì tai làm vẻ chăm chú nghe hẳn nhưng tâm trí Định vẫn nghĩ tận đâu). Đây là những giò vừa mang ở Cao nguyên về, tôi chưa biết tên nó là gì. Có lẽ phải đặt tên mới. Tôi sẽ làm cho vườn phong lan này nổi tiếng không kém bất cứ vườn phong lan nào trên thế giới. Trên thế giới này, có những vườn phong lan nổi tiếng như của Pháp, của Tổng thống Nam Dương Socarno... Ông ở Pháp, ông đã vào thăm vườn phong lan của Pháp ở trong một khu rừng Luxembourg chưa?

- Dạ thưa cụ lớn, thời kỳ ở Pháp, tôi bận học quá.

- Ông có ý kiến gì về cách trang trí của khu vườn này không?

- Thưa cụ lớn, vườn phong lan của cụ lớn thực là phong phú. Tôi cho rằng, ở Việt Nam, không có một nơi nào khác có được nhiều phong lan đẹp như ở đây.

Ngô Đình Cẩn đắc chí, lại giảng giải thêm:

- Ông nói đúng. Ở Nam Trung phần và miền rừng phía Tây cao nguyên, có nhiều gỗ quý như giáng hương, căm xe, bạch đàn... Phong lan mọc trên những cây này khác hẳn với hầu hết các loại phong lan thông thường ở nơi khác trên thế giới. Ít người biết và không một sách vở nào nói đến loại này. Vừa rồi, thằng trung tá Thiệu ở Ban Mê Thuột gửi về cho tôi mấy giò. Theo hẳn nói, một trung đoàn Bảo chính sục sạo trong rừng ở vùng ba biên giới hàng tháng trời và bị phục kích tổn thất đến hơn hai đại đội mới lấy được bằng ấy...

“Trung tá Thiệu” - Phan Thúc Định bỗng thoáng nhớ ra đã một lần gặp mặt tên này tại nhà Cao Xuân Đẳng, lúc bấy giờ hẳn còn là trung úy trong quân đội Liên hiệp Pháp. Thằng này rất tin ở tướng số và có tài xoay sở, nịnh bợ, xuất thân từ một tên cai khổ vàng, phục vụ tại tư dinh của viên quản đạo tỉnh Ninh Thuận thời còn thực dân Pháp cai trị. Bây giờ hẳn là trung tá trong quân đội quốc gia. Thủ đoạn tiến thân của hẳn là độc ác như thế đó!

Ngô Đình Cẩn chỉ cho Định xem mấy giò phong lan mà Nguyễn văn Thiệu vừa gửi về biếu hẳn:

- Ông xem, giống lan này thật là hiếm có... Cứ những đêm trăng, từ những cành lan toát ra mùi hương thơm. Hoa của nó càng thơm... Kể ra hai đại đội Bảo chính đổi lấy mấy giò lan này cũng đáng. Tôi đã điện xin Tổng thống vinh thăng cho thăng Thiệu lên đại tá.

"Lê Ngọa Triều của Nam Việt xưa và Neron của thời La Mã cũng không tàn bạo hơn tên lãnh chúa này". Định có cảm giác vừa ghê tởm vừa buồn nôn khó chịu, trong khi Ngô Đình Cẩn ra vẻ thích thú với vườn lan của hắn. Hắn lấy cau trầu bỏ vào mồm nhai bồm bẻm.

Từ khu nhà âm u có nhiều tiếng rên siết nổi lên. Lần này, rõ hơn, vì Định đang đứng sát dưới chân tường. "Chỗ nhốt người nhất định là trong khu nhà này". Định không còn nghi ngờ gì nữa. Anh làm ra vẻ vô tình hỏi Ngô Đình Cẩn:

- Thưa cụ, vườn lan quý như thế này, tại sao cụ không đặt tại dinh để thưởng thức có hơn không?

Như đoán trước được câu nói của anh, hắn cười:

- Hà... hà... cho ông đoán coi tại sao nào?

Và không để cho Định trả lời, hắn chỉ tay vào trong tòa nhà.

- Ở đây có người chăm bón. Bọn Cộng sản nhốt trong đó, để cho chúng nó chăm sóc. Cứ lấy mạng sống của chúng làm vật bảo đảm là xong tuốt. Thế mà cũng có khối thằng bị mất đầu rồi, vì không chịu chăm bón ra trò.

Cảm giác của Phan Thúc Định đã trở thành rõ nét. Không phải cảm giác rờn rợn nữa. Tuy rằng lúc này anh đứng trong một góc vườn trồng phong lan sức nức mùi hương, trước một lầu đài trước đây là cung cấm, nhưng anh thấy lòng như thiêu, như đốt. Chung quanh anh không còn cái vắng lặng, quạnh quẽ nữa. Hình như có bao nhiêu người đang trỗi dậy, đang nắm tay nhau, đang hò hét, thoáng ẩ, thoáng hiện. Những lá phong lan như những con mắt nhìn anh nghiêng ngó, xoi mói. Những dây phong lan như những tay người run rẩy. Anh đã nghe rõ tiếng rên siết, cả tiếng xiềng xích loảng xoảng, không phải chỉ bằng thính giác...

- Ông làm sao thế? - Ngô Đình Cẩn hỏi.

Nét mặt Phan Thúc Định hơi nhăn lại:

- Xin lỗi cụ lớn, vẫn cơn đau bụng...

- Thế chúng ta quay về vậy. Để hôm khác tôi đưa ông vào chỗ nhốt bọn Cộng sản trong nhà...

Chiếc xe Mercedes màu đen đưa Ngô Đình Cẩn và Phan Thúc Định trở về. Hai chiếc xe gíp chờ bọn vệ sĩ chia ra, một chiếc chạy phía trước, một chiếc chạy phía sau để bảo vệ.

Chiếc gáy rám nắng thẳng đờ của tên vệ sĩ thân tín ngồi ghế trước, cạnh người lái xe, gây cho Định một cảm giác khó chịu và anh nhìn ra ngoài cửa

xe. Xe chạy đến cầu Lò Rèn, anh thấy một thiếu nữ cỡi xe Honda từ phía trên đi xuống. Xe hơi đã vượt qua nhưng anh vẫn quay lại nhìn người thiếu nữ nọ.

Ngô Đình Cẩn bắt gặp sự chăm chú của anh nhìn cô gái,

- Ông có vẻ chú ý đến người đó?

Phan Thúc Định lấy lại vẻ thản nhiên:

- Thưa cụ lớn, cô ta rất đẹp. Cụ lớn có biết cô ta?

Ngô Đình Cẩn cười:

- Hà... hà... ông tính, không biết rõ từng nhân vật trong cái thành phố nhỏ bé này thì tôi còn ngồi yên ở đây sao được? Tôi còn coi cả cái miền Trung này cơ mà. Nhưng này ông Định, ông để ý đến cô ấy thật à?

- Thưa cụ lớn, tôi cũng chỉ là một người đàn ông như mọi người đàn ông khác.

- Ông đã biết rõ người ấy chưa?

- Điều ấy thì thưa cụ lớn chưa ạ.

- Thế thì hỏng to rồi! Cô ấy đã có người yêu rồi!

Phan Thúc Định tò mò hỏi:

- Thưa cụ lớn, ai vậy?

- Một thanh niên Hoa Kỳ, con nhà triệu phú Dan-tơ Phu-lít-xtơn ở bang Maiami.

- William Phu-lít-xtơn! - Định thốt lên, xúc động.

- Ông cũng biết anh ta à? - Cẩn hỏi.

- Thời kỳ tôi theo hầu Tổng thống, ngài có nói cho tôi biết tên họ một vài nhân viên tình báo trung ương Mỹ ở Sài Gòn. Ngài có dặn tôi không nên đi lại với bọn họ. Trong số này có William Phu-lít-xtơn mà cụ lớn vừa nhắc đến.

Ngô Đình Cẩn nhìn Định, thân mật:

- Tổng thống dặn dò ông như thế là phải. Ông đừng đụng vào "món" này. William Phu-lít-xtơn có thể lực lắm. Tôi sẽ giới thiệu cho ông "món" khác hí!

- Vâng, xin nhờ cụ lớn.

Những dòng chữ trên mảnh giấy nhỏ hiện ra trong óc Định. "*Quan hệ giữa Tổ Loan với Phu-lít-xtơn như thế nào? Tại sao Tổ Loan và Phu-lít-xtơn lại biết nhau? Tổ Loan là người như thế nào?... "*

* * * * *

Tối hôm sau, Phan Thúc Định nhận được giấy của Ngô Đình Cẩn mời đến làm việc tại nhà riêng của hãn tại đường Hàm Nghi.

Trong câu chuyện, Cần hỏi anh rất nhiều về kinh nghiệm đối xử với bọn Mỹ, vì dù hăn muốn hay không, bọn Mỹ cũng thâm nhập vào miền Trung phần của hăn ngày càng nhiều. Hăn hỏi về tánh nết, thói quen, sở thích của từng tên viên chức, tướng lãnh cao cấp Mỹ, nhất là tên đại sứ và mấy tên cầm đầu phái bộ quân sự, phái bộ viện trợ kinh tế. "Ông ở Sài Gòn, ông tiếp xúc với họ luôn - hăn nói với Định - ông quen biết họ, ông phải làm cố vấn cho tôi cả về mặt đối ngoại nữa đấy!" Hăn hỏi Định về kinh nghiệm của hai ông anh hăn - Ngô Đình Diệm và Ngô Đình Nhu - đã làm thế nào để nắm vững được hoạt động của bọn không ăn cánh với mình và trị chúng. "Tất nhiên tôi cũng có cách của tôi - hăn nói - nhưng Tổng thống và anh Nhu phải giỏi hơn vì tôi thấy các anh ấy làm gọn lăm, có kết quả lắm!".

Sau đó, hăn ngồi lặng đi một lúc rồi nói với Định:

- Tất cả những mối lo ấy chỉ là thường thôi. Mối lo nhất của chúng ta vẫn là bọn Việt Cộng. Hình như chỗ nào cũng có chúng nó mà lại chẳng nhìn thấy chúng nó ở chỗ nào cả. Cứ y như là vừa chém đứt đầu đứa này xong, chúng đã mọc ngay đầu khác. Đứa nào cũng có thể là Việt Cộng cả Tổng thống đã cử ông ra đây tôi mong ông cố gắng giúp tôi chủ yếu là về mặt ấy... Thành phố đã có truyền đơn Việt Cộng. Chúng đã đưa được một số vũ khí vào thành phố. Có lẽ chúng chuẩn bị khủng bố.

Từ nãy đến giờ Định trả lời Cần qua loa. Ý nghĩ của anh còn tản mạn quanh vấn đề Tổ Loan. Tại sao "Sông Hương" lại bảo anh tìm hiểu về Tổ Loan? Tại sao Tổ Loan lại có thể là người yêu của William Phu-lít-xtơn - một tên CIA Mỹ chính cống đội lốt nhà báo được? Thời gian ở Sài Gòn, đọc báo chí và qua một vài câu chuyện ở các tiệm trà, Định có biết về Tổ Loan. Đó là một thiếu nữ trí thức hay diễn thuyết về chủ quyền dân tộc, hay tham gia những cuộc đấu tranh đòi tự do dân chủ, đòi bảo vệ chủ quyền dân tộc, chống lại sự can thiệp của ngoại bang. Nhiều người nhắc đến tên cô với một tình cảm quý mến.

Một người như thế mà lại yêu một tên Mỹ CIA. Mình hãy tự đặt những giả thuyết khác nhau xem sao: Ngô Đình Cần nói dối mình? Hăn nói dối mình như thế với mục đích gì? Hay hăn thấy sự chú ý của mình đối với Tổ Loan không bình thường. Nhưng nếu hăn nói thực? Như vậy thì tất cả những việc làm của Tổ Loan ở Sài Gòn là giả dối ư? Tổ Loan là con Phạm Xuân Phòng?

Tự nhiên óc Định lóe ra một chút ánh sáng. Cái tên Phạm Xuân Phòng vừa xuất hiện trong óc anh kéo ý nghĩ anh liên hệ tới một loạt sự việc khác: việc báo chí và bộ máy tuyên truyền ở Sài Gòn làm rùm beng quanh cái chết của một người tên là Phạm Xuân Phòng, nói là bị Việt Cộng ám sát. Chúng in cả ảnh chụp, tường thuật tỉ mỉ là Việt Cộng muốn ăn cướp tiền bạc của Phạm Xuân Phòng, đã bố trí tay chân vào giúp việc cho Phòng tại biệt thự Bồng Lai, giết Phòng một cách rất dã man, vô nhân đạo. Nhờ sự điều tra tích cực, nhanh chóng của ngành cảnh sát, công an, hung thủ đã bị bắt và thú nhận hết tội lỗi. Ảnh của nạn nhân và hung thủ đều có đăng trên các tờ báo xuất bản hàng ngày. Nhìn kỹ bức ảnh chụp nạn nhân nằm trên vũng máu, Phan Thúc Định thấy hiện lên mặt lão Sanh. Phạm Xuân Phòng có phải là lão Sanh không? Tại sao hăn bị giết? Tại sao bộ máy tuyên truyền ở Sài Gòn làm rùm beng cho đây là "tội ác vô nhân đạo" của Việt Cộng?

Lúc xảy ra sự việc đó, Phan Thúc Định đã đặt nhiều câu hỏi. Nhưng rồi các việc khác dồn dập đến, những câu hỏi ấy tạm thời phải xếp lại chưa có một lời giải đáp. Bây giờ, vấn đề Tổ Loan lại làm tất cả những câu hỏi ấy hiện ra. Phan Thúc Định cố chấp nối tìm ra một sợi dây liên hệ giữa các sự việc đó: Lão Sanh - Phạm Xuân Phòng - bố Tổ Loan - bị Việt Cộng giết - Tổ Loan đang từ chống Mỹ - bố bị giết - chuyển thành người yêu của một tên CIA... Nhưng có thực là Việt Cộng giết Phạm Xuân Phòng không? Ai giết hắn? Mỹ giết? Ngô Đình Cẩn giết? Chút ánh sáng lóe lên ngừng lại ở đây, không sáng thêm được một chút nào nữa. Phải hỏi lại "Sông Hương". Bạo giờ cũng vậy, từ ngày về Huế, lúc nào tự bản thân anh không giải đáp nổi vấn đề gì, anh cũng nghĩ đến điều đó. Từ "Sông Hương" ánh sáng sẽ soi rọi vào mọi vấn đề lúc ấy, tự nhiên chúng sẽ trở nên rõ ràng, sẽ có những lời giải đáp cụ thể, chính xác...

- Bây giờ, chúng ta phải hành động ráo riết, không chùn tay, không khoan nhượng, phải tiêu diệt hết bọn Việt Cộng. Kế hoạch trước mắt của tôi là như thế này...

Những lời nói của Ngô Đình Cẩn thu hút ngay sự chú ý của Phan Thúc Định. Hắn nói:

- Phải chặn ngay những nguồn của bọn chúng đưa vũ khí, truyền đơn vào thành phố, không nên để ung nhọt phát triển trên cơ thể của mình.

- Lạ thật! Ta kiểm soát chặt chẽ như thế, làm sao mà chúng có thể đưa vũ khí vào thành phố được?

- Không có chi lạ cả, ông Định ạ. Bọn Việt Cộng lắm mưu mẹo lắm! Chúng tải vũ khí từ chiến khu của chúng đến các trạm liên lạc ở ngoại ô và từ ngoại ô, chúng chuyển vào các cơ sở của chúng ở nội thành. Những cơ sở đó có cả nhân viên công an và cảnh sát của ta. Tôi đang hạ lệnh tìm ra hết cái bọn "ăn cơm quốc gia thờ ma Cộng sản" này. Không thể để chúng như vậy được. Còn các cơ sở liên lạc của Việt Cộng ở ngoại ô, tôi cũng đã nắm được một số, vì...

Ngô Đình Cẩn cất tiếng cười rộ, tự đắc:

- Vì nhiều cơ sở Việt Cộng là người của ta. Tôi sắp cho mở một cuộc hành quân tảo thanh vùng ngoại ô. Ý kiến của ông thế nào?

Sau một phút suy nghĩ, Phan Thúc Định góp ý kiến:

- Thưa cụ lớn... có lẽ bắt đầu từ khu vực Kim Long trở xuống.

Ngô Đình Cẩn không trả lời ngay. Hắn ngẫm nghĩ, một lát sau mới nói:

- Khu vực ấy sẽ làm sau. Vì đã hành quân là có bắn giết. Mạng lưới cơ sở của ta ở vùng này hoạt động tốt, trong khi đạn lạc tên bay thì cơ sở ta có thể bị vạ lây và tổn thất. Phải có thời gian để cho chúng nó chuẩn bị trước.

- Thế cụ lớn định thanh trừng khu nào trước?

- Khu hữu ngạn sông Hương. Bắt đầu từ khu vực Long Thọ...

- Thế khu tả ngạn?

- Khu tả ngạn sẽ làm sau. Vì chưa cấp thiết.

Giọng nói úp mở của Ngô Đình Cẩn lại làm loé ra một ánh sáng nữa trong óc Phan Thúc Định. Khu hữu ngạn là khu vực công nhân và nhân dân lao động ở nhiều. Khu vực tả ngạn, Cẩn đã phát triển được nhiều cơ sở "Cần lao nhân vị", màn lưới mật vụ của hắn đã giăng ra. Tổ Loan cũng ở trong khu vực này...

Khi Định ra về thì trời đã khuya. Tên vệ sĩ thân tín của Cẩn làm lì khoanh tay đi lại ở bên ngoài sân. Hắn bao giờ cũng đi ngủ sau Ngô Đình Cẩn và ngủ ngay ở một cái buồng con cạnh hành lang dẫn vào phòng ngủ của Cẩn. Hắn không nói một lời, cúi đầu chào Phan Thúc Định.

Chiếc xe riêng của Định lái lầy lắn trên đường nhựa. Ánh sáng đèn điện và bóng tối những vòm cây chen lẫn nhau loang lổ mặt đường. Huế không sống về ban đêm như Sài Gòn. Thành phố này vẫn giữ phong cách riêng của nó. Cuộc sống gia đình vẫn là cái gì thiêng liêng. Đường phố vắng ngắt. Không có một chiếc tắc xi nào giờ này còn đón khách. Định chỉ gấp xe nhà binh đi lại. Một chiếc xe của bọn quân cảnh đi tuần chạy lừ đừ giữa đường. Hè phố chỉ còn một vài người lính đi vội vã.

Bỗng Định chú ý đến một người đàn bà đang ôm chặt một đứa nhỏ trên tay lão đảo chạy trên hè phố, đang hốt hoảng. Chạy được mấy bước, người đó dừng lại, mở vội đứa nhỏ cuộn trong chiếc khăn mỏng ra nhìn, rồi lại lão đảo chạy. Đoán được sự việc, Định lái sát xe vào hè phố, gọi người đàn bà:

- Chị ơi! Chị cần đưa cháu đi bệnh viện phải không? Chị lên đây tôi đưa đi giùm!

Người đàn bà dừng lại, nhìn chiếc xe và Phan Thúc Định như thăm dò. Lúc ấy, Định mới biết người đàn bà còn trẻ, khoảng ba mươi tuổi, búi tóc sau gáy, nét mặt đẹp phúc hậu, cặp mắt vẫn ánh lên sự lo âu, hốt hoảng, nhưng vẫn không che được vẻ vừa thông minh vừa buồn bã. Định bước xuống, mở rộng cửa xe:

- Chắc cháu bị đau nặng. Tôi biết bệnh viện. Tôi xin đưa chị và cháu đến cho nhanh kẻo đưa đến chậm phút nào sợ ảnh hưởng đến tánh mạng cháu phút đó.

Thấy thái độ Định có vẻ thực thà, chân thành, người đàn bà hết nghi ngại, bước lên xe:

- Thế thì... cảm ơn ông quá... quý hóa quá!...

Phan Thúc Định cho xe chạy và hỏi chuyện:

- Cháu bị làm sao vậy?

Người đàn bà vừa kéo chăn che lại cho con, vừa đáp:

- Cháu sốt nóng từ hai hôm nay. Tôi tưởng cháu bị cảm thường. Ai ngờ vừa rồi cháu co giật trợn cả mắt lên, tôi sợ quá phải ôm cháu tìm đến bệnh viện cấp cứu.

- Cháu được mấy tuổi rồi?

- Thưa ông, cháu hơn hai tuổi.

- Xin lỗi chị, anh nhà ta đâu, sao không đưa cháu đi cùng chị, để chị đi một mình trong đêm như thế này, nhỡ xảy ra sự gì bất trắc thì làm thế nào?

Người đàn bà im lặng, bối rối. Phan Thúc Định cảm thấy ngay sự bối rối đó, không hỏi tiếp nữa. Nhưng người đàn bà như đã trấn tĩnh được, đáp:

- Ba cháu đi làm vắng, đi cả ngày lẫn đêm, ít khi về nhà...

Đứa nhỏ chột khóc thét lên dữ dội. Người đàn bà như bị ai tra khảo, mặt tái mét, run rẩy gọi:

- Con ơi!... Con làm sao thế? Con ơi!...

Đứa bé vẫn khóc thét lên từng hồi, chân đạp tung cả chăn, người ưỡn ra như không nghe thấy tiếng mẹ gọi. Mặt người mẹ càng tái mét, giọng nói càng run, nước mắt chảy quanh cặp mắt hốt hoảng buồn bã. Phan Thúc Định mím chặt môi, rú thêm ga.

Chiếc xe đỗ trước bệnh viện. Anh mở cửa xe chạy ngay trước vào phòng thường trực. Sau khi tự giới thiệu, anh đề nghị những người thầy thuốc trực khẩn cấp cứu ngay đứa nhỏ. Nghe thấy anh là người của Ngô Đình Cẩn, cả cái phòng trực cấp cứu của bệnh viện hoạt động hẳn lên. Một cô y tá chạy ra đón người đàn bà và đứa nhỏ vào. Mấy người mặc áo choàng trắng xúm vây quanh đứa nhỏ. Đó là một bé trai kháu khỉnh nhưng sự đau đớn làm dúm dó cả khuôn mặt em. Cổ em cứng lại và ngửa ra đằng sau. Môi em đã khô. Cặp mắt cứ trợn lên. Và tiếng khóc thét của em càng như xé ruột xé gan người mẹ. Người ta hỏi người mẹ diễn biến bệnh tình của em nhỏ. Người ta cặp sốt. Người ta xem mắt, xem miệng, nghe tim đập của em. Người ta ghi bệnh án. Mặt người mẹ vừa đau xót nhìn con, vừa ngơ ngác nhìn từng người thầy thuốc như dò hỏi, chờ đợi.

Cuối cùng, một người thầy thuốc bảo với Phan Thúc Định và người đàn bà:

- Cháu có triệu chứng của bệnh màng não, một bệnh rất hiểm nghèo. Để chúng tôi lấy nước tuỷ xương sống, xét nghiệm thêm. Nhưng may mà gia đình đưa cháu vào còn kịp. Bệnh này đưa muộn thì rất khó cứu. Chúng tôi sẽ hết sức theo dõi chữa cho cháu. Gia đình phải để cháu ở đây để chúng tôi điều trị và mẹ cháu phải ở lại cùng với cháu.

Người đàn bà bối rối, lo sợ, không đáp lại câu nào. Phan Thúc Định an ủi:

- Chị phải ở đây trông nom cháu. Chị cố gắng ở lại. Có cần gì về gia đình, tôi xin báo cho. Tôi có xe riêng đi lại cũng tiện, chị đừng nghi ngại...

Người đàn bà ấp úng:

- Tôi còn hai cháu nhỏ ở nhà nữa không ai trông... Lòng tôi bây giờ như lửa đốt... Tôi muốn báo tin cho nhà tôi về quá...

Phan Thúc Định quả quyết:

- Chị cứ cho tôi biết anh ấy ở đâu, tôi sẽ tìm đến tận nơi báo cho anh ấy.

Người đàn bà ngập ngừng. Mắt chị chớp mau và nước mắt cứ ứa ra. Cuối cùng, chắc không còn cách nào hơn, chị xin lỗi ra ngoài nói riêng với Phan Thúc Định:

- Tôi không biết làm thế nào báo cho ba cháu về ngay được. Thôi đành nhờ ông vậy. Chẳng nói giấu gì ông, nhà tôi làm... vệ sĩ riêng cho cậu Cẩn [1], cho nên cứ phải ở cả ngày cả đêm quanh cậu. Ông làm ơn đến hộ dinh cậu hỏi anh Lý Lâm...

Phan Thúc Định sững người nhìn lại khuôn mặt đẹp, phúc hậu của người đàn bà. Có lẽ nào như thế nhỉ! Trong óc anh hiện ra hình ảnh gã vệ sĩ cao lớn, dáng thô, lúc nào cũng lầm lì của Ngô Đình Cẩn. Cái gã đã được gia đình họ Ngô nuôi từ nhỏ, đã được đi học lớp biệt kích, nổi tiếng về võ Nhật có thể đánh đổ vài chục người, và bắn súng cả hai tay trăm phát trăm trúng. Tất cả con người gã mâu thuẫn hoàn toàn với vẻ phúc hậu, đẹp đẽ, với giọng nói thùy mị, với tấm lòng thương con sâu sắc của người đàn bà này. Có lẽ nào như thế nhỉ? Nhưng sự thực lại là thế...

Cảm thấy cái nhìn lạ lùng của Định, người đàn bà cúi mặt xuống, nước mắt lại ứa ra, giọng nói có cái gì chua xót bên trong:

- Ông đã giúp mẹ con tôi thì xin ông giúp cho trót. Mẹ con tôi không bao giờ dám quên ơn ông. Nếu không, ở nhà các cháu nhỏ của tôi không ai trông. Ông cứ đến dinh cậu Cẩn ở đường Hàm Nghi, hỏi anh Lý Lâm.

Định chỉ nhìn thấy cặp mắt của người đàn bà nhòa đi vì nước mắt, cặp mắt ấy càng buồn bã hơn.

Anh đáp lại dứt khoát:

- Tôi sẽ tìm anh ấy, đón anh ấy đến đây rồi sẽ đưa anh ấy về nhà với hai cháu.

Anh vào dặn ông thầy thuốc mấy câu rồi chạy vội ra xe. Chiếc xe quay lại con đường dẫn tới nhà riêng Ngô Đình Cẩn. Lúc ngồi trên xe rồi, anh mới thấy lòng anh bồi hồi nhiều cảm giác trái ngược nhau khó tả. Mừng cho người đàn bà đưa con mình đến bệnh viện được kịp thời. Nhưng cha nó lại là gã vệ sĩ lầm lì tin cẩn của Ngô Đình Cẩn kia! Cặp mắt buồn bã của người đàn bà... Khuôn mặt khó hiểu của gã vệ sĩ... Vẻ phúc hậu, cặp mắt đượm buồn của người vợ... Dáng lầm lì tàn bạo của người chồng... Nhưng bao trùm lên cả là hình ảnh đứa con nhỏ khóc thét lên từng cơn giữa những người thầy thuốc mặc áo bờ-lu trắng...

Phan Thúc Định nhẩn ga.

[1] Chỉ Ngô Đình Cẩn. Ngô Đình Cẩn thích người ta gọi mình bằng Cậu.

Chương 22 Mai Lan và Lý Lâm

Cái nét “thiên thần và ác quỷ” của cặp vợ chồng Mai Lan và Lý Lâm này cứ ám ảnh Phan Thúc Định.

Anh đoán có một uẩn khúc bên trong.

Do đó, ít ngày sau, anh đến thăm người đàn bà tại gia đình, mong tìm ra những điều bí mật.

Mai Lan tỏ ra thông minh. Qua ánh mắt nhìn, những lời trao đổi, những ẩn ý thách mắc, chị đoán được nội tâm của người đối thoại. Lan nói:

- Có lẽ ông ngạc nhiên khi gặp chồng tôi phải không? Vâng, chồng tôi hiện nay đây? Còn chồng thật của tôi - chồng tôi không còn nữa...

Người đàn bà úp mặt vào hai bàn tay như không ngẩng đầu dậy được nữa. Đôi vai thon nhỏ của chị rung lên. Hai đứa con lớn của chị đã dắt nhau sang nhà bên cạnh chơi. Đứa con nhỏ nằm thiêm thiếp ngủ trên giường, má hấy còn nổi những mạch máu xanh nhỏ li ti. Căn nhà rộng nhưng không có một bức tranh, một chiếc ảnh, gợi lên một không khí lạnh lẽo. Đồ đạc cũng đơn giản: hai chiếc giường, một chiếc tủ đứng, một bộ bàn ghế tiếp khách. Trên bàn, mấy hộp sữa và cân cam của Phan Thúc Định mang đến vẫn để nguyên đó. Lý Lâm không có nhà. Gã vẫn phải có mặt thường xuyên bên cạnh Ngô Đình Cẩn.

Phan Thúc Định im lặng, giữ thái độ kính trọng sự đau khổ của người đàn bà.

- Ông tốt quá! Tôi chẳng biết lấy gì để cảm ơn ông. Nhờ ông giúp đỡ, con tôi đã được cứu sống - chị nói qua hàng nước mắt - Tôi chẳng muốn giấu ông làm gì. Tôi biết ông là ai rồi nhưng cũng chẳng sao, bởi vì chuyện của tôi chung quanh đây ai cũng biết, nhiều người biết. Cuộc đời tôi cũng đã hết từ lâu rồi, từ ngày chồng tôi chết. Từ ngày đó, tôi chỉ sống vì mấy đứa con tôi! Hai đứa con của anh ấy! Giọt máu của anh ấy còn lại... Đứa con này là con của Lý Lâm, nhưng cũng là con tôi, con tôi mang nặng đẻ đau... Lý Lâm hiện nay là chồng tôi nhưng trong trái tim tôi...

Người đàn bà lại úp mặt vào hai bàn tay, nức nở. Dĩ vãng đã hằn lại những vết mà thời gian không thể nào xóa nổi trong mỗi con người...

... Khi cuộc kháng chiến chống Pháp bùng nổ, Mai Lan phải bỏ học, rời Huế theo cha mẹ tản cư lên ở Đình Môn - lúc bấy giờ còn là vùng tự do ở trong tỉnh. Mẹ Lan mở một hàng nước để sinh sống. Nhiều anh Vệ quốc đoàn, nhiều anh cán bộ đi công tác rất thích ghé nghỉ ở hàng nước nhà Lan vì nụ cười duyên dáng, cặp mắt đẹp của cô gái tản cư đó. Có người đã làm thơ. Có người nói khi nào kháng chiến thành công, đánh đuổi xong thực dân Pháp thì thế nào cũng mang trâu cau lại cửa hàng. Lan chỉ cười, cái cười hồn nhiên. Cặp mắt mở to nhìn cuộc đời như những cặp mắt của bất cứ cô gái mới lớn nào chưa hình dung được hết cả cái gì sẽ đến với mình.

Thế rồi Lan yêu. Người yêu của Lan là một cán bộ hoạt động nội thành. Một lần anh ghé quán nước nhà Lan và chỉ qua một buổi nói chuyện với anh, Lan

thấy mình không thể để phí hoài tuổi trẻ trong quán nước của cha mẹ khi mọi người đang cầm súng kháng chiến. Anh đã đánh thức trong Lan niềm khát khao một cuộc sống đẹp đẽ, có ý nghĩa. Anh đã dẫn Lan tham gia công tác cùng anh. Tình yêu của hai người bắt nguồn từ đây. Hai người cưới nhau đơn giản như mọi đám cưới khác trong thời kháng chiến. Cưới xong, anh đưa chị vào nội thành hoạt động cùng với anh. Chị tham gia vào tổ chức phụ nữ kháng chiến ở chợ Đông Ba. Trong gánh vải của chị quẩy đến chợ Đông Ba có cả truyền đơn. Những cuộc đấu tranh chống thuế của chị em tiểu thương trong chợ có chị tham gia. Hạnh phúc của hai người gắn liền với những cuộc đấu tranh. Hai đứa con ra đời, đứa sau cách đứa trước hai năm. Hai đứa con là ánh sáng, là nguồn hi vọng của đôi vợ chồng trẻ.

Sau hiệp định Genève 1954, mọi người tưởng được sống trong hòa bình, chờ ngày thống nhất đất nước. Nhưng Ngô Đình Diệm đã từ Mỹ về, tiếng súng vẫn nổ. Nhà tù, trạm giam mở rộng, xây thêm. Bắt bớ, tra tấn, tù đầy, truy tìm những người kháng chiến cũ diễn ra khắp nơi.

Vợ chồng Mai Lan vẫn ở trong thành. Kháng chiến thành công rồi, hai người trở về với cuộc sống lao động bình thường. Chồng làm thư ký cho một hãng buôn tư. Vợ vẫn ngồi bán vải ở chợ Đông Ba.

Nhưng một hôm, chiếc xe hơi xám bịt kín của bọn mật vụ Ngô Đình Cẩn đã đỗ xích trước cửa nhà vợ chồng Mai Lan. Chúng đạp hai đứa con nhỏ ra để kéo người cha đi. Chúng tát chị ngã sấp để bàn tay nhỏ yếu của chị phải buông rời người chồng. Nước mắt, đau thương bắt đầu trùn lên cái gia đình đang sống hạnh phúc đó.

Ít lâu sau, Mai Lan ngất đi khi được tin chồng của chị đã bị bọn tay chân của Cẩn giết chết.

Chị ốm liệt giường hàng tháng, khi tỉnh, khi mê. Hai đứa con ngồi đầu giường nước mắt vòng quanh nhìn mẹ. Thân hình chúng hốc hác. Hàng xóm, láng giềng không dám công khai giúp đỡ chị, vì bọn Cẩn khủng bố rất dã man tất cả những ai liên quan đến Việt Cộng. Chúng mở ra những chiến dịch "tổ cộng", diệt cộng". Đó là "quốc sách" của Diệm - Nhu đề ra. Chỉ đêm đêm có những người mang cơm đến cho hai đứa nhỏ, mang bánh đến để chúng ăn sáng hôm sau, mang sữa, mang thuốc đến để ở đầu giường chị. Nước mắt xót thương gia đình chị, người ta không dám để cho ai nhìn thấy. Cả miền Nam này có biết bao nhiêu gia đình như vậy. Nước mắt làm tan thể nào được hết đau thương.

Giữa lúc ấy có một người đến với gia đình chị, ngang nhiên mang quà bánh đến cho chị và các con chị. Ngang nhiên đi qua mặt tất cả bọn liên gia trưởng, nhóm trưởng "cần lao" vẫn hàng ngày dòm ngó gia đình chị. Ngang nhiên đưa thầy thuốc đến săn sóc chị. Không những thế, bọn mật vụ và những người chung quanh trông thấy hẳn đều phải tránh đi. Hẳn cứ lừng lững đi vào nhà chị, chẳng thèm nhìn đến ai. Ở nhà chị một lúc, hẳn lại lừng lững đi ra, mặt lăm lị, không ai biết là hẳn đang nghĩ gì. Người ta thầm thì nói với nhau về hẳn: Lý Lâm, vệ sĩ tin cẩn của Ngô Đình Cẩn.

Chị nhớ lại quãng phim dĩ vãng.

Một lần đi chợ Đông Ba, Lý Lâm đã gặp chị. Hắn bồn chồn nhìn nụ cười duyên dáng, đôi mắt đẹp và khuôn mặt hiền hậu của chị. Nụ cười ấy, khuôn mặt ấy ám ảnh hắn. Nhìn nụ cười ấy, khuôn mặt ấy, hắn chợt cảm thấy cuộc đời của hắn từ xưa tới nay khô cứng quá, thiếu hẳn một cái gì tươi mát. Hắn cảm thấy từ xưa tới nay hắn sống lơ lửng, cô độc quá, như một con thú hoang thiếu một cái tổ ấm để đi về. Cái phần người trong hắn đông lại. Hắn thêm một căn nhà riêng có nụ cười ấy, khuôn mặt hiền hậu ấy. Nhưng Mai Lan đã có chồng, có con. Hắn hỏi mọi người, được biết rõ điều đó. Hắn không nói gì nữa, chỉ thình thoảng ra chợ, đứng lẳng lặng nhìn chị một lúc rồi lẳng lặng đi.

Mai Lan biết hắn nhìn mình. Lúc đầu, chị nghi hắn theo dõi gì mình. Dần dần hiểu ra thì chị sợ. Những tên như thế này khi chúng muốn thì chúng có thể làm bất cứ việc gì - kể cả dúng tay vào máu - để đạt được sở thích. Nhan sắc, đối với người phụ nữ, nhiều khi chẳng còn là điểm phúc của tạo hóa dành cho, mà lại là tai họa. Chị lo lắng nói với chồng. Hai vợ chồng bàn nhau và quyết định chị nghỉ bán hàng một thời gian. Nhưng cách giải quyết đó không ổn. Vì đồng lương thư ký sở tư của chồng chị không đủ nuôi cả gia đình.

Chị nghỉ bán hàng thì sinh hoạt gia đình đổi khác ngay. Vì chỉ ít lâu sau, chị thấy Lý Lâm lăm lăm đi qua trước cửa nhà chị. Hắn dễ dàng hỏi thăm được nhà của chị. Hắn lại lẳng lặng nhìn chị một chút rồi lại lẳng lặng đi...

Chị đánh liều tiếp tục đi bán hàng. Một tháng qua, hai tháng qua, rồi năm sáu tháng qua... Chị thấy không xảy ra chuyện gì, nỗi lo sợ nhạt dần. Lý Lâm vẫn thình thoảng ghé qua chợ lẳng lặng nhìn chị rồi lại lẳng lặng đi. Hắn cũng chẳng tỏ ý gì làm hại ai cả. Thậm chí, có một đôi bạn hàng lại lấy chuyện đó ra đùa cợt.

Bây giờ, chồng chị bị bắt, chị nửa mê, nửa tỉnh trên giường thì hắn lại đến. Ngang nhiên không nhìn đến ai cả. Hắn còn biết sợ ai nữa!

Việc ấy đến tai Ngô Đình Cẩn, không những Cẩn không ngăn Lý Lâm mà còn tỏ ý thông cảm, khuyến khích hắn. Đó cũng là một "quốc sách" của anh em họ Ngô: phá hoại hạnh phúc, tình cảm của những gia đình Cộng sản, những gia đình kháng chiến cũ.

Thường chúng vẫn buộc vợ phải li hôn, dứt khoát với người chồng và lấy bọn nguy quân, nguy quyền. Ngô Đình Cẩn đưa cho gã vệ sĩ của mình xem một cái trát bắt Mai Lan. Lý Lâm chậm chạp đọc xong tờ giấy đã đóng dấu đỏ choé, vẫn cầm tờ giấy trên tay, ngập ngừng nói:

- Cậu cho con xin.

Ngô Đình Cẩn làm bộ suy nghĩ rồi đáp:

- Được. Nể mi lắm, tao cho mượn cái lệnh đó, mi hãy giữ lấy.

Gã vệ sĩ gấp tờ giấy quyết định sinh mạng một con người ấy, cẩn thận cất vào ví. Lúc Mai Lan hồi phục lại tâm trí thì chị nhận ngay ra Lý Lâm ở trong nhà chị. Chị hét lên kinh hoàng. Lý Lâm luống cuống:

- Tôi... không làm hại chị... Tôi không làm hại anh ấy.

Hắn không nói được hơn nữa. Chị đã gào lên:

- Ông ra ngay! Ông ra khỏi nhà tôi ngay!

Hắn đứng sừng sững giữa nhà chị. Một phút sau, hắn lẩm bẩm:

- Tôi về!

Hắn về thật. Nhưng hôm sau hắn lại đến, mang đường, sữa, bánh trái đặt ở trên bàn, chia cho hai đứa trẻ. Hai đứa trẻ đã quen với hắn từ trước, cầm ăn ngon lành. Đến lúc chị hét lên ngăn chúng thì chúng sợ hãi bỏ bánh xuống, lấm lét nhìn chị ngạc nhiên.

Gã vệ sĩ cũng lảng lảng nhìn chị nằm trên giường. Chị gầy rộc hẳn đi. Đôi mắt đẹp của chị bây giờ sâu tối dưới làn tóc rối càng làm hắn náo nùng. Chị cả quyết bảo hắn:

- Ông ra khỏi nhà tôi ngay! Tôi đã bảo rồi mà! Tôi không muốn ông đặt chân đến nhà này! Các ông đã giết cha chúng nó, bây giờ các ông lại mang bánh cho chúng nó ăn! Các ông "tử tế" quá đấy!

Hắn luýnh quýnh. Mắt hắn cau lại một cách rất khổ sở. Đôi tay thô của hắn như thừa không biết để làm gì. Hắn nói khó khăn:

- Tôi không làm hại anh ấy! Công an bắt chứ tôi không biết gì!

Hắn mở chiếc ví của hắn, lấy ra cái trát bắt Mai Lan đặt trước mặt chị:

- Nếu tôi không đến đây... họ bắt chị. Tôi đã xin cậu.

Mai Lan nhắm mắt lại, không nhìn Lý Lâm, không nhìn tờ giấy. Từ đuôi con mắt chị một giọt nước mắt to dần ra, chảy dài xuống thái dương. Gã vệ sĩ đứng nhìn chị tần ngần rồi thở dài, lồm lũi quay ra.

Lúc mở mắt ra, chị nhìn thấy hai đứa con. Chúng đang ngồi nép vào nhau nhìn chị lo sợ. Chúng gần quá. Qua làn nước mắt, hình ảnh chúng nửa nhòa, nửa tỏ, chị càng thấy chúng run rẩy hơn. Hai đứa con, hai giọt máu của anh ấy. Nếu chị bị bắt nốt thì hai đứa nhỏ sẽ ra sao? Ông, bà bên nội ngoại chẳng còn ai. Quê anh ấy ở miền trong. Anh em anh ấy đều đi tham gia kháng chiến cả. Ai sẽ nuôi chúng? Chúng sẽ chết? Chúng sẽ lang thang cầu bơ cầu bất, đói khát, rách rưới? Chúng sẽ bị bắt vào một trại nuôi trẻ con vô thừa nhận và ở trại đó ra, chúng sẽ lưu manh hóa, sẽ biến thành những công cụ của bộ máy chính quyền miền Nam này dùng để phá tất cả cái gì cha, mẹ, chú, bác chúng đã đổ bao nhiêu xương máu xây dựng nên? Không! Không! Chị muốn gào lên: "Không! Không thể như thế được!". Không bao giờ chị để chúng lang thang! Không bao giờ chị để cho chúng lưu manh hoá! Chúng phải xứng đáng với dòng máu của cha chúng! Chúng phải được ở bên chị để chị chăm sóc, dạy dỗ chúng theo ý chị muốn, theo ý anh ấy lúc sống muốn. Thà chị hi sinh cuộc đời chị...

Nhưng muốn thế thì phải thế nào? Ôi, sao cuộc đời lại cay đắng, xót xa như thế này! Chị có ngờ đâu cuộc đời chị lại đến lúc phải chọn "cuộc sống" cho chị hoặc cho các con chị! Lòng người mẹ tan nát...

Người mẹ có thể làm tất cả vì con. Mai Lan đã hi sinh cả cuộc đời cho các con. Sau những ngày đêm giông bão nổi lên dữ dội trong tâm hồn chị, chị quyết định cắn răng sống với Lý Lâm để bảo vệ hai đứa nhỏ. Lý Lâm đến, tức là xe của bọn mật vụ Cần sẽ không đến. Lý Lâm không ở nhà chị. tức là xe của mật vụ Cần sẽ đến ngay. Và chị sẽ ở trong nhà tù, các con chị sẽ bơ vơ, tất cả sẽ tan nát hết! Có ai hiểu được lòng chị không nhỉ? Anh ấy có hiểu được lòng chị không nhỉ? Hàng xóm, láng giềng, bà con quen biết có hiểu cho chị không nhỉ?

Lý Lâm lăm lăm, ít nói chuyện nhưng rất chiều vợ, nghe vợ và chịu khó săn sóc những đứa con riêng của vợ. Hắn cũng biết chị phải lấy hắn là một việc rất miễn cưỡng nên hắn muốn làm vừa lòng chị mọi điều để mong chuyển biến được tình cảm của chị. Mặt khác, sống bên cạnh chị, tính tình hiền hậu của chị, cách ăn ở của chị cũng dần dần cảm hóa được hắn phần nào. Trước đây, hắn ít nói bởi vì hắn như một cái máy làm theo lệnh của tên lãnh chúa họ Ngô. Bây giờ, hắn càng ít nói hơn vì hắn đã bắt đầu suy nghĩ. Ở hắn, giữa con người máy chấp hành mệnh lệnh với con người bước đầu suy nghĩ về việc làm của mình đã có lúc đấu tranh với nhau. Nhưng hắn vẫn phải sống bằng đồng lương của Ngô Đình Cẩn, sống dưới sự kiểm chế về một giáo lý của Ngô Đình Cẩn nên con người máy trong hắn thường thắng thế khi Cẩn ra lệnh. Chỉ khi về đến nhà...

* * * * *

Phan Thúc Định vẫn ngồi im lặng nghe người đàn bà kể. Câu chuyện thường bị ngắt quãng bởi nước mắt, tiếng nức nở. Khi kể, chị cố dùng những từ không động chạm trực tiếp đến chế độ của anh em họ Ngô. Nhưng qua lời khi ngập ngừng, khi chua xót của chị, qua nét mặt khi rạn vỡ vì đau khổ, khi căm phẫn vì uất ức của chị, Phan Thúc Định hình dung được đầy đủ câu chuyện của chị và tất cả giông bão chị đã trải qua. Thái độ thông cảm và tôn trọng, chú ý lắng nghe lời chị của Định làm chị càng tin cậy anh, nói được nhiều hơn với anh. Chỗ nào chị khó nói, anh lựa lời gợi ý để chị có thể kể được dễ dàng hơn. Đồng thời, qua những lời chị kể, nỗi xót thương cũng tràn ngập tâm hồn anh. Miền Nam này còn biết bao nhiêu cảnh đời oan trái...

Bỗng nhiên, anh hết sức chú ý nghe.

... Mai Lan cũng muốn tìm mọi cách cải hóa Lý Lâm. Bởi vì dù không muốn, chị vẫn phải chung sống với hắn; dù không muốn, chị cũng đã có con với hắn. Nhưng giông bão không bao giờ hết trong cuộc chung sống miễn cưỡng đó. Gần đây, một hôm Lý Lâm mang về đưa chị một số tiền lớn, giục chị mua sắm đồ đạc trong nhà, may đồ cho con. Chị ngạc nhiên hỏi về số tiền đó. Lý Lâm đáp âm ừ: "Của cậu cho". Tại sao tự nhiên Ngô Đình Cẩn cho một số tiền lớn đó? Cách trả lời âm ừ có điều gì như không muốn nói thực của Lý Lâm làm chị nghi. Chị nhất định không cầm nếu Lý Lâm không nói rõ. Cuối cùng Lý Lâm phải thú thực với chị là Cẩn sai hắn giết một người và đó là tiền thưởng của Cẩn cho hắn sau khi xong việc.

Chị xây xẩm cả mặt mày. Khấp người chị như nổi gai. Chị rùng mình, nhắm mắt lại. Nhìn chị, Lý Lâm lúng túng rút năm tiền lại. Hai bàn tay khép chặt

giữa hai đầu gối, mắt vẫn không muốn mở ra nhìn mặt gã đàn ông mình phải chung sống, chị nói như hơi thở hắt ra:

- Tôi không muốn sắm cho các con tôi bằng những đồng tiền đầm máu. Tôi không muốn những đồ đạc trong nhà này vấy máu. Tôi đã nói với anh nhiều lần rồi... Anh có muốn con anh về sau này nghĩ về anh tốt đẹp không? Về sau, con anh biết những chuyện này sẽ nghĩ về anh như thế nào? Trời ơi! Tại sao tôi lại phải sống với anh?

Lý Lâm luống cuống, cổ thanh minh:

- Đây là lệnh của cậu, tôi phải làm. Không làm theo lệnh đó thì cậu cũng giết cả tôi.

Và hẳn cố nói thêm một lý do mà hẳn tin rằng có thể làm chị nguôi lòng:

- Tên bị chết cũng không phải là người tốt.

- Sao anh biết không phải là người tốt?

- Tôi biết... Nó là mật vụ của người Mỹ theo dõi cả công việc làm ăn của cậu. Nhưng tôi cấm... tôi cấm cô không được nói với ai điều đó. Tôi biết rõ.

Mai Lan gạn hỏi thêm thì được biết người bị giết ở biệt thự Bồng Lai.

Phạm Xuân Phòng! Cái tên ấy hiện ngay lên trong óc Phan Thúc Định. Thì ra "cái bọn Việt Cộng giết người" mà báo chí Sài Gòn lu loa lên đây rồi!

Hai đứa trẻ ở nhà bên đã về. Một đứa khoảng lên bảy, một đứa khoảng lên năm. Nhìn khuôn mặt chúng sáng sủa, thông minh, anh vẫy chúng lại, ôm chặt lấy chúng.

Đứa nhỏ trên giường chột giật mình, nhả nhỏ, cựa quậy. Người đàn bà khe khẽ đặt tay lên người nó, ru cho nó ngủ tiếp.

Phan Thúc Định vẫn trù mến ôm chặt hai đứa con của người đã mất, của "anh ấy" trong tay mình, anh không muốn rời hai đứa nhỏ. Anh nhìn thẳng vào mặt người đàn bà, nói bằng một giọng xúc động, chân thành:

- Chị hãy tin rằng tôi rất hiểu chị, rất hiểu tất cả hoàn cảnh éo le của chị, những nỗi đau khổ ghê gớm chị đã và còn sẽ phải chịu đựng. Chị hãy tin tôi. Tôi không biết nói thế nào hơn bởi vì mới gặp chị nhưng tôi xin nhắc chị: Chị hãy tin tôi. Từ nay, nếu chị cần bất cứ điều gì, xin chị hãy nhớ đến tôi.

Anh đứng dậy, từ biệt người đàn bà:

- Còn vụ giết người ở biệt thự Bồng Lai thì tôi xin nói thực để chị biết: "người ta" đang đổ cho Việt Cộng giết đấy. Theo ý tôi, đến một lúc nào đó cần thiết, chị có thể nói trắng sự thực ra được không? Tất nhiên là đến lúc cần thiết và với những người cần thiết. Tôi nghĩ rằng nếu chị nói được sự thực ra lúc ấy, lương tâm chị sẽ nhẹ đi rất nhiều... Lý Lâm đã làm điều ác nhưng chị là người có lương tâm chắc không muốn để những người lương thiện khác mang tiếng ác, chịu tội oan.

Người đàn bà cúi đầu xuống, mắt chớp mau. Nước mắt lại ứa ra. Chị se sẽ đáp:

- Vâng!

* * * * *

Vừa ở hiệu sách quen thuộc bước ra, tay cầm tờ báo hàng ngày mới nhận được của ông hàng sách, Phan Thúc Định gặp ngay Vân Anh đang đứng ngoài cửa nhìn những quyển sách bày trong tủ kính. Sự xuất hiện đột ngột của Vân Anh làm Định thoáng sửng người.

Rất nhanh, mấy câu hỏi đến ngay với anh: "Vân Anh đến đây tình cờ hay có dụng ý? Cô ta đã biết gì về hiệu sách này? Mỗi liên hệ giữa mình với hiệu sách này, cô ta có biết không?..."

Nhưng Phan Thúc Định cười ngay, vẻ tự nhiên:

- Chào Vân Anh!

Vân Anh ngược lên nhìn Định (sau cặp mi dài, Định cảm thấy cái nhìn ấy chứa một vẻ tinh quái riêng):

- Ồ, anh Định! Anh mua báo?

Không trả lời về câu hỏi của Vân Anh, Định hỏi lại:

- Em đi đâu sớm thế?

- Em định ngó xem có quyển tiểu thuyết nào mới thì mua đọc nhưng xem ra chẳng có quyển nào hấp dẫn cả.

Định vừa định cáo từ Vân Anh, thì Vân Anh đã nói:

- Lâu không được gặp anh, em muốn đi nói chuyện với anh một lát, được không anh?

Định không an tâm với tờ báo trên tay mình, thông thả gấp tờ báo cho vào túi áo:

- Xin lỗi em, hôm nay anh hơi bận chút việc. Em cho anh khất đến hôm khác nhé!

Sau cặp mi dài, cái nhìn của Vân Anh vẫn nửa tinh quái, nửa trách móc:

- Em biết hôm nay anh không bận gì. Hàng ngày, anh vẫn mua báo xong rồi ra vườn hoa Nguyễn Hoàng ngồi đọc cơ mà. Chẳng lẽ hôm nay vì gặp em, anh bỏ mất thói quen thường lệ.

Thấy Phan Thúc Định nhìn lại mình ngạc nhiên, Vân Anh nói một câu nhẹ nhàng đùa cợt:

- Những người đã từng ở Pháp không bao giờ từ chối bất cứ một lời yêu cầu nào của phụ nữ.

“Bao giờ gặp cô ả này cũng gây cho mình những suy nghĩ. Không hiểu những điều cô ta nói thực, hư ra sao? Cô ta vẫn theo dõi mình? Những điều cô ta nói hàm ý gì? Cô ta theo dõi mình để làm gì? Phải nhận rằng cô ta đẹp và thông minh. Vẻ đẹp và sự thông minh ấy nếu ở một người khác... Tại sao lòng mình lại vừa xót xa bằng khuâng thương tiếc lại vừa bức bối thế này nhỉ? Nhưng... hãy trở về công việc! Cô ta đã theo dõi việc mình đến hiệu sách, đã tìm hiểu những thói quen hàng ngày của mình. Cô ta có nắm được vấn đề gì hơn nữa không? Ta phải nói chuyện với cô gái đẹp và thông minh này như thế nào đây! Hãy tỉnh táo nhé!...”.

Hai người sánh vai nhau đi thông thả. Những điều Vân Anh vừa hé ra làm Định thấy không thể chia tay cô gái này ngay được trong khi anh chưa hiểu cô ta đã nắm được những gì về anh. Không hiểu rõ đối thủ của mình đã là một điều nguy hiểm. Không hiểu rõ đối thủ của mình đã biết những gì về mình lại càng nguy hiểm hơn. Công việc của anh là phải hiểu rất rõ về người khác mà không được để người khác hiểu rõ về mình bất kỳ một điều gì. “Nếu để người khác hiểu rõ về mình thì là một điều sai lầm nghiêm trọng”. Định vừa đi bên cạnh Vân Anh vừa nghĩ miên man.

Vân Anh thản nhiên nói sang chuyện khác:

- Anh còn nhớ một hôm anh và em đi chơi trong khu rừng Bu-lô-như không? Anh nói anh nhớ những rừng thông ở Huế. Em có so sánh sự sạch sẽ, khô ráo của những khu rừng châu Âu đến nỗi chỗ nào cũng có thể nằm lăn ra nhìn ánh nắng mặt trời với những rừng Việt Nam ẩm thấp, gai góc, bẩn thỉu. Anh có nhắc em rằng: “Dù sao, đây cũng là rừng của ta”. Nghe tiếng “của ta” anh nói đến hôm ấy, sao mà tự hào thế!

Định chưa phán đoán được câu chuyện bằng quơ ấy của Vân Anh sẽ dẫn mình đến đâu, anh đáp thăm dò:

- Bây giờ anh vẫn nghĩ như vậy. Cái gì của ta, ta vẫn phải quý hơn chứ, dù nó không có bằng của người. Nếu không thế, chúng ta đã trở về đất nước để làm gì? Một khu rừng, một con sông, một bến đò, một cảnh chợ, một góc phố, một mái nhà tranh... những cái ấy hồi ở nước ngoài chẳng đã từng làm chúng ta nhớ đến khổ sở là gì.

Vân Anh không nói nữa, có vẻ đang để tâm trí vào suy nghĩ điều gì. Đôi mắt cô như nhìn vào chỗ trống không.

Phan Thúc Định mời cô ta:

- Chúng ta vào một quán nào đó ăn điểm tâm. Em đồng ý chứ?

Vân Anh lắc đầu:

- Không! Anh hãy chiều em, chúng ta ra vườn hoa Nguyễn Hoàng ngồi ngắm sông Hương một lát...

Thái độ của Vân Anh mỗi lúc một thêm khó hiểu với Định. Hai người ra vườn hoa Nguyễn Hoàng.

Ngồi dựa lưng trên chiếc ghế xi-măng, Vân Anh nhìn Định, chìa tay ra:

- Anh cho em mượn tờ báo, xem có tin tức gì mới không?

Định bị một giây lúng túng. Anh quyết định rút tờ báo trong túi đưa cho Vân Anh. Trước khi đưa, anh mở tờ báo, chủ động lấy ra mảnh giấy gài trong đó, trước mắt Vân Anh. Tay Vân Anh đỡ lấy tờ báo nhưng mắt cô ta nhìn vào tờ giấy:

- Anh có thư riêng gài vào trong báo?

Định mở rộng tờ giấy đưa ngay cho Vân Anh:

- Không phải thư riêng mà là giấy thanh toán tiền sách báo anh còn thiếu của cửa hàng. Lúc nãy nhà hàng đưa, anh tiện tay gấp vào trong tờ báo cho gọn. Anh cứ lấy sách báo rồi nửa tháng hoặc một tháng lại thanh toán một lần.

Vân Anh cầm tờ giấy chăm chú đọc. Tờ giấy ghi rõ ràng tên từng quyển sách với giá tiền ở bên, trong đó có mấy quyển tiểu thuyết, mấy quyển nghiên cứu về lịch sử. Cuối tờ giấy có tổng cộng số tiền. Tờ giấy ngập ngừng trên tay Vân Anh. Cô nói:

- Anh ham đọc sách nhỉ!

Cô trao lại tờ giấy cho Định, Định thờ ơ nhét tờ giấy vào túi áo đáp:

- Đó là thói quen và cũng là ham thích của anh từ hồi còn đi học. Ở Huế này, ngoài thời gian làm việc ra, em bảo còn có thú giải trí nào khác, ngoài việc đọc sách.

Vân Anh mở rộng tờ báo, liếc qua những đầu đề in bằng chữ to. Định hỏi:

- Em có được tin gì về anh Lê Mậu Thành không?

Vân Anh không ngẩng lên:

- Em không nhận được thư từ gì của anh Thành cả nhưng em biết anh Thành vẫn ở với Việt Cộng. Còn anh?

- Sao lại "còn anh"?

- Vì anh và anh Thành là "người bạn cũ bên núi Ngự Bình" với nhau thì chắc anh phải biết tin tức anh Thành hơn em chứ?

Phan Thúc Định thẳng thắn:

- Anh mới trở lại Huế. Chưa có thời gian hỏi thăm đến bạn cũ nhưng rồi chắc anh cũng hỏi được tin anh Thành.

- Khi nào anh hỏi được, anh nhớ báo cho em biết với nhé!

- Tất nhiên rồi!

Vân Anh gấp tờ báo đưa trả Phan Thúc Định:

- Anh còn nhớ những ngày ở Pháp không? Thời đó, em sống đời sinh viên thơ ngây, vô tư thật. Người yêu thì em nhớ đến anh Thành. Người anh, người bạn thì em đã có anh. Nghĩ đến anh, em cứ luyến tiếc những ngày đẹp đẽ ấy,

những ngày mà em không bao giờ quên được... Những ngày anh phải tuyệt đầu mùa bằm trên măng-tô-san cho em ở góc phố Latinh, những ngày anh và em lên tháp Eiffel ngắm cảnh Paris từ trên cao, những ngày lang thang bối sách trong những hàng sách cũ bên bờ sông Seine...

Mặc dầu đã tự nhủ mình phải hết sức tỉnh táo nhưng những lời Vân Anh nhắc đến những kỷ niệm cũ cũng làm Định bồi hồi. Anh im lặng nhìn dòng sông Hương êm ả trôi trước mắt mình. Dòng sông ấy gợi lên hình ảnh một dòng sông trong dĩ vãng vang lên tiếng còi ca nô khàn khàn, rền rĩ... một chiếc ví xách tay phụ nữ đựng đưa bên cạnh anh... một đám mây trắng trôi nhõn nhõn trên nền trời xanh biếc...

Vân Anh đã kéo anh trở về thực tế:

- Bây giờ chúng ta có nhiều điều lo nghĩ quá phải không anh? Chúng ta đã trở nên ưu tư, trở nên khó hiểu? Vâng, đã trở nên khó hiểu. Khó hiểu cả với chung quanh, cả với người ở cạnh ta. Nhiều khi, chúng ta khó hiểu với cả chúng ta nữa.

Giọng nói của Vân Anh chán chường như giọng một triết nhân. Cô mở chiếc ví xách tay của mình:

- Nhưng dù sao mỗi lúc nghĩ đến anh, em vẫn nghĩ đến những ngày đã qua đẹp đẽ, đến một người mà em đã hằng quý mến... Và do nghĩ đến những ngày đẹp đẽ đó, do em vẫn hằng quý mến anh - mặc dầu em chưa hiểu hết anh - xin tặng anh cái này...

Vân Anh lấy ở ví ra mấy chiếc ảnh đưa cho Phan Thúc Định. Anh cầm lấy xem. Lòng mảy anh nhú lại. Đó là mấy chiếc ảnh chụp anh khi thì đứng bên trong hiệu sách, khi thì ở hiệu sách quen thuộc bước ra. Vân Anh đã đứng đây:

- Những bức ảnh này mình em có thôi và em không đưa cho ai cả. Anh hãy tin em điều đó. Bây giờ, chắc anh không khó chịu và tiếc vì đã gặp em, đã bị em làm phiền buổi sáng nay.

Nàng chìa tay ra:

- Xin tạm biệt anh...

* * * * *

Trở về nhà, Phan Thúc Định lên ngay phòng riêng của mình. Anh mở cửa sổ nhìn xuống gian nhà ngang dưới sân, ngay cổng vào: gã hộ vệ và gã bồi vắn ngồi uống nước chè, hút thuốc lá với nhau. Anh đóng cửa lại, rút trong túi ra tờ giấy thanh toán tiền sách báo, đặt trên bàn và vuốt nó phẳng phiu. Anh lấy lọ thuốc hóa học. Dưới làn nước hóa học, mấy hàng chữ hiện ra:

"Đã nhận được tin về vụ giết P.X.P. - Giữ mối liên hệ thường xuyên với vợ L.L. - 12 giờ ngày... đến cây số 12 đường X. gặp một người đội mũ cát trắng, tay đeo băng đen. Hỏi: "Ông có biết vùng này ai bán quế?". Đáp: "Ông mua dùng hay muốn buôn?"

Sông Hương

Định bật lửa châm vào tờ giấy. Suy nghĩ một chút, anh lấy mấy chiếc ảnh Vân Anh vừa đưa, châm nốt vào lửa. Anh bóp vụn tất cả đám tro đó cho vào chỗ rửa mặt, mở máy nước. Nước dội trôi đám tro vào trong ống, không để lại một vết tích gì. Anh rửa tay.

Vân Anh là một cô gái đáng ghét hay đáng thương? Sẽ còn phải nói chuyện với Vân Anh nữa. Những kỷ niệm đẹp đẽ với Vân Anh cũng không thể phai mờ được. Giờ này, phải làm việc với Ngô Đình Cẩn rồi... Mười hai giờ ngày... cây số 12... Hỏi: "Ông có biết vùng này ai bán quế?". Đáp: "Ông mua dùng hay muốn buôn?"...

Phan Thúc Định xuống nhà xe, lái chiếc xe riêng ra. Tên hộ vệ của anh đứng lên chờ đợi. Anh ra hiệu cho hắn cứ ở nhà, không phải đi theo anh.

Định lái xe đến dinh Ngô Đình Cẩn. Lý Lâm đứng ở ngoài hành lang chào anh. Nét mặt gã vẫn lầm lì nhưng trong cặp mắt xưa nay vẫn lạnh lùng của gã đã ánh lên một tình cảm kính trọng đối với Định. Anh giơ tay bắt tay gã:

- Cháu đã khỏe hẳn rồi chứ?

Gã đưa cả hai bàn tay thô, rắn khỏe ra đỡ tay Định, nói ấp úng:

- Xin cảm ơn ông... Cháu đỡ nhiều...

Anh lấy máy tờ giấy bạc nhét vào túi gã:

- Tôi gửi anh mua giùm tôi ít quà cho cháu.

Lý Lâm lúng túng. Gã không biết nói gì, đứng ngây người.

Phan Thúc Định bước vào phòng làm việc của Ngô Đình Cẩn. Anh bình thản mở tờ báo ra đọc, ngồi đợi. Chừng mười phút sau tên lãnh chúa miền Trung mới kéo lê hài kinh trong áo gấm, quần lụa bước ra.

Định đứng dậy:

- Kính chào cụ lớn.

- Chào ông Định.

Nhìn nét mặt tươi cười của hắn, Định biết hôm nay hắn có điều gì vui vẻ. Quả như vậy, hắn khoe ngay với Định:

- Ông Định ạ, phương tiện để tiến hành kế hoạch "Gió đã xoay chiều" có rồi. Không ngờ tiếng nói của thằng cha Thomas cũng có thể lực gồm. Sau khi ở đây về, nó báo cáo lại với tướng Lansdale thì quỹ viện trợ Hoa Kỳ bằng lòng chi ngay. Tổng thống và ngài cố vấn cũng điện giục phải hành động gấp. Ý của ngài là đối với bọn Cộng sản không nên để chậm ngày nào. Để chậm ngày nào, chúng sẽ phát triển rất nhanh như vết dầu loang. Tổng thống có thư riêng cho ông đây này...

Hắn đưa cho Định một cái thư của Ngô Đình Diệm, vòn vẹn có mấy dòng:

"Cháu Định,

Bác gửi lời thăm sức khỏe của cháu.

Cháu hãy ráng hết sức giúp chú Cẩn. Kế hoạch ấy thực hiện xong, bác có thể an tâm về miền Trung. Bác ghi nhận trước ở đây công lao của cháu như bác đã từng ghi nhận.

Cháu hãy tìm cách liên lạc với giáo sư Lê Mậu Thành. Giáo sư sẽ giúp cháu hiểu rõ về bọn Cộng sản và sẽ là người cộng sự đắc lực với cháu ở ngoài đó.

Chúc cháu an khang.

Bác"

Ngô Đình Cẩn đợi Định đọc xong thư, nói tiếp:

- Tôi định bàn với ông chúng ta phải hành động trên mấy mặt cùng một lúc, làm thế nào cho bọn Cộng sản không biết đằng nào mà xoay sở... Cho cả bọn Mỹ biết nữa...

Phan Thúc Định thận trọng:

- Tôi xin đề đạt với cụ lớn một ý kiến: trước khi hành động, chúng ta nên có một thời gian duyệt lại các đường dây, các người của chúng ta cho thật chắc chắn. Cụ lớn thấy thế nào?

Ngô Đình Cẩn ngẫm nghĩ:

- Chúng ta thử bàn xem...

Chương 23 Tổ Loan trước sự thật phũ phàng

Phan Thúc Định lái xe lên trên nệm cỏ, đỗ sát một gốc cây to dưới vòm lá sum sê, tắt máy rồi cầm cặp bước xuống đi về phía trường học. Tổ Loan hôm nay nghỉ dạy, mặc bộ bà ba đen đang ngồi đọc sách dưới giàn thiên lý. Phan Thúc Định thông thả bước vào.

Nghe có tiếng người, Tổ Loan ngẩng đầu nhìn ra. Định chào lễ phép:

- Chào cô Tổ Loan. Hôm nay thứ năm, chắc cô rồi, tôi tới thăm cô.

Nhận ra Phan Thúc Định, Tổ Loan vội vã đứng dậy:

- Chào ông... Hân hạnh quá! Thực là "rồng đến nhà tôm". Con gió nào thổi ông tới đây vậy? Xin mời ông vào...

Cô giơ tay mời Định vào nhà. Căn nhà xinh xắn, giữa là một bộ bàn ghế tiếp khách, góc nhà là một chiếc bàn, trên đặt mấy chồng sách xếp gọn gàng, áp tường là chiếc tủ con, phía trong là chiếc giường ẩn sau bức rèm lụa màu xanh phớt.

Định đưa mắt nhìn quanh một lượt:

- Cô ở một mình?

- Vâng, một mình trong lúc này thôi, vì bà cụ giúp việc tôi vừa đi xuống chợ.

Chưa hiểu Định đến với mục đích gì, Tổ Loan nhìn anh bằng cặp mắt dò xét, hỏi lại:

- Tôi tưởng ông bận lắm, không có thời giờ đi chơi?

Định vào ngay vấn đề:

- Thưa cô, đúng thế. Hôm nay đến thăm cô, tôi cũng muốn trình bày với cô một chuyện rất cần.

Tổ Loan nhíu lông mày:

- Thưa ông, chẳng hay việc gì vậy? Có liên quan tới tôi không ạ?

- Tất nhiên là có. Câu chuyện khá phức tạp. Tôi xin cô hãy bình tĩnh sáng suốt nghe tôi trình bày hết đầu đuôi.

Tổ Loan thản nhiên:

- Ông hãy tin rằng lúc nào tôi cũng bình tĩnh và sáng suốt nghe ông nói.

Phan Thúc Định mở chiếc cặp mang theo, rút ra một tấm phong bì dày bằng bìa cứng đặt lên bàn:

- Để mở đầu câu chuyện, xin cô hãy nhìn qua tập ảnh này.

Tổ Loan kéo sát chiếc ghế vào bàn, đón lấy tấm phong bì dày. Khi cô mở tập ảnh trong phong bì ra thì cô choáng váng: Tập ảnh giống tập Phu-lít-xtơ đã đưa cô xem, tập ảnh về cái chết của Phạm Xuân Phòng, tập ảnh mà báo chí đã trích in sau vụ án mạng ở biệt thự Bồng Lai. Những ngón tay thon nhỏ của Tổ Loan run run cất tập ảnh vào. Cô nhìn thẳng vào mắt Định, hỏi:

- Xin ông cho biết ông đến đây với mục đích gì?

Phan Thúc Định ôn tồn:

- Thưa cô, như tôi đã nói với cô, mong cô giữ bình tĩnh. Tôi đến đây là vì thiện ý, muốn cô nhìn thấy sự thực trong vấn đề này...

Tổ Loan nghĩ ngay đến buổi đầu tiên gặp Phu-lít-xtơ. Phu-lít-xtơ cũng mang tập ảnh tương tự như thế này đến cho cô xem, trong lúc cô chưa biết gì về cái chết của người cha ở Huế, trong lúc cô hãy còn say sưa nhiệt tình lao vào những hoạt động của tuổi trẻ, còn có bao nhiêu ước mơ, hoài bão muốn đóng góp được chút gì cho dân tộc, cho đất nước. Cuộc gặp gỡ với Phu-lít-xtơ, cái chết bi thảm của người cha đã là một tiếng sét đánh vào giữa cuộc đời trẻ trung của cô, thui cháy tất cả hoài bão ước mơ đẹp đẽ của cô, làm đảo lộn tất cả mọi ý nghĩ của cô. Từ đó, mỗi lần gặp gỡ với Phu-lít-xtơ, những lời ngọt ngào của gã người Mỹ trẻ mà giàu sang, lịch thiệp ấy cứ khơi dậy trong đầu óc cô một mối căm thù cá nhân che mờ tất cả những ý nghĩ tình cảm

khác. Trong óc cô chỉ còn có ý nghĩ trả thù và qua Phu-lít-xton, cô cảm thấy hình như người Mỹ hoàn toàn không phải như cô đã nghĩ. Lính Mỹ xa nhà xa cửa thì có người thể nọ, người thể kia, có hành động thể này, có hành động thể khác. Nhưng vẫn có những người Mỹ như... Phu-lít-xton. Đôi lúc, cô gặp bạn bè cũ, gọi lại những ý nghĩ hoài bão tốt đẹp trước đây thì lập tức cái chết thê thảm của cha cô lại hiện ra lẫn át tất cả, làm đen tối đi tất cả. Phu-lít-xton mỗi lúc gặp cô một nhiều hơn. Rồi cô gặp Vân Anh, một người cũng có học thức, thông minh mà cô coi là "cùng hội, cùng thuyền". Cô thân với hai người đó, sống xa lánh những bạn cũ. Cô nghe theo Phu-lít-xton và Vân Anh...

Bây giờ thấy Phan Thúc Định đến, buổi đầu tiên lại cho cô xem tập ảnh về cái chết của cha, cô nghĩ ngay đến buổi đầu tiên gặp gã người Mỹ trẻ tuổi. Cô lo lắng hỏi:

- Phải chăng ông lại mang đến cho tôi một tin gì không may?

Phan Thúc Định mỉm cười, lắc đầu:

- Không, tôi muốn giúp cô một số bằng chứng để cô hiểu rõ vấn đề này.

Tổ Loan lại nghĩ đến những lần gặp Phu-lít-xton vì qua lời lẽ giới thiệu của Vân Anh, cô biết Định là người rất có thể lực.

- Hay ông định giúp tôi trả mối thù lớn của gia đình?

- Đúng vậy, nhưng trước khi muốn trả thù, tôi thấy cô cần phải biết rõ kẻ thù của mình, của gia đình mình là ai?

Tổ Loan nhìn Định, thận trọng:

- Thưa ông, kẻ sát nhân đã sa lưới, ngay sau khi gây ra tội ác. Chúng đang đợi ra tòa để nhận sự trừng trị đích đáng.

- Ấy cũng vì biết rằng cô nghĩ như vậy nên tôi mới đến đây. Vì cái kẻ mà cô gọi là sát nhân đó thì lại không phải là sát nhân, còn kẻ sát nhân thực, thì sẽ không bao giờ phải ra tòa nhận tội cả.

Tổ Loan cau mày:

- Xin lỗi ông, tôi không hiểu ông định nói gì?

Phan Thúc Định nhìn thẳng vào cặp mắt dò hỏi của Tổ Loan, nghiêm nghị:

- Tôi muốn giúp cô biết rõ kẻ giết ông Phạm Xuân Phòng thực là ai. Kẻ giết ông Phạm Xuân Phòng ấy không phải như báo chí đã đăng và như cô tưởng. Ở cương vị tôi, chắc cô hiểu rằng tôi biết rõ điều ấy hơn cô và tôi không bao giờ nói dối. Tôi muốn cô nhìn rõ sự thực.

- Tôi chỉ tin vào những bằng chứng cụ thể.

- Cô sẽ được thấy những bằng chứng cụ thể. Tôi biết rằng cô là một nhà luật học và cô sẽ tự rút ra những kết luận thích đáng trên những bằng chứng đó. Bằng chứng và cả nhân chứng nữa. Tôi xin mời cô đi với tôi đến thăm một vài

nhân chứng. Chỉ yêu cầu cô một điều kiện: cô hoàn toàn giữ bí mật hộ những điều gì cô được biết.

Trong giọng nói của Định có một vẻ nghiêm trang, thành thực làm Tổ Loan phải tin. Đồng thời, những lời nói của Định cũng gợi lên ở cô một sự tò mò, một câu hỏi mà chính cô cũng muốn có giải đáp.

- Nếu để tìm cho ra sự thực, tôi sẵn sàng đi theo ông. Tôi hứa sẽ giữ bí mật những điều ông cho biết.

Tổ Loan đáp và xin lỗi Định, đứng dậy mở tủ lấy chiếc áo dài.

Định đưa Tổ Loan ra xe. Anh đã hẹn trước Mai Lan và biết chắc buổi đó Lý Lâm không có nhà. Gã vệ sĩ phải đưa Ngô Đình Cẩn lên Đà Lạt.

* * * * *

Ở nhà Mai Lan ra, Tổ Loan tưởng chừng không bước nổi. Hai chân cô bước chập choạng trên mặt đất mà đầu óc cô rối bời. Mai Lan đã kể lại tỉ mỉ câu chuyện cho Tổ Loan nghe như đã kể với Phan Thúc Định. Người đàn bà đau khổ ấy còn đưa cho Tổ Loan một vật mà Lý Lâm đã trao cho chị giữ, sau khi gã giết Phạm Xuân Phòng: chiếc ghim cài cà vạt bằng vàng thật có nạm một viên kim cương quý mà Phạm Xuân Phòng vẫn thường xuyên mang trên cà vạt của mình. Khi giết Phạm Xuân Phòng, Lý Lâm biết đó là một vật đáng giá, gã đã lấy giấu đi, mang về đưa cho vợ cất. Mai Lan không phải là người ham vàng bạc nên khi Tổ Loan hỏi mượn lại chị chiếc ghim đó, chị đưa ngay.

Bây giờ, ngồi trên xe bên cạnh Định, Tổ Loan nắm chặt chiếc ghim vàng đó trên tay mà nước mắt ứa ra. Chiếc ghim gợi lại hình ảnh và cái chết thê thảm của người cha. Tiếng Phan Thúc Định khi nhỏ, khi to bên tai cô:

- Cô hẳn đã rõ kẻ giết ông Phòng không phải như báo chí đã đăng. Cô đã biết kẻ giết người đó là ai rồi. Mà thực ra, nghĩ cho sâu thì kẻ giết ông Phòng cũng không phải là Lý Lâm, đầu tay gã nhúng vào máu. Gã chỉ là một kẻ thừa hành lệnh của người khác, chỉ là một công cụ. Không ai trả thù một cái công cụ cả. Kẻ chủ mưu giết ông Phòng cũng như kẻ bố trí cả một vụ án giả mạo sau đó hẳn phải có một động cơ, theo ý tôi, chắc không phải đơn thuần vì động cơ cá nhân. Cô thử suy nghĩ xem...

Tổ Loan vẫn nắm chặt chiếc ghim vàng trên tay. Không! Bây giờ cô không suy nghĩ được gì nhiều cả. Tất cả cứ rối bời lên. Hình ảnh cha cô nằm giữa vũng máu. Chiếc ghim vàng quen thuộc này cô đã bao lần nhìn thấy trên cà vạt của cha cô. Hình ảnh Mai Lan đau khổ vừa ôm chặt con trên tay vừa nức nở... Lý Lâm! Không! "Lý Lâm chỉ là một công cụ. Không ai đi trả thù một cái công cụ cả!". Lý Lâm lại là chồng Mai Lan, là cha đứa trẻ con Mai Lan ôm trên tay. Trên Lý Lâm là ai? Kẻ ra lệnh cho Lý Lâm giết cha cô là ai? Ngô Đình Cẩn? Vì lẽ gì tên chúa tể miền Trung này lại giết cha cô? Từ trước tới giờ, cô chưa bao giờ nghe nói có một mối quan hệ nào giữa cha cô với Ngô Đình Cẩn cả. Vậy Ngô Đình Cẩn giết cha cô vì lẽ gì? Cô biết hẳn đã giết nhiều người - trực tiếp và gián tiếp - nhưng cô nghĩ đây là những người Cộng sản, những người chống đối lại hẳn.

Nhưng đây người bị giết lại là cha cô. Cha cô chỉ sống như một người ở ẩn, dựa vào số lợi tức của cổ phần ở mấy hãng buôn nước ngoài, tại sao cũng bị hãm giết? Hay cha cô còn làm việc gì nữa mà cô không được biết?...

Chiếc ghim vàng run rẩy trên tay Tố Loan. Phan Thúc Định vòng tay lái hướng xe ra phía ngoài thành:

- Nếu cô cho phép, tôi xin đưa cô đi gặp một nhân chứng nữa.

Tố Loan im lặng. Lúc này, cô chẳng có chủ định gì cả. Cô không nhìn lại Phan Thúc Định. Mắt cô nhìn thẳng ra phía trước mà như nhìn vào chỗ trống không. Cảnh vật, cây cối, con người loang loáng chạy qua trước mắt cô mà không có cái gì đọng lại cả.

Dần dần Tố Loan hồi trí lại. Khi tự bình tĩnh trở lại với cô thì tự nhiên cô khao khát muốn biết rõ sự thực, muốn biết tất cả mọi chi tiết của sự thực. Cô bằng lòng để Phan Thúc Định đưa cô đi đến bất cứ đâu, gặp bất cứ ai, để được biết thêm sự thực. Cô bắt đầu tin Phan Thúc Định có thể giúp được cô điều đó.

Chiếc xe đưa hai người đến một xóm nhà ở vùng Nguyệt Biều. Phan Thúc Định đỗ xe và mời Tố Loan bước xuống:

- Tôi đưa cô gặp một nhân chứng nữa. Gặp một người mà cô không ngờ tới. Chỉ đề nghị với cô, như lúc đầu tôi đã nói, cô hết sức bình tĩnh...

Hai người đi quanh co một quãng rồi Phan Thúc Định dẫn Tố Loan bước vào một ngôi nhà ẩn sau một khu vườn trồng cây ăn quả lưu niên. Một ông cụ già râu tóc bạc phơ, gầy gò đang ngồi chẻ tre làm chân hương ngẩng lên. Nhận ra Phan Thúc Định, ông cụ gật đầu chào, lặng lẽ xếp đám que chân hương lại. Phan Thúc Định cũng lễ phép cúi chào ông cụ và nói:

- Cụ làm ơn cho chúng cháu gặp ông Thọ.

Nghe đến tên "ông Thọ", Tố Loan giật mình. Cô cố gắng trầm tĩnh nhưng tim cứ đập mạnh lên. Cô nhìn theo ông cụ lui vào nhà trong. Mấy phút sau, từ nhà trong bước ra một người. Thoạt trông thấy người đó, Tố Loan bủn rủn cả chân tay. Cô phải chống tay xuống ghế và từ từ ngồi xuống, không nói được một lời nào. Mắt cô trân trân nhìn vào người mới bước ra, không tin vào mắt mình nữa.

Đây là một người đàn ông ngoài bốn mươi tuổi, mang nhiều nét già trước tuổi, mái tóc đã nhiều sợi bạc, trán có vết nhăn, đuôi con mắt nhiều vết rạn chân chim. Ông ta có cái nhìn sâu thẳm và bộ mặt đau khổ. Trông nét mặt ấy, người ta có thể đoán được ông ta là người ít nói, mang nặng một tâm sự gì u uất.

Người đàn ông ấy như không chịu đựng nổi cái nhìn xa lạ khó hiểu của Tố Loan, rùng mình. Sau một phút im lặng, giọng người đàn ông trầm trầm, đau xót, khản khản:

- Cháu Tố Loan! Cháu đừng nhìn cậu như thế mà tội nghiệp. Cậu không phải là... kẻ giết người.

Tổ Loan đưa tay bưng lấy mặt, gục xuống:

- Tôi không hiểu ra làm sao nữa! Thế này là thế nào?

Phan Thúc Định kéo ghế mời người đàn ông ngồi và đưa thuốc lá mời. Người đàn ông buồn bã lắc đầu từ chối. Định rút ra một điều thuốc cho mình và nói với Tổ Loan:

- Tôi phải đề nghị với cô phải hết sức bình tĩnh, một lần nữa xin cô hết sức bình tĩnh nghe ông Thọ nói. Đây là một nhân chứng mà cô có thể tin cậy được hơn bất cứ ai hết, vì là một nhân chứng trong gia đình cô...

Người đàn ông ấy đúng là cậu ruột của Tổ Loan. Người đàn ông ấy đã sống ở nhà Tổ Loan bao nhiêu năm nay. Cũng chính người đàn ông ấy được báo chí chính quyền Sài Gòn đưa tin là tay sai của Việt Cộng đã giết Phạm Xuân Phòng để lấy của, được chụp rõ ràng trong tập ảnh diễn lại vụ ám sát Phạm Xuân Phòng mà Phu-lít-xtơn đã đưa cho Tổ Loan xem.

Ngay từ nhỏ, Tổ Loan đã thấy cậu Thọ sống chung với gia đình mình. Cậu Thọ ít nói, ham đọc sách. Cả tuổi thơ ấu mình, ngoài mẹ ra, Tổ Loan chỉ quấn quýt quanh cậu Thọ. Một phần vì Tổ Loan thấy mẹ rất quý cậu, một phần vì cậu rất chiều Tổ Loan, hướng dẫn Tổ Loan học. Bất cứ điều gì Tổ Loan không hiểu, hỏi cậu, cậu đều nhẹ nhàng giảng giải cho Tổ Loan hiểu mới thôi.

Thời kỳ gia đình Tổ Loan đi nước ngoài thì cậu Thọ ở lại Huế. Đến khi gia đình Tổ Loan về ở biệt thự Bồng Lai thì mẹ Tổ Loan lại đón cậu về ở cùng. Cậu vẫn chưa lấy vợ, ở riêng một gian buồng nhà ngang, càng ít nói hơn trước, lúc nào cũng ưu tư.

Mẹ Tổ Loan vẫn rất quý cậu Thọ. Hình như mọi việc trong nhà, riêng tư, mẹ đều tâm sự với cậu. Những lúc cha về, Tổ Loan thấy mẹ ít nói chuyện với cậu hơn. Cha cũng ít nói chuyện với cậu nhưng có vẻ e ngại cậu. Tổ Loan cho rằng đó là đặc điểm của gia đình mình: mỗi người có một lối sống riêng, không người nào thích động chạm đến đời sống người khác. Khi mẹ Tổ Loan chết, cậu tỏ ra đau xót nặng nề. Cậu không ăn, không ngủ được một thời gian. Tóc cậu bắt đầu chóng có những sợi bạc. Cậu thường đến thăm mộ mẹ Tổ Loan và đứng lặng hàng giờ. Cậu định thu xếp ra ngoài ở, nhưng cha Tổ Loan giữ cậu lại. Có lần hai cậu cháu ngồi nói chuyện với nhau, cậu buột miệng nói với Tổ Loan:

- Vì cháu, cậu ở lại đây. Cháu là con của mẹ cháu. Cháu phải cố gắng học tập.

Tổ Loan vẫn giữ nguyên lòng kính trọng, yêu quý cậu như thuở nhỏ, như hồi mẹ còn sống.

Đùng một cái... như tiếng sét dữ dội, những tấm ảnh của Phu-lít-xtơn chụp rõ cậu giết cha Tổ Loan, những lời nói của Phu-lít-xtơn và báo chí đưa tên cậu là tay sai Việt Cộng, giết người để cướp của. Tổ Loan đã ngất đi khi nhìn những tấm ảnh và được tin ấy. Cô hoang mang cực độ, nhưng những tấm ảnh chụp rõ ràng đây, báo chí đưa tin đây, bằng chứng cụ thể đây... không tin làm sao được?

Cho đến hôm nay...

Phan Thúc Định nhắc người đàn ông:

- Ông Thọ. Xin ông cứ nói thẳng thắn tất cả những điều ông biết cho cô Loan nghe. Ông hãy nói tất cả sự thực dù sự thật ấy phũ phàng nhất, tàn ác nhất.

Người đàn ông vẫn nhìn Tố Loan bằng cặp mắt sâu thẳm, giọng đau xót:

- Đã đến lúc cậu thấy cần phải nói hết sự thực với cháu. Trước hết, cháu không phải là con Phạm Xuân Phòng...

Thế là thế nào nhỉ? Mắt Tố Loan tròn xoe nhìn người cậu ruột mình. Sao cuộc đời lại phức tạp, lạ lùng đến như thế này? Giọng người cậu vừa đau xót vừa căm uất kể lại cả một câu chuyện cay đắng, bi thảm của quá khứ mà thời gian tưởng đã xóa mờ, che kín được. Không! Có những việc mà thời gian không thể xóa mờ, che kín nổi...

Hơn hai mươi năm trước, mẹ Tố Loan là một cô nữ sinh xinh đẹp. Nhiều người gọi cô là hoa hậu của các trường trung học. Trong những chợ phiên, những ngày hội, cô rực rỡ nổi bật hẳn lên giữa đám đông. Cô yêu một anh sinh viên trường thuốc Hà Nội. Hai người nhất định lấy nhau. Thời kỳ đó cũng là thời kỳ quyền thế của Phạm Xuân Phòng. Hắn đã tìm cách mượn tay Nhật giết cô vợ cũ của Tsiêng-wa, bắt bố cô nữ sinh đẹp vốn là bạn hắn. Hắn đã làm cho bố cô nữ sinh phải cưỡng ép cô lấy hắn. Như bông hoa đang nở rực rỡ giữa vườn hoa bị một bàn tay tàn bạo ngắt đứt cuống, cô nữ sinh về làm vợ Phạm Xuân Phòng cứ héo hon dần đi, trong khi tâm hồn mình, tình cảm mình vẫn dành trọn cho anh sinh viên trường thuốc. Phạm Xuân Phòng là một tên trụy lạc, trác táng nên tuyệt đường con cái. Tố Loan là kết quả của một lần gặp gỡ thầm kín giữa người vợ trẻ của Phạm Xuân Phòng với anh sinh viên trường thuốc, người yêu cũ của cô. Điều bí mật này, mẹ Tố Loan chỉ hé riêng cho người em ruột của mình biết.

Người em hiểu nỗi cay đắng, đau khổ của chị, thương nỗi cô đơn của chị, đến ở với chị, mong an ủi, săn sóc chị được phần nào. Cái gia đình ấy sống với nhau mỗi người mang một tâm sự riêng biệt.

Ở trong gia đình đó, Thọ không những hiểu nỗi đau khổ của chị, mà còn dần dần hiểu được phần nào việc làm của Phạm Xuân Phòng. Càng hiểu Phạm Xuân Phòng, Thọ càng thương chị. Càng hiểu Phạm Xuân Phòng, Thọ càng phải câm lặng, càng phải làm như không hiểu gì, không dám hé ra một lời nào.

Hôm vợ Phạm Xuân Phòng tình cờ bắt gặp hắn giữa trời mưa bơi pê-rít-xoa ra gặp lão già Hoa kiều trên dòng sông Hương, về có kể lại cho Thọ nghe. Thọ đã linh cảm thấy có một sự nguy hiểm đe dọa chị khi Phạm Xuân Phòng biết chuyện. Sự linh cảm ấy không cụ thể và mỗi nguy hiểm đe dọa chị mình Thọ không thể hình dung được nó như thế nào nên không thể nói ra được.

Thế rồi, hai vợ chồng Phạm Xuân Phòng cùng nhau đi bơi thuyền và vợ hắn bị chết. Thọ nằm lặng đi trong phòng riêng của mình mấy ngày liền. Tóc Thọ bạc đi. Vừa căm uất vì cái chết của chị, vừa cảm thấy mỗi nguy hiểm bắt đầu

đe dọa đến mình, Thọ phải cố kìm hãm mình lắm mới giữ được không bộc lộ một lời nói, cử chỉ nào hở hênh ra ngoài. Ông biết rằng chỉ một lời nói, một cử chỉ hở hênh là chính ông cũng không giữ được tính mệnh mình tròn vẹn. Ông định thu xếp ra ở ngoài, nhưng Phạm Xuân Phòng giữ ông lại. Ông thừa hiểu hẳn giữ ông ở lại trong biệt thự Bồng Lai là có ý đồ riêng: muốn kiểm tra, giám sát thái độ ông trước cái chết của người chị. Về phía Thọ, ông quyết định ở lại biệt thự Bồng Lai vì đã tính toán: một là nếu ông khẳng khẳng ra ngoài ngay, thì lập tức Phạm Xuân Phòng sẽ không để ông sống an toàn, hai là ông muốn bí mật tìm thêm những bằng chứng về cái chết của chị ông; ba là ông muốn chăm sóc đứa con riêng duy nhất của chị ông và hi vọng sẽ có ngày nói được với nó tất cả sự thật. Nếu không thì oan ức lắm, cảm giận lắm!

Giữa lúc đó, Phạm Xuân Phòng bị giết. Bọn mật vụ ập đến bắt ngay Thọ. Chúng tra tấn ông ngày này sang ngày khác, chỉ một câu hỏi bắt ông phải nhận: "Có phải Việt Cộng đã sai mày giết ông Phạm Xuân Phòng để lấy của không?" và một biên bản đã làm sẵn, bắt ông kí. Trong những cuộc tra tấn ấy, ông thấy có một thằng Mỹ ngồi hút thuốc lá, nhai kẹo cao su chứng kiến. Mặc dầu ông không nhận điều gì, chúng cũng lập hồ sơ truy tố ông và bắt ông điền lại "vụ ám sát" theo sự bố trí của chúng để chúng chụp ảnh.

Trong một lần chúng đưa đi lấy cung, ông đã tìm cách trốn được...

Tổ Loan ngồi lặng đi nghe người cậu ruột mình kể. Sự việc đến với cô bất ngờ quá. Sao cuộc đời lại éo le, lạ lùng đến thế này? Cô tưởng như không làm chủ được suy nghĩ của cô nữa. Đây là thực hay là mộng? Đây là câu chuyện của gia đình cô hay là câu chuyện của gia đình người khác? Nét mặt, lời nói của người cậu ruột toát lên sự đau khổ, căm uất chân thực mà cô không tin không được. Chưa bao giờ cô thấy thần kinh căng thẳng đến như thế! Cô gục xuống, nấc lên:

- Mẹ ơi!

Tiếng Phan Thúc Định nhẹ nhàng:

- Xin cô hãy bình tĩnh. Vụ án đã rõ ràng. Tôi chỉ muốn nói thêm ít điều hiểu biết của tôi: ngài đại diện giết Phạm Xuân Phòng là vì muốn trừ bỏ một người của Mỹ bí mật theo dõi mọi việc làm của mình. Điều ấy người Mỹ chưa biết. Dù họ có biết, họ cũng sẽ phải câm nín như không biết. Nhưng họ đã nhanh chóng dựng lên thành một tội ác của người khác, làm rầm rĩ lên và đến gặp ngay cô với mục đích gì, cô thử suy nghĩ xem. Trước khi có vụ án này, theo tôi biết, cô là một người khác hẳn bây giờ, phải không cô Tổ Loan?...

Cho đến lúc Phan Thúc Định lái xe đưa Tổ Loan về nhà, cô vẫn như người mất hồn. Có một lúc, chợt nhớ ra mình vẫn còn nắm chặt cái ghim cà vạt vàng của Phạm Xuân Phòng trên tay, cô từ từ đưa cho Phan Thúc Định:

- Tôi... tôi không cần đến... cái này nữa! Nhưng tại sao ông lại quan tâm đến vụ án này thế?

Phan Thúc Định thản nhiên:

- Thưa cô, tôi cũng là một luật gia, tôi cũng thích tìm hiểu các vụ án ly kỳ... Lúc này, chắc chắn cô có nhiều bối rối. Tôi mong lúc khác sẽ được nói chuyện với cô nhiều hơn.

Chương 24 Con chim mồi trong phong trào sinh viên

Bên trong giảng đường C. người nghe đã ngồi kín các hàng ghế. Không phải chỉ riêng sinh viên khoa Văn mà sinh viên các khoa khác cũng tấp nập rủ nhau đến. Ngoài sinh viên, những buổi nói chuyện ở giảng đường trường đại học còn thu hút nhiều thanh niên trí thức yêu nước ở Huế tham dự. Những buổi nói chuyện thường biến thành những buổi hội thảo. Họ tranh luận, họ phát biểu ý kiến, họ bổ sung vấn đề cho nhau. Tất cả cái sôi nổi nhiệt tình của tuổi trẻ được bộc lộ. Họ nói say sưa, chân thành tất cả những ý nghĩ nóng bỏng, những ước mơ, hoài bão bùng bùng trong họ. Họ coi thường mọi hiểm nguy, mọi đe dọa. Vấn đề nêu ra trong các buổi nói chuyện vô cùng phong phú, nghe tên cũng đủ làm cho nhiệt huyết của thanh niên sôi lên: "Cải tổ chương trình giảng dạy ở các trường đại học để giữ vững được tinh thần dân tộc", "Dùng tiếng Việt thay thế tiếng nước ngoài ở tất cả các khoa trong trường đại học", "Trách nhiệm của thanh niên sinh viên trước sự mất còn của quốc gia, dân tộc", "Bảo vệ nền văn hóa dân tộc chống cự xâm nhập của văn hóa ngoại bang"... Dần dần xen kẽ vào những vấn đề mà nếu bàn tán ở ngoài người ta có thể bị mật thám bắt ngay tại chỗ như: "Bàn về Hiến pháp Cộng hòa", "Bàn về tự do, dân chủ", "Dân tộc Việt Nam, đất nước Việt Nam là một khối thống nhất"...

Trong những buổi nói chuyện đó, Lý Ngọc Tú nổi bật lên như một ngôi sao sáng... Tú là sinh viên năm thứ ba đại học Văn khoa, vóc người thanh tú. trắng trẻo, có đôi mắt tươi sáng, không những là ước mơ của nhiều thiếu nữ mà còn được anh chị em sinh viên các trường đại học mến phục vì sự can trường và tài hùng biện. Cứ mỗi lần anh bước lên diễn đàn là tiếng vỗ tay hầu như vỗ tung giảng đường. Giọng nói của anh khi uyển chuyển, thiết tha như lời tâm sự, khi mạnh mẽ lôi cuốn như lời kêu gọi, thúc giục hành động. Nội dung câu chuyện của anh vừa có sức hấp dẫn, vừa có sức thuyết phục y như những bài ký tên anh đăng trên nội san của trường đại học.

Người ta chờ đợi để dự những buổi nói chuyện của anh cũng như cầm tờ nội san đại học, người ta giở ngay bài của anh để đọc đầu tiên. Các giáo sư cũng phải tấm tắc khen ngợi anh. Anh đã động cả đến những vấn đề mà anh có thể dễ dàng bị đuổi khỏi trường đại học: vấn đề hòa bình trung lập, vấn đề hiệp thương giữa hai miền Nam Bắc... Sinh viên coi anh như người phát ngôn của họ.

Hôm nay, người nghe cũng chiếm hết chỗ trong giảng đường chờ Lý Ngọc Tú. Đặng Hoàng, người bạn thân của Tú, nắm chặt tay Tú trước khi Tú bước lên diễn đàn:

- Mình vẫn khâm phục khí phách của cậu nhưng mình khuyên cậu nên dè dặt, nói mạnh quá thì chúng nó sẽ không để cho cậu yên đâu!

Lý Ngọc Tú nhìn Hoàng, trả lời:

- Cách mạng là đấu tranh, là phá bỏ cái hiện tại bất công đi để xây dựng một ngày mai tươi đẹp. Đã đấu tranh thì không thể dè dặt được. Sự hèn nhát nhiều khi cũng được ngụy trang dưới cái vỏ dè dặt...

- Thế cậu không sợ tù đầy ư?

- Không! Nếu ai cũng sợ thì ai đứng ra đấu tranh cho độc lập thống nhất? Nếu muốn yên ổn thì đừng bước vào con đường đấu tranh. Đã chọn con đường đấu tranh là phải chuẩn bị tinh thần chịu đựng tra tấn, tù đầy, khủng bố. Mình đã tự xác định như vậy...

- Nhưng chúng ta cần phải đấu tranh lâu dài.

Lý Ngọc Tú vẫn cương quyết:

- Mình đồng ý với cậu là phải đấu tranh lâu dài. Muốn đấu tranh lâu dài phải có phong trào. Mình muốn làm hết sức mình thổi bùng phong trào lên. Phong trào lên được thì dù mình có bị làm sao mình cũng không ân hận, người khác sẽ thay thế mình...

Giọng của Tú càng nói, càng trở nên sôi nổi. Hoàng chỉ còn biết bắt tay Tú thật chặt, nhìn bạn bước ra diễn đàn với cặp mắt khâm phục, mến yêu vô hạn. Hoàng thầm nghĩ: "Ít người được như cậu ấy. Nếu ai cũng có tinh thần kiên cường đấu tranh như vậy..."

Tiếng vỗ tay rào rào vang khắp giảng đường đón Lý Ngọc Tú. Nữ phóng viên Vân Anh bấm vội một bức ảnh. Lý Ngọc Tú nở một nụ cười rất tươi và hơi cúi đầu đáp lễ mọi người. Đợi tiếng vỗ tay ngớt, Lý Ngọc Tú bắt đầu nói:

- Thưa các bạn!

Hôm nay tôi xin phép các bạn được trình bày ý kiến của tôi những suy nghĩ của tôi về vấn đề lý tưởng của người thanh niên trong giai đoạn hiện nay. Thanh niên là trụ cột của quốc gia, là niềm hy vọng, là tương lai của quốc gia. Quốc gia hưng thịnh hay suy vong phần lớn là ở thanh niên. Vì vậy, mỗi người thanh niên chúng ta phải sống có lý tưởng. Nếu chúng ta sống không có lý tưởng thì cuộc sống của chúng ta sẽ trở thành hoặc vô nghĩa, mai một trong sự tầm thường chật hẹp hoặc đáng khinh trong sự ích kỷ, cá nhân. Lý tưởng chắp cánh cho cuộc đời chúng ta, cho tâm hồn tình cảm chúng ta bay lên...

Giọng nói của Tú thu hút mọi người. Từng quãng, tiếng vỗ tay đồng tình lại vang lên, xen lẫn tiếng những thanh niên không kìm hãm nổi mình, hét lên "Đúng! Đúng!" "Bra-vô Tú!"... Mắt Tú càng sáng, miệng Tú càng tươi, giọng nói Tú càng hào hứng. Không khí giảng đường càng như có chất men làm mọi người say sưa.

Giữa lúc đó, ngoài cổng giảng đường có tiếng còi rít lên lạnh lạnh, tiếng xe xích sắt gầm gừ. Giảng đường nhốn nháo. Người ta chuẩn bị đối phó như vẫn phải đối phó với mọi cuộc bắt bớ, giải tán của chính quyền Diệm diễn ra đối với những cuộc nói chuyện của thanh niên sinh viên. Tiếng Lý Ngọc Tú từ trên diễn đàn, qua máy phóng thanh vẫn sang sảng:

- Các bạn hãy bình tĩnh. Bạo lực không thể thắng nổi sức mạnh tinh thần. Chúng ta hãy nắm chặt tay nhau lại, đoàn kết thành một khối. Không có một uy vũ nào có thể khuất phục được chúng ta.

Đặng Hoàng - sinh viên khoa Văn, Trần Minh - sinh viên khoa Y - những người cốt cán của phong trào đã nhanh chóng bố trí những nam sinh viên khỏe mạnh, đứng cầm đứng ra vòng ngoài, bảo vệ cho những nữ sinh viên đứng lui vào phía trong giảng đường.

Lần này, không phải chỉ là một vụ bắt bớ, giải tán bình thường. Ngô Đình Cẩn đã chính thức phản công vào phong trào thanh niên sinh viên, một phong trào mà hắn coi như cái ung thư đối với hắn, nằm giữa nội thành. Hắn đã huy động hơn hai chục xe bọc thép và một trăm năm mươi tên vừa là bọn cảnh sát dã chiến vừa là bọn "lực lượng đặc biệt" mũ nồi xanh đến bao vây, mở một cuộc khủng bố trắng trợn, dã man.

Bọn cảnh sát dã chiến, súng lục ngang hông, gậy cao su trên tay, bọn lực lượng đặc biệt thì nào là lựu đạn, dao găm, nào súng tiểu liên, xông thẳng vào giảng đường. Sinh viên khoác chặt tay nhau làm thành hàng rào ngăn chúng lại. Chúng hoa gậy cao su, báng súng lên đánh vào đầu, vào ngực, vào mặt mọi người không thương tiếc. Một cuộc ẩu đả dữ dội nhưng không can sức diễn ra. Những người sinh viên tay không lăn vào cản, vật lộn giằng co với bọn cảnh sát và bọn lính, không để cho chúng đụng đến bạn mình. Những nữ sinh viên cũng không nghĩ đến mình là phái yếu, xông vào hỗ trợ cho các bạn nam. Bọn lính giơ báng súng nện thẳng tay. Bọn cảnh sát còng ngay tay những người nào kháng cự mà bị chúng đánh gục xuống, lôi ra xe bịt kín đờn sẵn ở cổng trường. Chúng bắt một lúc hơn bốn chục người, trong đó có cả Lý Ngọc Tú và Đặng Hoàng.

Có một người đứng cuối giảng đường im lặng chứng kiến từ đầu cuộc khủng bố tàn bạo của bọn cảnh sát và lính lực lượng đặc biệt đối với thanh niên sinh viên. Lúc đầu, người ấy còn ngơ ngác. Nhưng đến những phút cuối, hình như không thể chịu nổi sự tàn bạo dã man đó nữa, người ấy hòa vào khối nữ sinh, vớ được bất cứ cái gì trong tay cũng ném vào bọn cảnh sát và bọn lính. Người ấy là Tổ Loan.

* * * * *

Lý Ngọc Tú và Đặng Hoàng bị giam chung trong một xà lim chật hẹp, tăm tối, ẩm thấp ở lao Thừa Thiên. Tú chửi ầm ĩ anh em Ngô Đình Diệm:

- Đây là cái "tự do dân chủ", cái "nhân vị" của anh em họ Ngô đây. Bọn phát-xít! Sói đội lột cừu rồi cuối cùng bao giờ cũng thò cái đuôi sói ra không giấu được! Đồ chó má!

Và Tú nói với Đặng Hoàng:

- Chúng ta sắp bước vào một cuộc đấu tranh mới. Tinh thần của chúng ta được thử thách trong lúc này. Thật giả sẽ được phân biệt rõ ràng. Lúc này, hơn bao giờ hết, chúng ta phải giữ vững tinh thần. Nhất quyết không được lùi bước! Nhất quyết chúng ta phải thắng được mọi sự tra tấn, dụ dỗ, mua chuộc...

Đặng Hoàng cảm động:

- Tôi hứa với anh sẽ giữ vững tinh thần.

Ngay chiều hôm đó, tên trưởng phòng mật vụ gọi Đặng Hoàng và Lý Ngọc Tú lên hỏi cung. Lúc đầu, giọng hằn ngọt ngào:

- Các anh đại dốt lắm. Các anh là sinh viên sao không chịu lo ăn học để sau này đỗ đạt có địa vị, có tiền nhiều, nhà lầu, xe hơi sung sướng có hơn không? Tại sao lại dám công khai đả kích chính quyền? Mà chống lại chính quyền quốc gia thì các anh biết đấy, sẽ bị tù tội, sẽ hết cả tương lai, hạnh phúc...

Nhìn thẳng vào mặt chúng, Ngọc Tú đồng dục trả lời:

- Mỗi người quan niệm tương lai, hạnh phúc một cách khác nhau. Chúng tôi có học cho nên chúng tôi quan niệm tương lai hạnh phúc của chúng tôi nằm trong tương lai hạnh phúc của dân tộc. Chúng tôi không thể ở nhà lầu, đi xe hơi trong lúc người ta xây đầy nhà tù để giam đồng bào chúng tôi, trong lúc người ta dùng súng người nước ngoài bắn vào đồng bào chúng tôi, trong lúc người ta chia cắt đất nước chúng tôi.

Tên ác ôn tím mặt nhưng vẫn cố gượng cười:

- Lời lẽ ấy không phải là lời lẽ một người dân quốc gia. Đã vào đến đây, anh nên biết lựa lời mà nói kéo ân hận đấy. Tôi không phải đe dọa suông các anh đâu. Tánh mạng các anh đang nằm trong tay chúng tôi. Hoặc là các anh trả lời đầy đủ, thực thà những câu hỏi của chúng tôi, cam đoan từ nay trở đi chỉ biết có ăn học thôi, thì sẽ nhận được sự khoan hồng của Ngô tổng thống hoặc các anh vẫn cứ khăng khăng chống lại thì đừng hồng trở về với gia đình, với trường học. Các anh hãy cho tôi biết: ai xúi giục các anh chống lại chánh quyền quốc gia?

Lý Ngọc Tú rần ròi:

- Ông hỏi chúng tôi vô ích! Không ai xúi giục chúng tôi cả. Chỉ có tấm lòng yêu nước của chúng tôi, chỉ có lương tâm của người trí thức xúi giục chúng tôi thôi! Chúng tôi chống lại áp bức bất công, chống lại kẻ bán nước, hại dân...

Không đợi Lý Ngọc Tú nói hết câu, tên trưởng phòng mật vụ đập bàn, trợn mắt:

- À, thằng này láo! Mày ăn phải bả Việt Cộng rồi!

Lý Ngọc Tú cũng không kém:

- Tao không phải là Việt Cộng. Nhưng nếu tao được làm Việt Cộng thì đó cũng là một vinh dự cho tao, vì Việt Cộng là những người yêu nước...

Tên trưởng phòng mật vụ gầm lên, như một con thú dữ bị đòn đau, hấn đứng phắt dậy, mặt tái đi, vớ ngay chiếc ghế đang ngồi ném vào người Tú. Tú lẹ làng tránh khỏi. Hấn nhảy xổ tới đánh Tú. Tú ngồi sụp xuống, co hai tay lên che khắp mặt tránh đòn. Đặng Hoàng lăn vào cản tên ác ôn:

- Ông không được đánh người như vậy.

Tên ác ôn quay ra Đặng Hoàng:

- A, cả thằng này nữa dám chống lại tao.

Mấy tên mật vụ đứng ngoài cũng nhảy vào. Chúng xúm lại đánh Hoàng tới tấp.

Sau trận ra oai, tên trưởng phòng mật vụ vừa thở hổn hển vừa trở ngón tay vào hai người sinh viên:

- Tao để cho chúng mày suy nghĩ. Rồi xem chúng mày có thể bướng mãi được với tao không?

Hấn hất hàm cho bọn tay sai:

- Giam chúng nó lại.

Chúng xô đẩy hai người về xà lim. Thái độ dửng dưng của Ngọc Tú trước quân thù khiến cho Đặng Hoàng càng thêm khâm phục.

Những ngày sau bọn mật vụ liên tiếp gọi Lý Ngọc Tú và Đặng Hoàng lên hỏi cung. Có khi chúng hỏi cung cả hai người cùng một lúc. Có khi chúng gọi riêng từng người lên hỏi. Lần nào, Đặng Hoàng cũng thấy Ngọc Tú giữ vững được khí phách của mình. Có lần, chúng gọi một mình Tú lên hỏi. Đặng Hoàng hồi hộp ngồi trong xà lim đợi bạn. Khi cánh cửa xà lim mở, Hoàng thấy hai tên mật vụ khiêng Lý Ngọc Tú ném vào. Tú đã bị ngất đi, quần áo anh rách tả tơi đầy vết máu. Mặt mày anh lấm be bét. Đặng Hoàng sợ hãi lay gọi bạn, Lý Ngọc Tú vẫn không mở mắt, nói trong cơn mê sáng:

- Bọn bán nước! Chúng mày đừng hòng lấy của tao một lời khai.

Vừa xoa bóp, vừa lay gọi hồi lâu, Đặng Hoàng mới thấy Tú hồi tỉnh. Tú mở mắt, nhìn thấy Hoàng, mặt nhọc nói:

- Chúng nó tra tấn mình suốt cả buổi. Mình ngất đi chẳng biết gì cả. Bọn chúng xảo quyệt lắm, độc ác lắm. Cậu nhả tất cả anh em mình cố gắng giữ vững tinh thần.

Câu chuyện Lý Ngọc Tú hiên ngang, bất khuất bí mật lan khắp nhà lao Thừa Thiên. Từ nhà lao đó, tin ấy theo những học sinh, sinh viên được thả ra trước - do bố mẹ chạy tiền hoặc do thể con ông cháu cha - lan ra bên ngoài. Mọi người trầm trồ trao đổi với nhau. Uy thế của Lý Ngọc Tú trong thanh niên học sinh sinh viên càng lên cao.

Tin ấy đến tai linh mục Cao văn Luận - Viện trưởng Viện đại học Huế - ông ta mỉm cười.

Sau ba tháng bị giam giữ, hỏi cung, tra tấn, một hôm Lý Ngọc Tú và Đặng Hoàng được dẫn đến gặp tên Trưởng ty công an Thừa Thiên. Hắn nghiêng nghiêng cái bộ mặt béo bự nhìn hai người, lấy giọng nhân nhĩa:

- Ngô tổng thống thương các anh còn trẻ, đang tuổi học hành và cũng xét thấy các anh không có hành động công khai chống đối chính quyền quốc gia nên ban lệnh tha cho các anh, về giao lại cho bố mẹ các anh chịu trách nhiệm cai quản. Các anh phải biết ơn sự khoan hồng của Ngô tổng thống mà cải tà quy chính, chịu khó học hành, không được nghe những kẻ xấu xúi giục, đằng sau này đồ đạt phụng sự quốc gia nghe không?

Hắn uể oải khoát tay ra hiệu cho hai người đi ra.

Thoát khỏi giam cầm, hai người bước ra khỏi ty công an như hai con chim sổ lồng. Không gian mở rộng mệnh mang đón hai người. Trời đất, cỏ cây và nhất là những con người gặp lại đẹp biết bao nhiêu. Trong lúc say sưa, Đặng Hoàng nói nhỏ với Lý Ngọc Tú:

- Cậu thật là một con người kiên định. Mình không biết nói thế nào cho hết lòng mến phục cậu. Mình sẽ giới thiệu cậu với Trần Minh.

Câu nói thu hút sự chú ý của Lý Ngọc Tú. Anh hỏi lại:

- Trần Minh là ai?

- Một trong những người chỉ đạo phong trào.

Chương 25 Hồng Nhật đứng trước quân thù

Mỗi người kể lại những điều mình nghe được thêm thắt một chút, chẳng bao lâu, câu chuyện Lý Ngọc Tú đấu tranh trong nhà giam đã trở thành huyền thoại. Sẵn cảm tình với anh với anh qua những buổi nói chuyện từ trước, bây giờ mọi người càng thán phục, quý mến anh. Uy tín của anh ngày càng lớn.

Đặng Hoàng đã giới thiệu anh với Trần Minh. Anh chiếm được lòng tin của Trần Minh nhanh chóng và Trần Minh đã giới thiệu anh với Hồng Nhật - một người lãnh đạo chủ chốt của phong trào thanh niên sinh viên nội thành.

Hồng Nhật hẹn gặp Trần Minh và Lý Ngọc Tú tại một địa điểm ở khu vực Gia Hội vào khoảng tám giờ tối một buổi cuối tháng.

Tối hôm đó, một tối cuối thu, trời mưa rả rích. Khu vực Gia Hội hoàn toàn yên tĩnh. Hai bóng đen lầm lũi, cầm lạng đi. Đến cuối phố, một bóng đen khác từ góc tường một ngôi nhà nhô ra đón họ. Sau khi trao đổi mật hiệu với Trần Minh, người liên lạc dẫn Trần Minh và Lý Ngọc Tú đi quanh co đến một ngôi nhà nhỏ hầu như ở biệt lập gần bờ sông. Hai người đứng đợi ở ngoài, người liên lạc đến trước cánh cửa ngôi nhà gõ rờ rạc từng tiếng một. Sau hai lần gõ rờ rạc như vậy, cánh cửa ngôi nhà hé mở chỉ vừa đủ một người lọt vào. Người liên lạc quay ra, ra hiệu cho Trần Minh và Lý Ngọc Tú bước vào.

Trong nhà, sau chiếc bàn trên có một ngọn đèn điện nhỏ có chụp che kín, một người đã ngồi đợi sẵn Trần Minh và Lý Ngọc Tú.

- Chào hai anh, xin mời hai anh ngồi.

Lý Ngọc Tú cố nhìn rõ mặt Hồng Nhật. Dưới ánh sáng mờ mờ, Tú thấy một khuôn mặt chưa đến ba mươi tuổi, vuông vắn, mắt sáng, má hơi hóp.

- Tôi đã được nghe giới thiệu về anh Lý Ngọc Tú - Hồng Nhật nói tiếp - Tôi rất khâm phục tinh thần đấu tranh của anh.

Hồng Nhật ngừng lại một chút rồi dẫn đồ hai người:

- Trước khi nói chuyện, các anh nhớ cho là nếu có động thì hai anh phóng ra cửa sổ, chạy ra phía sau vườn, ở đó có cửa thông ra bờ sông. Các anh lợi sang bên kia là bình yên.

Lý Ngọc Tú hỏi:

- Còn anh?

- Tôi sẽ có cách - Hồng Nhật mỉm cười đáp. - Nào, chúng ta bắt đầu khai hội. Đồng chí Tú muốn gặp tôi chắc là có nhiều vấn đề quan trọng.

Bỗng nhiên, bên ngoài có tiếng mèo kêu. Hồng Nhật kêu khẽ:

- Có động.

Anh bấm nút điện dưới chân mình. Đèn tắt. Trần Minh kéo Ngọc Tú nhảy qua cửa sổ ra phía vườn. Giữa lúc đó, có tiếng báng súng đập vào cửa chan chất. Hai người mở cổng sau chạy ra phía bờ sông. Bên kia là Cồn Hến. Hai người lội qua sông mặc lại quần áo rồi đứng đỉnh đến một chiếc đò thuê đưa họ qua sông. Bên kia bờ là thôn Vĩ Dạ. Lý Ngọc Tú về đến nhà thì chuông đồng hồ nhà thờ Phú Cam cũng vừa gõ dứt mười một tiếng.

Nằm tên mật vụ, súng lăm lăm trong tay, phá được cửa xông vào trong nhà. Chúng bấm đèn pin lục soát khắp nơi nhưng Hồng Nhật đã biến mất.

Sau hôm ấy, Lý Ngọc Tú lại được bố trí gặp Hồng Nhật ở nơi khác. Dần dần, những cuộc gặp gỡ ấy nhiều hơn, ở những nơi khác nhau để bàn bạc công tác đẩy mạnh phong trào đấu tranh của thanh niên sinh viên. Qua một số công tác, Lý Ngọc Tú đã được Hồng Nhật tín nhiệm. Ngoài tình cảm công tác ra, giữa hai người hình thành một tình cảm bạn bè gắn bó. Được Hồng Nhật cho biết mật hiệu liên lạc khi cần thiết, Tú thường vẫn tự mình đến địa điểm liên lạc để hẹn ngày gặp nhau.

Một hôm, Hồng Nhật đang ở một cơ sở thuộc vùng Vân Dương thì bọn mật vụ ập đến. Anh chỉ có đủ thời giờ rút xuống hầm bí mật. Bà cụ chủ nhà sáu mươi ba tuổi, sau khi đập và ngụy trang nắp hầm cho anh xong, lên nhà trên thì gặp bọn mật vụ. Chúng không hỏi một câu, bắn chết bà cụ ngay tại chỗ. Mấy tên xông thẳng đến chỗ hầm bí mật Hồng Nhật ngồi, mở nắp hầm ra. Hồng Nhật nhảy vọt lên, nhưng không thoát. Chúng xúm lại, quật ngã anh.

Ngô Đình Cẩn đích thân hỏi cung Hồng Nhật. Miệng vẫn bồm bẻm nhai trầu như mỗi khi làm việc hoặc tiếp khách, hần hất hàm hỏi Hồng Nhật:

- Chào ông Nhật. Ông vẫn mạnh khỏe đó hí? Chà, nghe tiếng ông từ lâu, hôm ni mới có dịp gặp nhau. Hay lắm! Hay lắm!

Hồng Nhật im lặng. Ngô Đình Cẩn nhìn anh từ đầu đến chân:

- Ồ, ông Nhật, sao ông lại im lặng rứa? Tui rất hiểu ông không thích tui. Nhưng điều đó có hề chi! Chúng ta có thể cùng chung sống với nhau được lắm chứ, miễn là chúng ta chịu nhân nhượng và ôn hòa với nhau một chút.

Hắn thích thú cười ha hả, tiếp:

- Nì ông Nhật! Tui chỉ hỏi ông một vấn đề thôi: ai trực tiếp lãnh đạo các ông? Đặt trụ sở ở mô? Đường dây liên lạc giữa thành phố và chiến khu ai phụ trách? Ông chỉ trả lời tui bằng nó thôi, tui sẽ thả ông ra ngay.

Hồng Nhật vẫn im lặng, chỉ đưa mắt bình tĩnh ngắm Ngô Đình Cẩn. Hình như anh muốn nhân dịp này quan sát kỹ tên lãnh chúa khét tiếng miền Trung này, so sánh những lời mọi người đồn đãi về hắn. Anh thấy trước mặt anh hình ảnh một tên quan lại phong kiến cổ hủ, thâm hiểm, tàn ác đã từng bị Cách mạng tháng Tám 1945 chôn vùi đang đội mồ lên sống lại. Hắn vừa là một thực tại, vừa là một bóng ma. Trong giọng nói, trong cử chỉ, hắn cố tạo ra quyền uy nhưng anh cảm thấy quyền uy ấy lạc lõng, không hợp thời, không bền vững chút nào.

Ngô Đình Cẩn hơi ngạc nhiên trước cái nhìn lại, bình tĩnh quan sát của Hồng Nhật. Hắn chỉ quen những cái nhìn bối rối sợ sệt, những cặp mắt cụp xuống của bọn tay sai dưới quyền hắn. Hắn cố lấy giọng thản nhiên hỏi tiếp:

- Được. Xin hỏi ông vấn đề khác vậy. Cơ quan Thị ủy Thuận Hóa của các ông đóng ở mô? Có mấy người trong ban chấp hành? Ông thường tiếp xúc với ai? Ông chỉ cần trả lời một trong ba câu hỏi đó cũng được.

- Tôi không biết gì và cũng không có gì để nói cả - Hồng Nhật trả lời.

Câu trả lời của Hồng Nhật lạnh lùng, quả quyết. Ngô Đình Cẩn như vấp vào một bức tường đá. Hắn cố ghì mình:

- Ông Hồng Nhật! Chẳng lẽ ông lại không biết rằng lúc ni tánh mệnh của ông là hoàn toàn tùy thuộc vào sự định đoạt của tui hay rãng? Chỉ cần cho tui biết một trong những vấn đề đó thì ông được thả ngay tức khắc. Sau đó, ông sẽ được sống đàng hoàng và hạnh phúc ở nơi cố đô thơ mộng này, chẳng việc chi mà trốn tránh năm hăm, rúc bụi nữa... Nếu ông nhận lời cộng tác với quốc gia, tôi sẽ hết sức ưu đãi ông, ông muốn cái chi cũng được. Ông có thể xây dựng hạnh phúc ngay với người yêu ông. Tôi biết rõ cô ấy đang học ở Sài Gòn... Thế nào, ông trả lời tôi đi chứ? Chánh quyền quốc gia rất nghiêm khắc với những kẻ chống đối nhưng lại rất khoan hồng, đại lượng với những người biết hối cải... Ông hiểu điều đó chứ và nếu ông cần suy nghĩ thêm thì tui cũng sẵn lòng để cho ông thời gian là hai ngày để ông suy nghĩ rồi ông trả lời tui sau cũng được...

Cặp mắt sáng của Hồng Nhật ánh lên một cái nhìn khinh bỉ:

- Tôi không có gì để suy nghĩ cả. Ông đã cố tình hỏi, cố tình buộc tôi phải nói thì tôi cũng nói thẳng để ông biết: ông sẽ mất công vô ích trong việc hi vọng tìm ở tôi một lời khai cũng như trong việc dụ dỗ tôi theo các ông. Bởi vì một lẽ rất giản đơn là, như vậy tôi sẽ phản bội lại nhân dân, phản bội lại Tổ quốc. Chính ông mới cần suy nghĩ, hối cải lại.

Chính thể mệnh danh là “quốc gia” của các ông thực sự do người Mỹ dựng lên, là một công cụ thực hiện những âm mưu xâm lược của đế quốc Mỹ. Lịch sử đã chứng minh rằng: tất cả những kẻ nào theo ngoại bang phản lại dân tộc, phản lại Tổ quốc sẽ bị bánh xe lịch sử nghiền nát, muôn đời lên án như Trần Ích Tắc, như Lê Chiêu Thống...

Càng nói, giọng Hồng Nhật càng say sưa, nóng bỏng. Càng nghe Hồng Nhật nói, mặt Ngô Đình Cẩn càng tái đi. Hắn nhả miếng bã trầu đang nhai trong miệng ra, cầm ném mạnh vào góc nhà. Xương hàm hắn bạnh ra. Cặp mắt hắn vẫn lên những tia man rợ. Hắn vẫn cố giữ giọng nói cho ra vẻ bình thường nhưng người nghe vẫn thấy hàm răng hắn rít lại, hắn học:

- Ông Hồng Nhật! Đây không phải chỗ để ông tuyên truyền, cũng không phải là lúc tranh luận. Ông hãy nhớ rằng: người mô đã vào đây thì chỉ có hai con đường, một là phải khai đầy đủ tất cả những điều tui muốn biết, hai là về với ông bà tổ tiên. Không có con đường thứ ba. Tui có đủ cách để buộc ông nói ra những điều chi tui muốn biết.

Nét mặt của Hồng Nhật vẫn không thay đổi. Môi anh nhếch một nụ cười như sẵn sàng chấp nhận mọi sự đe dọa của Ngô Đình Cẩn. Cẩn đứng dậy:

- Tui đã để thời gian cho ông suy nghĩ. Ông hãy suy nghĩ kỹ đi, kéo rồi lại hối tiếc...

* * * * *

Ngô Đình Cẩn bước ra khỏi buồng hỏi cung Hồng Nhật. Hắn lấy miếng trầu khác ra nhai. Một cơn bức tức man rợ sôi sục trong lòng hắn. Hắn muốn Hồng Nhật phải khai ra toàn bộ hệ thống tổ chức thanh niên sinh viên, cơ quan lãnh đạo cách mạng toàn thành, những chủ trương đường lối cách mạng. Hắn nghĩ đến những cực hình, những trò tra tấn mà hắn đã thi hành đối với những kẻ rơi vào tay hắn: rạch từng cơ thịt ra rồi nhét bông tẩm xăng vào đốt, bẻ gãy từng cái xương sườn một hoặc tháo rời từng khớp tay, khớp chân, dùng kim vặn từng chiếc răng hoặc nhổ từng chiếc móng tay, móng chân ra, đổ nước sôi vào mũi, vào mắt, vào tai... Chỉ cần kẻ bị tra tấn không chịu được, phụt ra một lời khai. Chỉ cần bật ra một lời khai dù vu vơ, dù không quan trọng, là kẻ đó coi như đã chấp nhận phải khai toàn bộ những điều mình biết. Nhưng cũng có những người thà chết không chịu khai lời nào. Tên Hồng Nhật thuộc loại nào? Tên này là một tên quan trọng, nắm nhiều đầu mối, tốn bao nhiêu công phu, mưu kế mới bắt được nó, phải làm rằng cho nó khai ra được? Nó không khai mà phải thủ tiêu nó đi thì phí quá. Tất nhiên nó khai rồi thì cũng phải giết nó... Tổng thống đã dặn không được để sống một tên Cộng

sản nào. Nhưng làm rằng cho nó phải khai ra hết trước khi đưa nó sang thể giới bên tê? Nghe chừng cái thằng ni cũng cứng đầu, cứng cổ lắm!...

Phan Thúc Định đã đợi Cẩn ở phòng làm việc của hắn. Hắn ngỏ cái điều hắn băn khoăn với Định:

- Tôi e rằng đối với thằng ni tra tấn không ăn thua chi. Ông thử xem có cách nào giúp tui bắt nó khai ra được không. Bởi vì những lời khai của nó sẽ giúp ta đập tan được toàn bộ phong trào bọn thanh niên sinh viên, học sinh, một cái ngòi thuốc nổ vẫn gây cho chúng ta nhiều mối lo lắng. Hay ông giúp tui việc tra hỏi nó xem. Ý ông thế nào?

Phan Thúc Định trả lời:

- Tôi rất khó nói trước kết quả khi tôi chưa nắm được toàn bộ hồ sơ vụ này.
- Sao? Phải nắm được hồ sơ mới khai thác được ư?

Phan Thúc Định thản nhiên:

- Làm việc phải có phương pháp khoa học thì mới hữu hiệu. Phương pháp khoa học mà tôi muốn trình bày với cụ lớn ở đây nghĩa là phải nắm được tâm lý bị can, nắm được hoàn cảnh gia đình, quá trình hoạt động của nó, nắm được tất cả mọi tình tiết trong đời sống riêng cũng như chung của nó thì ta mới hiểu nó, nó mới sợ ta. Rồi ta đấu lý, đấu lẽ cho nó chịu, đem chánh nghĩa quốc gia ra mà thuyết phục nó, tự khắc nó sẽ nói. Theo tôi, vạn bất đắc dĩ mới dùng đến cực hình để tra tấn. Ở các nước văn minh họ đều tránh tra tấn mà hỏi cung theo phương pháp khoa học cả. Sở dĩ tôi muốn xem hồ sơ của nó cũng là vì thế...

Ngô Đình Cẩn ngắt ngang lời Định:

- Làm chi có hồ sơ! Thằng Hồng Nhật không khai và cũng chẳng ai khai chi về nó. Chỉ có người của ta báo, thế là công an ta đến bắt nó ngay tại chỗ, thế thôi. Đơn giản thế thôi!

Chẳng có giấy tờ, tài liệu chi hết. Vậy ông xem có làm được không?

- Dạ, tôi xin cố gắng!

Ngô Đình Cẩn cười khà khà:

- Tui tin rằng ông làm được.

Phan Thúc Định hỏi lại:

- Nhưng thưa cụ lớn, người của ta đã nắm được những gì về nó?

- Chưa nắm được chi cả. Tuy "người ấy" đã gần gũi được nó nhưng thằng Hồng Nhật ni bí mật lắm. Nó chẳng lộ ra cái chi cả. Chỉ biết nó là thằng cầm đầu đám thanh niên sinh viên, học sinh trong thành phố Huế. Thôi, ông cố gắng giúp tôi. Có thể mới cần đến những người tài năng như ông chứ!

Bước chân ra khỏi phòng làm việc của Cẩn, Phan Thúc Định nhú mày suy nghĩ. Không hiểu anh suy nghĩ về cách hỏi cung Hồng Nhật hay là suy nghĩ về vấn đề gì khác?

Trước khi về nhà, Phan Thúc Định lái xe ghé vào một quán giải khát. Anh gọi một chai côcacôla, rút thuốc lá ra hút. Một người đàn ông đeo kính trắng đến cạnh bàn anh, lễ phép xin lửa. Anh móc túi lấy bao diêm đưa cho người đó. Người đó đánh hai, ba que diêm mới châm được điếu thuốc của mình. Lúc người đàn ông đưa trả bao diêm cho Định thì trong bao diêm đã có một mảnh giấy gấp nhỏ mà anh ta đã nhanh tay nhét vào từ lúc nào. Phan Thúc Định lạnh lùng gật đầu đáp lại lời cảm ơn của người đàn ông đó, bỏ bao diêm vào túi. Nếu ta để ý kỹ thì người đàn ông đeo kính trắng ấy không phải là ai xa lạ, chính là người chủ cửa hàng sách báo mà sáng nào Định cũng đến lấy báo hàng ngày.

Từ khi gặp Vân Anh ở cửa hàng sách báo, được Vân Anh trao cho mấy bức ảnh chụp, Phan Thúc Định coi như không có gì xảy ra, vẫn đến lấy báo hàng ngày, vẫn ra vườn hoa ngồi đọc. Nhưng anh không tiếp xúc gì với người chủ quán đeo kính trắng nữa. Người chủ quán này đã nhượng cửa hàng cho vợ góa một sĩ quan "cộng hòa" chết trận.

Mẫu giấy trắng Phan Thúc Định nhận được ghi:

"H. N. bị bắt. Cố gắng chuyển ra bệnh viện. Sẽ có cách thoát. Tìm "chó" lọt vào phong trào.

Sông Hương"

* * * * *

Hai tên mật vụ của Cẩn giải Hồng Nhật đến rồi lặng lẽ đi ra. Cửa phòng đóng kín lại. Ở giữa là một cái bàn giấy rộng, Phan Thúc Định và Hồng Nhật ngồi đối diện nhau. Có lẽ chưa bao giờ Phan Thúc Định sống những giờ phút căng thẳng như những giờ phút phải hỏi cung Hồng Nhật. Anh cố gắng giữ vẻ bình thản vào đề:

- Chào ông Hồng Nhật, chúng ta hãy làm quen với nhau. Xin tự giới thiệu, tôi là Phan Thúc Định, cố vấn đặc biệt của cục lớn đại diện chính phủ trung ương ở Trung phần.

- Chúc ông to khỏe, ông nên làm quen với các cục lớn hơn - Hồng Nhật lập tức đáp.

- Ông đại dốt lắm! Đã bị bắt vào đây, cái kiểu anh hùng rơm ấy có giúp gì được cho ông trong lúc này? Ông nên biết điều một chút... Chắc ông cũng thừa biết có rất nhiều người bị mất mạng ở đây chỉ vì không biết suy tính.

- Suy tính cái gì? Suy tính để làm tay sai cho giặc, có phải không?

Phan Thúc Định thản nhiên nói:

- Đó cũng là một cách suy nghĩ, cách suy nghĩ của ông. Nhưng ông đừng nên nóng nảy vậy. Ông xem, tánh mệnh ông ở trong tay chúng tôi mà chúng tôi

rất hòa nhã, trong khi ông cứ dùng những lời khiếm nhã như thế đối với chúng tôi...

- Bởi vì chỉ có những từ ấy mới xứng đáng với các ông.

- Ông Hồng Nhật! Ông nghe đây! - Phan Thúc Định vẫn kiên nhẫn nói - Thử hỏi ông đã làm được việc gì cho Đảng, cho tổ chức của ông chưa? Hay cuối cùng rồi để bị bắt đến đây như một chú bé ngu ngốc? Và đã bị bắt đến đây rồi, nếu ông cứ khăng khăng một thái độ chống đối như vậy, chúng tôi phải giết ông đi, thì hỏi cuộc đời của ông có làm gì lợi cho Đảng, cho tổ chức của ông hay chỉ phí hoài vô ích và chẳng ai biết đẩy vào đâu?

- Những lời ngọt ngào tẩm thuốc độc ấy chỉ có thể dụ dỗ, mua chuộc được những kẻ tham sống sợ chết, ngây thơ về chính trị thôi, ông Định ạ.

Phan Thúc Định coi như không nghe thấy những lời lẽ đốp chát của Hồng Nhật, nói tiếp ngay:

- Ông chưa làm được gì cả mà có người đã chết vì ông. Ông có nghĩ gì về việc bà cụ bị bắn chết kia không? Ông đã nghĩ sao về phần trách nhiệm của ông? Như thế, có đáng cho ông tự hào và to tiếng mạt sát người khác không?

Phan Thúc Định đã đánh đúng vết thương của Hồng Nhật. Hai hôm nay, trong việc anh bị bắt, Hồng Nhật hoàn toàn không lo sợ gì cho bản thân anh cả. Tất cả những người hoạt động nội thành đều chuẩn bị tư tưởng, tinh thần đối phó với tình huống xấu nhất và biết rằng mình có thể bị địch bắt bất cứ lúc nào. Nhưng nghĩ đến hậu quả của việc mình bị bắt sẽ ảnh hưởng không tốt đến phong trào đấu tranh, nghĩ đến cảnh tượng bà cụ chủ nhà cơ sở bị bắn chết chỉ vì mình chủ quan, mất cảnh giác thì Hồng Nhật đau đớn, xót xa. Một nỗi hối hận cay đắng, nặng nề dày vò anh. Nỗi hối hận ấy vừa dằn vặt anh làm anh đau khổ, vừa giúp anh giữ thêm tinh thần không thể dung thứ cho mình phạm một sai lầm thứ hai. Câu nói bất ngờ của Phan Thúc Định như khơi dậy tất cả nỗi đau khổ, hối hận của Hồng Nhật mà anh muốn giấu kín trước mặt kẻ thù.

Thấy Hồng Nhật ngồi im, Phan Thúc Định hỏi tiếp:

- Này, ông Hồng Nhật, tôi xin bắt đầu hỏi ông từ một điều đã quá rõ ràng, ai cũng biết: có phải chính ông là người đã chỉ đạo phong trào thanh niên, sinh viên ở Huế này?

Hồng Nhật lấy lại ngay được sự bình tĩnh:

- Nếu các ông đã biết sao các ông còn phải hỏi tôi.

- Tôi muốn tự ông xác nhận điều đó.

- Các ông đừng mong tôi xác nhận điều gì do các ông nêu ra.

- Ông thường tiếp xúc với những ai tại cơ quan chỉ đạo của ông?

- Tôi không tiếp xúc với ai cả.

- Nhưng ít ra ông cũng phải thừa nhận rằng ông ở cơ quan chỉ đạo và có một số người thường lui tới cơ quan chỉ đạo đó của ông chứ?
- Ông đừng có hi vọng tôi phản bội lại các đồng chí của tôi cũng như làm hại những người yêu nước khác.
- Cơ quan chỉ đạo đó gồm có những ai?
- Có một mình tôi.
- Cấp trên của ông có bao giờ đến đó không?
- Không bao giờ.
- Họ thường gặp ông ở đâu?
- Tôi không thể nói cho ông biết được.
- Ông có biết tên họ không?
- Không.
- Tên hoạt động bí mật thôi mà!
- Tôi không biết!
- Ông có thể tả tại cho tôi nghe hình dáng của họ được không?
- Họ cũng giống như tôi thôi.
- Đường dây liên lạc giữa ông và bên ngoài do ai phụ trách?
- Tôi tự liên lạc lấy.
- Không có ai liên lạc, ông không biết ai cả... Hóa ra ông làm việc đơn độc hay sao?
- Đúng vậy!
- Nếu thế thì trái với nguyên tắc tổ chức của các ông. Ông đừng tưởng chúng tôi ngây thơ. Nguyên tắc tổ chức của các ông là làm gì cũng phải có tập thể cơ mà?
- Nguyên tắc tổ chức hoạt động bí mật của chúng tôi là người nào chỉ biết việc của người ấy.
- Nếu tôi nói rằng chính bà cụ chủ nhà đã bị bắn chết ấy cũng là một trong những người liên lạc của ông thì ông trả lời sao? Chính bà cụ ấy đã biết rõ những người nào thường đến tiếp xúc với ông.
- Vậy ông hỏi tôi để làm gì? Tại sao các ông không đi hỏi bà cụ mà lại bắn chết bà cụ một cách vô cùng dã man, không thể tha thứ được như thế? Những tội ác ấy của các ông không bao giờ rửa được.

Giọng nói của Phan Thúc Định lạnh lùng:

- Chúng tôi đã và sẽ còn bản chết không thương tiếc những người chống đối chúng tôi.

Trong khi Phan Thúc Định lạnh lùng trả lời Hồng Nhật như vậy thì óc anh loé lên một tia sáng qua câu trả lời của Hồng Nhật: trong đám mật vụ đến bắt Hồng Nhật ấy có một kẻ chỉ điểm giấu mặt. Tên chỉ điểm giấu mặt này thường đến tiếp xúc với Hồng Nhật và bà cụ chủ nhà đã biết mặt. Chúng nó ngại rằng nếu để bà còn sống thì tên mật vụ này có thể bị phát hiện, do bị tra tấn dã man mà bà cụ này đã không chịu đựng được nên cung khai ra (sẽ mất tác dụng của vai trò tên mật vụ) hoặc bà ta sẽ phản ánh lên với những người lãnh đạo khác của phong trào, sau này họ có dịp gặp lại bà cụ ấy... Vậy tên mật vụ này là ai? "Con chó" này là ai?

Về phía Hồng Nhật, anh rất ngạc nhiên trước thái độ của Phan Thúc Định. Anh cố vấn đặc biệt của Ngô Đình Cẩn này miệng thì truy hỏi anh, nói những lời tàn nhẫn đến lạnh lùng, nhưng cặp mắt anh ta lại ánh lên cái nhìn trìu mến, thiện cảm với anh. Anh không thể nhầm lẫn được. Anh vừa đánh thếp trả lời Phan Thúc Định, vừa nhìn thẳng vào mắt Định để kiểm tra lại nhận xét của mình. Anh sợ cảm giác lừa dối anh. Nhưng không, anh vẫn thấy nhận xét của mình đúng. Tại sao có sự mâu thuẫn kỳ lạ như vậy?

Càng kỳ lạ hơn nữa là trong khi miệng Phan Thúc Định truy hỏi anh dồn dập không ngừng thì tay Định viết nhanh vào một mảnh giấy con mảy hàng chữ giờ ra trước mặt anh:

"Cứ giữ vững thái độ như vậy, tôi sẽ có cách cứu thoát. Mật vụ là kẻ thường đến tiếp xúc với anh. Bà cụ biết mặt."

Anh vừa đọc xong thì Phan Thúc Định đã vê nhỏ mẫu giấy cho vào miệng. Anh cố vấn của Cẩn ấy vẫn liên tiếp, dồn dập truy hỏi anh:

- Này ông Hồng Nhật! Những câu trả lời của ông chẳng nói lên một điều gì cả.

- Thế ông muốn tôi nói những gì?

- Ông cần nhớ rằng ông đang ở trong tay chúng tôi. Chúng tôi rất coi trọng những người biết điều nhưng cũng rất dứt khoát với những người ương ngạnh. Chúng tôi không phải đe dọa suông đâu. Chúng tôi nói thế nào là làm thế ấy. Ông phải trả lời đầy đủ những câu hỏi của chúng tôi. Chúng tôi muốn biết rõ về sự hoạt động của ông và tổ chức của ông ở trong thành phố này. Chỉ có thế thôi. Trước mặt ông có hai con đường rõ rệt, ông hãy chọn lấy một: hoặc là ông sẽ sống giàu sang, sung sướng có nhà lầu xe hơi, hoặc là ông sẽ chết khổ sở tối tăm mà chắc chắn là không được chết ngay đâu...

- Tôi sẽ không nói gì hơn những điều tôi đã nói với ông đâu.

Cuộc thẩm vấn đến đây kết thúc. Phan Thúc Định mỗi một bước ra ngoài.

* * * * *

Đêm hôm nay cũng như đêm hôm qua, Hồng Nhật không thể ngủ được. Tinh thần anh căng thẳng. Phần phải lo đối phó với địch, phần nghĩ đến phong trào bên ngoài đang lên mà vắng mặt mình, phần đau xót vì bà cụ chủ nhà cơ sở

bị giết, đầu óc anh ngổn ngang bao nhiêu ý nghĩ. Anh tự kiểm điểm nghiêm khắc bản thân mình đã để sa vào bẫy của giặc nhưng chưa hiểu rõ nguyên nhân nào bọn địch đã biết rõ cơ sở bí mật của anh - chỗ chỉ có một vài người cùng hoạt động thật tin cẩn mới biết.

Đêm hôm nay, Hồng Nhật càng thao thức hơn vì thái độ kỳ lạ của anh chàng cố vấn cao cấp của Ngô Đình Cẩn. Anh ta là người như thế nào? Tại sao giữa những lời truy hỏi và cái nhìn của anh ta đối với mình có sự khác nhau? Có dòng chữ anh ta viết vội cho mình đọc "Mật vụ là kẻ thường đến tiếp xúc...".

Người thường đến tiếp xúc với mình đại diện cho những sinh viên tích cực đấu tranh nòng cốt của phong trào là... Có lẽ nào như vậy nhỉ! Người ấy đã trải qua thử thách rồi cơ mà? Chẳng lẽ tên phản bội xấu xa ấy lại là... Biết đâu đây chẳng là một đòn li gián rất thâm hiểm của bè lũ Ngô Đình Cẩn mượn tay mình giết người của mình? Chúng nó đã bắt mình, chúng nó không ngu xuẩn gì lại chỉ cho mình biết mật vụ của chúng. Đây chỉ là một cái bẫy chúng giương ra để đưa mình vào tròng. Phải hết sức cảnh giác! Nhưng cặp mắt anh ta nhìn mình thực là kỳ lạ, hình như đây không phải là cái nhìn của kẻ thù. Hay anh ta là một trí thức cũng xuất thân từ sinh viên mà ra nên có cảm tình với phong trào đấu tranh của thanh niên sinh viên. Không! Không thể như thế được, bởi vì anh ta giữ một chức vụ cao cấp và lại là cố vấn riêng thân tín của tên ác quỷ Ngô Đình Cẩn. Phải như thế nào mới được nó tin cậy chứ! Mình phải hết sức tỉnh táo, hết sức cảnh giác!

Hồng Nhật đặt cho mình biết bao câu hỏi, bao nhiêu giả thuyết rồi lại tự mình đánh đổ những câu hỏi, những giả thuyết ấy. Đêm đã khuya lắm rồi, anh vẫn thao thức không ngủ được. Xà lim tối om, chỉ có một khoảng ánh sáng tròn đèn điện bên ngoài chiếu vào qua một lỗ thông hơi có chấn song và lưới thép che. Anh thấy bốn bề im lặng. Chỉ có tiếng muỗi kêu ra rả bên tai anh, xua đi không hết. Thình thoảng có tiếng máy xe hơi vọng từ xa xa lại. Bỗng anh nghe có tiếng giày nhẹ nhàng đi lại sát cửa xà lim anh. Rồi có tiếng đập khẽ lỗ thông hơi. Anh ngẩng lên nhìn. Một bàn tay nhét qua dây thép một mẩu giấy. Bàn tay biến mất và tiếng giày nhẹ nhàng xa dần. Anh đu người lên nhìn qua song sắt lỗ thông hơi. Anh hãy còn kịp nhìn thấy bóng một người lính quân cảnh đang đi khuất vào sau dãy nhà giam.

Hồng Nhật đưa sát tờ giấy vào ánh sáng của lỗ thông hơi. Một nét chữ quen thuộc làm anh sung sướng bàng hoàng cả người, tưởng như không tin vào mắt mình nữa. Anh cố định thần đọc lại. Đúng những dòng chữ ấy:

"Hoan nghênh tinh thần vững vàng của đồng chí.

Hãy lấy cơ có bệnh và xin chuyển sang bệnh viện điều trị.

Sông Hương"

Anh đọc lại lần nữa và nắm chặt tờ giấy trong tay. Rồi chợt nhớ ra, anh đưa lên miệng nhai và nuốt chửng. Anh mừng quá. Mấy dòng ngắn ngủi trên giấy với chữ ký mật hiệu "Sông Hương" quen thuộc có phép thần kỳ diệu làm cho anh cảm thấy tất cả xà lim, song sắt chung quanh anh tan rã, đổ sụp.

Thì ra lúc nào tổ chức cũng ở bên anh, lúc nào các đồng chí cũng ở bên anh. Tất cả những cùm xích nhà giam, lưới lê của bọn địch không thể nào ngăn cách được anh với tổ chức, với các đồng chí của anh. Cho nên từ lúc bị bắt cho đến giờ, dù là ở trong tay kẻ thù, ở giữa vòng vây của kẻ thù, có lúc nào anh thấy mình cô độc đâu, có lúc nào anh thấy mình lẻ loi đâu. Lúc nào anh cũng tin ở chung quanh anh, đằng sau anh có sức mạnh của cả một tập thể vĩ đại, cái tập thể vĩ đại ấy sẽ đè bẹp quân thù. Chính nhờ lòng tin ấy, anh đã nhìn kẻ thù bằng cặp mắt của người ở thế thắng, thế vô địch, thế chính nghĩa.

Đúng như điều anh tin tưởng, chỗ nào cũng có tổ chức của ta, có người của ta. Trong bóng tối của xà lim mà anh như đã nhìn thấy những cặp mắt tin tưởng của các đồng chí nhìn anh, những nụ cười lạc quan của các đồng chí đón anh, những bàn tay thân thiết của các đồng chí giơ ra phía anh. Anh buông tâm hồn mình trôi trong niềm sung sướng đó...

Sáng lúc nào không biết. Cánh cửa xà lim mở toang. Hai tên mật vụ đã đứng ở cửa xà lim giơ tay ra hiệu cho Hồng Nhật đi theo chúng lên phòng thẩm vấn.

Chương 26 Việc gì đã xảy ra trong bệnh viện Huế?

Sáng hôm sau, khi Phan Thúc Định đến phòng làm việc của Ngô Đình Cẩn thì thấy Cẩn đang ngồi nghe lại cuộc thẩm vấn của anh đối với Hồng Nhật được ghi lại bằng băng ghi âm. Thấy Định bước vào hần vắn thản nhiên ngồi, ra hiệu cho anh im lặng, chú ý lắng nghe từng lời đối đáp của anh với Hồng Nhật phát ra từ một sợi dây nhỏ tí xíu được phóng to qua một bộ máy đặc biệt chỉ bằng nửa cái máy chữ xách tay. Phan Thúc Định không hiểu bọn tay chân Cẩn đã đặt máy ghi âm ở chỗ nào trong phòng thẩm vấn nhưng thầm khen ngợi sự tinh vi, chính xác của nó. Nó thu được từng lời, từng hơi thở nhỏ của từng người một cách rõ ràng, đúng giọng. Nghe xong cuốn băng, Ngô Đình Cẩn gật đầu:

- Ông nói chuyện tốt đấy. Ông có đức tính kiên trì, mềm mỏng mà tui không có. Tui tin rằng cuối cùng ông sẽ thuyết phục được nó.

Phan Thúc Định tỏ vẻ khiêm tốn:

- Cụ lớn quá khen.

- Thằng Cộng sản ni cũng ghê gớm lắm. Nhưng ở trường hợp thằng ni, nó vừa nắm nhiều đầu mối trong tay, vừa có uy tín trong đám thanh niên, sinh viên, tui không muốn dùng biện pháp cứng rắn với nó. Tui muốn dùng biện pháp khác. Ông đã nhìn thấy một con mồi nào đó mắc vào mạng nhện chưa? Ông sẽ thấy con nhện cứ mắc con mồi giã giụa, kỳ cho đến hết sức. Mỗi ngày, con nhện hút ở con mồi một chút, cuối cùng, con mồi vẫn giữ nguyên hình thù của nó nhưng chỉ còn là cái vỏ xác rỗng không.

Cẩn phá ra cười đắc chí trước nét mặt chăm chú của Phan Thúc Định. Hẳn tiếp:

- Hồng Nhật ni vẫn giữ nguyên cái vỏ xác Cộng sản của nó, nhưng phần linh hồn của nó phải thuộc về chúng ta.

Hãy biến nó thành một con chim mồi cho nó gáy gọi đồng loại nó đi. Ta thích đồng loại nó hơn, cả đàn, cả bầy nó hơn, còn nó ta cứ vỗ béo để cho nó gáy. Mấy khi vỗ được con chim mồi tốt như rứa. Ông hãy vì tui cố gắng huấn luyện con chim ni.

- Nếu nó không chịu nghe ta? - Phan Thúc Định hỏi.

Cẩn vẫn giữ nguyên cái cười:

- Thì chỉ có một cách là thịt nó đi. Những con cọp nếu không thuần dưỡng được thì không bao giờ nên giữ chúng trong nhà, càng không nên thả chúng về rừng. Điều chi chứ điều nớ thì Tổng thống dạy chúng ta không được nường tay. Cứ việc giết càng nhiều càng tốt...

Định hơi lạnh người trước giọng nói thản nhiên của Cẩn. Anh buông một câu đùa đùa:

- Vâng, cụ lớn dạy đúng.

Ngô Đình Cẩn đột nhiên hỏi Định:

- Ông có tin rằng thằng ni sẽ chịu khai báo không?

Định thận trọng:

- Thưa cụ lớn, theo tôi, điều này không quan trọng lắm. Bởi vì mục đích của ta khác cơ mà. Và chẳng, có lợi gì cho ta khi nó khai trong sổ cơ sở của nó cả người của ta?

Ngô Đình Cẩn im lặng. Lát sau, hắn gật đầu:

- Ông nói đúng ý tui. Tôi lo ngại nhất là nó biết trong hàng ngũ chúng nó ta đã cài được người của ta vào.

- Điều này thì cụ lớn có thể yên tâm được. - Phan Thúc Định nhìn Cẩn nói với vẻ khẳng định.

Ngô Đình Cẩn không hề nghi ngờ gì cả:

- Răng ông biết?

Phan Thúc Định giải thích:

- Thưa cụ lớn, qua nói chuyện với nó, tôi nhận xét thấy như vậy. Nó rất tin tưởng vào cơ sở của nó nên mới quyết tâm bảo vệ. Ngay đến tôi, nếu cụ lớn không nói rõ việc hắn bị bắt là do người của ta cài vào chỉ điểm thì xin thú thật tôi cũng không tài nào biết được.

Ngô Đình Cẩn lại cười:

- Ông nói có lý. Người của ta vẫn chưa lộ mặt, do đó ta có thể trực tiếp sử dụng tung vào hàng ngũ Việt Cộng để trường kỳ mai phục... A ha! Chúng nó còn bị nhiều vố nữa. ta sẽ quét sạch sành sanh bọn Cộng sản ở miền Trung. Kế hoạch "Gió đã xoay chiều" sẽ hoàn tất trước thời hạn ít nhất là một năm!... Thôi, chuyện đó ta còn nhiều thời gian bàn tới. Trước mắt, ông hãy tiếp tục thuyết phục thẳng Hồng Nhật cho tui.

* * * * *

Trong phòng thăm vấn lại chỉ còn có hai người ngồi đối diện nhau. Phan Thúc Định đưa thuốc lá mời Hồng Nhật. Hồng Nhật lắc đầu từ chối:

- Cảm ơn, tôi không hút thuốc.

- Đêm qua, ông ngủ có ngon không? - Phan Thúc Định mở đầu câu chuyện.

Hồng Nhật nói trái với sự thật:

- Tôi ngủ rất ngon.

- Ông có suy nghĩ gì về những điều tôi đã trao đổi với ông hôm qua?

- Tôi thấy chẳng có điều gì phải suy nghĩ cả.

- Ông phải suy nghĩ chứ, vì đây là vấn đề sinh mạng của ông, giữa cái sống và cái chết, giữa chính nghĩa quốc gia và chủ thuyết Cộng sản đã lỗi thời. Một đảng ông được sống sung sướng với người yêu ông, muốn nhà lầu có nhà lầu, muốn xe hơi có xe hơi, muốn đi du lịch Mỹ, Anh, Nhật Bản được đi du lịch Mỹ, Anh, Nhật Bản; một đảng ông sẽ chết tằm tối, đau đớn không ai biết đâu cả. Một đảng ông đứng về phía chúng tôi chung sức chống Cộng, cả thế giới tự do ủng hộ, siêu cường quốc Hoa Kỳ đứng đằng sau, ông muốn làm chức gì trong chính phủ quốc gia chúng tôi cũng sẵn sàng để dành một ghế xứng đáng cho ông hoặc ông không muốn xuất đầu lộ diện, chúng tôi cũng sẵn sàng chiều ý ông để riêng ông ở một nơi nào ông muốn, cung cấp ông đầy đủ các thứ tiện nghi, chỉ yêu cầu ông nói cho chúng tôi những điều gì ông biết, viết một vài điều chúng tôi yêu cầu, thế thôi! Một đảng ông khư khư ôm chủ nghĩa tam vô của ông sang thế giới bên kia và đã sang thế giới bên kia thì cả cuộc đời ông lẫn những điều ông tôn thờ đều vô nghĩa lý hết.

Phan Thúc Định nói rất hùng hồn nhưng đồng thời, anh nhẹ nhàng xoè ra trước mặt Hồng Nhật một mảnh giấy con có viết sẵn mấy chữ: "Nếu anh thấy cần đi bệnh viện, tôi sẽ giúp đỡ". Vừa đủ để Hồng Nhật đọc xong hàng chữ, Phan Thúc Định đã vờ tròn mảnh giấy chỉ còn bằng hạt gạo, cho vào miệng. Hồng Nhật nhớ đến những hàng chữ của "Sông Hương" đêm qua gửi cho anh. Tuy không hiểu được mối liên hệ giữa những hàng chữ đó nhưng Hồng Nhật cũng thăm dò:

- Những điều ông nói chứng tỏ ông chẳng hiểu gì về chủ nghĩa Cộng sản cả. Những người Cộng sản là những người thực sự yêu nước, yêu nhân dân hơn ai hết...

Phan Thúc Định chặn ngay:

- Chúng tôi không hiểu chủ nghĩa Cộng sản à? Chống lại chủ nghĩa Cộng sản mà chúng tôi không tìm hiểu, không nghiên cứu về chủ nghĩa Cộng sản thì chúng tôi chống lại làm sao được? Tôi đã đọc rất nhiều sách của Các Mác, của Lênin. Tôi sẵn sàng tranh luận với ông.

Hồng Nhật lắc đầu:

- Vô ích! Với những người như các ông, tranh luận cũng vô ích. Tôi thấy cũng mệt mỏi lắm rồi.

Phan Thúc Định đón ngay lấy lời Hồng Nhật:

- Nếu ông thấy mệt, cần đi nghỉ ngơi, an dưỡng ít ngày để suy nghĩ, chúng tôi cũng sẵn sàng chấp thuận để ông đi an dưỡng ít ngày. Ông sẽ thấy chính nghĩa quốc gia sáng ngời.

Hồng Nhật gật đầu:

- Tôi cũng thấy cần được chữa bệnh...

* * * * *

Ngày chiều hôm đó, Hồng Nhật được chuyển đi bệnh viện. Khi Phan Thúc Định trình bày lại cuộc nói chuyện đó với Ngô Đình Cẩn, nhắc lại ý muốn của Hồng Nhật muốn đi chữa bệnh thì Ngô Đình Cẩn ngẫm nghĩ nói:

- Đây là dấu hiệu của sự nao núng hay kể hoãn binh?

- Thừa cụ lớn, tôi nhận xét thấy hôm nay tôi đặt thẳng điều kiện với nó và dọa nhiều đến cái chết thì nó không gân cổ lên tranh luận với tôi nữa. Nó chống đỡ một cách gượng gạo. Chẳng lẽ nó lại chịu thua ngay. Ai mà chẳng thích sung sướng và sợ chết. Tôi cho là nó nao núng.

Ngô Đình Cẩn nhặt một khẩu (miếng) trầu trong tráp sơn mài đưa vào miệng. Nhai mấy miếng, hần nói:

- Thế thì ta phải tấn công nó liên tiếp. Phải cho nó đi khám bệnh viện và an dưỡng để biểu thị lòng nhân đạo của ta. Ông cần gặp ông bác sĩ giám đốc bệnh viện nhân danh tui, báo cho ông ấy khám bệnh, săn sóc nó cẩn thận.

Phan Thúc Định băn khoăn hỏi:

- Nhưng còn việc canh gác nó thì cụ lớn định như thế nào? Hay là ta bảo bác sĩ đến khám bệnh cho nó tại nhà giam?

Ngô Đình Cẩn cười thâm hiểm:

- Không được! Như thế còn chi là chánh nghĩa quốc gia nữa! Ông lo xa như rứa là tốt nhưng tui đã có cách...

Theo lệnh của Cẩn, gã bác sĩ Giám đốc bệnh viện Trung ương dẫn Hồng Nhật đến ở riêng một buồng khoảng mười sáu mét vuông, trên gác cao, có phòng vệ sinh ngay bên. Anh nhìn đồ đạc trong gian buồng: một cái giường cá nhân đệm lò xo có khăn trải giường và gối trắng tinh. Một cái bàn con đầu giường trên để lọ hoa có cắm mấy bông hồng, ngăn dưới để mấy cuốn vừa tiểu

thuyết lãng mạn khiêu dâm, vừa tiểu thuyết chống Cộng. Một cái bàn thấp và hai chiếc ghế khung đuyra, đệm da, ở giữa nhà để tiếp khách. Trên bàn để một số họa báo và mấy tờ báo hàng ngày. Một cái tủ con ở góc buồng đựng các thứ lặt vặt. Nói chung, gian buồng không có một chút gì gợi lên không khí bệnh viện mà chỉ gợi lên một cuộc sống tiện nghi, êm ấm hạnh phúc. Hồng Nhật cầm mấy tờ họa báo để trên bàn lên. Đó là mấy tờ họa báo vừa bằng tiếng Anh, vừa bằng tiếng Pháp, kích động những thú tính nhục dục thấp hèn, với những tấm ảnh trai gái khỏa thân trắng trợn: những "Playboy", "Vivre d'abord"... Anh không mở ra xem những trang bên trong, đặt nguyên chúng ở chỗ cũ. Anh nhặt mấy quyển sách ở các bàn đầu giường thấy những nhan đề "Mười năm tình hận", "Em chỉ biết yêu", "Vòng tay em"... và một quyển sách dịch dày cộm của một tên phản bội nước ngoài do cơ quan thông tin Mỹ in, nhan đề "Tôi chọn tự do". Anh lại mỉm cười đặt nguyên chúng vào chỗ cũ. "Những đồ rẻ tiền, thô bỉ của một âm mưu thô bỉ, sản phẩm của những đầu óc thô bỉ" - Anh nghĩ thầm như vậy.

Anh mở cửa buồng ra vào, ngó ra ngoài. Mắt anh đụng phải một tên mặc thường phục, sơ mi bỏ ra ngoài quần, sùm sụp cặp kính đen trên mặt, bắc một chiếc ghế ngồi khoanh tay dựa tường đối diện trước cửa buồng anh. Thấy anh mở cửa nhìn, hắn giơ tay ra hiệu cho anh đóng cửa lại. Anh ra phía cửa sổ nhìn: cửa sổ gác cao, không có một đường gờ của tường, không gần một đường ống máng hoặc dây thu lôi. "Đây cũng là một cái buồng giam hiện đại. - Anh lại nghĩ thêm - Mặc xác chúng, ta hãy nằm nghỉ một chút đã. Lại bước vào một cuộc chiến đấu mới đây!". Anh nằm dài trên chiếc giường nệm trắng.

Lát sau, có tiếng gõ cửa, Hồng Nhật không buồn dậy, nói:

- Cứ vào!

Cánh cửa từ từ hé mở và Hồng Nhật vội vàng ngồi nhòm dậy: một cô gái mặc áo bờ-lu trắng bưng một khay trên có một cốc nước cam vắt soda, một hộp thuốc lá "ba số năm" bước vào. Cô gái khoảng hai mươi tư tuổi, người lẳn, ngực to, tóc cắt cao, mặt tròn, môi cũng tròn tô màu đậm, mặc chiếc áo bờ-lu mỏng và ngắn, trông rõ những đường nịt bên trong, mang theo vào buồng một mùi nước hoa thơm phức ngầy ngật, quyến rũ. Cô ta nhoẻn miệng cười:

- Chào anh.

Hồng Nhật hơi lúng túng:

- Không dám! Chào cô.

Cô ta đặt khay nước xuống bàn, tự giới thiệu:

- Em là Bạch Lan, y tá của bệnh viện, được bác sĩ giám đốc cử xuống đây săn sóc anh. Em mong rằng những ngày ở đây anh được hoàn toàn như ý. Mời anh xơi nước.

- Cảm ơn cô.

Mắt cô ta nhìn Hồng Nhật đăm đăm, khêu gợi, giọng cô ta nhỏ nhẹ:

- Trong ăn uống cũng như sinh hoạt, em chưa hiểu rõ được hết mọi sở thích của anh. Anh thích gì, anh cứ nói để em biết, em chiều... anh.

Hồng Nhật cảnh giác:

- Cảm ơn cô. Tôi thấy không cần gì cả. Tôi chỉ muốn được yên ổn, không ai quấy rầy.

Cô gái vẫn nhìn anh, nhoen miệng cười:

- Có gì mà quấy rầy. Đó là nhiệm vụ của em. Đối với em, làm cho người khác bằng lòng, sung sướng cũng là một điều hạnh phúc chứ!

Giọng Hồng Nhật lạnh lùng:

- Không phải thế, tôi muốn nói là tôi không muốn ai quấy rầy tôi cả.

Cô gái làm như không có gì xảy ra, nét mặt vẫn tươi tỉnh:

- À ra thế! Em xin lỗi anh nhé! Ở đầu giường anh nằm có một nút điện bấm. Bất cứ lúc nào anh cần đến em, dù là ngày hay đêm, anh chỉ bấm khẽ một cái là em xin có mặt hầu anh ngay. Chỉ một cái bấm nút nhẹ thôi mà...

- Tôi không cần gì cả. - Hồng Nhật nhìn thẳng vào mặt cô ta đáp.

Cô gái đưa tay vuốt mấy sợi tóc xòa xuống trán, ẹo bước lại phía đầu giường Hồng Nhật. Cô ta cúi xuống lọ hoa:

- Những bông hồng đẹp quá, anh nhỉ!

Khi cô ta cúi xuống, chiếc bờ-lu trắng phía sau chỉ thắt hờ có một giải vải, phanh ra, lộ cả tấm lưng trắng nuột của cô ta suốt từ cổ đến chiếc cặp quần thun mỏng trước mắt Hồng Nhật. Mùi nước hoa đắt tiền càng ngầy ngật, quyến rũ. Cô ta vẫn cúi như thế xuống mấy bông hồng, nói:

- Anh đừng xưng hô với em như vừa rồi! Anh chưa hiểu em đây thôi, em rất yêu mến, kính phục những người yêu nước.

Hồng Nhật đứng lên, đi ra phía cửa sổ, nói xẵng giọng:

- Nếu cô là người yêu nước thực sự, cô hãy tham gia vào các cuộc đấu tranh của đồng bào chống bọn cướp nước và bán nước. Những người yêu nước hiện nay không thiếu gì việc phải làm. Nhưng nếu tôi không lầm thì cô đóng vai y tá này có dụng ý ngược với những điều cô nói...

Cô gái quay phắt lại, mắt thoáng rực lên long lanh nhưng ánh mắt ấy lại dịu xuống ngay phối hợp với nụ cười gượng gạo trên môi cô ta:

- Anh hiểu lầm em rồi! Em có làm gì đâu mà anh hiểu lầm...

Giọng Hồng Nhật vẫn lạnh lùng:

- Nếu cô còn đôi chút lương tâm, còn phần nào tinh thần dân tộc và lòng tự trọng trong người, tôi kêu gọi cô thức tỉnh.

Cô gái hất mớ tóc xòa che nửa bên mặt của cô ta ra phía sau, giữ nguyên nụ cười diễn viên:

- Anh quá lời. Lúc khác em sẽ nói chuyện với anh. Em xin nhắc lại: bất cứ lúc nào anh cần đến em, anh cứ bấm nút điện, em có mặt ngay. Chốc nữa, em sẽ mang cơm lên cho anh. Thôi, anh nghỉ nhé.

Cô ta ồng ẹo bước ra. Màng lưng trần thấp thoáng ẩn hiện sau hai mảnh áo bờ-lu trắng.

Cô ta khép cửa buồng Hồng Nhật lại. Gã đeo kính đen ngồi chiếc ghế ngoài hành lang hất hàm ra hiệu hỏi cô ta. Cô ta bĩu đôi môi tô đậm, nhún vai, lắc đầu.

Buổi trưa

Bệnh viện hoàn toàn im lặng.

Trước cửa buồng Hồng Nhật, gã đeo kính đen khoanh tay lim dim như một con mèo không biết là ngủ thật hay ngủ giả. Trong buồng, cô "y tá" Bạch Lan đang ồng ẹo với Hồng Nhật:

- Trưa nay đến phiên em trực. Em lên mượn anh mấy số họa báo xem.

Hồng Nhật bực mình:

- Cô có thể mang cả sách báo ở đây ra được. Tôi không bao giờ đọc đến những tờ lá cải rẻ tiền đó đâu.

Mắt cô ta tròn xoe nhìn Hồng Nhật:

- Ô hay! Những tờ báo có ảnh đẹp như thế này mà anh không thích à? Mỗi bức ảnh đều có thể "xu-ve" [1] để treo tường được.

Cô ta mở rộng trang báo có ảnh một cô gái đứng, hai tay chấp sau gáy, khỏa thân, rõ từng bộ phận trên cơ thể trắng nuột:

- Anh xem: những cái "co" [2] có "xếch-ợp-pin" [3] không?

Hồng Nhật cau mày, khó chịu:

- Đây là những con đĩ!

Cô gái gấp trang báo lại:

- Sao anh nặng lời thế?

Hồng Nhật vẫn không thay đổi thái độ:

- Cô thấy không đúng ư? Những cô gái tử tế, tự trọng có ai đứng trần truồng như thế để người ta chụp ảnh in lên báo không?

Và anh tìm cách đuổi cô ta ra:

- Tôi đề nghị cô để cho tôi nghỉ trưa một lúc.

Cô gái ngồi xuống ghế.

- Vâng, anh cứ nghỉ trưa, em có... động chạm gì đến anh đâu. Em chỉ ngồi nhờ đây xem sách báo thôi. Ở dưới phòng trực buồn quá!

Cô ta ngả người vào ghế, ưỡn cao bộ ngực căng tròn lên, duỗi dài đôi chân ẩn hiện sau chiếc quần lụa mỏng ra, mở rộng tờ báo ảnh trước mặt. Hồng Nhật không cần giữ lịch sự nữa, nói thẳng:

- Cô nên đi ra thì hơn. Tôi không muốn có mặt một người con gái trong buồng tôi lúc buổi trưa này...

Giữa lúc đó, bên ngoài có tiếng giày bước lên cầu thang. Gã mật vụ gác cửa buồng đã như con mèo thấy động, đang thiu thiu vểnh ngay tai lên, mắt mở to sau cặp kính mát, tay đặt vào khẩu súng ngắn giấu sau chiếc áo bỏ ngoài quần. Đầu hành lang, xuất hiện một viên trung úy dẫn theo ba người lính quân cảnh, súng đầy đủ, bước tới. Gã mật vụ yên tâm, tuy mắt vẫn theo dõi bốn người bước lên nhưng tay đã buông rời khẩu súng ngắn, khoanh lại với nhau trước ngực, ngồi thẳng người.

Viên trung úy quân cảnh đến trước mặt gã mật vụ hất hàm hỏi:

- Thăng Hồng Nhật ở trong buồng này phải không?

Gã mật vụ đứng dậy lúng túng:

- Thưa trung úy, tôi được lệnh của cậu...

Khẩu súng ngắn của viên trung úy đã chĩa ngay vào ngực gã:

- Đây là lệnh: Phải dẫn tên Hồng Nhật đi ngay...

Gã mật vụ chưa biết nên đối xử ra sao thì đã thấy ba người lính quân cảnh lực lưỡng cũng đặt tay vào bao súng của họ. Gã luống cuống:

- Vâng, vâng... tôi xin đưa trung úy vào...

Một người lính quân cảnh sờ vào cạnh sườn gã, tước ngay khẩu súng ngắn.

Gã mật vụ đi về phía cửa buồng Hồng Nhật. Bốn người quân cảnh đi theo. Đằng sau cặp kính đen, đôi mắt gian xảo của gã đảo rất nhanh ra chung quanh. Vừa gõ cửa buồng, gã đã nhanh như cắt gập người xuống, bằng một thế võ Nhật, hất ngã người lính quân cảnh đứng ngay cạnh và đoạt ngay được khẩu súng ngắn của anh ta. Nhưng, cũng ngay lúc ấy, viên trung úy đã đảo thế đứng, thẳng tay chặt một cái không thương tiếc trúng gáy gã mật vụ. Gã gục xuống như tàu lá chuối bị phát lìa thân, không kịp kêu lên một tiếng. Hai người lính quân cảnh xốc nách gã mở cửa buồng, ném gã vào bên trong.

Cả Hồng Nhật lẫn cô ả Bạch Lan ở trong đều ngạc nhiên nhìn mấy người quân cảnh quăng gã mật vụ vào trong buồng và đóng ngay cửa buồng lại. Cô "y tá" đang tròn mắt, tròn miệng nhìn không hiểu sự việc ra sao thì một người lính quân cảnh liền ấn chiếc khăn tay vào miệng cô ta, nhanh nhẹn trói chặt cô ta vào chiếc ghế cô ta đang ngồi, nói:

- Xin lỗi cô nhé! Thế này là không được lịch sự với phụ nữ, nhưng cô hiểu cho, chúng tôi không có cách nào khác. Chốc nữa sẽ có người đến cưới cho cô...

Qua phút ngạc nhiên đầu tiên, Hồng Nhật nhận ra viên trung úy quân cảnh, suýt reo lên "anh Trần Mai" nhưng anh chợt nhớ ra mình đang đứng ở đâu, nên kìm ngay được. Anh lao ra ôm chầm lấy Trần Mai, ôm lấy mấy người ngụy trang trong bộ quần áo lính quân cảnh, kêu lên mấy tiếng thân thiết, xúc động:

- Các đồng chí!

Mấy người cùng mỉm cười. Trần Mai giục:

- Thôi, sẽ nói chuyện sau. Bây giờ chúng ta phải hành động hết sức nhanh.

Theo lệnh của Trần Mai, mấy người nhét khăn vào miệng gã mật vụ đang nằm ngất dưới sàn, trói chặt chân tay gã. Họ kéo nhau ra, sau khi đóng chặt cửa buồng lại.

Từ trên gác bước xuống, ai gặp cũng không thể nghi ngờ được: viên trung úy quân cảnh đi đầu, Hồng Nhật đi giữa, ba người lính quân cảnh đi sau. Tránh đi là hay nhất, kéo lại dễ mua vạ vào mình. Những vụ bắt bớ, áp giải như thế thường xảy ra luôn, ở bất cứ chỗ nào, bất cứ lúc nào.

Họ ung dung đi qua phòng thường trực. Ở đó, một người lính quân cảnh nữa đang đứng đợi. Trước khi lên buồng Hồng Nhật, họ cũng phải dùng cả mưu lẫn sức trói một tên mật vụ nữa lẳng vẳng ở dưới sân và người thường trực nhốt vào một góc phòng thường trực, cắt đường dây điện thoại, để lại một người đứng gác ở đó.

Ngoài ven đường, trước cửa bệnh viện, một chiếc xe hơi du lịch nằm chờ. Sáu người lên xe. Trần Mai cầm tay lái. Chiếc xe rú máy, nhanh chóng nuốt đường, phóng về phía cầu An Cựu rồi biến mất.

[1] Sous verre: lồng kính.

[2] Corp: thân hình.

[3] Sex appeal: kêu gọi.

Chương 27 **Sổ lồng**

Vũ Long tươi cười đón Trần Mai và Hồng Nhật. Anh nắm chặt tay từng người một:

- Mừng các đồng chí thắng lợi trở về.

Anh bá vai Hồng Nhật:

- Đồng chí Nhật có khỏe không?

Hồng Nhật vui đùa đáp:

- Báo cáo anh, được đi “an dưỡng” thì nhất định phải khỏe chứ ạ. Nếu không có ông “trung úy quân cảnh” này thì phải nằm thêm ít lâu nữa.

Vũ Long mỉm cười:

- “Trung úy quân cảnh” sẽ được tuyên dương vì có công cứu Việt Cộng.

Vũ Long đưa hai người vào phòng làm việc của mình, một căn phòng đơn giản, vách bằng nửa ghép chỉ có một cái bàn, mấy cái ghế ngồi và một cái giường cá nhân. Trên đầu giường treo một cái sắc-cốt dày cộm. Cạnh giường có một cái tủ con mọt mọt.

Anh mời hai người ngồi, pha ấm nước trà. Sau khi uống với nhau một chén trà nóng, giọng Vũ Long trở nên nghiêm trang:

- Trong thời gian bị địch bắt, đồng chí Hồng Nhật nghĩ gì?

Hồng Nhật đáp:

- Tôi nghĩ đến phong trào bên ngoài, nghĩ đến các cơ sở của chúng ta, nghĩ đến bà cụ bị bọn địch bắn chết, nghĩ đến tổ chức...

Vũ Long ngắt lời Hồng Nhật:

- Đồng chí không nghĩ đến nguyên nhân tại sao đồng chí bị địch bắt? Dù sao, chúng ta cũng phải rút kinh nghiệm với nhau về vấn đề đó.

Hồng Nhật im lặng. Một phút sau anh nói với giọng hối hận:

- Nguyên nhân là do tôi chủ quan.

Vũ Long gật đầu:

- Đúng! Hầu hết những vụ địch bắt được cán bộ ta ở nội thành là đều do chủ quan. Ai cũng biết, vậy sao địch vẫn bắt được cán bộ ta? Mỗi trường hợp đều khác nhau. Riêng trong trường hợp của đồng chí, sự chủ quan biểu hiện cụ thể như thế nào?

Hồng Nhật cau mày suy nghĩ:

- Tôi đã để cho địch phát hiện được tôi, theo dõi tôi. Tôi có một số điều còn phân vân, chưa kết luận được.

- Về vấn đề gì? - Vũ Long hỏi.

- Về những người tôi tiếp xúc, về những người cộng tác với tôi.

- Là ai?

- Tôi chưa dám khẳng định vì tôi chưa có đầy đủ bằng chứng.

Trần Mai mỉm cười trong khi Vũ Long đứng lên đi ra phía đầu giường cá nhân của mình, lấy chiếc sắc-cốt xuống. Anh mở sắc-cốt lấy ra một cái báo cáo của

X.30 gởi cho anh. Anh đặt tờ báo cáo ấy trước mắt Hồng Nhật. Vừa đọc thấy tên một người trong đó, Hồng Nhật giật mình.

Tờ báo cáo viết về lai lịch Lý Ngọc Tú. Ông nội Tú trước đây làm quan võ dưới triều Nguyễn, có chạy theo Tôn Thất Thuyết phò vua Hàm Nghi một thời gian, sau phản bội, chạy về làm tay sai cho giặc Pháp. Bố Lý Ngọc Tú làm án sát ở Khánh Hòa, cực kỳ phản động, đã từng đàn áp các phong trào yêu nước ở Nam Trung bộ, có nhiều nợ máu với nhân dân. Tú được Ngô Đình Cẩn sử dụng làm mật vụ, chui vào tổ chức thanh niên, sinh viên yêu nước ở Huế. Hắn đã đóng vai trò hăng hái yêu nước, tích cực hoạt động để gây tín nhiệm. Nhờ tài biện thuyết giỏi và đóng kịch khéo léo, nhất là trò bị bắt và đấu tranh kiên quyết trong tù của hắn do Ngô Đình Cẩn đạo diễn, hắn đã lọt được vào hàng ngũ lãnh đạo phong trào nhằm thực hiện âm mưu phá ta từ trong nội bộ phá ra. Hắn nắm được một số cơ sở của ta và được gặp Hồng Nhật. Hắn đã điểm cho bọn công an mật vụ của Cẩn bắt bố một số cơ sở của ta mà hắn biết và bí mật dẫn chúng đến nơi trú ẩn của Hồng Nhật. Chỉ có mình Lý Ngọc Tú là thường đến gặp Hồng Nhật tại nhà bà cụ già ở thôn Vĩ Dạ, còn những người khác thì Hồng Nhật bố trí gặp gỡ ở những cơ sở khác. Vì vậy khi xông đến bắt Hồng Nhật, chúng bắn chết ngay bà cụ để bịt đầu mối. Chúng sợ để bà cụ sống thì ta sẽ điều tra ra việc Lý Ngọc Tú là nội gián.

Hồng Nhật mím chặt môi lại. Vừa hồi hận về sự thiếu cảnh giác của mình, vừa cảm giận tên tay sai, anh không nói được lời nào.

Giọng của Vũ Long điềm đạm:

- Tôi đã cho thẩm tra lại và những điều nói trong tờ báo cáo này là hoàn toàn đúng.

Hồng Nhật nhìn thẳng vào mặt Vũ Long:

- Tôi xin chịu trách nhiệm trước tổ chức về khuyết điểm của tôi. Tôi xin được đi xử thẳng khốn nạn này không để nó làm hại phong trào.

Vũ Long thu lại tờ báo cáo:

- Thằng chó săn này đã tự dẫn thân vào bẫy rồi...

Hồng Nhật ngạc nhiên không hiểu Vũ Long định nói gì. Trần Mai giải thích cho anh hiểu:

- Sau khi bắt được Hồng Nhật, bọn Ngô Đình Cẩn tung dư luận rằng Hồng Nhật đã khai báo hết cơ sở của ta trong thành phố. Hắn đã dụng ý đánh một đòn cân não, gây tâm lý hoang mang trong hàng ngũ cán bộ và cơ sở của ta. Kết hợp với việc phao tin, do sự chỉ điểm của Lý Ngọc Tú, chúng bắt được mấy người nữa. Trước tình hình đó, không biết hư thực ra sao, một số cơ sở của ta ở trong thành phố, gồm các thanh niên, sinh viên trước đây hoạt động táo bạo, lộ diện đã trốn ra vùng giải phóng. Số này thoát li được sự đồng ý của các cấp lãnh đạo trong thành. Yên trí rằng mình vẫn giữ được sự tín nhiệm của mọi người, mọi hành động ám muội của mình không ai có thể biết được, Lý Ngọc Tú lợi dụng dịp này, trà trộn vào số những người thoát li ra vùng giải phóng, định làm ăn lớn, chui sâu vào hàng ngũ ta, nắm được sự chỉ

đạo của ta ở vùng giải phóng. Hẳn không ngờ rằng X.30 đã kịp thời phát hiện ra hẳn là mật vụ của Ngô Đình Cẩn. Vì thế, cơ quan an ninh của ta đã nắm vững về hẳn. Hẳn vừa bước chân ra đến vùng giải phóng thì bị tóm cổ ngay và đã thú nhận hết tội lỗi.

Vũ Long chăm chú nhìn Hồng Nhật. giọng nghiêm nghị:

- Đồng chí phải suy nghĩ, rút kinh nghiệm, kiểm điểm về khuyết điểm chủ quan, mất cảnh giác của đồng chí. Điều này thể hiện trên tư tưởng lẫn phương pháp làm việc. Khuyết điểm ấy đã làm đồng chí sa vào tay địch, đã làm một bà mẹ yêu nước của chúng ta phải hi sinh, đã làm cho phong trào bị ảnh hưởng và làm tổ chức phải bố trí lực lượng, tính toán cứu đồng chí ra, tốn bao nhiêu công sức. Chỉ một sơ suất nhỏ của mỗi chúng ta sẽ dẫn đến bao nhiêu hậu quả tai hại. Chúng ta càng thấy rõ kẻ địch của chúng ta vô cùng nham hiểm. Chúng ta không thể để xảy ra bất cứ một sơ suất nhỏ nào. Tôi sẽ tiếp tục nói chuyện với đồng chí về vấn đề này.

Anh ngừng lại một chút để Hồng Nhật suy nghĩ. Hồng Nhật cúi đầu im lặng. Vũ Long lại tiếp tục nói, giọng động viên:

- Nhưng kẻ địch cũng đã thất bại. Dù nham hiểm đến đâu, nhất định chúng cũng sẽ thất bại. Sau khi kiểm điểm xong, đồng chí Hồng Nhật hãy chuẩn bị trở về vị trí công tác của mình, hãy tiếp tục nắm lấy cơ sở, tiếp tục tấn công kẻ địch. Phải tấn công chúng liên tiếp. Phong trào thanh niên, sinh viên vẫn đang lên, đang làm rạn vỡ chỗ đứng trong thành phố của kẻ địch. Trên mặt trận ấy, kẻ địch không thể có chỗ đứng, vì thanh niên, sinh viên chúng ta giàu lòng yêu nước, nhiệt tình sôi nổi, căm ghét bọn xâm lược. Đồng chí hãy chuẩn bị trở lại nội thành, tiếp tục chiến đấu. Bây giờ đồng chí Nhật có thể ra nghỉ được, đồng chí Mai ở lại làm việc với tôi...

Hồng Nhật đứng lên:

- Tôi rất thấm thía với lỗi lầm tôi đã phạm phải. Tôi xin kiểm điểm sâu sắc. Đồng thời, tôi cũng rất xúc động vì tổ chức vẫn tin nhiệm tôi, cho được tiếp tục chiến đấu. Tôi hứa không bao giờ phụ lòng tin nhiệm của các đồng chí.

Khi Hồng Nhật đã ra ngoài, Vũ Long mở sắc-cốt lấy mấy bức ảnh, mấy bản báo cáo khác ra trao đổi ý kiến với Trần Mai:

- Bọn địch đang ra sức triển khai kế hoạch "Gió đã xoay chiều". Chúng đang hoạt động khẩn trương và chúng ta cũng phải hoạt động khẩn trương hơn chúng. Chúng ta đã đánh bại chúng một bước trong kế hoạch của chúng định phá phong trào và cơ sở trong nội thành của ta... Cuộc đấu tranh giữa ta và địch còn gay go, quyết liệt. Nhiệm vụ của chúng ta là phải đập tan toàn bộ kế hoạch "Gió đã xoay chiều" của chúng.

Trần Mai cầm những bức ảnh lên xem. Nếu người ngoài cuộc nhìn vào những bức ảnh đó thì sẽ rất kinh ngạc, lạ lùng không hiểu tại sao Vũ Long lại có được những bức ảnh như thế. Có bức chụp những tên cố vấn Mỹ và viên chức cao cấp của ngụy quyền Sài Gòn vừa ở trên máy bay bước xuống sân bay Phú Bài. Có bức chụp một cuộc họp kín giữa Ngô Đình Cẩn và Phan Thúc Định. Có bức chụp toàn cảnh nhà lao Thừa Phủ, đứng từ một góc cao nhìn xuống. Có

bức chụp một trại huấn luyện lực lượng đặc biệt của bọn Mỹ. Có bức chụp một công văn mật của Ngô Đình Diệm gửi cho Ngô Đình Cẩn... Trong các bản báo cáo, có bản báo cáo về phong trào, có bản báo cáo về một nhân vật nào đó.

Vũ Long chậm rãi nói:

- Thăng Thomas lại từ Sài Gòn lén lút ra Huế, có đến thăm trại lực lượng đặc biệt Mỹ của thăng Smith. Thăng Cẩn vừa gọi thăng chỉ huy lực lượng đặc biệt ngụy đến họp một buổi. Vân Anh vừa viết một bức thư cho gã Lê Mậu Thành. Một thăng nhà báo Mỹ mới xuất hiện... Chúng đang định làm gì đây?

* * * * *

Được tin Hồng Nhật đã thoát, Ngô Đình Cẩn rất tức giận. Hắn không lồng lộn lên như Phan Thúc Định tưởng. Ngược lại, hắn ngồi lì ra trên sập, mặt đanh lại. Hắn nhai trầu nhiều hơn. Đôi quai hàm bạnh ra mỗi lúc hắn nhả trầu trông như hắn nghiền răng lại. Chỉ có đôi mắt trắng dã thỉnh thoảng long lên như không nén nổi căm tức, rồi lại dịu xuống cố lấy vẻ bình thường. Hắn bảo tên Giám đốc Nha cảnh sát và công an:

- Giam mấy thăng cảnh sát gác ở bệnh viện hôm đó lại. Đánh chết chúng nó đi xem chúng nó có liên hệ chi với bọn Việt Cộng không.

Tên Giám đốc Nha cảnh sát và công an khúm núm:

- Bầm cậu, những đứa này đều là những đứa tin cẩn, đã chọn lọc kỹ rồi ạ.

Ngô Đình Cẩn quắc mắt:

- Tui không tin đứa nào cả. Anh có nắm được ngoài giờ đi làm ra, chúng nó đi mô, gặp những ai không? Anh có nắm được họ hàng xa gần của chúng nó có đứa mô là Cộng sản không?

Tên Giám đốc Nha cảnh sát và công an im thin thít. Phan Thúc Định nói với hắn:

- Cụ lớn đã dạy như thế, ông nên về điều tra ngay bọn chúng lại xem. Có thể có những đứa bên ngoài làm bộ sốt sắng để chúng ta tin cẩn ấy lại chính là những đứa bên trong tìm cách hại ta. Ông có biết rằng mất bao nhiêu công phu mới bắt được tên Việt Cộng cỡ ấy mà để nó trốn thoát được thì có hại cho công cuộc chống Cộng của quốc gia đến mức nào không?

Tên Giám đốc Nha cảnh sát và công an cố thanh minh:

- Thưa ông, bọn Việt Cộng đến đánh tháo cho thăng Hồng Nhật lại mặc giả quân cảnh và đi xe hơi đến, nên không ai ngờ cả. Tôi đã bố trí rất cẩn mật, không những trước cửa buồng nó nằm, ngoài sân bệnh viện đều có người gác mà cả hai đầu phố dẫn đến bệnh viện tôi đều bố trí người đứng gác bí mật cả. Ấy là không kể một số nhân viên trong bệnh viện cũng là những người cộng tác bí mật với chúng tôi. Thực không ngờ...

Tiếng nói Ngô Đình Cẩn khàn đi:

- Đến lúc chúng nó vào cắt cổ tui và anh đi, đến lúc chúng nó cầm cờ đỏ và ngồi đầy trong thành phố ni, lúc đó anh cũng không ngờ. Bọn cứu thăng Hồng Nhật chỉ ở quanh trong thành phố ni thôi, tui hạn cho anh trong mười ngày phải tìm ra manh mối chúng, nếu không thì trách nhiệm để thăng Hồng Nhật thoát là về anh.

Tên Giám đốc Nha cảnh sát và công an đi về. Mười ngày nữa, hắn làm thế nào tìm ra manh mối vụ cứu thoát Hồng Nhật? Buổi trưa hôm đó, ngay khi được tin có biến động ở bệnh viện Hồng Nhật nằm, hắn đã cuống cuống đến ngay tại chỗ. Tên cảnh sát gác sân bệnh viện, tên mật vụ gác cửa buồng Hồng Nhật và cô "y tá" được cơ quan "chiến tranh tâm lý" cử đến "săn sóc" Hồng Nhật đã được cử trối vẫn còn bàng hoàng. Một mặt hắn gọi dây nói báo động cho bọn cảnh sát gác ở các trạm đường ngoại thành phối hợp với bọn lính ở các đồn bót quanh đó chặn tất cả các xe hơi của nhà binh cũng như của thường dân lại để kiểm soát. Một mặt, hắn quát tháo nặng nề với lũ tay chân ở bệnh viện.

Một tên chuyên viên Mỹ, do trường đại học Michigan cử sang làm cố vấn kỹ thuật cho ngành cảnh sát ở Trung phần được mời đến để nghiên cứu hiện trường. Tên này vác một chiếc máy ảnh tối tân do cơ quan tình báo Mỹ đặt sản xuất riêng đến. Theo lời giải thích của hắn thì dù chiếc xe hơi của đối phương đã chạy đi rồi nhưng vẫn còn để lại hình trong không gian chỗ nó đỗ. Chiếc máy ảnh của hắn có thể chụp chỗ khoảng không mà chiếc xe hơi đã đỗ, vẫn hiện lên rõ toàn bộ hình chiếc xe hơi nhưng với điều kiện là xe hơi chạy đi chưa quá năm phút vì sau năm phút hình chiếc xe hơi lưu lại trong vị trí đó sẽ tan mất. Chiếc máy ảnh tình báo tối tân của tên chuyên viên Mỹ đã không có tác dụng, vì khi hắn được mời đến thì chiếc xe hơi chở những người cứu Hồng Nhật đã cao bay xa chạy từ nửa tiếng trước. Tên chuyên viên Mỹ rắc bột lên nghiên cứu các vết giày đối phương để lại.

Hắn cũng lắc đầu bất lực vì đây chỉ là loại giày đế cao su do Mỹ sản xuất phát cho bọn lính quân cảnh. Hắn hỏi tỉ mỉ tên mật vụ gác cửa buồng Hồng Nhật và cô "y tá" Bạch Lan cũng không phát hiện được gì thêm. Hắn yêu cầu đưa mấy người đó về phòng kỹ thuật của hắn, hắn sẽ cho nhận diện một tập ảnh về diện mạo của các loại người để qua đó hắn có thể dựng lên chân dung những người đã cứu Hồng Nhật. Nhưng việc dựng chân dung ấy cũng chỉ có kết quả với điều kiện là đối phương không hóa trang khác lúc bình thường. Tóm lại, nền khoa học hiện đại về tình báo của Hoa Kỳ vào đến thực tế Việt Nam cũng không phải là cái gì thần thánh như bộ máy tuyên truyền của đế quốc vẫn nói.

Các đồn, bót khắp các ngả ngoại thành điện về cho biết không có chiếc xe hơi nào chở mấy người lính quân cảnh như được miêu tả chạy qua. Những xe hơi được kiểm soát đều không có gì khả nghi cả. Thậm chí suýt xảy ra một vụ xô xát giữa một xe lính dù bị giữ lại kiểm soát với bọn lính ở một bót ngoại thành vì bọn lính dù ngông nghênh không bằng lòng để ai dòm ngó vào xe của chúng.

(Tên Giám đốc Nha cảnh sát và công an cũng không ngờ rằng chiếc xe du lịch của Trần Mai cứu Hồng Nhật không hề chạy ra phía ngoại thành. Tuy nó chạy

về hướng An Cựu nhưng không qua cầu mà lại chạy đến nhà một ngoại kiều có thể lực ở ngay trong khu vực của những người Pháp kiều trước đây. Ngoại kiều đó là một người tiến bộ có liên hệ với tổ chức bí mật của ta ở nội thành. Các đồng chí của Trần Mai sau khi trút bỏ bộ quần áo quân cảnh nguy, mặc quần áo thường thì từng người một tản ra phố, trở về với cơ sở của mình. Còn Trần Mai và Hồng Nhật nghỉ lại ở nhà ngoại kiều đó mấy ngày một cách rất yên ổn, đợi người trong đường dây riêng tới đón lên chiến khu gặp Vũ Long. Trong mấy ngày đó, hai người chỉ có một việc nhỏ phải làm là giúp người ngoại kiều sửa hình dáng và biến số chiếc xe).

Bấy giờ tên Giám đốc Nha cảnh sát và công an nghĩ đến cái hạn mười ngày mà Ngô Đình Cẩn đề ra. Hắn làm được gì trong mười ngày ấy? Lôi mấy tên cảnh sát gác hôm đó ra hành hạ cũng đến thể thôi, chỉ tổ phải nhìn mấy thằng khốn kiếp ấy lạy lục, van xin, khóc lóc, bộc lộ những cái hèn mạt của chúng ra.

Nhưng rồi tên Giám đốc đó tắc lưỡi: "Cùng tắc biển", nếu cần, mình dựng lên mấy khẩu cung giả, coi như đã bước đầu tìm ra manh mối rồi thì đã chết ai. Chỗ mình với cậu là họ hàng, cậu cũng chẳng nỡ làm gì mình, mà cũng chẳng dám để cái chức này cho người ngoài...

Mấy hôm sau Ngô Đình Cẩn lại được tin Lý Ngọc Tú bị bắt. Không nén nổi nữa, trước mặt Phan Thúc Định, hắn đập tay đánh chát xuống sập. Đột nhiên, hắn quay hỏi Định:

- Ông có biết thằng Tú là người của tui không?

Thấy Phan Thúc Định ngơ ngác, hắn nhắc lại:

- Tui hỏi ông: ông có biết thằng Tú là người của tui đó không?

Không hiểu ý đồ của Cẩn ra sao, Định làm bộ ngạc nhiên:

- Sao nó lại là người của cụ lớn được? Cụ lớn đùa thể chứ. Nó là một trong những thằng đầu sỏ của đám thanh niên chống đối quốc gia, cần phải trị cần thận. Hình như nó đã bị ta bắt một lần...

Ngô Đình Cẩn gật đầu:

- Nó là người của tui đó!

Phan Thúc Định lộ vẻ thán phục:

- Thế thì cụ lớn tài quá! Chỗ nào cũng có tai mắt của cụ lớn. Tôi xin chịu cụ lớn.

Không để ý đến lời thán phục của Định, Ngô Đình Cẩn lúc này mới nói:

- Đến ông cũng không biết thằng Tú là người của tôi. Chỉ có tui và thằng Giám đốc Nha cảnh sát và công an biết thôi. Thế mà tại rằng bọn Việt Cộng lại biết được?

Phan Thúc Định được đà:

- Ông Giám đốc Nha cảnh sát và công an thì còn lộ cho ai nữa. Biết đâu bọn Việt Cộng chỉ bắt Tú vì tình nghi hay tạm giữ vì một lý do gì đó.

Ngô Đình Cẩn lắc đầu:

- Bọn Việt Cộng không bắt tình nghi mô. Mất Lý Ngọc Tú là chúng ta mất một đầu mối đặc lực, một nguồn tin quý giá. Ông chưa biết đó thôi, thằng Tú khéo léo lắm.

Cẩn hậm hực thở dài. Nhìn cách hăn nhai trầu, nhìn con mắt hăn lì lợm, Định biết lúc này cơn tức giận đang dày vò hăn.

Hăn nót như nói với mình:

- Thế là mấy thằng cứng đầu, cứng cổ ở các trường đại học lại sắp nổi loạn, không làm thế nào mà nắm được chúng nó nữa.

Rồi như có chủ định, hăn quay ra bảo Phan Thúc Định:

- Trong một cuộc đấu, được thua là sự thường. Thua keo nì ta bày keo khác. Kế hoạch "Gió đã xoay chiều" của chúng ta vẫn phải tiến hành. Tui sẽ bàn với ông.

Chương 28 Các ông có tin tôi không?

Không hiểu vì sao mấy hôm liền Ngô Đình Cẩn trao đổi ý kiến với Phan Thúc Định tìm cách gấp rút liên lạc với Lê Mậu Thành. Giám mục Ngô Đình Thục cũng từ Vĩnh Long bay ra mật đàm với Cẩn. Chúng có vẻ nóng ruột chờ tin tức của tên họ Lê để âm mưu một việc gì đó. Theo ý chúng trao đổi với Định thì một trong những việc giao cho Lý Ngọc Tú là vào vùng Việt Cộng kiểm soát tìm cách bắt mối với Thành, mặc dầu đối với Tú, chúng giấu kín tên tuổi Lê Mậu Thành, chỉ dẫn đến một chỗ bí mật, với một mật hiệu như thế sẽ có người đến gặp.

Phan Thúc Định nghĩ đến Vân Anh. Dưới danh nghĩa ra thăm người yêu như lần trước, Vân Anh có thể đi công khai, liên lạc được với Lê Mậu Thành một cách dễ dàng. Phan Thúc Định đến gặp Vân Anh. Ngoài chuyện muốn nhờ Vân Anh ra gặp Thành, Định còn muốn thăm dò thái độ Vân Anh đối với anh. Anh vẫn chưa hiểu Vân Anh đã nắm được những gì về anh. Vân Anh đã bám sát anh, đã chụp ảnh anh ở một số nơi. Thái độ khó hiểu của Vân Anh khi đón anh ở cửa hiệu sách, rủ anh ra vườn hoa Nguyễn Hoàng, trao lại cho anh những tấm ảnh chụp được ấy mang ý nghĩa gì? Tuy anh rất tin ở hành động và cuộc sống hàng ngày của anh, nhưng anh vẫn phải tìm hiểu, thận trọng với những cặp mắt chung quanh nhìn vào anh và phải luôn luôn tự duyệt lại mình hàng ngày, trong từng sự việc. Vân Anh là người của ai? Nên xử trí với Vân Anh như thế nào?

Thấy Phan Thúc Định đến, Vân Anh có vẻ mừng rỡ. Cô tiếp Định ân cần như tiếp một người mình vẫn mong chờ, quý mến. Nhưng ngồi nói chuyện một lúc

thì Phan Thúc Định nhận thấy bên cạnh vẻ mừng rỡ ân cần ấy, Vân Anh có cái gì đổi khác. Khác cô Vân Anh thông minh, buồn bã ở Pháp. Khác cả cô Vân Anh tinh quái, khó hiểu trong tháng ngày gần đây. Vân Anh đã có một cái gì thay đổi? Cô ta có vẻ mệt mỏi, chán chường, ít nói và những lời cô nói mang màu sắc của sự tư duy hơn trước. Để thăm dò, Phan Thúc Định nói lên nhận xét đó của mình. Vân Anh khẽ gật đầu. Một nụ cười gượng thoáng trên môi. (Phan Thúc Định nhớ đến nụ cười rạng rỡ tinh nghịch lộ ra hàm răng trắng bóng của cô mà anh vẫn được nhìn).

- Anh tinh nhỉ! Nhưng anh không thể hiểu hết em đâu. Nói thật ra, mãi đến gần đây, em mới hiểu anh phần nào.

Định phá ra cười:

- Em nói gì mà quan trọng vậy? Đến anh, nhiều khi cũng không hiểu hết mình nữa là em.

Giọng nói của Vân Anh thay đổi:

- Anh đừng nói thế. Câu nói ấy phải để em nói: Chính em mới nhiều khi không hiểu nổi cả mình nữa. Em không nói đùa đâu. Còn anh, em biết rằng anh rất hiểu rõ anh, hiểu rõ từng việc anh làm. Tất cả hình như đều có một chủ ý nhất định.

Phan Thúc Định giữ nguyên thái độ vui vẻ:

- Vậy em hiểu anh như thế nào?

- Em nói rằng anh hiểu rõ anh, hiểu rõ công việc anh làm chứ em có nói rằng em hiểu rõ anh, hiểu rõ công việc anh làm đâu. Em chỉ nói em hiểu được một phần nào thôi.

- Chẳng lẽ anh khó hiểu đến thế ư?

Vân Anh lảng sang chuyện khác.

- Ngay đối với em, nhiều khi em thấy anh rất tốt, rất thân mật, nhưng cũng nhiều khi em lại thấy anh thờ ơ, xa lạ.

- Cảm giác đánh lừa em đấy thôi. Anh đối với em lúc nào cũng vẫn thế.

Vân Anh lắc đầu buồn bã:

- Em biết chứ! Hồi còn ở bên Pháp, anh đối với em khác. Từ ngày về nước, anh đối với em khác.

Phan Thúc Định nhìn thẳng vào mặt Vân Anh với thái độ của một người đặt ngay quân bài xuống chiếu:

- Bởi vì từ ngày về nước em cũng khác với em hồi còn ở Pháp.

Đôi mi dài của Vân Anh khép lại. Những ngày còn ở bên Pháp ư? Đúng! Có chỉ biết học, đi thư viện, nghĩ đến tương lai với những mộng mơ đẹp để đang chờ mình. Thế rồi... cô khác đi từ ngày nào nhỉ? Cô nghĩ đến những ngày ở Luân Đôn. Những buổi sương mù lạnh buốt. Những con người ít nói, lạnh lùng, kín

đáo. Một gã giáo sư người Anh tỏ vẻ chăm sóc Vân Anh đặc biệt. Gã thu xếp mọi tiện nghi nơi ăn chốn ở của Vân Anh khiến cô rất vừa ý và thấy đỡ cô đơn. Gã luôn luôn tặng quà cho cô. Thời kỳ đầu tiên, gã nói chuyện với cô về lịch sử, văn học, phong tục tập quán của nước Anh và hỏi cô về đất nước, con người Việt Nam. Dần dần câu chuyện xoay theo một chiều hướng khác. Không hiểu sao, gã hiểu biết khá rõ về gia đình cô. Gã tỏ vẻ ngậm ngùi thông cảm với nỗi đau của cô bị mất bố, gã khéo léo kích động mỗi hận thù trong người cô. Trong những đồng sách hẩn đưa mượn đã xen dần vào những sách của những tên phản bội nói về chủ nghĩa Cộng sản, về những người cách mạng, những cuốn sách tâng bốc hành động, cuộc đời của những tên gián điệp quốc tế như những anh hùng xả thân vì lý tưởng. Gã ca ngợi tài năng, trí thông minh của cô và nói rằng tài trí ấy có thể làm được những việc chấn động dư luận.

Gã hướng dẫn cô cách chụp ảnh (lúc đầu chỉ là chụp phong cảnh thôi), cách truyền tin (lúc đầu chỉ để giải trí trong những cuộc đi chơi cắm trại), cách quan sát khi vào một đám đông (lúc đầu chỉ đánh đố nhau về sự nhanh trí)...

Dần dần, vừa vì trí tò mò bị kích thích, vì tính hiếu động thích làm những việc khác thường của giới trẻ, vừa vì hận thù gia đình, Vân Anh đã bị gã giáo sư người Anh lôi kéo vào những hoạt động tình báo. Thế rồi, có những cuộc gặp gỡ bí mật giữa Vân Anh với vài "nhà trí thức, nhà nghiên cứu ngôn ngữ học" người Mỹ do gã giáo sư Anh giới thiệu, có những đợt huấn luyện ngắn ngày dưới danh nghĩa đi thăm những danh lam thắng cảnh mà học viên chỉ có một mình Vân Anh tham dự. Thế rồi, Vân Anh bí mật đi Mỹ trước khi về nước...

Từ đó, đầu óc Vân Anh không còn thanh thản, hồn nhiên như trước nữa. Cái nhìn cuộc đời và con người của Vân Anh không còn đẹp đẽ như trước nữa. Đầu óc Vân Anh luôn luôn căng thẳng, tính toán. Nhìn cuộc đời con người, Vân Anh luôn luôn nghi ngờ. Cuộc sống của Vân Anh luôn luôn phải giả tạo. Tâm hồn, tình cảm thật của Vân Anh luôn luôn phải che giấu nó đi. Và không hiểu sao, một mối lo sợ không căn cứ, không có tên gọi, không thành hình luôn luôn ám ảnh cô, muốn dứt nó ra mà không được, muốn quên nó đi cũng không xong.

Nhất là những ngày gần đây, ở nhà Cao Xuân Đẳng, nhìn thấy tất cả những thủ đoạn bỉ ổi của chú mình trong việc luồn lọt Ngô Đình Cẩn để chạy chọt một chân tình trường và làm giàu, nghe thấy lũ bạn bè thân tín của Đẳng bàn chuyện "áp phe" chính trị và buôn lậu, Vân Anh không còn thấy người chú ruột là đáng kính, đáng mến nữa. Cô tiếp xúc với thực tế của đất nước, với phong trào thanh niên, sinh viên, với đồng bào phật tử, với các giới... Cô cảm thấy tất cả cái khối lớn lao ấy đang đi theo một chiều, hừng hực, cuộn cuộn, mạnh mẽ như một làn sóng thủy triều cứ dâng lên, dâng lên mãnh liệt. Còn cô và một số người đi ngược lại cái khối lớn lao ấy, cô hết sức chơi với cản lại làn sóng thủy triều mãnh liệt đó. Một cảm giác cô đơn, lẻ loi thường hiện lên, bao vây lấy cô ngay cả lúc cô đứng giữa một đám đông. Nhưng cũng chẳng bao giờ cô có ý nghĩ hòa vào cái khối lớn lao đó, biến thành một giọt nước của làn sóng thủy triều mãnh liệt đó.

Trước đây, Vân Anh tưởng tình yêu là cao cả nhất, đẹp đẽ nhất, nhưng rồi cũng không phải như thế. Tình yêu trong người đàn ông khác trong người phụ nữ. Cuộc sống có nhiều cái thu hút, kéo người đàn ông đi hơn là tình yêu. Mấy năm xa cách, tìm lại Lê Mậu Thành, cô thấy Lê Mậu Thành cũng khác thời kỳ mới lớn lên cô gặp và khác xa cô tưởng tượng. Tâm hồn cô hướng về một người, một người mà có những kỷ niệm trong trắng. đẹp đẽ với cô trong dĩ vãng, một người mà cô vẫn thấy có cái gì đẹp đẽ khác thường, một người mà bất cứ lúc nào cũng chiếm được cảm tình đặc biệt trong cô. Hình ảnh người ấy thường hiện lên mỗi lúc cô cảm thấy cô đơn, lẻ loi, mỗi lúc nửa đêm cô tỉnh dậy, mỗi lúc cô bắt gặp một cơn gió mùa lang thang từ xa thổi về. mỗi lúc cô đi giữa một đêm trăng bát ngát gợi nhớ lại đêm tuyết trắng xóa những năm nào... Người ấy, đối với cô, thật là thân mật, gần gũi mà cũng thật là xa vời. Càng tìm hiểu về người ấy, cô càng thấy không hiểu nổi. Cô chỉ thấy rằng hình như con đường người ấy đi không giống con đường cô đi. Người ấy đang ngồi trước mặt cô đây.

Đôi mi dài của Vân Anh ngược lên nhìn Phan Thúc Định. Cô trả lời anh cũng bằng một giọng thẳng thắn như anh đã nói với cô:

- Đúng là như vậy, anh Định ạ. Từ ngày về nước, em có khác ở Pháp. Nhưng đối với riêng anh, em không bao giờ khác cả.

Rồi giọng Vân Anh thoáng xót xa:

- Sẽ có lúc em nói hết với anh. Nhưng chưa phải lúc này...

Phan Thúc Định thấy không nên đi sâu thêm vào câu chuyện theo hướng đó nữa. Anh chuyển sang chuyện Lê Mậu Thành và gợi ý để Vân Anh đi thăm hẳn. Vân Anh đã từ chối.

* * * * *

Rời khỏi nhà Vân Anh, Phan Thúc Định có đôi chút bâng khuâng. Những điều gì đã đến với Vân Anh? Anh cũng không hiểu hết được. Cô gái xinh đẹp, thông minh ấy đáng thương hay đáng giận? Nhưng anh nghĩ ngay đến những công việc trước mắt: cần một người ra liên lạc với Lê Mậu Thành. Một người mà Ngô Đình Cẩn cũng phải biết và đồng ý. Một người mà có thể ra phía bên kia đảng hoàng. Một người mà anh cũng phải tin cậy được phần nào. Một người mà đi về cả hai vùng đều có thể công khai. Anh không thể dùng những người mà Cẩn không hề biết. Cẩn sẽ không tin và đánh dấu hỏi vào ngay cả anh.

Tại sao anh lại biết những người ấy và lại dùng những con người ấy? Tại sao những người ấy lại có thể đi về vùng kiểm soát của Việt Cộng được? Anh cũng không thể dùng người mà ra ngoài vùng kia không có lý do chính đáng. Thật khó quá, Vân Anh đã từ chối rồi.

Óc Định chợt loé lên một ánh sáng: Mai Lan, vợ Lý Lâm. Chị ta có người quen biết ở vùng bên kia, chị ta có thể ra thăm được chứ! Chị ta lại là vợ gã vệ sĩ tin cẩn, trung thành của Cẩn. Con cái chị ta ở cả đây, ở cả trong tay kiểm soát của Cẩn. Chị ta có thể quen thuộc đường đi, lối về và các sinh hoạt ở vùng kia...

Phan Thúc Định quả quyết đến nhà Mai Lan.

* * * * *

Anh em dẫn một người phụ nữ khoảng ba mươi tuổi đến gặp Vũ Long. Chị ta xuất hiện ở vùng giải phóng huyện Hương Thủy, hỏi thăm cơ quan an ninh của ta. Đồng bào cảnh giác, nghi chị là gián điệp của địch tung ra, mật báo các đồng chí làm công tác an ninh trong khu vực. Các đồng chí đó đã khéo léo tìm cách đưa chị ta về cơ quan huyện. Chị đề nghị được gặp người phụ trách cao nhất của ngành an ninh ở vùng giải phóng để "báo cáo một việc quan trọng".

... Bây giờ, chị đang ngồi trước mặt đồng chí Vũ Long - người chỉ huy Ban công tác đặc biệt của Khu uỷ. Anh chăm chú quan sát chị phụ nữ này. Khuôn mặt chị phúc hậu nhưng đôi mắt chị sao thâm quầng, ngơ ngác, buồn bã? Búi tóc mượt đen búi một cách trề tràng chứng tỏ chị không chú ý gì đến nhan sắc của mình. Sau khi được nghe giới thiệu, nhìn mái tóc lốm đốm bạc, nhìn cặp mắt trầm lặng nhân ái của Vũ Long, chị có vẻ an tâm. Chị rụt rè nói:

- Tôi xin phép được nói chuyện một mình với... "ông".

Chị lúng túng không biết xưng hô với Vũ Long như thế nào. Vũ Long ra hiệu cho đồng chí đã đưa chị đến ra ngoài, mỉm cười hiền hậu:

- Tôi sẵn sàng nghe chị.

Chị vẫn rụt rè:

- Không hiểu các ông có tin tôi không?

Vũ Long nhìn thẳng vào mặt chị, nghiêm túc:

- Chị đã tìm đến chúng tôi nói chuyện như thế này, chúng tôi rất tin chị. Chị đừng e ngại gì cả. Chị hãy nói tất cả những điều gì chị muốn nói. Chúng tôi mong chị đừng giấu chúng tôi điều gì.

Chị ta hơi ngập ngừng, mắt nhìn xuống mặt bàn:

- Tôi phải nói trước với ông như vậy, bởi vì tôi là vợ người vệ sĩ thân tín của... Ngô Đình Cẩn.

Cặp mắt chị ta ngược lên chờ đợi sự phản ứng của Vũ Long. Chị hơi ngạc nhiên khi thấy cái điều mà chị nói ra tưởng có thể làm cho người cán bộ phụ trách này phải giật mình sững sốt thì ngược lại chị vẫn thấy anh điềm đạm như không, thản nhiên chăm chú nghe chị. Chị không thể biết rằng người ngồi trước mặt chị đã nhận được báo cáo về chị từ trước khi chị ra vùng giải phóng. Và ngay từ những bước đầu tiên của chị ở vùng giải phóng, đã có những cặp mắt bí mật theo dõi chặt chẽ từng cử chỉ hành động của chị. Chị cũng không thể biết được rằng việc chị vừa ra đến vùng giải phóng đã hỏi thăm tìm đến cơ quan an ninh là ra ngoài dự kiến của Vũ Long. Anh nghĩ thầm: "Người mà X.30 báo trước là sẽ ra đây! Chị ta chủ động tìm đến cơ quan an ninh? Một đòn cao tay mà X.30 không tính toán đến? Thế là thế nào?".

Tuy bề ngoài Vũ Long điềm đạm, thản nhiên như vậy, nhưng bên trong óc anh đang suy nghĩ và đặt ra nhiều giả thuyết. Dù trong trường hợp nào, anh cũng vẫn là người chủ động. Thấy Mai Lan ngừng lại, Vũ Long nói bằng một giọng rất bình thường:

- Xin chị cứ nói tiếp đi. Tôi vẫn nghe chị. Chị cứ yên tâm, không phải vì thế mà chúng tôi không tin chị đâu. Chúng tôi vẫn tin những điều mà chị sắp nói ra là thành thật...

Cặp mắt Mai Lan mới buồn bã làm sao! Chị nói:

- Trước đây, không bao giờ tôi hỏi các ông tin tôi không? Trước đây tôi cũng hoạt động cho kháng chiến, cũng là cán bộ, nhưng bây giờ thì khác rồi, bây giờ thì tôi phải hỏi các ông câu ấy. Ông hiểu cho nỗi đau xót của tôi.

Vũ Long thấy phải cần động viên chị. Giọng anh trầm xuống:

- Dù ở hoàn cảnh nào, nếu người ta muốn giúp ích cho đất nước, người ta vẫn giúp ích được. Chúng tôi hiểu chị.

Mai Lan cũng cảm thấy có thể nói hết được với người đang nói chuyện với chị. Không hiểu làm sao, tuy mới gặp người này lần đầu tiên nhưng chị đã có một ấn tượng rất tin, rất mến.

Chị nói dễ dàng hơn. Chị kể tóm tắt lại cho Vũ Long nghe cuộc đời riêng của chị. Niềm hạnh phúc khi lấy được người chồng cùng lý tưởng mà mình yêu. Những ngày công tác cho cách mạng dù có nhiều khó khăn nguy hiểm nhưng thật là sung sướng, say sưa. Những ngày sống khó khăn trở về Huế sau Hiệp định Genève năm 1954. Gánh hàng vải ở chợ Đông Ba và cái nhìn của Lý Lâm. Nỗi kinh hoàng khủng khiếp làm cả tâm hồn, thể xác chị đổ sập khi anh em họ Ngô giết chồng chị. Giông bão hành hạ tâm hồn chị trong những ngày nửa tỉnh nửa mê nằm trên giường bệnh bên cạnh hai đứa con thân yêu và cái bóng lù lù cam lạng của Lý Lâm. Nỗi đau khổ lớn lao như tự mình phải nhận lấy cho mình một bản án tử hình khi chị quyết định bằng bất cứ giá nào phải hi sinh thân mình để bảo vệ hai giọt máu của người chị yêu. Sự chịu đựng tưởng chừng không thể nào vượt qua nỗi khi phải sống bên cạnh Lý Lâm, trước những cặp mắt khinh bỉ của đồng bào.

Vũ Long im lặng nghe chị kể với một thái độ tôn trọng, mặc dầu những chuyện ấy, chị không nói ra, anh cũng đã biết rồi. Thái độ của Vũ Long như động viên chị nói hết. Chị kể cho Vũ Long lần đưa con đi cấp cứu gặp Phan Thúc Định. Phan Thúc Định thường đi lại giúp đỡ chị. Cả chị và Lý Lâm đều mang ơn anh ta.

Gần đây, Phan Thúc Định có nhờ chị ra gặp một người bạn quen biết cũ ở vùng giải phóng.

- Ông Định nói rằng ông chỉ tin có tôi và nhờ tôi - Mai Lan kể - Tôi vừa quen biết đường lối, vừa có người nhà ở ngoài này (thực tế tôi không còn có ai là người nhà ở ngoài này nữa) nên thuận lợi hơn những người khác. Ông Định rất tốt với tôi, là ân nhân của tôi nên tôi đã nhận lời. Nhưng sau đó, tôi có suy nghĩ: ông Định tốt với tôi và các con tôi nhưng dù sao ông ta vẫn là cố vấn

của Ngô Đình Cẩn. Ông cố vấn thân cận của Ngô Đình Cẩn sao lại quen biết một người cán bộ của ta và nhờ tôi ra hỏi thăm để làm gì? Tôi là người cũng đã cùng chồng tôi hoạt động bí mật. (Vũ Long thấy chị chỉ dùng danh từ "chồng tôi" để gọi người chồng cũ của chị, còn chị không dùng từ ấy để gọi Lý Lâm). Tôi thấy cách ông Định dăn dò tôi ra hỏi thăm người bạn của ông ấy ở ngoài này có những điều kỳ lạ như những mặt hiệu, những cuộc gặp gỡ hỏi thăm không bình thường, không đàng hoàng. Tôi đã suy nghĩ rất nhiều. Ông Định tốt với tôi thật, nhưng tôi còn vong linh của chồng tôi, còn hai đứa con của anh ấy như những người chứng giám cho tấm lòng của tôi, phán xét về cuộc đời của tôi và sau này tôi còn gặp các ông nữa chứ! Còn gặp chị gặp em, gặp bạn bè của anh ấy nữa chứ! Cho nên tôi đã tìm đến các ông, tôi muốn trình bày tất cả mọi việc, tôi muốn xin ý kiến các ông... như trước kia...

Vũ Long thấy rất rõ tất cả nỗi đau khổ, chân tình trong lời nói, trong tình cảm của Mai Lan. Ôi, tâm hồn con người Việt Nam! Tâm hồn con người Việt Nam thật kỳ lạ! Người phụ nữ Việt Nam này có thể chịu tất cả nỗi tủi nhục, đau đớn cho bản thân nhưng không bao giờ muốn để cho chồng con phải tủi nhục, đau đớn vì mình, có thể chịu bao nhiêu lời dè bieu, khinh bỉ cho bản thân nhưng không bao giờ chịu để mang tiếng là phản lại cách mạng, phản lại đất nước. Chị vẫn chờ ngày phán xét, mặc dầu hàng ngày chị luôn luôn quẩn quại trước sự phán xét của chính lương tâm mình. Chị vẫn mong mỗi ngày ấy, trước mắt con cái mình, bạn bè của chồng mình, chị em cùng hoạt động cũ với mình, mình được vô tội. Chị khao khát được trở về làm một người bình thường trong hàng ngũ của ta. "... Tôi muốn trình bày tất cả mọi việc, tôi muốn xin ý kiến các ông... như trước kia". Giọng nói tha thiết, đau xót ấy của Mai Lan, vẻ mặt rạng rỡ của chị kết hợp với những báo cáo về chị mà Vũ Long đã đọc làm tan những nỗi nghi ngờ còn lại của anh về chị. Anh nhìn thẳng vào chị, nói những lời chân tình:

- Nếu chị muốn chúng tôi coi chị "như trước kia" như hồi "anh ấy" còn sống, tôi đề nghị chị đừng gọi chúng tôi là "các ông". Chúng tôi có biết anh ấy, có biết khá rõ về chị... Chúng tôi cũng là những người bạn của anh ấy...

Cặp mắt buồn bã của Mai Lan ngược lên nhìn Vũ Long, ngáy ra một phút. Ở đầu khoé mắt của chị một giọt nước mắt ứa ra, to dần và chảy dài xuống gò má. Thế rồi vẻ buồn bã biến mất trên cặp mắt ấy. Chúng ánh lên một chút rạng rỡ. Ấy là niềm vui sướng lớn lao của một người đã lấy được lòng tin của tập thể đối với mình. Chị xúc động nói với Vũ Long:

- Cảm ơn... các anh.

Không khí e dè ngượng ngập mất đi. Chị bắt đầu nói chuyện thoải mái, tự nhiên. Chị kể cho Vũ Long nghe Phan Thúc Định nhờ mình gặp ai, cách gặp như thế nào, nói năng ra sao. Đôi lúc, môi chị đã thoáng một nụ cười hiểm hoi và đáng quý. Lúc này, chị quên cả Lý Lâm, quên cả hoàn cảnh cay đắng của chị.

Vũ Long nghe thấy việc của mình dễ đi rất nhiều. Một vài chỗ, anh lấy sổ tay ra ghi. Anh hỏi thêm Mai Lan một số chi tiết. Anh trao đổi ý kiến với Mai Lan nên làm như thế nào.

Chương 29 Kỷ vật cũ của người bạn bên núi Ngự Bình

Ở giữa ngã ba đường đất mòn ven rừng, gần một xóm đồng bào ở vùng dưới tản cư lên, có gian hàng vừa cắt tóc vừa bán quà bánh và nước lá chè xanh, dựng bằng tre, lợp lá, bề ngoài lụp xụp như bất cứ một gian hàng bán nước nào ta gặp trên các nẻo đường nông thôn Việt Nam. Chủ nhà đã đứng tuổi, khoảng ngoài năm mươi, lúc nào cũng đeo cặp kính lão, mặt vuông, môi mỏng, tóc húi cao. Vóc người gầy to cao, có vẻ chậm chạp, lù đù, lúc nào cũng mặc bộ quần áo bà ba đen, có vẻ không chú ý đến việc gì khác ngoài cái tông-đơ, cái kéo của gã. Tuy vậy, nếu ai là người tinh ý thì thấy gã tuy đang cặm cụi như có vẻ tập trung vào công việc của mình đang làm, nhưng tất cả những câu chuyện của khách hàng ngồi bên ghế hàng nước của vợ gã đều không lọt khỏi tai gã. Ngược lại với vóc người to lớn của chồng, vợ gã bé nhỏ, gầy yếu như người có bệnh lao. Mụ cũng ít nói, chỉ lặng lẽ rót nước, bày mấy cái kẹo, bao thuốc lá ra mời khách. Hai vợ chồng gã không con, ai hỏi thì đáp là có đã mấy lần nhưng đều không nuôi được cả. Gian hàng ấy, hai vợ chồng gã dựng đã lâu, từ ngày xóm này có nhiều đồng bào nơi khác tản cư đến. Hai vợ chồng ít tiếp xúc, chẳng hay đi đâu, tối đến đóng chặt cửa nên cũng chẳng ai để ý đến họ. Người ta gọi gã là "ông Sinh cắt tóc". Ngoài cửa hàng gã có treo cái biển nhỏ với mấy chữ "Cắt tóc" bằng sơn đỏ. Đồ đạc trong nhà cũng chỉ có cái giường, cái chõng tre, một cái tủ bằng ván, thường lúc nào cũng khóa chặt, mấy cái quần áo luộm thuộm.

Mai Lan tìm đến cửa hàng của "ông Sinh cắt tóc" đó. Chị đứng nhìn cái biển treo ở cửa, nhận ra dấu hiệu người ta dẫn chị. Chị nhớ lại sau khi nhận lời với Phan Thúc Định ra vùng giải phóng thì một buổi tối, Phan Thúc Định lái xe đến đón chị. Anh ta đưa chị đến một căn nhà riêng, ở đó có một người khoảng sáu mươi tuổi, mặc áo thầy tu, bệ vệ ngồi chờ. Chị nhìn khuôn mặt bì bì, lông mày rậm, quai hàm bạnh, cặp môi dày của người mặc áo thầy tu thấy hao hao giống khuôn mặt Ngô Đình Diệm mà nhà nào ở trong thành phố cũng phải treo ảnh. Người đó chăm chú nhìn chị, cái nhìn làm chị không giữ nổi sự e thẹn của giới tính. Lão hỏi chị về gia đình. Được sự dẫn trước của Phan Thúc Định, chị nói về Lý Lâm và mấy đứa con. Lão hỏi chị về đường đi lối lại ra vùng giải phóng. Lão hỏi chị về những người quen của chị trước kia ở ngoài đó. Lão đặt ra một số câu hỏi có tính chất giả thuyết yêu cầu chị trả lời: nếu Việt Cộng hỏi giấy và lý do ra ngoài đó thì nói thế nào? Nếu Việt Cộng nghi ngờ giữ lại thì sẽ đối xử ra sao? Nếu không tìm thấy những người định liên lạc thì sẽ làm gì? Nếu tìm thấy rồi, nhận các thứ của người ta trao cho mà lỡ bị bắt thì sẽ xử trí như thế nào? Nếu có người theo dõi thì đối phó như thế nào?

Sau khi thấy những câu trả lời của Mai Lan vừa ý mình, người mặc áo thầy tu có vẻ bằng lòng. Lão nói với chị:

- Con thấy việc làm này có khó khăn gì với con không? Con có ngần ngại gì không? Nếu có phần ngại gì thì cha không ép. Không à? Tốt lắm! Chúa sẽ phù

hộ cho con! Con hoàn thành được việc này về thì con sẽ được thưởng rất nhiều tiền, con muốn hàng chục vạn đồng cũng được. Cha sẽ can thiệp để con có thể chung vốn buôn bán với mấy cửa hàng vải lớn.

Lão dặn chị tỉ mỉ khi ra vùng giải phóng thì đến đâu, cách nhận xét những dấu hiệu để liên lạc như thế nào... Cuối cùng lão đưa chị một tập giấy bạc và một viên thuốc tròn như viên dầu cá, nói:

- Con cầm lấy trước ít tiền mà mua sắm cho con cái. Đây mới chỉ là một phần nhỏ cha tặng riêng con trước, sau này, con sẽ nhận những phần lớn hơn. Còn viên thuốc này, con cầm lấy, cất cẩn thận, đề phòng lúc nào bị Việt Cộng bắt, con hãy ngậm vào miệng và cắn dập nó ra. Ấy là cha nói phòng xa thế thôi. Con cứ yên trí, các con con đã có cậu và ông Định đây lo lắng chu tất.

Rồi lão dặn một lời cuối cùng:

- Con cũng nên nhớ rằng những kẻ phản bội sẽ bị trừng phạt nghiêm khắc. Thôi, con có thể về được. Cầu Chúa phù hộ cho con!

Mai Lan im lặng. Cầm số tiền và viên thuốc theo Phan Thúc Định đi ra. Ngồi trên xe hơi đưa chị về nhà, Phan Thúc Định hỏi:

- Chị nhớ tất cả những điều Đức Cha dặn chớ?

- Dạ, có!

- Chị làm ơn nhắc lại những lời Ngài dặn tôi nghe xem nào: đến đâu, gặp người như thế nào, nói những gì?

Mai Lan nhắc lại không sai một lời. Sau đó, chị nói:

- Tôi nghe lời ông dặn nên vừa rồi Đức Cha nói gì, tôi im lặng nghe. Bây giờ, tôi xin gởi lại ông số tiền này. Tôi ra đi tìm giúp ông người bạn cũ của ông là để tạ cái ơn ông đã nhiều lần giúp gia đình chúng tôi chứ không phải vì những đồng tiền này.

Phan Thúc Định gạt đi:

- Tôi hiểu tấm lòng tốt của chị và tôi cảm ơn chị đã giúp tôi. Tôi hoàn toàn không bao giờ dám đánh giá thấp chị, có ý nghĩ xấu là chị giúp tôi vì thế này, thế nọ. Nhưng đây không phải là tiền của tôi. Đức Cha cũng muốn giúp tôi, tạo điều kiện cho tôi tìm được người bạn cũ của tôi thôi. Chị cứ cầm lấy, nếu cần tiêu gì chị cứ tiêu, nếu chị không muốn tiêu, chị cứ để đấy, biết đâu chẳng có lúc cần đến. Chị chỉ cho tôi xin lại cái viên thuốc vừa rồi và chị đừng cho ai biết là chị đã đưa nó cho tôi.

* * * * *

Mai Lan đã tìm đến cửa hàng nửa cắt tóc, nửa bán hàng nước này. Chị nhận ra cái biển cắt tóc sơn đỏ, nhìn kỹ người chủ nhà đeo kính lão, tóc húi cao. Lúc ấy, bên hàng cắt tóc vắng không có ai và bên hàng nước cũng không có khách. Chị lại gần gã chủ đang mài chiếc dao cạo trên một viên đá mài. Chị nói nhỏ vừa đủ lão nghe thấy:

- Chào ông, tôi có ít thuốc trụ sinh [1] của Nhật Bản muốn bán, ông có mua không?

Nói xong chị cố tình quay chiếc làn xách tay có buộc ở tay một miếng kim loại trắng có hình nửa chữ thọ cho gã nom thấy. Nghe chị hỏi, lão giật mình, quay lại. Cặp kính trắng trệ xuống sống mũi, gã ngược mắt nhìn chị từ đầu xuống đến chân. Gã lắc đầu:

- Ở đây tôi chỉ cắt tóc thôi, không mua bán gì cả.

Nói xong, gã lại cúi xuống tiếp tục mài con dao cạo vào viên đá mài. Mai Lan ngạc nhiên. Sự việc diễn ra không đúng như lời người mặc áo thầy tu dặn chị. Hay là chị nhầm? Chị thử lại lần nữa, và vẫn giữ chỗ quai làn có buộc miếng kim loại ra phía trước, nói:

- Tôi có thuốc trụ sinh của Nhật Bản muốn bán. Có người mách bảo ông cần mua.

Gã chủ nhà lần này không ngẩng đầu lên, giọng có vẻ hơi bức như bị làm phiền:

- Tôi đã nói với chị là tôi không mua bán gì cả.

Mai Lan thất vọng. Chị đứng tần ngần, không biết nên xử trí ra sao. Có lẽ phải về không chẳng? Không biết làm gì hơn, chị quay gót.

Chị vừa quay ra thì gã thợ cạo đứng dậy, bỏ dao vào ngăn kéo, rửa tay. Gã ra cửa nhìn theo chị. Gã thấy Mai Lan đi vợ vẫn như người mất phương hướng. Quãng đường vắng ngắt không có một bóng người.

Vùng này, đồng bào ở dưới đồng bằng tản cư lên làm nhà ở rải rác cái này cách cái kia hàng trăm mét vì sợ địch thả bom, bắn phá. Chị ta chẳng rẽ vào nhà ai. Rõ ràng đây là một người từ nơi khác đến. Cách ăn mặc, điệu bộ đi đứng đó phải là con người thành phố. Gã thợ cạo nhìn quanh một lượt. Vẫn không có một bóng người. Lúc này, Mai Lan đã đi đến một cánh đồng thông...

Lão chủ quán bước ra khỏi nhà, đuổi nhanh theo chị. Lão không theo con đường chị đang đi mà đi tắt theo một lối khác. Mai Lan đang đi trên đồi thông, có tiếng gọi đằng sau:

- Này chị bán thuốc!

Chị giật mình quay lại. Gã thợ cạo đang rào bước để kịp chị. Đến gần chị, gã nói nhỏ:

- Tôi mua thuốc trụ sinh của chị. Chị đưa tôi xem nào.

Tim Mai Lan đập rộn lên. Chị tháo mảnh kim loại thuốc ở quai làn ra đưa cho gã. Gã cầm lấy và lấy trong túi áo của gã ra một mảnh kim loại khác. Gã chắp hai mảnh vào nhau thấy vừa khít, nét hai nửa chữ thọ khớp vào nhau làm một. Gã đưa trả lại chị mảnh kim loại, thái độ khác hẳn:

- Xin lỗi chị. Chị biết rằng nghề của chúng ta cẩn thận không phải là thừa. Bọn chúng nó tinh quái lắm! Chị theo tôi.

Mai Lan đi theo gã. Gã dặn chị:

- Ai hỏi, chị bảo là cháu gọi tôi bằng chú. Gọi ngay từ bây giờ cho quen đi, tuyệt đối không được lẩn. Tìm đến chú để hỏi thăm chồng là bộ đội kháng chiến tập kết ra Bắc, đã bốn, năm năm nay không có tin tức...

- Dạ, Đức Cha cũng dặn như thế.

- Chị vừa mới lên đến đây?

- Dạ. "Cháu" vừa mới đến đây và tìm ngay đến nhà "chú".

- Đức Cha dặn chị đi có việc gì?

- Ngài dặn ra gặp "chú" để "chú" đưa đi gặp "người bạn cũ bên núi Ngự Bình".

Gã thọt cạo ờ ờ mấy tiếng trong cổ. Mai Lan vẫn nói tiếp:

- "Chú" cứ nói với người đó là "cháu" đã ra và "người bạn cũ" của ông ta muốn xin lại ông ta "những kỷ vật cũ".

Gã thọt cạo lại ờ ờ mấy tiếng trong cổ họng.

Gã đưa Mai Lan quay trở về cửa hàng, bảo mụ vợ:

- Mụ này, "cháu" nó đến thăm.

Và gã quay sang bảo Mai Lan:

- Cháu chào "thím" đi. Nghỉ ngơi rồi ở đây ăn cơm với "chú thím".

Mụ vợ gật đầu đáp lại lời chào của Mai Lan. Hình như mụ đã có thói quen không bao giờ hỏi lại chồng điều gì. Mụ cứ ngồi lẳng lặng, bé nhỏ sau cái chõng hàng nước. Gã chồng chỉ chỗ cho Mai Lan để làn, đưa chị vào sân, chỉ cho chị bể nước chỗ bếp thổi cơm. Gã nói:

- "Chú" lấy gạo, "cháu" thổi cơm ăn. Tối hôm nay "cháu" ngủ lại đây với "thím". "Chú" đi vắng này một lúc.

Gã lấy củi, lấy gạo, lấy nồi cho Mai Lan thổi cơm, ra dặn mụ vợ mấy câu gì đó rồi đi.

Mai Lan đi thổi cơm. Mụ chủ nhà ngồi ngoài nhà trông nhà.

Cơm chín một lúc mới thấy gã thọt cạo về. Gã nói nhỏ với Mai Lan: "xong rồi" và giục mọi người đi ăn cơm.

Ăn xong, gã hỏi Mai Lan:

- Đức cha dạo này có khỏe không?

- Ngài khỏe lắm. - Mai Lan đáp.

- Đức Cha có dặn gì riêng tôi không?

- Ngài dặn rằng ngài rất bằng lòng và tin tưởng "chú".

Gã có vẻ không chú ý gì đến điều đó, sau cặp kính lão, đôi mắt gã ngược lên thăm dò:

- Chỉ có thể thôi à?

- “Cháu” đã nói hết đâu... Ngài nói rằng số tiền của “chú” hàng tháng ngài vẫn để riêng ra. Nếu chú muốn gửi ngân hàng lấy lãi hoặc muốn góp vốn với công ty kinh doanh nào thì ngài sẽ giúp.

- Còn các con tôi?

Mai Lan nhắc lại những lời lão thầy tu dặn:

- Cậu lớn sắp được đi tu nghiệp ở trường võ bị bên Hoa Kỳ. Cậu thứ hai cũng sắp tốt nghiệp trường Đà Lạt.

Sau cặp kính lão, đôi mắt gã lấp lánh.

Từ lúc đó cho đến tối, gã không hỏi gì thêm Mai Lan nữa. Đến tối, gã đóng cửa, để Mai Lan nằm ngủ với mụ vợ gã trên giường, gã bắc chiếc chõng tre nằm ngay sát cửa. Mai Lan lạ nhà, nóng ruột, nghĩ ngợi mông lung không sao ngủ được. Cạnh chị, mụ chủ nhà, còm nhom, co quắp ngáy.

Mai Lan ở lại đã ba hôm vẫn chưa gặp được “người bạn cũ bên núi Ngự Bình”. Hàng ngày, lão Sinh vẫn ở nhà, thấy ai là cán bộ vào quán, gã đều hỏi thăm tin tức của người cháu rể “tập kết ra Bắc”. Rồi chỉ vào Mai Lan, gã giới thiệu:

- Vợ nó đó... Tội nghiệp! Không rõ chồng nó ở nơi mô mà hỏi không ai biết đến.

Đêm ấy, vào lúc 12 giờ, Mai Lan đang thao thức thì bỗng nghe có tiếng gõ cửa se se. Gã chủ nhà bật ngay dậy, nghe từng tiếng một. Sau khi nhận đúng ám hiệu, gã không châm đèn, nhẹ nhẹ rút then cửa. Một bóng người dong dỏng cao lách vào. Cánh cửa đằng sau cái bóng khép nhanh lại. Một ánh đèn pin nhỏ bằng hạt đỗ, ở một chiếc đèn đã được bật cẩn thận, soi đường.

Gã chủ nhà sẽ lay Mai Lan. Mai Lan vẫn để ý tất cả mọi việc xảy ra nhưng giả vờ như lúc ấy mới choàng tỉnh dậy. Tiếng gã thì thào:

- Mang hàng mẫu đi theo tôi!

Vẫn ánh đèn pin nhỏ như hạt đỗ soi đường, ba bóng người đi xuống bếp. Đêm tối làm Mai Lan không nhìn rõ mặt người mới đến. Người mới đến hỏi chị:

- Nghe nói chị có thuốc trụ sinh của Nhật Bản muốn bán. Chị làm ơn cho tôi xem.

Tiếng nói từ tốn thanh nhã chứng tỏ của một người có học. Mai Lan đưa mảnh kim loại ra. Người lạ mặt đó lấy và cũng so vào miếng kim loại gã cầm ở tay. Ánh đèn pin soi vào. Chữ thợ khếp làm một. Ánh đèn pin tắt đi và người lạ mặt đưa trả mảnh kim loại cho Mai Lan. Gã quay về phía chủ nhà:

- Anh ra gác ngoài cửa cho tôi.

Gã chủ nhà lẳng lặng vâng lệnh, đứng lên.

Còn lại hai người, người lạ mặt hỏi Mai Lan:

- Chị cho biết chị cần gì?

Mai Lan đồng ý nói:

- "Người bạn cũ bên núi Ngự Bình" hỏi thăm ông và muốn "xin ông những kỷ vật cũ".

Người ấy có vẻ xúc động. Gã ngồi im một chút rồi nói:

- Tôi vẫn mong tin! Tôi mong tin quá!

Gã lại hỏi:

- Bạn tôi có nhắn gì tôi nữa không?

- Có! Nhắn với ông là sắp đón ông về. Ông chuẩn bị để về.

Người lạ mặt thở mạnh. Gã móc từ túi áo trong ra một ống sắt nhỏ dài, giống như bất cứ một ống đựng hai mươi viên thuốc tân dược nào, đưa cho Mai Lan:

- Chị đưa hộ tôi "kỷ vật" này cho bạn tôi. Chị phải giữ hết sức cẩn thận, đây là tính mệnh của chị, của tôi đấy. Chúng ta có thể chết chứ không để "kỷ vật" này lọt vào tay người khác.

Người lạ mặt đứng dậy, nói rất nhỏ:

- Chị cất kỹ đi. Đừng cho lão chủ nhà biết. Không phải sợ lão phản đâu, nhưng nguyên tắc là người nào biết việc của người ấy. Đêm nay chị không ngủ thì càng tốt. Sáng mai, chị nên lên đường về sớm. Tôi xin nhắc lại: hết sức cẩn thận nhé! Đó là tính mệnh của chị đấy! Còn tôi... việc xong rồi, tôi sẽ xóa hộp thư sống này... Chị báo cáo với anh bạn của tôi như vậy.

Mai Lan không hiểu gã định nói gì ở câu cuối "sẽ xóa hộp thư sống này", định hỏi lại thì gã đã chìa tay ra:

- Thôi, chào chị. Hẹn tái ngộ ngày tháng lợi.

Người lạ mặt quay ra. Cái bóng dong dỏng cao của gã nhòa lẫn với bóng tối. Gã đứng lại dặn chủ nhà mấy câu gì đó. Tiếng mở cửa nhà nhẹ. Bóng đêm tối đen nuốt lấy gã.

Sáng hôm sau, Mai Lan dậy từ sớm, lên đường trở về nhà.

* * * * *

Ngô Đình Thực thận trọng mở cái ống sắt nhỏ như ống thuốc viên tân dược ấy ra. Trước cặp mắt chăm chú của Ngô Đình Cẩn, lão moi ra một cuộn phim nhỏ xíu mà bề ngang chỉ bằng 8 mm. Sau khi dùng một chiếc kính lúp đặc biệt soi vào cuộn phim ấy qua ánh đèn, lão không giấu nổi vẻ vui mừng:

- Tốt lắm! Tốt lắm! Lạ Chúa!

Lão nói tiếp:

- Phải đưa phòng chuyên môn phóng to ngay ra!

Lão móc tiếp trong ống ra một tờ giấy to, mỏng, gấp rất cẩn thận. Lão trải tờ giấy ấy ra bàn. Tờ giấy trắng ghi những con số, những chữ mà người khác nhìn vào thấy rất lộn xộn, vô nghĩa: "... 57 Sa Đéc, Trường Sơn, tín hiệu 448, núi Vọng Phu, Sài Gòn nắng, Pleiku, Ngô Tông Chu, Nguyễn Ánh, 721 Cửu Long..."

Ngô Đình Thục móc từ túi ngực bên trong áo thụng đen ra một quyển sổ tay bìa da rất đẹp. Lão đọc từng chữ trên tờ giấy và tra trong quyển sổ tay như tra từ điển. Mỗi một chữ hiện ra làm nét mặt lão rạn rở thêm một chút. Lão đọc hết một lần, đọc lại một lần nữa và giảng giải cho Ngô Đình Cẩn nghe. Niềm vui sướng của lão thầy tu truyền cho gã em. Ngô Đình Thục nhấn mạnh:

- Lạy Chúa! Phải hành động ngay rồi! Kế hoạch "Gió đã xoay chiều" của chúng ta vẫn chưa hoàn toàn thất vọng. Trên mặt trận quân sự, chúng ta sẽ thử sức quyết định với bọn Việt Cộng.

Rồi lão gật đầu, tay vuốt ve chiếc thánh giá lủng lẳng trước ngực:

- Thế mới biết chú Diệm nghĩ xa thật! Giáo sư Lê tuy không tổ chức được một hệ thống người của ta như điều mong muốn nhưng đã làm được việc lớn này: cung cấp cho chúng ta những tin tức, hoạt động, tổ chức và địa điểm, vị trí một số cơ quan của Việt Cộng. Đề nghị của giáo sư tấn công vào căn cứ địa của Việt Cộng cũng phù hợp với kế hoạch "Gió đã xoay chiều" của chúng ta. Đó là cái nút của kế hoạch. Cuộc tiến công tiêu diệt bộ não của Việt Cộng này mà thành công thì bọn Việt Cộng sẽ bị tê liệt, thì tất cả những thất bại của ta trong việc thực hiện kế hoạch "Gió đã xoay chiều" từ trước đến nay đều vô nghĩa lý. Đánh một đòn bất ngờ bẻ đầu chúng nó ra thì bọn tay chân chúng ở trong vùng ta kiểm soát chỉ có cuống quýt chui vào rọ của chúng ta thôi! Chúng ta phải ghi công cho giáo sư Lê, một người quốc gia chân chính, một người đã quên thân mình cho sự nghiệp chống Cộng cao cả.

[1] Tức là thuốc kháng sinh.

Chương 30 Một quả đấm hạ hai quân thù

Một hội nghị đặc biệt được triệu tập cấp tốc. Tham gia hội nghị có năm người: Ngô Đình Cẩn chủ tọa, Giám mục Ngô Đình Thục, cố vấn Phan Thúc Định, đại tá Lê Quang Tung, trung tá Phan Quang Đông, trưởng phòng 2 của Trung phần. Một cuộc hội nghị bàn việc thực hiện nốt điểm quan trọng của kế hoạch "Gió đã xoay chiều" hòng gỡ lại toàn bộ việc thất bại của kế hoạch đó. Kế hoạch đó đã thất bại trong việc tiêu diệt các cơ sở của cách mạng và phong trào đấu tranh của thanh niên, sinh viên trong nội thành, thất bại trong việc ngăn chặn ảnh hưởng sự phát triển của cách mạng ở các vùng giáp ranh. Anh

em họ Ngô định cứ tiếp tục kế hoạch hy vọng điểm chốt này sẽ “xoay chiều” lại có lợi cho chúng.

Mở đầu buổi họp, Phan Quang Đông báo cáo một tin “mật” làm anh em họ Ngô phải cau mày suy nghĩ:

- Kính thưa Đức Cha, kính thưa cậu, con mới được tin thiếu tá Smith, chỉ huy lực lượng đặc biệt của nước bạn đồng minh Hoa Kỳ, định tập kích vùng chiến khu Động Chuối, vùng mà tin tức tình báo cho biết có một số cơ quan đầu não của Việt Cộng đóng... ông ta sẽ hành quân tối mai, kế hoạch hành quân là sẽ cho máy bay lên thẳng chở một đơn vị lực lượng đặc biệt của ông ta chỉ huy, bí mật đổ xuống một khu vực, từ đó đột nhập vào các nơi nghi có cơ quan của Việt Cộng.

Ngô Đình Thục lẩm bẩm:

- Tại sao hắn lại tự nhiên định mở cuộc hành quân thế hử? Tin chắc chắn chưa?

Phan Quang Đông khẳng định:

- Thưa Đức Cha, tin chắc chắn ạ. Con có người nằm ngay trong lực lượng đặc biệt của Smith, cho nên mọi hoạt động của đơn vị ấy, chúng con nắm được.

Ngô Đình Cẩn bực bội:

- Không thể cho bọn Smith làm như rứa được. Chúng định hót tay trên của chúng ta, muốn gây ảnh hưởng, muốn giành lấy tiếng tăm cho riêng chúng. Gần đây, chúng đã tìm cách nói xấu lực lượng đặc biệt do Tổng thống đặt ra. Chúng ta phải cho chúng biết tay...

Phan Thúc Định im lặng nhìn vẻ bực bội của Ngô Đình Cẩn, suy nghĩ. Từ lâu, anh đã biết sự mâu thuẫn giữa anh em họ Ngô với bọn CIA trong việc chỉ huy lực lượng đặc biệt. Nội dung của sự mâu thuẫn bắt nguồn từ việc muốn nắm độc quyền ăn cắp viện trợ.

... Khi Ngô Đình Diệm được Mỹ đưa về nắm chính quyền bù nhìn thì cái “quân đội Cộng hoà” là do Pháp tổ chức, nằm trong lực lượng Liên hiệp Pháp. Mặc dù Pháp đã phải cuốn gói và họ Ngô nhiều lần chấn chỉnh, cái tổ chức lai căng quân đội ấy vẫn gồm những sĩ quan và hạ sĩ quan cũ do Pháp đào tạo, cất nhắc, nuôi dưỡng. Dùng bọn này mà họ Ngô vẫn không tin, không an tâm. Kinh nghiệm những năm 1955-1956 đã cho họ Ngô thấy rõ điều đó.

Trong bọn này, có những tên vẫn bí mật liên lạc với Phòng Nhì Bộ Quốc phòng Pháp, có những tên không phục tùng họ Ngô và mang nhiều tham vọng cá nhân, có những tên lại chuyển mình nhanh, đã bán mình và làm gián điệp ngay cho CIA và DIA. Lật đổ Ngô Đình Diệm thì lúc này chúng chưa dám làm, nhưng chúng luôn luôn chờ cơ hội, luôn luôn có thể trở mặt làm bất cứ cái gì, kể cả nổ súng vào đầu anh em họ Ngô bất cứ lúc nào chủ chúng bật đèn xanh cho chúng, trong khi miệng chúng vẫn hát bài “Suy tôn Ngô tổng thống”. Vì vậy, Ngô Đình Diệm muốn lập lên một lực lượng quân sự riêng do tay chân thực sự của hắn nắm, vừa là để bảo vệ cho hắn, vừa có thể khai lấy thêm tiền viện trợ Mỹ. Ngô Đình Diệm quyết định thành lập “lực lượng đặc

biệt” riêng của hẳn, không nằm dưới sự chỉ huy của “Bộ Tổng tham mưu quân lực Cộng hoà”, mà có bộ chỉ huy riêng do Lê Quang Tung cầm đầu, đóng ở Sài Gòn. “Lực lượng đặc biệt” này gồm toàn lính bản xứ do Mỹ trang bị và huấn luyện. Năm lực lượng đó, mỗi năm, anh em họ Ngô nắm thêm được hàng trăm triệu đôla Mỹ.

Mặt khác, CIA cũng đưa vào miền Nam “lực lượng đặc biệt Mỹ” gồm toàn lính Mỹ đã được huấn luyện tại trại Fort Brag về cách chống du kích, cách đánh ở vùng rừng núi và đồng lầy.

Bọn này được quyền chọn toàn những đứa giết người không chùn tay, những đứa lưu manh, có án tích, những đứa muốn được tự do cướp của, hiếp dâm các dân tộc khác, như cha ông chúng đối với người da đỏ. Ngô Đình Diệm biết rằng bọn mũ nồi xanh Mỹ này vào miền Nam sẽ rất có lợi cho hẳn, giúp hẳn đàn áp phong trào du kích ở miền Nam, nhưng cũng có điều không lợi cho hẳn là bọn chúng chính lại là một công cụ của CIA kiểm soát lại anh em họ Ngô, san sẻ mất một phần đôla viện trợ và thọc tay vào đường lối của anh em họ Ngô ở miền Nam, trong khi anh em họ Ngô muốn hoàn toàn giữ độc quyền ăn cắp viện trợ, độc quyền giăng vây cánh của mình ra khắp miền Nam.

Do đó, ở miền Nam có hai thứ “lực lượng đặc biệt”. Hai thứ “lực lượng đặc biệt” cùng giống nhau là đặc biệt hung hãn, tàn ác, đặc biệt được trả lương cao và dung túng cho tha hồ làm bậy với dân, nhưng lại luôn luôn dòm ngó nhau, chửi bới khinh miệt nhau, tranh ăn với nhau. Bọn “lực lượng đặc biệt” chính cống Hoa Kỳ thì coi thường bọn “lực lượng đặc biệt” bản xứ là nhút nhát, là chỉ biết ngửa tay xin tiền, xin đạn.

Bọn “lực lượng đặc biệt” bản xứ thì chửi bọn “lực lượng đặc biệt” chính cống Hoa Kỳ là chỉ giỏi đi ăn cướp và đốt phá, giết chóc bậy bạ vì có những lần chúng cướp của, giết người và đốt cả nhà những gia đình có người đi lính ngụy. Bọn CIA giám sát mọi hoạt động của “lực lượng đặc biệt” bản xứ. Anh em họ Ngô cũng không kém, chỉ thị cho tay chân cài người vào trong đám thông dịch viên, phục vụ viên của các sĩ quan, hạ sĩ quan lực lượng đặc biệt Mỹ để dò xét, theo dõi các “chiến hữu đồng minh”...

Ngô Đình Thục trầm tĩnh hơn Ngô Đình Cẩn. Lão không để lộ vẻ bức bối ra ngoài như gã em. Đôi lông mày lão cau lại. Trông vẻ mặt lão như luôn luôn có một âm mưu gì đang hình thành, đang được nghiền ngẫm, suy tính. Đúng như vậy, lão quyết định ngay:

- Tất nhiên chúng ta không thể để họ vượt mặt chúng ta như thế được. Hôm nay, mời các ông đến đây họp cũng chính là để bàn một cuộc hành quân quyết định vào chiến khu Việt Cộng. Đáng lẽ chúng ta bàn cả vấn đề ấn định nên mở cuộc hành quân vào một ngày nào thuận lợi, nhưng bây giờ thì không phải bàn nữa, chúng ta không thể hành quân sau Smith được rồi. Chúng ta cũng sẽ mở cuộc tấn công ngay tối mai. Ông Đông! Ông có nắm được Smith sẽ hành quân vào lúc mấy giờ không?

Phan Quang Đông đáp:

- Thừa Đức Cha, nếu không có gì thay đổi thì thiếu tá Smith định 0 giờ 30 đêm mai rạng sáng ngày kia máy bay cất cánh. 1 giờ, máy bay sẽ hạ xuống địa điểm quy định.

Ngô Đình Thục quay sang như dặn dò Cần:

- Nếu không có gì thay đổi thì chúng ta sẽ cho hành quân trước Smith một tiếng đồng hồ. Chúng ta hãy làm trước ông bạn đó và để quân của ông bạn xuống thì mọi việc đã xong rồi.

Và lão nhìn mọi người:

- Các ông thấy thế nào?

Mọi người đáp lại:

- Đức Cha thật là cao kiến!

- Đức Cha dạy đúng quá. Như vậy, chúng ta vừa đánh một đòn bất ngờ vào chiến khu Việt Cộng, vừa cho người Hoa Kỳ một bài học không được coi thường chúng ta. "Nhất cử lưỡng tiện".

Mặt Ngô Đình Cần rạng rỡ:

- Chúng ta đặt tên cho cuộc hành quân này là cuộc hành quân "Một quả đấm hạ hai quân thù". Được chứ, các ông?

Không đợi mọi người bày tỏ ý kiến, hăn như nắm chắc phần thắng lợi trong tay, phân công:

- Đại tá Tung chịu trách nhiệm hoạch định kế hoạch hành quân từ lúc bắt đầu cho đến lúc kết thúc và sau đó sẽ về báo cáo kết quả với Ngô tổng thống. Trung tá Đông chịu trách nhiệm cung cấp đầy đủ mọi tin tức tình báo cho đại tá Tung, giúp đại tá hoạch định kế hoạch hành quân đảm bảo trăm phần thắng. Còn ông Định, ông chuẩn bị sáng ngày kia, sau khi nhận được những tin thắng lợi đầu tiên của cuộc hành quân gửi về, mở cuộc họp báo, công bố chiến thắng ngay để gây tác động tinh thần trong dân chúng.

Ngô Đình Thục thêm:

- Đồng thời, ông phải làm ngay một báo cáo gửi trực tiếp cho ngài Allen Dulles với những nhận định, kết luận sao cho ngài phải coi đó là những kinh nghiệm quý báu cho công cuộc chống Cộng ở châu Á và thế giới.

Không khí cuộc họp nhộn nhịp hẳn lên, Ngô Đình Thục công bố những tài liệu vừa nhận được "từ chiến khu Việt Cộng gửi về". Phan Quang Đông đi lấy bản đồ quân sự - một cái bản đồ rất chi tiết, tỉ mỉ, từng khu vực địa hình Quảng Trị - Thừa Thiên do Bộ quốc phòng Mỹ in ra - Mấy người xúm quanh chiếc bản đồ. Rừng núi trập trùng, những con đường mòn ngang dọc, những ngòi suối quanh co hiện ra... Nhưng dưới những màu xanh lá cây chỗ đậm, chỗ nhạt của rừng núi Việt Nam mênh mông kia có những gì thì bản đồ không thể ghi được.

Những ngón tay chỉ trỏ trên tấm bản đồ. Những cặp mắt nhìn chăm chú từng ký hiệu. Mấy câu hỏi nêu ra vắn tắt. Cuối cùng, năm ngón tay trùng trục, béo mẫm của Ngô Đình Thục úp lấy một khoảng rừng xanh xanh.

* * * * *

Chiều hôm đó, Phan Thúc Định đến nhà riêng Smith ở đại lộ Khải Định. Hai người đã biết nhau trong những cuộc tiếp tân của Ngô Đình Cẩn và trong những cuộc họp riêng giữa Cẩn với bọn cố vấn Mỹ.

Smith rót một cốc uity-xki và nheo mắt mèo nhìn anh.

Cái mũi to và đỏ như quả cà chua của hãn phạp phòng đánh hơi:

- Ông Định thân mến! Chỉ nhìn cặp mắt ông, tôi cũng có thể biết ông đến đây chắc là có việc. Nhưng xin ông hãy uống cùng tôi một cốc uity-xki đã. Xin mời ông!

Phan Thúc Định đỡ lấy cốc rượu, chưa uống ngay, nói:

- Vâng, tôi đến để từ giã ông đây.

- Ông đi Mỹ chẳng?

- Không! Tôi lên chiến khu Việt Cộng.

- A ha! Hay lắm! Bao giờ ông đi và ông đi bằng gì? Ông không sợ Việt Cộng cắt cổ ông à?

Phan Thúc Định mỉm cười:

- Nếu sợ thì tôi đã không đi, ông Smith ạ. Tối mai, đúng giờ G, chúng tôi sẽ cất cánh, và chúng tôi sẽ xuống địa điểm X, chúng tôi sẽ đợi ông ở đấy. Nếu mọi chuyện diễn biến theo đúng kế hoạch của chúng tôi, thì chúng tôi sẽ cùng ông chạm cốc tại chiến khu C của Việt Cộng. Sáng ngày kia, chúng tôi sẽ vừa họp báo công khai tuyên bố về chiến thắng rực rỡ của quân lực cộng hòa Việt Nam vừa có thể gửi một bản báo cáo ghi công cho quân lực cộng hòa Việt Nam tới Bộ quốc phòng Hoa Kỳ và ngài Dulles.

Smith đặt vội cốc rượu xuống bàn, không để ý đến rượu sắp tràn cả ra ngoài, mở to đôi mắt xanh lét nhìn Phan Thúc Định không chớp mắt, cái mũi to của hãn cũng ngừng phạp phồng như nín thở:

- Sao? Ông lên chiến khu với ai? - Smith ngạc nhiên hỏi.

- Với lực lượng đặc biệt của ông Cẩn - Phan Thúc Định ung dung trả lời rồi anh nhấn mạnh thêm - Và chúng tôi sẽ đoạt được chiến công đáng lẽ ở trong tay ông.

- Sao các ông lại biết tối mai lực lượng đặc biệt do tôi chỉ huy đó đột kích vào chiến khu C của Việt Cộng?

Phan Thúc Định mỉm cười, nửa kín, nửa hở:

- Chính tình báo của ông đã tiết lộ cho ông Cẩn biết. Cuộc đời thiếu gì những kẻ hai mặt. Nhưng thôi, tôi không thể cho ông biết cụ thể là ai được. Ông chỉ cần biết rằng: ông Cẩn sẽ cho ông biết lực lượng đặc biệt Việt Nam của ông ta không phải là "chấy rận" như các ông thường bảo!

Đôi mắt mèo của Smith ánh lên một tia lửa phản nộ cực kỳ nham hiểm. Hắn ngửa cổ, nốc một hơi cạn cốc ulyt-xki, đưa lòng bàn tay quạt ngang môi, chép miệng mấy cái. Đặt mạnh chiếc cốc không xuống bàn, hắn chắp tay sau lưng đi lại những bước dài trong căn phòng như một con thú dữ bị nhốt trong chuồng. Đột nhiên, hắn đứng lại, hạ giọng nói với Phan Thúc Định:

- Ông Định, cảm ơn ông đã cho tôi biết những điều đó. Tôi rất hiểu ông và ông chắc cũng hiểu chúng tôi. Ông được ông Ngô Đình Diệm quý mến nhưng ông Nhu không ưa ông về chuyện bà ấy nên mới đưa ông ra đây. Ông được ông Diệm bảo trợ nhưng bọn Fishiel, Lansdale có ý nghi ông. Ở miền Trung này, liệu ông đã biết được thực bụng ông Cẩn đối với ông như thế nào chưa?

Phan Thúc Định ngắt lời hắn:

- Xin lỗi ông, Ngô tổng thống, ngài cố vấn đặc biệt và ngài đại diện đặc biệt ở Trung phần này rất quý mến và hoàn toàn tin cậy tôi. Tôi không hiểu ông nói điều ấy với ý định gì? Nếu ông hy vọng tìm thấy ở giữa chúng tôi cô điều gì thì ông sẽ thất vọng vì lắm lần.

Smith không thay đổi thái độ:

- Không! Ông hãy để cho tôi nói hết đã! Người Hoa Kỳ chúng tôi vốn là những người thực dụng. Tôi chỉ muốn "đặt những quân bài trên mặt bàn" với ông. Bởi vì tôi cũng không ưa gì bọn Fishiel, Lansdale, chính bọn này đang tìm cách trù tôi. Đáng lẽ tôi phải lên trung tá từ lâu rồi. Thăng Thomas còn kém sau tôi nhưng nó cùng cánh với thăng Lansdale nên nó lên vùn vụt. Chúng nó cứ nay Sài Gòn mai Washington, kéo bè kéo cánh với nhau xén vào hết quỹ này lại quỹ khác, nay đi nghỉ ở Tokyo mai đi tìm gái lạ ở Phi Luật Tân, còn tôi thì vẫn là thiếu tá quèn nằm rừng nằm rú, không có khoản nào gửi "băng" [1] cả. Bọn đều!

Hắn nắm tay lại đập xuống bàn làm chiếc cốc nảy lên. Phan Thúc Định đặt cốc rượu mình đang cầm trên tay xuống hỏi:

- Tôi có thể giúp ông được gì?

- Có chứ! Xin ông cho biết lực lượng đặc biệt của ông Cẩn xuống chiến khu C tối mai vào lúc mấy giờ? Ở tọa độ nào và dấu hiệu ở dưới đất như thế nào?

Phan Thúc Định cười lớn:

- Ông Smith, ông xem tôi là con nít sao? Ông không muốn cho tôi sống trên trái đất này hay sao?

- Không! Tôi không có ý gì muốn hại ông cả. Nhưng ông hiểu cho tôi, nếu bọn ông Cẩn thành công trong vụ này thì bọn Fishiel, Lansdale không để cho tôi yên. Kỳ tăng thưởng tới, chúng lại gạt tôi ra.

Phan Thúc Định không cười nữa, nghiêm túc:

- Chúng ta có thể giao ước với nhau được. Tôi cũng xin “đặt quân bài trên bàn” với ông. Tôi sẽ nói cho ông những điều ông muốn biết. Nhưng ông biết đấy, các ông Fishiel, Lansdale cũng không ưa gì tôi, các ông ấy đặt những tai mắt để theo dõi tôi. Ông cũng là người của CIA. Ông có thể cho tôi biết những “tai mắt” ấy là ai không? Và ý đồ của các ông Fishiel, Lansdale đối với tôi?

Đến lượt Smith mỉm cười, gật gù:

- “Mai đũa” [2] Định! Ông khá lắm! Ông biết mua những thứ gì cần mua đấy!

Hắn chìa bàn tay lông lá ra phía Định:

- Chúng ta có thể làm ăn với nhau lâu dài. Đồng ý không? Ông có những cái ông biết mà tôi cần, tôi có những cái tôi biết mà ông cần. Trong việc trao đổi này, cả hai bên đều không sợ thiệt, đều có lợi, phải không ông Định? (Định nắm lấy bàn tay của hắn). Vậy, tôi xin báo cho ông biết: Phạm Xuân Phòng thì chết rồi... Bọn Fishiel, Lansdale đang đặt Vân Anh theo dõi ông và ý đồ của chúng là nếu phát hiện được ông có vấn đề gì thì thủ tiêu ông ngay lập tức.

- Bọn các ông ấy nghĩ về tôi như thế nào?

- Qua thằng Thomas hé ra thì bọn Fishiel, Lansdale cho rằng ông là một anh quốc gia cực đoan, ông chỉ trung thành với ông Diệm và đất nước Việt Nam của ông thôi, chứ không có thiện cảm với Hoa Kỳ. Ông là người của Pháp đào tạo.

Phan Thúc Định bật cười:

- Những điều ông cho tôi biết chẳng có gì mới lạ đối với tôi cả. Tôi chờ đợi ở ông những tin tức khác cơ. Nhưng thôi được, vì mối quan hệ lâu dài với ông sau này nên tôi xin trả lời ông những điều ông muốn biết, mặc dù điều ông trao lại cho tôi chưa xứng đáng. Đây: đêm mai, đúng 22 giờ, máy bay chúng tôi cất cánh. Đúng 22 giờ 30, máy bay chúng tôi sẽ hạ cánh xuống tọa độ 75, giữa ba đồng lúa, trên một vùng đất bằng rộng khoảng 500 mét vuông.

Smith móc trong túi áo ra một cái tẩu thuốc có hình đầu lâu người ra, nhét thuốc vào tẩu, bật lửa châm. Hắn rít một hơi dài, thông thả nhả khói như ra chiều suy nghĩ. Phan Thúc Định hỏi:

- Ông Smith, ông định thế nào? Tôi sẽ góp ý kiến với ông.

Smith lại rít thuốc nữa. Mắt hắn long lên:

- Phải bảo vệ uy tín của lực lượng Mỹ, ông Định ạ. Có lẽ anh em Ngô Đình Diệm quên rằng những sĩ quan “lực lượng đặc biệt” tốt nghiệp ở trường Pho Bơ-rắc ra, không chịu thua ai cả. Đúng 22 giờ, chúng tôi sẽ hạ cánh xuống tọa độ 75. Chiều mai tôi sẽ cho máy bay trinh sát đi chụp hình địa điểm và rải xuống trước ba đồng lân tinh làm hiệu, 22 giờ 30 lực lượng đặc biệt của Cẩn nhảy xuống, tôi sẽ diệt luôn, trước khi diệt bọn Việt Cộng.

Phan Thúc Định mỉm cười:

- Và diệt cả tôi nữa chứ!

- Không, ông Định thân mến! Ông chưa cần chết vội, vì tôi đang cần sự có mặt của ông bên cạnh ông Ngô Đình Cẩn. Tôi sẽ xin trao đổi với ông một cách xứng đáng. Người Hoa Kỳ chúng tôi vốn sòng phẳng trong những chuyện đó. (Smith nheo một bên mắt mèo lại, nháy làm hiệu một cách tinh quái). Và lại, bà Lệ Xuân cũng không muốn ông hi sinh một cách vô ích như vậy đâu!

Hắn rót một cốc rượu nâng lên trước mặt Phan Thúc Định. Định cũng nâng cốc mình, chạm cốc hắn:

- Nói vậy thôi, tôi không dại gì đi theo lực lượng đặc biệt của ông Cẩn đâu! Tôi đã nói tôi còn quan hệ với ông lâu dài cơ mà.

* * * * *

Ở nhà Smith ra, Phan Thúc Định nhìn đồng hồ đeo tay: còn năm phút nữa thì đúng 17 giờ. Anh ghi những hàng chữ gì đó vào một mảnh giấy nhỏ rồi phóng xe nhanh ra phía bờ sông Hương. Ở một quãng đường vắng vẻ, có một người đàn ông đứng tuổi, đội mũ sụp xuống trán, đeo cặp kính cận mắt, đang chấp tay đằng sau lưng đi bách bộ. Phan Thúc Định nhìn con đường phía sau xe mình không có gì đáng chú ý, đậu xe lại dưới gốc cây phượng đỏ ven đường. Người đàn ông đeo cặp kính cận mắt đi sát anh. Chỉ trong nháy mắt, mảnh giấy Phan Thúc Định vừa ghi đã được trao cho người đó. Người đàn ông đó chẳng phải ai xa lạ, chính là ông chủ quán sách, người ngoài khó nhận ra được ngay chỉ vì chiếc mũ đội sụp xuống trán và cặp kính trắng được thay bằng cặp kính mát.

Phan Thúc Định mở cửa xe, đi bộ ra đứng ở bờ sông Hương như một người rời rã nhàn tản. Anh khoanh tay đứng nhìn những tia nắng chiều lấp loáng trên dòng sông thơ mộng.

* * * * *

Trong đêm tối, mấy đống hỏa lân tinh sáng một màu xanh lét, ma quái. Cả khu rừng bất chợt náo động vì tiếng máy bay. Những chiếc máy bay lên thẳng sà xuống một bãi cỏ rộng. Cánh quạt máy bay quạt ngả nghiêng cây cỏ. Bánh xe của chúng chưa chạm đất thì từ bụng chúng, những tên lính mũ nồi xanh Mỹ, nối đuôi nhau ào ào nhảy xuống. Bọn lính được trang bị rất đầy đủ, gọn nhẹ, rất phù hợp với cuộc chiến đấu trong rừng: tiểu liên cực nhanh, súng trường tự động, súng cối cá nhân, dao găm, lựu đạn... Những bộ quần áo loang lổ lom khom chạy một quãng dài, tay nắm chặt súng, ngón tay bám lấy cò. Chúng sẵn sàng phóng ra tất cả hỏa lực chúng mang theo, nhưng tim chúng đập rất mạnh. Mặc dầu là những đứa hung hăng, táo tợn nhất, có những đứa đã mang vài ba cái án giết người, cướp của ở Hoa Kỳ, mặc dầu đã được huấn luyện kỹ về cách đánh rừng, đánh đêm nhưng rừng núi và đêm tối ở xứ sở nhiệt đới này vẫn là điều đầy đe dọa khủng khiếp đối với chúng. Không ít thằng trong bọn chúng đã bị rừng núi, đêm tối nơi đây nuốt mất xác.

Những tiếng hô, tiếng gọi ngắn vang lên rồi tắt đi rất nhanh. Tiếng vũ khí va chạm lách cách. Tiếng thở phì phò. Tiếng cò, tiếng lá lao xao. Tất cả những âm thanh đó hỗn độn chen vào nhau chìm đi trong từng đợt tiếng máy bay.

Chiếc máy bay đồ quân cuối cùng đã quay trở về căn cứ. Trên bầu trời đêm, chỉ còn một chiếc máy bay do thám lượn lờ, nghiêng cánh nghe ngóng. Bọn lính mũ nồi xanh Mỹ đã bám được mặt đất và bố trí xong. Liên lạc vô tuyến giữa chúng với chỉ huy sở của chúng đã thông suốt. Tim chúng đỡ đập hơn vì bước đầu kế hoạch hành quân diễn ra đúng như chúng đã định. Chúng dọn ngay mấy đồng lửa lân tinh nhanh chóng di tản và trụ lại nấu mình trong bóng tối chờ đợi. Giờ đây, chúng đã lẫn mình vào cây cỏ bóng đêm.

Nhưng đêm tối và núi rừng ở xứ sở này vẫn là hoàn toàn bí mật đối với chúng. Ngay từ lúc chúng ở bụng máy bay chui ra đã có những cặp mắt theo dõi chúng, những chiếc mũ tai bèo kín đáo chuyển động, những mũi súng lăm lăm chĩa về phía chúng. Núi rừng vẫn im lặng. Không phải chỉ riêng có bọn lực lượng đặc biệt Mỹ kia chờ đợi.

Khoảng gần một tiếng đồng hồ sau, giữa cái im lặng của núi rừng lại vang lên tiếng máy bay, trước nhỏ sau to. Những chấm đèn máy bay xuất hiện giữa trời đêm tiến lại gần. Một người dong dỏng cao như nút từ trong bóng tối dày đặc ra, nhanh nhẹn như một con mèo đêm, chạy ra phía bãi cỏ rộng. Bóng đen lom khom cúi xuống. Một ánh lửa loé lên. Cứ thế, trên bãi cỏ đã bốc lên ba đồng lửa. Vừa kịp mấy chiếc máy bay lên thẳng đến nơi. Bóng đen nằm xuống để tránh cơn gió lốc của những chiếc cánh quay. Mấy chiếc máy bay hạ xuống giữa ba đồng lửa. Cỏ gãy giụa hạ mình xuống. Từ ngang bụng máy bay, những tên lính lực lượng đặc biệt của Ngô Đình Cẩn hàng một chui ra. Mấy chiếc máy bay lên thẳng đồ xong quân, nhanh chóng nhấc bánh khỏi mặt đất.

Bọn lính lực lượng đặc biệt ngụy chưa kịp tập hợp xong đội hình thì bọn lính đặc biệt Mỹ nổ súng. Chúng bắn dữ dội, bắn không tiếc đạn. Bọn lính ngụy hỗn loạn vì bất ngờ. Chúng như bị cả một lưới đạn ụp lên đầu, thi nhau ngã gục. Những tiếng thét khủng khiếp. Những cánh tay cầm súng giơ lên chới với. Tất cả đều bị đạn chìm xuống.

Giữa lúc đó, một ánh pháo hiệu xanh từ trong rừng sâu rạch bóng đêm bay vút lên cao. Đạn từ những ngả nào mà bọn Mỹ không biết được dội vào đầu chúng. Đến lượt bọn Mỹ hỗn loạn. Chúng chạy nháo nhào. Những viên đạn rất trúng đích. Những bóng người cao lớn liên tiếp ngã vật xuống. Những chiếc mũ tai bèo xuất hiện thấp thoáng sau những gốc cây. Nhiều thằng Mỹ nhảy bổ vào giữa đám lính ngụy mà chúng vừa xả súng tiêu diệt. Đạn đuổi theo chúng không rời. Đạn vạch ra những tia đỏ lừ vun vút dán vào nhau trong đêm tối. Có thằng giơ vôi hai tay lên trời. Có thằng đầu gối khuỵu xuống. Có thằng nằm chết gí dưới đất không dám nhúc nhích.

Kế hoạch hành quân “Một quả đấm hạ hai quân thù” kết thúc. Chỉ còn những tiếng hô đánh, gọng của các chiến sĩ giải phóng.

* * * * *

Sáng hôm sau, hơn bốn chục nhà báo trong nước và ngoài nước đến Nha Thông tin Trung phần theo giấy mời khẩn vừa gửi cho họ tối hôm trước. Họ mang đầy đủ máy ảnh, máy ghi âm, máy quay phim... Trong giấy mời, họ thấy ghi sẽ loan báo một tin quan trọng. Tin quan trọng gì vậy? Người nọ hỏi người kia.

Hoa Kỳ tăng thêm viện trợ? Cải tổ nội các của Ngô Đình Diệm chẳng? Ngô Đình Diệm đưa thêm những đạo luật mới? Hay Ngô Đình Diệm vừa dập xong một cuộc đảo chính của các phe phái chống đối? Hay cặp Ngô Đình Nhu - Trần Lệ Xuân sắp tung ra một trò gì mới?... Mọi người phỏng đoán nhưng không ai biết được là việc gì.

Những nhà báo nước ngoài hỏi những nhà báo trong nước, tưởng những nhà báo trong nước sẵn tin giỏi hơn. Những nhà báo trong nước hỏi những nhà báo nước ngoài vì tưởng những nhà báo nước ngoài nắm được nhiều bí mật hơn.

Lẫn trong các nhà báo đến họp, Vân Anh gọn ghẽ và lộng lẫy trong một bộ quần áo đúng thời trang. Chiếc máy ảnh Đức đắt tiền đeo qua vai, vẻ đẹp kiều diễm quý phái của cô làm mọi người chú ý. Nhưng đôi mắt có hàng lông mi dài dưới vầng trán rạng rỡ thông minh của cô hình như không nhìn ai cả.

Cô đi qua những cặp mắt chiêm ngưỡng cô với một vẻ lạnh lùng, thờ ơ. Vẻ lạnh lùng thờ ơ đó của cô càng làm tôn cô lên, càng làm nảy thêm những cặp mắt chiêm ngưỡng.

Đến giờ rồi mà buổi họp báo vẫn chưa khai mạc.

Năm phút qua, mười phút qua... Mười lăm phút qua... Các nhà báo xôn xao hỏi các công chức của Nha Thông tin. Các công chức của Nha Thông tin cũng không hiểu lý do, chạy hỏi Giám đốc. Giám đốc Nha Thông tin ra mắt các nhà báo nhưng là để xin lỗi:

- Đề nghị quý vị ráng cho mười phút nữa. Bởi vì cuộc họp báo hôm nay không phải do Nha Thông tin chúng tôi triệu tập. Chúng tôi chỉ thừa lệnh Cụ lớn đại diện Chính phủ trung ương ở Trung phần, triệu tập các vị để báo một tin quan trọng khẩn cấp. Tin đó là tin gì, chúng tôi cũng không được rõ. Sẽ có người của Cụ lớn đại diện sang chủ trì cuộc họp, thông báo với các vị. Xin các vị ráng đợi mười phút nữa.

Gã nấn lại cà vạt, cúi đầu một cách rất trịnh trọng như anh kếp ra giới thiệu tuồng hát. Chính gã cũng sốt ruột. Tin gì vậy? Chính gã cũng muốn biết. Gã gọi điện thoại sang Tòa Đại diện.

Gã có biết đầu lúc đó, sóng gió đang nổi lên trong phòng riêng của Ngô Đình Cẩn. Thế là một lần nữa lại sa vào bẫy của Việt Cộng. Tối hôm trước, sau khi ban hành lệnh hành quân cho lực lượng đặc biệt. Ngô Đình Thục và Ngô Đình Cẩn xoa tay đi ngủ. Chúng yên trí giao cho tên Lê Quang Tung trực tiếp điều khiển cuộc hành quân và chắc mẩm sáng mai Lê Quang Tung sẽ đến sớm để báo cáo kết quả đã diệt được cả hai đối thủ. Cuộc họp báo cáo tin chiến thắng sẽ mở một chiến dịch tâm lý chiến vang dội. Ngô Đình Diệm sẽ điện ra khen ngợi. Bọn Fishiel và Lansdale sẽ không còn coi thường tài lãnh đạo miền

Trung của Ngô Đình Cẩn nữa. Quỹ viện trợ sẽ được duyệt dễ dàng. Bọn Việt Cộng bị một võ bất ngờ, bị diệt tận hang ổ. Bọn hoạt động trong thành phố sẽ mất hết chỗ tựa hoặc sẽ ra hàng, hoặc sẽ lần lượt sa vào lưới của Cẩn. Kế hoạch “Gió đã xoay chiều” kết thúc thắng lợi...

Mặt khác, Cẩn trả được mối thù ăm ức bao lâu nay với bọn lực lượng đặc biệt Mỹ.

Ai ngờ, nửa đêm, điện réo vang phòng ngủ của Ngô Đình Cẩn. Bọn Lê Quang Tung, Phan Quang Đông xin gặp ngay để báo cáo tình hình khẩn cấp. Ngô Đình Cẩn chồm dậy, biết là có việc chẳng lành. Ngô Đình Thục ngủ tại một gian buồng riêng trong Tòa Đại diện cũng được đánh thức dậy. Cả Tòa Đại diện nhốn nháo. Điện gọi Phan Thúc Định đến làm việc gấp.

Khi Phan Thúc Định đến thì Lê Quang Tung và Phan Quang Đông đang báo cáo với hai anh em họ Ngô. Tin tức thật bi đát: đúng giờ đã định, máy bay chở bọn lực lượng đặc biệt của Cẩn đến địa điểm đổ quân. Tín hiệu của mặt vụ dưới đất đúng như đã giao ước. Không có gì đáng nghi cả. Cuộc hành quân, được liên lạc chặt chẽ với chỉ huy sở lực lượng đặc biệt. Đích thân Lê Quang Tung ngồi bên cạnh đài vô tuyến liên lạc với tên đại úy Đại đội trưởng cánh quân đổ bộ. Khi máy bay bảo vệ đã thấy tín hiệu dưới đất, Lê Quang Tung hạ lệnh cho đổ quân. Vừa nghe tên đại úy báo cáo đổ quân xong thì Lê Quang Tung đã giật nảy mình thấy tiếng hấn thắt thanh trong máy vô tuyến: “Đại bàng! Đại bàng!... Quạ đen đây! Quạ đen đây! Báo cáo Đại bàng: quạ đen bị bắn dữ dội. Không biết tại sao? Có lẽ bị rơi vào bẫy. Chung quanh tôi ngã hết! Bị tiêu diệt mất! Đề nghị cho ứng cứu gấp!...” Thế rồi tiếng máy tắt. Lê Quang Tung gào vào trong máy: “Quạ đen! Quạ đen! Đại bàng đây! Đại bàng đây!... Quạ đen! Quạ đen!...”. Nhưng vô ích, hoàn toàn vô ích. Lê Quang Tung dẫn mạnh chiếc ống nghe xuống. Hấn hạ lệnh nối đường dây liên lạc với bọn không quân. Bọn lái máy bay lên thẳng báo cáo về nghe thấy rất nhiều tiếng nổ loạn xạ dưới mặt đất, không hiểu tình hình ra sao cả. Súng bắn cả lên máy bay nên chúng cũng hoảng hốt tháo lui cho nhanh.

Mắt Lê Quang Tung long lên. Làm thế nào bây giờ? Ứng cứu ư? Làm sao ứng cứu được trong đêm tối như thế này trong khi không nắm được một chút tin tức gì ở nơi đó cả. Ném thêm quân xuống thì chẳng khác gì nhắm mắt đem nướng quân. Mà bọn ở dưới thì xem chừng đã bị tiêu diệt hết rồi? Lực lượng Việt Cộng ở nơi đó ra sao? Tại sao Việt Cộng biết và giăng bẫy được? Chuyện này ăn nói với cậu, với Tổng thống ra sao?

Hấn cho gọi Phan Quang Đông đến. Phan Quang Đông cũng không hiểu được những gì đã xảy ra. Bên sở chỉ huy lực lượng đặc biệt Mỹ cũng có vẻ nhốn nháo, hốt hoảng. Lê Quang Tung và Phan Quang Đông chỉ còn biết đến báo cáo ngay tình hình với Ngô Đình Cẩn.

Cả đêm, điện thoại gọi đi, gọi về tấp nập.

Máy bay trinh sát được lệnh cất cánh.

Phòng Hai, Phòng Sáu vùng chiến thuật 1 sôi động.

Đến sáng thì tin tức đã rõ ràng: Cả đội quân Mỹ và đội quân nguy hiểm xuống vùng chiến khu Việt Cộng đều bị tiêu diệt hoàn toàn.

Ngô Đình Cẩn và Ngô Đình Thục ngồi lặng đi. Thế là cuộc hành quân “một quả đấm hạ hai quân thù” mà chúng đặt vào bao nhiêu tin tưởng đã có kết quả ngược lại, với đầy đủ ý nghĩa của cái tên đó. Thế là bước dứt điểm của kế hoạch “Gió đã xoay chiều” thất bại sâu cay, kéo theo sự thất bại hoàn toàn của toàn bộ kế hoạch đó. Gần ba trăm tên lính mũ xanh Mỹ lẫn “quốc gia” bị tiêu diệt. Toàn bộ vũ khí, trang bị rơi vào tay Việt Cộng. Ai biết được số súng đó rơi vào tay Việt Cộng rồi sẽ đẻ ra bao nhiêu khẩu súng khác nữa? Vùng căn cứ Việt Cộng vẫn vững vàng. Bọn Việt Cộng nằm vùng trong thành chuyển này lại được thể trời dậy, làm mưa làm gió. Gió đã xoay chiều thực rồi...

Quai hàm Ngô Đình Thục bạnh ra. Tay Đức giám mục nắm chắc lại. Thế là thế nào? Tại sao bọn Việt Cộng quái quỷ như biết được tất cả những dự định của mình? Tại sao? Hay tên giáo sư kia đã ăn ở hai lòng? Không có lẽ nào! Hay có đứa nào “của ta” đã hở hên lộ bí mật? Hay Việt Cộng đã chui được vào các cơ quan của ta?... Những câu hỏi ấy cần được giải đáp, cần làm cho ra lẽ. Mấy trăm thằng lính chết không nghĩa lý gì, sẽ mộ ngay những thằng khác, nhưng nếu cứ đà này thì mình thất bại mất... Tất cả những việc ấy ta sẽ làm sau. Việc trước mắt là...

Lão bảo Ngô Đình Cẩn:

- Cho không quân ném bom xuống xóa sạch trận địa đi!

Phan Thúc Định hỏi:

- Thưa Đức Cha, nhờ còn những binh lính Hoa Kỳ và của ta bị thương hoặc sống sót ở đó?

Nét mặt Ngô Đình Thục không thay đổi:

- Không sao! Đẳng nào chúng cũng rơi vào tay bọn Việt Cộng rồi. Việc cần làm ta cứ phải làm!

Tiếng chuông điện thoại reo. Ngô Đình Cẩn cầm lấy ống nghe. Tiếng gã Giám đốc Nha Thông tin ở đầu kia rụt rè, lắp bắp nói về cuộc họp báo. Ngô Đình Cẩn quay sang phía Phan Thúc Định:

- Ông tới giải quyết cho tôi cuộc họp các ký giả.

Phan Thúc Định hỏi:

- Thưa cụ lớn. giải tán họ được không ạ?

Ngô Đình Cẩn lắc đầu:

- Không nên! Bởi vì đã mời các ký giả ngoại quốc đến. Nếu giải tán, họ sẽ sục sạo ra chuyện và sẽ đưa những tin không có lợi cho mình.

- Thưa cụ lớn, xin cụ lớn cho hướng nói chuyện với họ!

- Ông cứ nói về cuộc hành quân và công bố ta hoàn toàn chiến thắng. Ngoài chúng ta ra, ai biết được. Họ có lên đó mô mà họ biết.

Lúc Phan Thúc Định đứng lên thì điện thoại từ Sài Gòn gọi trực tiếp cho Ngô Đình Cẩn. Tụi Mỹ ở Huế đã báo tin cho Lansdale và Fishiel biết. Ngô Đình Diệm hỏi tình hình. Lansdale và Fishiel muốn biết rõ sự thực vì phải báo cáo ngay cho tòa đại sứ Mỹ biết tình hình nghiêm trọng này để kịp thời báo về Hoa Thịnh Đốn. Chúng nói: "Chúng tôi sẽ cử người ra Huế ngay để tìm hiểu tình hình".

* * * * *

Phan Thúc Định bước vào phòng họp báo. Anh nhìn thấy Vân Anh ngay. Anh gật đầu chào cô. Cặp mắt Vân Anh nhìn lại anh mới buồn làm sao! Như muốn nói điều gì mà không nói ra được. Như trù mẩn. Như hờn tủi. Định nghĩ thầm: "Gần đây, Vân Anh có điều gì thay đổi khác thường? Tại sao cô ta nhìn mình như vậy nhỉ? Nhưng anh không có thì giờ nói chuyện với cô vì gã Giám đốc Nha thông tin đã giới thiệu anh với các nhà báo. Tiếng xôn xao trong phòng họp im bặt. Anh mời mọi người ngồi và nói:

- Hôm nay, thay mặt Tòa đại diện Chính phủ tại Trung phần, chúng tôi kính mời quý vị đến đây để báo với quý vị một thắng lợi lớn lao, rực rỡ của quốc gia: lực lượng đặc biệt của Tổng thống đêm qua vừa mở một trận tập kích cực kỳ oanh liệt, cực kỳ dũng cảm vào tận sào huyệt của Việt Cộng. Việt Cộng đã bị một đòn hoàn toàn bất ngờ. Đội quân thiện chiến của Tổng thống đập tan căn cứ của Việt Cộng, tiêu diệt gần ba trăm tên địch. Chiến công rực rỡ này đã làm thay đổi hẳn tình thế miền Trung. Từ nay, Việt Cộng sẽ không còn chỗ đứng trên miền Trung nữa.

Một công chức Nha Thông tin treo lên tường chiếc bản đồ Quảng Trị - Thừa Thiên. Phan Thúc Định tường thuật lại cuộc hành quân theo tưởng tượng. Anh thoảng thấy cặp mắt Vân Anh cau lại, lộ vẻ hoài nghi. Tảng lờ như không biết, Phan Thúc Định cứ nói. Một đôi chỗ người tinh ý thấy trong lời nói của anh có những tình tiết mâu thuẫn.

Như thường lệ, anh kết thúc:

- Bây giờ, chúng tôi sẵn sàng trả lời các câu hỏi của quý vị.

Một nhà báo Pháp hỏi:

- Xin ngài cố vấn cho biết: các ngài đã tung vào trận tập kích này bao nhiêu quân?

Phan Thúc Định trả lời:

- Chúng tôi đưa vào trận đánh đơn vị đặc nhiệm của chúng tôi. Lực lượng này vào cỡ tiểu đoàn.

Nhà báo Pháp mỉm cười:

- Một lực lượng như vậy mà tiêu diệt được gần ba trăm người của đối phương. Thật là một con số kỷ lục. Hơn nữa, tiêu diệt trong đêm tối mà theo chỗ tôi biết thì đối phương lại ở rải rác...

Một nhà báo Nhật:

- Thưa ông cố vấn. ngài vừa nói: Sau chiến thắng này, Việt Cộng không còn chỗ đứng trên miền Trung này nữa vì các ngài đã phá tan căn cứ của họ. Nói một cách khác, là các ngài đã hoàn toàn kiểm soát toàn bộ đất đai miền Trung. Vậy, tôi xin hỏi: các ngài có thể bảo đảm an toàn cho chúng tôi và cho phép chúng tôi đi thăm trận địa, những vùng các ngài vừa kiểm soát được, để chúng tôi được chứng kiến sự thất bại của đối phương.

Phan Thúc Định đáp:

- Chúng tôi không thể chiều ý ngài được.

Nhà báo Nhật hỏi tiếp:

- Hay nếu có thể, các ngài cho chúng tôi được phỏng vấn những người lính đã chiến thắng?

Phan Thúc Định mỉm cười nhã nhặn:

- Hiện nay chúng tôi không thể chiều ý ngài được...

Nhà báo Nhật nhún vai.

Mấy nhà báo đặt một câu hỏi khác và đều nhận được những câu trả lời mập mờ của Phan Thúc Định.

Cuộc họp báo kết thúc với lời cảm ơn của Phan Thúc Định. Mọi người lục tục ra về. Vân Anh nán lại. Phan Thúc Định nói với cô:

- Anh đưa em về.

Ngồi trên xe, Vân Anh hỏi:

- Hôm nay, anh có rảnh không?

Định đáp:

- Hôm nay anh bận, Đức Cha Thục và ông Cần đang đợi anh.

- Em muốn đi dạo và nói chuyện với anh một chút. Nhưng thôi, để hôm khác vậy.

Và bất ngờ, cô hỏi Phan Thúc Định:

- Anh cho em biết: sự thật về cuộc hành quân đêm qua như thế nào?

Phan Thúc Định nhìn vào cặp mắt buồn của Vân Anh đang ngược lên nhìn anh, thẳng thắn:

- Tất cả một đại đội lực lượng đặc biệt Mỹ và một đại đội lực lượng đặc biệt Việt Nam đều bị tiêu diệt. Sáng nay, Đức Cha Thục và ông Cần hạ lệnh cho bên không quân ném bom xuống ngay trận địa để xóa dấu tích.

Vân Anh im lặng. Rồi cô thở dài:

- Cảm ơn anh đã cho em biết sự thật.

Chiếc xe lướt trên con đường nhựa, dừng lại trước cửa nhà Cao Xuân Đăng. Phan Thúc Định mở cửa để Vân Anh bước xuống:

- Trong tuần này, anh sẽ đến thăm em.

Vân Anh còn đứng lại tần ngần. Cô vẫn như muốn nói điều gì mà không nói ra được. Định chia tay:

- Tạm biệt em!

Lúc Phan Thúc Định lên xe, mắt Vân Anh chớp chớp. Cô ngập ngừng nói:

- Anh...

Định đã lên xe và cửa xe đóng lại.

Phan Thúc Định vội đi hay tiếng cô gọi nhỏ quá anh không nghe thấy?

[1] Bank: ngân hàng.

[2] My dear: Ông bạn thân mến của tôi.

Chương 31 Lá thư tuyệt mệnh của Vân Anh

"Anh!

Khi nhận được bức thư này chắc em không còn trên cõi đời này nữa. Xin anh đừng hốt hoảng. Anh đừng đến ngăn cản em làm gì. Tất cả đã muộn, đã xong xuôi rồi. Nếu em còn sống lá thư này sẽ không đến tay anh.

Viên thuốc mà người ta trao cho em để từ giả cõi đời này đang ở trước mặt em đây. Viên thuốc nhỏ, xinh xinh, do một xí nghiệp dược phẩm đặc biệt ở Hoa Kỳ chế tạo theo đơn đặt hàng bí mật của cơ quan tình báo Hoa Kỳ, chỉ cần đưa lên miệng, cắn vỡ ra là chỉ trong mấy giây, hồn em lìa khỏi xác. Hết vui, hết buồn, hết lo nghĩ, hết hận thù, hết yêu thương... hết tất cả. Chẳng còn hôm qua và ngày mai! Mà những ngày gần đây, những tình cảm ấy có khi cùng một lúc đến với em, mâu thuẫn, giằng xé, gây giông bão trong tâm hồn nhiều lúc em đã không thể chịu nổi. Niềm hận thù của em có còn tồn tại hay không? Tình yêu của em có đúng không? Em không thể tự trả lời được nữa.

Đáng lẽ em im lặng. Chẳng cần cho ai biết về cái chết của em cả! Ngày mai, các báo sẽ đưa tin về vụ thiếu nữ tự tử. Mọi người sẽ phỏng đoán nguyên nhân. Vài ba ngày ồn ào qua đi rồi người ta cũng sẽ không nhắc đến nữa, bởi còn bao nhiêu chuyện quan trọng khác lôi cuốn sự chú ý của người ta hơn là việc một người con gái tự tử. Người ta đâu biết rằng mỗi một con người trong thời đại ngày nay đều mang trong mình tất cả bi kịch của thời đại. Nhưng em cũng chẳng cần ai hiểu em. Em không muốn cho ai hiểu cả. Riêng đối với anh, niềm tin yêu đẹp đẽ đầu tiên và cũng là cuối cùng đối với em, em không muốn anh hiểu lắm em, không muốn anh coi khinh em. Tất cả mọi người đều có thể hiểu lắm em được nhưng riêng anh...

Cho nên em muốn nói hết với anh trước khi chết, không phải để cầu mong ở anh một tấm lòng thương xót, cũng không phải để thanh minh, mà chỉ muốn để anh hiểu em, hiểu em một cách đầy đủ hơn.

Anh yêu quý! Cho phép em gọi anh như vậy. Anh có nhớ những ngày chúng ta ở Pháp không? Ồi, những ngày thật vô cùng đẹp đẽ đối với em, chẳng bao giờ em quên được. Trước khi gặp anh, em chỉ là một cô gái mồ côi, anh chỉ em không có ai cả, bạn bè thân thiết cũng không có. Em chỉ có một người chú mà tình cảm đối với em có mức độ, có một người yêu mà em yêu theo cảm tính của một thiếu nữ mới lớn, người yêu ấy tự nhiên bỏ em đi (người mà sau này càng có ý thức hơn về cuộc sống em càng thấy xa). Em sống gần như cô đơn, xa lánh mọi người, với nỗi buồn u uất về gia đình, về mối tình lãng mạn của mình. Em đắm mình vào sách vở, vào những nỗi niềm riêng tư. Cho đến ngày em gặp anh.

Hầu hết đàn ông khi tiếp xúc với phụ nữ đều có ý đồ riêng. Điều đó làm cho em cảnh giác khi tiếp xúc với họ. Nhưng anh đến với em tự nhiên như người trong gia đình, thân thiết và đáng mến như một người anh. Anh đến với em, em không thấy toát ra một động cơ, ý đồ gì. Em hoàn toàn tin cậy ở anh. Anh đưa em đi thăm các viện bảo tàng là những kho tàng chứa đựng bao nhiêu kỷ vật vô giá của nhân loại, những thư viện sách đựng tầng tầng lớp lớp nói lên kiến thức mênh mông vô biên của con người từ bao thời đại nay, những di tích lịch sử của Paris mà người ta trân trọng từ khẩu đại bác bắn vào ngục Bastille đến ngôi nhà Victor Hugo... Anh đưa em đi thăm Điện Versailles lộng lẫy vàng son, rừng Boulogne trầm tĩnh nên thơ, tháp Eiffel hùng vĩ cao vút, Điện Pantheon trang nghiêm cổ kính... Những ngày ấy anh đã chấp cánh cho kiến thức của em, cho tâm hồn em, em thấy quan hệ giữa anh và em hoàn toàn trong sáng, hồn nhiên. Em tìm thấy ở anh một người anh, một người bạn. Em đã quên đi nỗi cô đơn, buồn tủi vì phải xa nhà, xa quê. Anh đã khôi phục ở em lòng tin vào con người, lòng tin vào những tình cảm chân chính, trong sáng. Những điều ấy cứ lắng đọng mãi trong em (vì càng về sau, càng sống em càng thấy không thể tìm được những tình cảm ấy).

Anh yêu quý! Lúc ấy em chưa hiểu hết được anh. Ở hoàn cảnh em, lứa tuổi em làm sao hiểu được khi anh làm như vô tình kể cho em một vài vị anh hùng dân tộc, khi thấy em trầm trồ thán phục một cách quá đáng cái gì của châu Âu thì anh khẽ nói như nhắc em: "Nhưng đây là của người ta! Không phải của Việt Nam". (Chao ôi! Giá mà em hiểu được anh như bây giờ em đã hiểu).

Những ngày đẹp đẽ ấy không được lâu. Chú giục em sang Anh học. Em không biết đấy là một sự bố trí bí mật, vâng theo một quyền uy bí mật nào đó đã liên lạc với chú em. Chú em khuyên em sang Anh học, vừa hiểu biết thêm nước "hùng cường" mở rộng thêm tầm nhìn, vừa thông thạo ngoại ngữ, thêm một bằng cấp giá trị nữa, sau này có lợi cho việc vào đời. Em thấy lời khuyên của chú em có lý. Và lại, ba mẹ em đã chết, chú em là người đỡ đầu, gây dựng cho em, phải sống phụ thuộc vào chú em, thương em phải nghe lời chú em. Em đã sang xứ sở của Dickens, đồng thời cũng là của Intelligenc Service.

Em đã học ngôn ngữ ở trường Cambridge. Vị giáo sư mà chú em giới thiệu, nhận đỡ đầu cho em, là một người làm việc chi CIA. Chính ở trường đại học đó, với sự đào tạo của vị giáo sư đó mà em... xin anh đừng giận, em biết rằng anh cũng đã biết rồi - em trở thành một điệp viên của CIA. Anh yêu quý! Anh hãy tha thứ cho em, vì nếu "người ta" nói thực những ý đồ của "người ta" khi dùng em, nếu em hiểu được mục đích thực của CIA thì chẵn chẵn em đã không làm việc cho họ. Nhưng "người ta" nói với em là những cái về "quốc gia Việt Nam" không Cộng sản với sự giúp đỡ của các nước hùng cường Mỹ, Anh... sẽ sánh vai cùng các cường quốc trên thế giới, là những cái về "tự do" bất khả xâm phạm của mỗi con người, nhất là về cái "hận thù" mà bất cứ người con có hiếu nào cũng phải nghĩ đến... Mỗi ngày em nghe một chút và "người ta" đã thành công biến em từ một nữ sinh viên ít lịch lãm thành một công cụ cho họ.

Từ đó, em hết vô tư hồn nhiên, đầu óc em luôn luôn phải suy nghĩ, đối phó, tính toán. Từ đó, em luôn luôn phải sống hai mặt, bên ngoài như một diễn viên đóng kịch, nói năng, hành động tùy theo vai trò mình đóng; bên trong mình sống một cuộc sống nội tâm riêng khác hẳn. Và cũng từ đó, em nhìn quan hệ giữa người và người không còn đẹp đẽ nữa, với bất cứ ai cũng là đối tượng để em nghiên cứu, phân tích, nghi ngờ. Em vừa là một con thú chuyên đi rình mò, săn đuổi một con mồi nào đó, lại vừa mang nỗi sợ của một con mồi bị con thú khác săn đuổi.

... Anh yêu quý! Lúc anh đọc những dòng chữ này thì em không còn sống nữa. Em đã chấm dứt được cuộc sống hai mặt đó. Những kẻ tưởng đã nắm được em thực ra không lúc nào hoàn toàn nắm được em. Họ cũng không hiểu được tâm trạng của em và tại sao em chết. Chỉ có anh, người mà suốt đời em kính trọng. Anh thấy đấy, tâm hồn, tình cảm của em chỉ trong sáng trong thời gian gặp anh. Từ ngày xa anh, từ ngày có quan hệ với CIA tâm hồn, tình cảm em trở nên tăm tối, tăm tối hẳn đi, không thấy có một chút nào được trở lại sự trong sáng đó, sự trong sáng mà đến bây giờ, đến lúc viết những dòng chữ này em vẫn khao khát.

Em đã về nước và gặp Lê Mậu Thành. Em đã thất vọng. Người yêu em không giống như thuở thiếu thời em nghĩ, em yêu không giống như những ngày ở xa em tưởng tượng. Anh ấy không yêu em như em đã yêu anh ấy. Anh ấy có nhiều mưu đồ cá nhân lớn hơn là tình yêu. Anh ấy có những điều lúng túng và không thật. Lúng túng và không thật đối với cả em. Tim em thất lại.

Em đã gặp lại người chú em, người chú thay cha mẹ em đỡ đầu, săn sóc em. Lại một lần nữa, em thất vọng. Trước đây, còn nhỏ tuổi đi học, em không để

ý đến chuyện gì khác, em chỉ thấy chú em trang nghiêm, đạo mạo. Bây giờ, hiểu hết mọi việc, em thấy chú em chỉ tìm hết cách, kể cả nhưng cách nói ra thật đau lòng, để được lên lương, lên chức. Tất cả những điều chú em và những bạn bè của chú em - giữ một chức vụ quan trọng trong chính quyền quốc gia này - thường nói ở miệng "cải cách quốc gia", "xã hội đồng tiến", "thăng tiến cần lao"... thực ra là để che đậy những tính toán vị kỷ, những mưu lợi cá nhân nhỏ nhen tí ti tiện mà em được biết qua những buổi họ trao đổi ý kiến, bàn bạc mưu kế với nhau ở nhà chú em.

Em đã tiếp xúc với bạn bè cùng học cũ với em. Em thấy họ bưng bưng khí thế, sôi nổi, lúc nào cũng sẵn sàng trỗi dậy. Họ chống lại sự xâm lược của Mỹ, chống lại anh em Ngô Đình Diệm, chống lại chính quyền quốc gia mà họ gọi là làm theo lệnh của ngoại bang, chống lại nền độc tài... (than ôi đó lại là những cái mà "người ta" bảo em phải bảo vệ). Họ ca ngợi cuộc kháng chiến chống Pháp, ca ngợi Điện Biên Phủ, ca ngợi Việt Minh mà họ coi là những người chiến đấu cho độc lập, tự do của đất nước. (Than ôi đó lại là những con người mà "người ta" bảo em phải chống lại). Em tiếp xúc rộng rãi, trừ một số người trong chính quyền quốc gia ra, còn tất cả những người khác đều có thái độ như vậy. Thế là thế nào? Trong người em bắt đầu có sự rạn vỡ. Em cảm thấy như bạn bè em, những người chung quanh em đi một con đường khác mà em đi một con đường khác ngược lại. Con đường nào đúng?

Thế rồi, em thấy những cuộc hành quân của lực lượng cộng hòa, những xóm nhà bốc cháy, những cuộc dồn dân, những ấp chiến lược như những trại giam lớn, những nhà tù chật ních người trong đó, em biết có những người hoàn toàn không dính dáng gì đến Việt Cộng. Em nhìn thấy những cuộc xuống đường sô sục của thanh niên, học sinh, của những người lao động, của Phật giáo, trong đó có những người em biết cũng hoàn toàn không dính dáng gì đến Việt Cộng. Em phải lặn vào những cuộc xuống đường ấy để tìm hiểu, để thăm dò. Nhưng những cuộc tìm hiểu, thăm dò ấy càng làm em hoang mang. Những người xuống đường kia đúng hay em đúng? (Con đường nào đúng? Anh yêu quý ơi! Tại sao lúc ấy em không hỏi anh được. Bởi vì...)

Thế rồi, em được lệnh theo dõi anh. Em ngạc nhiên vô cùng. Tại sao lại phải theo dõi anh? Để làm gì? Không ai được hỏi lại lệnh. Nhưng không ai cấm được ý nghĩ của em. Tại sao lại phải theo dõi anh nhỉ? Họ giải thích với em: "Đối với một người khôn khéo như Phan Thúc Định thì phải một người thông minh như cô mới có thể làm tròn được việc này. Đây không phải là một đối tượng tầm thường. Đây là một đối tượng có học, giữ một chức vụ quan trọng, không phải ai cũng nói chuyện được với anh ta. Chỉ có cô. Vì chúng tôi biết cô và anh ta đã từng quen biết nhau tại Pháp. Điều đó rất thuận lợi để cô gần gũi, tìm hiểu Định, để Định tâm sự với cô. Cô là một phụ nữ đẹp. Điều đó càng thuận lợi cho công việc của cô. Hãy tìm hiểu xem Định quan hệ, tiếp xúc với ai? Ngoài những việc làm công khai, anh ta còn có những việc làm bí mật gì? Quan điểm, ý nghĩ của anh ta đối với người Hoa Kỳ nói riêng, đối với thế giới tự do nói chung; đối với Việt Cộng nói riêng, đối với Việt Nam nói chung như thế nào?... Tóm lại, cô phải nắm được ý nghĩ và hành động của anh ta... Nhưng cô phải coi chừng, cô đừng để tình thân thiết làm cô mất tỉnh táo.

Không phải chỉ có mình cô theo dõi Định và chúng tôi cũng nắm rất vững những việc làm”.

Anh yêu quý! Em đã theo dõi anh cả con đường bí mật lẫn con đường công khai. Hầu như tất cả những người anh tiếp xúc, những việc anh làm thường ngày, em đều nắm được. Chỉ duy có một điều em không nắm được mà thôi: Ý nghĩ của anh. Nhưng anh an tâm. Không phải bất cứ việc gì của anh mà em biết, em cũng đều báo cáo cho họ biết. Nếu thế, em đã không dám ngẩng mặt nhìn anh, không dám viết những dòng chữ này cho anh. Tất nhiên là em phải thường xuyên báo cáo cho họ. Nhưng em biết việc gì nên và việc gì không nên chứ. Bởi vì đối tượng ở đây lại là anh, anh yêu quý! Em xin anh hãy tin những điều em nói và sắp nói đây. Trước mặt Tử thần, không ai lại nói dối. Đây là lời nói của một người đã chết, mà một người đã chết tức là đã thoát khỏi mọi sự ràng buộc của bất cứ một quyền uy nào cả về vật chất lẫn tinh thần thì việc gì còn phải nói dối nữa.

Sự thông minh của em mà họ định dùng để theo dõi, phát hiện về anh, họ không thể ngờ được là dần dần đã dùng ngược lại, để tìm cách báo cáo cho họ phải hiểu thực về anh, để bảo vệ anh.

Bởi vì, từ chỗ chưa hiểu rõ về anh, dần dần qua những sự việc em nắm được, em có thể kết luận: anh là... Việt Cộng. Một điều thật kinh hoàng đối với em. Có thể thế được chăng? Em có thể tin vào những điều em đã phát hiện ra không? “Người ta” vẫn thường nói với em: Việt Cộng là bọn người tàn bạo, vô học, là bọn người không có tình cảm, không có gia đình, là bọn người giết cả đàn bà và trẻ con... Tóm lại tất cả những gì tàn ác nhất, dã man nhất tức là Việt Cộng. Trước đây, thời kỳ kháng chiến chống Pháp, em ra tìm Lê Mậu Thành, em có tiếp xúc với một số cán bộ kháng chiến. “Người ta” bảo em rằng: trong hàng ngũ kháng chiến chống Pháp có rất nhiều người quốc gia và những người đó đã về phụng sự “chính nghĩa quốc gia” rồi, còn toàn bộ “Cộng sản khát máu” mới chống lại “chính nghĩa quốc gia”. Nhưng bây giờ Việt Cộng lại là... anh, người mà em chỉ thấy ngời lên sự tốt đẹp và trong sáng, người đã từng chấp cánh cho tâm hồn và kiến thức của em, người mà bất cứ ai gần gũi cũng thấy yêu mến về cách đối xử, kính trọng về sự hiểu biết. Việt Cộng là anh. Đó là một sự thực. Nếu anh là Việt Cộng thì Việt Cộng là thế nào? Là những người như thế nào? Những người như anh mà lại là kẻ thù của em ư? Tất cả những điều “người ta” nói với em về Việt Cộng đều đổ sụp.

Em giấu kín sự phát hiện và những nỗi suy nghĩ riêng tư của em ở trong lòng. Chính những điều ấy giằng vặt em, gây giông bão trong tâm hồn em.

Em có biết anh quan hệ với Thúy Hằng, cô gái nhảy ở tiệm Liberty, Sài Gòn. Em có tìm hiểu cô ấy cũng như gặp cô ấy mà không cho anh biết. Cô gái thật đáng yêu như một bông hoa sen mọc giữa bùn “mà chẳng hôi tanh mùi bùn”. Anh có biết không, khi anh rời Sài Gòn rồi, em biết, vâng, chỉ mình em biết thôi, cô ấy cũng trở thành một cơ sở bí mật của Việt Cộng. Cô gái nhảy đáng yêu ấy cũng là Việt Cộng ư? Đầu óc em lại xoay tròn bao nhiêu câu hỏi.

Em biết anh tiếp xúc với Rơ-nê. Em biết anh có trong tay bản danh sách “Việt Cộng Sài Gòn - Chợ Lớn năm vùng”. Em đã im lặng.

Có một lần em hối hận, hối hận cho đến bây giờ. Đó là cái lần CIA bố trí em đón anh ở cửa tiệm Liberty để đưa anh vào một cái bẫy: Giả làm các “đồng chí” của anh, truy bức anh. Em không thể không thực hiện lệnh của họ được, vì em đã từng hiểu là đối với CIA, chỉ khác ý một chút, là họ có thể thủ tiêu em ngay. Nhưng thi hành lệnh ấy như thế nào? Tuy phải thi hành lệnh ấy nhưng, anh có nhớ không nhỉ, suốt từ lúc gặp anh ở cửa tiệm Liberty, lúc nào em cũng đi sát anh. Vì ngay từ lúc ấy đã có CIA theo dõi chúng ta. Em sẵn sàng dùng tấm thân yếu đuối của em để che cho anh ngay nếu chúng định ám hại anh. Nếu anh để ý tinh thì thấy ngay trong câu chuyện trao đổi, em đã để lộ cho anh biết rằng em muốn dò hỏi anh để anh đề phòng. Và anh còn nhớ không nhỉ, khi bọn chúng bắt anh rời chiếc xe để vào căn nhà đó, em đã nắm chặt tay anh không muốn rời, em muốn báo cho anh, muốn ra hiệu cho anh, anh đã gỡ tay em ra... Sau đó, em hối hận mãi, hối hận về sự bất lực của em, hối hận về sự yếu hèn của em, hối hận vì nhờ xảy ra chuyện gì không hay cho anh thì lương tâm em bao giờ có thể tha thứ cho em được!

Em theo anh ra Huế. Em biết anh thường vào hiệu sách không phải để mua sách báo. Em biết anh gặp Tổ Loan và sau đó Tổ Loan đổi khác. Em cũng biết về mối quan hệ của anh với Mai Lan, và hoàn cảnh đáng thương của chị ấy... Em biết và đã im lặng. Không những im lặng, em lại còn trao cho anh những tấm ảnh và giữ kín những tấm ảnh khác mà đáng lẽ em phải nộp cho CIA. Riêng việc ấy cũng đủ làm cho tính mạng em bị đe dọa. Riêng việc ấy cũng đủ nói lên tấm lòng của em đối với anh.

Anh yêu quý! Ở Huế này, cũng như ở Sài Gòn, em đã tiếp xúc với nhiều hạng người, đã “lăn” vào phòng tranh thanh niên sinh viên, đã gặp gỡ các trí thức, đã nói chuyện với các tín đồ Phật giáo. Ở đâu, em cũng thấy mọi người bất mãn, không công nhận chính quyền quốc gia. Ở đâu, em cũng thấy người ta nói đến truyền thống anh hùng, yêu nước của dân tộc, người ta ca ngợi những người kháng chiến, ca ngợi Cụ Hồ... Ở đâu, người ta cũng nói đến chuyện đấu tranh cho độc lập, tự do, cho một xã hội công bằng và hạnh phúc... Càng tiếp xúc, em càng thấy em lạc lõng, em càng thấy run sợ. Mọi người như làn sóng vĩ đại, đang dâng lên, mạnh mẽ, to lớn, có thể cuốn phăng đi, nhận chìm hết tất cả những trở ngại. Em cảm thấy em bé bỏng quá, yếu ớt quá, chống lại làm sao được cả một sức mạnh phi thường của làn sóng vĩ đại đó.

Chỉ lộ hình tích ra một chút, em cũng sẽ bị cuốn phăng đi, nhận chìm ngay lập tức.

Em thường xuyên phải tiếp xúc với bọn Mỹ, bọn CIA. Chúng chỉ bàn với em những chuyện dò xét, thủ tiêu, giăng bẫy. Chúng chỉ nói đến chuyện tiền bạc, địa vị, lối sống Mỹ để nhử em, chuyện chết chóc để dọa em. Em tiếp xúc với những người trong chính quyền quốc gia. Họ cũng đều như chú em, chỉ bàn chuyện mua nhà, sắm ô-tô, gửi vốn ra nước ngoài, giữ ghế này, tranh ghế kia.

Thì ra tất cả những điều bọn Mỹ nói với em về một “quốc gia hùng cường, tự do”, “một chính quyền chống Cộng sản hữu hiệu” là như thế, những điều họ nói với em về việc làm cho thế giới tự do, cho “tương lai của nước Việt Nam

tự do"... thực ra chỉ làm chỉ điểm cho họ, giúp họ thực hiện những âm mưu đen tối của họ. Càng ngày em càng hiểu rõ điều đó. Càng hiểu rõ điều đó, em càng thấy những việc em làm là vô nghĩa, là xấu xa. Cả tuổi trẻ đẹp đẽ của em, bao nhiêu công sức ăn học của em không phải để làm những việc như vậy. Càng ngày, em càng ghê sợ những việc em làm.

Anh yêu quý! Bao nhiêu lần em nghĩ về anh, anh có biết không? Giữa một cái xã hội rối ren này, lúc nào em cũng thấy anh trong sáng. Anh không màng đến địa vị, không bị quyến rũ bởi giàu sang, không sợ hiểm nghèo. Không như em, anh đã hiểu rõ con đường anh đi, hay nói một cách khác, anh đã có một lý tưởng để anh theo. Và em cảm thấy con đường anh đi, lý tưởng anh theo ấy là đúng. Bởi vì em thấy tất cả nhân đi theo con đường ấy, lý tưởng ấy đã làm chuyển cả những người như Thúy Hằng, Tố Loan. Bởi vì em tin anh, anh yêu quý, em tin anh không bao giờ làm điều xấu xa, không bao giờ nhầm lẫn trong việc chọn đường đi. Em tin anh như tin ở điều lành, tin ở lương tâm.

Không phải chỉ tin anh. Dần dần, em thấy ngoài anh ra, em không còn nghĩ đến ai nữa. Em đã yêu anh. Vâng, em đã yêu anh, một tình yêu tuyệt vọng vì em biết rằng không bao giờ anh yêu em cả, một tình yêu đầy mâu thuẫn, vì anh và em ở hai trận tuyến khác nhau, đối lập nhau.

Anh yêu quý! Bây giờ thì anh hiểu rồi chứ! Anh đã hiểu nỗi đau khổ của em rồi chứ! Em như đứng giữa cơn lốc cuồng bạo, dữ dội mà không tìm thấy đường ra. Tất cả những gì đẹp đẽ của thuở thiếu thời của em đều tan vỡ. Tất cả những gì em nhận ra được thì sức em không thể theo được. Em không thoát khỏi sự khống chế chặt chẽ của CIA được vì biết chúng rất tàn nhẫn, chúng sẽ xử em một cách nhanh chóng, không thương tiếc. Em cũng không thể đi theo cách mạng được vì em biết do hoàn cảnh gia đình, do quá trình sinh trưởng của em, do lối sống và những việc làm của em. Em chỉ còn có anh, nhưng anh thật xa với em, em biết sẽ chẳng bao giờ anh yêu em cả. Anh yêu quý! Em có gì nữa đâu! Tất cả thế là hết!

Viên thuốc nhỏ xinh xinh em đang cầm trên tay đây sẽ giải quyết tất cả nỗi bế tắc của em. Ngay cả trong lúc này, em cũng chỉ hoàn toàn nghĩ đến anh. Em muốn làm một việc gì để sửa lại một phần lỗi lầm của em để cho cái chết của em được phần nào thanh thản. Em xin gửi theo đây toàn bộ những cuốn phim, những tài liệu em đã nắm được về anh. Những cuốn phim, những tài liệu ấy chỉ do một mình em thu thập, mình em giữ, không hề một người thứ hai nào có hoặc biết được. Gửi cho anh để làm gì, chắc anh biết cho tấm lòng em.

Chỉ còn một điều em muốn nói thêm với anh nữa, xin anh hãy tin em, hãy tin lời trần trối cuối cùng của một người chết: bọn CIA đã "đánh hơi" thấy anh ở một vấn đề gì đó. Chúng sắp cử Phu-lít-xơn ra. Em xin anh hãy giữ mình, xin anh hãy thận trọng. Em chẳng biết nói gì hơn nữa.

Anh yêu quý! "Người ta" trao cho em một khẩu súng lục nhỏ nhắn bắn không có tiếng nổ và một viên thuốc. Khi trao cho em việc theo dõi anh, "người ta" bảo với em khẩu súng ấy không những dùng để tự vệ mà lúc cần, phát hiện ở anh có vấn đề gì nguy hiểm cho người Mỹ, cho "chính quyền quốc gia" thì cứ khử đi. Em chưa dùng khẩu súng ấy một lần nào. Thay bằng viên đạn khẩu

súng ấy gửi đến anh, em đã gửi bức thư này. Còn em, phần của em là viên thuốc. Kể cũng đúng thôi!

Anh yêu quý! Em mong anh có nghĩ đến em, hãy nghĩ đến hình ảnh cô gái nhỏ, cô bạn sinh viên hồn nhiên từng sống với anh những ngày đẹp để thuở nào. Một lần nữa xin anh hãy giữ mình, xin anh hãy thận trọng. Vĩnh biệt anh! Vĩnh biệt anh yêu quý!”

Chương 32 Tấn bi kịch ở ki-lô-mét số 13+500

Lansdale đứng dựa lan can, mắt đăm đăm nhìn về phía cổng, nóng ruột, lẩm bẩm một mình: “Quái lạ! Quá nửa giờ rồi mà hắn vẫn chưa vác mặt đến. Lại bị đệ nhất phu nhân níu áo gọi lại rồi chẳng?” Hắn trở vào phòng, đi đi lại lại như đếm từng viên gạch. Tiếng gót giày lộp cộp vang lên. Dăm phút sau, hắn lững thững đến tủ sách ngắm nhìn dãy bìa sách bọc da, bọc simili, gáy chữ vàng óng ánh, toàn một loại truyện trinh thám tình báo, án mạng, nhiều nhất của các tác giả Mỹ, Anh trong đó nhiều kẻ là người của FBI [1], của CIA, của DIA, của Intelligence Service [2]. Có cả những tác phẩm mà “tác giả” là những tù nhân can tội hiếp dâm, giết người, đang ngồi trong nhà lao viết hồi ký về đời mình. Xen vào đó, có một số tiểu thuyết phiêu lưu, mạo hiểm, một số tiểu thuyết về dục tính. Đọc lướt những tên sách “Vụ bắt cóc Ai-sơ-man”, “Tôi giết bốn mươi bảy người”, “Tên tướng cướp đáng yêu”, “Người đàn bà dâm đẳng”... Lansdale không thấy hấp dẫn như mọi khi nữa. Hắn quay phắt lại, đến một chiếc ghế bên cạnh cửa sổ, ngồi phịch xuống, dở một cuốn an-bom, dán mắt vào những tấm ảnh phụ nữ khỏa thân đủ các kiểu.

Bỗng có tiếng gõ cửa:

- Xin mời vào - Lansdale gập vội cuốn an-bom lại, nói.

Cửa phòng mở. Một tên Mỹ mập, cao, vội vã bước vào như bị ma đuổi.

- A, giáo sư Fishiel! Chào ông bạn quý mến! Tôi đợi ông lâu bằng một thế kỷ đã qua. Xin mời ông bạn ngồi.

- Chào đại tá. Xin thứ lỗi về sự chậm trễ của tôi. Sắp ra xe thì bà cố vấn Nhu lại cho mời đến gặp hỏi ý kiến về một số vấn đề khẩn cấp. - Fishiel buông rơi tấm thân nặng nề xuống chiếc ghế bành, duỗi dài hai chân ra một cách mệt mỏi.

Lansdale cười nhếch nửa miệng:

- Rồi rút ra không được nữa phải không? Như thế tuy tốt nhưng mà ông bạn thực hiện quốc sách của ta quá chậm chạp. Đáng lẽ ngay từ những ngày đầu tiên mới đến dinh Gia Long, ông bạn đã phải được “mời đến gặp để hỏi ý kiến riêng về một số vấn đề khẩn cấp” luôn rồi mới phải.

Fishiel nhún vai:

- Không phải tại tôi. Tại hoàn cảnh có khó khăn. Đại tá còn lạ gì nữa. Thằng chó chết Phan Thúc Định lúc đó ở đây. Thằng ấy đẹp trai làm cho con đàn bà ấy mê tít.

Lansdale mở hộp xì gà, giơ ra mời Fishiel rồi khề khà:

- Dù sao giáo sư cũng hơi kém đấy! Kém bọn Pháp, kém những thằng Cô-nhi, Sa-lan... Trước đây mấy thằng ấy có "ảnh hưởng" rất lớn trong cái đám quý phu nhân ở nước này lắm đấy...

Rồi hắn nói với vẻ ngẫm nghĩ, suy tư:

- Từ chuyện đó tôi liên hệ sang chuyện khác. Bọn Pháp tuy phải rút lui nhưng nền văn hóa của chúng vẫn còn ảnh hưởng khá sâu sắc trong đám trí thức ở cái xứ sở này. Muốn nắm chắc được bọn bản xứ, chúng ta phải du nhập lối sống Mỹ vào để đánh bại cả ảnh hưởng của nền văn hóa Pháp, cả những nề nếp, thói tục cổ truyền của bọn bản xứ đi.

Fishiel bỏ điếu xì gà xuống bàn, nói:

- Đại tá cho rằng công việc Mỹ hóa ở đây chưa có kết quả chăng? Ông còn nhớ đấy, mỗi năm chúng ta đã du nhập vào miền Nam bé nhỏ này hàng trăm tấn sách báo, tạp chí, phim ảnh Mỹ... Ngoài ra sách báo phim ảnh của các nước đồng minh như Tây Đức, Trung Hoa dân quốc, Nhật Bản... Chúng ta đã đổ đầu cho hàng vạn đĩa sang Hoa Kỳ học. Chúng ta đã đưa sang hàng chục đội kích động nhạc, thoát y vũ... từ Hoa Kỳ sang đây biểu diễn. Chỉ mới dăm năm thôi, đại tá nhìn đường phố Sài Gòn này ngập màu kaki và mũ cát-két Mỹ, các cửa hàng giải khát, tiệm nhảy ngập nhạc Mỹ, rượu Mỹ, nước côcacôla, các rạp chiếu bóng chiếu toàn phim Mỹ. Trí thức bản xứ thì thích nói tiếng Anh, uống rượu uity-xki. Thanh niên thì thích vào hộp đêm, thích đi Mỹ... Đại tá nghĩ xem, chúng ta có chạy nhanh hơn bọn Pháp trước kia không?

Nghe Fishiel liên hệ một hồi, Lansdale có vẻ khoái chí:

- Đúng! Đúng! Giáo sư nói rất đúng! Tôi nói ở trên có phải để chê trách giáo sư đâu! Trái lại, mọi người Hoa Kỳ, kể cả Tổng thống lẫn ngài Giám đốc Cục tình báo trung ương đều công nhận công lớn của giáo sư trong việc này. Nhưng chúng ta phải làm mạnh, làm nhanh hơn nữa.

Lansdale đứng lên, bước đến gần Fishiel, thân mật vỗ vai Fishiel, nói tiếp:

- Thôi, hãy xếp chuyện đó lại. Xin bàn công việc chính của chúng ta hôm nay: việc Phan Thúc Định.

Hắn trở về chỗ ngồi, nốc một hơi cạn cốc uity-xki, khà một tiếng, lau mép. Nhìn tập hồ sơ trước mặt, hắn nói:

- Thằng Phan Thúc Định là người như thế nào? Tại sao cả Diệm, Nhu, Cần đều tin hắn? Trong lúc ấy, hắn vẫn là đối tượng nghi ngờ của ta. Bất cứ ai mà ta không nắm được, ta cũng phải đề phòng hết. Đối với tôi, cái dấu hỏi về thằng Phan Thúc Định bây giờ lại càng rõ rệt. Tôi nghi thực ra nó không phải là người của Pháp như ta vẫn nghĩ...

Lansdale ngừng lại, Fishiel bị trí tò mò kích thích, giương mắt nhìn Lansdale, hỏi:

- Thế hẳn là người của ai?

Lansdale thủng thẳng:

- Dựa trên những sự việc đã xảy ra, theo sự phán đoán của tôi có thể hẳn là... Việt Cộng.

Fishiel kinh hoàng như trước mắt hẳn không phải là Lansdale mà là một Việt Cộng thực sự bất thần hiện ra. Hẳn ồ ồ mấy tiếng ở cổ họng và phải tựa lưng vào ghế, mắt tròn tròn nhìn Lansdale. Lansdale vẫn thủng thẳng:

- Tự nhiên Vân Anh tự tử. Tôi xem lại những báo cáo của Vân Anh về thắng Định thì thấy nhiều cái rất chung chung. Cái chết của Vân Anh có nhiều điều bí mật mà chúng ta chưa hiểu rõ hết. Lục soát trên người Vân Anh và toàn bộ chỗ ở, đồ đạc của Vân Anh không thấy một tài liệu gì liên quan đến thắng Định cả. Thế là thế nào? Cái chết của Vân Anh có liên quan đến thắng Định, bởi vì một trong những việc chính chúng ta giao cho Vân Anh là theo dõi Phan Thúc Định. Tại sao Vân Anh chết? Xét kỹ thì đúng là chết vì viên thuốc độc đặc biệt của chúng ta. Nhưng tại sao cô ta chết? Cô ta chết làm chúng ta mất một đầu mối tài liệu về thắng Định. Tôi tiếp tục cho thẩm tra các đường dây, các việc khác về hẳn. Kế hoạch "Gió đã xoay chiều" ngoài người của chúng ta, ngoài Ngô Đình Cẩn ra thì chỉ có hẳn biết. Thế mà lúc thực hiện kế hoạch đó, tại sao chúng ta bị vấp hết thất bại này đến thất bại khác, cứ y như là bọn Việt Cộng nắm hoàn toàn được kế hoạch đó và biết trước từng bước đi của ta để mà đánh lại. Chẳng lẽ anh em Ngô Đình Thục, Ngô Đình Cẩn lộ ra? Chẳng lẽ Thomas và Trần Kim Tuyến lộ ra? Vậy là ai lộ ra?

Fishiel nghe như uống từng lời của Lansdale. Hẳn chớp chớp mắt như chợt khám phá ra một điều gì nhưng vẫn ngồi im nghe Lansdale nói. Lansdale rút một cốc uýt-xki nữa, tợp một hơi, rồi tiếp:

- Ngược lên nữa, mấy năm trước đây, bản danh sách Việt Cộng Sài Gòn-Chợ Lớn nằm vùng, ngoài chúng ta thì có Phan Thúc Định cũng có. Tại sao bọn Việt Cộng nằm vùng đó chạy thoát được hết? Chẳng lẽ tôi - Lansdale - hay giáo sư Fishiel báo tin cho Việt Cộng? Chẳng lẽ Ngô Đình Diệm hay ông cố vấn Ngô Đình Nhu báo tin cho Việt Cộng? Vậy ai báo tin cho Việt Cộng thoát?

Fishiel đứng bật dậy:

- Thế thì đúng thắng Định là Việt Cộng rồi!

Lansdale giơ tay ra hiệu cho Fishiel ngồi xuống:

- Xin giáo sư cứ bình tĩnh. Lúc này tôi nói có thể hẳn là Việt Cộng, bởi vì tôi còn bản khoản ở mấy điểm này: ông Ngô Đình Diệm cứ cam đoan hẳn là ân nhân đã cứu ông ta thoát khỏi bàn tay của bọn Cộng sản hồi năm 1946. Gia đình hẳn ông Diệm biết rất rõ là một gia đình chống Cộng sản từ gốc và bị Cộng sản sát hại; trong một cuộc thử thách, thấy hẳn tỏ ra trung thành với ông Diệm và bọn chống Cộng ở xứ này. Vì vậy, gia đình họ Ngô tín nhiệm, bảo vệ hẳn.

Fishiel đã ngồi xuống nhưng vẫn cựa quậy ở trong chiếc ghế bành như cảm thấy không yên ổn.

- Theo ý tôi, cứ cho bắt hẩn nhốt vào một chỗ hoặc đánh cho một trận, hoặc cho một liều "Xô-đi-ôm Pen-ta-hôn" rồi đem thử bằng "máy nói sự thật" thì ra hết. Việc gì mà đại tá phải quan tâm nhiều đến hẩn thế.

Lansdale lắc đầu, không tán thành ý kiến của Fishiel:

- Không được! Bắt nó, tra tấn nó. không phải là điều khó khăn đối với chúng ta. Nhưng bắt nó để mọi người biết là một điều thất sách vì tai tiếng sẽ ầm lên, báo chí sẽ rêu rao là ta bị lừa, là ta để Việt Cộng lọt vào những chức vụ cao cấp mà không biết. Những tin giật gân như vậy loan đi nhanh lắm. Như thế chẳng khác nào ta công khai tuyên truyền cho sự hoạt động của Việt Cộng, công khai thừa nhận sự thất bại của ta. Ngài Dulles sẽ khiển trách chúng ta. Nguyên tắc của CIA chúng ta là chỗ nào chúng ta cũng phải nhúng tay vào nhưng không chỗ nào chúng ta được để lộ bàn tay chúng ta ra. Và lại, ông bạn thân mến ạ, Phan Thúc Định đúng là người của Việt Cộng thì dù có trời đánh, hẩn cũng không phun ra điều gì đâu. Bắt cóc tra tấn cũng vô ích mà thôi...

Fishiel gật đầu, tán thành ý kiến của Lansdale:

- Đại tá nói rất đúng! Làm như vậy là mình thụ động. Hay nhất là "khử" hẩn đi. Đối với chúng ta, tất cả những kẻ nào nghi vấn, chúng ta đều "khử" đi hết. Dùng xong rồi cũng khử đi! Vương đến công việc của chúng ta, cũng "khử" đi! Trót lộ ra, cũng "khử" đi! Đối với thằng Phan Thúc Định "khử" đi là xong chuyện, khỏi phải bận tâm, đỡ hậu hoạn. Nhưng một mũi tên không nên chỉ hạ một con mồi, tôi nghĩ có một cách như thế này...

Fishiel ngừng lại, thông thả hít một hơi xì gà như để nhắm nháp, tự thưởng thức cái ý kiến hay ho của mình trước khi nói ra. Lansdale vội xua tay nói rất nhanh:

- Khoan! Khoan! Ông bạn thân mến! Đừng nói cái kế ấy ra vội. Tôi cũng vừa có một ý kiến nảy ra trong đầu. Chúng ta hãy viết những ý nghĩ của mình ra một mảnh giấy riêng xem có giống nhau không.

- Ô kê!

Fishiel reo lên như chấp nhận một trò chơi lý thú. Lansdale đưa cho Fishiel một mảnh giấy trắng. Hai tên cùng rút bút nguyên tử ra, cúi xuống hí hoáy viết. Sau vài phút, hai tên trao đổi mảnh giấy viết với nhau. Đọc xong, cả hai cùng phá ra cười.

Fishiel tợp một lúc hai cốc uity-xki, quăng qua cửa sổ điều xì gà hút gần hết, vội vã bắt tay Lansdale:

- Đúng như châm ngôn "những tư tưởng lớn thường gặp nhau". Thôi, cứ thế nhé. Bây giờ, tôi xin phép rút lui, vì... vì...

Hẩn nháy một bên mắt:

- “Đệ nhất phu nhân”... còn hẹn gặp để bàn nốt công việc.

Lansdale đưa hân đến cửa, chìa tay ra:

- Chúc ông bạn thân mến gặp nhiều may mắn!

- Rất cảm ơn đại tá! Tôi chỉ là người thực hiện quốc sách...

* * * * *

Phòng họp của chỉ huy sở “lực lượng đặc biệt Mỹ” ở Huế hôm nay được trang hoàng lộng lẫy hơn mọi ngày. Hơn bốn chục nhà báo đủ các màu da được mời đến. Đông nhất và nhộn nhất vẫn là các ký giả phương Tây. Người thì đứng ngắm chân dung Tổng thống Kennedy được lồng trong chiếc khung gỗ chạm trổ sơn son thếp vàng kiểu Á Đông. Người thì ngồi bắt chân chữ ngũ trên chiếc ghế bành ở góc phòng, miệng phì phèo điếu xì gà rồi ngửa cổ thả khói lên trần, trầm tư mặc tưởng. Người thì đang tán mầy cô chiêu đãi viên mặc áo dài ni-lông trắng toát, đang đi lại mời nước giải khát. Có những người tưởng chừng lâu năm mới gặp nhau, đứng túm tụm lại, cười nói vui vẻ. Ngoài hành lang, một tốp người khác đứng ngắm cảnh sông Hương, nước trong xanh đang lững lờ trôi.

Chủ trì cuộc họp là Smith. Smith hớn hở trong bộ quần áo là phẳng nếp, bông mai vàng chói trên cổ, đi lững lờ từ góc này sang góc khác, bắt tay từng người khách.

Chiếc đồng hồ lớn treo trên tường thông thả điểm chín tiếng lạnh lạnh. Các nhà báo lục tục vào chỗ ngồi. Một trung úy Mỹ tiến lên chiếc micrô, đặt trước một chiếc bàn đồ lớn treo choán hết cả bức tường, cúi đầu chào các nhà báo. lấy giọng trịnh trọng nói:

- Thưa quý vị thân mến! Chiều qua nhiều tiếng nổ đã làm chấn động thành phố Huế cổ kính này. Trước đây, mấy phút thôi, nhiều vị có mặt trong phòng này cũng bàn tán và còn thắc mắc về những tiếng nổ đó. Xin tiết lộ với quý vị thân mến điều bí mật: những tiếng nổ đó lúc đầu là của bọn Việt Cộng và lúc sau là của lực lượng đặc biệt chúng tôi. Việt Cộng đã hoạt động như thế nào? Nhằm mục đích gì? Chúng tôi đã hoạt động như thế nào? Nhằm mục đích gì? Chúng ta đã trừng trị bọn chúng ra sao? Quý vị nắm giữ các cơ quan ngôn luận, có nhiệm vụ thông tin cho dân chúng rõ, nên chúng tôi rất hân hạnh được mời quý vị đến đây để trình bày với quý vị chi tiết của sự việc. Xin trân trọng giới thiệu với quý vị: Thiếu tá Smith của chúng tôi lên nói chuyện với quý vị về một chiến thắng thần kỳ của chúng tôi. Đó là lý do chúng tôi mời quý vị đến đây ngày hôm nay.

Hân mỉm cười, nghiêng đầu. Một tràng pháo tay let đẹt. Thiếu tá Smith đã đứng sẵn phía sau, tiến lên, ngực ưỡn ra để mọi người nhìn thấy hai hàng cuống mề đầy sắc sỡ màu sắc trên nắp túi áo ka ki bên trái. Hân cúi đầu chào mọi người. Mấy tiếng vỗ tay rời rạc, let đẹt. Smith cố lấy giọng êm dịu, hấp dẫn:

- Thưa quý vị thân mến! Để quý vị khỏi nóng lòng chờ đợi, tôi xin phép quý vị cho đi thẳng vào câu chuyện... Xin trình bày với quý vị về trận chiến thắng

của lực lượng đặc biệt Mỹ chiều qua, đã đánh tan một trận phục kích của Việt Cộng và tiêu diệt hoàn toàn hai tiểu đội du kích của Việt Cộng.

Smith tiến tới bên tường có treo chiếc bản đồ lớn. Tiếng gót giày hẫng vang lên trong phòng họp hoàn toàn im lặng. Mọi người như nín thở theo dõi hẳn. Smith cầm lấy chiếc gậy chỉ bản đồ:

- Thưa quý vị, đây là bản đồ vùng chiến thuật 1 (Smith đưa gậy khoanh tròn chiếc bản đồ và chỉ vào một điểm) và đây là địa điểm đã xảy ra cuộc phục kích của Việt Cộng chiều hôm qua: ki-lô-mét 13+500 đường hàng tỉnh tây bắc thành phố Huế. Để quý vị biết được tường tận hơn, xin mời quý vị xem tấm bảng này...

Tên trung úy Mỹ lúc nãy khiêng ra một tấm bảng nhựa đặt trên một chiếc giá ba chân. Trên bảng có vẽ phần màu ngang dọc. Chiếc gậy thuyết minh của Smith chỉ vào tấm bảng đó:

- Trong bản đồ treo tường chỗ ki-lô-mét 13+500 quá bé nhỏ. Chúng tôi cho phóng lớn một trăm phần trên tấm bảng này. Trên đường hàng tỉnh này, đến đây có mấy chỗ ngoặt, có cây cối xum xuê, rậm rạp. Đó là một địa điểm thuận lợi cho bọn du kích Việt Cộng phục kích. Lần này, chúng chủ mưu giết hại một nhân vật trọng yếu của chính quyền quốc gia, một người đã có công lớn với Ngô tổng thống và rất có uy tín trong giới trí thức...

Smith ngừng lại một chút bắt mọi người chờ đợi để câu chuyện của mình thêm hấp dẫn. Quả nhiên, có mấy tiếng xì xào: "Ai? Ai vậy?". Smith nói tiếp:

- Chắc quý vị có mặt ở đây không ai là không biết ông... Phan Thúc Định (trong hàng ngũ ký giả có tiếng "ồ", có tiếng hỏi lại kinh ngạc "Phan Thúc Định?"). Vâng, ông Phan Thúc Định là một nhà trí thức yêu nước, cố vấn thân cận của Tổng thống Ngô Đình Diệm, đã từng theo Tổng thống từ những ngày Tổng thống còn phải sống lưu vong ở Hoa Kỳ, đã từng có nhiều cống hiến lớn lao đối với Tổng thống, từ những ngày đầu tiên khi Tổng thống mới về nước, người được Tổng thống cử ra đây giúp việc lớn của ngài Ngô Đình Cẩn (Cả phòng họp lắng đi, càng thêm im lặng theo dõi từng lời của Smith). Qua những tin tức tình báo của chúng tôi và qua việc nghiên cứu hiện trường sau khi cuộc đọ súng kết thúc, chúng tôi có thể trình bày với quý vị diễn biến cụ thể như sau: Cố vấn Phan Thúc Định có thói quen cứ chiều thứ bảy đi dạo chơi ulych-ken [3] trên phía Kim Long. Vào khoảng 18, 19 giờ, lúc sắp tối, ông lại trở về nội thành. Nhằm được quy luật đó bọn Việt Cộng tìm cách hại ông. Cũng như gần đây, chúng đã giết nhà trí thức quốc gia yêu nước đi theo chúng từ ngày kháng chiến là giáo sư Lê Mậu Thành, bây giờ đến việc ám hại ông Phan Thúc Định, một nhân vật trọng yếu của chính quyền quốc gia, bọn Việt Cộng định khùng bố những trí thức yêu nước, đe dọa những người trung thành với quốc gia và hoạt động cho tình thân hữu Việt - Mỹ. Chúng định đánh một đòn vào chính phủ Việt Nam Cộng hòa do Tổng thống Ngô Đình Diệm lãnh đạo, kích động những kẻ chống đối lại chính phủ của ngài Tổng thống Ngô Đình Diệm, tạo nên một tiếng vang về chiến công của chúng trong đám dân chúng dễ tin, dễ bị lừa gạt. Chúng định đánh một đòn quân sự nhưng có ý nghĩa chính trị lớn.

Chúng khủng bố hai tiểu đội du kích, phục kích ở quãng đường ki-lô-mét 13+500 này. Đúng như chúng đã dò biết, chiều qua ông Phan Thúc Định lại theo thường lệ, sang chơi bên phía Kim Long. Lúc 18 giờ 30, ông Phan Thúc Định lái chiếc Mercedes trở về thì sa vào bẫy của chúng và bị chúng hạ sát (giọng Smith rầu rĩ). Chiếc xe Mercedes của ông Định bị bắn cháy và ông đã bị thiêu chết trong xe. Gây xong tội ác ghê gớm đó, bọn Việt Cộng tìm cách rút lui... (Smith lại ngừng lại một phút trước khi đổi giọng). Tuy nhiên, chúng không thoát được sự trừng phạt. Chúng tôi có được tin mật báo về cuộc phục kích của bọn Việt Cộng. Lực lượng đặc biệt chúng tôi đã lập tức kịp thời triển khai hai đại đội, theo hai ngã đường, khép vòng cung đến tìm cách cứu ông Định và tiêu diệt bọn Việt Cộng. Nhưng đáng tiếc là chúng tôi được tin mật báo hơi chậm. Chúng tôi hành quân đến nơi thì chúng đã giết mất ông Định rồi. Lực lượng đặc biệt của chúng tôi lập tức bao vây bọn sát nhân. Bị bao vây bất ngờ, rút lui không kịp, mấy ngã đường đều bị chặn, toàn thể tiểu đội du kích Việt Cộng bị chúng tôi tiêu diệt hết.

Tên trung úy Mỹ lúc này lại xuất hiện đưa cho Smith mấy tấm ảnh chụp phóng to. Smith giờ từng chiếu ảnh một lên trước mắt các nhà báo:

- Đây là cổ vấn Phan Thúc Định với chiếc Mercedes màu nâu của ông... Đây là bức ảnh chụp chiếc xe đó sau khi bị du kích Việt Cộng bắn cháy... Đây là ảnh xác các du kích Việt Cộng nằm ngổn ngang ngay trên địa điểm chúng gây ra tội ác... Và đây không phải chỉ là những tấm ảnh, mà là những tang chứng cụ thể...

Smith quay vào phía trong hắt hàm. Đã được chuẩn bị sẵn, mấy tên lính Mỹ khệ nệ khiêng ra mấy khẩu tiểu liên, trung liên, một số lựu đạn. Smith chỉ những thứ đó, nói:

- Những vũ khí đạn dược của bọn Việt Cộng mà chúng tôi bắt được tại trận, đều mang nhãn hiệu Nga Xô và Trung Cộng.

Smith cao giọng hãnh diện như một diễn viên thấy vai trò mình đóng đã thành công. Một số nhà báo vỗ tay. Những chiếc máy ảnh, máy quay phim giờ lên. Ánh đèn nháy lòa mắt. Tiếng máy quay phim sè sè.

Smith đợi cho căn phòng trở lại im lặng rồi mới nói tiếp giọng bùi ngùi:

- Cổ vấn Phan Thúc Định cũng là người bạn thân thiết của cá nhân tôi. Tôi hiểu rõ ông ấy. Đây là một người tài giỏi, thông minh, chịu ảnh hưởng sâu sắc của văn hóa phương Tây, người có tinh thần quốc gia và có lý tưởng chống Cộng cao quý. Ông mất đi là một thiệt thòi lớn cho chính phủ Việt Nam Cộng hòa, cho thế giới tự do. Xin quý vị và chúng tôi để một phút mặc niệm tưởng nhớ đến ông, người bạn thân mến của chúng ta, của thế giới tự do, người đã suốt đời đấu tranh cho sự nghiệp chống Cộng cao cả...

Mấy chục cái đầu cúi xuống.

Những cái đầu ngừng lên thì cả phòng lại nhộn nhịp với những tên lính Mỹ quân phục chỉnh tề, những nữ chiêu đãi viên Việt Nam ăn mặc diêm dúa thuê của những khách sạn bên ngoài, lẳng xẵng đi rót rượu từng bàn. Smith mời mọi người chúc mừng trận chiến thắng vang dội của lực lượng đặc biệt Mỹ.

Cuộc họp báo kết thúc. Một nhà báo bắt tay Smith, nói:

- Xin chúc mừng thắng lợi của thiếu tá. Mong mỗi trong cuộc họp sau, tôi sẽ có hân hạnh được bắt tay ngài trung tá Smith...

* * * * *

Buổi họp báo của Smith được báo chí, vô tuyến truyền hình truyền đi rất nhanh với những đầu đề giật gân kiểu Mỹ "Một tội ác của Việt Cộng bị trừng trị", "Cuộc phản công phục kích trên đường 13+500 Huế", "Một nhân tài bị giết"... Ngay trong ngày hôm đó, tin Phan Thúc Định bị giết chết cùng một lúc được tiếp nhận ở mỗi nơi một khác.

... Ở dinh Gia Long, Ngô Đình Diệm và Ngô Đình Nhu đang họp với Trần Kim Tuyến thì cửa phòng bị đột ngột mở tung, không có tiếng gõ báo trước. Ba người giật mình. Trần Kim Tuyến sờ nhanh vào khẩu súng ngắn để trong cặp. Giữa khung cửa mở rộng, hiện ra trước mắt họ là Trần Lệ Xuân mặt mày hốt hải. Ngô Đình Nhu đứng bật dậy:

- Cái gì thế?

- Các anh chưa được tin gì à?

- Sao? - Mấy người cùng lo lắng hỏi lại, óc nghĩ đến một cuộc đảo chính, một cuộc nổi dậy nào đó hoặc một tin tức về người Mỹ thay đổi thái độ với anh em họ Ngô.

Trần Lệ Xuân đưa một tay lên giữ ngực:

- Phan Thúc Định bị chết rồi!

Ngô Đình Diệm sững sốt:

- Làm sao chết?

- Việt Cộng giết.

- Sao thím biết?

- Ti vi vừa truyền tin tại chỗ cuộc họp báo của lực lượng đặc biệt Mỹ ở Huế báo tin ấy xong.

Không khí im lặng nặng nề. Trần Kim Tuyến cố giấu vẻ thản nhiên, tò mò nhìn hai anh em họ Ngô. Ngô Đình Diệm chống tay một bên má, ngồi im. Vẻ buồn bã, choáng váng hiện trên khuôn mặt bực bực của hắn. Ngô Đình Nhu rít một hơi thuốc lá dài. Hắn từ từ nhả khói ra cả đằng mũi lẫn đằng miệng. Mắt hắn lơ đãng. Nhìn hắn, người ta không biết hắn vui hay buồn khi nhận được tin đó nữa.

Trần Lệ Xuân có ý trách móc:

- Định cứ ở trong này với chúng ta thì đâu đến nỗi!

Ngô Đình Nhu gạt đi:

- Việc cần thiết thì mới để anh ta ra ngoài ấy chứ. Cái anh này cũng hay sơ xuất lắm.

Trần Lệ Xuân nhìn chồng:

- Em ra Huế đưa ma Định nhé! Dù sao anh ta cũng chẳng còn ai thân thích ở đây, chỉ có chúng ta là người nhà.

Ngô Đình Nhu không trả lời thẳng vào lời của vợ.

- Đợi một chút nghe tôi dặn đã.

Trần Lệ Xuân quay ra, khép cửa lại. Ngô Đình Diệm thở dài:

- Cha bị Việt Minh giết, bây giờ đến con bị Việt Cộng giết. Chú Cẩn làm ăn thế nào lại để cho chúng nó hỗn thế? Tội cảnh sát, tội mật vụ Trung phần toàn là đồ ăn hại cả sao? Tôi là bạn của thầy anh ấy. Thầy anh ấy đã gửi tôi, tôi để anh ấy chết thế này là tôi có lỗi. Ông Nhu điện ra hỏi trực tiếp chú Cẩn xem tình hình ra sao. Ông Tuyên! (Trần Kim Tuyên "Dạ"). Ông hạ lệnh ngay cho bọn cảnh sát Trung phần phải báo cáo đầy đủ về cái chết của Định cho tôi rõ, đứa nào không làm tròn trách nhiệm, ông tổng cổ nó đi. Bắt được thằng nào dính líu đến vụ đón đường phục kích này thì cho xử bắn ngay, không cần xét xử gì cả. Không mạnh tay thì một ngày kia chúng nó sẽ lọt cả vào đây cắt cổ cả chúng ta.

Đôi mắt trắng dã của Ngô Đình Diệm long lên dưới hàng lông mày rậm cau lại. Giọng hằn quả quyết:

- Đồng thời tỏ rõ cho mọi người biết ta rất ưu ái với những người có công với quốc gia: sẽ tổ chức tang lễ thật to cho Định và truy tặng anh ta đệ nhất đẳng Bảo quốc hội tinh.

... Ở Tòa đại diện chính phủ lại Trung phần, Ngô Đình Cẩn nói chuyện trực tiếp bằng dây nói với Smith. Ở cửa ra vào phòng làm việc của Cẩn, Lý Lâm đứng khoanh tay, sừng sững. Gã lúc nào cũng như một con mèo lừ lừ, tất cả sự nhanh nhẹn thu giấu vào bên trong để bất thần có thể tung ra, vươn tới, vật đổ một cái gì đó. Gã đứng đấy, nét mặt hầu như bất động, toàn bộ giác quan của gã hướng ra bên ngoài như một con chó trung thành với chủ, luôn luôn đi bên chủ, cảnh giác, hướng tất cả thị giác, thính giác, khứu giác ra chung quanh. Những tiếng nói của Ngô Đình Cẩn ở trong buồng, do gã không chú ý đến, nên vào tai gã câu được câu chăng. Nhưng bỗng nhiên gã tập trung sự chú ý vào những lời nói của Ngô Đình Cẩn trong khi mắt gã vẫn nhìn ra bên ngoài và mặt gã vẫn không hề thay đổi. Bởi vì, gã nghe thấy những lời bất thường của Cẩn nhắc đến Phan Thúc Định vào đây nói:

- Các ông phải cho chúng tôi biết đầy đủ chi tiết cụ thể... Xác ông Phan Thúc Định, các ông để đâu? Không, chúng tôi không thể đợi một sự trả lời đầy đủ của ông Lansdale được, chúng tôi muốn biết ngay bây giờ. Chúng tôi phản kháng các ông vì những hành động đơn phương của các ông, không có sự phối hợp của chúng tôi. Tại sao ngay chiều qua các ông không báo cho chúng tôi biết để chúng tôi cùng phối hợp với các ông? Chúng tôi sẽ phản kháng...

về tòa đại sứ Hoa Kỳ ở Sài Gòn, sẽ phản kháng với các ông bộ trưởng ngoại giao, quốc phòng Hoa Kỳ.

Các ông phải chịu một phần trách nhiệm về cái chết của một cố vấn đặc biệt tài năng của chúng tôi... Sao? Ông bảo gì?...

Thấy giọng thất thanh của Ngô Đình Cẩn, Lý Lâm liếc nhanh mắt nhìn chủ. Gã thấy chủ gã như suýt buông rơi ống nghe. Ngô Đình Cẩn sững sờ, để ống nghe xuống ngực như không dám nghe tiếp nữa. Mặt hần tròn xoe. Mặt hần ngậy ra. Cái gì ở bên kia ống nghe đã làm hần choáng váng đến thế? Như định thần lại, Ngô Đình Cẩn lại vội vã áp máy nghe vào tai thật chặt để nghe cho rõ hơn. Hần hỏi dồn:

- ... là Việt Cộng à? Xin lỗi, ông nhắc lại cho. Sao lại có thể thế được ông phải chịu trách nhiệm về lời nói của ông. Ông đừng nên quên rằng đây là người của Tổng thống gửi ra, người mà Tổng thống hiểu rõ từ gia đình đến bản thân, người đã từng có ơn cứu Tổng thống! Sao? Ông Lansdale có đầy đủ tài liệu à? Không lẽ nào! Tôi không tin được điều đó. Tôi không tin! Các ông phải trực tiếp trình bày với Tổng thống...

Ngô Đình Cẩn buông rơi chiếc ống nghe. Hần bấm chuông. Một tên thư ký riêng hiện ra trước cửa buồng. Cẩn nói hấp tấp - một giọng nói khác với thường lệ của hần:

- Gọi cho tôi Giám đốc Nha cảnh sát đến đây ngay lập tức.

Tên thư ký cúi đầu "Dạ!" một tiếng, vừa quay ra thì Cẩn đã gọi giật lại:

- Này! Thôi... Có lẽ không nên cho ai biết vội... Cho anh lui...

Tên thư ký ngạc nhiên, cúi đầu quay gót.

Bỗng nhiên Cẩn mở ngăn bàn, nhìn vội các giấy má bên trong. Hần lật từng tờ một xem. Hần lại vội vã mở cái tủ sắt gắn chìm vào trong tường - cái tủ đựng công văn tài liệu mật riêng của hần, có hai lần cửa sắt và khóa riêng do hần giữ - hần lục lọi bên trong, mở từng cái cặp các-tông, từng cái phong bì đựng giấy má ra xem. Hần hốt hoảng khóa tủ lại, đi vội như chạy về phòng ngủ của hần. Lý Lâm im lặng, rào bước theo sau. Hần chạy đến chiếc két sắt, cũng được gắn chìm vào trong tường phòng ngủ, cạnh đầu giường. Hần mở két. Tay hần run run lần trên những chữ số. Lý Lâm đứng lại ở cửa phòng. Cẩn cấm tuyệt đối không ai được vào phòng ngủ của hần. Lý Lâm không biết được Cẩn làm gì trong phòng.

Cánh cửa két sắt mở ra. Cái két kiên cố có ba ngăn: ngăn dưới cùng xếp đầy vàng lá, ngăn thứ hai óng ánh kim cương và ngọc đủ màu, ngăn thứ ba xếp giấy má, thư từ riêng. Mắt Cẩn nhìn ngăn vàng và kim cương. Xưa nay, hần cũng không đếm, cũng không biết hần có bao nhiêu vàng và kim cương nữa nhưng hần thấy đồng vàng và kim cương ấy không suy suyển. Hần có vẻ hơi yên tâm. Hần rút những tập giấy ở ngăn trên cùng ra. Hần nhìn qua một lượt và bàng hoàng. Hần đóng sập cánh cửa két sắt lại. Mồ hôi lấm tấm trên trán, hần lẩm bẩm: "Cái kế hoạch... cái kế hoạch...".

Hần lật đật chạy ra ngoài hành lang. Hần bảo Lý Lâm:

- Truyền lấy xe đi ngay. Gọi thêm mấy thằng ở đội vệ sĩ đặc biệt nữa theo tao.

Lý Lâm bật đi như một cái máy được ấn nút. Chiếc xe hơi đen riêng của Cần có kính chống đạn ám sát chạy ngay ra giữa sân. Đứng trước và đằng sau nó là hai chiếc Uy-lít chở đầy bọn vệ sĩ. Lý Lâm mở cửa sau chiếc xe đen. Ngô Đình Cần bước lên. Lý Lâm đóng sập cửa, mở cửa trước lên ngồi cạnh người lái xe. Ngô Đình Cần hạ lệnh:

- Đến nhà Phan Thúc Định.

Ba chiếc xe lao vút ra cổng Tòa đại diện. Nghe tiếng còi xe, trông thấy ba chiếc này, các xe hơi khác, các xe gắn máy, xe đạp, người bộ hành, đều tránh rạt sang một bên.

Đến nhà Phan Thúc Định, bọn vệ sĩ ào ào nhảy xuống, đứa đứng gác ở cổng, đứa đứng gác ở sân. Lý Lâm đưa mắt nhìn quanh rồi mở cửa xe đón Ngô Đình Cần bước xuống.

Ngô Đình Cần hạ lệnh gọi tên vệ sĩ của Phan Thúc Định. Đám gia nhân nhà Định trả lời tên vệ sĩ đó đã đi cùng Định từ chiều hôm trước. Ngô Đình Cần vẫy mấy tên vệ sĩ cùng Lý Lâm đi theo mình vào nhà. Hắn hạ lệnh lục soát. Hắn trực tiếp đứng quan sát, bắt mở từng cánh tủ, lật từng tấm thảm trải, dỡ từng cái mặt ghế, giũ từng trang sách. Cửa tủ nào khóa thì hắn bắt phá ngay không thương tiếc. Hắn gõ từng góc tường chú ý từng khe nứt của gạch, cứ lờn lộn như một con thú bị thương.

[1] Cơ quan mật vụ liên bang Mỹ.

[2] Cơ quan tình báo Anh.

[3] Uých-ken (week-end): Cuộc giải trí nghỉ ngơi cuối tuần.

Chương 33 Thoát hiểm

Buổi trưa đó, ở nhà Lý Lâm. Lý Lâm lừ lừ đi vào nhà. Thấy Lý Lâm về, Mai Lan vẫy gọi bọn trẻ con ăn cơm. Hai người cùng bọn trẻ ngồi vào bàn ăn. Chỉ có bọn trẻ con nói chuyện vài ba câu. Còn giữa Lý Lâm và Mai Lan, bao giờ cũng vậy, thường im lặng, người nào cứ việc người ấy làm. Đôi lúc, cần thiết lắm, hai người mới trao đổi một vài câu cộc lốc, trống không. Sau đó, mỗi người theo đuổi một ý nghĩ riêng, chẳng ai nói với ai câu nào.

Hôm nay, ăn cơm xong, hình như không nén nổi, Lý Lâm bảo vợ:

- Ông Phan Thúc Định ấy mà...

Nói xong, gã ngừng lại. Mai Lan đã quen với lối nói nhăm nhắng, diễn đạt ý nhiều khi khó khăn ấy của Lý Lâm, hỏi:

-Sao?

Lý Lâm buông một câu nặng nhọc:

- Chết rồi!

Mai Lan giật mình, tái mặt, hỏi dồn gã:

- Sao? Sao lại chết? Chết thực không?

Thấy Mai Lan hỏi dồn, gã bực mình:

- Không biết.

Mai Lan cố trấn tĩnh, hỏi lại với giọng nhẹ nhàng:

- Ông Định chết rồi à? Anh bảo không biết cái gì?

Lý Lâm thủng thẳng:

- Không biết tại sao ông ấy chết. Nghe nói Việt Cộng giết...

Mai Lan chép miệng thở dài. Tự nhiên một nỗi buồn sâu sắc choáng ngập tâm hồn chị. Chị nhớ đến cái buổi chị cho con đi cấp cứu gặp Định. Chị nhớ đến những buổi Định đi lại thăm nom, giúp đỡ chị và các con chị. Ở con người ấy toát lên một phẩm chất tốt đẹp, làm cho người ta có thể tin cậy được. Nhưng tại sao lại làm cổ vắn cho anh em họ Ngô được? Tại sao lại có thể giữ một chức vụ cao và tin cẩn đối với bọn "quốc gia" như thế được? Tại sao anh ta lại liên lạc với những thằng phản động ở chiến khu của "ta"? Và nếu mà "ta" giết thì tất phải như thế nào "ta" mới giết? Hay tất cả những cử chỉ tốt đẹp kia của anh ta chỉ là giả tạo, chỉ để che đậy một âm mưu gì đó. Chỉ để nhằm mua chuộc mình? Thế này thì mình còn hiểu thế nào được nữa? Ốc mình mù đi mất rồi! Nhưng tại sao mình vẫn thấy buồn? Anh ta là người tốt hay người xấu?

Lý Lâm lại thủng thẳng:

- Nhưng lạ lắm!

- Lạ cái gì cơ?

- Lạ lắm! Hình như ông ấy là... Việt Cộng.

Mai Lan sững sờ nhìn Lý Lâm, không nói được câu nào nữa. Lý Lâm thấp giọng như nói cho một mình nghe, mắt không nhìn Mai Lan:

- Người Mỹ ghét ông Định. Cậu bắt khám nhà ông Định suốt cả buổi sáng. Hình như cậu mất cái gì quý lắm!

- Khám có thấy gì không?

- Không thấy gì cả!

Mai Lan cũng không hiểu ra làm sao nữa. Chị nhớ đến lời "các anh ấy" dặn, có gì đặc biệt phải báo cáo cho "các anh ấy" biết ngay. Phải báo cho "các anh ấy" ngay!...

Chiều hôm đó, tại trụ sở của CIA ở Sài Gòn, Lansdale đã có trong tay bản báo cáo tỉ mỉ của Smith và những bức ảnh, những biên bản làm tại chỗ về vụ "Phan Thúc Định bị Việt Cộng phục kích giết chết".

Đang đọc một cách bình thản bỗng hần cau mày chú ý theo dõi từng chữ một. Hần giở chiếc ảnh chụp xác Phan Thúc Định ra ngắm nghía. Hần lật vùi giấy má trong tập báo cáo, tìm cái biên bản khám nghiệm pháp y của bác sĩ khám xét xác Phan Thúc Định. Hần nắm bàn tay đấm mạnh xuống bàn, la lên:

- Hông rồi! Đồ lợn! Làm hông hết rồi!

Hần bấm chuông điện để cạnh bàn giấy như ấn cả bàn tay to lớn, lông lá vào đó. Một tên Mỹ chạy ra, rạp gót giày đứng nghiêm người. Lansdale nói như thét vào mặt tên Mỹ:

- Gọi ngay cho tôi ông Phu-lít-xtơn.

Tên Mỹ quay gót. Lansdale nói nút cà vạt, cởi khuy cổ áo sơmi. Người hần nóng bừng mặc dầu máy điều hòa nhiệt độ trong phòng chỉ số 18 độ. Hần đến tủ con góc phòng mở một chai nước hoa quả tươi rót ra cốc, uống ừng ực một hơi hết. Mạch máu ở thái dương hần căng ra, giãn giật. Cơn giận dữ, tức tối cứ cuồn cuộn dồn lên ngực hần, dồn lên đầu hần làm hần không thể ngồi yên được. Hần lồng lộn như con thú dữ bị nhốt trong chuồng. Hần muốn đập phá, bóp nát một cái gì. "Thực là xấu hổ! Thực là nhục nhã! Ngài Dulles biết thì trả lời ngài ấy sao bây giờ? Bọn Việt Cộng sẽ cười vào mũi. Tại sao? Tại sao? Ở Phi Luật Tân, ở mấy nước Nam Mỹ, mình có bao giờ gặp những chuyện như thế này đâu?..."

Không đập, không phá được cái gì, hần buông thân mình rơi nặng nề xuống chiếc ghế bành độn lò xo. Mạch máu thái dương hần vẫn giãn giật.

Có tiếng giày đi đến gần. Phu-lít-xtơn bảnh bao, đẹp trai bước vào phòng. Nhìn thấy dáng điệu và nét mặt Lansdale, Phu-lít-xtơn biết có điều gì không ổn đã xảy ra cho nên nụ cười duyên dáng trên môi hần vừa mới hé ra đã vội tắt ngay. Hần vừa nói, vừa để ý thăm dò Lansdale:

- Thưa đại tá, đại tá cho gọi tôi.

Lansdale cười gằn:

- Vâng, tôi cho mời ông đến có việc. Tôi muốn ông cho tôi biết: nhiệm vụ của tôi trao cho ông ra Huế phối hợp với ông Smith để giải quyết thằng Phan Thúc Định vừa rồi, ông có lộ cho ai biết không?

Phu-lít-xtơn lắc đầu, có vẻ ngơ ngác:

- Thưa đại tá, ngoài ông Smith ra, tôi không hé lộ cho ai biết cả. Có việc gì xảy ra đấy ạ?

Lansdale giần giọng:

- Ông có trao đổi với ông Smith tất cả những ý kiến, tiến hành công việc như tôi đã dặn ông không?

Phu-lít-xtôn quả quyết:

- Thưa đại tá, bằng trí nhớ của người tình báo, tôi đã nhắc lại đúng nguyên văn với ông Smith tất cả những điều đại tá dặn. Tôi rất lấy làm ngạc nhiên thấy đại tá hỏi tôi như vậy.

Lansdale mĩa mai:

- Thưa ông Phu-lít-xtôn, tôi cũng rất lấy làm ngạc nhiên, khi thấy sự việc diễn ra hoàn toàn trái với ý đồ của chúng ta.

- Thưa đại tá, tôi thiết tưởng mọi việc diễn ra như vậy là tuyệt đẹp, chẳng khác gì dưới bàn tay một người đạo diễn tài tình. Người đạo diễn tài tình ấy chính là đại tá. Thiếu tá Smith đã có báo cáo đầy đủ. Những tình tiết ấy đủ làm tài liệu để sau này tôi có thể viết một kịch bản phim rất hay.

Không nén nổi tức giận, Lansdale gầm lên:

- Ném cái kịch bản ấy của ông xuống Thái Bình Dương. Đây là Việt Nam chứ không phải là Hollywood và tôi là Lansdale chứ không phải là chủ hãng Mê-tơ-rô. Chúng ta đã bị lừa rồi!

Hắn quăng cái biên bản khám nghiệm pháp y và tập ảnh chụp của Smith gửi vào ra trước mặt Phu-lít-xtôn, nói:

- Xác chết có hai chiếc răng vàng. Ông đã từng gặp thằng Phan Thúc Định. Ông thấy nó có răng vàng không? Và người có hai răng vàng như biên bản này, theo chỗ tôi biết, thì là vệ sĩ của Định.

Phu-lít-xtôn tái mặt đọc nhanh cái biên bản khám nghiệm pháp y về việc khám xét tử thi Phan Thúc Định. Hắn ngừng lên, ngơ ngác hỏi Lansdale:

- Vậy người chết không phải là Phan Thúc Định?

- Thưa “ngài” Phu-lít-xtôn: “Vâng!”. Đây mới là “tuyệt đẹp”. Câu hỏi của ngài không xứng đáng là câu hỏi của người tình báo một chút nào!

Rồi Lansdale đổi giọng:

- Chiếc Mercedes đúng là của thằng Phan Thúc Định, nhưng nó đã thoát chết. Đây là một sự thất bại cay đắng cho chúng ta, một điều sỉ nhục đối với tổ chức CIA của chúng ta.

Tại sao nó lại thoát chết? Tại sao nó lại biết trước được mưu kế của chúng ta? “Lỗ hổng” ấy ở đâu? Chỉ có ông và ông Smith chịu trách nhiệm. Thằng Phan Thúc Định bây giờ ở đâu? Đang làm gì? Chúng ta phải biết! Chúng ta phải tìm cho ra! Rất tiếc là tôi vừa mới đề nghị khen thưởng cho Smith. Và ông, thì tôi rất kính trọng ông cụ thân sinh ra ông là một nhà đại tư bản quyền thế quen biết nhiều nghị sĩ quốc hội, nếu không thì trách nhiệm vụ này ở hai ông, tôi sẽ phải làm đến nơi đến chốn.

Phu-lít-xtơn lặp bặp:

- Thưa đại tá, tôi thực không ngờ tới... tôi chỉ biết điều tra và truyền lệnh của đại tá.

Một tên Mỹ đứng nghiêm ở cửa, tay cầm tờ giấy nhỏ:

- Báo cáo đại tá, có điện khẩn của vùng Chiến thuật 1.

Lansdale đưa tay đón tờ giấy. Tên Mỹ rập gót giày chào rồi quay ra. Lansdale đọc tờ giấy. Mắt hần căng ra. Lần này, giọng hần lạc hần đi, hốt hoảng:

- Lạy Chúa! Cần để mất cái kế hoạch ấy à? Ông Phu-lít-xtơn, ông hạ lệnh cho Trần Kim Tuyền và tất cả người của ta ở các nơi gặp thẳng Phan Thúc Định ở đâu phải bắt cho bằng được. Không bắt được thì phải giết chết ngay. Ai bắt được thẳng Định, thưởng năm vạn đôla. Giết chết được nó thưởng một vạn đôla. Cho mời ông Fishiel và ông Thomas đến gặp tôi ngay bây giờ. Báo cho ông Ngô Đình Diệm biết tối nay tôi sẽ đến gặp ông ta có việc khẩn cấp. Bảo chuẩn bị xe chúng tôi đến ngay tòa đại sứ. Ông chuẩn bị đi cùng ông Thomas ra Huế...

Chưa hình dung được việc gì đã xảy ra nhưng qua giọng nói và thái độ của Lansdale, Phu-lít-xtơn biết là tình hình hệ trọng khẩn cấp, hần "Yét-sơ" một tiếng thật to rồi chạy vội sang phòng bên như ma đuổi.

Chuông điện thoại của cơ quan chỉ huy CIA ở Sài Gòn réo gọi các nơi liên tiếp...

* * * * *

Phu-lít-xtơn đã không dám nói thật với Lansdale.

Không phải chỉ có một mình hần và Smith ở Huế biết âm mưu của CIA định giết Phan Thúc Định. Còn một người nữa biết âm mưu đó: Tổ Loan.

Từ Sài Gòn bay ra Huế, ngoài việc công ra, Phu-lít-xtơn tấp tễnh nghĩ đến việc riêng. Hần mong mỗi gặp Tổ Loan. Người con gái Việt Nam xinh đẹp dịu dàng có học thức ấy đã làm hần say mê. Hần say mê vì hần không thể tìm thấy ở những phụ nữ châu Âu, châu Mỹ vẻ dịu dàng, thanh tú riêng biệt của phương Đông như ở Tổ Loan.

Hần say mê vì hần không thể tìm thấy ở những người phụ nữ khác những cử chỉ, dáng điệu, những lời nói biểu lộ một nếp sống văn hóa, một chiều sâu của học thức như ở Tổ Loan. Hần say mê vì nghĩ nếu đưa được Tổ Loan về Mỹ sống với hần, thì hần có thể tự hào với bạn bè hần ở bang Maiami là đã có "thành tích" chinh phục được một người đẹp châu Á ở cách xa hàng vạn dặm như thế.

Hiện nay, hần chưa chiếm được tình yêu của Tổ Loan, nhưng hần tin rằng rồi đây hần sẽ chiếm được. Bởi vì, hần tin ở ảnh hưởng của hần đối với Tổ Loan. Chẳng phải chính hần đã là người làm thay đổi được chiều hướng tư tưởng, tình cảm của Tổ Loan đấy ư? Chẳng phải chính hần đã là người làm cho Tổ Loan từ một người tham gia các phong trào đấu tranh của cái đám thanh niên

học sinh thân Cộng biến thành một người căm thù Cộng sản đầy ư? (Hắn không biết đến sự đổi thay của Tổ Loan những ngày gần đây). Chẳng phải chính hắn đã làm cho Tổ Loan từ chỗ có ác cảm với người Mỹ đến chỗ làm cộng tác viên của CIA đầy ư? Những việc ấy so với việc chiếm tình yêu của Tổ Loan còn khó hơn nhiều mà hắn đã làm được, huống hồ là việc làm cho tình cảm Tổ Loan hoàn toàn thuộc về hắn. Cái đó không khó gì, miễn là cần một số thủ đoạn và sự kiên nhẫn.

Hắn tin vì hắn là người Mỹ, một người Mỹ trẻ tuổi, đẹp trai, lịch sự, có học. (Thực là một người đàn ông lý tưởng cho các phụ nữ). Hơn nữa hắn là con một nhà tư bản lớn. Hắn sẽ hứa với Tổ Loan một đám cưới chính thức, một cuộc đi chơi trăng mật ở Paris, Rome hay ở Hawaii tùy theo ý Tổ Loan muốn, một cuộc sống giàu có ở Mỹ... Hê-lô! Đô la và cuộc sống Mỹ... ai chẳng thích! Đô la và cuộc sống Mỹ! Không có lời tán tỉnh và hứa hẹn nào hấp dẫn bằng!

Những hình ảnh ấy lại quay lại huyễn hoặc hắn. Hắn tưởng tượng đến cảnh hắn sánh vai với Tổ Loan trong một đám cưới linh đình tổ chức ở Sài Gòn. Gia đình hắn sẽ đi máy bay riêng sang. Đám cưới có đại sứ Hoa Kỳ, các quan chức cao cấp Hoa Kỳ và các quan chức cao cấp Sài Gòn đến, Đức Cha Tổng giám mục Sài Gòn sẽ làm lễ. Tổ Loan sẽ ăn mặc như thế nào? Không, cứ mặc áo dài Việt Nam, choàng voan trắng. Một đám cưới Việt - Mỹ.

Cho nên vừa đến Huế, sau khi gặp Smith xong hắn tìm gặp ngay Tổ Loan. Tổ Loan đã nhận được một bức điện của hắn gửi ra trước với những ký hiệu riêng. Từ ngày hắn thuyết phục được Tổ Loan làm cộng tác viên của CIA và đưa Tổ Loan về Huế thì hắn tránh gặp cô công khai ở Huế với mục đích bảo đảm bí mật cho cô.

Nhận được bức điện của hắn, Tổ Loan phân vân không biết đối xử ra sao. Gặp hắn ư? Cô rất khó chịu. Từ ngày được Phan Thúc Định giúp cho hiểu biết sự thực về gia đình mình, về Phạm Xuân Phòng và cái chết của hắn, Tổ Loan bản thân như người mất hồn suốt một thời gian. Nhiều tình cảm khác nhau xáo trộn, dẫn dắt trong cô. Buồn bã, chán nản, căm giận, hoài nghi. Qua việc bọn Mỹ dùng cái chết của Phạm Xuân Phòng để đánh lừa cô, lợi dụng cô, cô thấy ghê tởm sự xảo quyệt của chúng. Mỗi lần gặp bọn Mỹ, nghe chúng nói, cô cảm thấy tất cả những điều chúng nói đều là dối trá. Bọn Mỹ dối trá, lừa bịp cô. Vân Anh cũng dối trá, lừa bịp với cô. Vậy ai là người trung thực, cô có thể tin được? Người đã làm cho cô hiểu rõ tất cả mọi tự dối trá kia là ai? Phan Thúc Định?

Thế rồi, cô gặp lại một số những người bạn mà cô đã đi cùng hàng với họ trong những buổi "xuống đường" hồi còn đi học. Cô thấy họ vẫn say mê, vẫn hừng hực lửa của tuổi trẻ. Nói chuyện với họ, cô thấy họ nhìn bản chất bọn Mỹ rõ hơn cô.

Cô cảm thấy hối hận và xấu hổ về mấy cái báo cáo tin tức cô gửi cho Phu-lít-xơn. Những người bạn trẻ kéo cô đi dự những cuộc họp của thanh niên, sinh viên. Trong những cuộc họp ấy, cô nghe mọi người phát biểu ý kiến. Cô so sánh với những lời Phu-lít-xơn nói với cô. Cô nhìn bọn lính biệt động, bọn cảnh sát ác ôn đàn áp đánh đập man rợ, bỏ tù, giết chết những người thanh niên, sinh viên chỉ vì mỗi một "tội": muốn cho nước Việt Nam độc lập, muốn

cho ngoại bang không được xâm lược, không được can thiệp vào công việc nội bộ của người Việt Nam, muốn nhân phẩm người Việt Nam được tôn trọng. Tất cả những điều nghe được, nhìn thấy, so sánh ấy đặt cho cô một câu hỏi lớn - một câu hỏi vẫn thường được đặt ra trước mặt tất cả những người trí thức sống trong vùng bị tạm chiếm - đi theo con đường nào? Đứng về phía nào?

Mỗi thù gia đình giả tạo, bịa đặt đẩy cô rời khỏi hàng ngũ bạn bè, bà con đồng bào đã bị gỡ bỏ, lại nhìn thấy thủ đoạn xấu xa, tàn bạo của bọn địch lợi dụng mình, tất nhiên Tổ Loan lại trở về với bạn bè, với bà con đồng bào. Cô muốn làm một cái gì để bù đắp lại thời gian vừa qua. Sức sống tuổi trẻ như trở lại với cô. Như mặt trời, sau khi đám mây đen che mình trong một thời gian đã bay đi, lại tỏa ánh sáng.

Sau lần được Phan Thúc Định giúp cho biết rõ về nguồn gốc gia đình mình, hiểu biết sự thực về cái chết của Phạm Xuân Phòng, Tổ Loan tiếp xúc với anh nhiều hơn. Cô ngạc nhiên về sự hiểu biết rộng rãi của anh, về những tin tức anh nắm được. Tuổi trẻ thường tò mò, ham hiểu biết. Cô có thể hỏi anh về những vấn đề gì cô chưa hiểu biết, những tin tức gì cô phân vân không rõ đúng sai. Có vấn đề, anh trả lời cô thẳng thắn "không nói được", nhưng tất cả những vấn đề, những tin tức anh nói với cô, cô thấy hoàn toàn đúng. Chỉ trừ những câu cô hỏi về bản thân anh thì anh lảng tránh, hoặc chỉ đáp một cách chung chung "Tôi học ở Pháp về và cũng như cô thôi - muốn đem những hiểu biết của mình giúp ích cho đất nước".

Hình như lúc đầu, Phan Thúc Định cũng thử xem cô có phải là người kín đáo trung thực không, nên chỉ trao đổi với cô những tin tức bình thường. Sau đó, thấy những điều anh nói cho cô biết, ngay cả việc cô biết sự thực về cái chết của Phạm Xuân Phòng nữa, cô không hé lộ cho ai biết. Phan Thúc Định mới bắt đầu trao đổi với cô những vấn đề rộng rãi hơn, những tin tức mà ở ngoài ít ai biết.

Dần dần, Tổ Loan hỏi Phan Thúc Định về cả những vấn đề thuộc cuộc sống của mình. Cô thấy bao giờ anh cũng khuyên cô những điều tốt, điều đúng với những ý kiến phân tích xác đáng, những lời lẽ trung thực. Giữa lúc cô tưởng không còn biết tin vào ai nữa thì niềm tin Phan Thúc Định, ở trong cô, từng bước, từng bước hình thành. Cùng với niềm tin ấy, mỗi tình cảm rất mơ hồ, rất nhẹ nhàng len lén đến với cô. Hình như mỗi lúc gặp Phan Thúc Định cô thấy vui hơn, yên tâm hơn trên bước đường đi của mình; hình như mỗi lúc nghĩ đến Phan Thúc Định, cô thấy đỡ cô đơn, lẻ loi hơn, như có một người anh tin cậy, một người bạn thân hiểu biết mình. Tình cảm ấy đến từ bao giờ, cô không rõ.

Nghe theo lời của Phan Thúc Định, cô cảm thấy mình gần bạn bè, đồng bào của mình hơn. Cô đã quên mình đã có một thời kỳ là cộng tác viên của CIA. Bây giờ bức điện của Phu-lít-xton mà cô nhận được gọi cô trở về mối quan hệ của cô với bọn Mỹ qua hần. Cô ân hận, xấu hổ về mối quan hệ ấy, đã muốn quên nó đi, xóa nó đi, dứt nó đi ra khỏi cuộc đời cô mà nó lại hiện về. Cô căm ghét nó như căm ghét bọn Mỹ bịp bợm dối trá. Cô như thấy hiện ra trước mắt cô cái bộ mặt giả dối, cái giọng nói ba hoa cứ lăm le chuyển sang tán tỉnh cợt

nhả của Phu-lít-xtơ. Làm thế nào bây giờ? Gặp hăn thì chẳng khác gì phải chịu đựng một cực hình, một sự tra tấn, khi nhìn bộ mặt và nghe những lời nói của hăn. Gặp hăn thì tức là nối chặt thêm mối quan hệ với bọn chúng mà cô đã muốn cắt đứt, xóa đi, quên đi, kể cả trong ký ức của mình. Nhưng nếu không gặp hăn, gây cho hăn một mối nghi ngờ, để cho hăn biết rằng cô đã thay đổi thì chắc chắn bọn CIA sẽ không để cho cô yên. Cái chết của Phạm Xuân Phòng đã dạy cho cô hiểu điều đó.

Làm thế nào bây giờ? Cô nhớ tới Phan Thúc Định. Cô gọi đây nói cho anh, hẹn gặp.

... Hai người bước song song trên đồi thông như một cặp tình nhân đi viếng lăng tẩm. Sau khi nghe Tổ Loan nói về việc Phu-lít-xtơ ra Huế, Phan Thúc Định liên hệ tới ngay những lời Vân Anh nói với anh trong bức thư của cô gửi cho anh trước khi tự tử. Chẳng CIA đội lốt nhà báo, con chó sói đội lốt cừu ấy, lần này ra Huế có việc gì đây? Nó có âm mưu gì mà Vân Anh, trước khi chết, cũng phải báo cho mình? Anh nói với Tổ Loan:

- Cô cứ gặp. Chắc chắn không phải tự nhiên Phu-lít-xtơ ra đây. Chắc chắn ra cũng không phải chỉ để gặp cô. Cô vẫn thường nói cô muốn trở thành một người có ích cho xã hội, cho đất nước. Cô làm thế nào nắm được mục đích của việc hăn ra đây, tức là cô cũng làm được một việc lớn rồi.

Tổ Loan cau mày:

- Nhưng tôi không thể chịu được mỗi khi phải nhìn cái bộ mặt thơn thớt đều cang của hăn.

Phan Thúc Định nhẹ nhàng:

- Tôi cũng hiểu như thế! Tôi biết đó cũng là điều rất khổ tâm của cô, nhưng cô hãy nghĩ rằng cô gặp hăn không phải là vì hăn, cô gặp hăn vì yêu cầu của công việc. Cô hãy nghĩ đến những điều lớn lao khác mà quên sự khó chịu ấy đi. Cô cố gắng đừng để lộ cho hăn biết một chút gì về sự thay đổi của cô cả. Cô lộ ra, dù chỉ là một tí chút về sự thay đổi của cô thôi, cũng đủ để cho hăn đề phòng cô, hăn sẽ không hở miệng ra điều gì mà lại có thể rất nguy hiểm cho cô.

Gió thổi xào xạc trên những cây thông con. Trong ánh nắng dịu, Tổ Loan nhìn nét mặt nghiêm túc của Phan Thúc Định, nghe lời nói rành rẽ của anh. tin rằng những điều anh nói là những điều cần phải theo. Phan Thúc Định nói thêm:

- Đối với Phu-lít-xtơ, cô hãy coi cô như vẫn là cộng tác viên của hăn. "Chúng ta" cần phải biết mọi ý đồ của bọn Mỹ và ngược lại, không được để cho bọn Mỹ biết bất cứ điều gì của "chúng ta" cả.

* * * * *

Thấy Tổ Loan đến đúng chỗ hẹn theo sự thông báo của bức điện, Phu-lít-xtơ không nghi ngờ gì cả, trước sự khéo léo của Tổ Loan và để mua chuộc sự tin cần của cô trong lúc tán tỉnh, Phu-lít-xtơ đã để lộ cho cô biết âm mưu của CIA định giết Phan Thúc Định.

Nhận lệnh của Lansdale, hắn đã ra gặp Smith. Hắn thống nhất với Smith kế hoạch giết Phan Thúc Định. Hắn được Smith cho biết cứ vào khoảng 16 giờ ngày thứ bảy mỗi tuần, Phan Thúc Định thường lái xe một mình lên phía bắc thành phố, xa Huế khoảng 15 ki-lô-mét, dạo chơi qua chỗ Tổ Loan dạy học. Cách chỗ ấy không xa, nhô lên mấy ngọn đồi cây rậm rạp, chạy dài theo đường cái lớn khoảng hơn một ki-lô-mét.

Có một số tên lính bản xứ trong lực lượng đặc biệt bị Smith nghi ngờ là tay chân của Ngô Đình Cẩn cài vào, sẽ được lệnh của Smith mặc giả làm du kích Việt Cộng phục sẵn ở đoạn đường 13+500. Bọn chúng được lệnh khi thấy chiếc Mercedes sơn màu như thế, mang biển số như thế, có những đặc điểm như thế... chạy qua lúc 18 giờ thì phải bắn chết ngay người lái tại chỗ.

Đồng thời Smith cũng sẽ cho một đại đội lực lượng đặc biệt Mỹ đến bố trí thành một vòng cung bao bọc lấy bọn lính bản xứ. Nhiệm vụ của đại đội lực lượng đặc biệt Mỹ là giám sát để phòng Phan Thúc Định chạy thoát. Nếu Phan Thúc Định, vì một lý do nào đó thoát được luồng đạn của bọn lính bản xứ thì bọn lính Mỹ phải giết bằng được anh. Nhiệm vụ nữa của bọn lính Mỹ là, dù bọn lính bản xứ kia có giết được Phan Thúc Định hay không thì cũng phải diệt hết chúng.

Thực hiện kế hoạch đó, bọn Mỹ có nhiều cái lợi. Chúng vừa giết được Phan Thúc Định, người mà chúng không nắm được, vừa phủi trắng tay đổ cho Việt Cộng gây tội ác. Chúng vừa tuyên truyền chiến thắng được một trận phục kích của Việt Cộng, vừa diệt được bọn bản xứ chúng nghi ngờ. Chúng lại tránh cả được một sự căng thẳng giữa chúng với anh em họ Ngô do việc chúng công khai giết Phan Thúc Định gây ra.

Nghe được Phu-lít-xtơn lộ ra việc định giết Phan Thúc Định, Tổ Loan bàng hoàng cả người. Cô phải cố gắng lắm mới giữ được bình tĩnh. Cô làm vẻ ngạc nhiên hỏi hắn:

- Sao lại giết Phan Thúc Định? Anh ta là cố vấn của ông Ngô Đình Diệm và ông Ngô Đình Cẩn cơ mà.

Phu-lít-xtơn mỉm cười tinh quái:

- Ông Lansdale và ông Fishiel hiểu rõ điều ấy hơn tôi. Theo ý hai ông, hắn có thể là Việt Cộng.

Tổ Loan càng sững sờ:

- Có thể tin được điều ấy không nhỉ? Việt Cộng sao lại làm cố vấn cho Ngô tổng thống? Nếu anh ta là Việt Cộng thì anh ta giết ông Ngô Đình Diệm và ông Ngô Đình Cẩn rồi! Người Mỹ các ông giàu óc tưởng tượng quá! Hay các ông bị ảnh hưởng những chuyện tình báo ly kỳ do chính các ông viết ra?

Phu-lít-xtơn đáp:

- Tôi xin miễn tranh luận với cô điều ấy. Người Pháp trước đây đã chẳng để cho một tình báo viên Việt Minh leo lên đến chức Quốc vụ khanh của Bảo Đại là gì! Người Mỹ chúng tôi không muốn mắc sai lầm như người Pháp đã mắc phải. Dù hắn không phải là Việt Cộng một trăm phần trăm thì chúng tôi

không nắm được hẳn, chúng tôi cũng không thể để như thế được. Bồn phận của chúng ta là phải thi hành lệnh trên.

Rồi Phu-lít-xtơn quay sang câu chuyện hẳn nói dở trước đó:

- Nhưng thôi, cô Loan ạ! Chuyện ấy bây giờ là của ông Smith. Chúng ta chẳng cần quan tâm đến. Cô biết đấy, tôi đã tin cô đến như thế nào, tôi có giấu cô điều gì đâu. Thú thật, tôi không thể tìm thấy trên đời này một người phụ nữ thứ hai nào làm tôi quý... tôi mến... như cô. Tôi vẫn nghĩ rằng thật là diễm phúc cho người nào được làm bạn cuộc đời với cô. Người Mỹ chúng tôi quen nói thẳng những suy nghĩ của mình. Cô cho phép tôi được nói thực với cô: Tôi mơ ước được có diễm phúc ấy. Tôi có một sự nghiệp hàng chục triệu đôla của bố mẹ tôi sẽ để lại cho tôi ở Maiami, tôi có một ngân khoản riêng ở ngân hàng đứng tên tôi, tôi có một biệt thự và xe hơi riêng... Nếu cô đồng ý...

Nhưng từ đó, Tổ Loan không nghe thấy gì nữa. Lời của Phu-lít-xtơn cứ loáng thoáng tiếng được tiếng mất vào tai cô "... trắng mặt... Paris... Đài Loan... máy bay... lợi tức... đôla... nước Mỹ". Cô chỉ đáp cho qua chuyện và nghĩ cách gặp ngay Phan Thúc Định. Thế nào cũng phải gặp ngay Phan Thúc Định.

* * * * *

Tổ Loan đã tìm cách bí mật gặp lại Phan Thúc Định. Cô kể hết những điều Phu-lít-xtơn đã lộ với cô. Cô ngạc nhiên khi thấy nét mặt, thái độ của Phan Thúc Định không có gì thay đổi, rất bình tĩnh khi nghe những điều mà cô tưởng "tày đình" ấy, những điều quan hệ đến sinh mạng của anh ấy.

- Ngày mai, thứ bảy rồi! Ngày mai, chúng sẽ bố trí giết anh. Anh hãy tìm cách trốn ngay hôm nay đi! - Cô nói hầu như khấn khoản với anh.

Phan Thúc Định im lặng suy nghĩ. Tổ Loan càng ngạc nhiên khi thấy anh thản nhiên đáp lại lời khấn khoản đầy lo lắng của cô:

- Không! Tôi sẽ không trốn đi đâu cả. Ngày mai tôi cũng sẽ đi về phía Kim Long dạo chơi như thường lệ...

Chương 34 Trở về

Tại cơ quan công tác đặc biệt hôm nay vinh dự đón đồng chí Bí thư Khu ủy đến. Thấy nét mặt đồng chí Bí thư vui vẻ, anh em trong cơ quan chắc rằng đồng chí đem lại cho cơ quan tin mừng. Nhưng ở cơ quan này, mọi người đã quen người nào việc ấy nên mọi người chỉ chào đồng chí bí thư thôi, cũng không ai tò mò hỏi đồng chí điều gì. Đồng chí Bí thư gật đầu chào đáp lại mọi người, bắt tay hỏi thăm sức khỏe một vài đồng chí. Giữa lúc đó Vũ Long được tin đồng chí Bí thư đến, chạy ra đón.

Vũ Long đưa đồng chí Bí thư vào một căn phòng riêng. Văn căn phòng vách tre lợp lá giàn dị trong khu giải phóng mà Vũ Long vẫn tiếp xúc, trao đổi công

tác với các đồng chí của mình. Ở đó, có một người ngoài ba mươi tuổi, trắng trẻo, dáng dong dỏng, hòa nhã thư sinh, đang ngồi chăm chú đọc báo. Thấy Vũ Long đưa khách vào, người ấy đứng dậy. Vũ Long giới thiệu khách với anh ta:

- Xin giới thiệu với anh Nhơn đây là đồng chí Bí thư Khu ủy.

Và quay lại chỉ người trẻ tuổi, Vũ Long nói với đồng chí Bí thư Khu ủy:

- Xin giới thiệu với anh, đây là đồng chí X.30, tức Nguyễn Thành Nhơn.

Đồng chí bí thư mỉm cười hồn hậu, chìa tay ra bắt tay người trẻ tuổi:

- Xin chào "ông Phan Thúc Định, cố vấn đặc biệt của Ngô tổng thống!"

Ba người cùng cười, cái cười thoải mái của người chiến thắng. Vũ Long nói với người trẻ tuổi mà anh giới thiệu là X.30 tức là Nguyễn Thành Nhơn:

- Đồng chí Bí thư Khu ủy nghe báo cáo về thành tích của anh, muốn gặp anh và muốn trực tiếp nghe chúng ta kể lại sự việc.

Người trẻ tuổi khiêm tốn:

- Dạ, thưa anh, việc nhỏ có gì đáng kể đâu mà anh phải quan tâm. So với cuộc chiến đấu lớn lao, vĩ đại của toàn thể nhân dân ta, chúng tôi chưa đóng góp được bao nhiêu.

Đồng chí bí thư hồ hởi:

- Đúng là so với cuộc chiến đấu lớn lao, vĩ đại của toàn thể nhân dân ta suốt mấy chục năm qua thì việc gì của mỗi chúng ta cũng đều không đáng kể, nhưng mặt khác nếu không có từng việc "không đáng kể" ấy góp lại thì làm sao có được sự lớn lao, vĩ đại, phải không đồng chí Nhơn? "Mỗi giọt nước đều đóng góp vào sự làm nên biển cả!". Đồng chí khiêm tốn là rất tốt, nhưng trên đánh giá rất cao thành tích của đồng chí. Chúng tôi dự định sẽ đề nghị khen thưởng đồng chí xứng đáng.

Người trẻ tuổi đáp:

- Dạ, nếu tôi có chút thành tích thì không phải là công của riêng tôi. Đây là công của tập thể anh em. Nếu không có anh em, không có mọi người thì tôi không làm được gì cả.

Đồng chí Bí thư gật đầu:

- Tất nhiên là như thế!... Trong công việc này thì ai cũng biết rõ ngoài sự giúp đỡ, chỉ đạo của tập thể ra thì sự mưu trí, lanh lẹ, tinh thần dũng cảm, gan dạ, nghị lực của cá nhân là quan trọng lắm. Các đồng chí có công nhận thế không?

Vũ Long "vâng!" tán thành. Người trẻ tuổi cúi đầu không nói gì.

Đồng chí Bí thư chìa tay ra:

- Nào, chúng ta ngồi xuống nói chuyện chứ!

Lúc bấy giờ, Vũ Long mới chợt nhớ ra mình đã quên chủ nhà của mình. Anh thay vội ấm trà mới. Nước sôi, trà ngon, hương trà bốc lên ngào ngạt. Người trẻ tuổi kể lại công việc mình đã làm cho đồng chí Bí thư Khu ủy nghe:

Câu chuyện trở về những năm Phan Thúc Ngân chưa làm Tuần vũ ở Hà Tĩnh. Bên cạnh hẳn tìm hết cách xu nịnh tâng công với thầy quan Pháp để có thể nhảy nhanh trên hoạn lộ, hẳn còn là kẻ đã làm hại nhiều cuộc đời phụ nữ ở những nơi hẳn đến làm quan. Mẹ Phan Thúc Nhon là một cô gái xinh đẹp. Sắc đẹp ấy chẳng may lọt vào mắt Phan Thúc Ngân trong một dịp hẳn xuống làng đốc thuế. Mặc dù cô gái nông thôn ấy sắp đến ngày làm lễ cưới với một chàng trai cùng làng, Phan Thúc Ngân hạ lệnh cho bọn lý dịch phá đám cưới đó. Chiều ý quan trên, bọn cường hào lý dịch đã bức anh trai ấy phải bỏ làng ra đăng ký đi phu sai ở “Tân thế giới” biệt tằm và buộc gia đình cô gái phải dâng cô gái làm nàng hầu cho quan. Cô gái đã phải nuốt đi bao nhiêu nước mắt, không dám tự tử vì sợ liên lụy đến cha mẹ. Cô đã phải nuốt đi bao nhiêu nước mắt vì thương chàng trai làng đã phải bỏ đi. Còn còn nuốt bao nhiêu nước mắt nữa khi phải sống chôn vùi tuổi thanh xuân, như một người đầy tớ trong nhà Phan Thúc Ngân.

Cùng một lúc với mẹ vợ cả Phan Thúc Ngân sinh đứa con trai thì vài tháng sau cô gái cũng ở cữ. Đứa con trai mẹ vợ cả là Phan Thúc Định, đứa con trai của cô gái nông thôn là Phan Thúc Nhon.

Tuy hai đứa con trai cùng ra đời trong một khoảng thời gian gần nhau nhưng sống hoàn toàn khác nhau. Con mẹ vợ cả thì được sống trên chăn, dưới nệm, kẻ hầu người hạ chăm sóc, quý như vàng, như ngọc. Con cô gái nông thôn thì vì là con người hầu nên bị khinh rẻ, không ai chăm sóc đến.

Không chịu được sự khinh rẻ, không chịu được sự ghen tuông hành hạ của mẹ vợ cả, cô gái nông thôn ấy bế con trốn khỏi nhà Phan Thúc Ngân. Phan Thúc Ngân cũng không cần đi tìm mẹ con cô phần vì đã thỏa mãn, hẳn đi tìm những cô hầu mới, phần vì hẳn sợ mẹ vợ cả.

Ra khỏi nhà Phan Thúc Ngân, cô gái không dám trở về quê cũ. Không nghề nghiệp, không nơi nương tựa, cô phải xin vào đội than trong nhà máy điện để kiếm sống nuôi con. Tình cảm của cô dồn vào đứa con. Cô giấu quê quán, giấu họ hàng, giấu tông tích. Người chung quanh chỉ thương cô, cho cô trốn đại dột, nhờ nhàng về đường tình ái nên phải trốn gia đình. Trong cái đám người phải lao động quần quật, vất vả, tối tắm mặt mũi mới kiếm đủ miếng ăn này, người ta không nhìn người khác bằng những con mắt hẹp hòi bị chi phối bởi lễ giáo phong kiến. Người ta thương yêu đùm bọc nhau hơn.

Một người thợ trong nhà máy để ý đến cô đội than ít nói, lúc nào cũng tư lự, đau khổ, nhưng màu nhem nhuốc, đen đui của than không làm mờ vẻ xinh đẹp của cô ấy. Anh săn sóc, hỏi han cô gái. Cảm tấm lòng người thợ, cô gái nói thực hết cảnh mình với riêng anh. Người thợ càng thương cô gái hơn. Cuối cùng, hai người thành vợ thành chồng. Người thợ hết lòng thương yêu và săn sóc đứa con riêng của vợ như con đẻ của mình. Anh không muốn nó phải mang họ của người bố xấu xa, đã không nhận nó và không xứng đáng với nó. Anh đổi họ Phan Thúc của nó, để nó thành họ Nguyễn của anh. Mặc dù phải lao động vất vả nhưng hai vợ chồng cương quyết phải dành dụm cho đứa trẻ

đi học. Sau này, có thêm với nhau hai đứa con, một trai, một gái nữa, nhưng anh công nhân vẫn sẵn sóc Nhơn không kém gì trước.

Nhơn lớn lên giữa hai người lao động bị bắt làm đến kiệt sức, bị bóc lột, bị đánh đập hết sức dã man ấy, có những người bạn của Nhơn mới mười ba mười bốn tuổi đã phải bỏ học, làm quần quật như những con vật rồi suy nhược còm cõi như những ông già. Mắt Nhơn sớm phải nhìn thấy tất cả thực tế trần trụi của cuộc sống, sớm phải nhìn thấy tất cả những áp bức bất công. Ngoài giờ đi học ở trường, Nhơn cũng phải đi lao động để giúp thêm gia đình. Nhơn hiểu thắm thía cuộc sống cơ cực của người lao động. Nhưng những người lao động đã không bao giờ chịu cho bọn chủ bóc lột, áp bức mãi. Họ kể cho nhau nghe về những cuộc đấu tranh của những người thợ ở các nước khác.

Họ thầm thì với nhau về nước Nga xa xôi, giai cấp thợ thuyền đã đứng lên làm chủ nhà máy, hầm mỏ, làm chủ cuộc đời mình, sống tự do hạnh phúc trong một xã hội không còn áp bức, không còn bóc lột nữa. Có người giải thích cho họ biết nguồn gốc sự đau khổ của họ và bàn bạc với họ làm cách nào để hết cảnh đau khổ. Họ hiểu ra và siết chặt hàng ngũ lại đấu tranh.

Người dưỡng của Nhơn tham gia một tổ chức đấu tranh và dần dần đứng vào trong hàng ngũ cách mạng. Nhơn cũng đã lớn.

Ông dẫn dắt Nhơn đi theo con đường của ông. Người thanh niên hòa mình trong hàng ngũ những người thợ thuyền, những cha chú bạn bè, lao vào cuộc đấu tranh, lao vào cách mạng với tất cả lòng nhiệt tình, hoài bão của tuổi trẻ.

Trong khi Nhơn lớn lên trong hơi thở, trong cuộc sống hừng hực đấu tranh của người lao động như thế, thì Phan Thúc Ngân ngày một thăng chức. Càng thăng chức hẳn càng giàu có. Càng giàu có hẳn càng tàn bạo muốn lập công với Pháp để được thăng chức và giàu có hơn. Phan Thúc Định lớn lên trong cái không khí của gia đình. Gã được giáo dục từ nhỏ là phải biết đánh đập, chửi bới gia nhân cũng như người nghèo thì họ mới sợ, phải biết kính trọng và làm vừa lòng các quan Pháp. Gã được đi theo bố đến những nơi bố trị nhậm. Gã nhìn thấy bố gã với chức Tuần vũ Hà Tĩnh trong năm 1930-1931 đã đốt từng làng, chém từng dãy người, mặt không hề biến sắc, ăn cơm thấy ngon hơn. Gã mơ ước gã sẽ làm quan để sống sung sướng, kẻ hầu người hạ đầy quyền uy như bố gã.

Nếu người nào biết cả Định, cả Nhơn thì tất phải sửng sốt ngạc nhiên, vì hai anh em cùng bố khác mẹ ấy có khuôn mặt, dáng người giống nhau nhưng tính nết khác nhau một cách kỳ lạ.

Cách mạng tháng Tám năm 1945 đã đập tan xiềng xích, gông cùm của hàng nghìn năm phong kiến và gần một thế kỷ thực dân Pháp ngự trị trên đất nước Việt Nam. Trên đỉnh cột cờ Huế, lá cờ quẻ ly lạc hậu, bệnh hoạn hạ xuống, lá cờ đỏ sao vàng rực rỡ được kéo lên. Bảo Đại thoái vị, cái triều đình bù nhìn tan vỡ, lũ tay sai nhác nháo. Một số tên Việt gian đầu sỏ có nhiều nợ máu với nhân dân bị đem ra xử bắn, trong đó có Phan Thúc Ngân.

Lúc cách mạng tháng Tám thành công thì cả người dưỡng Nhơn và Nhơn đều đã ở trong tổ chức và tham gia cướp chính quyền. Người thợ điện đứng tuổi, trở thành một trong những người lãnh đạo phong trào ở thành phố Huế. Nhơn được tổ chức điều về cơ quan công an để bảo vệ chính quyền cách mạng còn non trong lúc hoàn cảnh trong nước và ngoài nước còn phức tạp.

Nhờ sự lẫn lộn với cuộc sống ngay từ nhỏ, lại thêm có học và sớm được giác ngộ, Nhơn đã tỏ ra một cán bộ mưu trí, già dặn và đầy nhiệt tình trong buổi đầu xây dựng ngành công an cho chính quyền cách mạng, trong việc trấn áp bọn phản cách mạng bảo vệ chính quyền mới. Đồng chí Vũ Long, phụ trách anh tử trước cách mạng tháng Tám, bây giờ cũng vẫn là người lãnh đạo trực tiếp anh trong ngành công an, hiểu rõ và quý anh như người em ruột thịt của mình.

Phan Thúc Định thì không chịu nổi cuộc đời của cả đất nước, cả dân tộc. Gã hẳn học nhìn những cuộc biểu tình của nhân dân rầm rộ ngoài đường phố. Gã cảm uất khi nghĩ đến cái chết của bố. Gã xót xa luyện tiếc cuộc sống phóng đảng trong giàu sang, quyền thế trước kia.

Gã vẫn nuôi một niềm tin là cái chính quyền của “bọn dân đen” này sẽ không đứng vững được bao nhiêu lâu, chẳng qua là chúng lợi dụng người Pháp còn đang mắc việc bên châu Âu, chúng làm loạn lên một thời gian như hồi 1930 ở Nghệ An, Hà Tĩnh thế thôi! Rồi người Pháp sẽ quay lại. Đám người hò hét trước mặt gã này đầu sẽ lại rơi rụng như sung, không có đất mà chôn. Đám quan lại bạn bè của bố gã sẽ lại giữ mọi chức vụ. Những người trung thành với nước Pháp sẽ lại được trọng dụng. Đây cũng là một cơ hội để lập công.

Tình hình ngày càng phức tạp. Thực dân Pháp trở lại xâm lược Nam Bộ. Quân Tưởng Giới Thạch kéo sang đóng ở vĩ tuyến 16 trở ra để “giải giáp quân đội Nhật”. Các phần tử chống cách mạng bắt đầu ngóc dậy, hoạt động. Chúng cho rằng thời cơ của chúng đã đến. Chúng hẳn học, điên cuồng dùng mọi thủ đoạn tấn công vào chính quyền cách mạng. Công việc của những người như Vũ Long, dưỡng của Nhơn, thật bề bộn. Chính quyền cách mạng vẫn đứng vững và ngày càng được củng cố. Rồi hiệp định sơ bộ 6-3-1946 đã đồng ý cho lính Pháp lên một số thành phố, tỉnh lỵ thay thế cho quân Tưởng, giải giáp nốt quân đội Nhật Bản. Cuộc đấu tranh chuyển sang giai đoạn mới.

Ngay từ khi thấy thực dân Pháp trở lại xâm lược Nam Bộ, Phan Thúc Định mừng rỡ như người sắp chết đuối trông thấy thuyền cứu mình. Mấy lần gã định tìm đường vào Sài Gòn nhưng sau khi thăm dò thấy tình hình chiến sự ác liệt, ta kiểm soát chặt chẽ mọi con đường, gã đành nán lại chờ đợi. Trong khi tiếp xúc với gia đình bọn quan lại cũ ở Huế, Phan Thúc Định thường được nghe người ta nói về Ngô Đình Diệm. Một số trong bọn này tỏ vẻ trông cậy ở họ Ngô sẽ là cứu tinh của chúng (bởi vì lúc ấy chúng cho là Bảo Đại đã thoái vị, đã phải đầu hàng trước Việt Minh rồi, còn bọn Trần Trọng Kim thì đã hoàn toàn sụp đổ cùng với sự sụp đổ của quân đội Thiên hoàng. Con bài còn lại không còn ai ngoài họ Ngô). Phan Thúc Định đoán biết Ngô Đình Diệm có thể lên to, lại biết bố mình vốn có quen biết Diệm nên định tìm gặp Diệm bí mật liên lạc trước. Gã được một tay chân của Diệm mách cho biết lúc này Diệm đang có mặt ở Hà Nội.

Phan Thúc Định ra Hà Nội. Đúng vào lúc quân của tướng Leclerc đã đổ vào thủ đô. Phan Thúc Định nhìn thấy bọn lính viễn chinh Pháp đội mũ nồi lệch, đeo dây biểu chương, ngồi ghế chân lên xe gíp hoặc đứng trên xe thiết giáp lượn lờ ở một vài phố Hà Nội, cảm thấy mình như sống lại. Đây là những cứu tinh của gã! Đây là những người sẽ giúp gã trả được thù nhà và đưa gã lên. Gã gặp được Ngô Đình Nhu qua sự giới thiệu của một tên bạn cũng con quan ở Huế, lúc ấy đang trốn tránh ở Hà Nội. Ngay từ lúc đó, Ngô Đình Nhu, mặc dù bề ngoài vẫn làm việc cho cách mạng, nhưng bên trong đã nuôi sẵn những âm mưu đen tối và đã chứng tỏ khả năng tổ chức gián điệp của hắn. Hắn đã bí mật liên lạc với Phòng Nhì của đạo quân Leclerc và tổ chức một số tay chân thân tín, trung thành với anh em hắn. Gặp Phan Thúc Định, Nhu rất mừng.

Hắn đang cần những người như Định. Hắn giới thiệu Định với Phòng Nhì của đạo quân Leclerc. Thực dân Pháp mới trở lại đất nước ta nên cũng đang rất cần những tay chân như Định. Vì còn náu mình trong một chức vụ của ta nên Nhu phải giữ tuyệt đối bí mật sự liên lạc giữa hắn với bọn Pháp. Chính Định đã được Nhu cho vào gặp tướng Moóc-li-e ở trong thành để nghị và giúp cho Diệm trốn ra nước ngoài. Nhu đã bố trí cho Định bí mật gặp Diệm để nhận diện Diệm. Rồi theo đúng sự thống nhất giữa Moóc-li-e và Nhu, tối hôm đó, Định ngồi trên chiếc xe hơi của quân đội Liên hiệp Pháp, đến đúng chỗ quy định, đón vội Ngô Đình Diệm, đưa thẳng vào doanh trại quân đội Pháp đóng ở trong thành.

Vào đến doanh trại quân đội Pháp, Moóc-li-e tiếp riêng ngay Ngô Đình Diệm. Chủ tớ gặp nhau bàn tính những chuyện gì, Định không được rõ. Từ đó, Định không gặp Diệm nữa. Ít lâu sau, gã chỉ biết rằng bọn Pháp đã đưa Ngô Đình Diệm ra nước ngoài.

Bọn Pháp chuẩn bị gây chiến. Tình hình mỗi lúc một căng thẳng. Bọn phản động cào riết hoạt động phá hoại ta. Công an ta thẳng tay trấn áp chúng.

Ngô Đình Nhu khuyên Định trở về Huế và mang thư của hắn gửi về cho Tổng giám mục Drapier [1] để bàn việc lập "Liên đoàn công giáo chống Cộng". (Sự việc đến đây hoàn toàn đúng sự thực như anh em Ngô Đình Diệm đã biết).

Nhưng những hoạt động mờ ám của bọn phản cách mạng không thoát khỏi mắt công an ta. Vào đến Huế, Phan Thúc Định bị công an bắt. Nhìn Phan Thúc Định, Vũ Long sửng sốt. Định giống Nhon quá! Sự giống nhau giữa Định và Nhon ấy, trong khi suy nghĩ tìm cách đánh địch, Vũ Long nghĩ ra một ý nghĩ táo bạo: dùng Nhon thay Định lọt vào hang hùm.

Thận trọng vốn là bản tính của Vũ Long. Anh hỏi cung tỉ mỉ Phan Thúc Định, nghiên cứu đi nghiên cứu lại hồ sơ của gã. Anh đưa toàn bộ hồ sơ của Định cho Nhon nghiên cứu. Anh trao đổi riêng dự kiến đánh địch của anh với Nhon. Lúc đầu anh chỉ nghĩ đến chuyện đưa Nhon vào thay Định trong cuộc họp thành lập "Liên đoàn công giáo chống Cộng" thôi. Sau khi đọc toàn bộ hồ sơ về Phan Thúc Định và suy nghĩ, Nhon vui vẻ nhận lời thực hiện ý đồ táo bạo của Vũ Long.

Hai người mất mấy ngày bàn bạc với nhau từng điểm nhỏ nhất như lời nói, thái độ khi lọt vào hàng ngũ địch đến những điểm lớn như phải dự kiến mọi tình huống có thể xảy ra và biện pháp xử trí.

Thế là Nguyễn Thành Nhơn hay Phan Thúc Nhơn mang mật danh X.30, đóng vai Phan Thúc Định, cầm bức thư của Nhu vào gặp Tổng giám mục Drapier. Nhơn đã được dự một cuộc họp kín của một số tên phản động đội lốt tôn giáo, dưới sự điều khiển của bọn thực dân khoát áo thầy tu, thành lập “Liên đoàn công giáo chống Cộng”. Cũng lọt vào cuộc họp kín ấy có một nữ điệp viên khác của ta. Trong cuộc họp ấy, Nhơn đã được bọn thực dân chú ý vì thái độ nhanh nhẹn của anh. Nhờ sự có mặt của anh và một nữ điệp viên của ta, chính quyền ta đã nắm được toàn bộ nội dung bí mật của cuộc họp và phá được cả một âm mưu đen tối của chúng trong phạm vi toàn quốc.

Thấy bước đầu thành công, Nhơn lại được bọn thực dân tín nhiệm, Vũ Long quyết định bàn với Nhơn đi sâu hơn nữa vào trong hàng ngũ địch, cài hẳn Nhơn vào trong hàng ngũ của chúng. Chủ trương này được cấp trên đồng ý.

Tướng Lơ-cơ-rít lúc đó có mặt ở Huế thấy trong đám tay sai nhờ mình bảo vệ có Nhơn còn trẻ tuổi, nhanh nhẹn, có học, thì muốn đào tạo Nhơn để sử dụng lâu dài như trước đây bậc tiền bối hẳn đã đào tạo Phạm Quỳnh, Nguyễn văn Vĩnh. Hẳn gửi Nhơn vào Sài Gòn, cho đi học. Được sự đồng ý của tổ chức, Nhơn yên tâm ở Sài Gòn học và tốt nghiệp tú tài toàn phần. Thực ra, Nhơn cũng không phải hoàn toàn học tập. Anh vẫn thường xuyên gửi về tổ chức những báo cáo về tình hình mọi mặt của Sài Gòn, tình hình thanh niên học sinh trong vùng địch kiểm soát. Tổ chức vẫn giữ liên lạc thường xuyên với X.30.

Sau khi tốt nghiệp tú tài loại ưu, Nhơn được chính phủ Pháp cấp học bổng cho sang Pháp học vì là con gia đình đã có công lớn với chính phủ Bảo hộ trước đây.

Từ những năm 1950, sau khi cách mạng Trung Quốc thành công, đế quốc Mỹ ráo riết tăng cường can thiệp vào Đông Dương. Chúng lần lần bọn thực dân Pháp đang ngày càng tỏ ra bất lực trước cuộc kháng chiến của nhân dân Việt Nam và đã chuẩn bị những con bài của chúng. Một trong những nhiệm vụ của chúng ta là phải nắm bắt được những ý đồ của bọn Mỹ. Vì vậy, sau khi tốt nghiệp ở Pháp về nước thì trong dịp về nước nghỉ ấy, Nhơn đã được dự một cuộc họp kín chỉ có ba người: anh Vũ Long và một đồng chí cán bộ cao cấp của ngành.

Cuộc họp kín kéo dài mấy ngày. Sau cuộc họp đó, X.30 nhận nhiệm vụ mới.

Thế là Nhơn lên đường sang Mỹ gặp Ngô Đình Diệm đang được Mỹ nuôi dạy. Anh đã thành công trong việc tìm hiểu một phần ý đồ chiến lược của bọn Mỹ đối với Việt Nam và một số tên tay sai chủ yếu của chúng. Anh đã phát hiện Lê Mậu Thành, Văn Anh...

Khi Pháp thua trận, Mỹ đưa Ngô Đình Diệm về nước, lập chính phủ bù nhìn thân Mỹ, thì Nhơn đã trở thành một “gân bó” với ngụy quyền của họ Ngô, đã thành “ngài cố vấn Phan Thúc Định” cùng anh em họ Ngô “trấn áp bọn đối

lập, dẹp tan giáo phái, củng cố chính quyền của họ Ngô”, đồng thời liên hệ chặt chẽ các tổ chức của ta. X.30 đã cung cấp bản danh sách cán bộ kháng chiến cũ còn ở lại hoạt động trong vùng Sài Gòn-Chợ Lớn mà địch định khủng bố, để tổ chức kịp thời đưa những người đó đi nơi khác, đã cung cấp tin tức, ảnh về những vụ địch cưỡng ép đồng bào miền Bắc di cư vào Nam, về những toán gián điệp biệt kích mà địch đã thả ra phá hoại miền Bắc, để miền Bắc kịp thời trừng trị chúng.

Ra Huế, Nhơn đã báo cáo với tổ chức về kế hoạch “Gió đã xoay chiều” của bọn địch. Nhằm được ý đồ chiến lược của địch, ta đập tan kế hoạch đó, làm địch hoàn toàn thất bại trong việc chúng dùng tên Lê Mậu Thành làm nội ứng định phá vùng giải phóng căn cứ địa của ta; trong việc sử dụng tên Lý Ngọc Tú làm đặc vụ dè bẹp phong trào đấu tranh của thanh niên học sinh, và việc chúng có mưu đồ lấy Tổ Loan giảng bầy lớn phá các cơ sở của ta ở vùng giáp ranh.

Sau khi được Tổ Loan cho biết bọn CIA nhất định giết mình bằng được, Nhơn xin ý kiến tổ chức và trình bày dự kiến của anh. Thấy Nhơn hoàn thành nhiệm vụ và ở lại không có lợi gì nữa, tổ chức đồng ý rút anh về.

Anh đã hẹn với Tổ Loan hôm sau anh vẫn đi ra Kim Long dạo chơi như thường lệ...

... Thấy Nguyễn Thành Nhơn dừng lại, đồng chí Bí thư Khu ủy hỏi:

- Đồng chí đã làm thế nào để thoát được cuộc phục kích của bọn Mỹ ở đây?

Nguyễn Thành Nhơn cười:

- Tôi lên Kim Long sớm hơn thường lệ. Có khác mọi lần là lần này tôi rủ cả thằng vệ sĩ của Căn cấp cho tôi đi theo. Tổ Loan đã là một bữa ăn khá thịnh soạn để đợi tôi. Ăn xong, tôi giả vờ say rượu, nhờ tên vệ sĩ lái xe tìm đến nhà người quen ở đoạn đường cây số 15, xin lỗi tôi không lên chơi được. Tên vệ sĩ này vốn là một tên đặc vụ tin cẩn của Căn, nhận lời đi ngay. Hẳn hy vọng rằng lần này sẽ có tài liệu về sự hoạt động của tôi để báo cáo cho chủ hân biết. Tôi đợi hân ở nhà Tổ Loan. Lúc 18 giờ 5 phút thì tiếng súng nổ rộ lên ở phía Bắc. Biết rằng chiếc xe đã rơi vào ổ phục kích của bọn Mỹ, nhưng tôi vẫn đợi đến tối trời mới rời khỏi nhà Tổ Loan...

Vũ Long tiếp lời Nguyễn Thành Nhơn:

- Đồng chí X.30 chưa kể nốt để anh rõ: đồng chí ấy trước khi về còn lập một chiến công to lớn nữa. trong khi làm “cố vấn” cho Ngô Đình Cẩn, đồng chí ấy đã nghiên cứu kỹ đường đi lối lại, các tủ riêng của hân và trước khi về, đồng chí ấy đã lén vào phòng riêng của Ngô Đình Cẩn lấy được nhiều tài liệu quan trọng, trong đó có một bản kế hoạch mới của Mỹ vạch ra cho anh em họ Ngô, định bình định xong miền Nam trong vòng 18 tháng [2]. Bản kế hoạch mật ấy, sau khi thống nhất với Diệm và Nhu, bọn CIA mới trao cho Ngô Đình Cẩn mà chưa ai được biết. Chúng tôi đã báo cáo lên trên...

Đồng chí Bí thư Khu ủy gật đầu:

- Có, tôi có biết...

Nguyễn Thành Nhơn:

- Thưa đồng chí, riêng tôi không làm được gì nhiều nếu không có đồng chí Vũ Long, anh em trong tổ chức giúp đỡ, không có những người như em nhỏ đánh giày ở Sài Gòn, anh chủ quán sách ở Huế, thậm chí cả những người như Mai Lan, Tổ Loan... Công của tất cả những người đó.

Nụ cười đôn hậu vẫn trên môi của đồng chí Bí thư Khu ủy:

- Đồng chí nói đúng. Đồng chí có biết cái đó xuất phát từ đâu không? Đúng như lời Hồ chủ tịch đã khẳng định: Nhân dân ta ai cũng một lòng nồng nàn yêu nước, ghét giặc. Chính lòng yêu nước, ghét giặc ấy làm tất cả mọi người đều cùng chúng ta đánh địch. Riêng tôi, ngoài những thành tích đồng chí Vũ Long đã báo cáo rồi, còn một điều tôi rất quý đồng chí là đồng chí đã làm chuyển được những người như Mai Lan, Tổ Loan và tạo điều kiện cho họ cũng có thể góp được một phần bé nhỏ của mình cho đất nước.

Vũ Long mỉm cười nhìn Nguyễn Thành Nhơn gật đầu tán thành ý kiến của đồng chí lãnh đạo.

Cặp mắt của đồng chí Bí thư trìu mến nhìn Nguyễn Thành Nhơn:

- Bao giờ đồng chí có thể nhận nhiệm vụ mới được?

Cặp mắt Nguyễn Thành Nhơn ánh lên. Anh đáp ngay:

- Thưa đồng chí, ngay bây giờ ạ.

[1] Drapier, gốc người Bỉ, làm khâm mạng tòa thánh Vatican tại Huế trong nhiều năm trước Cách mạng tháng 8 năm 1945.

[2] Kế hoạch Stanley - Taylor.

HẾT